

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΒΕΡΟΙΑΣ

+200

*Αριθ. είδ.

725

ΔΩΡΕΑ

Ανώνυμη Γαλιόφυ

GRVER-00218

ΜΑΚΑΡΙΟΣ Ο ΑΓΓΕΛΙΤΗΣ

σοφία και πτωχική

venezia

1801

307 Berlin
10/5/947

[Handwritten signature]

Τ Ο Ι Σ

ΕΝΤΕΤΖΟΜΕΝΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ὅτι μὲν τὸ πῆς Φιλοσοφίας εἰς δύο διήρηται, καὶ τὸ μὲν πρακτικὸν, τὸ δὲ θεωρητικὸν κεκληήνασι, πάντας, οἶμαι, εἰδέναι ὑμᾶς, ὡς Φιλαναγνώσται, μέγιστον οἶα ἀχανῆ πελάγη ὑψηλωμένα τοῖς διηλεῦσαι βελομοῖοις, κυβερνητῶ δ' ἀείρων τυχεράνασι δέομαι πρὸς τὸ γενέσθαι πλοῖμα, καὶ πῶς ἐμπλέοντες θεσωθῶμεν ἀβλαβεῖς μὴ ναυτιάσαντας, μὴ δὲ ἰλιγγιάσαντας πρὸς ποσῶτον βάθος, καὶ τὸ μὲν ὁ κίνδυνος σμικρὸς πάντῃ καὶ βραχύς ὥς πρὸς τὸν ἔτερον, τὸ δὲ μέγας, καὶ φρικωδέστατος ὅσον ὁ μὲν ἐν τῇ τῶ μόνῃ πρὸ βίῃ δέζεται, καὶ ἐν ὑλικοῖς σμυέσκηκε, ὁ δὲ ἐν αὐλοῖς ὧν, καὶ αἰὲν ὡσαύτως ἔχουσι, ἀτίθιος αὖ εἴη, καὶ ἀπείρος. Ταῦτα πόινω καλῶς συνιδὼν καὶ ὁ ἐν Ἀγίοις Πατὴρ ἡμῶν ἐποσὶ ὁ ἐν μακαρίοις

εἰς Μακάριος ὁ μέγας τῆς πάλαι ποτὲ δι' αὐτόν τε καὶ μάλιστα
μακαρίας φανείσης Αἰγύπτου, ἥτις ὑέγκαντο, ὑπὸ θεῶν ἔρωτι
καταφλεχθεῖς, τῇ Θεωρίᾳ ὀπιβαῖς, φέρων ταύτην ὅλον ἑαυτὸν ἐπέ-
δωκε, καὶ εἰσδύς εἰς τὸν τῷ Παναγίῳ Πνεύματος ἄδυτον γνόφον, καὶ
καθιδρυθεῖς ὡς σώματος ἐν σώματι διήγεν, ἔξω τῷ σώματος
ῥημόσιος, τὴν μὲν ψυχὴν ἐν ἔρωτι ἔχων, τὸ δὲ σῶμα ἐν γῇ,
ἐκατέρῳ λατομέμας τὸν οἰκεῖον αὐτῷ τόπον, εἴδα καὶ ἔξω πολλὰ
μνηθεῖς, καὶ οἷον καταγάργιον τὴν ἀγίαν αὐτῇ ψυχὴν ἐργασάμε-
νος τῷ Παναγίῳ Πνεύματι, ὑπ' αὐτῷ ὥστερ σάλπιξ τις μεγάλη
τῇ φωνῇ ἠχημοίη, πὰ τῷ Πνεύματος ἀναφθέγγεται, καὶ πὰ ἀπόρ-
ρηται, καὶ τοῖς πολλοῖς ἀθέατα ὀξαγαγὼν τῷ πνευματικῷ γνόφῳ,
φέρων ἡμῖν ἔξωθεν ἐν πενήκοντα τοιοῖσι Λόγοις, δι' ὧν καὶ ἡμᾶς
πειράται εἰς ἐκεῖνο τὸ ὕψος ἀναγαγεῖν τῆς Θεῆας Θεωρίας, καὶ
σωθεατὰς, εἰ οἶον τε, ποιῆσαι ἡδ' ἀρρήτων, καὶ ἀόλων καλῶι,
μὴ τῇ ὕλῃ ὥστερ αἱ μῦσαι τοῖς σισυήποσι κολλώμεναι, ἀλλ' ἔξω
ταύτης ῥημοσίως, ὡς τὴν ἀρχὴν ἐκείθεν ἔχοντας, παρὸς τὴν τινὲς
ἀμβλυώτοντες, ἐν ὕλῃ ταύτῃ ὄρεῖν διαμάχονται, ὥστερ εἰς
πολλῷ ἀγῶνι ἐν ὅλῃ τῇ δυσωδίᾳ, ὁμολογῶν τινὰ ὄρεῖν πεν-
ταί, διὰ καὶ καταγέλαστοι οἱ τοιοῖτοι, δυσωδίας περιπαλῆσαι,
καὶ βαρὺ ὅσον ὑπόζοντες ἡλυνται γὰρ τὸν βόρβορον ὁμολογῶν
τι εἶναι, ἐν ᾧ διαπλῶσι κλινοδέμῃσι, ὥστερ οἱ κἀθαρτοί, οἱ
δὲ τῆς πνευματικῆς εὐωσμίας μετέχοντες μεγάλῃ τινὰ καὶ ἀπο-
θεῖν τὴν αὐτῇ ὁμολογῶν βαρνοδμίαν, καὶ οἷον ἀφάρτην ἀνθρακ-
πίνην γε ψυχῇ, ἐχὶ ζῶσθαι, ἐκκλίνοσιν αὐτὰς, ὅτι παρρησιάζονται
φεύγοντες. πῶς εἰρημοσίως τοῖσι τοιοῖσι Λόγοις εὐτυχῶν κα-
τὰ

τῶν Νῆσον Κύπρον, ἕς περ τῆς φιλαρχήσαν τῆς καὶ φιλαναγνώσαν
ἐκ τῆς τῆς Συναίς ὄρες βιβλιοθήκης ἡγάγη εἰς αὐτῶν, ὅπερ καὶ
ἡ πνευματικὴ ἡδὴ ἔχκατέχει δωδεκά, καὶ ὀλίγον ὅσον προσωμι-
λήσας, καὶ κάτοχος, ἐκ οὗδ' ὅπως, ὅλος θρόνιμος πρὸς αὐτῆς
κατακληθεῖς, μεταδύναμι καὶ ἄλλοις ἐδοκίμαζον τῆς εὐρήματος, καὶ
μὴ μόνος πλεονεκτεῖν· ὅθεν καὶ τύποις αὐτὸ ἐκδίδωμι, χάριν τῆς
φιλομαθῶν ἀδελφῶν, καὶ ὅσοι εἰς τὴν πνευματικὴν γνώφον εἰσοικι-
δύωαι βέλονται διὰ ταυτοῖς τῆς θείας φημὶ, καὶ θεωρητικῆς Σο-
φίας, ἵνα τῆς αἰωνίων ἀγαθῶν ὑπολαύοντες, εὐχεσθε καὶ ὑπὲρ ἐ-
μὲ πρὸς Κύριον οἱ ἀναγινώσκοντες, καὶ τοῖς πνευματικοῖς ἐν-
φωτῶντες. ἐν δὲ τῇ τέλει προσέθενται καὶ ἑπεροὶ δύο Λόγοι, ὁ μὲν
τῆς αὐτῆς Συγγραφέως, ὁ δ' ἄλλος Βίος καὶ Ἀποκάλυψις τῆς ἐν
Ἀγγίως Πατρὸς ἡμῶν Νήφωνος εἰς φράσιν ἀπλῶν, ἐδὲ αὐτοὶ δὲ
λατρεύοντες τῆς ἀρώτων. Τὸ μὲν ἐν τῆς ὑποχέσεως ἔτω μέγα,
τὸ δὲ πρᾶγμα αὐτὸ ἡδὴ τὸν ἔλεγχον δώσει. Εὐρῶσθε οἱ ἀναγι-
νώσκοντες ὑπὲρ ἐμὲ πρὸς Κύριον δεόμενοι.

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ.

Δύα ἐγχείοντο Μακάριοι, ἐμάνυμοι καὶ πειριβάντοι δι' ἀσκησιν, διὰ βίον, διὰ ἔθρονον, καὶ τὰ μαθήματα· ὁ μὲν Αἰγύπτιος, Θαυματουργὸς ὢν, καὶ μὲν τῷ δέλαβες πρὸς τὰς ἐντυχαίνοντας αὐτῇ· ὁ δὲ Ἀλεξανδρεὺς, καὶ πάντα ὧν ἀδραπλήσιος τῇ Αἰγυπτίῳ, καὶ ἰλαρὸς. ἔτι ἰλαρὸς ὢν τοῖς ἐντυχαίνουσι, καὶ τῇ χαριεντίζεσθαι τὰς νέας ἦγε πρὸς ἀσκησιν. Τέτων Εὐάγγελος ἀνάμνητος μαθητῆς, πῖν δι' ἔργων φιλοσοφίαν ἐκπύσας, πρῶτον λόγῳ μόνῳ Φιλόσοφος ὢν· ὅς ἐν Κωνσταντινῇ πόλει ὑπὸ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, εἰς τὴν τῷ Διακόνου προεχειρίσθη τάξιν· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὴν Αἰγύπτου κατελθὼν, καὶ τοῖς πορολεχθεῖσιν ἐντυχῶν ἀνδράσι, τὸν ἐκείνων βίον ἐξήλωσε. Τέτων Βιβλία ἄγαν ἀνδαῖα συγγέγραπται· ὧν τὸ μὲν, Μοναχός, ἢ πρὸς Πρακτικῆς ἐπαγέγραπται· τὸ δὲ Γνωσικὸς, ἢ πρὸς τῇ καταξιώσεως γνώσεως.

Οὗτος ὁ Αἰγύπτιος, ὁ πῖν τῷ Μεγάλῳ ἔχων ἐπὶ κλησιν, ὢν ἐπὶ τῇ Βασιλείᾳ Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου, ἐν ἔτει τετακοσιοσὺν ἑβδωμμηκοσὺν ἔτι καὶ Χρυσῷ· ὅς ὑπερβολικοῖς πόνοις ἀσκήσεως, τῷ μονήρης βίῳ τύπος καὶ ἀντάδειγμα χρηματίσας, καὶ εἰς ἄκρον ἐκπαιδεύθεις τὰς θείας γραφάς, λόγους πολυειδεῖς συνεγράψας, ψυχικῆς ἀφελείας, καὶ θεασοφίας πεπληρωμένος τοῦ Πνεύματος. πενήκοντα δ' ἔτι παῖτες εἰσί.

Καὶ

Καὶ τὸ δεῖ γνῶναι, ὅτι τὶς ἐντυγχάνων φιλόπονος ἐν Σινάϊ
 πρὸ ὅρει, ἀπῆντησεν τῶν τῶν θησαυρὸν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῇ ἐν
 Σινᾷ οἰκέντων Πατέρων, τύπον χειρολατίνον, καὶ δὺλαβία καὶ πόθω
 κινέμενος, ἀντέγραψεν αὐτὸ, καὶ εἰς τὰς Νῆσον Κύπρον κοινο-
 λογηθεὶς καὶ τυχὼν τὸ Βιβλίον, θεωρήσας αὐτὸ ὁ δὺλαβέστατος
 ἐν Γερμονέχοις Κύρ Γωαννίκιος Μεσικὸς, καὶ θελχθεὶς εἰς τὰς
 μελισσαγεῖς λόγους τῶ Πατρὸς, πόθω ζέοντι, ἐκ τῶν οἰκείων ἀνα-
 λωμάτων, τὸ δεύτερον ἔδωκεν εἰς τύπον, εἰς πολλῶν, καὶ τῆς ἑαυτῆς
 ψυχῆς σωτείαν.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

Ω φίλε, τρύφα ἐκ μιᾶς τῆςδε τῆς ὅλων χαίρων

Θείᾳ γυνῶσιν ἄφθομον σωτηρώδη.

Πλῆτ' ῥέορτι μὴ προσιθὺς καρδίᾳ.

Ἰδὲ θησαυρὸς ἔρανόπλατος φόρος,

Ἐν ᾧ καρδίᾳ ἔχωρ ἠχολημέλι,

Οὐ κόσμον ὅλον ψυχοβλαβῶς κερδήσεις,

Ἀλλ' ἀζήμιον ψυχικῶς σωτηρίαν,

Τίσοι, ἐ κόσμῳ, φίλτατε, λυομενῶ;

Τίσοι ἐ βίᾳ πολυταράχῳ τύρβῃ;

Ἰδὲ σοι βίβλος θησαυροπλαστοδότις.

Εὐρὲ δὲ αὐτῆς θεογνωσίας πτόπῳ.

Τὸ πολλοῖς ποθέμενον, τίλῃ σωτηρίαν,

Καὶ Βασιλείας ἔραων ἀτυχίαν,

Ἦς ὀλίγοι μνήφορτες καταξιῶνται.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΙΓΙΠΤΙΟΥ

ΟΜΙΛΙΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ,

ΠΑΝΤ ΠΟΛΛΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ ΠΕΠΑΝΗΡΩΜΕΝΑΙ

Περὶ τῆς ὀφειλομένης ἑσπεραζομένης
τοῖς Χριστιανοῖς τελειότητος.

Ἀκολουθικὴ Παράφρασις τῆς παρὰ τοῦ Γεζεκίηλ τοῦ Προφήτου
γεγραμμένης ὁπτασίας.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Π Ρ Ω Τ Η .

ΠΕΡΕΚΙΗΛ ὁ Προφήτης ὁπτασίαν καὶ ὄρασιν εἶδεν, καὶ
ἐνδοξον θεωρήσας, διηγήσατο, καὶ ἔγραψεν ὁπτασίαν
μυστηρίων ἀλαλήτων γέμισαν· εἶδε γὰρ ἐν τῷ πεδίῳ ἄρμα Χερου-
βείμ, τέσσαρα ζῶα πνευματικά. ἐν ἐκάστῳ ζῶῳ, τέσσαρα πρόσω-
πα ἔχοντα, τὸ εὐ πρόσωπον λέοντος, καὶ τὸ εὐ πρόσωπον ἀετὶ,
καὶ τὸ ἔσπερον μόχρε, καὶ ἄλλο πρόσωπον ἀνδράπε· καὶ πτέρυγες
καθ' ἑκάστον πρόσωπον, ὥς μὴ ἐννοεῖσθαι τινι τῷ ἔμφορῳ, ἢ ὀπί-
δια. Τὰ ῥῶτα αὐτῶν, ὀφθαλμοὺν ἔγεμον· καὶ αἱ κοιλίαι ὁμοίως
πεπληρῶνται ὁμμάτων. καὶ ἐκ τοῦ τόπος τισιν, ὅς ἐκ ἔγεμον ὀφ-
θαλμῶν. καὶ ῥοχοὶ καθ' εὐ πρόσωπον ῥῶς, ὥς ἐν ῥοχῶ· καὶ ἐν

Γεζεκ.
1. 10.

S. Macarii Aegyptii Homiliae.

A

τοῖς

τοῖς ῥοχοῖς ὑπὸ πνεῦμα, καὶ εἶδεν ὡς ὁμοίωμα ἀνθρώπου, καὶ πᾶς ἰδὼν ὡς πόδας αὐτοῦ ὡς ἔργον σαπφείρου. καὶ ἔφερε τὸ ἄρμα τὰ Χερυβεῖμ, καὶ πᾶς ζῶα τὸν ἐποχέμενον διαπέτλων. ἔαυ ἐβάλετο πορεύεσθαι, καὶ πρὸς ὅσον ἐστὶ. καὶ εἶδεν ὑποκάτω τῆς Χερυβεῖμ, ὡς χεῖρα ἀνθρώπου ὑποβασάζουσιν καὶ φέρουσαν. καὶ τὸ πᾶν ὅπερ εἶδεν ὁ Προφήτης ἐν ἐκστάσει, ἀληθινὸν ὑπὸ καὶ βέβαιον. ὑπεδείκνυτο δ' ἔτι ἔπερον καὶ πορευομένην μουσικὴν καὶ δεικνὸν πᾶν ἄγμα, μουσικὴν λαποκεκρυμμένην ἀληθῶς ἀπὸ τῆς γενεῶν, ἐπ' ἐχάτων δὲ τῆς χρόνου φανερωθὲν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς Χερυβεῖμ. ψυχῆς ἡδὲ μουσικῆς ἐθεώρει τῆς μελέτης δέχεσθαι τὸν ἑαυτῆς κύριον, καὶ θρόνος δόξης αὐτῆς γενέσθαι. ψυχὴ γὰρ ἡ καταξιοθεῖσα κοινωνῆσαι τοῦ πνεύματος τῆς φωτὸς αὐτῆς, καὶ καταλαμψθεῖσα ὑπὸ τῆς κάλλους τῆς ἀρρήτης δόξης αὐτῆς, ἐτοιμάσαντι αὐτῇ ἑαυτῇ εἰς καθέδραν καὶ οἰκητήριον, ὅλη φῶς γίνεται, καὶ ὅλη πρὸς ὅσον, καὶ ὅλη ὀφθαλμὸς. καὶ εἶδεν αὐτῆς μέρος μὴ γέμον τῆς πνευματικῶν ὀφθαλμῶν τῆς φωτὸς. τὰ ἐστὶν εἶδεν ἐσκοτισμένην, ἀλλ' ὅλη δι' ὅλη φῶς καὶ πνεῦμα ἀπεργαθεῖσα, καὶ ὅλη ὀφθαλμῶν γέμισα, μὴ ἔχουσα δὲ ὑπερόντι ἢ ὀπίσθεν μέρος, ἀλλὰ πάντα καταπρόσωπον τυγχάνει εἶσα, ἐπιβεβηκόπης ἐπ' αὐτῇ, καὶ ὀπταθευόντος τῆς ἀρρήτης κάλλους τῆς δόξης τῆς φωτὸς τῆς Χερυβεῖμ. καὶ ὡς περ ὁ ἥλιος πάντα ὁμοιοῦς ἐστὶ, μὴ ἔχοντι μέρος ὑπερόντι ἢ ἐκλείπον, ἀλλ' ὅλος ἐξ ὅλης διδύσκει τὴν φωτὶ, καὶ ὅλος φῶς ἐστὶν, ὁμοιομερὲς τυγχάνων. ἢ ὡς περ πῦρ αὐτὸ τὸ φῶς τῆς πυρὸς, ὅλον ὁμοιον αὐτῷ ἐστὶ, καὶ ἐπὶ ἔχει ἐν ἑαυτῷ πᾶν, ἢ ἔχοντι, ἢ μείζον, καὶ ἔλαττον. ἔπειτα καὶ ψυχὴ ἡ καταλαμψθεῖσα τελείως ὑπὸ τῆς ἀρρήτης κάλλους τῆς δόξης τῆς φωτὸς τῆς πρὸς ὅσον τῆς Χερυβεῖμ, καὶ κοινωνήσασα πνεύματι ἀγίῳ τελείως, καὶ κατοικήσειον, καὶ θρόνος Θεοῦ καταξιοθεῖσα γενέσθαι, ὅλη ὀφθαλμῶν, καὶ ὅλη φῶς, καὶ ὅλη πρὸς ὅσον, καὶ ὅλη δόξα, καὶ ὅλη πνεῦμα γίνεται, ἔπειτα αὐτῇ κατασκαδάζοντος Χερυβεῖμ, τῆς φέροντος καὶ ἄγοντος, καὶ βασάζοντος, καὶ φορέοντος αὐτὴν, καὶ ἔπειτα δὲ ἐπιζόντος, καὶ κατακοιμῆντος κάλλει πνευματικῷ. καὶ γάρ φησι, χεῖρ ἀνθρώπου ὑποκάτω ἦν τῆς Χερυβεῖμ. ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ ἐν αὐτῇ βασάζόμενος, καὶ ὁδηγὼν αὐτῇ. τύπον δὲ ἔφερον πᾶς τέσσαρα ζῶα τὰ φέροντα τὸ ἄρμα, αὐτῆς τῆς ἡγεμονικῶν λογισμῶν τῆς ψυχῆς. ὡς περ γὰρ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τῆς ὀρνέων, καὶ ὁ λέων τῆς ἀγέων θηρίων, καὶ ὁ ταῦρος τῆς ἡμέρων ζώων, καὶ ὁ ἀνθρώπος τῆς κτισμάτων, ἔπειτα καὶ καὶ οἱ βασιλικάριοι λογισμοὶ τῆς ψυχῆς. λέ-

γω

γω δὴ, τὸ θέλημα, ἡ συνείδησις, ὁ νῦς, ἡ ἀγαπητικὴ διώκρισις.
 δι' αὐτῆς γὰρ τὸ ἄρμα τῆς ψυχῆς κυβερνᾶται, καὶ εἰς τὰς ἐπα-
 ναυαύεται ὁ Θεός. κατ' ἄλλον δὲ τρόπον, εἰς τὴν ἐπερανίαν ἐκ-
 κλησίου τὴν ἡδ' Ἀγίαν λαμβάνεται. καὶ ὥς περ ἐκεῖ λέγει ὅτι
 τὰ ζῶα καὶ ὑψιλά λίκυ, γέμοντα ὀφθαλμῶν, καὶ ἐκ τῶν δωματῶν
 τινι καταλαβεῖν τὸν ἀειδμόν ἡδ' ὀφθαλμῶν, ἢ τὸ ὕψος, ὅτι καὶ
 ἐδόθη τῶν ἡ γινώσις. καὶ ὥς περ τὰ ἐν ἑρανῶ ἄσπρα, τὸ μὲν θεω-
 ρεῖν καὶ θαυμάζειν ἐδόθη πᾶσιν ἀνθρώποις· τὸ δὲ εἰδεῖν τὸν ἀ-
 ειδμόν αὐτῆς εἰσεῖν δωματῶν· τὸν αὐτὸν τρόπον ὅπῃ τῆς ἐπερανίης
 ἐκκλησίας ἡδ' Ἀγίαν, τὸ μὲν εἰσελθεῖν καὶ ἀποκαλύψαι εἰς αὐτὴν,
 πᾶσι τοῖς βυλομοῖσις ἀγωνίσασθαι ἐδόθη. τὸ δὲ ἰδεῖν καὶ κατα-
 λαβεῖν τὸν ἀειδμόν, αὐτῆς μόνῃ Θεῷ ὑπομένεται γινώσκων. ἄ-
 γεται τοίνυν καὶ φέρεται ὁ ἐποχέμενος ὑπὸ τῷ ἄρματος, καὶ τῷ
 θρόνῳ ἡδ' ὀλοφθαλμῶν ζῶων, ἥτοι ὑφ' ἐκείνης ψυχῆς γενομένης
 αὐτῆς θρόνῳ, καὶ καθεύδρας, καὶ ὥσπερ ὀφθαλμῶν καὶ φωτὸς, ὅπῃ βι-
 βηκαῖς αὐτῇ καὶ λυσιόχῳ ταῖς λύταις τῷ πνεύματι, καὶ κατὰ ἐπί-
 σταται, ὁδηγῶν αὐτῷ· ὥς περ ἡ τὰ ζῶα τὰ πνευματικά, ἐκ ὅπου
 ἐβέλοντο πορεύεσθαι ἐπορεύοντο, ἀλλ' ὅπου ἦδει καὶ ἤθελεν ὁ ὀπκα-
 θήμενος καὶ ὁδυνῶν· ἔτι καὶ ἐνταῦθα, αὐτὸς λυσιόχει καὶ ἄγει
 ὁδηγῶν τῷ πνεύματι αὐτῷ. ἔτι καὶ πορεύονται, καὶ καὶ τὸ αὐτῷ
 θέλημα ὅτε βέλονται ἐν τῷ ἑρανῶ. καὶ ἐρρίμμεν τῷ σώματι
 λυσιόχει καὶ ἐλαύσει ἐν τοῖς ἑρανῶς τῷ φρονήματι τῷ ψυχῷ. καὶ
 πάλιν ὅτε βέλεται, ἔρχεται ἐν τῷ σώματι καὶ τοῖς λογισμοῖς.
 ὅτε δὲ βέλεται εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς· καὶ ἀποκαλύψει μυστηρίων
 δεικνύσιν αὐτῇ. καὶ τῷ καλῷ καὶ χρηστῷ μόνῃ λυσιόχει ἀληθινῷ. ἔ-
 τι δὲ καταξιώδιστον καὶ τῷ σώματι ἐν τῇ ἀνάστασει, τῆς ψυ-
 χῆς ἔτι νῦν προδοξαζομένης καὶ τῷ πνεύματι ἀνακριναιμένης. ὅτι
 δὲ ἑρανῶν φῶς γίνονται αἱ ψυχαὶ ἡδ' δικάϊαν, αὐτὸς ὁ Κύριος
 τοῖς Ἀποστόλοις ἔλεγεν, ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τῷ κόσμῳ. αὐτὸς γὰρ
 ἀπεργασάμενος αὐτῶν φῶς, δι' αὐτῶν φωτίζεσθαι τὸν κόσμον προ-
 σέταξε. καὶ ἐκ αἰέσι, φησὶ, λύχνον, καὶ τιθέασιν ὑπὸ τὸν μόδιον,
 ἀλλ' ἐπὶ τῷ λυχνίῳ, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. ἔτι
 λαμπράτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν ἡδ' ἀνθρώπων. ἀντὶ τῆς, μὴ
 κρύψετε τὸ δόμα ὃ ἐλάβετε παρ' ἐμῆς, ἀλλὰ δότε πᾶσι τοῖς βυλο-
 μοῖσις. καὶ πάλιν, ὁ λύχνος τῷ σώματι ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός. εἰάν ἢ
 ὁ ὀφθαλμός σε φωτεινός, ὅλον τὸ σῶμά σε περῶνται. εἰάν ὁ
 ὀφθαλμός σε ποτηρός, ὅλον τὸ σῶμά σε σκοτεινὸν ἔσται. εἰ ἂν τὸ

Α 2

φῶς

Ματθ.

5.
Αὐτῶν.

Ματθ.

6.

Λυχν.

11. 34.

φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος, τὸ σκότος πόσον; ὥς περ ἡδὲ τὸ σῶμα οἱ
 ὀφθαλμοὶ φῶς εἶσι, καὶ ἐπὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑγιεῖς ὡς, ὅλον τὸ σῶ-
 μα πεφώτισται. ἐπὶ δὲ παρεμπέσῃ καὶ σκοτιδῶται, ὅλον τὸ σῶ-
 μα σκοτεινόν ἐστιν. ὥτως οἱ Ἀπόστολοι, ὀφθαλμοὶ καὶ φῶς ὅλη τὸ κόσ-
 μα ἐπέδυσαν. Εἰλεγον ἐν αὐτοῖς παραγγέλλων ὁ Κύριος, εἰ μὴ ὑμεῖς
 σῆτε, καὶ μὴ παραβῆτε, φῶς ὄντες τὸ κόσμῳ, ἵδὲ ὅλον τὸ σῶμα
 πεφώτισται τὸ κόσμῳ. εἰδὲ ὑμεῖς οἱ ὄντες φῶς, σκοτιδῶτε, τὸ
 σκότος πόσον; ὅτι οἱ κόσμος. φῶς ἐν γενόμενοι οἱ Ἀπόστολοι,
 φῶς διηκόνησαν τοῖς πιστεύουσι, τὰς δὲ καρδίας αὐτῶν φωτίσαντες
 τῇ ἐπερανίῳ τῷ πνεύματος φωτὶ, ὥπερ καὶ αὐτοὶ πεφωτισμένοι ἐ-
 τύχον, καὶ ἄλλας αὐτοὶ ὑπάρχοντες ἤρτων, καὶ ἠλίζον πᾶσαν
 ψυχὴν πιστεύσαν τῇ ἀλατὶ τῷ Ἀγίου Πνεύματος. ἔλεγε γὰρ
 αὐτοῖς ὁ Κύριος, ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς. γὰρ τὰς ψυχὰς τῶν
 ἀνθρώπων καλῶν. διηκόνησαν γὰρ ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώ-
 πων τὸ ἐπερανίον ἄλας τῷ πνεύματος ἀρτίσαντες αὐτὰς, καὶ ἀσθή-
 πτες καὶ ἀσυνεῖς ἀπεργασάμενοι ἐκ πολλῆς δυσωδίας. ὥς περ γὰρ
 κρέας, εἰ μὴ ἔχη ἄλας, σέσηπται, καὶ πολλῆς δυσωδίας μεμέ-
 νεται, ὥς τε πᾶν ἀποσρέφεται ἐκ τῆς κακίης ὁσμῆς, καὶ
 σκώληκες ἔρπυσιν εἰς τὸ σέσηπός κρέας, καὶ ἐκεῖ ἐνέμονται καὶ
 ἐδίδουσι καὶ φωλεύουσιν. ἐπὶ δὲ ἔλθῃ τὸ ἄλας, ἀναίρεται καὶ λυ-
 λυται οἱ ἐκεῖ νεμόμενοι σκώληκες, καὶ ἡ ὁσμὴ τῆς δυσωδίας παύ-
 εται. ἡ γὰρ φύσις τῷ ἁλάτος ἀναρρηκτικὴ τῶν σκώληκων, καὶ τῆς
 δυσωδίας ἀφανιστικὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ πᾶσα ψυχὴ ἡ μὴ ἡ-
 λισμένη τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι, καὶ μὴ μετέχουσα τῷ ἁλάτος τῷ ἐπε-
 ρανίῳ, τοῦτο τῆς δυνάμεως τῷ Θεῷ, σέσηπται, καὶ δυσωδίας πολ-
 λῆς λογισμῶν πονηρῶν ἐμπέπληται, ὥς τε ἀποσρέφεται τὸ πρό-
 σωπον τῷ Θεῷ ὅτι τῆς δεινῆς δυσωδίας τῶν ματαίων λογισμῶν
 τῷ σκότει, καὶ τῶν παθῶν τῶν ἐν τῇ τοιαύτῃ ψυχῇ ἐνοικούντων. καὶ
 οἱ κακοὶ καὶ δεινοὶ σκώληκες, αἵ εἰσι τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας,
 καὶ αἱ δυνάμεις τῷ σκότει ἐν αὐτῇ ἐμμελῶνται, καὶ ἐνέμον-
 ται, καὶ φωλεύουσι, καὶ ἔρπυσιν, καὶ αὐτῷ ἐδίδουσι καὶ φθείρουσι. προ-
 σάψαν γάρ φησι, καὶ ἐσάπηναν οἱ μάλωπές με. ἐπὶ δὲ προσ-
 φύγη τῷ Θεῷ, καὶ πισύση, καὶ ἀπύση τὸ ἄλας τῆς ζωῆς, τὸ ἀ-
 γαθὸν καὶ φιλανθρώπου πνεῦμα, τότε ἔλθον τὸ ἄλας τὸ ἁγίον
 ἀναίρεῖ τὰς δεινὰς σκώληκας, καὶ ἀφανίζει τὴν πονηρὰν δυσωδίαν,
 καὶ καθαίρει αὐτῷ τῇ ἐνεργείᾳ τῆς δυνάμεως αὐτῆς. καὶ ὥτως ὑγιεῖ
 καὶ ἀσυνεῖς ἀπεργασθεῖσα ὑπὸ τῷ ἁλάτος τῷ ἀληθινῷ, εἰς χριστὸν καὶ
 ὑπὸ

Ματθ.

5.

Ψαλ.

37.

ὑπηρεσίαν τῇ ἐπαρνήσῃ διαπότῃ ὑποκαθίσταται. Διὰ τῆτο γὰρ καὶ ἐν τῇ νόμῳ, ὑποδείγματι χρώμενος ὁ Θεός, ἐκέλευε πᾶσαν θυσιάν ἀλατὶ ἀλίζειν. δεῖ ἐν τῶντων τυθῆναι ὑπὸ τῆ ἱερείας, καὶ ὑποθανεῖν, καὶ τότε ἀλιθῶναι μελιδόν, εἰδ' ἔτις εἰς τὸ πῦρ ἐπιτίθεται. εἰ γὰρ μὴ πρότερον θύσῃ καὶ θανατώσῃ τὸ πρῶτον ὁ ἱερεὺς, ἔχ' ἀλίζεται, ἔπε εἰς ὀλοκάρπαισιν τῇ διαπότῃ προσάγεται. ἔπο καὶ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν προσερχομένη τῇ ἀληθινῇ ἀρχιερεὶ Χριστῷ, δεῖ τυθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ τῇ φρονήματι ὑποθανεῖν, καὶ τῇ κακίῃ ζωῇ ἢ ἔξῃ, πῆτι τῇ ἀμαρτίᾳ, καὶ ὡς περ ζωὴ ἐξέλθῃν δεῖ ἐξ αὐτῆς, τῶν τῶν παθῶν πορνείαν. ὡς περ γὰρ τὸ σῶμα, ἐπὶ ἐξέλθῃ ἡ ψυχὴ, ἀπέθανε, καὶ ἐκείτῃ ζῇ τῇ ζωῇ ἐν ἡ ἔξῃ, ἔπε ἀκεί, ἔπε περπατεῖ. ἔτις ἐπὶ θύσῃ καὶ θανατώσῃ τῇ κόσμῳ τῶν ζωῶν ὁ ἐπερνήσιος ἀρχιερεὺς Χριστὸς τῇ χάριτι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ὑποθνήσκει τῇ ζωῇ τῆς πορνείας ἢ ἔξῃ, καὶ ἐκείτῃ ἔπε ἀκεί, ἔπε λαλεῖ, ἔπε πολιτεύεται ἐν τῇ σκότει τῆς ἀμαρτίας. ὅτι καὶ τῆς χάριτος ἐξέρχεται, ὡς περ ψυχὴ αὐτῆς, ἡ πορνεία τῶν παθῶν. καὶ ὁ Ἀπόστολος βοᾷ λέγων, ἐμοὶ Γαλ. 6. κόσμος ἐσαύρωται, καὶ γὰρ τῇ κόσμῳ. ψυχὴ γὰρ ἡ ἀκμῶν ζωσα ἐν τῇ κόσμῳ, καὶ τῇ σκότει τῆς ἀμαρτίας, καὶ μὴ θανατωθεῖσα ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἐτι τῶν ψυχῶν τῆς κακίας, πῆτι τῶν ἐνέργειαν τῆ σκότες τῶν παθῶν τῆς ἀμαρτίας, ἐν ἐαυτῇ ἔχουσα, καὶ ὑπ' αὐτῆς ποιματιομένη, ἐκ ἔτι τῆ σώματος τῆ Χριστοῦ, ἐκ ἔτι τῆ σώματος τῆ φωτός, ἀλλ' ἔτι σῶμα τῆ σκότες, καὶ ἐκ τῆς μερίδος τῆ σκότες ἀκμῶν ἐστιν. ὡς περ καὶ πάλιν οἱ ἔχοντες τῶν ψυχῶν τῆ φωτός, πῆτι τῶν διώκων τῆ Ἁγίας Πνεύματος, ἐκ τῆς μερίδος εἰς τῆ φωτός. ἀλλ' ἐρεῖτις, πῶς σῶμα τῆ σκότες λέγεις τῶν ψυχῶν, μὴ ἔσαν αὐτοῦ κτίσμα; ὡς προσέχων καὶ ὀρθῶς νόησον, ὡς περ ἐνδυμα ἱμάτιον, ὁ φορεῖς, ἄλλος κατεσκεύασε, σὺ αὐτὸ ἐνδύσαι. ὁμοίως καὶ οἶκον ἔπερος ὠκοδόμησε, καὶ ἐκτίσε, καὶ σὺ οἰκεῖς ἐν αὐτῷ. πῶν αὐτὸν ἔπερον καὶ ὁ Ἀδάμ πρῶτος τῶν ἐντολῶν τῆ Θεοῦ, καὶ ἀκῆτας τῆ πορνείας ὀφείας, ἐπράδῃ καὶ ἐπώλησεν ἐαυτὸν τῇ δευδολῶ, καὶ ἐνεδύσατο τῶν ψυχῶν ὁ πορνῆς τὸ καλὸν κτίσμα ὁ ἐκατεσκεύασεν ὁ Θεός, πρὸς τῶν αὐτῶν εἰκόνα, ὡς καὶ ὁ Ἀπόστολος λέγει· ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ ἐκκῆσις, ἐφειλάμβλεσκον αὐτὰς ἐν τῇ σαυρῇ. καὶ τῆτο γὰρ καὶ ἡ ἐλπίς τῆ Κυρίου γηγενήται, ἵνα ἐκβάλῃ αὐτὰς, καὶ ὑπολάβῃ πῶν ἴδιον οἶκον καὶ ναὸν, τὸν ἄνθρωπον. τῆτε τοίνυν ἐνέκον σῶμα λέγεται ἡ ψυχὴ τῆ σκότες

Γαλ. 6.

Κολασ. 2.

Ρ' αμ.
6. 7.

τῆς πονηρίας, ἕως ἔσιν ἐν αὐτῇ τὸ σκότος τῆς ἁμαρτίας, ὅτι ἐκεῖ ζῇ εἰς τὸν αἰῶνα τὸν πονηρὸν τῷ σκότει, καὶ ἐκεῖ κενράπται, καθὼς καὶ ὁ Παῦλος, σῶμα ἁμαρτίας, καὶ σῶμα θανάτου καλῶν λέγει, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας καὶ πάλιν, τίς με ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου. ὁμοίως πάλιν ἡ πιστεύσασα τῷ Θεῷ ψυχὴ, καὶ ἐκ τῆς ἁμαρτίας ρυθίσσα, καὶ θανατωθεῖσα ἐκ τῆς ζωῆς τῷ σκότει, καὶ τὸ φῶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὡς περ ζωὴ λαβέσα, καὶ ἐκείθεν ζήσασα, ἐκεῖ λοιπὸν διατείνει, ὅτι ἐκεῖ κενράπται τῷ φωτὶ τῆς θεότητος. ἕτε γὰρ φύσεως τῆς θεότητος ἐσιν ἡ ψυχὴ, ἕτε φύσεως τῷ σκότει τῆς πονηρίας, ἀλλ' ἐστὶ κτίσματι νοερὸν, καὶ ὡραῖον, καὶ μέγα, καὶ θαυμαστὸν, καὶ καλὸν ὁμοίωμα καὶ εἰκὼν Θεοῦ. καὶ διὰ τὴν παράβησιν εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν ἡ πονηρία τοῦ παθῶν τῷ σκότει. τὸ λοιπὸν ὃ συγκέκραται, καὶ σωλίσσεται ἡ ψυχὴ ἐν τοῖς δελήμασιν. ἦτοι ἐν τῷ φῶσι τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῇ ἔχουσα, καὶ ἐν αὐτῇ ζῶσα ἐν πάσαις ταῖς ἀρεταῖς, τῷ φωτὶ τῆς ἀναπαύσεως ἐσιν. ἦτοι τὸ σκότος τῆς ἁμαρτίας ἔχουσα, τῆς κατακρίσεως τυγχάνει. ψυχὴ γὰρ τὴν θέλουν ζῆσαι ἀπὸ Θεοῦ ἐν ἀναπαύσει, καὶ φωτὶ αἰωνίῳ, προσελθεῖν δεῖ, ὡς πορεύεται, τῷ ἀληθινῷ ἀρχιερεὶ Χριστῷ, καὶ τυθῆναι καὶ ὑποθανεῖν τῷ κόσμῳ, καὶ τῇ προτέρα ζωῇ τῷ σκότει τῆς πονηρίας, καὶ μεταπεθῆναι ἐν ἑτέρᾳ ζωῇ, καὶ ἀναβῆναι εἰς δόξαν. ὡς περ ἐάν τις ὑποθάνῃ ἐν πόλει, ἕτε φωνῆς τοῦ ἐκεῖ ἀκούει, ἕτε λαλῶν, ἕτε ἡχων, ἀλλὰ καθάπαξ ἀπέθανε, καὶ μετατίθεται ἐν ἑτέρῳ τόπῳ, εὐδα ἕκαστοι φωναὶ καὶ κραυγαὶ τῆς πόλεως ἐκείνης. ἔγω καὶ ἡ ψυχὴ, ἔπαυ τυθῇ καὶ ὑποθάνῃ, ἐν ᾗ διατείνει καὶ ζῇ πόλει τῆς κακίας τοῦ παθῶν, ἀκούει ἀκούει ἐν αὐτῇ τῆς φωνῆς τοῦ θαυματοποιῶν τῷ σκότει. ἐν ᾗ ἀκούεται λαλῶν καὶ κραυγῇ ματαίᾳ διαλογισμῶν, καὶ παραχῆς πνέματων σκότει. ἀλλὰ μετατίθεται εἰς πόλιν ἀγαθότητος, καὶ εἰρήνης μεσῶν, εἰς πόλιν φωτὶς θεότητος, καὶ ἐκεῖ ζῇ καὶ ἀκούει, καὶ ἐκεῖ πολιτεύεται καὶ λαλεῖ, καὶ θαυματολογίζεται, καὶ ἐργάζεται ἔργα πνευματικὰ, καὶ Θεὸς ἄξιος. παρακαλέσασθαι τοίνυν καὶ ἡμεῖς τυθῆναι διὰ τῆς διωγμῶν αὐτῶν, καὶ ὑποθανεῖν τῷ αἰῶνι τῆς πονηρίας τῷ σκότει, καὶ ἀναρθεῖν ἐν ἡμῖν τὸ πνεῦμα τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐνδύσασθαι καὶ λαβεῖν ψυχὴν πνεύματος ἁγίου, καὶ μεταπεθῆναι ἐκ τῆς κακίας τῷ σκότει εἰς τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀναπαυθῆναι ἐν ζωῇ ὁλοῦς αἰῶνας. ὡς περ γὰρ ἐν σαρδίῳ τὰ ἄρματα ἔχουσι, καὶ τὸ ποθε

λαμ-

λαμβάνον ἐμποδίζει καὶ ἐπέχει καὶ καλύπτει τὸ ἔπρον, τὰ μὴ ἀποκρίναι, καὶ παραλαβεῖν εἰς νίκος· ἔπος οἱ διαλογισμοὶ τῆς ψυχῆς, καὶ τῆς ἀμαρτίας ἔρχονται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. εἰ μὴ τύχη παραλαβεῖν τὸν διαλογισμόν τῆς ἀμαρτίας, ἐμποδίζει καὶ ἐπέχει, καὶ καλύπτει τὴν ψυχὴν, τὴ μὴ προσεγγίσει τῷ Θεῷ, καὶ τὸ κατ' αὐτῆς νίκος ἀραδαί. ὅπως δὲ αὐτὸς ὁ Κύριος ἐπιβαίνει, καὶ λύσκει τὴν ψυχὴν, πάντοτε αὐτὸς νικᾷ, λύσκει καὶ ὁδηγῶν ἐπισημόνως τὸ ἄρμα τῆς ψυχῆς εἰς τὸ ἑρῶσιον καὶ εὐθεὶον φρόνημα διαπαντός. ἔπε γὰρ πολεμεῖ πρὸς τὴν κακίαν, ἀλλὰ ἀνδρείως καὶ ἐξουσιαστικῶς τυγχάνων αἰετ, τὴν νίκην αὐτὸς ἐργάζεται.

Ἀγεται τοίνυν τὰ Χερσβίμ ἐχ' ὅπως θέλει πορεύεσθαι, ἀλλ' ὅπως ὁ ἐπιβεβηκὼς καὶ λύσκει ὁδηγεῖ. καὶ ὅπως θέλει αὐτὸς, ἐκεῖ πορεύονται, καὶ αὐτὰ βασάζει. χεῖρ γὰρ, φησὶν, ἀνθρώπου ὑποκάτω αὐτοῦ ἔσθαι. ἄγονται αἱ ἀγαθαὶ ψυχαὶ καὶ ὁδηγῶνται ὑπὸ τῷ λύσκει πνεύματος τῷ Χερσβίμ, ὅπως βέλεται, ὅπως βέλεται, ἐν ἑρῶσις λογισμοῖς, ὅπως βέλεται, ἐν τῷ σώματι· εὐδα βέλεται, ἐκεῖ αὐτὸς διακονῶσιν. ὡς περὶ ἧς τὴ πετεινῶν οἱ πόδες τὰ πτερὰ εἰσιν, ἔτω τὸ ἑρῶσιον φῶς τῷ πνεύματος ἀναλαμβάνει τὰ πτερὰ τῶν λογισμῶν τῶν ἀξίων ψυχῆς, ὁδηγῶν καὶ λύσκει ὡς οἶδεν αὐτό. Σὺ τοίνυν ὅταν ἀκέρως ταῦτα, πρόσσεχε σεαυτῷ, εἰ κέκτισαι ταῦτα ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ ἐν τῇ ψυχῇ σου. εἰ γὰρ εἰσιν ἀπλῶς λόγοι λαλεῖσθαι, ἀλλ' ἔργον ἀληθείας ἐστὶν ἐν τῇ ψυχῇ γιγνόμενον. καὶ εἰ εἰ κέκτισαι, ἀλλὰ πτωχεύεις ἐκ τῶν πλινκιστῶν πνιμωτικῶν ἀγαθῶν, λύπῃ καὶ πένθος, καὶ πόνον ἀδάλειπτον ὀφείλεις ἔχειν, ὡς ἀκμὴν νεκρὸς ὢν ὑπὸ τῆς βασιλείας, καὶ ὡς θάυματίας, αἰετ βόα πρὸς τὸν Κύριον, καὶ αἰτεῖ πιστῶς, ἵνα καὶ αὐτὸς ταύτης τῆς ἀληθινῆς ζωῆς καταξιώθῃς. ὡς περὶ γὰρ τὸ σῶμα τῷ ποιήσας ὁ Θεός, ἐκ ἐκ τῆς αὐτῆς φύσεως, εἰ ἐκ τῆς σώματος ἔδωκεν αὐτῷ ἔχειν τὴν ζωὴν, τὴν βρώσιν, καὶ τὴν πόσιν, καὶ τὰ ἐνδύματα, καὶ τὰ ὑποδήματα· ἀλλὰ πᾶσαν τὴν οἰκονομίαν τῆς ζωῆς ἔξωθεν ἔδωκεν ἔχειν, αὐτὸ κατ' αὐτὸ τὸ σῶμα γυμνὸν ποιήσας, καὶ χωρὶς τῶν ἔξωθεν τῆς σώματος ὄντων ζῆσαι τὸ σῶμα ἀδύνατον, ταῖς, χωρὶς βρώσεως, καὶ πόσεως, καὶ ἐνδύματων. εἰ δὲ εἰς τὴν αὐτῆς φύσιν μόνον εἴη, μηδὲν τῶν ἔξωθεν προσλαβὼν, ἀφαιρεῖται καὶ ὑπόκειται· τὸν αὐτὸν ἔσπον καὶ ἡ ψυχὴ ἡ μὴ ἔχουσα φῶς Θεῶν, κτιθεῖσα δὲ κατ' εἰκόνα Θεοῦ. ἔπος γὰρ αὐτὴν ὡκοδόμησε καὶ ὑπόδειξε ἔχειν τὴν αἰώνιον ζωὴν. ἐκ ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως, ἀλλ'

Εἴς.
19.

ἐκ

Γ' αλ.

6.

Γ' αλ.

4.

Ψαλ.

103.

Ψαλ.

44.

ἐκ τῆς ἑαυτῆ θεόπτης ἐκ τῆ ἰδίας πνεύματος, ἐκ τῆ ἰδίας φωτός, ἔχει βρῶσιν καὶ πόσιν πνευματικὴν, καὶ ἐνδύματα ἑράνια, ἀ ἐστὶν ἡ ὄντως ζωὴ τῆς ψυχῆς. ὥς περ ἐν τῷ σώματι, καθὼς πορεύεται, ἡ ζωὴ καὶ οὗτος ἑαυτῆ ἐστίν, ἀλλ' ἐξώθεν αὐτῆ, ταῖς ἐκ τῆς γῆς, καὶ χωρὶς τῆς ἐξώθεν αὐτῆ ὄντων, ἀδυνατὸν αὐτῇ ζῆσαι. ἔγω καὶ ἡ ψυχὴ, εἰ μὴ γεννηθῇ ἀπὸ τῆς νυκτὸς εἰς ἐκείνῳ τὴν γῆν τῆς ζώντων, καὶ ἐκείθεν ἔσται πνευματικῶς, καὶ ἀυξήσει πνευματικῶς τῷ Κυρίῳ πορεύεσθαι, καὶ ἀμφιδοῦν ἐν τῇ θεόπτης ἀρρήτῃ ἀμφὶ ἑράνῳ κάλλους, χωρὶς ἐκείνης τῆς ἑοφῆς ζῆται αὐτὴν ἐν ἀπολαύσει καὶ ἀναπαύσει ἀπ' ἑαυτῆς ἀδυνατὸν. ἔχει γὰρ ἡ θεία φύσις καὶ ἄρτον ζωῆς, τὸν εἰπόντα, ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. καὶ ὕδωρ ζωῆς, καὶ οἶνον ευφραίνοντα καρδίαν ἀνθρώπου, καὶ ἀγαλλιάσεως ἑλαίων, καὶ παμπόσιλον ἑοφὴν ἑράνῳ πνεύματος, καὶ ἐνδύματα φωτός ἑράνῳ ἐκ τῆ Θεοτυγχάνοντα, ἐν τέτοις ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ τῆς ψυχῆς. καὶ σώματι, ὅπου ἐστὶν εἰς τὴν ἑαυτῆ φύσιν ἐσῆκη, ὅτι ἀναφθαρτίζεται καὶ ἀποθνήσκει. καὶ καὶ ψυχῇ, εἰ εἰς τὴν ἑαυτῆς φύσιν μόνον ἐστῆκε, καὶ εἰς τὰ ἑαυτῆς ἔργα μόνον πέποιθε, μὴ ἔχουσα θείαν πνεύματος κοινωσίαν, ὅτι ἀποθνήσκει ζωῆς αἰώνῳ θεόπτης μὴ καταξιώθεσσα. ὥς περ γὰρ ὅπου τῆς ἀποθνήσκοντα, ἐπὶ μὴ ἐστὶ τὸ σῶμα διώκεται λαβεῖν ἑοφὴν, ἀπελπίζουσι αὐτὸς, καὶ κλαίει πάντες γνήσιοι φίλοι, συγγενεῖς καὶ ἀγαπητοί. ἔγω κλαίει ὁ Θεός, καὶ οἱ Ἄγγελοι Ἄγγελοι τὰς ψυχὰς τὰς μὴ ἑοφμείας ἑοφῶν ἑράνῳ τῷ πνεύματος, καὶ ἐν ἀφθαρσίᾳ ζῆσάσας. ταῦτα δὲ καὶ πάλιν φησὶ, καὶ εἰσὶν ἀπλῶς λόγοι λαλήμενοι, ἀλλ' ἔργον πνευματικῆς ζωῆς, ἔργον ἀληθείας, εἰς τὴν ἀξίαν καὶ πιστὴν ψυχὴν γενόμενον. εἰ ταῖς ἐξέως θρόνος τῷ Θεῷ, καὶ ὁπβέβηκεν ἐπὶ σὲ ὁ ἑράνῳς ἡγετοχὸς καὶ ἐγείρετο ἡ ψυχὴ σε ὅλη ὁρθαλμῶς πνευματικῶς, καὶ ὅλη φῶς. καὶ εἰ ἐξέως ἐκείνῳ τῷ πνεύματος ἑοφῶν, καὶ εἰ ἐποτίσθης ἐκ τῆ ζωῆς ὕδατος, καὶ εἰ ἐνδύσω τὰ τῷ ἀρρήτῳ φωτὶ ἐνδύματα. εἰ τῶν ἀπάντων ὁ ἔσωσε ἄνθρωπος ἐν πέτρῃ καὶ πληροφορία κατέστηκεν, ἰδὲ ζῆς καὶ τὴν ὄντως αἰώνιον ζωὴν, ἀπὸ τῆς νυκτὸς μὲν τῷ Κυρίῳ ἀναπαυσμένης τῆς ψυχῆς σε. ἰδὲ κέκτησαι καὶ ἑλαβες ταῦτα πάντα τῷ Κυρίῳ ἐν ἀληθείᾳ, ἵνα ζῆς ζωὴν ἀληθινὴν. εἰδὲ μηδὲν τῶν σιωπῶν σεαυτῇ, κλαίει καὶ λυπῶ, καὶ ὁδύρεται, ὅτι τῷ αἰώνῳ, καὶ πνευματικῶς πλεῖστα ἀκμὴν ἔδωκεν τεύχησας, καὶ τὴν ὄντως ζωὴν ἀκμὴν ἔδωκεν ἔδωκεν. πόρον ἐν ἔχει περὶ τῆς πτωχείας σε, διόμοις τῷ Κυρίῳ νυκτὸς καὶ ἡμέρας,

ὅτι

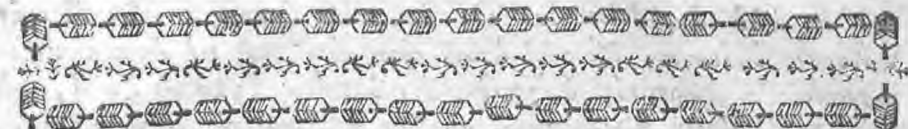
ὅτι εἰς τὴν δεινὴν πονίαν τῆς ἀμαρτίας ἔσηκας. εἶδε δὲ καὶ
 πόρον τις ἐκέκμητο, δὲ τὴν αὐτὴν πτωχείαν· καὶ μὴ ὥς περ κεκο-
 ρισμένοι ἐν ἀμερηνίᾳ διήγομην, ὅτι ὁ πόρον ἔχων καὶ ζητῶν, καὶ
 αὐτῷ τὸν Κύριον ἀγαλείπτως, ταχέως τάλξεται τῆς δοτολυγώσεως,
 καὶ τῷ ἐπερανίᾳ πλεῖτε, καθὼς ὁ Κύριος ἔλεγε περὶ τοῦ ἀδίκου
 κριτῆ καὶ τῆς χήρας, διεξερχόμενος τὸν λόγον· πόσω μᾶλλον ὁ
 Θεὸς ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τοῦ βωόντων πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ ἡ-
 μέρας; Ναὶ λέγω, ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτοῦ ἐν ταῖς αἰ-
 ῶσιν· καὶ τὸ κράτος αἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

Λεκ.
 18.

ΠΕΡΙ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ
ΤΟΥΤΕΣΤΙ ΤΗΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ.

Καὶ ὅτι μόμος ὁ Θεὸς διώεται αἶρεν ἀφ' ἡμῶν τὴν
ἀμαρτίαν, ἕρυσσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας
τοῦ ἀρχοῦτος τοῦ πομπροῦ.

ΟΜΙΛΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ἡ βασιλεία τῶ σκότες, ὁ ποιηρὸς ἀρχων, αἰχμαλω-
τῆσας τὸν ἀνδρῶπον ἀπ' ἀρχῆς, ἔτω περικέθηκε καὶ
ἐνέδυσεν τὴν ψυχὴν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῶ σκότες ὥσανεὶ
ἀνδρῶπον· καὶ ποιήσῃσιν αὐτὸν βασιλεῖα, καὶ ἐνδύσῃσιν αὐτὸν ἐνδύ-
ματα βασιλικά, καὶ ὁπὸ κεφαλῆς ἕως οὐρύχων βασιλικά φορεῖ· ἔπως
τὴν ψυχὴν, καὶ ὅλῳ τὴν ὑπόστασιν αὐτῆς ἐνέδυσεν τὴν ἀμαρτίαν
ὁ ἀρχων ὁ ποιηρὸς, καὶ ὅλῳ ἐμίανε, καὶ ὅλῳ ἡχμαλώτισεν εἰς
τὴν βασιλείαν αὐτῆς, καὶ ἐκ ἀφῆκεν ἔτε ἐν μέρος αὐτῆς ἐλθέσθαι
ἀπ' αὐτῆς, καὶ λογισμὸς, καὶ νῦν, καὶ σῶμα, ἀλλ' ἐνέδυσεν αὐτὴν πορ-
φυρεῖδα τῶ σκότες. ὥς περ γὰρ τὸ σῶμα ἐκί ἐν μέρος, ἢ μέρος
πάχει, ἀλλ' ὅλον ἐξ ὅλης παθητόν ἐστιν· ἔπως καὶ ἡ ψυχὴ ὅλη ἐ-
παθε τὰ τῆς κακίας πάθη καὶ ἀμαρτίας. ἐνέδυσεν ἐν τὴν ψυ-
χὴν ὅλῳ, τὸ ἀναγκαῖον τῶ ἀνθρώπῳ μέρος καὶ μέρος, ὁ ποιηρὸς
τὴν κακίαν αὐτῆς, τετέστι τὴν ἀμαρτίαν, καὶ ἔπως τὸ σῶμα πα-
θητόν καὶ φθαρτὸν ἐγένετο. ὅταν γὰρ λέγη ὁ Ἀπόστολος, ἐκδύσα-
θε τὸν παλαιὸν ἀνδρῶπον, τέλειον λέγει, ὀφθαλμοὺς ἔχοντα πρὸς
ὀφθαλμοὺς, κεφαλὴν πρὸς κεφαλὴν, ὡς πρὸς ὡς, χεῖρας πρὸς
χεῖρας.

Κολασ.

3.

χεῖρας, πόδας πρὸς πόδας. ὅλον γὰρ τὸν ἄνθρωπον ψυχῇ καὶ
 σῶμα ἐμίανεν ὁ ποιηρὸς, καὶ κατέπαυσε, καὶ ἐνέδουσε τὸν ἄνθρω-
 πον, παλαιὸν ἄνθρωπον, καὶ μιᾶν, ἀνάθαρτον, καὶ θεομάχον,
 καὶ ὑποτασσόμενον τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ, αὐτῷ τῷ ἁμαρτίαν, ἵνα
 μηκέτι βλέπῃ ὡς θέλει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἵνα ποιηρῶς ὅρα, καὶ
 ποιηρῶς ἀκῆ, καὶ πόδας ἔχῃ σπείδοντας ἐπὶ κακοποιίαν, καὶ
 χεῖρας ἐργαζομένας ἀνομίαν, καὶ καρδίαν ποιηρὰ δολοφρονίαν.
 Παρακαλέσωμεν ἔν καὶ ἡμεῖς τὸν Θεόν, ἵνα ἐκδύσῃ ἡμᾶς τὸν πα-
 λαιὸν ἄνθρωπον, ὅτι αὐτὸς μόνος ἄραι ἀφ' ἡμῶν τὴν ἁμαρτίαν δύ-
 νатаι. ὅτι ἰχυρότεροι ἡμῶν εἰσιν οἱ ἀχμαλτωδύσαντες ἡμᾶς, καὶ
 κατέχοντες ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ἐπηγγέλατο τῷ ρύ-
 σαθαί ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας ταύτης. ὡς περ γὰρ ὅταν ἥλιος ᾖ,
 καὶ ἀνεμότης πνέῃ, ὁ μὲν ἥλιος ἴδιον σῶμα ἔχει, καὶ ἴδιαν φύ-
 σιν, ὁμοίως καὶ ὁ ἀνεμὸς ἴδιαν φύσιν ἔχει, καὶ ἴδιον σῶμα, καὶ
 ἑδεῖς δυνάται χωρεῖσαι τὸν αἶμον ὑπὸ τοῦ ἡλίου, εἰ μὴ μόνος ὁ
 Θεὸς παύσῃ, ἵνα μηκέτι πνέῃ. ἔγω καὶ ἡ ἁμαρτία τῇ ψυχῇ με-
 μιγμένη εἰσιν, ἐχέουσιν ἐκείνης ἴδιαν φύσιν. ἀδυνατοῦν ἑνὲς χω-
 ρεῖσαι τὴν ψυχὴν ὑπὸ τοῦ ἁμαρτίας, εἰ μὴ ὁ Θεὸς παύσῃ, καὶ
 σῶσῃ τὸν ποιηρὸν τῶν ἀνεμῶν τὸν ἐνοικούντα τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώ-
 ματι. καὶ πάλιν, ὥσπερ τις θεωρεῖ πέτεινόν πετόμενον, καὶ βέλε-
 ται καὶ αὐτὸς πτῦναι, μὴ ἔχον δὲ πτερὰ ἀδυνατῶς ἔχει πέτασθαι·
 ἔγω καὶ τῷ ἀνθρώπῳ, τὸ μὲν θέλει παρακίεσθαι τῷ εἶναι καθα-
 ρόν, καὶ ἁμαρτον, καὶ ἁσπίλον, καὶ μὴ ἔχειν ἐν ἑαυτῇ τὴν κακίαν,
 ἀλλ' αἰεὶ μετὰ τοῦ Θεοῦ εἶναι, τὸ δυνάσθαι δὲ ἐκ ἔχει. πεταδῶναι
 μὲν εἰς τὸν αἶρα τὸν θεῖον, καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῷ ἁγίῳ Πνεύ-
 ματος θέλει, ἀλλ' εἰ μὴ λάβῃ πτέρυγας, ἐδυνάται. Παρακα-
 λέσωμεν ἔν τὸν Θεόν, ἵνα δῶ ἡμῖν πτέρυγας περιστράς τῷ ἁγίῳ
 Πνεύματι, ἵνα πεταδῶμεν πρὸς αὐτὸν, καὶ καταπαύσωμεν, καὶ
 ἵνα ἐκχωρεῖν, καὶ παύσῃ ὑπὸ τοῦ ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ἡμῶν
 τὸν ποιηρὸν ἀνεμῶν, αὐτῷ τῷ ἁμαρτίαν τῷ κατικῶσαν ἐν πῆς
 μέλει τοῦ ψυχῆς, καὶ τοῦ σώματος ἡμῶν. αὐτῷ γὰρ μόνῳ δυνα-
 τὸν τῶτο ποιῆσαι. ἴδε γὰρ φησιν, ὁ ἄνθρωπος τῷ Θεῷ ὁ αἶρων τὴν
 ἁμαρτίαν τῷ κόσμῳ. αὐτὸς μόνος τὴν ἐλεημοσύνην ταύτην ἐ-
 ποιήσας τῷ ἀνθρώπῳ πῶς πισθῶσιν αὐτῷ, ὅτι λυβῆται ὑπὸ
 τοῦ ἁμαρτίας, καὶ τοῖς προσδοκῶσιν αὐτὸν καὶ ἐλπίζουσιν, καὶ ζητῶ-
 σιν ἀσφαλῆως, ποιῇ τὴν σωτηρίαν ταύτην τῷ ἀνεκδιήγητον,
 ὡς περ ἐν νυκτὶ ζοφερῇ καὶ μελαίνῃ πνέει αἰμὸς τις ἄγριος, καὶ

Παροιμ.
 1.
 Ψαλ.
 57.

Ψαλ.
 57.

Γωγ.
 1.

πάντα τὰ σπιτὰ καὶ τὰ σπέρματα κινεῖ, καὶ ἐρδυνᾷ, καὶ σείει· ἔτι
καὶ ὁ ἄνθρωπος πεσὼν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς νυκτὸς τῆ σκοτίας,
τῆ ἐμβόλας, καὶ ὡς ἐν νυκτὶ καὶ σκότει, κλονεῖται τῷ δεινῷ ἀνέ-
μῳ τῆς ἁμαρτίας πνέοντι, καὶ σείεται, καὶ κινεῖται, καὶ ἐρδυνᾷ-
ται πᾶσαν τὴν φύσιν, τὴν ψυχὴν, τὰς λογισμὰς αὐτῆς, καὶ τὸν
νῦν. καὶ πάντα σείεται τὰ σωματικά μέλη, καὶ ἐξ ἐλευθερον,
ἐδὲ ἀπαθὲς μέλος ψυχῆς, ἢ σώματος ἐστὶν ὑπὸ τῆς ἐνοικέσεως ἐν
ἡμῖν ἁμαρτίας. ὁμοίως ἐστὶν ἡμέρα φωτός, καὶ ἄνεμος θεῖος τῆ
Ἀγίας Πνεύματος, πνέων καὶ ἀναφύχων τὰς ψυχὰς, τὰς ὕσας ἐν
ἡμέρᾳ τῆ φωτός τῆ θεϊκῆς, καὶ διηκνέμενος πᾶσαν τὴν ὑπόστασιν
τῆς ψυχῆς, καὶ τὰς λογισμὰς, καὶ πᾶσαν τὴν ὕσιν, καὶ πάντα
τὰ μέλη τῆ σώματος ἀναφύχων καὶ ἀναπαύων ἀναπαύσει θεϊκῇ
καὶ ἀλαλήτῃ. τὸτο ἔλεγεν ὁ Ἀπόστολος, ἡμεῖς δὲ ἐκ ἑσμεν τέκνα
νυκτὸς, ἐδὲ σκοτίας, πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε, καὶ υἱοὶ ἡ-
μέρας. καὶ ὡς περ ἐκεῖ ἐν τῇ πλατῇ ἄνθρωπον τέλειον ἀπεδύσατο
ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, καὶ φορεῖ ἐνδύμα βασιλείας σκοτίας, ἐνδύμα
βλασφημίας, ἀπιστίας, ἀφοβίας, κενωδοξίας, ὑπερφανίας, φιλαρ-
γυρίας, ἐπιθυμίας, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως τῆς βασιλείας τῆ σκοτίας
φορέματα ρακώδη καὶ ἀκάθαρτα, καὶ μιανὰ. ἔτι πάλιν ἐνταῦθα ὁ-
σοι ἀπεδύσαντο τὸν παλαιὸν καὶ καταχθόνιον ἄνθρωπον, καὶ ὅσους
αὐτὸς ἐξέδυσεν ὁ Ἰησοῦς τὰ ἐνδύματα τῆς βασιλείας τῆ σκοτίας, ἐν-
δύσαντο τὸν νέον καὶ ἐπερανίον ἄνθρωπον Ἰησοῦν Χριστόν· πάλιν ὁ-
μοίως ὀφθαλμοὺς πρὸς ὀφθαλμοὺς, ὦτα πρὸς ὦτα, κεφαλὴν πρὸς
κεφαλὴν, ἵνα ὅλος καθαρὸς ᾖ, καὶ φορῶν τὴν ἐπερανίον εἰκόνα.
καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸς ὁ Κύριος ἐνδύματα βασιλείας φωτός ἀρρήτων, ἐν-
δύματα πίστεως, ἐλπίδος, ἀγάπης, χαρῆς, εἰρήνης, ἀγαθωσύ-
νης, χρηστότης, καὶ πάντα ὁμοίως τὰ ἐξῆς ἐνδύματα φωτός, ζωῆς,
θεϊκῆς, ζῶντος, ἀναπαύσεως ἀνεκλαλήτου, ἵνα ὡς περ ὁ Θεὸς ἀγά-
πῆς, καὶ χαρᾶς, καὶ εἰρήνης, καὶ χρηστότης, καὶ ἀγαθωσύνης· ἔτι
καὶ ὁ νέος ἄνθρωπος γεννᾶται καὶ χάρις. καὶ ὡς περ ἡ βασιλεία τῆ
σκοτίας, καὶ ἡ ἁμαρτία κέκρυπται ἐν τῷ ψυχῷ ἕως ἡμέρας τῆς
ἀναστάσεως, ὅταν καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα τῷ ἁμαρτωλῶν τῷ σκότει κα-
λυφθῇ τῷ ὑπὸ τῷ νυν κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ψυχῷ. ἔτι καὶ ἡ
βασιλεία τῆ φωτός, καὶ ἡ ἐπερανίος εἰκὼν Ἰησοῦ Χριστοῦ μυστικῶς
νυν τῷ ψυχῷ φωτίζει, καὶ βασιλεύει ἐν τῷ ψυχῷ τῷ Ἀγίῳ.
κεκρυμμένος δὲ ὑπὸ τῷ ὀφθαλμῶν τῷ ἀνθρώπων, μόναις ἐστὶ
Χριστὸς τοῖς τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοῖς θεωρέμενος ἐν ἀληθείᾳ, ἕως
ἡμέ-

Θιας.
5.

ἡμέρας τῆς ἀναστάσεως, ὅτε καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα καλυφθήσεται καὶ δο-
ξαθήσεται τῷ τῷ Κυρίῳ φωτὶ, τῷ ὄντι ἅπὸ τῆς νυνὶ ἐν τῷ ἀνθρώ-
πῳ εἰς τὴν ψυχὴν, ἵνα καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα συμβασιλεύσῃ τῇ ψυ-
χῇ, τῇ ἅπὸ τῆς νυνὶ λαμβανέσῃ τὴν βασιλείαν τῆς Χειρὸς, ἀνα-
παυσμένη καὶ φωτίζουμένη φωτὶ αἰώνιῳ. Δόξα πῶς οἰκτιρμοῖς, καὶ
τῇ ἀσπλαγχνίᾳ αὐτῆς, ὅτι ἐλεεῖ τοὺς δούλους αὐτῆς, καὶ φωτίζει, καὶ
ρύεται αὐτοὺς ἐκ τῆς βασιλείας τῆς σκότης, καὶ χαρίζεται αὐτοῖς τὸ
ἐαυτῆς φῶς, καὶ τὴν ἐαυτῆς βασιλείαν. ὧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΟΤΙ ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ
 ΕΝ ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ,
 ΕΝ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΙ, ΕΝ ΑΓΑΠΗ,

Καὶ εἰρῶν μετ' ἀλλήλων σιωδιάγειν, ἥ ἐν τοῖς ἔσω
 λογισμοῖς ἀγῶνα ἥ πόλεμον ποιεῖν
 ὀφείλουσιν.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Τ Ρ Ι Τ Η.

Ο Ἰ ἀδελφοὶ ὀφείλουσιν ἐν ἀγάπῃ πολλῇ σιωεῖναι ἀλλή-
 λους, εἴτε εὐχονται, εἴτε ἀναγινώσκουσιν τὰς γραφάς, εἴ-
 τε ἔργον τι ποιοῦσιν, ἵνα ἔχωσιν τὸν θεμέλιον τῆς ἀγάπης πρὸς
 ἀλλήλους, καὶ ὥς δύναται διδοκίμα γενέσθαι εἰς ἐκείνας τὰς προαι-
 ρέσεις, καὶ οἱ εὐχόμενοι, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες, καὶ οἱ ἐργαζόμενοι,
 πάντες διώκονται ἐν ἀκεραιότητι, καὶ ἀπλότῃ διάγοντες μετ' ἀλλή-
 λων ὠφελιθῶναι. τί γὰρ γέγραπται, “ γενήθῃ τὸ θέλημα σου
 ὡς ἐν ἔρανῳ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς; ἵνα ὅν ἔσπον οἱ ἐν ἔρανῳ ἄγγε-
 λοι σιωεῖσιν ἀλλήλοις, ἐν ὁμοιοῖα πολλῇ, ἐν εἰρῶν, καὶ ἀγάπῃ
 διάγοντες, καὶ ἐκ ἔσιν ἐκεῖ ἔπαρσις, ἡ φθόρος· ἀλλ' ἐν ἀγάπῃ,
 καὶ εἰλικρινείᾳ μετ' ἀλλήλων εἰσιν, ὥς ἵνα καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὥσι μετ'
 ἀλλήλων· συμβαίνει τινες εἶναι τειρόμενοι ὑπὸ τὸ ἐν, ὅλῳ τῷ
 ἡμέραν καὶ τῷ νύκτα εἰς διώκονται προσκαρτερεῖν· ἀλλ' αὐτοὶ μὲν αὐ-
 τῷ χολάζουσι τῇ ἐλπίδι ὥρας ἕξ, καὶ βέβηλονται ἀναγινώσκειν· ἄλλοι
 δὲ προθύμως διακονοῦσιν, ἄλλοι δ' ἐξ αὐτῶν ἐργάζονται τι ἔργον.
 ὀφείλουσιν ἐν οἱ ἀδελφοὶ εἶτι ποιοῦσιν, ἐν ἀγάπῃ καὶ χαρᾷ εἶναι
 μετ' ἀλλήλων· καὶ ὁ ἐργαζόμενος περὶ τῶν εὐχομένων ἔτω λεγέτω,
 ὅτι ὅν ὁ ἀδελφός μου κηρύττει θεσαυρὸν, ἐπεὶ κοινός ἐστιν, καὶ ἄν-
 χω· καὶ ὁ εὐχόμενος περὶ τῶν ἀναγινώσκοντες, ἔτω λεγέτω, ὅτι ὁ
 ἐκείνος ὠφελεῖται εἰς τῷ ἀνάγνωσιν, εἰς ἐμὸν προχωρεῖ κέρδος· καὶ
 ὁ εἰρ-

Ρ'ωμ.

12. 1.

Κορ.

12.

Ρ'ωμ.

14.

ὁ ἐργαζόμενος αὐτοῖς τὸτο λέγεται, ὅτι τὴν διακονίαν αὐτῶν ποιῶ, κοινή ἐστιν ὠφέλεια. ὥς περ γὰρ τὰ μέλη τῆ σαύματος πολλὰ ὄντα ἐν ἑστὶ σῶμα, καὶ βοηθεῖσιν ἀλλήλοις, καὶ ἕκασον ἴδιον ἐκτελεῖ ἔργον· πλὴν ὁ ὀφθαλμὸς ὑπὲρ ὅλων τῆ σαύματος βλέπει, καὶ ἡ χεὶρ ὑπὲρ ὅλων τῶν μελῶν ἐργάζεται, καὶ ὁ πῦρ περὶπατεῖ, ὅλα τὰ μέρη ἐπιθερόμενος, καὶ ἄλλο συμπάσχει· ἔτω καὶ οἱ ἀδελφοὶ μετ' ἀλλήλων ἦτωσαν· καὶ μήτε ὁ διχόμενος κενέτω τὸν ἐργαζόμενον, διότι ἐκ εὐχεται, μήτε ὁ ἐργαζόμενος κενέτω τὸν διχόμενον, ὅτι ἐκείνος παρορμεύει, καὶ γὰρ ἐργάζομαι· μήτε ὁ διακονῶν κενέτω τὸν ἕτερον. ἀλλ' ἕκαστος ἑπὶ ποιεῖ, εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτω. ὁ ἀναγινώσκων τὸν διχόμενον ἔχη ἐν ἀγάπῃ, καὶ χαρᾷ, τὸτο λογίζομενος ὅτι ὑπὲρ ἐμὲ εὐχεται. καὶ ὁ διχόμενος περὶ τῶν ἐργαζομένων τὸτο λογίζεσθω, ὅτι ὁ ποιεῖ, εἰς κοινήν ὠφέλειαν ποιεῖ. καὶ ἔτω διώκεται ὁμοφωνία πολλή, καὶ εἰρήνη, καὶ συμφωνία ἐν τῇ συνδύσει τῆς εἰρήνης κρατεῖν ἀλλήλους, καὶ συνδιαγεῖν μετ' ἀλλήλων ἐν ἀκραιότητι, καὶ ἀφελότητι, καὶ δαδκία Θεῷ. τὸ δὲ κεφαλαιώδες τὸ πάντων, δηλονότι ἡ πρὸς καιρὸν καρτέρησις ὅτι τῆς οὐχῆς. πλὴν δὲ ἐν ζητεῖται, ἵνα ἔχη τις θησαυρὸν ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ τὴν ζωὴν, ἥτις ἐστὶν ὁ Κύριος, ἐν τῷ ῥῶ. εἴτε ἐργάζεται, εἴτε εὐχεται, εἴτε ἀναγινώσκει, ἵνα ἔχη ἐκεῖνο τὸ κῆμα τὸ μὴ παρὶρχόμενον, ὃ ἐστὶ τὸ Ἄγιον Πνεῦμα. εἰσὶ δέ τινες τὸτο λέγοντες, ὅτι ὁ Κύριος μόνως φανερὸς καρπὸς ἀπαιτεῖ παρὰ τῶν ἀνθρώπων· τὰ δὲ κρυπτὰ ὁ Θεὸς καπορθοῖ. ἐχ' ἔπος δὲ εἰσὶ τὰ παράγματα, ἀλλ' ὥς περ εἰς τὸν ἕξω ἄνθρωπον ἀσφαλίζεται, ἔπος ὀφείλει καὶ ἐν τοῖς λογισμοῖς ποιεῖν ἀγῶνα καὶ πόλεμον. ἀπαιτεῖται γὰρ ὁ Κύριος ἵνα ὀργισθῇ σεαυτῷ, καὶ μάχῃ ποιήσῃς μετὰ τῶν νοέσων, μήτε συμφωνήσῃς, μήτε συνδυασθῇς τοῖς λογισμοῖς τῆς κακίας. λοιπὸν τὸ ἐκελῶσαι τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὸ συνὸν κακὸν, τὸτο τῇ Θεῷ δυνάμει μόνον δυνατὸν ἐστὶ καπορθῶσαι. ἐκ' ἕξεσι γὰρ ἔτε δυνατὸν ἀνθρώπῳ ἐξ ἰδίας δυνάμεως ἐκελῶσαι τὴν ἁμαρτίαν. τὸ ἀντιπαλαῖσαι, τὸ ἀντιμαχεθῆναι, δεῖραι, δαυλῶσαι σὸν ἐστίν. ἐκελῶσαι δὲ, Θεῷ ἐστίν. εἰ ἥδ' σὺ ἡδυνῶ τὸτο ποιῆσαι, τίς χρεία τῆς ἐλπίσεως τῆ Κυρίας; ὥς γὰρ ἐκ' ἐστὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἀνδρὸς φαιδρὸς βλέπειν, ἢ λαλεῖν ἀνδρὸς γλώττης, ἢ ἀκκεῖν ἀνδρὸς ὤπων, ἢ περπατεῖν ἀνδρὸς ποδῶν, ἢ ἐργάζεσθαι ἀνδρὸς χειρῶν· ἔπος ἐδυνάσκει ἀνδρὸς τῇ Γησὶ σωθῆναι, ἢ ἐσσελθεῖν εἰς βασιλείαν ἑβραῶν. εἰδὲ λέγῃς, ὅτι ἐν τοῖς φαινομένοις ἐπορνέω, ἐμοιχέω, ἐκ ἐμὲ φυ-

B 2

λάρ-

λάργυρος, λοιπὸν δίκαιός εἰμι· πεπλάνησαι ἐν τῷ, νομίσας ὅτι πάντα ὀξετέλεισας, ἐκείσε μόνον τέλα μέρη τῆς ἁμαρτίας, εἰς ἃ ὀφείλει τις ἀσφαλίσασθαι, ἀλλὰ μυρία. ἡ τύφωσις, ἡ ἀρεβία, ἡ ἀπιστία, τὸ μῖσος, ὁ φόβος, ἡ δολιότης, ἡ ὑπόκρισις, πόθεν ἔστιν; ἐκ ὀφείλεις πρὸς ταῦτα ἔχειν τὴν πάλιν, καὶ τὸν ἀγῶνα ἐν τοῖς λεληθόσιν ἐν τοῖς λογισμοῖς; ὥς περ ἐὰν ἡ ληθὴς ἐν τῇ οἰκίᾳ, τὸ λοιπὸν ὑποθλίβεισε, καὶ ἐκ ἑαυτοῦ ἀμεγμνέων, ἀρχὴ δὲ καὶ σὺ ἀντιτύπτειν αὐτὸν, δέρεις, καὶ δέρη· ἔπος ὀφείλει καὶ ἡ ψυχὴ ἀντιτύπτειν, καὶ ἀντιμάχεσθαι, καὶ ἀντικρῖναι. λοιπὸν ἡ ποροαίρεσις ἀντιμαχομένη, καὶ ἔχουσα πόρον καὶ θλίψιν, ἀρχεται ἀνωτέρα γίνεσθαι, πίπτει, ἐγείρεται· πάλιν ῥίπτει ἡ ἁμαρτία εἰς δέκα, καὶ εἰς ἑκοσι ἀγῶνας. νικᾷ τὴν ψυχὴν καὶ ῥίπτει, καὶ ἡ ψυχὴ διὰ χρόνον εἰς μίαν ἀγωγὴν νικᾷ τὴν ἁμαρτίαν· πάλιν ἐὰν ἡ ψυχὴ υπομείνῃ καὶ μὴ χαυνωθῇ καὶ μέρος, ἀρχεται πλεονάζειν καὶ διακρῖναι, καὶ ἀποφέρεισθαι τὴν νικητικὰ καὶ τῆς ἁμαρτίας. ἀλλ' αἱ καὶ ἐν τούτοις ὀξετάζεται, ἀκμύνῃ ἡ ἁμαρτία κατακρῖνει τὸν ἀνθρώπον, ἕως ἃ ἔλθῃ εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας, καὶ τελείως νικῇ τὸν θάνατον. γέγραπται γάρ, ἔχματος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος· καὶ ἔπος ἀνώτεροι γίνονται, καὶ νικηταὶ τῆς διαβολῆς. εἰδὲ καθὼς πορεύομεν λέγει τις, ἐ πορνείᾳ, ἐ μοιχείᾳ, ἐ φιλαργυρίᾳ, ἀρκῆμοι, ἔπος εἰς ἑῖς μέρη ἠγωνίσαστο, καὶ εἰς ἄλλα ἑκοσι ἄνω ἔχει ἡ ἁμαρτία καὶ τῆς ψυχῆς, ἐκ ἠγωνίσαστο, ἀλλ' ἠττήθη. ὀφείλει ἐν εἰς πάντα ἀγωνίσασθαι, καὶ ἀθλεῖν. ὁ γὰρ τῆς, καθὼς πολλὰκις εἶπομεν, ἀντίπαλός ἐστι, καὶ ἔχει ἰσορροπὸν δυνάμιν πρὸς τὴν ἁμαρτίαν τῇ ἀντιλέγειν, καὶ ἐναντιῆσθαι τοῖς λογισμοῖς. εἰδὲ λέγεις ἰχυροτέραν εἶναι τὴν ἐναντίαν δυνάμιν, καὶ βασιλεύειν τὸ ὅλον πρὸς κακίαν καὶ τῷ ἀνθρώπῳ, ἀδικὸν ποιεῖς τὸν Θεόν, κατακρίνοντα τὴν ἀνθρωπότητα, διότι ὑπῆκυσε τῇ Σατανᾷ, ὅπότε ἰχυροτέρός ἐστι, καὶ ἀναγκαστῇ τινι δυνάμει υποτάσσει. μείζω καὶ ἰχυροτέρον αὐτὸν ἐποίησας τῆς ψυχῆς, καὶ ἐν τέλει μοι ὑπακύνσεις. ὥς περ ἐὰν ἡ νεανίσκος, καὶ ἔχῃ πάλιν πρὸς παιδίον, καὶ ἐὰν ἠττήθῃ τὸ παιδίον, κατακρίνεται, διότι ἠττήθη, τὸ ποτὶς ἀδικίας ἐστίν. ὅθεν ἡμεῖς λέγομεν ἀντίπαλόν εἶναι τὸν γέν καὶ ἰσορροπὸν. καὶ ἡ ποιαύτη ψυχὴ ὁπλίσθησα, τυγχάνει βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, καὶ καταξιώνται τῆς λυτρώσεως. ἡ γὰρ πάλιν καὶ ὁ ἀγὼν ἐπὶ τῇ ἰσοδυναμίᾳ κῆται. Δοξάζωμεν Πατέρα, καὶ Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΤΟΝ

ΤΟΝ ΔΡΟΜΟΝ ΤΟΥ
ΣΤΑΔΙΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΟΥΤΟΥ

Προσεχόντως καὶ ἀκριβῶς διέρχεσθαι δεῖ τοὺς
Χρῆστας, ἵνα ἐπαίρων ὑρατίων παρὰ Θεῶ ἐ
Α'γγέλων τύχωσι.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ.

 Ὁ Ἰὼν βίον τὸ Χριστιανισμῷ ἐν πολλῇ ἀκρίβειᾳ κατορ-
θῶσαι βεβόητοι, ἀπὸ πάντων τῶν διανοητικῶν, καὶ ὑψο-
κειτικῶν μέλες τῆς ψυχῆς, ἐν πάσῃ διωάμει ὀπμι-
λεῖσθαι ὀφείλουσιν, ἵνα τὴν διάκρισιν τῶν καλῶν καὶ τῶν κακῶν ἐν ἀ-
κριβείᾳ κτισάμενοι, καὶ τὰ πρὸς φύσιν εἰσαχθέντα τῇ καθαρᾷ
φύσει πάντοτε διακρίνοντας, ὁρθῶς καὶ ἀποστολῶς πολιτοδωμέ-
θα· ἵνα ὡς ὀφθαλμῶν τῶν τῆς ὑπερκοίτης μέλει χρώμενοι, ἀσω-
δοίᾳσι, καὶ ἀσωτῶντες πρὸς τὰς τῆς κακίας ὑποθέσεις εἶναι διω-
τῶμεν, καὶ ἔτι τῆς θείας δωρεᾶς καταξιωθόντες, ἄξιοι τῆς Κυρίας
γενώμεθα. ἀπὸ δὲ τῆς ὁρμῆς ὑπόδειγμα λάβωμεν. εἶκοι γὰρ
τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ, καὶ τὰ τῶν σώματος πράγματα τῇ ψυχῇ, καὶ
τὰ φαινόμενα τοῖς κρυφίοις. ὥς περ γὰρ τὸ σῶμα ἔχει ὁδηγὸν τὸν
ὀφθαλμὸν, καὶ αὐτὸς ὁρῶν ὅλον ὁδηγεῖ τὸ σῶμα εἰς ὁρμήματα. ὑπό-
δειξέ μοι διέρχεσθαι τινα διὰ τόπων ὑλιδῶν, καὶ ἀκανθῶν πεπληρω-
μένων καὶ βορβόρων, εἴθε καὶ πῦρ ἀναβάλλει, καὶ ξίφι πῦρ πεπλή-
γασι, κρηνοῖσι καὶ ὑδάτων πᾶσι ἐκεῖ τυγχάνει. τὸ λοιπὸν δὲ
γοργὸς καὶ σπιδῶς καὶ ἀκίνητος, ἔχων τὸν ὀφθαλμὸν ὁδηγόν, πᾶ-
ν προσεχόντως παρέρχεται τὰς χαλεπὰς ἐκείνης τόπας, συνελών

S. Macarii Aegyptii Homiliae.

B 3

παν-

πανταχόθεν χερσὶ, καὶ ποσὶ τὸν χιτῶνα ἑαυτοῦ, ἵνα μὴ ἐν ταῖς ὕλαις καὶ ἀκνώδαις περιχιθῇ, ἢ ὑπὸ τῆ βορβόρου ἀφωιδῇ, ἢ ὑπὸ ξίφους διακοπῇ. καὶ ὁ ὀφθαλμὸς ὅλον εὐδνηεῖ τὸ σῶμα, φῶς ὦν αὐτῷ, ἵνα μὴ κρημνοῖς καταρράγῃ, ἢ ὕδασι καταποντιδῇ, ἢ ταις χαλεπῶ καταβλαβῇ· ὁ ἔπο γοργὸς καὶ σιωπῆς, καὶ μὴ πάσης νήφους παρερχόμενος συσφίγγων τὸν χιτῶνα αὐτοῦ ὑπὸ τῆ ὀφθαλμοῦ δεινῆς οδηγίας, φυλάσσει καὶ ἑαυτὸν ἀβλαβῇ, καὶ τὸν χιτῶνα τῆ ἐνδύματος αὐτοῦ ἀκαυσον καὶ ἀχισον διατηρεῖ. εἰ δέ τις ἢ ἀργὸς καὶ ὀκνηρὸς, καὶ βέλτερος καὶ βαρὺς, καὶ χαυλὸς, ἔσθ' ἢ τοιούτων παρερχόμενος τοπων, περιέρρεον ὁ χιτὼν αὐτοῦ εὐδον καὶ εὐδον εἰς τὰς ὕλας καὶ ἀκνώδας περιχίζεται, ἢ ὑπὸ τῆ πυρὸς κατακαίεται, ἔσθ' ὁ μὴ συνέχειν πάντοθεν ἀνδρείως τὸ εὐδον, ἢ ὑπὸ τῆ ἀσπερηγνῆς ξιφῶν περιχίζεται, ἢ ὑπὸ τῆ βορβόρου σπιδεται, καὶ ἀπαξάπλως τάχιον καταφθείρει τὸν καλὸν καὶ κεινὸν τῆ ἐνδύματος χιτῶνα, διὰ τὴν ἀποσέξιν, καὶ χαυλότητα, καὶ ὀκνηρίαν αὐτοῦ. εἰ δέ μὴ καλῶς καὶ δεινῶς τῷ ὀφθαλμῷ προσέχει, καὶ αὐτὸς εἰς φάραγγα πεσεῖται, ἢ ἐν τῇ ὕδασι καταποντιδῇσεται. τὸν αὐτὸν ὅρον καὶ ἡ ψυχὴ φορεῖσα ὡς περ χιτῶνα καλὸν τὸ εὐδον τῆ σώματος, ἔχουσα διακριτικὸν μέλος δεινῶν ὀλίων τὴν ψυχὴν μὴ τῆ σώματος, παρερχομένη ἔσθ' ἢ ὕλων καὶ ἀκνώδων τῆ βίης, καὶ βορβόρου, καὶ πυρὸς, καὶ κρημνῶν, πτεσίν ἐπιθυμιῶν, καὶ ἡδονῶν, καὶ τῆ λειπῶν ἀτόπων τῆ αἰῶος τέτις, πάντοθεν οφείλει μὴ νήφους, καὶ ἀνδρείας, καὶ σιωπῆς, καὶ προσοχῆς συσφίγγειν καὶ φυλάσσειν ἑαυτὴν, καὶ τὸν χιτῶνα τῆ σώματος, μήπως περιχιθῇ ἐν ταῖς τῆ κόσμου ὕλαις καὶ ἀκνώδαις, μεμνῶν, καὶ ἀχολιῶν, καὶ περιπασιῶν γυνῶν, καὶ ὑπὸ τῆ πυρὸς τῆς ἐπιθυμίας κατακαυθῇ. οἷον ἐνδεδυμένη τὸν ὀφθαλμὸν ὀπτοσέφει, τῷ μὴ ἰδεῖν πονηρά. τὸ ὡς ὁμοίως ὀπτοσέφει τῷ μὴ ἀκίειν καταλαλαί. τὴν γλῶσσαν τῷ μὴ λαλεῖν μάταια. χεῖρας καὶ πόδας ὑπὸ ἐπιθυμιῶν κακῶν. ἔχει γὰρ θέλημα ἡ ψυχὴ τῷ ὀπτοσέφει καὶ κωλύσαι τὰ μέλη τῆ σώματος ὑπὸ κακῶν θεαμάτων, καὶ ἀκοῆς πονηρῶν, καὶ αἰσθῶν καὶ λόγων ἀφρεπῶν, καὶ ἐπιθυμιῶν κακομικῶν, καὶ πονηρῶν. ὀπτοσέφει δὲ καὶ ἑαυτὴν ἡ ψυχὴ ὑπὸ ῥιμβασμῶν πονηρῶν, φυλάττωσα τὴν καρδίαν τῷ μὴ ῥέμβεσθαι ἐν τῇ κόσμῳ τὰ μέλη τῆ λογισμῶν αὐτῆς. καὶ οὕτως ἀγωνιζομένη, καὶ ἀπεβάλλουσα, καὶ συνέχευσα πάντοθεν ἐν πολλῇ προσοχῇ τὰ μέλη τῆ σώματος ὑπὸ κακῶν, ἀχισον, καὶ ἀκαυσον, καὶ ἀπο-

λον,

λον, τὸν καλὸν χιτῶνα τῷ σώματι διαφυλάσσει. καὶ αὐτὴ διὰ τῷ
 γνωστικῇ, καὶ διανοητικῇ, καὶ πρακτικῇ θελήματος αὐτῆς, τὸ δὲ
 πᾶν διὰ τῆς τῷ Κυρίῳ δυνάμεως φυλαχθήσεται, αὐτὴ ἐαυτῷ ὅση
 δυνάμις συσφίγγουσα, καὶ πάσης ἐπιθυμίας κοσμικῆς ὑποσφίγγου-
 σα. καὶ ἔτις ὑπὸ τῷ Κυρίῳ βοηθημένη εἰς τὸ εἶναι ἀληθείας φυλα-
 χθῆναι αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἀποθημενικῆς κακῶν. ἐπὶ αὐτῷ ὅν ἴδῃ ὁ Κύ-
 ριος τινὰ γενναίως ὑποσφριζόμενον πᾶς τῷ βίῳ ἡδονῶν, καὶ περιπατο-
 υν, καὶ μερίμνας ὕλικας, καὶ δεσμὰς γυνῆς, καὶ ῥεμβασμὸν λο-
 γισμῶν ματαίων, δίδωσι τῷ ἰδίῳ τῆς χάριτος βοήθειαν, ἅπτω-
 πν διατηρῶν τῷ ψυχῷ ἐκείνῳ διεκρηχόμενῳ καλῶς τὸν ἐνέστω-
 τα ποιηρὸν αἰῶνα. καὶ ἔτις ἡ ψυχὴ ἐπαίνων ἐρανίων παρὰ Θεῷ,
 καὶ Ἀγγέλων τόλξεται, ὅτι τὸν χιτῶνα τῷ σώματι αὐτῆς καλῶς
 διαφύλαξι, καὶ ἐαυτῷ, ὅσον τὸ ἐν αὐτῇ δυνατὸν, πᾶσαν ἐπιθυ-
 μίαν τῷ κόσμῳ ὑποσφριζέτω, καὶ ὑπ' αὐτῇ βοηθηθεῖσα, τὸν ἐρόμε-
 νὸν τῷ σώματι τῷ κόσμῳ τῷ καλῶς διεξιζόμενον. εἰδὲ τις ἐν χαυνότη-
 τι, καὶ ῥαθυμίᾳ μὴ προσεχόντως ἐν τῷ βίῳ τῷ πορεύεται, καὶ ἐν
 θελήματι ἰδίῳ ἐκ ὑποσφριζέται πᾶσαν ἐπιθυμίαν τῷ κόσμῳ, καὶ
 τὸν Κύριον μόνον ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ ἐπιζητεῖ, εἰς τὰς ἀκάνθας,
 καὶ ὕλας τῷ κόσμῳ περιπέρεται, καὶ ὑπὸ τῷ πυρὸς τῆς ἐπιθυ-
 μίας ὁ χιτῶν τῷ σώματι ἀφαιρείται, καὶ ὑπὸ τῷ βορβόρῳ τῆς ἡ-
 δονῶν ἀπιδεῖται, καὶ ἔτις ἀπαρρησίαστος ἡ ψυχὴ ἐν ἡμέρᾳ κείνῃ
 δεικνύεται, τὸ ἐνδύμα αὐτῆς ἀσπίλον μὴ διακηδεῖσθαι πρῆσαι, ἀλ-
 λά καταφθεύρασα αὐτὸ ταῖς ἀπάταις τῷ αἰῶνος τῷ κατὰ τὸ
 ὑπόβλητος τῆς βασιλείας γίνεται. τί γὰρ ποιήσει ὁ Θεὸς τῷ
 θελήματι τῷ ἰδίῳ ἀφαιδιδόντι ἐαυτὸν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀπατωμένῳ
 ταῖς ἡδοναῖς αὐτῆς, ἢ ῥεμβασμοῖς ὕλικοις ἐκπλανομένῳ; ἐκείνῳ ὅν
 βοήθειαν δίδωσι τῷ ὑποσφριζόμενῳ πᾶς ὕλικας ἡδονῶν, καὶ ἀποτέρας
 σωτηρίας, καὶ βίαν τῷ διανοίᾳ πάντοτε πρὸς Κύριον ἔλκοντι, ἀρ-
 νημένῳ τε ἐαυτὸν, καὶ τὸν Κύριον μόνον ἐπιζητεῖν. τῶν δὲ πα-
 ρεὶ τὸν φυλασσόμενον πανταχόθεν ἐν τῇ παγίδει καὶ βρόχῳ
 τῆς ὕλης τῷ κόσμῳ, τὸν μὲν φόβος καὶ ῥῆμα τῷ ἐαυτῷ σωτηρίαν
 καταργαζόμενον, καὶ μὲν πάσης προσεχίας διὰ τῆς παγίδειν,
 καὶ βρόχων, καὶ ἐπιθυμῶν τῷ αἰῶνος τῷ παρρηχόμενον, καὶ τῷ
 τῷ Κυρίῳ βοηθεῖν ἐπιζητῶντα, καὶ τῷ ἐλεῖν αὐτὸν διὰ τῆς χάρι-
 τος σώζεσθαι ἐλπίζοντα. ἰδὲ ὅν αἱ πάντες παρθενοὶ αἱ φρόνι-
 μοι νήφασαι καὶ γοργυσάμεναι τὸ ξέρον τῆς ἐαυτῶν φύσεως, λα-
 βῆσαι τὸ ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις τῆς καρδίας αὐτῶν, (τῇ τῇ

Ματθ.

23.

τὴν αὐτὴν χάριν τῷ πνεύματος) ἠδυνήθησαν συνεισελθεῖν τῇ
 νυμφίῳ εἰς τὸν ἐπεράνιον νυμφῶνα. αἱ δὲ αἱλαὶ αἱ μωραὶ, αἱ
 ἐν τῇ ἰδίᾳ φύσει ὑπομένεσθαι, ἐκ ἐνηφαν καὶ ἐσπέδασαν δέχα-
 δαι τὸ ἔλαιον τῆς ἀγαλλιάσεως ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν, ὥς ἔτι
 ἐν σαρκὶ ἦσαν, ἀλλ' ὡς περ ἀπεκοιμήθησαν δι' ἀμέλειαν, καὶ χαυ-
 νόπται, καὶ βραδυμίαν, καὶ ἀγνωσίαν, ἢ καὶ οἴησιν δικαιοσύνης· διὸ
 καὶ τῷ νυμφῶνός τῆς βασιλείας ἀπεκλείσθησαν, μὴ δυναθεῖσαι δια-
 ρεῖσθαι τῇ ἐπεράνιῳ νυμφίῳ. δομῶ δὲ κόσμῳ, καὶ ἀγάπῃ τινὶ
 γνήνῃ καταχεθεῖσαι, τὴν ἀγάπῳ αὐτῶν ὅλῳ, καὶ τὴν ἔρωτα,
 πρὸς τὸν ἐράνιον νυμφίον ἐκ ἔδωκαν, ἔπε τὸ ἔλαιον ἐκομίσαντο.
 καὶ γὰρ αἱ τὸ ξέιον τῆς φύσεως τὸν ἀγιασμόν τῷ πνεύματος ζητῶ-
 σαι ψυχαί, ὅλῳ τὴν ἀγάπῳ αὐτῶν πρὸς Κύριον ὑποδεσμεῖσι,
 καὶ καὶ θεωρεῖσθαι, καὶ καὶ εὐχονται, καὶ καὶ λογίζονται πάντα ὑπο-
 σφειρόμεναι. διὸ καὶ καταξιώνται λαβεῖν τὸ ἔλαιον τῆς ἐπεράνις χά-
 ριτος. καὶ ἔπος ἅπῃ διέξελθεῖν δύνανται, τελείως τῇ πνευμα-
 τικῇ νυμφίῳ διαρεῖσθαι. αἱ γὰρ εἰς τὴν φύσιν αὐτῶν ὑπομένε-
 σαι ψυχαί, τῷ λογισμῷ ἐπὶ τῆς γῆς ἔρπυσιν, ἐπὶ γῆς λογί-
 ζονται, ἐπὶ γῆς τὴν δύνανται ὁ νῆς αὐτῶν ἔχει. καὶ τῇ μὲν δο-
 κεῖν νομίζουσι τῷ νυμφίῳ εἶναι, καὶ δικαιομασίαι κεκοσμηθῆσαι σαρ-
 κός· ἀνῶθεν δὲ ἐκ τῷ πνεύματος ἐκ ἐξηνήθησαν, τὸ ἔλαιον τῆς
 ἀγαλλιάσεως μὴ δεξάμεναι. αἱ γὰρ πέντε λογικαὶ αἰδήσεις τῆς
 ψυχῆς, ἐὰν δεξῶνται τὴν ἀνῶθεν χάριν, καὶ τὸν ἀγιασμόν τοῦ
 πνεύματος, ἀληθῶς παρθένοι φρόνιμοι τυγχάνουσι, τὴν αὐτὴν
 τῆς χάριτος δεξάμεναι φρόνησιν. εἰδὲ εἰς τὴν φύσιν αὐτῶν μόνον
 ὑπομένωσι, μωραὶ δυνέσκονται, καὶ τέκνα τῷ κόσμῳ ὑποδεδυνωται·
 ἐκ ἀπεδύσαντο γὰρ τὸ πνεῦμα τῷ κόσμῳ, καὶ τῇ δοκεῖν νομίζου-
 σι δι' ὁμιλοφρονίας τινας, καὶ χῆμα τῷ νυμφίῳ εἶναι νύμφαι. ὡς
 περ γὰρ αἱ ὅλαι οἷον ὅλαι τῷ Κυρίῳ προσκολλάμεναι ψυχαί, ἐκεῖ
 εἰσι τῷ λογισμῷ, καὶ καὶ εὐχονται, καὶ καὶ θεωρεῖσθαι, καὶ καὶ ἐ-
 πιποθεῖσιν εἰς τὴν τῷ Κυρίῳ ἀγάπῳ· ἔπειτα πάλιν ψυχαί αἱ ἐν
 τῇ ἀγάπῃ τῷ κόσμῳ δοθεῖσαι, καὶ ἐν τῇ γῇ τὴν δύνανται ἔχειν
 βελόμεναι, ἐκεῖ θεωρεῖσθαι, καὶ ἐκεῖ λογίζονται, ἐκεῖ ὁ νῆς ἐν-
 δεικνύται. διὸ καὶ ἀμεταῖεμπι πρὸς τὸ ἀγαθὸν φρόνημα τῷ πνεύμα-
 τος τυγχάνουσι, ξέιον ὅν τι τῆς φύσεως ἡμῶν, λέγω δὲ τὴν ἐπε-
 ράνιον χάριν, καὶ ὡς συλῶναι καὶ συμπλακῶναι τῇ φύσει ἡμῶν, ἵ-
 να δυναθεῖμεν εἰς τὸν ἐπεράνιον νυμφῶνα τῆς βασιλείας τῇ Κυρίῳ
 συνεισελθεῖν, καὶ τῆς αἰωνίης σωτηρίας τυχεῖν. ξέιον γὰρ τῆς φύ-
 σεως

σεως ἡμῶν, τὴν κακίαν τῆς παθῶν διὰ τῆς αἰσθητικῆς τῆς πρώτης ἀνθρώπου ἐν ἑαυτοῖς ἐδεξάμεθα, ὡς καὶ ὡς περ φύσιν ἡμῶν κατα-
 σῶσαν συνωδέα, καὶ παρολήψει πολλή, διὰ τὰ ξένα τῆς φύσεως ἡ-
 μῶν τῆς ἐπερανίης δωρεῆς τῆς πνύματος ἐξωδιῶναι πάλιν πρὸς, καὶ
 εἰς ἀρχαίαν καθαρότητα ὑποκαταστῆναι. καὶ εἰ μὴ ἐκείνῳ τῷ
 ἐξ ἐρῆνῃ ἀγάπῃ τῆς πνύματος δεξάμεθα νῦν ἐν πολλῇ αἰήσει,
 καὶ δέήσει, καὶ πίσει, καὶ προσδοχή, καὶ ὑποστροφῇ πρὸς κοσμον, καὶ
 προσκολληθῇ τῇ ἀγάπῃ, ἥτις ὅτιν ὁ Κύριος, καὶ ἀγαθὴ ἡ μανθεύ-
 σα ὑπὸ τῆς κακίας φύσεως ἡμῶν ὑπὸ τῆς ἀγάπης ἐκείνης τῆς πνύ-
 ματος, καὶ ἕως τέλους διαμένοντες ἄπλωτοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς
 αὐτῆς ἀκριβῶς ἀναστροφόμενοι, τῆς ἐπερανίης βασιλείας τυχεῖν καὶ
 δυνυσόμεθα.

Λεπτὸν δὲ τίνα λόγον καὶ βαθὺν καὶ τὴν προσέσαν μοι δυνάμιν
 εἰπεῖν βόλομαι. διὸ συνειπῶς ἀκούσατέ. ἐσωματοποίησεν ἑαυτὸν ὁ
 ἄπειρος, καὶ ἀποσίτος, καὶ ἀποίητος Θεός, διὰ ἄπειρον, καὶ ἀνε-
 νόητον χρηστέον, καὶ ὡς εἰπεῖν ἐσμύκρυνεν αὐτὸν ἐκ τῆς ἀποσί-
 τε δόξης, ἵνα συνωκεθῶναι διωθῇ τοῖς ὁρατοῖς αὐτῆς κτίσμασιν,
 οἷον ψυχαῖς Ἀγγέλων, καὶ Ἀγγέλων λέγων, ἵνα διωθῶσι ζωῆς θεό-
 πτος μεταχεῖν, ἕλκασον ὅτι καὶ τὴν ἰδίαν φύσιν σώμα ὅτιν, ὁ Ἀγ-
 γελος, ἡ ψυχὴ, ὁ δαίμων. ὅτι καὶ λεπτὰ ὄντιν, ὅμως ἐν ὑπο-
 σῶσει καὶ χαρακτῇ, καὶ εἰκόνι καὶ τὴν λεπτότητα τῆς φύσεως
 αὐτῆς, σώματι τυχεῖναι λεπτὰ, ὡς περ ἐν ὑποσῶσει τὸ τοῦ σώ-
 ματος παχύς ἐστιν. ἔγω καὶ ἡ ψυχὴ λεπτὴ ὅσα φερίλαβε τὸν ὀφθαλ-
 μὸν δι' ἑ ὁρᾷ, τὸ ἐξ δι' ἑ ἀνέει. ὁμοίως τὴν γλῶσσαν δι' ἧς
 λαλεῖ, τὴν χεῖρα, καὶ ἀπαξάπλως, πᾶν σῶμα καὶ τὰ μέλη αὐτῆς
 φερίλαβεσα ἡ ψυχὴ, συγκρίνεται, δι' ἑ ἀπεργάζεται πάντα τὰ
 τῆ βίης ὁπατοδύματα. τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ ἄπειρος καὶ ἀνενόητος
 Θεός τῇ χρηστέοντι αὐτῆς ἐσμύκρυνεν αὐτὸν, καὶ ἐκεῖνο τὰ μέλη
 τῆς σώματος τῆς, καὶ φερίλαβεν ἑαυτὸν ὑπὸ τῆς ἀποσίτε δόξης,
 καὶ διὰ ἡμερότητα, καὶ φιλανθρωπίαν μεταμορφόμενος σωματοποιεῖ
 ἑαυτὸν, καὶ ἀναμίσγνυται, καὶ φερίλαβει πᾶς ἀγίας καὶ δούλος
 καὶ πιστὸς ψυχᾶς, καὶ γίνεται μετ' αὐτῆς εἰς ἐν πνεῦμα, καὶ τὸ
 λόγον Παῦλος. ψυχὴ ὡς εἰπεῖν εἰς ψυχῶν, καὶ ὑποσῶσις ὡς ὑπο-
 σῶσιν. ἵνα ἡ ψυχὴ διωθῇ ἐν τῇ νεότητι ζῆσαι, καὶ αἰδέσθαι ἀ-
 θανάτου ζωῆς καὶ δόξης ἀφθάρτου μέτοχος γένῃται, ἥγε ἀξία αὐτῆς
 καὶ δούλος. εἰ γὰρ ἐξ ἐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι πεποίηκε τὴν ὁρω-
 μένῳ κτίσιν πιαύνῳ, ἐν πολλῇ τινι ἁφροῇ καὶ ποικιλίᾳ, καὶ πρὸς
 γενέ-

1. Κα.
 ενθ.
 6.

γενέσθαι ἐκ τῆς. ἠθέλησε δὲ καὶ διόλως ἐποίησεν ἐκ τῆς μὴ ὄν-
των ὑποστάσεις παχείας καὶ σκληράς, ὅσον γὰρ λέγω, ὄρη, δέν-
δρα· ὅρας οὖν σκληρότης φύσεως· καὶ πάλιν μέσα ὕδατι, καὶ ἐξ
αὐτοῦ θηρᾶται πετεινὰ ποροῦντα· καὶ πάλιν λεπτότερα, πῦρ, καὶ
ἀέρας, καὶ ἐξ λεπτότητας μὴ ὁράμεθα τῷ τῷ σώματος ὀφθαλμῷ.
πῶς ἢ ἄπειρος καὶ ἀνεκδιήγητος τῆς πολupoικίλου σοφίας τῷ Θεῷ
τέχῃ ἐκτίσεν ἐκ μὴ ὄντων παχύτερα καὶ λεπτότερα καὶ ἀπαλότερα
σώματα ἐνυπόστατα τῷ θελήματι αὐτοῦ· πόσω μᾶλλον αὐτὸς ὢν ὡς
θέλει, καὶ ὃ θέλει, ἐξ χρηστότητας ἄφραστον, καὶ ἀγαθότητα ὠκεανόν-
τον μεταβάλλει καὶ σμικρύνει, καὶ ἐξαμοιβῇ ἑαυτὸν, σωματοποιῶν καὶ
χαίρεισιν, ταῖς ἀγίαις καὶ ἀξίαις πιαῖς ψυχαῖς, ἵνα ὁραθῇ αὐταῖς
ὁ ἀόρατος, καὶ φιλαρνηθῇ καὶ τὴν φύσιν τῆς λεπτότητας τῆς ψυχῆς
ἐκ φιλάφροτος, καὶ αἰδανταὶ αὐτῷ τῆς γλυκύτητας, καὶ τῆς χρηστό-
της τῷ φωτὸς τῆς ἀρρήτου ἀπολαύσεως αὐτῇ πείρᾳ ἀπολαύσωσιν.
ὅτε βέλεται, πῦρ γίνεται, πᾶν φαῦλον καὶ ἐπίσταντον πάθος τῆς
ψυχῆς κατακαίων. καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον, φη-
σὶν· ὅτε βέλεται, ἀνάπαυσις ἀρρήτου καὶ ἄφρατος, ἵνα ἀναπαῇ
ἀναπαύσει θεότητος ἡ ψυχὴ· ὅτε βέλεται, χαρὰ, καὶ εἰρήνη, θάλ-
πων καὶ φειλέπων αὐτῷ· εἰδὲ καὶ εἰς ἐν τῷ κτισμάτων ἑαυτὸν
ἀφομοιωσάμενος βέλεται, δι' ἀγαλλίαςιν καὶ εὐφροσύνῃ τῶν νοερῶν
κτισμάτων, οἷον ἢ πόλις φωτὸς Γερουσαλήμ, ἢ ὅρος Σιών ἐπερανί-
ων, διώσεται ὡς θέλει πάντα καθὰς ἔρηται. „ ὑμεῖς δὲ ποροσε-
ληλύθατε Σιών ὅρει καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος Γερουσαλήμ ἐπερανίῳ. “
πάντα εὐκόλα αὐτῷ καὶ εὐχαρῇ εἰς αὐτὸν θέλει μεταμορφωμένῳ ταῖς ἀ-
ξίαις αὐτῆς καὶ πιαῖς ψυχαῖς, μόνον τις ἀγωνιζέσθω φίλος καὶ δού-
λος αὐτῷ γενέσθαι, καὶ αὐτῇ πείρᾳ καὶ αἰδήσει ὀφείτω ἀγαθὰ ἐ-
περανίᾳ, καὶ εὐφρῶν ἀνέκρασον, καὶ πλεον ἄπειρον θεότητος ἀλη-
θῶς, αὐτὸ ὀφθαλμὸς ἐκ ἰδέ, καὶ ἐξ ἐκ ἠκούσε, καὶ ὅπῃ καρδίαν αὐ-
τῷ ἐκ ἀνέβη. τὸ πνεῦμα τῷ Κυρίῳ γενόμενον εἰς ἀνάπαυσιν
τῷ ἀξίῳ ψυχῶν, καὶ ἀγαλλίαςιν, καὶ εὐφρῶν, καὶ ζῶν αἰώνιον.
σωματοποιεῖ ὁ ἑαυτὸν καὶ εἰς βράσιν, καὶ πόσιν ὁ Κύριος, καθὰς
γέγραπται ἐν τῇ Εὐαγγελίῳ, ὃ ἔβραν τὸν ἄρτον τῶτον, ζήσεται
εἰς τὸν αἰῶνα· ἵνα ἀναπαύσῃ ἀνεκλαλήτως, καὶ ἐμπλήσῃ εὐφροσύ-
νης πνευματικῆς τῷ ψυχῷ· καὶ γάρψουσιν, ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς
ζωῆς. ὁμοίως καὶ εἰς πόσιν νάματος ἐπερανίῳ, καθὰς φησιν, ὁ πῶ-
ρον ἐκ τῆς ὕδατος, ἐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, θηθήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ
ὕδατος αἰώνιος εἰς ζωὴν αἰώνιον. καὶ πάντες, φησὶ, τὸ αὐτὸ πᾶ-

μα ἐποιδήσῃ. ἕως ἐκάστῳ τῷ ἁγίῳ πατέρων ὥφθη, ὡς ἡδέ-
λυσεν, καὶ ὡς συνέφερον, ἄλλως τῷ Ἀβραάμ, ἄλλως τῷ Ἰσαάκ,
ἄλλως τῷ Ἰακώβ, ἄλλως τῷ Νῶι, τῷ Δαυὶδ, τῷ Δαβίδ, τῷ
Σολομῶντι, τῷ Ἡσαΐα, καὶ ἐκάστῳ τῷ Ἀγίῳ Προφητῷ. ἄλλως
τῷ Ἡλίᾳ, ἄλλως τῷ Μωϋσῇ· καὶ ἐγὼ νομίζω ὅτι ὁ Μωϋσῆς
καὶ πᾶσαν ἄραν ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐν τῇ τῷ πεσάρῳ ἡμερῶν νη-
στεία εἰς ἐκείνῳ τῷ πνευματικῷ ἔαπεζαν εἰσερχόμενος ἐνεβύρα,
καὶ ἀπέλαυνεν. ἐκάστῳ τῷ Ἀγίῳ ὡς ἡδέλυσεν ὥφθη, εἰς τὸ
ἀναπαύσασθαι, καὶ σῶσθαι, καὶ εἰς ὁπίγνωσιν Θεοῦ ἀγαγεῖν. πάντα γὰρ
αὐτῷ ὁ χερὶ ἐστὶν ἃ βέλεται, καὶ ὡς θέλει σμικρύνων ἑαυτὸν σαι-
ματοποιεῖ, καὶ μεταμορφῶται ὁπτανόμενος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν, ἐν
ἀποσίτῳ δόξῃ φωτός, καὶ πολλῶν καὶ ἄφραστον ἀγάπῃ φανερέ-
μενος τοῖς ἀξίοις καὶ τῷ αὐτῷ δυνάμει. ψυχὴ γὰρ ἡ καταξια-
θεῖσα ἐν πολλῇ ὀπιθυμία, καὶ προσδοκίᾳ, καὶ πίσει, καὶ ἀγάπῃ
δέξασθαι ἐκείνῳ τὴν ἐξ ὕψους δυνάμει, τὴν ἐπερανίον τῷ πνεύματος
ἀγάπῃ, καὶ τὸ ἐπερανίον πῦρ τῆς ἀθανάτης ζωῆς λαβῆσα, πάσης
ἀγάπης κοσμικῆς ἐξ ἀληθείας λύεται, καὶ παντὸς διομῆ κακίας
ἐλδοθεῖται. ὡς περ γὰρ σίδηρος, ἢ μόλιβδος, ἢ χρυσός, ἢ ἄρ-
γυρος ὅπῃ πῦρ βληθεὶς λύεται ἐκ τῆς φύσεως τῆς σκληρᾶς, εἰς
ἀπαλόπτεται μεταβαλλόμενος, καὶ ἐφ' ὅσον ἐν τῷ πυρὶ τυγχάνει,
λύεται, καὶ ἡλλοιάται τῆς φυσικῆς σκληρότητος, οὕτως τὴν τῆ πυρὸς
θερμῇ δυνάμει τὸν αὐτὸν ὅπου ἡ ψυχὴ ἀρρησαμένη τὸν κόσ-
μον, καὶ τὸν Κύριον μόλις ποθήσασα ἐν πολλῇ ψυχῇς ζητήσει, καὶ
πάνῃ, καὶ ἀγῶνι, καὶ τῷ προσδοκίᾳ ἀδελφίπτον ἔχουσα πρὸς αὐτὸν
ἐλπίδι, καὶ πίσει, καὶ δεξιαμένη ἐκείνῳ τὸ ἐπερανίον πῦρ τῆς θεότητος
καὶ ἀγάπης τῷ πνεύματος, τότε ἐξ ἀληθείας πάσης ἀγάπης κόσ-
μος λύεται, καὶ πάσης κακίας παθῶν ἐλδοθεῖται, καὶ πάντα ἐκ-
τός ποιεῖται αὐτῆς, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς φυσικῆς ἔξεως, καὶ σκληρότητος
τῆς ἀμαρτίας μεταβάλλεται, καὶ πάντα θεῖα ἡγείται, πρὸς μό-
νον τὸν ἐπερανίον νομφίον ὃν εἶδετο, ἀναπαυομένη ἐν τῇ ζήσει
καὶ ἀρρήτῳ αὐτῇ ἀγάπῃ. λέγω σοι δὲ, ὅτι αὐτὴ τῆς θεοπο-
δίτης ἀδελφῆς, ὅς ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν, εὐὰ ἐμποδίζωσιν ἀπ' ἐ-
κείνης τῆς ἀγάπης, ὡς περ εἰπὲν δότοσρέφεται. ἐκείνο γὰρ ἐστὶν αὐ-
τῆς ζωὴ καὶ ἀνάπαυσις, ἡ τῷ ἐπερανίῳ βασιλέως μουσικὴ καὶ ἄρ-
ρητος κοινωνία. εἰ ὅδ σαρκικῆς κοινωνίας ἀγάπη χωρίζει παῖδες,
μητὲρ, ἀδελφῶν, καὶ πάντα ὅσῳτε αὐτῷ γίγνεται ἐν τῷ νῷ·
καὶ εἰ ἀγαπᾷ, ὅσῳτε ἀγαπᾷ· τῷ δὲ θεῷ αὐτῇ πᾶσαν, εἰς
τῷ

Ματθ.
19.
Εφ' 10.
5.

τὴν σωΐσιν αὐτῶν κέκμηται· ἀντί τῆς γὰρ ῥησι καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα, καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ἐστὶν ἡ τῆς σαρκὸς ἀγάπη, ὅτε δύο πάσης ἀγάπης, πόσω μᾶλλον ὅσοι κατηξιάθησαν ἐκείνῃ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι τῷ ἑπερανίῳ καὶ ἀγαπῶντι ἐξ ἀληθείας κοινωῖσιν, πάσης ἀγάπης κόσμῳ λυθίσονται, καὶ πάντα ὥρεσά αὐτῆς καταφανήσεται, τῇ νικηθῆναι αὐτὴς τῇ ἐρανίῳ πόθῳ, καὶ τῇ πώσῃ αὐτῶν ἡμῶν; ἐκεῖ γὰρ ὁπποδοῖσιν, ἐκεῖ λογιζονται, ἐκεῖ ζῶσιν, ἐκεῖ οἱ λογισμοὶ αὐτῶν ὥρεπαῖσιν, καὶ ὁ οὗτος αὐτῶν πάντοτε τὴν ἁγίαν ἔχει, νικητὴν τῇ θείῳ καὶ ἐρανίῳ ἔρωτι, καὶ πόθῳ πνευματικῷ. τὸ λοιπὸν ὁ ἀγαπῶν τοὶ ἀδελφοί, πικρῶν ἀγαθῶν προκειμένων, καὶ ποσῶν ἐπαγγελιῶν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἐπηγγελμένων, πάντα τὰ ἐμπόδια ἀφ' ἐαυτῶν ἀπορρίψαμεν, καὶ πᾶσαν ἀγάπην τῷ κόσμῳ ἀποστροφῶμεν, καὶ πρὸς ἐκεῖνο μόνον τὸ ἀγαθὸν τῇ ζητήσῃ, καὶ τῇ πόθῳ ἐαυτῶν ἐκδώμεν, ἵνα διωκθῶμεν τυχεῖν ἐκείνης τῆς ἀρετῆς ἀγάπης τῷ πνεύματι, ὅτι ἡς ὁ Μακάριος Παῦλος παρήγγειλεν ἀποδοῦναι ἡμᾶς πρὸς αὐτὴν, λέγων, δώκετε τὴν ἀγάπην, ἵνα διωκθῶμεν ἐκ τῆς σκληρότητος ἡμῶν τῆς ἀλλοιώσεως τῆς δεξιᾶς τοῦ ὕψους κατηξιάσθωμεν, καὶ εἰς ἡμερότητα καὶ ἀπάναυσον πνευματικῶν ἐλθεῖν, ἔρωτι τοῦ πνεύματος ἑωδυνῶντες· ὁ γὰρ Κύριος πολὺ φιλελεῖται ἀπαιτῶντες, πότε ἐπιστρέψωμεν ὅλοι ἐξ ὅλης πρὸς αὐτὸν, πάντων τῶν ἐναντίων ἐαυτῶν ἐξαιρούντες. εἰ γὰρ καὶ ἡμεῖς ἔχοντες πολλὰ ἀγνωσίαν, καὶ νηπιότητα, καὶ ἀσθένειαν κακίας ἀποστροφόμεθα τὴν ζωὴν, καὶ ἐμπόδια πολλὰ τίθεμεν ἐαυτοῖς, μὴ βελόνηται ἐξ ἀληθείας μετανοεῖν· ἀλλ' αὐτοὺς πολλὰ ἀπαιτῶνται ἐφ' ἡμᾶς, μακροθυμῶν, πότε ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτὸν, καὶ τὸν ὅσον ἡμῶν ἀνθρώπων φωτισθῶμεν, ἵνα μὴ κατακλιθῶμεν πρὸς τὰ πρὸς ἡμᾶς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. εἰδὲ καὶ δύσκολον ἡμῖν καταφαίνεται ἔτι τὴν σκληρὰν τῆς ἀρετῆς ἀσκησιν, μᾶλλον δὲ ἔτι τὴν ὑπόθεσιν καὶ συμβεβλητὴν τῇ ἐπιτηδεύσει, ἵνα αὐτοὺς ἀπαιτῶνται καὶ μακροθυμῶν ἐκδεχόμενος τὴν ἡμετέραν ἐπιστροφὴν, καὶ ἀμαρτανόντων ἡμῶν ἀνέχεται, ἀναμάρτων τὴν μετάνοιαν ἡμῶν, καὶ πειραστῶν ἡμᾶς ἐκ ἐπιτηδεύεται, πάλιν δεχόμενος, κατὰ τὸν ὅσον ὁ Προφήτης. μὴ ὁ πειραστὴς ἐκ ἀνίσταται; ἢ ὁ ἀποστρέφεται ἐκ ἐπιστρέφει; μόνον ἡμεῖς διανοήσωμεν εὐνοίαν ἀγαθὴν καὶ πιστάμενοι, καὶ ἐπιστρέψωμεν εὐθέως καὶ ὁρῶντες, βοῦνται παρ' αὐτῶν

19.
24.

Κερεμ.
8.

αὐτὸ ἐπιζητῶντες, καὶ αὐτὸς ἐστὶ σωτὴς ἡμᾶς ἐπιμνος. ἐκδέχεται γὰρ τὸ θελήματος ἡμῶν τὴν πρὸς αὐτὸν ζέεσιν ὁρμῇ, ὅσον ἔχομεν διωμέως, καὶ τὴν ἐκ προαιρέσεως ἀγαθῶν πίσιν καὶ προθυμίαν· τὴν δὲ κατόρθωσιν πᾶσαν, αὐτὸς ἐν ἡμῖν ἐργάζεται. σπευδόμενοι ποίνῃ ἀγαπητοὶ ὡς τέκνα Θεοῦ, ὑποδυσάμενοι πᾶσαν πόλιν, καὶ ἀμέλειαν καὶ χαυνώσιν, θυσιαῖσι καὶ ἐπιμοῖσι θυεῖσθαι ἀκολουθεῖν ὀπίσω αὐτοῦ, μὴ ἀναβαλόμενοι ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ὑπὸ τῆς κακίας ὑποκλεπτόμενοι, ἡ γὰρ οἶδαμεν, πότε ἡ ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἡμῶν ἔξοδος γίνεται. μεγάλαί γάρ καὶ ἄρρητοὶ εἰσιν αἱ τῆς Χριστιανῶν ἐπαγγελίαι, ποσῶν, ὅτι μιᾶς ψυχῆς πίσιν καὶ πλεον ἐκ ἀγαλογεῖ πᾶσα ἡ δόξα καὶ τὸ κάλλος τῶ ἔραν καὶ τῆς γῆς, καὶ ἡ λοιπὴ θεκρόσυμψις τε καὶ ποιικιλία, καὶ πλεῖτος καὶ ὠραιότης, καὶ ἑυφημία ὁραυμένων. πῶς ποίνῃ ἡ θελήσειν ποσαύταις προβοπαῖς καὶ ἐπαγγελίαις τῷ Κυρίῳ, ὅλοι ἐξ ὅλων προσελθόντες, καὶ ἐκδότας ἑαυτοὺς αὐτῷ κατασῆσαι, ἀρρησάμενοι καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μετὰ πάντων, καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, καὶ μόνον αὐτὸν ἀγαπῆσαι, καὶ συνὺ αὐτῷ ἄλλο ἐδού; ἀλλ' ἰδὲ καὶ πάντα πάντα, καὶ πόση δόξα ἐδόθη; πόσαι οἰκονομίαι τῷ Κυρίῳ ἀπὸ τῆς πατέρων καὶ προφητῶν γεγονόσιν; πόσαι ἐπαγγελίαι ἐπηγγέλθησαν; καὶ πόσαι προβοπαί; πόση δ' ἀσπλαγχχία τῷ Θεῷ ἐξ ἀρχῆς ἐφ' ἡμᾶς γέγονεν; ἔχατον δὲ, καὶ ἕκαστος τῆς ἰδίας ἐπιδημίας τὴν ἄρρητον χρηστότητα ἐφ' ἡμᾶς ἕκαστος τῆς σουργείας ἐπεδείξατο, ἵνα ἡμᾶς εἰς ζωὴν ὁππρὲς φαντας μετιένγκῃ, καὶ ἡμεῖς τῆς θελημάτων ἡμῶν, καὶ τῆς ἀγάπης τῷ κόσμῳ, καὶ τῆς προλήψεων καὶ σωτηριῶν κακῶν, ἐκ ἀναχωρήσειν; διὸ ὀλιγόπιστοι, ἢ καὶ ἄπιστοι δεικνύμεθα. καὶ ὅτι τέτοις πᾶσιν, ἰδὲ αὐτὸς χρησιεύεται, ἀοράτως φερῶν καὶ ἀφελόμενος, μὴ καὶ τὰ ἀμαρτήματα ὡραδίως ἡμᾶς εἰς τέλος τῇ κακίᾳ, καὶ τῇ τῷ κόσμῳ ἀπάτη ἀφίων ἡμᾶς ὑπολέγεται ὅτι πολλῶν χρηστότητα, καὶ μακροθυμία, ὑποσχομένων πότε πρὸς αὐτὸν ὁππρὲς φαντας. Ἀλλὰ δέδοικα μήποτε τὸ τῷ Ἀποστόλῃ ῥητὸν πληρωθῇ εἰς ἡμᾶς τῇ καταφρονετικῇ ἐνοίᾳ συζῶντας, καὶ ταῖς ἀπολήψεσι σωμαπαρομύνης, τὸ λέγον, ἢ τῷ Ρωμ. 7. πλεῖστα τῆς χρηστότητος αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τῷ Θεῷ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει; εἰ δὲ τῇ μακροθυμίᾳ καὶ τῇ χρηστότι, καὶ τῇ ἀνοχῇ αὐτοῦ πλείονα προσείδμεν ἀμαρτήματα, καὶ κατακρίσεις μέγας ὅτι τῆς ἀμελείας, καὶ καταφρονήσεως ἡμῶν ἑαυτοῖς πορισόμεθα, πληρω-

θή-

Αὐτῷ. θήσεται τὸ λόγιον· καὶ δὲ τὴν σκληρότητα καὶ ἀμετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς, καὶ ἀποκαλύψεως τῆς δικαιοκροσίας τοῦ Θεοῦ· πολλὴ γὰρ ἀγαθότης ἀνεκδιηγήτως, καὶ μακροθυμία ἀνεκφράστῳ κέχρηται ὁ Θεὸς πρὸς τὸν ἄνθρωπον, μόνον εἰ ἡμεῖς ἀνυψῆσαι θελήσομεν, καὶ ἐξ ὅλων ὀπισθεφύγει πρὸς αὐτὸν ἀπεδάσομεν, ἵνα σωπείας τυχεῖν διωκησώμεν. εἰδὲ βέλει ὀπιγνώσκει τὴν τοῦ Θεοῦ μακροθυμίαν, καὶ τὴν πολλὴν χρηστότητα

Ρωμ. 9. ὑπὸ τῆς θεοπνεύσαν γραφῶν καταμάζομεν. ὑπόβλεψον εἰς τὴν Ἰσραὴλ, ἐξ ὧν οἱ πατέρες, οἱς καὶ ἐπαγγελίαι ἀνέδοσαν, ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ καὶ σῶμα, οἱς αἱ λαβῆαι, καὶ ἡ διαθήκη, πόσα ἡμάρτην; ποσάκις ἐξεβόησαν; καὶ αὐτοὶ ἐκ ἑαυτῶν αὐτοὺς εἰς τέλος, ἀλλὰ ὁσκόειρον χρόνον πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῖς παιδίαις παρεδίδο, τὸ σκληρὸν τῆς καρδίας αὐτῶν διὰ τῆς ἀπίστεως μαλάξαι βολόμενος, ἐπέστρεψε, παρεκάλε, προσήτης ἀπέστειλε· καὶ πόσοις χρόνοις ἐμακροθύμει ἁμαρτανόντων καὶ ὁσκόπτωντων αὐτῶν; καὶ ὀπισφρόντας μὲν χάρις προσεδέχετο; καὶ πάλιν ἐν ἐπιπορεύῳ αὐτῶν αὐτοὺς ἐκ ἀφίστατο, ἀλλὰ διὰ τῆς προφητῆς εἰς ὀπισφρόν αὐτοὺς μετεκαλεῖτο; καὶ πλεονάκις ἐκβαπτόντων καὶ ὀπισφρομένων ἡδέως ἀντίχετο, καὶ φιλανθρωπῶς προσεδέχετο, ἕως ἔφθισεν ἐν τῇ μεγάλῃ ὀδραπτόματι ἀρέθισαν, χεῖρας ὀπισφρόντες ὅτι τὸν ἴδιον Δεσπότην, ὃν προσεδόκων διὰ ὀδραδόσεων πατέρων καὶ Προφητῶν Ἀγίων Λυβωτῶν καὶ Σαῦρα, καὶ Βασιλεία, καὶ Προφήτῶν. ἐλθόντα γὰρ ἐπαρεδέξαντο, ἀλλὰ τὴν αὐτῶν ἐνδείξιμους ἀτιμίας ἄξια, ὕψιστον Σταυρῶ θανάτῳ ἐτιμωρήσαντο. καὶ ἐν τῷ τῷ μεγάλῳ ὀσκόμματι, καὶ ὕπερβάλλοντι ὀδραπτόματι, αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν ὕπερπληθύνασαι ἀνεπληρώθησαν, καὶ ἔτι λοιπὸν εἰς τέλος ἀφείδισαν, τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι ἐκείθεν ἀναχωρήσαντος, ὅτε τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη· καὶ οὕτως αὐτῶν ὁ ναὸς ἔθνησι ὀδραδοθεῖς κατεσκάφη καὶ ἠρημάθη καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἀπόφασιν, καὶ μὴ μείνη λίθος ὅτι λίθον ὧδε, ὅς ἐκαταλυ-

Ματθ. 24. θήσεται. καὶ ὕψως εἰς τέλος παρεδόθησαν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐσκορπίσθησαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑπὸ τῆς αἰχμαλωτιστικῆς αὐτοῦ τότε βασιλείᾳ, μηκέτι εἰς τὰς ἰδίους ἀνακάμψαι τότες κελούμενοι. ὕψως ἐν καὶ νῦν ἐφ' ἑκάστῳ ἡμῶν χρηστὸς ὢν καὶ ἀγαθός, μακροθύμει, ὅρῳ πόσα ἑκάστος ὀσκόπτει, καὶ ὑποχάζει ἐκδεχόμενος, πότε διανοήσει καὶ ὀστροφῆσεται τὴν μηκέτι ὀσκόπτειν, ἐν πολλῇ ἀγάπῃ καὶ χάριτι τὸν ὀπισφρόντα ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας δεχόμενος·
ἔτι

ἔτι γάρ φησι, χαρὰ γίνεται ὅτι εὖ ἁμαρτολῶ μετανῶντι. καὶ πάλιν, ἐκ ἑστὶ δέλημα τῷ Πατρὶ, ἵνα ἀπολῇται εἰς τῷ συμ-
 κρῶν τῶν τῷ ἐλαχίστων. εἰ δέ τις τῆς χρηστότης καὶ μακροθυ-
 μίας τῷ Θεῷ πολλῆς ὀπκιμένης ἐπ' αὐτῷ, μὴ ἐπέξερχομένη εἰς
 ἁμυναν τοῖς καὶ μέρος τῷ ἁμαρτημάτων προσκόμμασιν, ἢτε κρυ-
 πτοῖς, ἢτε φανεροῖς, ὁρῶντος καὶ ἡσυχάζοντος ὡς εἰς μετένοιον ἐκ-
 δεχόμενος τῷ Θεῷ, αὐτὸς εἰς καταφρόνησιν πολλῶν ἐλθὼν, ἁμαρ-
 τήματα προσέειπεν ὅτι ἁμαρτήματα, καὶ ῥαθυμίαν ὅτι ῥαθυμία
 σιωπάπτει, καὶ πρόσκομμα ὅτι πρόσκομμα οἰκοδομεῖ, πληροῖ τῆς
 ὁρᾶς τῷ ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς τοῦτον λοιπὸν πρόσκομμα ἔρχεται, ὃς
 ἔτι ἐκείτι δυνάται ἀνανεῦσαι, ἀλλὰ συντίβεται, καὶ εἰς τέλος
 τοῦ ποιηρῶ φθαρδοδεῖς ἀπολῇται, ἔτις ἐπὶ Σοδόμων γέγονε.
 πολλὰ γὰρ ἁμαρτάνοντες, καὶ ἐκ ὀπιπρόντων, ὕστερον ἔτι προσέ-
 κοφαν ὅτι τῇ τῷ Ἀγγέλου κακῇ βελῇ, ἀρρεσκοποιτίαν εἰς αὐτὴς
 ἐργάσασθαι δελήσαντες, ὡς τε μὴ ἐκείτι αὐτὴς ἔχειν μετένοιον, ἀλλ'
 εἰς τέλος ἀπεδοκιμάδισαν. ἀνεπλήρωσαν γὰρ τὸν ὅρον τῷ ἁμαρ-
 τιῶν, καὶ ὑπερέβησαν. διὸ καὶ πυρίκαυτοι ὑπὸ τῆς θείας δίκης γε-
 γόνασιν. ἔτις καὶ ἐπὶ Νῶε γέγονε, προσκόπτοντες πολλὰ, καὶ μὴ
 μετανῶντες, εἰς πλῆκαυτα ἁμαρτήματα ἔφθασαν, ὡς τε εἰς τέλος
 πᾶσαν τὴν γλῶσσαν καταφθάρῃαι. ἔτις ἐπὶ τῷ Αἰγυπτίων πολλὰ
 προσκοφάντων, καὶ εἰς τὸν λαὸν τῷ Θεῷ ἁμαρτησάντων, ἐχρηστέω
 ὁ Θεὸς μὴ τοιαύτας αὐτοῖς μάστιγας ἐπιφέρειν, ὡς τε εἰς τέλος αὐ-
 τὴς διαφθεῖραι. ἀλλ' εἰς παιδείαν, καὶ ὀπιπρόντων, καὶ μετένοιον ἔτι-
 ρον αὐτοῖς ἐκείνας τὰς μικρὰς πληγὰς τῷ μασίγων, μακροθυ-
 μῶν, καὶ εἰς μετένοιον αὐτὴς ἐκδεχόμενος. οἱ δὲ, πολλὰ ἁμαρτή-
 σαντες εἰς τὸν λαὸν τῷ Θεῷ, καὶ ὀπιπρόντων, καὶ πάλιν μεταμελόμε-
 νοι, καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀπιστίαν τῆς κακῆς προαιρέσεως κατε-
 στάμενοι, καὶ τὸν λαὸν τῷ Θεῷ καταπονήσαντες, ὕστερον ὅτε δὲ
 θαυμασίῶν πολλῶν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν ἐξ Αἰγύπτου ἐξέβαλε
 ἐξέβαλε, μέγα προσέκοφαν, καταδιώξαντες ὀπίσω τῷ Λαῷ τῷ
 Θεῷ. διὸ καὶ εἰς τέλος ἡ θεία δίκη τῆς ἀνὴλωσης καὶ διέφθερι,
 καὶ ἐν τοῖς ὕδασι κατεπόντισε, μὴδὲ τῆς ὁραμένης ζωῆς ἀξίους
 κείνασα. ὁμοίως ὁ Γορανὴς ὡς προείρηται, πολλὰ προσκόπων,
 καὶ ἁμαρτάνων, τῆς Προφῆτας τῷ Θεῷ λοκτείνων, καὶ ἄλλα πολ-
 λὰ κακὰ ποιῶν, ἐπεὶ ὁ Θεὸς ἐμακροθύμει ἡσυχάζων, καὶ εἰς
 μετένοιον αὐτὴς ἐκδεχόμενος, ἔχατον ἔτι προσέκοφαν, ὅτε σιω-
 πᾶντες ἂν ἐπὶ ἡγέρθησαν· εἰς τὸ δεσποτικὸν γὰρ ἀξίωμα τῆς
 εἰς

Ματθ
21.

ἐαυτῷ χεῖρας ἐπέβαλον· διὸ καὶ εἰς τέλος κατελειφθέντες ἀπεβλήθησαν, καὶ ἦρθη ἀπ' αὐτῶν ἡ Προφητεία, καὶ ἡ ἱερατεία, καὶ ἡ λατρεία, καὶ ἐδόθη τοῖς πιστεύουσιν ἔδναι, ὡς φησὶν ὁ Κύριος, ἀρθῆσεται ἀφ' ἡμῶν ἡ βασιλεία, καὶ δοθήσεται ἔδνη ποιεῖντι τὰς καρπὰς αὐτῆς. μέλει γὰρ τότε λυεῖτο αὐτῶν, καὶ ὁ Θεὸς ἐμακροθύμει, καὶ ἐκ ἀφίστατο σπλαγχνιζόμενος ἐπ' αὐτάς· ὅτι δὲ ἀνεπλήρωσαν τὸν ὅρον τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ ὑπερεπλεόνασαν εἰς τὸ δεσποτικὸν ἀξίωμα, τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπιβαλόντες, εἰς τέλος ὑπὸ τῷ Θεῷ κατελείφθησαν.

Ταῦτα δὲ ὅσα πλειόνων διεξήλθομεν ἀγαπῆται, ὑπὸ μαρτυρῶν ἐννοίων συνιστῶντες τὸ δεῖν ἡμᾶς ἐπιστρέφειν τάχιον, καὶ ἀπέδειξεν ὡρὸς τὸν Κύριον χρησόμενον καὶ ἐκδεχόμενον ἡμᾶς, ὑπὸ πάσης ποικιλίας καὶ ἀπολήψεως κακῆς τελείως ἀναχωρῆντας, καὶ ἐπιστρέφοντας μὴ πολλῆς χαρᾶς προσδεχόμενον· ἵνα μὴ ἐπαυξήσῃ ἡ καταφρόνησις ἡμῶν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ τὰ προσκόμματα τιθέμενα πλεονάσῃ εἰς ἡμᾶς, καὶ ὅσα τῶν ὀργῶν τῷ Θεῷ ἐπικεγκωμεν ἑαυτοῖς. Σπευδάσωμεν τοίνυν ἐπισηραφόντες ἐν ἀληθινῇ καρδίᾳ προσελθεῖν αὐτῷ, μὴ ἀπελπίζοντες τῷ σωτηρίῳ, ὅπερ καὶ αὐτὸ τῆς κακίας καὶ πανουργίας τυγχάνει, ὑπομνήσει πολλαπλασίαν ἁμαρτιῶν, εἰς ἀπελπισμὸν φερουσῶν τὸν ἀνθρώπον, καὶ εἰς χαυλώσιν καὶ ὀλιγωρίαν, καὶ ῥαθυμίαν, ἵνα μὴ ἐπιστρέψας καὶ προσελθὼν τῷ Κυρίῳ, σωτηρίας τύχῃ, πολλῆς χρηστότης τῷ Κυρίῳ ἐπικειμένους τῷ ἀνθρωπίνῳ ἥθει· εἰ δὲ ὡς περ δύσκολον ἡμῖν καταφαίνεται, καὶ ἀδύνατον ἐκ πολλῶν ἁμαρτημάτων ἐπιστρέψαι, ὡς προειλημμένοι, ὅπερ ὡς προειρήκαμεν ὑπόθεσις τυγχάνει τῆς κακίας, καὶ τῆς σωτηρίας ἡμῶν ἐμπόδιον, μνημονόσωμεν καὶ ἐπιδάμεν, πῶς ὁ Κύριος ἐπιδημήσας τῇ ἀγαθότητι αὐτῇ τυφλὸς ἀναβλέψαι ἐποίησε, ἀδαλυντικὸς ἐδεράπιδυσε, πᾶσαν νόσον ἰάσατο, νεκρὸς τὰς εἰς θάλαθραν καὶ ἀφανισμὸν ἤδη τυγχάνοντας ἀνέστησε, κωφὸς ἀκούσαι πεποίηκε, λεγεῶνα δαιμόνων ὑπὸ ἐνὸς ἀνθρώπου ἐξέβαλε, καὶ εἰς σωφροσύνην κατέστησε τὸν εἰς τοσαύτῳ μανίᾳ κεχωρηκότα. πόσω ἐν μᾶλλον ψυχῷ ἐπιστρέψαν εἰς αὐτὸν, καὶ παρ' αὐτῷ τὸ ἔλεος ἐπζητήσαν, καὶ διορθῶν τῆς αὐτῇ βοηθείας, καὶ ἐπιστρέφει, καὶ εἰς σωφροσύνην ἀπαθείας, καὶ κατέστησε πάσης ἀρετῆς, καὶ ὡς ἀνακρινισμὸν ἐνεργεῖ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς ὑγιότητα, καὶ ἀναβλέψιν ἡγαρόας, καὶ λογισμῶν ἐφύλιον, ὑπὸ τῆς τυφλώσεως, καὶ κα-

φω-

φώσεως, καὶ νεκρώσεως τῆς ἀπιστίας καὶ ἀγνοσίας, καὶ ἀφοβίας, εἰς σωφρονισμόν ἀρετῆς, καὶ καθαρότητα καρδίας ἐννευγμών; ὁ γὰρ κτίσας τὸ σῶμα, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτὸς πεποίηκε. καὶ ὡς περ ἐπιδημήσας ἐν τῇ γῇ τοῖς προσερχομένοις καὶ ζητῶσι τὴν παρ' αὐτοῦ βοήθειαν καὶ ἰασιν, ἀφδόνως τῇ χρηστότι αὐτοῦ παρίηκετο, καθὼς ἔχρηζον, ὡς ἀγαθὸς καὶ μόνος Ἰατρός· ἔγω καὶ ἐπὶ τῷ πνευματικῶν. εἰ γὰρ ὅτι τὰ λυόμενα καὶ ὑποδιήσκοντα πάλιν σώματα, ἔπος δὲσπυλαγχνίδη, καὶ ἐκαστὸν ὁ ἐπιζητεῖ πεποίηκε προδύμως, καὶ χρηστῶς, πόσω μᾶλλον τῇ ἀθανάτῳ ψυχῇ, καὶ ἀδελυτῇ καὶ ἀφδάρτῳ, τυχευάσῃ ἐν νόσῳ ἀγνοίας, τῆς κακίας, ἀπιστίας τε καὶ ἀφοβίας, καὶ τῷ λοιπῶν τῆς ἁμαρτίας παθῶν· προσερχομένη δὲ τῇ Κυρίῳ, καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ βοήθειαν ἐπιζητήσει, καὶ εἰς τὸ αὐτὴ ἔλεος ὑποσκοπήσῃ, καὶ τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος παρ' αὐτοῦ δεῖξασθαι ἐπιθυμήσῃ εἰς λύτρωσιν καὶ σωτηρίαν αὐτῆς, καὶ πάσης κακίας, καὶ παντὸς πάθους ἀπαλλαγὴν, καὶ δαρήσεται πέριον, καὶ ἐτοιμότερος τὴν ὑπολύτρωσιν τῆς ἰάσεως; καὶ τὸν αὐτὸν λόγον, πόσω μᾶλλον ὁ ἐράνιος πατὴρ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν βοῶντων πρὸς αὐτὸν ἡμέρας τε καὶ νυκτός; καὶ ἐπάγει λέγων, καὶ λέγω ὑμῖν, ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ παρακαλεῖ, αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν· πᾶς γὰρ ὁ αὐτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν ἀείσκει, καὶ τῇ κρείοντι ἀδοιγήσεται. καὶ δι' ἐξελθῶν ἐπαφέρει· πόσω μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ Οὐράνιος δώσει Πνεῦμα Ἅγιον τοῖς αἰτῶσιν αὐτόν; ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ ὅτι εἶναι φίλον αὐτοῦ μὴ δώσει αὐτοῖς, ὅτι γὰρ τὴν ἀνάδειξιν αὐτοῖς δώσει αὐτοῖς ἀνάσας ὅσον χρόνον. Ἀντιδῶς ἐν καὶ ἀδελείπτος καὶ ἀδελμακῆτος αἰτεῖν ἡμᾶς τὴν παρ' αὐτοῦ τῆς χάριτος ἀντίληψιν, ὅτι πάντων πάντων προσέβλεπε. ὅτι γὰρ πᾶς ἁμαρτωλὸς ἦλθεν, ἵνα ἐπιστρέψῃ πρὸς αὐτόν, καὶ ἰάσῃται πᾶς πισδόντας αὐτόν. μόνον ἡμεῖς τῷ κακῶν προλήψεων ὑποσέσωμεν ἑαυτοὺς, ὅσον τὸ ἐν ἡμῖν διωκτὸν, καὶ μισήσωμεν πᾶν φαῦλα ἐπιπρόσματα, καὶ πᾶς τὸ Κόσμον ἀπάτας, καὶ πᾶς πονηρὸς καὶ ματαῖος λογισμὸς ὑποστροφῶμεν, καὶ αὐτὸς ἐτοιμος πεινῇ ἡμῖν τὴν παρ' αὐτοῦ βοήθειαν. εἰς τὸ γάρ ἐστιν ἐλεῶν, καὶ ζωοποιῶν, καὶ ἰωμῆρος πᾶν αἵματα πάθῃ, καὶ λύτρωσιν ποιῶν τοῖς ἐπικαλεμένοις αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν ἐπιστρέφουσι, πάσης κοσμητικῆς ἀγάπης ὅση δύναμις ἐκ θελήματος καὶ προαιρέσεως ἀναχωρεῖ, καὶ τὴν ἁγίαν ὑπό γῆς ἔλκεται καὶ πρὸς αὐτόν τῇ ἐπιζητήσει καὶ

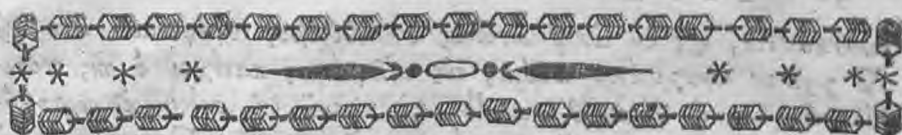
S. Macarii Aegyptii Homiliae.

C

ἐπι-

ὑποπόθῃσι ὑποπρεμαμβόις. ἡ τοιαύτη ψυχὴ τῆς παρ' αὐτῆς βοη-
θείας ἀξιῖται, ἡ πάντα πρὸς αὐτὴν ἡγήσεται, καὶ ὑπὸ μηδενὶ τῷ Κοσ-
μῷ ἀναπαυσμένη· ἀλλ' εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάπαυσιν τῆς χρηστότης ἀνα-
παύῃ, καὶ ἀφραδυνῶν ἐκδεχομένη· καὶ ἔτι καὶ τῆς τοιαύτης πί-
στεως ὑπενεχέσα τῆς ἐπερανίε δωρεᾶς, καὶ τὴν ὑπὸ θυμῷ αὐτῆς ἐν
πληροφορίᾳ καὶ τῆς χάριτος ἀναπαύσασα, καὶ λοιπὸν συμφώνως καὶ
ἀσολύτως τῷ πνεύματι τοῦ ἁγίου διακονήσασα, καὶ ὅσημέραι
εἰς τὸ ἀγαθὸν ἀποκόπτεσα, καὶ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἐμ-
μένεσα, καὶ εἰς τὸ τέλος ἀκαμπτος, καὶ ἀσυνεχίας εἰς τὸ κακίαν
μέρος ἡμεύσασα, καὶ τὴν χάριν ἐν μηδενὶ λυπήσασα, τῆς αἰω-
νίης σωτηρίας σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις καταξιῖται, ἅτε δὴ κοινω-
νὸς καὶ σωδρόμος καὶ μέμνησιν αὐτῶν ἐν κόσμῳ διασφαίσει. Ἀ-
μήν.

ΠΟΛΛΗ ΔΙΑΣΤΑΣΙΣ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ,
ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΟΥΤΟΥ.

Οἱ μὲν γὰρ πνεῦμα τῷ κόσμῳ ἔχορτες, τῇ καρδίᾳ
ἐ τῷ μῶ ἐν τοῖς γήινοις δεσμοῖς δεδεσται. οἱ δὲ
τῷ ἀγάπῃ τῷ ἐπικρατίᾳ πατρὸς ἐπιποθεῖσιν, αὐ-
τὸν μόρον πρὸ ὀφθαλμῶν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ ἔ-
χορτες.

ΟΜΙΛΙΑ ΠΕΜΠΤΗ.

Ο Τῶν Χριστιανῶν κόσμος ἑτέρος ἐστὶ, καὶ ἡγεμονία, καὶ
νόμος, καὶ λόγος, καὶ ἀρχαὶς ἑτέρα τυγχάνει, καὶ ἡ τῇ
ἀνθρώπων τῷ Κόσμῳ τῷ ἡγεμονίᾳ, καὶ νόμος, καὶ λό-
γος, καὶ ἀρχαὶς ἑτέρα. ἄλλοι εἰσιν ἐκεῖνοι, καὶ ἄλλοι εἰσιν ἐτοι, καὶ
πολλὴ διάστασις μεταξὺ τῶν κακίων. οἱ δὲ τῇ γῆς οἰκητοὶς, καὶ
τῷ πέντῃ τῷ αἰῶνος τῷ, εἰκόσιν σίτῃ βιβλικῶν ἐν σινίᾳ τῇ γῆς
ταύτης, σινιάζοντες ἐν ἀσάτοις λογισμοῖς τῷ Κόσμῳ τῷ, καὶ σά-
λα ἀπαύσει τῇ γῆς ἀπαύσεων, ἐπιθυμιῶν, καὶ πολυπλοκῶν
ἐννοιῶν ὑλικῶν, τῷ ψυχῇς κλυδωνίζοντος τῷ σινιάζοντος Σατανᾶ ἡ
τῷ σινίᾳ, τῷ τῇ γῆς ἀπαύσεων, πᾶν τὸ ἀμαρτωλὸν γένος
τῇ ἀνθρώπων ἀπὸ τῇ Ἀδὰμ ἐκπτώσεως ἀφ' ἡμετέρου τῷ ἐντολῷ,
καὶ ὑπὸ τὸν ἀρχοντα τῇ πονηρίας γεγονότος, λαβόντος αὐτὴ τῷ
ἐξουσίᾳ, καὶ λοιπὸν ἀπαύσεις λογισμοῖς ἀπάτης καὶ κλόνε σινιά-
ζοντος καὶ προσκρῖνοντος τῷ σινίᾳ τῇ γῆς πάντας τῷ ὑπὸ τῷ αἰῶ-
νος τῷ. ὡς περὶ γὰρ ἐν τῷ σινίᾳ ὁ σίτος ὑπὸ τῷ σινιάζοντος

ποροκρίπτει, καὶ ἐν αὐτῷ ἀσάπως σαλευόμενος σρέφεται· ἔγω δὲ
 τῷ γήινων πραγμάτων πάντας τὰς ἀνθρώπους κατέχει ὁ τῆς ποιη-
 ρίας ἄρχων, καὶ δι' αὐτοῦ σαλεύει, καὶ κλονεῖ, καὶ σείει, καὶ ποροκρί-
 πτειν ποιεῖ δολογισμοῖς ματαίοις, καὶ αἰχραῖς ἐπιθυμίαις, καὶ
 δισμοῖς γήινοις καὶ κοσμικοῖς, ἀσάπως αἰχμαλωτίζων, καὶ κλονῶν,
 καὶ δολοῶν πάν τὸ ἁμαρτωλὸν γένος τῷ Ἀδὰμ, ὡς ὁ Κύριος
 τοῖς Ἀποστόλοις τὴν τὴν ποιηρὰ κατ' αὐτοῦ ἐπανάσσειν μέλλουσιν
 ἵσταται προσέλεγει. ἐξηγήσατο ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς σινιάσαι ὡς τὸν σῖ-
 τον. ἀλλ' ἐγὼ ἐδίδωμι τὴν παῖός μου, ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίσις ὑ-
 μῶν. ὁ γὰρ τῷ Καὶν ὑπὸ τῷ δημιουργῶντος λόγος, καὶ ἡ ἀπό-
 φασις εἰς τὰ ποροκρίπτες, τὸ, σείων, καὶ βέμων, καὶ σειόμενος ἔσῃ
 ἐπὶ τῆς γῆς, τύπος καὶ εἰκὼν πάντων τῶν ἁμαρτωλῶν τυγχάνει καὶ
 τὸ κρυπτόν· ἔγω γὰρ ἐκπεσὼν τῆς ἐντολῆς τὸ γένος Ἀδὰμ, καὶ
 ἁμαρτωλὸν κατασῶν, ἐκείνην τὴν εἰκόνα καὶ τὸ κρυπτόν κεκρίπται,
 σαλευόμενον ἀσάπως λογισμοῖς δειλίας τε καὶ φόβου, καὶ πάσης πα-
 ραχῆς, ἐπιθυμίαις, καὶ ἡδοναῖς παντοδαπαῖς καὶ ποικίλαις τῶν ἄρ-
 χοντος τῶν Κόσμου πάσι πᾶσαν ψυχὴν κλυδονίζοντος, τὴν μὴ γε-
 γνημενὴν ἐκ τῶ Θεοῦ, καὶ ὡς σῖτον ἐν σινίῳ σρεφόμενον ἀσάπως
 τὰς τῶν ἀνθρώπων λογισμὰς ποικίλως κλυδονίζοντος, ἐν ἀπάταις
 κοσμικαῖς, καὶ ἡδοναῖς σαρκὸς, καὶ φόβοις, καὶ παραχαῖς πάντας
 σαλεύοντος, καὶ δολοῦντος· καὶ γὰρ ὁ Κύριος τὰς τὰς ἀπάτας,
 καὶ τοῖς δολήμασι τὴν ποιηρὰ ἐξακολουθεύοντος δεικνύων, ὅτι τὴν εἰ-
 κόνα τῷ Καὶν τῆς ποιηρίας φορεῖσιν, ἐλέγχων αὐτοὺς ἑλεῖν· ὑ-
 μῖς, φησὶ, τὰς ἐπιθυμίας τῶν παῖδων ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος
 ἀνθρωποκτόνος ὡς ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ ἐχ' ἔσθην· ὡς
 τε πάν τὸ ἁμαρτωλὸν γένος τῷ Ἀδὰμ τὴν κατεδίδωμι ἐκείνῳ καὶ
 τὸ κρυπτόν κεκρίπται, τὸ, σείοντες καὶ βέμοντες ἔστωτε σειόμενοι ἐν
 τῷ σινίῳ τῆς γῆς, ὑπὸ τῷ σινιάζοντος Σατανᾶ. ὡς περ γὰρ ἐξ
 ἐνὸς τῷ Ἀδὰμ πάν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς ἐφηπλά-
 θη· ἔγω μία τις κακία τῶν πατέρων εἰς τὸ ἁμαρτωλὸν γένος τῶν
 ἀνθρώπων ἐγκατέδυσεν, καὶ πάντας ὁ τῆς κακίας ἄρχων ἐν ἀσάποις,
 καὶ ὕλικοις, καὶ ματαίοις, καὶ παραχάδεσι λογισμοῖς σινιάζειν ἐ-
 παρκεῖ. ὡς περ γὰρ εἰς ἄνεμος πάντα τὰ φυτὰ καὶ τὰ σπέρματα
 ἐπαρκεῖ κλονεῖν, καὶ σείειν· ἢ ὡς περ ἐν σκοπῷ τῆς νυκτὸς ἐπὶ
 πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐφαπλᾶται, ἔπως ὁ τῆς ποιηρίας ἄρχων,
 σκοπὸς τῶν λογικῶν κακίας καὶ θανάτου ὑπάρχων, καὶ ἀνεμόστις κρυ-
 πτός, καὶ ἄνεμος τυγχάνων, πάν τὸ ἐπὶ γῆς γένος τῶν ἀνθρώπων
 κλυ-

κλυδονίζει, καὶ περιφέρει ἀσάτοις λογισμοῖς, καὶ ἐπιθυμίαις κόσμου
 δελεάζων τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων καὶ σκοπὸς ἀγνώστου, πη-
 ράσεως καὶ λήθης, ἐμπύπλησι πᾶσαν ψυχὴν τὴν μὴ ἀναθεῖν γε-
 νημενῶν, καὶ τῷ φρονήματι καὶ τῷ νῶ ἐν ἄλλῳ αἰῶνι μεταβιβη-
 κῆσαν, καθὰς εἴρηται, ἡμῶν δὲ τὸ πολίτευμα ἐν Οὐρανοῖς ὑπάρ-
 χει. ἐν τῷ γὰρ ἁφένεσιν οἱ ἀληθεῖς Χριστιανοὶ παντὸς τῷ
 γένους τῶν ἀνθρώπων, καὶ πολλὴν ἁγασίαν μεταξὺ ἀμφοτέρων τυγ-
 χαίνει ὡς προελέγομεν, ἐν τῷ τῶν νῶν καὶ τῷ διακόσιον πᾶντοτε ἐν
 τῷ Οὐρανῷ φρονήματι τυγχάνειν, καὶ τὸ αἰῶνα ἀγαθὰ ἐσπερί-
 ζεσθαι ἁπλῶς τῷ μετσίῳ καὶ μετοχῇ τῷ Πνεύματος τῷ Ἁγίῳ, τῷ
 ἀναθεῖν αὐτὸς ἐκ Θεοῦ γεννηθῆναι, καὶ τέκνα Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ καὶ
 δυνάμει ἡγεῖσθαι κατεξισθῆναι, καὶ εἰς εἰρήνην καὶ εὐφροσύνην, καὶ ἀ-
 παραξίαν καὶ κατὰπαυσιν αὐτὸς ἁπλῶς πολλῶν ἀγώνων, καὶ κόπων, καὶ
 χρεῶν κατωπλισθῆναι, μηκέτι σινιζομένους καὶ κυμαινομένους ἐν ἀ-
 σάτοις καὶ ματαίοις λογισμοῖς. ἐν τῷ εἰσεῖ μάλιστα καὶ κρείττονος
 τῷ Κόσμῳ, διὰ τὸ τῶν νῶν αὐτῶν καὶ τὸ φρόνημα τῆς ψυχῆς ἐν
 τῇ τῷ Χριστῷ εἰρήνῃ, καὶ ἐν τῇ τῷ Πνεύματος ἀγάπῃ τυγχάνειν.
 ὡς περ καὶ ὁ Κύριος Θεὸς τῶν πιστῶν διεκτετακόμενος ἔλεγε, μεταβι-
 βηκῆσθαι ἐκ τῆ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. περιγὰρ ἐκ ἐν χήμασι καὶ
 τύποις ὁσίων καὶ ἀλλοίωσις τῶν Χριστιανῶν ὑπάρχει, ὡς οἱ
 πολλοὶ ἐν τῷ οἶονταί ἐστιν τῷ ἁφένεσιν καὶ ἁφένεσιν μεταξὺ καὶ
 αὐτῶν ἐν χήμασι καὶ τύποις. καὶ ἰδὲ τῷ νῶ, καὶ τῇ διακοσίᾳ ὁμοιοῖ
 τῷ Κόσμῳ τυγχάνειν, τὸν σινισμόν καὶ ἀκαταστασίαν τῶν λογισ-
 μῶν, καὶ ἀπιστίαν καὶ σύγχυσιν, καὶ παραχλὺ καὶ δειλίαν ὡς πάν-
 τες οἱ ἄνθρωποι ἔχοντες. καὶ τῷ μετὶ χήματι, καὶ τῷ δοκῆν τοῦ
 κόσμου ἁφένεσιν καίτισιν ὁσίων κατωπλισθῆναι. τῇ δὲ καρδίᾳ
 καὶ τῷ νῶ ἐν ταῖς γήϊναις δεσμοῖς δεδυνάται, ἀναπαύσιν ἐν τῷ
 Θεῷ καὶ εἰρήνῃ τῷ τῷ Πνεύματος οὐραίου ἐν τῇ καρδίᾳ μὴ κε-
 κτημένους. ἐπεὶ ἐν ἐκ ἐξήτησαν ὁσὶν Θεῷ, καὶ ἐκ ἐκείνων τῶν
 κατεξισθῆναι. ἐν γὰρ τῇ τῷ νοῦ ἀνακινῆσθαι, καὶ τῇ τῷ λογισ-
 μῶν εἰρήνῃ, καὶ τῇ τῷ Κυρίου ἀγάπῃ, καὶ ἐρανῶν ἔρατι, ἡ καὶ
 κτίσις τῶν Χριστιανῶν, πάντων ἀνθρώπων τῷ κόσμῳ ἁφένεσιν. διὰ
 καὶ ἡ ἔλθουσι τῷ Κυρίῳ γέγονε, τῶν τῶν πνευματικῶν ἀγαθῶν
 κατεξισθῆναι τῷ ἀληθῶς πιστεύοντες εἰς αὐτόν. Χριστιανῶν γὰρ ἡ
 δοξασίς, καὶ τὸ κάλλος, καὶ ὁ πλάτος ὁ ἐράνιος ἀλάλητος ἐστὶ, καὶ
 μὴ πόνοι, καὶ ἰδρώπων, καὶ δοκιμασιῶν, καὶ ἀγώνων πολλῶν προεξ-
 μιος. τὸ δὲ ὅλον, χάριτι Θεοῦ. εἰ γὰρ ἡ τῷ ἐπὶ γαίᾳ βασιλείᾳ

Φ. 177.
 3.

1. α. 5.

Θεία ἐπιθυμητὴ πᾶσι ἀνθρώποις τυγχάνει, καὶ πᾶσι ἐπιθυμῶν ἐν τῇ πόλει βασιλείας, ἐπιθυμῶν καὶ μόνον θεάσασθαι τὸ κάλλος αὐτῆς, ἢ τὴν ὡραιότητα τῆς ἐνδυμάτων, ἢ τῆς πορφύρας τὴν δόξαν, τῆς ποικίλων μαργαριτῶν τὸ κάλλος, τῆς ἡμετέρας τὴν ἀπαρέπειαν, τῆς σὺν αὐτῇ ἀξιωματικῶν τὴν τιμιότητα. ἐκτὸς εἰμὴ οἱ πνευματικοὶ ἐξεδουλεύουσιν αὐτὰ, ἀλλὰ τὸ ἄλλης δόξης ἐπαρνεῖται καὶ ἀσωμάτως πεπειράσθαι, καὶ ἄλλω κάλλει ἀρρήτως πεφωδῆσθαι, καὶ ἄλλῃ πλεονεκτησθῆναι, καὶ τῷ ἑσθῶ ἀνθρώπῳ ἐσεῖσθαι, καὶ ἄλλῃ πνεύματος μετέχειν. ἐπεὶ ἐν τῷ Κόσμῳ τέτε ἀνθρώποι, οἱ τὸ πνεῦμα τῷ Κόσμῳ ἔχοντες, ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ εἰσὶ τῷ τὸν ἐπίγειον βασιλεῖα θεάσασθαι, μόνον σὺν πᾶσι τῇ ἀπαρέπειᾳ καὶ δόξῃ αὐτῆς. ὅσον γὰρ ἐν τοῖς φαινομένοις, πολλῶν μείζων ἢ μετὶ αὐτῶν πᾶσι πάντας τὰς ἀνθρώπους, ὥπως εἰδοῦν, ὥπως ἐπιθυμῶν τὸν ὑπὸ πάντων, καὶ τῷ θεαθῆναι μόνον· καὶ ἕκαστος ἐν ἑαυτῷ λέγει, εἰδέτε τίς ἐδωκέ μοι ἐκείνῳ τὴν δόξαν, καὶ τὴν ἀπαρέπειαν, καὶ τὴν ὡραιότητα, μακαρίζων ἐκεῖνον τὸν ὅμοιον αὐτῷ γῆινον, καὶ ὁμοιοπαθεῖν, καὶ θνητὸν ὄντα, ἀλλὰ δὲ τὴν ἀπόστολον ἀπαρέπειαν, καὶ δόξαν, ἐπιθυμῶν. εἰ ἐν ὥπως οἱ σαρκικοί ἀνθρώποι ἐπιθυμῶσι τῆς δόξης τῷ γῆινῳ βασιλείας, πόσῳ μᾶλλον οἱς ἐνέσταξεν ἐκεῖνη ἢ ῥανίς τῷ πνεύματος τῆς ζωῆς τῆς θεότητος, καὶ ἔβρωσε τὴν καρδίαν αὐτῆς ἔρωτι θεῷ, πρὸς τὸν ἐπεραινόν βασιλεῖα Χριστόν, εἰς ἐκεῖνο τὸ κάλλος δέδονται, καὶ τὴν ἀνεκλάλητον δόξαν καὶ ἀφθαρτον ἀπαρέπειαν, καὶ τὸν ἀνεκλόνητον πλεον τῷ ἀληθινῷ καὶ αἰωνίῳ βασιλείᾳ Χριστῷ, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ, καὶ τῷ πόθῳ αἰχμαλωτίζονται, ὅλοι οἱ ὅλα πρὸς αὐτὸν τυγχάνοντες, καὶ ἐπιθυμῶσι τυχεῖν ἐκείνων ὧν ἐσοπεύονται διὰ τῷ πνεύματος ἀλαλήτων ἀγαθῶν, ὃς ἐνεκεν πάντα τὰ ἐπὶ γῆς κάλλη καὶ ἀπαρέπειας, καὶ δόξας, καὶ τιμὰς, καὶ πλεον βασιλείων, καὶ ἀρχόντων ἐξεδουλεύει, θεῷ γὰρ κάλλει ἐφάσθησαν, καὶ ζωὴ ἀθανασίας ἑρπύς ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν ἐνέσταξε· διὸ καὶ εἰς ἐκείνῳ τὴν ἀγάπῃ τῷ ἐπεραινῶ βασιλείᾳ ἐπιποθεῖσι, καὶ αὐτὸν μόνον πρὸ ὀφθαλμῶν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ ἔχοντες δι' αὐτὴν πάσης ἀγάπης κόσμῳ λύουσιν ἑαυτὰς, καὶ ἀναχωρεῖσι παντὸς γῆινου θισμῶ, ἵνα διυληθῶσιν ἐκεῖνον μόνον τὸν πόθον ἐν ταῖς ἑαυτῶν καρδίαις ἔχειν πάντοτε. καί τι ὀφείλει κηρύσσειν λέγει· οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τῷ σκήνῳ καταλυθῇ, οἰκοδομῶν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν οἰκίαν ἀχειροποίητον, αἰώνιον ἐν τοῖς ἔργοις.

2. Κ. 5.

οφείλει ἐν ἑαυτῷ ἀγωνισαῖν, καὶ ἀπαρτῆσαι ὅλα πασῶν ἀρετῶν,
 καὶ πιστεῦσαι, ἐντυθεῖν κηρύσσειν τὸν οἶκον ἐκεῖνον. εἰ γὰρ
 καταλυθῇ ἡμῶν ὁ οἶκος τῷ σώματι, ἐκ ἐχθροῦ ἄλλον οἶκον εἰς
 ὃν καταλύσει ἡμῶν ἡ ψυχὴ. εἰ γὰρ φησι, καὶ ἐνδυσάμενοι ἔργον
 ὀρεθισόμεθα, ταῦτα ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἀνακράσει τῷ Ἁ-
 γίῳ Πνεύματι, εἰς ἃ μῶν ἡ πίστις ψυχὴ ἀναπαύεται δυνάται.
 ὅτι τὸ γὰρ οἱ ὄντες ἐν ἀληθείᾳ καὶ δυνάμει Χριστοῦ παρρησί-
 α καὶ χαίρειν ἐκέρχονται τῆς σαρκὸς, ὅτι ἔχουσιν ἐκεῖνον τὸν οἶ-
 κον τὸν ἀχειροποίητον, ὃς ἐστὶν οἶκος, ἡ οἰκία ἐν αὐτοῖς τῷ πνεύ-
 ματι δυνάμει. καὶ καταλυθῇ ἐν ἡ τῷ σώματι οἰκία, ἔργον
 ταῖς. ἔχουσιν γὰρ τὴν ἐπαράν τῷ πνεύματι οἰκίαν, καὶ τὴν δό-
 ξαν ἐκείνῃ τὴν ἀφάρτην, ἥτις δόξα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστά-
 σεως οἰκοδομήσει καὶ δοξάσει καὶ τὸν οἶκον τῷ σώματι, ὡς φησιν
 ὁ Ἀπόστολος, ὁ ἀγέρας Χριστὸν ἐν νεκρῶν, ζωοποιήσει καὶ τὰ
 θνητὰ σώματα ἡμῶν ὅτι τῷ ἐνοικῆντος αὐτῷ πνεύματος ἐν ἡμῖν.
 καὶ πάλιν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τῷ Γνωστῷ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ
 σαρκὶ ἡμῶν καὶ ἵνα, φησὶ, καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς
 γῆς. ἀγωνισόμεθα ἐν ὅλῃ τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐναρέτης πολιτείας
 ἐντυθεῖν κηρύσσειν τὸ εὐαγγέλιον ἐκεῖνο, ἵνα μὴ ἐνδυσάμενοι τὸ σώ-
 μα, γυμνοὶ ὀρεθισώμεθα, καὶ ἐκ ἑστὶν ὁ δοξάσει ἡμῶν ἐν ἐκείνῃ
 τῇ ἡμέρᾳ τὴν σάρκα. ἑαυτὸς γὰρ ὅσον κατεργάσθῃ ὅλα τῆς πί-
 στεως καὶ ἀρετῆς, μέτοχος Ἁγίου Πνεύματος ῥησέσθαι, ποσῶν ἐν
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δοξαθήσεται αὐτῷ καὶ τὸ σῶμα. ὁ γὰρ καὶ ἐνα-
 πεθισαύριον ἐνδὸν ἡ ψυχῇ, τότε ὑποκαλυφθήσεται καὶ φανή-
 σεται ἔξωθεν τῷ σώματι. ὡς περὶ τὰ δένδρα περιλιλυθότες τὸν
 χειμῶνα ὀπθαλφίας δυνάμει ἀοράτε, ἐκτε τῷ ἡλίῳ καὶ τῷ ἀ-
 νέμῳ, ἑσώθεν ἐκφύει, καὶ ἐκβάλλει ὡς περὶ ἐνδύματι φύλλα,
 καὶ ἄνθη καὶ καρπὸς. ὁμοίως καὶ τῷ χόρτῳ ἄνθη ἐν ἐκείνῃ τῇ και-
 ρῷ, ἐνδύθεν ἐκ τῷ κόλπῳ τῆς γῆς πορεύονται, καὶ σκέπε-
 ται καὶ ἀμφισύνεται ἡ γῆ, καὶ ὁ χόρτος ὡς τὰ κείνα, περὶ ὧν
 ὁ Κύριος εἶπεν. ὅτι ἐν Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτῷ πε-
 ριεβάλετο ὡς ἐν ἵπῳ. ταῦτα ὅλα πάντα ὑποδείγματα καὶ τύ-
 ποι, καὶ εἰκόνες εἰσὶ τῷ Χριστιανῶν ἐν τῇ ἀναστάσει. ὅτι πα-
 ραίς ταῖς φιλοθέοις ψυχαῖς, ταῖς τοῖς ἀληθινοῖς Χριστιανοῖς,
 ἔστι μὴν παρὼς Παυλῆος, ὁ καλέμενος Ἀπελπίος, ὅτι ὅτι ἡ
 ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως, καὶ ὅλα τῆς δυνάμει τῷ Ἁγίῳ τῆς δικαιο-
 συνῆς ἐνδύθεν ἐκέρχεται δόξα τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καλύπτει,

 3.
Κορ.
5.

 Ρομ.
8.

 2. Κορ.
4.
2. Κορ.
5.

 Ματθ.
6.

καὶ σκεπάζουσα τὰ σώματα τῆς Ἀγίων· ὡς περ δόξαν εἶχον εὐδον
 ἐγκεκρυμμένῳ ἐν ταῖς ψυχαῖς. ὅπερ γὰρ ἔχει νῦν, αὐτὸ προέρ-
 χεται ἔξωθεν τῷ σώματι τότε. ἔτος φημί ὁ μὲν παῶτος ἐστὶ τοῖς
 μισοὶ τῷ ἐν αὐτῷ. ἔτος χαρὰν προσφέρει πάσῃ τῇ κτίσει, ἔτος ἀ-
 φικίνυσι τὰ γυμνά δένδρα, τὴν γλῶσσαν διανοίγων. ἔτος πᾶσι τοῖς
 ζώοις χαρὰν προσφέρει, ἔτος τὴν ἰλαρότητα πᾶσι δεικνύει, ἔτος ἐ-
 στὶ τῆς Χριστιανῶν παῶτος μὲν ἑαυτοῦ, ὅς ἐστι τῆς ἀναστάσεως
 καιρὸς, ἐν ᾧ δόξαδῆσονται τὰ σώματα αὐτῶν, ὅτι τῷ ἁπὸ τῷ νῦν
 ὄντος ἐν αὐτοῖς φωτὸς ἀρρήτης, κατέστι τῆς διωάμεως τῷ πνεύματος,
 ὅπερ ἔσαι αὐτοῖς τότε εὐδον, βρώτης, πόσις, ἀγαλλίασις, χα-
 ρὰ, εἰρήνη, ἄμφιον, ζωὴ αἰώνιος. πᾶσα γὰρ καλλὸν λαμπρότη-
 τος καὶ ὡραιότητος ἔρασι εἰς αὐτὸς τὸ πνεῦμα τῆς θεότητος γίνεται
 τότε, ὅπερ ἁπὸ τῷ νῦν δέξασθαι κατηξιώθησαν. πῶς τοίνυν ἔπα-
 σος ἡμῶν ὀφείλει πιστεῦσαι, καὶ αγωνιάσασθαι, καὶ σπουδάζειν ἐν
 πάσῃ ἐναρέτῃ πολιτείᾳ, καὶ προσδοκῆσαι ἐν ἐλπίδι, καὶ ἱσχυο-
 νῇ πολλῇ, νῦν κατηξιώθῃ τὴν εἰς ἑαυτὸν δυνάμιν λαβεῖν, καὶ
 δόξαν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, εὐδον ἐν τῇ ψυχῇ, ἵνα τότε λυομένων
 τῶν σωμάτων, ἔχωμεν ὁ ἀμείψαι, καὶ ζωοποιήσει ἡμᾶς; εἰ γὰρ φη-
 σιν, ἐνδυσόμεθα, ἡ γυμνοὶ ὀρεθισόμεθα· καὶ ζωοποιήσει τὰ
 θνητὰ σώματα ἡμῶν ὅτι τῷ ἐνοικῆντος αὐτῷ πνεύματος ἐν ἡμῖν.
 Μαυσιῆς γὰρ ὁ μακάριος ὑπέδειξε τὸν τύπον ὅτι τῆς τῷ προ-
 σώπῃ αὐτῷ ἐπικειμένης τῷ πνεύματος δόξης, εἰς ἣν εἰς ἀνθρώ-
 πων ἀποτίσαι ἡδύατο, πᾶς ἐν τῇ ἀναστάσει τῆς ἡμετέρας δόξαδῆ-
 σεται τὰ σώματα τῶν ἁγίων· ὡς περ δόξαν ἀπὸ τῷ νῦν εὐδον
 ὅτι τῷ ἑσθ' ἀνθρώπων ψυχὰς ἁγίων καὶ πιστῶν κατηξιώνται ἔχειν.
 ἡμεῖς γάρ φησι, πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσωπῷ, κατέστι τῷ ἑ-
 σθ' ἀνθρώπῳ, τὴν δόξαν τῷ Κυρίῳ κατοπτριζόμεθα, εἰς τὴν
 αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμενοι ἁπὸ δόξης εἰς δόξαν. ὁμοίως πάλιν
 πεσάρκοντες ἡμέρας, καὶ πεσάρκοντες νύκτας ἄρτον ἐν ἑσθ' ὡς
 γέγραπται, καὶ ὕδωρ ἐν ἑσθ'· ἀδύατον δὲ τὴν τῷ σώματι φύ-
 σιν ἀνδρ' ἄρτον τοσούτον ζῆσαι, εἰμὴ φοφῆς ἐτέρας πνευματικῆς με-
 τελαμβάνον. ἡς περ φοφῆς ἀπὸ τῷ νῦν τῶν ἁγίων ψυχὰς ἀόρατως
 ἐκ τῷ πνεύματος μεταλαμβάνουσι. Κατὰ δὲ ὅσον ἐν ἑσθ' ὁ μα-
 κάριος Μαυσιῆς ὑπέδειξε, ὡς περ ἐν τῇ ἀναστάσει ἔξωσι, δόξαν
 φωτὸς καὶ ἑσθ' τοσούτον τῷ πνεύματι οἱ ἀληθινοὶ Χριστιανοί, ἡς
 καὶ κρυπτῶς ἀπὸ τῷ νῦν κατηξιώνται. διὸ καὶ τότε ὅτι τὰ σώ-
 ματος αὐτῶν φανερωθήσονται. ὡς γὰρ ἀπὸ τῷ νῦν ἔχουσιν ἐν ταῖς
 ψυ-

2. Κορ. 5.
 1. 8.

2. Κορ.
 3.

ψυχᾷς οἱ Ἄγιοι δόξαν, ὡς προεῖρηται, ἐκείνη καλύψει καὶ ἀμφιάσει τὰ γυμνά σώματα καὶ εἰς ἑρυνὲς ἀρπάσει, καὶ τὸ λοιπὸν σώματι καὶ ψυχῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ εἰς αἰῶνας σὺν τῷ Κυρίῳ ἀναπαυσόμεθα. τὸν γὰρ Ἀδάμ κτίσας ὁ Θεὸς, ἔκαπεσκιάσεν αὐτῷ σωματικὰς πτέρυγας ὡς πῖς πτενοῖς, τὰς τῷ πνεύματος τῷ ἁγίῳ πτέρυγας προσεβέβησας αὐτῷ, τῷ τῷ ἁγίῳ μέλλει δίδοναι αὐτῷ ἐν τῇ ἀναστάσει, ἵνα αὐτὸν κεφίσωσι καὶ ἀρπάσωσιν, ὅθι τῷ πνεύματι βέλεται, ὡς πτέρυγας ἀπὸ τῷ νῦν αἱ ψυχᾷ τῷ ἁγίῳ καταξιώνται ἔχειν εἰς τὸ ἐράνιον φρόνημα τῷ νῦν ἀνιπτάμεναι. Χριστιανῶν δὲ κόσμος ἑτέρος ἐστὶ, καὶ ἄλλη ἑσπερία, καὶ ἄλλα ἐνδύματα, καὶ ἄλλη ἀπόλαυσις, καὶ ἄλλη κοινωνία, καὶ ἄλλο φρόνημα. διὸ καὶ κρείττες πάντων ἀνθρώπων τυγχάνουσι. τῶν δὲ τῷ διώματι νῦν ἐνδόν ἐν ταῖς ψυχαῖς καταξιώνται λαβεῖν ὅθι τῷ ἁγίῳ Πνεύματος. διὸ καὶ ἐν τῇ ἀναστάσει τὰ σώματα καταξιώνονται τῷ αἰωνίῳ ἐκείνῳ τῷ πνεύματος ἀγαθῶν, καὶ τῇ δόξῃ ἐκείνῃ ἀνακραθήσονται, ἥς ὑπὸ τῷ νῦν αἱ ψυχᾷ αὐτῷ τῷ πείρων ἐδέξαντο.

Οφείλει πόνημα ἕκαστος ἡμῶν ἀγωνίσασθαι, καὶ ποιῆσαι, καὶ σπεύδασθαι ἐν πάσαις ἀρεταῖς, καὶ πισυῖσαι, καὶ ζητῆσαι τῷ Κυρίῳ, ὅθι ἐκείνης τῆς δόξης ὑπὸ τῷ νῦν μέποχον ἡμεῖς τὸν ἑσῶ ἀνθρώπον, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἀγίῳ τῷ πνεύματος τῷ ψυχῇ κοινωνῆσαι, ἵνα καθαραιδέντες τὸν ῥύπον τῆς κακίας, ἔχωμεν καὶ τῇ ἀναστάσει ὁ ἀμφιάσει γυμνά τὰ σώματα ἡμῶν ἀνίσταμεθα, καὶ τῷ ἀκημοσιύμῳ ἐνδύσει καὶ ζωοποιήσῃ, καὶ εἰς αἰῶνας ἐν τῇ βασιλείᾳ ἀναπαύσει τῷ ἑρυνῶν. μέλλει δὲ ὁ Χριστὸς ἐκ τῷ ἑρυνῶν κατέρχεσθαι, καὶ πάντα τὰ φύλα τῷ Ἀδάμ ἀναστήσει, τὰς ἀπ' αἰῶνος κοιμηθέντας καὶ τὰς ἀγίας γερασ, καὶ εἰς δύο μέρη σήσει πάντας, καὶ τὰς ἔχοντας τὸ ἴδιον σημεῖον, κατέστι τῷ σφραγίδα τῷ πνεύματος, τῶν ὡς ἰδίως προσφανήσας ἐκ δεξιῶν σήσει· τὰ ἐμὰ γάρφησι, ἀρόβαται τῆς ἐμῆς φωνῆς ἀκάνθισι, καὶ γνώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ γνώσκομαι ὑπὸ τῷ ἐμῶν· καὶ τότε δόξῃ δεῖα τὰ σώματα τῶν περὶ βληθήσονται ἐκ τῷ ἀγαθῶν ἔργων, καὶ δόξης πνεύματος ἔσονται πλήρεις, ἥς ὑπὸ τῷ νῦν ἔχον ἐν ταῖς ψυχαῖς· καὶ ἔπο δεξιανθέντες ἐν τῷ δεῖν φωτὶ, καὶ εἰς ἑρυνῶν ἀρπαχθέντες εἰς ἀπαύτην τῷ Κυρίῳ εἰς ἀέρα καὶ τὸ γε γερασμῶν, πάντοτε σὺν τῷ Κυρίῳ ἐσόμεθα, σὺν αὐτῷ βασιλοῦντες εἰς τὰς ἀπεραντὺς αἰῶνας τῷ αἰῶνι. Ἀμήν.

Γωαν.
10.
Αὐτοῦ.

1. Θεω.
4.

ΟΙ

ΟΙ ΒΟΥΛΟΜΕΝΟΙ

ΘΕΩ ΕΥΑΡΕΣΤΗΣΑΙ,

ΤΑΣ ΕΥΧΑΣ ΕΝ ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΗΣΥΧΙΑ,

Καὶ ἡμερότητι, καὶ σοφίᾳ ποιεῖσθαι ὀφείλουσι, ἵνα μὴ κραυγαῖς κεχρημένοι εἰς πάντας σκαυδαλίζω-
ται. συνέχει δὲ ἡ Ομιλία ζητήσεις δύο, εἰ οἱ θρό-
νοι, ἔοι γέφυροι κτίσματα εἰσὶν, καὶ περὶ τῶν
δώδεκα θρόνων τῷ Ἰσραήλ.

ΟΜΙΛΙΑ ΕΚΤΗ.

Οἱ προσερχόμενοι τῷ Κυρίῳ, ὀφείλουσι τὰς δ' ἁλᾶς ἐν
ἡσυχίᾳ καὶ εἰρήνῃ καὶ κατεσάσει πολλῇ ποιεῖσθαι, καὶ
ἐχὶ ἀφρεπέσι κραυγαῖς, καὶ συγκεχυμέναις, ἀλλὰ
πόνῳ καρδίας, καὶ λογισμοῖς νήφουσι προσέχειν τῷ Κυρίῳ· καὶ ὡς
περ' εἰς εἴτις ἔχων πάθῃ καυτελάσσεται, καὶ χειρουργῆται, ὡς
τὸς ἀνδρείως καὶ ὑπομονητικῶς φέρει τὸν προσφερόμενον πόνον, ἀντὶ
θροῦβε, καὶ παραχῆς κρατῶν ἑαυτῶν. εἰσὶ δὲ ἄλλοι τὸν αὐτὸν πόνον
ἔχοντες, καὶ ἐν τῷ καυτελάσσει, ἢ χειρουργεῖν κραυγαῖς ἀ-
φρεπέσι κέχρῃται· καὶ ὁ αὐτὸς εἶς πόσις τῷ βωῶντος, καὶ τῷ μὴ
βωῶντος, τῷ παρασχομένῳ, καὶ τῷ μὴ παρασχομένῳ. εἰσὶ τινες ὡς
ἔχοντες θλίψιν καὶ πόσον, καὶ δουκατεσάτως φερόμενοι ἀντὶ παραχῆς
κρατῶντες ἑαυτῶν τὸν νῦν ἐν τοῖς λογισμοῖς. εἰσὶ δὲ ἄλλοι τῷ
αὐτῷ θλίψιν ἔχοντες καὶ ἀνυπομονήτως φερόμενοι μὴ θροῦβε καὶ
παραχῆς τὰς προσδ' ἁλᾶς ποιοῦντες, εἰς τὸ καὶ τὸς ἀκούοντας σκαυ-
δαλίζεσθαι· εἰσὶ δὲ ἄλλοι μὴ ἔχοντες πόνον, εἰς δὲ ἐπιδείξιν, ἢ ἰ-
διατείαν φερόμενοι, κραυγαῖς ἀτάκτως κέχρῃται, ὡς καὶ τῶν
δυναμίων ἀρετῆσαι τῷ Θεῷ. καὶ καὶ δὲ τὸν τῷ Θεῷ δόλον ἐν
πιαύ-

πρώτη ἀκατασασία εἶναι, ἀλλ' ἐν πάσῃ ἡμερότητι, καὶ σοφίᾳ, κα-
θώς εἶπεν ὁ Προφήτης, ὑπὶ τίνα ὑπεβλήθη, ἀλλ' ἢ ὑπὸ τὸν φερόν
καὶ ἡσύχιον καὶ ῥέμοντά με τὰς λόγους, καὶ ὑπὸ τῷ Μωσέως καὶ τοῦ
Ἡλίου δοξασκομένου, ὅτι ἐν τῇ γιγνομένῃ αὐτοῖς ἐπιφανείᾳ πολλὰς
ἁγιοσύνας γιγνομένης σαλπίζων, καὶ δυναμένων ἐμπαροῦσαι τῆς δε-
σποτικῆς ἀξίας, ἐν ἐκείνοις πᾶσι διεκρίθη καὶ ἐφανερῶς ἡ τοῦ
Κυρίου παρρησία, ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἡσυχίᾳ, καὶ ἀναπαύσει. ἰδὲ γάρ
φησι, φωνὴ αὐρας λεπτῆς, καὶ ἐν αὐτῇ ὁ Κύριος.

Ψαλ.
66.3.
Βασιλ.
19.

Δείκνυται τοίνυν, ὅτι ἡ τῷ Κυρίῳ ἀνάπαυσις ἐν εἰρήνῃ καὶ κα-
ταστάσει ἐστίν. θεμελίον γάρ ὃν τίθισιν ἄνθρωπος, καὶ ἀρχὴν αὐ-
τῷ ἀρχεται ἐν αὐτῇ, μέχρι τέλους ἁρμόζει. εἴαν ἐν φωνῇ καὶ παρακῇ
ἀρξῆται τὸν προσδύχῳ ποιεῖται, μέχρι τέλους τὸν αὐτῷ συνή-
θειαν κρατεῖ. ἐπεὶ δὲ ὁ Κύριος φιλανθρώπος ἐστίν, συμβαίνει
ὅτι καὶ τὰ τοῦτο δίδωσι βοήθειαν. ἔπει ἐν ᾧ τὸν προσδύχῳ τῆς χά-
ριτος, ἕως τέλους τῇ αὐτῇ συνήθειᾳ ἀποκρίχεται, ἀλλ' ὁραμεν
ὅτι τὸ μέρος τῆτο ἰδιωτῶς ἐστίν, καὶ τὸ καὶ ἄλλως σκανδαλίζουσιν, καὶ
αὐτὰς πεπαραγμῆδες ποιεῖται τὸν προσδύχῳ. ὁ δὲ ἀληθινὸς θε-
μέλιος τῆς προσδύχῳς ἐπὶ ὅτι, τὸ προσέχειν τοῖς λογισμοῖς, καὶ
ἐν πολλῇ ἡσυχίᾳ, καὶ εἰρήνῃ ποιεῖται τὸν προσδύχῳ, ὥς μὴτε
τὰς ἐξωθεν σκανδαλίζεσθαι. ἔπος γὰρ εἴαν ὑποδέξηται τὸν χάριν
τῷ Θεῷ, καὶ τὸν πλείωσιν, ἄχει τέλους ἐν ἡσυχίᾳ ποιήσει,
πλέον τὰς πολλὰς οἰκοδομήσει. καὶ γὰρ ἐστὶν ἀκατασασίας ὁ Θεός,
ἀλλ' εἰρήνης. οἱ γὰρ ταῖς κραυγαῖς κεκορημένοι, κελύουσιν εὐκασι,
μὴ δυναμένοι πανταχῶς εὐξασθαι, μὴτε ἐν ἐκκλησίαις, μὴτε ἐν
καμαῖς. εἰ μὴ τάχα ἐν ἐρημίαις καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ. οἱ δ' ἐν
ἡσυχίᾳ προσδύχομενοι, πάντας οἰκοδομοῦσιν ἐν παντὶ τόπῳ. καὶ
γὰρ ὅλον τὸν αἰῶνα τῷ ἀνθρώπῳ ἐκτελεῖν ἐν τοῖς λογισμοῖς, καὶ
τὸν ὁρμημένῳ ὕλῳ τῷ ποιητῶν λογισμῶν ἀποκόπτειν, καὶ ἐ-
πείγειν αὐτὸν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ μὴ ποιεῖν τὰ θέληματα τῶν λο-
γισμῶν, ἀλλὰ πανταχόθεν ῥεμβομένους αὐτὰς συνάγειν ἁρμόζοντα
τὰς φυσικὰς λογισμὰς ἀπὸ τῶν ποιητῶν. πελάζεται γὰρ ἡ
ψυχὴ ἕσα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ὥς περ εἴαν ἡ ἐν ὄρει ὕλη μεγάλη,
ἢ ἐν ποταμῷ καλαμώνες, ἢ δάσητινα ἀκανθῶν, καὶ ὕλων. οἱ δὲ ἐν
βελόμενοι δὲ ἐκείναις τῷ τῷ παρελθεῖν, ὁφείλουσιν ἐκτελεῖν τὰς
χεῖρας, καὶ κατὰ βίας καὶ καμῶν ἀπαθεῖσθαι τὸν ὁρμημένῳ ὕλῳ.
ἔπει καὶ ἡ τῶν λογισμῶν τῆς ἐναντίας δυνάμεως ὕλη περιέσεται τῇ
ψυχῇ. πολλὰς ἐν ἀσθενείᾳ καὶ προσοχῇ νοοῦς χάρις, ἵνα τις διακρίνῃ
τὰς

τὰς ἄλλοθ' ἑξ ἑκατόμβας λογισμῶν τῆς ἐναντίας δυνάμεως. ἔστι γάρ τις θαρ-
 ρῶν τῇ ἐαυτοῦ δυνάμει, νομίζων ἀφ' ἐαυτοῦ ἐκκόπτειν τὰ πλεονέκματα
 ὅρη. ἔστι δὲ ἄλλος ὑπὸ κατὰστροφῆς καὶ ἀσθενείας διοικῶν τῇ νοῦ
 αὐτοῦ, καὶ ἀκαμάτως πλέον ἐκείνῃ τὸ ἔργον αὐτοῦ διανύων. ἔτι καὶ
 ἐν ταῖς περιστάσεσιν, εἰσὶ τινες κραυγαῖς κεχηρημένοι ἀπερπεῖσιν. ὡς
 δὴ τῇ σωματικῇ ἰσχύϊ πεποιδότες, μὴ εἰδότες τὰς κλοπὰς τῆς λο-
 γισμῶν, ἀλλὰ νομίζοντες τῇ ἰδίᾳ δυνάμει τὸ τέλειον κατορθῶμα
 ποιεῖν. εἰσὶ δὲ ἄλλοι οἱ πῶς λογισμοῖς προσέχοντες, καὶ ὅλον
 τὸν ἀγῶνα ποιεῖν ἐσώθῃ. ἔτι δὲ τῆς συνέσεως αὐτῶν καὶ
 ἀσθενείας δυνάμει κατορθῶσαι, καὶ ὑποσείσασθαι τὰς ἐπανισταμέ-
 νας λογισμῶν, καὶ μὴ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου πορνεύειν. οὐκ ἐσκε-
 μνεν δὲ ἐν τῇ Ἀποστόλῃ, ὅτι τὸν οἰκοδομῶντι τὸν ἄλλον μείζονα
 λέγει. φησὶ γάρ, ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐαυτὸν οἰκοδομεῖ. ὁ δὲ
 1. Κορ.
 14. τροφηφόρος, ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. ὁ δὲ τροφηφόρος μείζων, ἢ ὁ
 λαλῶν γλώσσαις. ἕκαστος ἐν ὁμιλίᾳ τὸ ἄλλῃ οἰκοδομῆσαι,
 καὶ καταξιώνται τῆς βασιλείας τοῦ ἑωυτοῦ.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Ε'πειδή τινες λέγουσιν ὅτι οἱ θρόνοι καὶ οἱ σέφωροι, κτίσματα εἰ-
 σι, καὶ ἐκ πνεύματος, πῶς οὐκ ὀφείλουσι ἀκῆσαι;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ο' θρόνος τῆς θεότητος, ὁ νῦν ἡμῶν ἐστίν. καὶ πάλιν ὁ θρόνος
 τῆς νῦν, ἡ θεότης ἐστίν, καὶ τὸ πνεῦμα. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς, καὶ
 αἱ δυνάμεις, καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς σκότης ὑπὸ τῆς ἀδραστείας τῆς
 ἐντολῆς ἐνεκάθησαν εἰς τὴν καρδίαν, καὶ εἰς τὸν νῦν, καὶ εἰς τὸ
 σῶμα τοῦ Ἀδάμ, ὡς εἰς θρόνον ἴδιον. λοιπὸν ἐν ἡμῶν τὸ ἦλθεν
 ὁ Κύριος, καὶ ἔλαβεν ἐκ τῆς παρθενης τὸ σῶμα. εἰ γὰρ ἡμεῖς
 γυμνῇ τῇ θεότητι κατελθεῖν, τίς ἡδυνάτο ὑπονεγκεῖν; ἀλλὰ ἡμεῖς
 τὰ ὄργανα τῆς σαρκὸς ἐλάλει τοῖς ἀνθρώποις. λοιπὸν ἐν τῇ πνεύ-
 ματι τῆς πονηρίας, ἃ ἐνεκαθέζοντο εἰς τὸ σῶμα, κατέβηκε ὑπὸ
 τῆς θρόνων τῆς ἰουδαίων, καὶ τῆς λογισμῶν, οἷς ἐνεπολιτόντο,
 καὶ ἐκατάβηκε τὴν συνέσιν ὁ Κύριος, καὶ ἐαυτοῦ θρόνον ἐ-
 ποίησε τὸν νῦν, καὶ τὰς λογισμῶν, καὶ τὸ σῶμα.

ΕΡΩ.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Τί ἐν ἐσιν ὃ εἶπε, καθίσταται ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κείμεντες Ματθ. 19.
 τὰς δώδεκα φυλὰς τῆς Ἰσραήλ;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Τὸ εὐαγγέλιον ὅτι ἐπὶ τῆς γῆς ἐρχέτο, ὅτε ὁ Κύριος ἀνελή-
 φθῃ εἰς τὰς οὐρανούς. ἐπεμψε γὰρ τὸ πνεῦμα τὸ ἁγιάζον εἰς
 τὰς δώδεκα μαθητὰς Ἀποστόλους, καὶ τὴν ἁγίαν δύναμιν, ἣτις
 ἐλθούσα κατεσκήνωσε, καὶ ἐνεκάθισεν εἰς τὰς θρόνους τῶν νοσημάτων
 αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ οἱ παρεστηκότες εἶπον, ὅτι ἔτοι γλόβους εἰσὶ με- Πράξ. 2.
 τωσμένοι, λοιπὸν ἤρξατο Πέτρος κείμεν αὐτὰς λέγων περὶ τῆς Ἰη-
 σοῦ, ὅτι ἄνθρωπον διωκτὸν ἐν λόγοις καὶ σημείοις, ὑμεῖς ἐσαυρώσατε
 κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ ποιεῖ θαυμάσια, θαρρήσει τὰς Γωήλ. 2.
 λίθους τῶν μνημείων, καὶ ἐγείρει τὰς νεκρὰς· γέγραπται γάρ, ἐν Πράξ. 2.
 ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐκχεῖται ἅπλο τοῦ πνεύματος ἐπὶ πᾶσαν
 σάρκα, καὶ καθομιληθήσονται ἑαυτοὺς ὡς θεοὺς, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν. εἰς
 μετάνοιαν ἐν ἥλθον κατηχηθέντες ὑπὸ τῆς Πέτρῃ πολλοί, ὥς τε γε-
 νέσθαι κόσμον καινὸν ἐκλεκτὸν Θεοῦ. ὁρᾷς πᾶς ἐφαίνῃ ἀρχὴ κεί-
 σεως; ἐκεῖ γὰρ ἐφαίνῃ Κόσμος καινός· ὧδε γὰρ ἐδόθη αὐτοῖς ἐ-
 ξουσία καθεσθῆναι ἐν τῷ Κόσμῳ τέτω, καὶ κεῖναι. καίτοι μελ-
 λόντων αὐτῶν καθέζεσθαι καὶ ποιεῖν κρίσιν ἐπὶ τῆς παρυσίας τοῦ
 Κυρίου ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν νεκρῶν, καὶ ὧδε γίνεται, τῇ Ἀγίῳ
 Πνεύματι καθεσθῆναι ἐν τοῖς θρόνοις τῶν νοσημάτων αὐτῶν.

Ἀλλὰ καὶ τὰ θαυμάσια ἅπερ λαμβάνουσιν οἱ Χριστιανοὶ ἐν ἐ-
 κείνῳ τοῦ αἵωνι, ἐκ εἰσὶ κτίσματα· καὶ οἱ λέγοντες, κακῶς λέ- Γαλ. 4.
 γουσιν. ἀλλὰ ταῦτα τὸ πνεῦμα μεταμορφέμενον ὑποδεικνύει. τί λέ-
 γει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος περὶ τῆς Γερουσίας τῆς ἐπαρηνίης, ὅτι
 αὐτὴ ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν, ἥ σιωπολογέμεθα. περὶ δὲ τῆς ἐν-
 δύματος ὃ φορεῖσιν οἱ Χριστιανοί, δηλονότι αὐτὸ τὸ πνεῦμα ἀμφιά-
 ζει αὐτὰς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύμα-
 τος, εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΠΕΡΙ

Δημόσια Κέντρικὴ Βιβλιοθήκη Βεροίας

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ.

Συνέχει ἡ Ὁμιλία ζητήσεις ἡ ἀποκρίσεις τῆς
 σχεδὸν ἀτόπως, ἡ ματαιίας.

Ο Μ Ι Λ Ι Α - Ε Β Δ Ο Μ Η.

 Ως περ' ἑάντις ἐσέλθῃ εἰς οἴκας βασιλικὰς, καὶ ἴδῃ
ταῖς ἐκεῖ ἰσορίας, καὶ τὰ κάλλη, ἀλλὰ καὶ θησαυροὺς
δοτικοὺς, καὶ ἀλλὰ καὶ ἄλλα, καὶ ἀνακλιθῇ μὲν τὰ βασιλείῳ, καὶ
παρατεθῇ αὐτῷ ἐδέσματα, καὶ πόματα ἡδύτατα, καὶ ἀναπαῇ πτω-
τοῦς εἰς τὰς θωαίρας καὶ τὰ κάλλη, μὲν ταῦτα δὲ ὑποσαοθῇ ἐ-
κείθιν, καὶ ὀρεθῇ εἰς δυσώδεις πόπας ἀπαχθεῖς· ἢ ὥστερ' ἑάντις
ὥραιότερα κόρη, καὶ σοφωτέρα, καὶ πλεσιωτέρα ὑπὲρ πάσας, λάβῃ
δὲ ἄνδρα πενιχρὸν, ταπεινὸν, καὶ δυσειδῆ, ἐνδεδυσμένον ρακῶδι, καὶ
ὑποδύσῃ αὐτὸν τὰ ρυαῖα ἐνδύματα, καὶ ἐνδύσῃ βασιλικὰ ἐσθῆτα,
καὶ ἐπιθῇ αὐτῷ δέδημα, καὶ γυῖνται αὐτῷ κοινωικῇ, λοιπὸν ἀρ-
χεται ὁ πτωχὸς ἐκεῖνος πτωεῖσθαι καὶ λέγειν, ἔμοι τῷ παλαιπάρῳ,
καὶ πτωχῷ, πιαυτῇ κοινωικῇ ἐδάδης· ἔγω καὶ ὁ Θεὸς τῷ παλαιπάρῳ
καὶ ταπεινῷ ἀνθρώπῳ ἐποίησεν· ἔγδοσεν αὐτὸν ἄλλε αἰῶνος, ἄλλης
ἐφοῆς ἡδυάτης· ἔδειξεν αὐτῷ δόξας, καὶ κάλλη βασιλικὰ ἀρρήτα,
ἐπεράντα· καὶ λοιπὸν συγκρίνων ἐκεῖνα τὰ πνέματικὰ τοῖς τοῦ
αἰῶνος τῆτα, πάντα ὑποβάλλει, ἢτε βασιλεῖα βλέπει, ἢτε δυνά-
σεως, ἢτε σοφῆς, θησαυρὸν τὸν ἐράνιον ὑποβλέπων· ἐπειδὴ γὰρ
ὁ Θεὸς ἀγαπήσιν, ἐδέξατο τὸ ἐράνιον καὶ θεῖον πῦρ τὰ Χεῖρ,
καὶ ἀνεπαῖ, καὶ ἐχάρη, καὶ ἐκείσιν ὑποδεδεμένος.

EPΩ-

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ σωθῶσιν ὁ Σατανᾶς τῷ Θεῷ, εἴτε ἐν τῷ αἵετι, εἴτε ἐν τοῖς ἀνθρώποις;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Εἰ ὁ ἥλιος ἔτος κτίσμα ὧν κατελάμπων εἰς τῶντες βορβοράδεις, ἔβλάπτειται, πόσω μᾶλλον τὸ θεῖον σωθὲν τῷ Σατανᾷ, ἔπερυπτάται, ἔτε μιμνῆται. ἐπέφευγε δὲ εἶναι τὸ κακὸν εἰς γυμνασίῳ τῶν ἀνθρώπων· πλὴν τὸ κακὸν ἐσκόπεται καὶ πετύφλωται, καὶ ἔδιδύαται ἰδεῖν τὸ καθαρόν καὶ λεπτὸν τῷ Θεῷ. εἰ δὲ λέγει τις ἴδιον τόπον ἔχειν τὸν Σατανᾶν, καὶ ἴδιον τὸν Θεόν, ποιεῖ αὐτὸν καὶ πειρηραπτόν εἰς ἐκείνον τὸν τόπον εὐδα κατακίεῖ ὁ παικρὸς. πῶς δὲ λέγομεν τὸ ἀγαθὸν ἀπειρηραπτόν εἶναι, καὶ ἀκατάληπτον, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ εἶναι, καὶ μὴ μιμνῆσθαι τὸ ἀγαθὸν ὑπὸ τῷ κακῷ. μὴ γάρ, ἐπειδὴ ὁ ἔρανος, καὶ ὁ ἥλιος, καὶ τὰ ὄρη ἐν αὐτῷ εἰσὶ τῷ Θεῷ, καὶ δι' αὐτῶν σωθήσκη; μὴ καὶ αὐτὰ Θεὸς ἐγένητο; τὰ δημιεργήματα εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν πέπνηται, καὶ ὁ δημιεργὸς ὁ σωτὴρ τοῖς κτίσμασι, Θεὸς ἐστίν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ἐπειδὴ ἡ ἁμαρτία μεταμορφῶται εἰς Ἀγγέλων φωτὸς, καὶ παρομοία τῆς χάριτος ἐστίν, πῶς ἂν νοήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὰς μεθοδείας τῆς διαβολῆς, καὶ πῶς δέξεται καὶ διακρίνῃ τὰ τῆς χάριτος;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Τὰ τῆς χάριτος, χαρὰν ἔχει, εἰρήνην ἔχει, ἀγάπην ἔχει, ἀλήθειαν ἔχει. αὕτη ἡ ἀλήθεια ἀναγκάζει τὸν ἄνθρωπον ἀλήθειαν ἐπιζητεῖν. τὰ δὲ τῆς ἁμαρτίας εἶδη, ἐστὶ πεπραγμένα, καὶ οὐκ ἔχει ἀγάπην καὶ χαρὰν πρὸς τὸν Θεόν· ὡς περ γάρ ἐστιν ἡ πικρὸς ὁμοία τῆς θείας, τὸ μὲν ἐν γλυκύ, τὸ δὲ ἐν πικρῷ· καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ χαλεπότητι ὁμοία ἀληθείας, καὶ ἐστὶν αὕτη ἡ ὑπόστασις τῆς ἀληθείας. οἷόν ἐστιν ἡ αὐγὴ τῆς ἡλίου, καὶ αὐτὸς ὁ κύκλος, καὶ ἄλλως ἡ αὐγὴ φαίνει, καὶ ἄλλως

ἄλλως τὸ φῶς τὸ ὑποκείμενον ἐν τῇ κύκλῳ. ἔστι λύχνος ἄπλω
εἰς οἶκον, ἄλλῃ ἔστιν ἡ αὐγὴ ἡ πανταχῶς λάμπουσα, καὶ ἄλλο ἔστι
τὸ φῶς τὸ ἐν αὐτῇ τῇ λύχνῳ λαμπρότερον καὶ φαιδρότερον. ἔτι
ἔστι τινα τῆς χάριτος, ὅτε μακρόθεν αὐτὴ ὡς ὁράσεις τινας βλέ-
πει ὁ αἰσθητὴς, καὶ χαίρει εἰς αὐτὰς τὰς ὁράσεις. καὶ ἔστιν ἄλλος
ὅτε ἐσέρχεται εἰς αὐτὴν ἡ δύναμις τῆς Θεῆς, καὶ κατέχει αὐτὴ τὰ
μέλη καὶ τὴν καρδίαν, καὶ αἰχμαλωτίζει τὸν νῦν εἰς ἀγάπῃ Θεῶ.
ὅτε πὺν Πέτρον ἐκράτησαν, καὶ ἔβαλον εἰς φυλακὴν, ὡς δ' αὖ ἐγ-
κεκλεισμένος, ἦλθεν Ἀγγελὸς καὶ ἔρρηξε τὰ δεσμά αὐτῆς, καὶ
ἔξέβαλον αὐτὸν, καὶ αὐτὸς ὡς περ ἐν ἐκστάσει ὦν, ἐνόμιζεν ὄραμα
εἶναι.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Καὶ πῶς πίπτουσιν οἱ ἐνεργήματα ὑπὸ τῆς χάριτος τῆς Θεῆς;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

^{2.}
Κ.ρ.
^{12.} Ὅτι οἱ λογισμοὶ οἱ καθαροὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ φύσει ὀλιθαίνουσι,
καὶ πίπτουσιν. ἄρχεται γὰρ ἐπαίρεσθαι, κατακλίνειν, καὶ λέγειν,
σὺ ἁμαρτωλὸς εἶ, ἔχειν δ' αὐτὸν δίκαιον. ἐκ οἷδας τί λέγει ὁ
Παῦλος, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, Ἀγγελὸς Σαταν, ἵνα με
κολαφίζει, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. ἔχει γὰρ ἡ καθαρὰ φύσις τὴν
ὑπεραίρεσθαι.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ δυνατόι τις ὅρα τὴν φωτὸς ἰδεῖν τὴν αὐτὴν ψυχῇ, ἐπειδήτι-
νες τὴν ὑποκάλυψιν αὐαίρεσι, καὶ λέγουσι ὅτι γνώσεως, καὶ αἰδή-
σεως εἶναι τὴν ὄρασιν;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Εἰς αἰδήσεις, καὶ ἐστὶν ὄρασις, καὶ ἐστὶ φωτισμός· καὶ ἔπος δ' ἔ-
χωρ τὸν φωτισμόν, μείζων ἔστι τῆς ἔχοντος τὴν αἰδήσιν. ἐφωτίσθη
γὰρ ὁ νῦν αὐτῆς, ὡς ὅτι μείζονα μείζονα ἔλαβε αὐτῆς τὸν τὴν
αἰδήσιν ἔχοντα, ἐπειδὴ εἶδεν ἐν αὐτῇ τινα πληροφορίαν ὁράσεων.
πλὴν ἀπὸ ἐστὶν ὑποκάλυψις, ὅτε παρὰ γὰρ μεγάλα, καὶ μυσηρία
Θεῶ ὑποκαλύπτεται τῇ ψυχῇ.

ΕΡΩ.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ βλέπει τις δι' ὑποκαλύψεως, καὶ φανερὸς δείκῃ τὴν ψυχὴν;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὡς περ οἱ ὀφθαλμοὶ ἔτι βλέπουν πρὸς ἥλιον, ἔτι καὶ οἱ φα-
τιδόντες, βλέπουν τὴν εἰκόνα τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ πάντως ὀλίγοι
ὁρῶσι Χριστιανοί.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ἔχει μορφὴν ἡ ψυχὴ;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

ἔχει εἰκόνα καὶ μορφὴν ὁμοιάσαντες τῇ Ἀγγέλῳ. ὥς περ γὰρ
οἱ Ἀγγελοὶ ἔχουσιν εἰκόνα καὶ μορφὴν, καὶ ὥς περ ὁ ἕξω ἀνθρώ-
πος ἔχει εἰκόνα, ἔτι καὶ ὁ ἔσω εἰκόνα ἔχει ὁμοίαν τῇ Ἀγγέ-
λῳ, καὶ τῇ ἕξω ἀνθρώπῳ μορφὴν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ἄλλος ἐστὶν ὁ νῆς, καὶ ἄλλο ἡ ψυχὴ;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὡς περ τὰ μέλη τοῦ σώματος πολλὰ ὄντα, εἰς ἀνθρώπος λέ-
γεται, ἔτι καὶ μέλη ψυχῆς εἰσι πολλὰ, νῆς, σιμειώσεις, θέλημα,
λογισμοὶ κατηγορεῖντες, καὶ ὑπολογέμενοι· ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἰς
εἷνα λογισμόν εἰσὶν ὑποδεδεμένα, καὶ μέλη ἐστὶ ψυχῆς. μία δὲ ἐ-
στὶ ψυχὴ, ὁ ἔσω ἀνθρώπος. ὥς περ δὲ οἱ ἕξωθεν ὀφθαλμοὶ προ-
βλέπουν μακρόθεν τὰς ἀκνίδας, καὶ τὰς κρημνὰς, καὶ τὰς βόθρας,
ἔτι καὶ ὁ νῆς προβλέπει γοργόρος ὢν, τῆς ἀντικειμένης διωάμεως
τὰς τέχνας, καὶ τὰς ἐπισκιδάς, καὶ προσφαλίζεται τὴν ψυχὴν, ὥς
ὀφθαλμὸς ὢν τῆς ψυχῆς. Δόξαν ἔν ἀναπέμφωμεν Πατρὶ, καὶ Υἱῷ,
καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι, εἰς τὰς αἰῶνας ἡμῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

S. Macarii Aegyptii Homiliae.

D

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΙΝΟΝΤΩΝ
ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΕΥΧΑΣ ΠΟΙΕΙΣΘΑΙ,

Καὶ περὶ τοῦ μέτρου τῆς τελειότητος, δηλαδὴ εἰ εἰς
τὸ μέτρον τὸ τέλειον ἔρχεσθαι δυνάμει
οἱ Χριστιανοί.

ΟΜΙΛΙΑ ΟΓΔΟΗ.

Ελίσχεται τις κλίνει γόνυ, καὶ ἡ καρδία αὐτῆς πληρε-
ται τῆς θείας ἐνεργείας, καὶ ἀφραίνεται ἡ ψυχὴ με-
τὰ Κυρίῳ, ὡς νύμφη μετὰ νυμφίῳ, καὶ τὸν λόγον Ἡσαΐας τοῦ
προφήτου λέγοντος, ὃν ἑόπον ἀφραίνεται νυμφίος ὅπῃ νύμφη, ἕως
ἀφρανθήσεται Κύριος ὅπισοι. καὶ συμβαίνει, ὅτι ἀχολάμενος πᾶ-
σαν ἡμέραν ἕως, ἐν μιᾷ ὥρᾳ δίδωσιν ἑαυτὸν εἰς δόχλῳ, καὶ ἀρ-
πάζεται εἰς προσδόχλῳ ὃ ἔστω ἄνθρωπος, εἰς ἀπειρον βάρους ἐκεί-
νῃ μετὰ αἰῶνος ἐν ἡδύπτι πολλῇ, ὥς τε ξενίζεσθαι τὸν νέον ὅλον ὄν-
τα μετέωρον, καὶ ἡρπασμόν ἐκεῖ. ὥς τε κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν
λήθῃ ἐγχεσθαι τοῖς λογισμοῖς τῆ φρονήματος τῆ ὀπηγείας, καὶ τὸ
μετῴδῃαι τὰς λογισμὰς, καὶ ἀχμαλωτίζεσθαι εἰς τὰ θεῖα καὶ ἐ-
περανία, εἰς ἀπέραντα καὶ ἀκατάληπτα ἀράγματα, εἰς θαυμάσια
τινα ἀνθρωπίνῳ νόμῳ φραδύσαι ἀδυνάτα, ὥς τε ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥ-
ρᾳ εὔχεσθαι καὶ λέγειν, ὡς εἶδε συναπλήρουν ἡ ψυχὴ συνὲ τῇ
δόχῃ.

ΕΡΩ-

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ πάντοτε εἰσέρχεται τις εἰς ἐκεῖνα τὰ παράγματα;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ἡ μὲν χάρις ἀδιαλείπτως συνέσι καὶ ἐρρίζωται, καὶ ἐζύμωται ἐκ νέας ἡλικίας, καὶ ὡς φυσικὸν καὶ πηκτὸν ἐγένετο, αὐτὸ τὸ συνὸν τοῦ ἀνθρώπου ὡς μία ἔστιά. πολυτρόπως δὲ, ὡς θέλει πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομεῖ τὸν ἄνθρωπον, ποτὲ μὲν πλέον ἐκκαίεται καὶ ἄπτεται τὸ πῦρ, ποτὲ δὲ ὡς μιλθακώτερον, καὶ παρσύτερον, καὶ αὐτὸ τὸ φῶς καὶ καιρὸς τινὰς πλέον ἐξάπτεται καὶ λάμπει, ποτὲ δὲ ὑποσέλλεται καὶ συγνάζει, καὶ αὖτις ἡ λαμπρὰ πάντοτε καιομένη καὶ λάμπουσα, ὅταν φαιδρωθῇ πλέον ἐν μέθῃ ἐξάπτεται τῆς ἀγάπης τῷ Θεῷ. αὖτις δὲ κατ'οἰκονομίαν ἐκδίδωσι, καίτοι συνὸν τὸ φῶς ἀμβλύτερόν ἐστι. πλὴν ἐπεφανήτισι τὸ σημεῖον τῷ σαυρῷ ὅτι φῶτος, καὶ προσεπάγη τοῦ ἔσω ἀνθρώπου. ἄλλοτε πάλιν ἐν τῇ οὐχί, ὡς ἐν ἐκσάσει γέγονεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ εἰρέθῃ εἰς θυσιάζηριον ἐς ὃν Ἐκκλησίᾳ, καὶ προσλήχθησαν τοῦ ποιέτω ἄρτοι ἔξω ὡς δι' ἐλαίᾳ ἐζυμωμένοι, καὶ ὅσον ἡδιστὸν, ἐκεῖνα πλέον ἠύξανε, καὶ ἐμνησκύετο. ἄλλοτε πάλιν ὡς περ εὐδυμάτι φαιεινόν, οἷον ἐκ ἔσιν ἐπὶ τῆς γῆς εἰς τὸν αἰῶνα τῶτον, ἕτε ὑπὸ ἀνθρωπίνων χειρῶν δυνατὸν κατασκευασθῆναι. ὃν γὰρ ἔσπον εἰς τὸ ὄρος ἀνέλθων ὁ Κύριος μὲν Γεωργίᾳ, καὶ Πέτρῳ μετῃμεψεν αὐτὰ τὰ ἱμάτια καὶ ἐξασράφαι πεποίηκεν, ἕως ἵνα τὸ εὐδυμα ἐκεῖνο, καὶ ἐθαύμασε καὶ ἐθαμβεῖτο ὁ ἐκδεδυμένος ἄνθρωπος. ἐν ἄλλῳ δὲ καιρῷ αὐτὸ τὸ φῶς ἐν τῇ καρδίᾳ φαῖνον, ἡτοίγη τὸ ἐνδοτέρον, καὶ βαθύτερον, καὶ ὑπόκρυφον φῶς, ὡς τε ὅλον τὸν ἄνθρωπον καταποδένει εἰς ἐκείνῳ τῷ γλυκύτητα καὶ θεωρίᾳ, μηκέτι ἔχειν ἑαυτὸν, ἀλλ' εἶναι ὡς μαρὸν καὶ βάρβαρον τοῦ Κόσμου τῶτω, ὅτι τῷ υπερβάλλουσιν ἀγάπῃ καὶ γλυκύτητα, διὰ τὰ ὑπόκρυφα μυστήρια, ὡς τε τὸν ἄνθρωπον κατ'ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐλδοθερωσέναι φθάσαι εἰς τὰ τέλεια μέτρα, καὶ εἶναι καθαρὸν καὶ ἐλδοτέρον ἐκ τῆς ἀμαρτίας, ἀλλὰ μὲν ταῦτα ὑπέσειλον ἡ χάρις καὶ ἡλθε τὸ κάλυμμα τῆς ἐναντίας δυνάμεως.

Φαίνεται δὲ πως μεικρῶς, καὶ ἔστι εἰς οὐα βαθμὸν τὸν κατώτερον

ρον τῆς τελειότητος. ὥς ἵνα ἔπωμιον, καὶ δώδεκα βαθμοὺς παρελθῇν τινα, καὶ φθάσαι εἰς τὴν τελειότητα. ἐν καιροῖς τῶν ἑφθάσε καταλαβεῖν ἐκείνῳ τὸ μέτρον, καὶ εἰσῆλθαι εἰς τὴν τελειότητα. πάλιν ἐνδίδωσιν ἡ χάρις, καὶ κατέρχεται παρ' αὐτῶν βαθμὸν, καὶ ἐσθίει εἰς τὴν εὐδοκίαν. εἰς δέ τις πλεονεξία ἐν τῇ χάριτι, πάντοτε νυκτὸς καὶ ἡμέρας, εἰς τὰ τέλεια μέτρα ἐσηκον, ὧν ἐλπίδενος καὶ κατάρτος, πάντοτε αἰχμαλώτος καὶ μετέωρος, καὶ νῦν ὅς ἐδειχθη ἐκείνῳ τὰ θαυμάσια, καὶ ὧν πείραν ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος, εἰσωσὴν αὐτοῦ πάντοτε, ἐν ἐδωάτο τὴν οἰκονομίαν τῆς λόγου ἢ τὸ βάρος ὑποδέξασθαι. ἔτε λυγρίχετο ἀκρίαν ἢ μεριμνῶν, εἰς τὸ τυχερόν, περὶ ἑαυτῆς, ἔτε περὶ τῆς αὐτοῦ, εἰ μὴ μόνον καθῆσθαι ἐν μιᾷ γωνίᾳ μετέωρον, καὶ μεμεδυσμένον, ὥς τε τὸ τέλειον μέτρον ἐκ ἐδόθη, ἵνα διωκηθῇ χολάσσει εἰς τὴν μέριμναν τῶν ἀδελφῶν, καὶ εἰς τὴν διακονίαν τῆς λόγου, πλὴν τὸ μεσότειχον τῆς φραγμῆς διαλέλυται, καὶ κενεῖται ὁ θάνατος. τὰ δὲ παράγματα ἕτως ὅσιν. ὥς γνωσθῆσιν τῶν δαίμωνι ἐπὶκείται καὶ σκεπάζεται ἐλαφρῶς, ὥς ἄνθρωπος παχύς. καί ποτε πάντοτε τῆς λαμπρόδος καιομένης καὶ φαιέσης, ὥς περ ἐπὶκείται ἐκείνῳ τῶν φωτὶ κάλυμμα. ὅθεν ὁμολογεῖ ἕτος, ὅτι ἐκ ἐστὶ τέλειος, καὶ ἐλπίδενος τὸ ὅλον ἐκ τῆς ἀμαρτίας. ὥς τε εἰπεῖν, ὅτι διαλέλυται καὶ τέθρευται τὸ μεσότειχον τῆς φραγμῆς, καὶ πάλιν ἔστιν ἐκ διαλέλυται τὸ ὅλον, ἔτε πάντοτε. ἔστι γὰρ καιρὸς ὅτε πλέον ἐξάπτει, καὶ φθρακαλεῖ, καὶ ἀναπαύει. ἔστι καιρὸς ὅτε ὑποσέλλεται καὶ συγνάζει, ὥς αὐτὴ ἡ χάρις οἰκονομεῖ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἀνθρώπων.

Τίς δὲ ὁ ἐλθὼν εἰς τὸ μέτρον τὸ τέλειον ἐν καιροῖς, καὶ γὰρ ἀσάμηνος, καὶ πείραν ἔχων ἐκείνῳ τῶν αἰώνων; ἀκριβῶς γὰρ εὐδοκίαν εἶδον τέλειον ἄνθρωπον Χριστιανόν, ἢ ἐλπίδενον. ὡς εἰ καὶ ἀναπαύεται ἐν τῇ χάριτι, καὶ εἰσέρχεται εἰς μυστήρια καὶ ἀποκαλύψεις, καὶ εἰς ἡδύτητα πολλὰ τῆς χάριτος, ὅμως καὶ ἡ ἀμαρτία σιμύειν ἀκριβῶς ἔστω. αὐτοὶ δὲ διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν, καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς φῶς, κομίζουσιν ἐλπίδενον εἶναι καὶ τέλειον, παρὰ ἀπειρίαν σφαλόμενοι, ἐπειδὴ ἔχουσιν ἐνέργειαν τῆς χάριτος. ἀκριβῶς δὲ εὐδοκίαν εἶδον ἐλπίδενον. ἐπειδὴ καὶ γὰρ μερικῶς ἐν καιροῖς τισιν, εἰσῆλθον εἰς ἐκείνο τὸ μέτρον, καὶ αἶδα καταμαδῶν, πῶς ἐκ ἐστὶ τέλειος ὁ ἄνθρωπος.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰπέ ἡμῖν σὺ, ἐν ποίοις εἰ μέθοις;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Μετὰ τὸ σημεῖον τῆ σαυρῆ, νυνὶ ἡ χάρις ἔπος ἐνεργεῖ, καὶ ἐρρωθεῖ ὅλα τὰ μέλη καὶ τὴν καρδίαν, ὥς τε τὴν ψυχὴν ἐκ τῆς πολλῆς χαρᾶς ὡς παιδίον ἀκακὸν φαίνεσθαι, καὶ ἐκέτι κατακρίνεται ὁ ἀνθρώπος Ἐλλῶνα, ἡ Γεδαιὸν, ἡ ἀμαρτωλὸν, ἡ κοσμητὸν, ἀλλ' ὁ ἔσω ἀνθρώπος καθαρῶ ὀφθαλμῶ πάντας ὁρᾷ, καὶ χαίρει ὁ ἀνθρώπος ἐπὶ ὅλῳ τῷ κόσμῳ, καὶ πάντως θέλει προσκυνεῖν καὶ ἀγαπᾶν Ἐλλῶνας καὶ Γεδαιούς. Ἄλλη ἄρα ὑὸς βασιλέως, ἔτω παρρησίᾳ τῷ ὑῷ τῷ Θεῷ ὡς πατρί, καὶ ἀνοίγονται αὐτῷ θύραι, καὶ εἰσέρχεται εἰς ὅσον εἰς πολλὰς μονάς. καὶ ὅσον εἰσέρχεται, πάλιν ἀνοίγονται αὐτῷ πρὸς λόγον, διπλὸν ἑκατὸν μονῶν εἰς ἄλλας ἑκατὸν μονάς, καὶ πλετεῖ. καὶ ὅσω πλετεῖ, πάλιν ἄλλα καινότερα θαυμάσια δεικνύται αὐτῷ, καὶ ἐμπισδύεται ὡς ὑῷ, καὶ κληρονομᾷ παράγματα μὴ διωάμηναι ῥηθῆναι ὑπὸ φύσεως ἀνθρωπίνης, ἢ σώματι καὶ γλώσσει διαρθρωθῆναι. Δόξα τῷ Θεῷ. Ἀμήν.

ΤΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΔΙΑ ΠΑΜΠΟΙΚΙΛΗΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΣΕΩΣ ΔΙΑΠΛΗΡΩΣΘΑΙ.

Καὶ μόνω τῷ Θεῷ προσκαρτερῶντας λυτῶσθαι ὑμᾶς
ἀπὸ τῆς τοῦ πορνῆς πειράσεως.

ΟΜΙΛΙΑ ΕΝΝΑΤΗ.

Η τῷ Θεῷ πνευματικὴ τῆς χάριτος ἐνέργεια ἐν ψυχῇ
γεννομένη, μὴ πολλῆς μακροθυμίας, καὶ σοφίας, καὶ
οἰκονομίας τοῦ νοῦς μουσικῆς κατεργάζεται, καὶ μὴ πολλῆς
ὑπομονῆς χρόνοις καὶ καιροῖς τῷ ἀνθρώπῳ ἀγωνιζομένη, καὶ τότε τὸ
ἔργον τῆς χάριτος τέλειον εἰς αὐτὸν ὑποδείκνυται, τῆς αὐτεξέσπου
προαιρέσεως μὴ πολλῆς δοκιμασίας θάλασσα τοῦ πνεύματι ὑποδει-
χθείσης, καὶ διὰ χρόνων τῷ δοκιμῶ καὶ τῷ ὑπομονῶ ὁπιδειξα-
μένη. ταύτῃ δὲ τῷ ἀκολαδίαν ἀπὸ τῆς θεοπνύσαντος χάριτος διὰ
τῆς ἐν φανερῷ γεννημένης τύπων ὡς ἐκείνης. ὁ δὲ λέγων ταῦτα
ἔστιν, οἷον ὡς ὅτι τῷ Γασηφ, ἐν πόσοις καιροῖς καὶ χρόνοις τὸ βέ-
λημα τῷ Θεῷ τὸ περὶ αὐτὴν ὡς ἐκείνην ἐτελέσθη, καὶ τὰ ὁράματα
ἐπληρώθη; καὶ ἐν πόσοις ὑπέρτερον πόνοις, καὶ θλίψεσι, καὶ σκω-
ραῖς δοκιμασίαις ὑπέμεινε πάντα γενναίως, καὶ εἰς πάντα δοκιμος
καὶ πιστὸς τῷ Θεῷ ἄρεταίς δόλος, τότε βασιλεὺς Αἰγύπτου γέγονε,
καὶ τὸ γένος αὐτῆς διέδρεφε, καὶ ἡ προφητεία τῆς ἀοράτων ἀπετελέ-
θη, καὶ τὸ βέλημα τῷ Θεῷ διὰ χρόνων, καὶ οἰκονομίας πολλῆς τὴν
ἀπόρρητον εἰληφός. Ομοίως περὶ τῷ Δαβίδ, ὁ Θεὸς ἔχισεν αὐτὸν
εἰ;

τῆς βασιλείας διὰ Σαμὴλ τῶ Προφήτῃ· καὶ ὅτε ἐρχέσθῃ, τότε ἔφυγε διακόμενος ὑπὸ τῶ Σαὺλ ἀναιρεθῆναι. καὶ πῦρ ἡ χεῖρς τῶ Θεοῦ, καὶ πῦρ ἡ ἐπαγγελία, ὡς πρὸς τὸ τάχος; μὴ γὰρ τὸ χειροῦναι, τότε δεινῶς ἐδλίβετο, ἐν ἐρημίαις πελαζόμενος, καὶ ὑπερέμμενος, ὡς ἄρτις, καὶ εἰς ἔθνη καταφύγων διὰ τὴν τῶ Σαὺλ πρὸς αὐτὸν ὄπι-
 βαλὼν γιγνομένην. ὃν ὁ Θεὸς ἔχεισεν εἰς βασιλείαν, τοιαύταις πε-
 ρείχετο θλίψεσιν. εἴπα χεῖρσις δοκιμαθεῖς, καὶ θλιβεῖς, καὶ πει-
 ραθεῖς, καὶ μακροθυμήσας, ἅπαρ πεπαιστωμένῃ τῷ Θεῷ, καὶ ἑαυτὸν
 πληροφορήσας, ὅτι ὁ ἐποίησε διὰ τῆς τῶ προφήτῃ χεῖρσιν εἰς ἐ-
 μέ, καὶ ὁ εἶπεν ὁ Θεὸς θηέσθαι περὶ ἐμῶ, ἀναμφιβόλως θηέσθαι
 δεῖ· καὶ διὰ πολλῆς μακροθυμίας, ὑπερον χεῖρσιν τὸ τῶ Θεῷ βέ-
 λημα, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ Δαβὶδ μὴ πολλὰς πόλεις, καὶ τότε ἐ-
 φανερώθη ὁ λόγος τῶ Θεοῦ, καὶ ἡ χεῖρς ἡ διὰ τῶ προφήτῃ χειρη-
 μένη, βεβαία καὶ ἀληθὴς ἀπεδείχθη. Ὁμοίως καὶ περὶ Μαυσέως,
 ὁ Θεὸς τῶτον προγνῆς καὶ προσέλας εἰς ἡγέμενον καὶ λυβῶτιν τοῦ
 λαοῦ, ἵδὼν ἐποίησε θηέσθαι θυγατρὸς Φαραῶ, καὶ εἰς πλῆτον βασι-
 λικὸν, καὶ εἰς δόξαν, καὶ θυφὼν νύξῃθῃ, πάση σοφίᾳ παιδεύσει
 Αἰγυπτίων, καὶ ἀνδραθεῖς, καὶ πίσει θηρόμενος μέγας, ἡρῆσατο
 πάντα ἐκεῖνα, τὴν κακychίαν καὶ τὴν οὐνειδισμὸς τῶ Χερσὶ μάλλον
 ἐλόμενος καὶ τὸν Ἀποστολικὸν λόγον, ἡ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρ-
 τίας ἀπόλαυσιν. καὶ φυγὰς Αἰγύπτου γεγονώς, πόσον χρόνον ἐν
 ποιματικῇ διῆλθῃ ἐργασία ὁ βασιλείας ἡδὲ, καὶ εἰς ποσάτιν ἀ-
 πόλαυσιν καὶ θυφὼν βασιλικῶ ἀναξαφεί; καὶ ὅπως ὑπερον δοκιμὸς
 τῷ Θεῷ, καὶ πιστὸς διὰ τῆς πολλῆς μακροθυμίας ὄρεθεῖς, οἷα
 πολλὰς πειρασμοὺς ὑπομείνας, ἐθῆμεν λυβῶτις καὶ ἡγέμενος καὶ βα-
 σιλεὺς τῶ Ισραὴλ, καὶ Θεὸς τῶ Φαραῶ ὑπὸ τῶ Θεῷ προσηγορόθη.
 εἰ αὐτῷ ὁ Αἰγυπτίος ἐμάστιξε, καὶ τὰ μεγάλα καὶ θαυμάσια ὁ Θεὸς
 εἰ αὐτῷ τὸν Φαραῶ ἐνεδείξατο, καὶ πῶς ἐν θαλάσσῃ τῆς Αἰγυ-
 πτίως κατεπόντισεν. ἰδὲ τὸ τῶ Θεῷ βέλημα καὶ ἡ ἀπόθεσις μὴ
 πόσας χρόνους ἀπεδείχθη, καὶ μὴ πόσας δοκιμασίας καὶ θλίψεις
 ἐπέλεθῃ. Ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶ Ἀβραάμ, πρὸ πόσων χρόνων ἐπηγ-
 γέλατο ὁ Θεὸς χαλίσσασθαι ἡδὼν, καὶ ἐπ' αὐτὰ δέδωκεν, ἀλλὰ
 μεταξὺ πόσοις ἐπει δοκιμασίαι καὶ πειρασμοὶ πρὸς αὐτὸν γιγνόμε-
 σιν; αὐτὸς δὲ μακροθύμως πάντα τὰ ἐπερχόμενα ὑπομείνας, καὶ
 ἑαυτὸν τῇ πίστει πληροφορήσας, ὅτι ὁ ἐπαγγελιάμενος ἀβελήης
 τυγχάνων πληρώσει τὸν ἑαυτοῦ λόγον, καὶ ὅπως πιστὸς ὄρεθεῖς, ἐ-
 πέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. Ὡσαύτως καὶ Νῶε πεντακοσίων ἔτεα κα-

Ε' βρ.
11.

λαθεῖς ὑπὸ τῷ Θεῷ τὴν κίβωτον κατασκευάζειν, ἐπαγγειλαμένου
 κατακλυσμὸν ἐπαγαγεῖν τῇ οἰκουμένῃ, καὶ ἑξακοσίων ἔτει ἐπα-
 γαγόντος, ἔκατον ἔτη ἐμακροθύμησεν ἐν μηδενὶ διασῶν, ἄρα
 ποιεῖ ἅπερ ἔπειν ὁ Θεός, ἢ μὴ ποιεῖ. ἀλλ' ἅπαξ τῇ πίσει πλη-
 ροφορηθεὶς, ὅτι ἅπερ ἐλάλησεν ὁ Θεός, ἀναμφιβόλως θησέσθαι
 δεῖ, καὶ ἔτω δόκιμος τῇ προαιρέσει ἐν πίσει, καὶ ὑπομονῇ, καὶ
 μακροθυμίᾳ πολλῇ ὀφειδείς, διεσώθη μόνος μὲν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ,
 τὴν ἐντολὴν καθαρῶς φυλάξας. Ταύτας δὲ πρὸς ἀφορμὰς ἐκ τῆς
 γραφῆς ὑπόγραμψεν, πρὸς τὸ δόξασθαι ὅτι ἡ τῷ Θεῷ πῆς χάρις
 πρὸς ἐν ἀνθρώπῳ γνησιότης ἐνέργεια, καὶ τὸ χάρισμα τῷ πνεύ-
 ματος τῷ ἁγίῳ, ὅπερ ἡ πίστις ψυχὴ λαμβάνειν καταξίεται, μὲν
 πολλὰ ἀγαθὰ, καὶ ὑπομονῆς πολλῆς, καὶ μακροθυμίας καὶ πειρασ-
 μῶν καὶ δοκιμασιῶν γίνεσθαι, πῆς αὐτεξουσίας προαιρέσεως διὰ
 πασῶν θλίψεων δοκιμαζομένης. καὶ ἔπειν ἐν μηδενὶ τὸ πνεῦμα
 λυπήσῃ, ἀλλὰ τῇ χάριτι διὰ πασῶν ἐντολῶν γινώσκται σύμφωνος,
 τότε πῆς ἐκ τῆς παθῶν ἐλδοθερίας τυχεῖν καταξίεται, καὶ πῆς ὑπο-
 δεσίας τῷ πνεύματι πλήρωσιν λαμβάνει, καὶ πῆς ἐν μυσηρίᾳ
 λαλεμένης, καὶ τῷ πνευματικῷ πλάτῃ, καὶ πῆς σωτήσεως πῆς μὴ
 ἔσης τῷ Κόσμῳ τότε, ἥς οἱ ὄντως ὄντες Χριστιανοὶ μέτοχοι γίνον-
 ται. διὰ καὶ πάντων ἀνθρώπων τῶν ἐχόντων τὸ τῷ Κόσμῳ πνεῦμα,
 φροῦντων, σωτηρίῃ, σαφῶν, ἔπειν εἰς πάντα διαφέρουσιν. ὁ πιστὸς
 1. Καρ. γὰρ πάντας ἀνθρώπους ἀνακρίνει καὶ τὸ γεγραμμένον. γινώσκει ἐ-
 κασὸν, πόθεν λαλεῖ, καὶ πῶς ἔσκηκε, καὶ ἐν ποίοις μέθοις ἔστιν.
 αὐτὸν δὲ ἑδὲς ἀνθρώπων τῶν ἐχόντων τὸ πνεῦμα τῷ Κόσμῳ γι-
 νώσκειν καὶ ἀνακρίνειν δύναται, εἰ μὴ μόνον ὁ τὸ ὅμοιον ἔχων ἐ-
 πωράνιον πῆς θεότητος πνεῦμα γινώσκει τὸν ὅμοιον, ὡς φησὶν ὁ
 Αὐτὸς. Αὐτόσοις, πνευματικοῖς πνευματικὰ συζητούντες. ψυχικὸς δὲ ἄν-
 θρωπος, ὃ δέχεται τὰ τῷ πνεύματι τῷ Θεῷ. μακρὰ δὲ αὐτῷ ἔστιν
 ὁ δὲ πνευματικὸς, ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' ἑδουὸς ἀνα-
 κρίνεται. ὁ πιστὸς πάντα τὰ τῷ Κόσμῳ πράγματα ἐνδοξά, πλά-
 ταν, καὶ θυφύλιν, καὶ πᾶσαν ῥόπλανσιν, αὐτῷ τε τὴν γνῶσιν, καὶ
 πάντα τὰ τῷ αἰῶνι τότε βδελυκτὰ ἡγείται, καὶ μισοῖ. ὡς περὶ δὲ ὁ
 φλεγόμενος καὶ κατεχόμενος πυρὸς, ὅπερ ἂν προσκινέτης αὐτῷ βρῶ-
 μα, ἢ πόμα ἥδισον βδελύσσεται καὶ ἀποβάλλει, διὰ τὸ πυρὸς
 φλέγεσθαι αὐτὸν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ σφοδρῶς ἐνεργεῖσθαι. πῶν αὐτὸν ἑο-
 ποιῇ καὶ οἱ φλεγόμενοι τῶν ἐπικρατῶν τῷ πνεύματι ἱερῷ καὶ σεμνῷ
 πέδῳ, καὶ τῇ ἔρωτι πῆς ἀγάπης τῷ Θεῷ τὴν ψυχὴν ἑωθεύουσιν,
 καὶ

καὶ τῷ θείῳ καὶ ὑπερνωίῳ πνεύ, ὃ ὁ Κύριος ἐν τῇ γῇ ἤλθε
βαλεῖν, καὶ θέλει ἐν τάχει ἀναφθίῃαι, σφοδρῶς ἐνεργήμενοι,
καὶ ἐκκαϊόμενοι εἰς τὸν ἑράμιον τῷ Χριστῷ πόσον, ὃς προερίθαι,
πάντα τὰ τῷ αἰῶνος ἐνδόξα τίτῃ, καὶ τίμια, ὑπόβλητα καὶ μιση-
τὰ λογίζονται, διὰ τὸ τῆς ἀγάπης τῷ Χριστῷ πῦρ τὸ συνέχον καὶ
ἐκκαῖον, καὶ φλέγον αὐτὸς τῇ πρὸς τὸν Θεὸν διαθέσει, καὶ τοῖς ὑ-
περνωίοις ἀγαθοῖς τῆς ἀγάπης, ἐξ ἧς ἀγάπης ἐδὲν ἡδὲ ὑπερ-
νωίων, ἢ ἐπιγείων, ἢ καταχθονίων χωρεῖσαι διωθήσεται τίτῃς. καθὼς
ὁ Ἀπόστολος, ἐμαρτύρησεν Παῦλος, ὅτι τίς ἡμᾶς χωρεῖσαι ὑπὸ τῆς
ἀγάπης τῷ Χριστῷ; καὶ τὰ ἐξῆς. τίτῃ δὲ κήσιν τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς, καὶ
τῆς ὑπερνωίας τῷ πνεύματος ἀγάπης, ἐκ ἐνδέχεται τίνα εὐρεῖν,
ἐάν μὴ πάντων ἡδὲ τῷ αἰῶνος τίτῃ ἑαυτὸν ἀλλοθιάσας πρὸς τίτῃ ζή-
τησιν τῆς ἀγάπης τῷ Χριστῷ ἑαυτὸν ἐπιδοῖ, καὶ πασῶν ὑλικῶν καὶ
περιπασμάτων γνῶν ὃ νῦν ἐκτός ᾔηται, ἵνα περὶ τὸν ὅνα σκοπὸν
ὅλος ἀχοληθῇαι διωθῇ, διὰ πασῶν ἐντολῶν ταῦτα κατὰ δύ-
ναν, ἵνα ὅλη ἡ μέριμνα, καὶ ἡ ζήτησις, καὶ ὁ πειρασμός,
καὶ ἡ ἀχολία τῆς ψυχῆς περὶ τίτῃ ἐρῶναι τῆς νοεῖας ἐστίας ἢ,
πῶς αὐτῷ κοσμηθῇαι δεῖ ταῖς ἡδὲ ἀρεῖς ἐντολαῖς, καὶ τῷ ὑ-
περνωίῳ τῷ πνεύματος κόσμῳ, καὶ τῇ κοινωνίᾳ τῆς τῷ Χριστῷ
καθαρότητος καὶ ἀγιασμοῦ, ἵνα τίς πᾶσιν ὑποταξάμενος, καὶ πάν-
τα ἑαυτῷ περὶ τῆς ὕλης καὶ γῆς ἐμπόδια, καὶ σαρκικῆς
ἀγάπης, ἢ προσωπαθείας γονέων, ἢ συγγένων ἐκτός ᾔημενος, ἐν
μυθῶνι ἐτέρῳ συγχωρήσῃ τῷ ἑαυτοῦ νῶ ἀχοληθῇαι, ἢ πειρα-
σθῇαι, οἷον ἢ ἀρχῇ, ἢ δόξῃ, ἢ τιμαῖς, ἢ φιλίαις σαρκικαῖς
κόσμῳ, ἢ ἐτέραις τίσι φροντίσι γνῶναις· ἀλλ' ὅλος ἐξ ὅλης περὶ
τίτῃ ζήτησιν τῆς νοεῖας ἐστίας τῆς ψυχῆς τίτῃ μέριμνα καὶ θλί-
ψιν ὃ νῦν ἀναλάβῃ, καὶ τῷ προσδοκίᾳ, καὶ ἀναμονῇ τῆς τῷ πνεύ-
ματος ἐπιφοιτήσεως ὅλος ἐξ ὅλης ὑπομνή, καθὼς φησὶν ὁ Κύριος,
ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. καὶ πάλιν, ζή-
τετε τίτῃ βασιλείαν τῷ Θεῷ, καὶ ταῦτα πάντα προτεθήσεται ὑ-
μῖν. Ἄνοιτο δὲ, ἵνα ἔπωτις ἀγωνιζόμενος, καὶ πάντοτε προσέχων
ἑαυτῷ, ἔπε ἐν εὐχῇ, ἔπε ἐν ὑπακοῇ, ἔπε ἐν ἔργῳ οἰωδῇποτε
καὶ Θεὸν γινωσκῇ, τὸ σκοπὸς ἡδὲ πονηρῶν δαιμόνων ὑποφυγεῖν
διωθῇ. ὃ ἡδὲ νῦν τῆς ἑαυτοῦ ἐρείων, καὶ τῆς πρὸς Κύριον ζή-
τησεως ἐκτός μὴ γινόμενος, τίτῃ ἑαυτῷ ψυχῇ κήσασθαι διώ-
χεται ὅσον ἐν ἀπωλείᾳ παθῶν, τῷ πρὸς Κύριον ἀπὸ βία, καὶ
προθυμία αἰχμαλωτίζειν ἑαυτὸν, καὶ αὐτῷ μόνῳ προσκολλά-
σθαι,

Ρωμ.
12. 35.

Λευκ.
21.
Ματθ.
6.

2. Κορ. 10^ο· δαι, καθὼς εἶρηται, αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὸ ὑπα-
 κοῦν τῷ Χριστῷ. ὅπως διὰ τῆ ποιότητος ἀγῶνος, καὶ πόθου, καὶ
 ζητήσεως, ὁ νῦν καταξιοθῶμαι θηρεῖν μετὰ τῷ Κυρίῳ εἰς τὸ πνεῦ-
 μα τῆς δωρεᾶς καὶ χάριτος τοῦ Χριστοῦ, ἀναπαραστήσας ἐν τοῖς
 ἀργείοις τῆς ψυχῆς, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν προσεβήσας ἐπισταμένης
 αὐτῆς, καὶ ἐκ ἐνυβριζέσεως τὸ τῷ Κυρίῳ πνεῦμα ἐν τοῖς ἰδίῳις
 θελήμασι, καὶ τοῖς τῷ αἰῶνος τέτοις ρεμβασμοῖς, ἢ δόξαις, ἢ ἀρ-
 χαῖς, ἢ ἰδιογνημοσυαῖς, ἢ ἡδοναῖς σαρκικαῖς, καὶ τῷ πονηρῶν
 ἀνθρώπων συνδυασμοῖς, καὶ κοινωνίαις. ἀγαπητὸν ὅδ' εἰάν ὅλη
 ὁλὴ εἰαυτὴν τῷ Κυρίῳ ἀναθέσσει, καὶ αὐτῷ μόνῳ προσκολλημέ-
 νη, καὶ ταῖς ἐντολαῖς αὐτῆς ἀνεπιλήτως ἐνδιατερίβουσα, καὶ τὸ ἐ-
 πιφοιῶσθαι, καὶ ἐπισηκιάσαν τῷ Χριστῷ πνεῦμα ἀξίως τιμήσασα,
 καταξιοθῶ μετ' αὐτῆς εἰς τὸ πνεῦμα, καὶ μέαν κράσιν θηρεῖν,
 2. Κορ. 6^ο· καθὼς φησιν ὁ Ἀπόστολος, ὁ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ, ἐν πνεύμα
 ὕσιν. εἰάν δέ τις ἐκδῶ εἰαυτὸν εἰς μέριμναν, ἢ δόξαν, ἢ ἀρχὴν,
 ἢ τιμὴν ἀνθρωπίνων ἐπιμελήσεται, καὶ ταῦτα ἐπιζητῇ, καὶ ἐν-
 ρήνοις λογισμοῖς ἡ ψυχὴ ἀναφύρηται καὶ συγχέεται, ἢ ἐν τῷ
 τῷ αἰῶνος τέτοις δέδεται, καὶ κεκρατῇται, καὶ ποθῇ ἢ τοιούτῃ ψυ-
 χῇ διαπεράσαι, καὶ φυγεῖν, καὶ ἐκλεῖσαι τὸ σκόπας τῷ παθῶν,
 εἰς ὃ κατέχεται ὑπὸ τῷ πονηρῶν δυνάμεων, καὶ δυνάται, διὰ τὸ ἀ-
 γραπὸν καὶ ποιῆν τὸ θέλημα τοῦ σκοπῆς, καὶ τελείως μὴ μισεῖν τὰ
 ἐπιτηδεύματα τῆς κακίας. Ἐπιμάσωμεν ἐν εἰαυτῆς ὅλη προαιρέσει,
 καὶ ὅλη θελήματι πρὸς Κύριον πορεύεσθαι, καὶ Χριστῷ ἀκόλουθοι
 γίνεσθαι, εἰς τὸ πᾶν θέλημα αὐτῆς ἐπιτελεῖν, καὶ μεμνηδαί πα-
 σῶν τῶν ἐντολῶν αὐτῆς τῶν ποιῆσαι αὐτῆς, καὶ ὅλης εἰαυτῆς ὁποῦ
 τῆς ἀγάπης τοῦ κόσμου χωρίσαντες, αὐτῷ μόνῳ τῆς εἰαυτῆς ψυ-
 χᾶς ἀναστήσωμεν, καὶ τὴν ἀχολίαν καὶ μέριμναν καὶ ζήτησιν αὐτῶν
 μόνον ἐν τῷ ἑαυτῶν. εἰ δὲ καὶ διὰ τῶ σώματος, εἰς ἀχολίαν ἐν-
 τολῶν, καὶ διὰ Θεοῦ ὑπακούειν, ὀλίγον ἀχοληθῶμεν, ὡς τῆς
 πρὸς Κύριον ἀγάπης καὶ ζητήσεως καὶ πόθου μὴ χωρίζεσθαι, ὅπως
 ποιῶν τοῖς ἀγωνιζόμενοις, καὶ ὁρθῶ φρονήματι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιο-
 σωμῆς διδοῦντες, καὶ πάντοτε εἰαυτοῖς προσέχοντες, ἐπιτύχωμεν τῆς
 ἐπαγγελίας τοῦ πνεύματος αὐτῆς, καὶ λυθωθῶμεν ὑπὸ τῆς χάριτος
 ἐκ τῆς ἀπαλείας τοῦ σκοπῆς τῷ παθῶν, ὅφ' ὃν ἡ ψυχὴ ἐνεργεῖ-
 ται, ἵνα τῆς αἰωνίου βασιλείας ἀξιοὶ ᾖσώμεθα, καὶ συναπολαῦσαι
 Χριστῷ ὅλης αἰῶνας καταξιοθῶμεν, δοξάζοντες Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ
 Ἅγιον Πνεῦμα, εἰς τὴν αἰῶνας. Ἀμήν.

ΤΑ-

ΤΑ ΠΕΙΝΟΦΡΟΣΤΗ, ΚΑΙ ΠΡΟΟΥΜΙΑ ΔΙΑΣΩΖΕΤΑΙ.

ΚΑΙ ΑΤΖΕΤΑΙ ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΧΑΡΙΤΟΣ.

Ε'πάρσει δέ, ἔ ραθυμία ἀπόλλυται.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Δ Ε Κ Α Τ Η.

Αἰ φιλαλήθεις καὶ φιλόθεοι ψυχαί, αἱ τελείως τὸν Χρυσὸν ἐνδύσαθαι ἐν πολλῇ ἐλπίδι, καὶ πίσει ὑποποθεῖσαι, τῆς παρέτερον ὑπομνήσεως, καὶ ποσὶν χρήσεων, ἔπε τῶ ἔρρανίς πόδε, καὶ τῶ πρὸς Κύριον ἔρωτος, καὶ ἐπὶ ποσὸν ἐλαττωθῆναι ὑπομνήσιν, ἀλλ' ὅλαι ἐξ ὅλε τῶ σαυρῶ τῶ Χρυσῷ προσηλωθῆναι, πρὸς τὸν πνευματικὸν νυμφίον, ὁσημέραι πνευματικῆς προκοπῆς ἐν ἑαυταῖς αἰδοῖσιν ἐπηγιώσκουσι. τετραμῆναι δὲ τῶ ἔρρανίῳ πόδι, καὶ ἐκπεινῶσαι πρὸς τὸν δικαιοσύνην τῶ ἀρετῶν, τὸν ἐκλαμψιν τῶ πνύματος ἐν ἐπιθυμία πολλῇ καὶ ἀκορέτως ἔχουσιν. εἰ δὲ καὶ θείων μυσηρίων ἀπὸ τῆς πίσεως αὐτῶ ἐπὶ γινώσκιν λαβεῖν ἀξιοῦνται, εἴτε καὶ διφροσύνης ἐπαρνήσι χάριτος μέτοχοι γίνονται, καὶ πεποῖθασιν ἐν ἑαυταῖς οἰόμεναι ἐπαίτι· ἀλλ' ὅσον πνευματικῶν χαρισμάτων καταξιοῦνται, ποσὶν μᾶλλον ἀκορέτως ἔχουσι τῶ ἔρρανίς πόδε ἐμπόνως ἐπιζητῶσι, καὶ ὅσον αὐ πνύματικῆς προκοπῆς ἐν ἑαυταῖς αἰδοῖσιν λάβωσι, ποσὶν μᾶλλον ἐν πείνῃ καὶ δίψῃ εἰς τὸν μετέληψιν καὶ αὐξήσιν τῆς χάριτος ὑπάρχουσι· καὶ ὅσῳ πνευματικῶς πλατύνουσι, ποσὶν μᾶλλον, ὡς πενόμεναι εἰσι παρ' ἑαυταῖς, ἀκορέτως ἔχουσι τῶ πνύματικῶ πόδι πρὸς τὸν ἔρρανίον νυμφίον, ὡς φησιν ἡ γραφή, οἱ ἔρωζοντές με ἔτι πεινάσουσι, καὶ οἱ πίνοντές με ἔτι διψήσουσι. αἱ τριαῦται ψυχαί αἱ ἐμπύρως καὶ ἀκορέτως τὸν ἀγάπῃ πρὸς Κύριον ἔχουσι, ἀξιοῦνται

Εἰκλ.
29.

ξιαί τῆς αἰωνίᾳ ζωῆς τυγχάνουσι. διὸ καὶ τῶν παθῶν τῆς ὑπολύ-
 ξώσεως καταξιώνται, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι τῷ ἀρρήτῳ, καὶ μουσι-
 κῆς κοινωνίας, ἐν πληρώματι χάριτος, ἐκλαμπὴν καὶ μετῴσαν τε-
 λείως κομίζονται. ὅσαι δὲ ἀνδρὸι καὶ χαῖνοι ψυχαί, μὴ ζητῶ-
 σαι ἀποπεῦθεν, ὥς ἔτι ἐν σαρκὶ τυγχάνουσι, τὸν ἁγιασμόν τῆς
 καρδίας ἐκ ἐκ μέρους, ἀλλὰ τελείως δι' ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας
 δέξασθαι, καὶ κοινωνῆσαι τοῦ ὁδοκλήτου πνεύματι ἐν τελειότητι με-
 τῶν πάσης αἰδήσεως καὶ πληροφορίας μὴ ἐλπίσασθαι, καὶ τῶν παθῶν
 τῆς κακίας λυθωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος μὴ ἐκδέξασθαι. ἢ
 πάλιν χάριτος θείας καταξιοθεῖσαι, εἰς ἀμεινύσασθαι καὶ ἀ-
 νεσιν, ὑπὸ τῆς κακίας κλεπτέρησαι, ἑαυτὰς ἐξέδωκαν, ὥς ὅτι
 λαβεῖναι τὴν χάριν τῷ πνεύματος, καὶ ἔχειν ὁδοκλήσιν τῆς
 χάριτος ἐν ἀναπαύσει, καὶ πόθῳ, καὶ γλυκύτητι πνευματικῇ, καὶ
 ὅπῃ τῷ πεποιθῆναι, ὕψονται καὶ ἀμεινύουσι μὴ σιωτρεβόμε-
 ναι τὴν καρδίαν, καὶ τοῦ φρονήματι μὴ ταπεινέμεναι, μήτε ἔσθαι
 εἰς τὸ τέλειον τῆς ἀπαθείας μέτρον, μήτε πληρωθῆναι τελείως
 τῆς χάριτος, ἐν πάσῃ σπαδῇ καὶ πίστει ἐκδέξασθαι, ἀλλ' ἐπλη-
 ροροῦνθισαν, καὶ ἐπανεπάησαν, καὶ ἐναπέμειναν εἰς τὴν ὀλί-
 γην τῆς χάριτος ὁδοκλήσιν, εἰς ἐπαρσὶν μᾶλλον, ἢ περ εἰς τα-
 πείνωσιν ἀποκόψασαι αἱ πιαῦται ψυχαί, καὶ ἔπερ κατεξιώθη-
 σαν χάριτος, ὅτε δήποτε ὑπογυμνῶνται διὰ τὴν ἀμελῆ κα-
 ταφρόνησιν, καὶ τὸν μάταιον τῆς οἰήσεως αὐτῶν τύπον. ψυχὴ ἢ
 ἀληθῶς φιλόθεος καὶ φιλόχριστος, καὶ μυρίας δικαιοσύνας ποιήσῃ,
 ὥς μηδὲν ἐργασαμένη, ἔπος ἔχει παρ' αὐτῇ, διὰ τὸν πρὸς Κύριον
 ἀκόρετον πόθον. καὶ νηστείαις, καὶ ἀγρυπνίαις τὸ σῶμα καταδα-
 πανήσῃ, ὥς μηδέπω ἀρξάμενη ποιεῖν θελὶ ταῖς ἀρεταῖς διάκειται.
 καὶ χαρισμάτων τῷ πνεύματος διαφόρων, ἢ καὶ ὑποκαλύψων, καὶ
 μουσικῶν ἑραρίων τυχεῖν καταξιοθῇ, ὥς μηδὲν ἀκμὴν κεκμημένη ἐν
 αὐτῇ ἔσθαι, διὰ τὴν ἀμετρον καὶ ἀκόρετον πρὸς Κύριον ἀγάπην.
 ἀλλὰ πάσαν ἡμέραν ἐκπειρος, καὶ ἐκδιψος διὰ πίστεως καὶ ἀγάπης
 ἐν προσκαρτερήσει ὀλκῆς εἰς τὰ τῆς χάριτος μυστήρια, καὶ εἰς πάσαν
 κατὰ σάσιν ἀρετῆς ἀκορέτως ἔχει, ἔρωτι πνεύματος ἑραρίᾳ τεθω-
 μένη, καὶ πόθον ἔμπυρον διὰ τῆς χάριτος αἰεὶ ἐν αὐτῇ πρὸς τὸν
 ἑραρίον νυμφίον ἀνακινῶσα, ἐπιθυμῶσα τελείως καταξιοθῆναι τῆς
 πρὸς αὐτὸν μουσικῆς καὶ ἀρρήτης ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος κοινωνίας.
 ὑποκατακλυμμένη τοῦ τῆς ψυχῆς προσώπου, καὶ ἐκτενίζουσα τοῦ ἐ-
 περανίου νυμφίου προσώπου πρὸς προσώπου ἐν φωτὶ πνευματικῷ,
 καὶ

ἢ ἀνεκλαλήτῳ, ἀνακρινωμένη τάτῳ ἐν πληροφορίᾳ πάσῃ, συμ-
μορφιζομένη τῷ θανάτῳ αὐτῷ, ἐν ὀπιθυμίᾳ πολλῇ τὸν ὑπὲρ Χει-
σῆ θάνατον προσδοκῶσα πάντοτε, καὶ τῆς ἀμαρτίας, καὶ τῆς σκα-
τίας ἧς παθῶν τελείαν λύξωσιν δέξασθαι ὑπὸ τῷ πνύματος, ἐν
πληροφορίᾳ πισδύσα. ἵνα καθαρωθεῖσα δὴ τῷ πνύματος, ψυ-
χῇ καὶ σώματι ἀγιασθεῖσα, καθαρὸν σκεῦος εἰς ὑποδοχὴν τῷ ἐ-
περανίᾳ μύρα, καὶ μονῇ τῷ ἐπερανίᾳ, καὶ ἀληθινῇ βασιλείᾳ
Χεισῆ γενέσθαι καταξιωθῇ· καὶ τότε τῆς ἐπερανίᾳ ζωῆς ἀξία
καθίσταται, οἰκητήριον καθαρὸν Πνύματος Ἀγίου ἐνπεῦθεν ἡμο-
μότη. εἰς ταῦτα δὲ τὰ μέτρα ψυχὴ ἐλθεῖν, ἔτε ὅτ' ἐν ἔτε ἀ-
δοκιμάσως ἐσιν, ἀλλὰ δὴ πόρον πολλῶν, καὶ ἀγώνων, καὶ πό-
ρων, καὶ πασῶν, μὴ δοκιμασίας, καὶ πειρασμῶν ποικίλων τῷ
πνύματι αὐξήσιν καὶ ποροπλῇ λαμβάνει, ἕως τῷ τελείᾳ τῆς
ἀπαθείας μέτρῳ· ἵνα εἰς πάντα πειρασμὸν ὑπὸ τῆς κακίας ἐπα-
γόμενον ὑπομένεσα παρδύμως καὶ θηναίως, τότε ἧς μεγάλων
τιμῶν, καὶ χαρισμάτων πνύματιων, καὶ πλῆτι θρανίᾳ ἀξιασθῇ,
καὶ ἔπος τῆς ἐπερανίᾳ βασιλείας ἡγῆται κληρονόμος ἐν Χεισῷ Ἰη-
σοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὃ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος, εἰς τὸς αἰῶνας.
Ἀμήν.

ΤΗΝ

ΤΗΝ ΔΥΝΑΜΙΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΕΝ ΤΗ ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΩΣ ΠΥΡ·

Καὶ τίμωρ χρῆζομεν πρὸς τὸ διακρίνεσθαι τὰς λογισμὰς ἐν τῇ καρδίᾳ βρύοντας. Καὶ περὶ τῆς νεκρῆς ὀφείας εἰς τὸ ἀκρότατον τῆς ξύλης παρὰ Μωσέως προσπεπνυγμένου, ὃς τύπος ἐγείμετο τοῦ Χριστοῦ. Σιμῶχει ἡ Ομιλία καὶ διαλογισμὸς δύο· ἕτερον μετ' Χριστοῦ μετ' τῆς πορνικῆς σαταρᾶς· ἄλλοτερον δὲ μετ' ἁμαρτωλῶν μετ' τῆς αὐτῆς.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Ι Α'.

Τὸ πῦρ τὸ ἐράνιον τῆς θεότητος, ὅπερ δέχονται οἱ Χριστιανοὶ ἐν τῇ καρδίᾳ κυν ἐν τῷ αἰῶνι τέτω, τέτω αὐτὸ τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς διακρίνεν, ὅταν ἀναλυθῇ τὸ σῶμα, ὅτερον γίνεται, καὶ πάλιν συμπήσσει τὰ μέλη, καὶ ποιεῖ ἀνάσσειν τῷ λευκῷ μελῶν. ὡς περὶ γὰρ τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις πῦρ τὸ δέκον ἐν τῷ θυσιᾶς, καὶ τὸν καιρὸν τῆς αἰχμαλωτισμῆς χωρὶς ὡς ἐν λάρκῳ, καὶ αὐτὸ ἐκείνο ἐν τῇ θρησκείᾳ εἰρήνῃ καὶ ἐπαγγελίᾳ τὰς αἰχμαλωτισμῆς, ὡς περὶ ἀναιμίνθη, καὶ σωήθως διηκόνει· ἔτω καὶ κυν τὸ πλησίον σῶμα, ὃ μετ' τὸ λυθῆναι γίνεται βόρβορος, ἐργάζεται τὸ ἐράνιον πῦρ καὶ ἀναιμίνθη, καὶ αἰσθᾶ τὰ ἐφθαρμένα σώματα· τὸ γὰρ κυν ἐσάτερον ἐν τῇ καρδίᾳ ἐνοικῶν πῦρ, τότε ὅτερον γίνεται καὶ ποιεῖ ἀνάσσειν τῷ σωμάτων. καὶ γὰρ ἐπὶ τῇ Ναβυχοδονόσορ, τὸ πῦρ ἐν τῇ καμίνῳ ἐκ ὡς θεῖον, ἀλλ' ὡς κτίσ-

μα·

μα. οἱ δὲ ἄλλοι παῖδες δὲ τὴν δικαιοσύνην αὐτῶν ἐν τῇ φαινο-
μένῳ πυρὶ ὄντες, ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἶχον τὸ θεῖον ἑρμῆον
πῦρ ἐντὸς τῆς λογισμῶν ἀποκρίσεως καὶ ἐνεργεῖν ἐν αὐτοῖς· καὶ αὐτὸ ἐ-
κείνο ἐφάνη ὡς ἄλλοτε αὐτῶν· ἀναμύσειν γὰρ αὐτῶν ἐς, καὶ ἐπεὶ
τὸ φαινόμενον πῦρ, τὸ μὴ καίειν καὶ βλάπτειν τι τῶν δικαίων. ὁ-
μοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῷ Γορμαλῷ, ἐπεὶ δὲ ὁ νῦν αὐτῶν καὶ ὁ λογισ-
μὸς ἐν ποσότητι εἶχε τὴν μακροθυμίαν ἀπὸ τοῦ ζῶντος, καὶ εἰς
εἰδωλολαβείαν ἑαυτῶν, ὡς ἀγαθὴν Ἀρὰν εἶπεν αὐτοῖς, ἐκτενεῖν
τὰ σκεῖν τὰ χρυσὰ καὶ τὰ κόσμια. λοιπὸν ὁ χρυσὸς, καὶ τὰ σκεῖν,
ἀπερ ἐνέβαλλον εἰς τὸ πῦρ, εἰδωλον ἐγένετο, καὶ ὡς περ ἐμμή-
σατο τὸ πῦρ τὴν ποσότησιν αὐτῶν. τὸ δὲ θαυμαστὸν πρῶτον.
ἐπεὶ δὲ καὶ ἀποδοῦναι ἐκ τῆς κρυπτοῦ, καὶ πῶς λογισμοῖς αὐ-
τῶν ἐβεβλήσαντο τὴν εἰδωλολαβείαν, καὶ τὸ πῦρ ὁμοίως τὰ ἐμ-
βληθέντα σκεῖν εἰδωλον ἐργάσατο, καὶ λοιπὸν ἐν τῇ φαινομένη
εἰδωλολαβείᾳ. ὡς περ ἐκ αἱ ἄλλοι παῖδες δικαιοσύνης λογισά-
μενοι, ἐδέξαντο ἐν ἑαυτοῖς τὸ τὰ τοῦ πῦρ, καὶ ποσότησιν αὐτῶν
Κυρίῳ ἐν ἀληθείᾳ· ἔτω καὶ νῦν αἱ πισταὶ ψυχὰς δέχονται ἐκείνο
τὸ θεῖον καὶ ἑρμῆον πῦρ ἐν τῇ αἰῶνι τάτῃ, ἐν τῇ κρυπτῇ. καὶ
αὐτὸ ἐκείνο μορφοῖ εἰκόνα ἑρμῆον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. ὡς περ
ἐν ἐμὸρφωσι τὸ πῦρ τὰ σκεῖν τὰ χρυσὰ, καὶ ἐγένετο εἰδωλον· ἔτω
καὶ ὁ Κύριος, ὅς ἐμμεῖται τῇ πιστῇ καὶ ἀγαθῇ ψυχῇ τὰς ποσότη-
σεις, καὶ καὶ τὸ θεῖον αὐτῶν μορφοῖ εἰκόνα καὶ νῦν ἐν τῇ ψυ-
χῇ, καὶ ἐν τῇ ἀσάσει ὡς ἄλλοτε αὐτῶν φαίνεται, καὶ δοξάζει τὰ
σώματα αὐτῶν ἑσθλὰ καὶ ἑξωθεν· ἀλλ' οὐ βόπον τὰ σώματα αὐ-
τῶν ἐφθαρμένα εἰσι πᾶς ἐν τῇ κατὰ τὴν, καὶ νεκρά, καὶ λευμέ-
να· ἔτι καὶ οἱ λογισμοὶ τινων ἀπὸ τῶν σατανᾶ ἐφθαρμένοι καὶ
νεκροὶ ἀπὸ τῆς ζωῆς, καὶ κεκασμένοι εἰς βόρβορον καὶ γλῶ. ἀπά-
λετο γὰρ αὐτῶν ἡ ψυχή. ὡς περ ἐν οἱ Γορμαλῶντες ἐβαλον τὰ
χρυσὰ σκεῖν εἰς τὸ πῦρ καὶ ἐγένετο εἰδωλον· ἔτω νῦν τὸς κατὰ
ρας λογισμοὺς καὶ καλὰς ἐπέδωκε τῇ κατὰ ὁ ἄνθρωπος, καὶ κατε-
χάθησαν εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἀμαρτίας, καὶ ἐγένετο εἰδωλον. καὶ
πᾶς τις ἵνα αὐτὸς ἐξέλῃ, καὶ διακρίνῃ, καὶ ἐνβάλῃ ἐκ τῶν ἰδίων
πυρός, ὡς δὲ λυχνεῖ θεὸς πρὸς ἑαυτὸν ἔχει ἡ ψυχή, πρὸς ἑαυτὸν ἀγίου
τὸ κοσμιότητος τὸν ἐσκοτισμένον οἶκον, τὸ φατεῖν ἡλίου τῆς δικαιο-
σύνης, τὸ φωτίζοντος καὶ ἀνατέλλοντος εἰς τὴν καρδίαν, ὅπου
πρὸς ἑαυτὸν τὸν νικῶντος τὸν πόλεμον. καὶ γὰρ ἐκείνη ἡ χίρα ἡ
ἀπολέσασα τὴν δραχμὴν, πρῶτον ἡφε τὸν λύχνον, εἴτε ἐκόσμησε
τὸν

τὸν οἶκον, καὶ ἔπο κοσμηθέντος τὸ οἶκος, καὶ τὸ λύχνος ἀρθεύσας,
 εὐρέθη ἡ δραχμὴ ἐν τῇ κόπῳ, καὶ ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ ἐν τῇ
 γῇ κεχωσμένη. καὶ νῦν ἡ ψυχὴ ἐ δυνάται ἀφ' ἑαυτῆς εὐρεῖν τὰς
 ἰδίους διαλογισμὸς αὐτῆς καὶ χαρίσασαι. ἀλλ' ὅταν ἀφθῇ ὁ λύχνος ὁ
 θεῖος, ἄπει εἰς τὸν ἐσκοτισμένον οἶκον, καὶ τότε βλέπει τοὺς
 λογισμὸς αὐτῆς, πῶς εἰσι κεχωσμένοι εἰς τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ
 τὸν βόρβωρον τῆς ἁμαρτίας. ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, καὶ τότε βλέπει
 ἡ ψυχὴ τὴν ἀπώλειαν αὐτῆς, καὶ ἄρχεται ἀνακαλεῖσθαι τὰς ἐν
 τῇ κόπῳ καὶ ρυπαρίᾳ ἀναμειγμένους λογισμὸς. ἀπώλειςαι ὅ
 τὴν εἰκόνα αὐτῆς ἡ ψυχὴ πῶς βάσας τὴν ἐντολήν. ὥς περ εἰν
 ἡ τις βασιλεὺς, καὶ ἔχη ὑπαρξιν καὶ θεκόνες ὑφ' ἑαυτὸν τὰς ὑπη-
 ρετώντας αὐτοῦ· συμβῇ δὲ τῶν ὑπὸ τῷ ἐχθρῶν πῶς ἀληφθῶναι,
 καὶ αἰχμαλωτιθῶναι, τότε πῶς ἀληφθέντος καὶ ἐξοριθέντος, ἀνάγ-
 κη καὶ τὰς θεκόνες αὐτοῦ καὶ ὑπηρέτας ὀπίσω αὐτοῦ ἀκολουθεῖν.
 ἔπο καὶ ὁ Ἀδὰμ ἐκτίθη καθαρὸς ὑπὸ τῷ Θεῷ εἰς θεκονίαν αὐ-
 τοῦ, καὶ ταῦτα τὰ κτίσματα εἰς ὑπερεσίαν αὐτοῦ ἐδόθη· Κύριος
 ὅ καὶ βασιλεὺς κατέσθεν πάντων τῶν κτισμάτων. ἀλλ' ἐξ ἑ ὁ
 λόγος ὁ πονηρὸς προσῆλθεν αὐτοῦ, καὶ προσωμίλησεν, αὐτὸς πρὸ-
 τερον ἐκ τῆς ἐξωθεν ἀκοῆς ὑπέδειξετο αὐτὸν, ἔπα διήλθεν αὐτὸς
 ἐκ τῆς καρδίας, καὶ κατέχευεν αὐτὸς πᾶσαν τὴν ὑπόστασιν. καὶ
 ἔπο λοιπὸν αὐτὸς παραληφθέντος, συμπαραλήφθη καὶ ἡ θεκονίσα
 καὶ ὑπηρεῦσα αὐτοῦ κτίσις. δι' αὐτὸς ὅ ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἐ-
 βασιλεύσεν ὁ θάνατος, καὶ πᾶσαν εἰκόνα τῷ Ἀδὰμ ἠφάνισεν
 ἐκ τῆς ἐκείνης παρακοῆς, ὥς τε βραβύσαι τὰς ἀνθρώπους, καὶ ἐλ-
 θεῖν εἰς πρῶτον δαιμόνων. ἰδὲ ὅ οἱ καρποὶ τῆς γῆς οἱ ὑ-
 πὸ τῷ Θεῷ κτισθέντες καλῶς, προσφέρονται τοῖς δαίμοσιν. ἄρτον
 καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον ἐν τοῖς βαμνοῖς αὐτοῦ, καὶ ζῶα ἐπιτιθέασιν,
 καὶ μὴ ἀλλὰ καὶ τὰς ἡγας αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας ἐδυσαν τοῖς
 δαιμονίοις. Νῦν ἐν αὐτοῖς ὁ πλάσας τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν,
 αὐτὸς ἔρχεται καὶ θεκλύει πᾶσαν τὴν ἀναστροφὴν τῆς πονηρίας, καὶ τὰ
 ἔργα αὐτοῦ τὰ ἐπιτελέμενα ἐν τοῖς λογισμοῖς, καὶ ἀνακαίνίζει καὶ
 μορφῶν εἰκόνα ἐπεράνιον, καὶ ποιεῖ καινὴν ψυχὴν, ἵνα γένῃται
 πάλιν βασιλεὺς ὁ Ἀδὰμ τῷ θανάτῳ, καὶ κύριος τῶν κτισμά-
 των. καὶ ἐν τῇ σκιᾷ δὲ τῷ νόμῳ, Μωϋσῆς σωτὴρ ἐπεκαλεῖτο
 τῷ Ἰσραὴλ· ἐξέβαλε γὰρ αὐτὸς ἐκ τῆς Αἰγύπτου· ἔπο καὶ νῦν
 ὁ ἀληθινὸς λυτρωτὴς Χριστὸς, διέρχεται εἰς τὰ κρύφια τῆς ψυ-
 χῆς, καὶ ἐκβάλλει ἐκ τῆς σκοτεινῆς Αἰγύπτου, τὰ βαρυτάτα ζυ-
 γῆ,

γῆ, καὶ τῆς πικρᾶς δαλείας. ἐντέλλεται ἔν ἡμῖν, ὥς τε ἐξελ-
θεῖν ἐκ τοῦ Κόσμου, καὶ πτωχεῦσαι ὑπὸ πάντων τῶν φαινομένων,
καὶ μὴ ἔχειν μέμνην γνῖναι, ἀλλὰ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐσκήκειν ἐν
τῷ θύρῳ, καὶ ἀπεκδέχεσθαι πότε ὁ Κύριος ἀνοίξει τὰς συγκε-
κλεισμένας καρδίας καὶ ἐπιχεῖ ἡμῖν τὸν δαρεὺν τοῦ Ἀγίου Πνεύ-
ματος. εἶπεν ἔν ἀφίειναι χρυσόν, ἄργυρον, συγγείαν, παλῆσαι
τὰ ὑπάρχοντα, καὶ διαδέναι πτωχοῖς, καὶ θησαυρίζειν αὐτὰ, καὶ
ζητεῖν εἰς τὰς ἑρμῆς. ὅπου γὰρ ὁ θησαυρὸς σε, ἐκεῖ ἔσαι καὶ ἡ
καρδιά σου. ἦδει γὰρ ὁ Κύριος, ὅτι ἐντεῦθεν ὁ σατανᾶς κατι-
χρεῖ τῷ λογισμῶν, τὸ καταφέρειν αὐτὸς εἰς τὸν φροντίδα τῶν ἐ-
λίκων καὶ γνῖναι πραγμάτων. ὅθεν τὸτο ὁ Θεὸς προνοήσας τῆς ψυ-
χῆς σου, εἶπεν ὑποτάξασθαι πᾶσιν, ἵνα καὶ ἄκων ἐπιζητήσης τὸν
ἐρατήριον πλῆτον, καὶ ἔχῃς τὸν καρδίαν σου πρὸς τὸν Θεόν. εἰ μὴ ὅδε
καὶ θελήσης ἐπιστραφῆναι πρὸς τὰ κτίσματα, ἔδεν δεισθεῖς τῶν
φαινομένων κεκτημένος. θέλεις, καὶ θέλεις, ὅπου ταῦτα ἐθισαύεις
καὶ ἀπέδωκε, ἀναγκάζει πέμψαι τὸν νῦν σου πρὸς τὸν ἐρατήριον. ὅπου
γὰρ ὁ θησαυρὸς σε, ἐκεῖ ἔσαι καὶ ἡ καρδιά σου. καὶ γὰρ ἐν τῷ
νόμῳ ἐκέλευσεν ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσεῖ, ἵνα ποιήσῃ ὄφιν χαλκῶν,
καὶ τὸν ὕψωσιν καὶ προσπήξῃ εἰς τὸ ἀκρότατον τοῦ ξύλου, καὶ ὅσοι
ὑπὸ τῷ ὄφει ἐπλήσαντο, προσέχοντες τῷ ὄφει τῷ χαλκῷ, ἰά-
σεως ἐτύγχανον. τὸτο οἰκονομικῶς ἐβόλετο, ἵνα οἱ κατεχόμενοι εἰς
τὰς γνῖνας μέμνηται, καὶ εἰς τὰς εἰδωλολαβείας, καὶ εἰς τὰς ἡδονὰς
τοῦ σατανᾶ, καὶ εἰς πᾶσαν ἀσέβειαν, ὅθεν τὸτο τὸ ἔσπευ μισθῶς
πῶς ἀνακύψωσιν ὑπὲρ τὰ ἄνω, καὶ ἀναψύξαντες ὑπὸ τῷ κάπῳ, πρὸς-
σέχωσιν ὑπὲρ τὰ ὑψηλὰ, καὶ πάλιν ἀπ' ἐκείνων ἀποκόψωσιν εἰς τὸ
ὑψηλότερον· καὶ ἔπος καὶ μικρὸν ἀποκόπτοντες εἰς τὸ ὑψηλότερον καὶ
ἀνώτερον ῥῆος ἐπιγινώσκωσιν, ὅτι ὅστις ὕψιστος πρὸ πάντων τῶν
κτίσιν. ἔγω καὶ σὺ ἐκέλευσε πτωχὸν ῥηθῆναι, καὶ πάντα πωλή-
σαντες δῶναι πτωχοῖς, ἵνα λοιπὸν καὶ θελήσης κατὰ βέλαι ὑπὲρ
τῆς γῆς μὴ διωγηθῇς. ἐρδνήσας γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἄρχῃ μὲν
τῶν λογισμῶν σου ἐξαλείγεσθαι, παρ' ὅ ὑπὲρ τῆς γῆς ἔδεν ἔχομεν, ἀ-
νωμεν πρὸς τὸν ἐρατὸν ὅπου ἔχομεν τὸν θησαυρὸν, ὅπου ἐπραγμα-
τοσάμεθα. ἀρχεται ὁ νῦν σου ἀναστῆναι πρὸς τὸ ὕψος, καὶ ἐπιζη-
τεῖν τὰ ἀνώτερα, καὶ ἀποκόπτειν ἐν τῷ τῷ, τί δὲ ὅστις ὁ νεκρὸς ὄφιν
ὁ προσεπηγμένος εἰς τὸ ἀκρότατον τοῦ ξύλου, ἵατο τὸς πεπληγμέ-
νους; ὁ νεκρὸς ὄφιν τὸς ζῶντας ἐνέκα, ὥς τε τύπος ᾗ τὸ σῶμα
τοῦ Κυρίου, τὸ σῶμα ὅδε ὁ ἔλαβεν ἐκ τῆς Μαρίας τῆς Παρθένου,

Ματθ.
6.

S. Macarii Aegyptii Homiliae.

E

ἀνή-

ἀνίσταται αὐτὸ ἐπὶ τῆ σαυρῆ, καὶ ἐκρίμασε, καὶ προσέπηξεν ἐπὶ
 τῆ ξύλῃ, καὶ τὸν ἐν τῇ καρδίᾳ ὄφιν ζῶντα καὶ ἔρποντα νεκρὸν σῶ-
 μα ἐνίκησε, καὶ ἀπέκτεινεν, ὃ δὲ θάυμα μέγιστον, πῶς ὁ νεκρὸς
 ὄφιν τὸν ζῶντα ἀπέκτεινεν. ἀλλ' ὃν τρόπον ἐποίησε Μαυσῆς κα-
 τὰ τὸν ἔργον, ὁμοίωμα τῆ ζωῆς ὅφειος ποιήσας, ἔτω καὶ ὁ Κύριος
 καινὸν ἔργον ἐκ τῆς Μαρίας πῆς Παρθένῃς ἐποίησε, καὶ τὸτο ἐνε-
 δύσατο, ἀλλ' ἐκ λῶεγκε τὸ σῶμα ἐξ ἑρανῆ. τὸ πνεῦμα τὸ ἑράνιον
 ἐν τῇ Ἀδὰμ εἰσελθὼν ἐργάσατο, καὶ τὸτον συμπεκράσε τῇ θεό-
 πητι, καὶ ἐνεδύσατο ἀνθρωπίνῳ σάρκα, καὶ ἐμόρφωσεν ἐν τῇ μή-
 τρι τῆς Ἀγίας καὶ ἀειπαρθένῃς Μαρίας. ὡς ἐν ὅφιν χαλκοῦς
 ἕως τῆ Μαυσείας ἐκ ἐκελύθη ὑπὸ τῆ Κυρίας ἐν κόσμῳ θῆσθαι,
 ἔτω δὴ σῶμα καινὸν καὶ ἀναμάρτητον, ἕως τῆ Κυρίας ἐκ ἐφανῇ ἐν
 τῇ κόσμῳ. ὡς βαβάντος ἡδὲ τῷ ἐκτολῶ τῆ πρώτῃ Ἀδὰμ, ἐβα-
 σίλωσεν ὁ θάνατος ἐπὶ ὅλα τὰ τέκνα αὐτῆς. ἐνίκησεν ἄν νεκρὸν
 σῶμα τὸν ζῶντα ὄφιν, καὶ τὸτο τὸ θαυμασίον, Ἰουδαίοις μὲν σκαύ-
 δαλον, Εὐλῆσι δὲ μωρία. τί δὲ λέγει ὁ Ἀπόστολος, ἡμεῖς δὲ
 κηρύσσομεν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τὸτον ἐσαυραμμένον, Ἰουδαίοις μὲν
 σκαύδαλον, Εὐλῆσι δὲ μωρίαν, ἡμῖν δὲ πῶς σωζομένοις Χριστόν
 Θεὸν δυνάμιν, καὶ Θεὸν σοφίαν. ἐν ᾧ τῇ νεκρῷ σώματι ἡ ζωὴ.
 ὃ δὲ ἡ ἀπολύτρωσις, ὃ δὲ τὸ φῶς, ὃ δὲ ἔρχεται πρὸς τὸν θάνατον,
 καὶ ἀγέλεται αὐτῇ ὁ Κύριος, καὶ προσάγει τῆ ἐκβαλεῖν ἐκ τῆ
 ἁδὲ καὶ τῆ θανάτου τὰς ψυχὰς, καὶ ἀποδίνει αὐτῇ. ἰδὲ ἐν ἑτοῦς
 πρὸς ταῦτα παρασώμενος εἰσέρχεται πρὸς τὰς δεικνύσας αὐτῆς, καὶ συ-
 γράγει πάσας τὰς δυνάμεις, καὶ προσφέρει ὁ ἄρχων τῆς πονηρίας
 τὰ χειρόγραφα, καὶ λέγει. ἰδὲ ἐτοῖ ὑπήκουσαν τῇ λόγῳ μου, ἰδὲ
 ὅπως προσκυκλώσαν ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι. ὁ δὲ Θεὸς δικαιοκρίτης ὢν,
 κἀκεῖ δείκνυσιν τὸ δίκαιον αὐτῆς καὶ λέγει αὐτῇ, ὑπήκουσέ σοι ὁ
 Ἀδὰμ, καὶ κατέχευ αὐτῆς πάσας τὰς καρδίας. ὑπήκουσέ σοι ἡ ἀν-
 θρωπότης, τὸ ἐμὸν σῶμα τί ποιεῖ ὥδε; τὸτο ἀναμάρτητόν ἐστιν. ἐ-
 κείνο τὸ σῶμα τῆ πρώτῃ Ἀδὰμ ἐχρυσώσέ σοι, καὶ δικαίως αὐτῆς κα-
 τέχεις τὰ χειρόγραφα. ἐμοὶ δὲ πάντες μαρτυροῦσιν, ὅτι ἐγὼ ἡμαρ-
 τον. ἐχρυσώ σοι ἑδόν' καὶ ὅτι ἵός ἐμι τῇ Θεῷ, πάντες μοι μαρ-
 τυροῦσιν. ἐπαύω ἡδὲ τῇ ἑρανῶν ἡμαρτύρησε φωνὴ ἐλθῆσα ἐπὶ τῆς
 γῆς. ἑτός ἐστιν ὁ ἵός μου ὁ ἀγαπητός' αὐτῆς ἀνέειπ. Γαβριὴλ μαρ-
 τυρεῖ, ἰδὲ ὁ ἀμνὸς τῇ Θεῷ ὁ ἄρων τῷ ἁμαρτίαν τῆ Κόσμου.
 καὶ πάλιν ἡ γραφὴ, ὃς ἁμαρτίαν ἐκ ἐποίησεν, ἐδὲ ἀρέσθῃ ἐδ-
 λος ἐν αὐτῇ, καὶ ὅτι ἔρχεται ὁ ἄρχων τῆ Κόσμου τέπει, καὶ ἐν ἐ-
 μοι

Ματθ.

17.

Γωαν. 1.

1. Γωαν.

2.

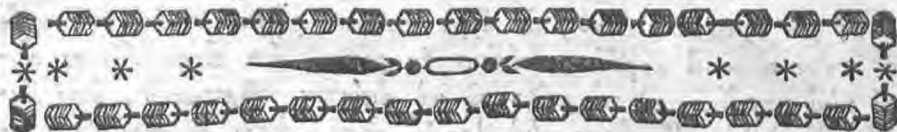
μοὶ εἰρήσῃ εἶδέν· καὶ σὺ δὲ αὐτὸς ὁ σατανᾶς μαρτυρεῖς μοι λέ-
γων· οἶδαςτίς εἰ, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ· καὶ πάλιν, τί ἡμῖν καί σοι
Γησὲ Ναζαρεθ, ἦλθες ποτὶ καιρὸν βασιλεῖσαι ἡμᾶς. Ἔτις μοι
μαρτυροῦσιν, ὁ ἐπαῖω τῶν ἑβραίων φωνῶν ἀφίησιν, οἱ ἐπὶ γῆς, καὶ
σὺ αὐτός. ἐξαγοράζω ἐν τῷ σώματι τὸ πρᾶξάν σοι ἐξ τῶ πρώ-
του Ἀδάμ, πωδάλυσσε τὰ χειρόγραφα. ἐγὼ γὰρ ἀπέδωκα τὰ
χρεῖα τοῦ Ἀδάμ σαυρανοῦς, καὶ κατελθὼν ἐν τῇ ἀδῇ· καὶ κελύει
σοι ἀδὴ καὶ σκότος, καὶ θάνατε, ἐκβαλε τὰς ἐγκεκλησμενάς
ψυχὰς τοῦ Ἀδάμ. καὶ ἔτι λοιπὸν αἱ ποιεῖσαι δυνάμεις ἑομέ-
ξασαι ὑποδιδῶσι τὸν ἐγκεκλησμένον Ἀδάμ. ἀλλ' ὅταν ἀκούσῃς ὅ-
τι ἐν τῇ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἐρρύσατο τὰς ψυχὰς ἐκ τοῦ ἀδῆ, καὶ τὰ
σκότους, καὶ ὅτι κατήλθεν εἰς τὸν ἀδὴν ὁ Κύριος, καὶ ἐποίησεν
ἐνδοξον ἔργον, μὴ μακρὰν ὑπὸ τῆς ψυχῆς σου τὰ πράγματα ταῦτα
εἶναι νομίσῃς. ὁ γὰρ ἀνθρώπος ἐστὶ χωρητικὸς καὶ δεκτικὸς τῶ πο-
νηρῶ. κατέχει γὰρ ὁ θάνατος τὰς ψυχὰς τοῦ Ἀδάμ, καὶ ἐντὸς τοῦ
σκότους εἰσιν οἱ λογισμοὶ τῆς ψυχῆς ἐγκεκλησμένοι. καὶ ὅταν ἀ-
κούσῃς πρὸς μνημεῖον, μὴ τὰ φαινόμενα λογίσῃ μόνον· μνημεῖον
γὰρ καὶ πάρος ἡ καρδιά σου ἐστίν. ὅταν γὰρ ὁ ἄρχων τῆς κακίας,
καὶ οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ ἐκεῖ ἐμφωλῶσιν, καὶ ὅταν τὰς κρίσεις, καὶ
τὰς διόδους ἐκεῖ ποιεῖνται, ὅπως ἐμπελατῶσιν αἱ δυνάμεις τοῦ
σατανᾶ εἰς τὸν νῦν σου, καὶ εἰς τὰς λογισμύς σου, ἐπὶ ἀδῆς, καὶ πά-
ρος, καὶ μνημεῖον, καὶ νεκρὸς εἰς τὸ Θεῶν· ἐκεῖ γὰρ ὁ Σατανᾶς ἀρ-
γύριον ἀδόκιμον ἐχάραξεν· ἐν τῇ ψυχῇ ταύτῃ ἑσπερε σπέρματα
πικρίας. ἐζύμωσεν ζύμη παλαιᾶ. βρῦν ἐκεῖ πηγὴ βορβόρου. ἔρ-
χεται ἂν ὁ Κύριος εἰς τὰς ἐπιζητούσας αὐτὸν ψυχὰς, εἰς τὸ βάθος
τοῦ ἀδῆ τῆς καρδίας, καὶ ἐκεῖ προσάσσει τῷ θανάτῳ λέγων, ἐκβα-
λε τὰς ἐγκεκλησμενάς ψυχὰς, τὰς ἐμὲ ἐπιζητούσας, ἃς κατέχεις
βιαιῶς. ὁρμήσῃς ἐν τῇ βαρεῖς λίθῃς ἐπιχειρῶν τῇ ψυχῇ,
ἀνοίγει τὰ μνημεῖα, ἀνίστα τὸν ἀληθινὸν νεκρὸν, ἐκβάλλει ἐκ
τῆς σκοτεινῆς φυλακῆς τὴν ἐγκεκλησμένην ψυχὴν· ὃν ἔσπον ἐαυ-
τῇ ἄνθρωπος δεδεμένος χεῖρας καὶ πόδας ἀλύσει, καὶ ἑλθῇ τις
ὁ χαλῶν αὐτὴν τὰ δεσμά, καὶ ἀφῇ αὐτὸν ἐλεύθερον περπατῆν ἐν
ἀνεκτότητι· ἔτι τὴν δεδεμένην ψυχὴν ταῖς ἀλύσεσι τῷ θανάτῳ,
λύει ὁ Κύριος ὑπὸ τῶν δεσμών, καὶ ἀφίησιν αὐτὴν, καὶ ἐλεύθερον
τὸν νῦν τῷ ἀκόπως ἐν ἀναπαύσει περπατῆν εἰς τὸν θείον ἀέ-
ρα. ὥς περ ἐάν τις ἄνθρωπος ἐν πλησμονῇ ποταμοῦ ἐν μέσῳ, καὶ
καταβυθισθῇ ἐν τῷ ὕδατι, κεῖται νεκρὸς, πεπνιγμένος ἀναμέσων

Γωαν.
14.
Μαρκ.
3.
Ματθ.
8.

θειῶν θηρίων, καὶ εἰ θελήσει ἄλλος ἄνθρωπος ἄπειρος τῷ κο-
 λυμβᾶν, δεῦσάσιν τὸν ἐμπειρόντα, καὶ αὐτὸς σωμαπόλλυται καὶ
 πνίγεται. λοιπὸν ἐν ᾧ δεῖ ἐμπείρου κολυμβητῆ, καὶ τεχνίτη χρεία,
 ἵνα εἰσελθὼν εἰς τὸ βάθος τῷ κόλπῳ τῷ ὕδατος, ἐκεῖ καταδύσῃ
 καὶ ἀνεγῇ τὸν καταπεποντισμένον, καὶ ὅττα ἀναμέσον τῶν θη-
 ρίων· καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ὕδωρ ὅταν ἴδῃ ἐμπειρον, καὶ εἰδὼτα πλέειν,
 βοηθεῖ τάτῳ, καὶ ἀναφέρει αὐτὸν ὅπῃ πρὸς ἀνώτερα μέρη· ἕως ἢ φυ-
 χῇ εἰς ἀβυσσον σκοτεινῆς, καὶ εἰς τὸ βάθος τῷ θανάτῳ καταποντι-
 θεῖσα πέπνιται, καὶ νεκρά ἐστιν ὑπὸ τῷ Θεῷ ἀναμέσον θηρίων θει-
 ῶν. καὶ τίς δυνάται εἰς τὰ ταμμένα ἐκεῖνα, καὶ τὰ βάθη τοῦ
 ἁδὸς καὶ τῷ θανάτῳ κατελθεῖν, εἰμὴ αὐτὸς ὁ τεχνίτης ὁ ἐργασάμε-
 νος τὸ σῶμα; αὐτὸς ἔρχεται εἰς τὰ δύο μέρη εἰς τὸ βάθος τῷ
 ἁδὸς, καὶ πάλιν εἰς τὸν βαθὺν κόλπον τῆς καρδίας, ὅπου κατέχεται
 ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῷ θανάτῳ συνὶ πῶς λογισμοῖς αὐτοῖς, καὶ ἀναφέρει
 ἐκ τῷ σκοτεινῷ βυθῷ τὸν νεκρωμένον Ἀδὰμ· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ
 θάνατος, δεῖ τῆς γυμνασίας εἰς βοήθειαν γίνεται αὐτῷ τῷ ἀνθρώ-
 πῳ, ὡς περὶ τὸ ὕδωρ τῷ κολυμβᾶντι. τί γὰρ δυχερέστερι τῷ Θεῷ
 εἰσελθεῖν εἰς τὸν θάνατον, καὶ πάλιν εἰς τὸν βαθὺν κόλπον τῆς
 καρδίας, καθεῖδεν ἀνακαλέσασθαι τὸν νεκρωμένον Ἀδὰμ; ἐν γὰρ
 τῷ φαινομένῳ αἰῶνι εἰσὶν οἰκίαι, καὶ οἰκοδομαί, ὅπου ἡ ἀνθρωπό-
 τις κατοικεῖ· κατείσιν ὅπου θηρία, λέοντες, ἢ δράκοντες, καὶ ἄλ-
 λα ἰοβόλα θηρία. εἰ τοίνυν ὁ ἥλιος κτίσμα ὢν, εἰσέρχεται παν-
 ταχόθεν, δεῖ τῶν θυνείδων ἢ τῶν θυρῶν, καὶ εἰς πρὸς σπήλαια τῶν
 λεόντων, καὶ εἰς τὰς ὁπὰς τῶν ἑρπειῶν, καὶ ἐξέρχεται, καὶ ὕδαρ
 βλάπτεται· πόσω μᾶλλον ὁ Θεὸς καὶ Δεαστὴς πάντων εἰσέρχεται
 εἰς τὰς φωνέας, καὶ εἰς τὰς οἰκίας, ὅπου κατοικῶσιν οἱ θάνατος,
 καὶ εἰς τὰς ψυχὰς, καθεῖδεν ρυόμενος τὸν Ἀδὰμ ἐν ἀδικεῖται ὑ-
 πὸ τῷ θανάτῳ; καὶ ὁ υἱὸς ἐξ ἑρυνῆς κατερχόμενος, φθαίνει κατέρ-
 χεται εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς, καθεῖδεν τὰς ξηρανθείσας
 ρίζας ἀνύραται, καὶ ἀνικαίνουσι, καὶ ἐπαύσιν ἐκεῖ θύνημα καινόν.
 ἄλλος ἐστὶν ὁ ἔχων ἀγῶνα, καὶ θλίψιν, καὶ πόλεμον πρὸς τὸν σα-
 τανᾶ. ἕως σωματικῶς ἔχει τὴν ψυχὴν αὐτῆς ἐν μετέμνη
 γάρ ἐστι, καὶ πένθει καὶ ἀκρυσιν. εἰς δύο πρόσωπα ἐσθῆκει ὁ ποιη-
 τος. εἰ τοίνυν ἐν τοιαύτῃ φράγμασιν ἐσθῆκει ὁ υἱός, εἰς τὸν πόλε-
 μον μετ' αὐτῶν ἐστὶν ὁ Κύριος καὶ φυλάσσει αὐτὸν. ἐπιζητεῖ γὰρ ἀπὸ
 δαίως, καὶ κρεῖται τῷ θυρῶν, τότε αὐτὸς ἀνίσταται. πάλιν δὲ εἰ φαί-
 νεται σοὶ ἀδελφός ἀγαθός ὡς ἐγώ, ὑπὸ τῆς χάριτός ἐστιν ἐσθῆκετος.
 ἔ δὲ

ὁ δὲ μὴ ἔχων θεμέλιον, ἃν ἔχει ποσῶτον φόβον Θεοῦ, ὃ σωπύ-
 τειται αὐτῷ ἡ καρδία, ἔπ' ἐστὶν ἐν φόβῳ, ἔπ' ἀσφαλίζεται αὐ-
 τῷ τῷ καρδίαν, καὶ τὰ μέλη τῷ μὴ ἀπάκτως παλαγεῖν. ἔπος ἀκ-
 μιλῶ ὑποτακτικῶν, ἔχει τῷ ψυχῇ αὐτῷ. ἔπω ἡ εἰσῆλθεν εἰς
 ἀγῶνα. ἄλλος ἐν ἐστὶν ὁ ἐν ἀγῶνι, καὶ θλίβει, καὶ ἄλλος ὁ μὴ εἰ-
 δὼς τί ἐστὶ πόλεμος· καὶ γὰρ τὰ σπέρματα ὅταν βληθῇ εἰς τὴν
 γῆν, θλίβει ὑπομένει εἰς τὸς πάγους, εἰς τὸν χειμῶνα, εἰς τὴν
 ψυχρότητα τοῦ αἵματος· καὶ ἐν τῷ δεῶντι καιρῷ ἀναζωοποιεῖται τὸ
 σπέρμα. συμβαίνει δὲ ὅτι ὁ Σατανᾶς ἐκτρέφεται ἐν τῇ καρ-
 δίᾳ. ἴδε πόσα κακὰ ἐποίησας, ἴδε πόσων μαριῶν πεπλήρωταί
 σε ἡ ψυχὴ, καὶ βεβαρημένος εἶ ὑπὸ ἁμαρτιῶν, ὅτι ἂν ἔτι διώ-
 σαι σωθῆναι. ταῦτα δὲ ποιεῖ, ἵνα ἐνέγκῃ σε εἰς ἀπελπισμὸν, καὶ
 ὅτι ἐκ ἐστὶν ἀποδόσεως ἡ μετάνοιά σου· ἐπειδὴ ἡ παρεστῆθε
 ἔσ' πῶς παρὰ βίας ἡ κακία, λοιπὸν κατ' ἐκείνῳ ἄραν ἐκτρέφε-
 ται τῇ ψυχῇ ὡς ἀνθρώπος μὲν ἀνθρώπου. ὑποκρίνεται αὐτῷ καὶ
 σὺ, ὅτι ἔχω τὰς μαρτυρίας τῆς Κυρίας ἐγγράφως, καὶ ὅτι εἰ βάλο-
 μαι τὸν θάνατον τῷ ἁμαρτωλῷ, ὡς τῷ μετάνοιῳ, καὶ τὸ ὑποσπα-
 ϕῶμαι αὐτὸν ὑπὸ τῆς οὐδὲ τῆς πονηρίας, καὶ ζῆν αὐτόν. ἔσ' τοῦτο
 γὰρ κατῆλθεν αὐτὸς, ἵνα τὰς ἁμαρτωλὰς σώσῃ, τὰς νεκρὰς ἀν-
 ζειν, τὰς πεθανοποιμένους ζωοποιήσῃ, τὰς ἐν τῷ σκότει φασίῃ.
 αἰνῶς ἡ εἰσῆλθεν εἰς ὑποστασίαν ἡμᾶς ἐκάλισεν, εἰς πόλιν ἀγίων,
 εἰρηνοποιήσας, εἰς ζωὴν τῷ μηδέποτε ὑποκινήσασαν, εἰς δόξαν
 ἀφθάρτου. μόνον ἡμεῖς τῇ ἀρχῇ ἡμῶν δῶμεν τέλος ἀγαθόν. ἐμ-
 μένωμεν τῇ πτωχείᾳ, τῇ ξενιτείᾳ, τῇ κακῇ, τῇ αἰτίᾳ τῇ
 παρὰ τὸν Θεόν, μὲν αἰδεύας κρείοντες τῷ θύμῳ. ὡς περ ἡ ἐγ-
 γύς ἐστι τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς, ἔπος ἐγγύτερος ὁ Κύριος τῷ ἐλθεῖν
 καὶ ἀνοῖξαι τὰς κεκλεισμένας θύρας τῆς καρδίας, καὶ δωρῆσθαι ἡ-
 μῖν τὸν πλῆτον τὸν ἑαυτοῦ· ἀγαθὸς γάρ ἐστι καὶ φιλεάνθρωπος, καὶ
 ἀφούδεις εἰσὶν αὐτῷ αἱ ἐπαγγελίαι, μόνον εἰς ὑπομένωμεν ἕως
 τέλους ἐπαζητῶντες αὐτόν. Δόξα τοῖς οἰκτιρμοῖς Πατρὸς, καὶ Υἱοῦ, καὶ
 Ἁγίου Πνεύματος, εἰς τὸς αἰῶνας. Ἀμήν.

Εἴς.
33.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΔΑΜ

ΠΡΟ ΤΟΥ ΠΑΡΑΒΗΝΑΙ ΑΥΤΟΝ ΤΗΝ ΕΝΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

Καὶ μὲν τὸ αὐτὸν ἀπολέσαι ἐκ τῆς ἰδίας εἰκόνας
ἐκ τῆς ἐπεραφίον. Συνέχει ἐκ τῆς ὁμιλίας ζητήσεις
τινας παρὰ ὧφελίμης.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΙΒ΄.

Ο Αδάμ τὴν ἐντολὴν παλάσας, καὶ δύο φόβους ἀπώ-
λετο, οὗτοι μὲν ὅτι ἀπώλετο τὸ κτήμα τὸ καθαρὸν
τῆς φύσεως αὐτῆς, τὸ ὡραῖον, τὸ κατ'εἰκόνα καὶ ὁμοίω-
σιν τῷ Θεῷ. ἕτερον δὲ, ὅτι ἀπώλετο αὐτῷ τὴν εἰκόνα, ἐν ἣ
ἀπέκειτο αὐτῷ κατ'ἐπεραφίαν ἢ ἐπεραφίον πᾶσα κληρονομία.
ὥς περ εἰάν ἡ νόμισμα τὴν εἰκόνα τῷ βασιλείῳ ἔχον, καὶ τὸτο
παλάσας, ὁ χρυσὸς τε ἀπώλετο, καὶ ἡ εἰκὼν ἐχρησιμώλει, πῶ-
τον ἔπαθε καὶ ὁ Αδάμ μέγας ἦν πλῆτος καὶ μεγάλη ἡ κληρονο-
μία ἀφ'ἑπίστο αὐτῷ. ὥς περ εἰάν ἡ χωρίον μέγα, καὶ τὸτο ἔχῃ
προσόδους πολλὰς, ἐκεῖ ἀμπελος οἰκίσσασα, ἐκεῖ χῶραι οὐφορε-
σαι, ἐκεῖ ἀγέλαι, ἐκεῖ χρυσὸς καὶ ἀργυρος. ἔπος τῷ τίμιον τὸ
χωρίον παρὰ τῆς παλάσας, αὐτὸ τὸ σκευὸς τῷ Αδάμ. ἀλλ' ἐπειδὴ
κακὰ ἔχε διανοήματα καὶ λογισμὰς, ἀπώλετο ὑπὸ τῷ Θεῷ. καὶ λέ-
γομεν δὲ ὅτι ἀπώλετο τὸ ὅλον καὶ ἡρανίθη, καὶ ἀπέθανεν. ὑπὸ
τῷ Θεῷ ἀπέθανε, τῇ δὲ ἰδίᾳ φύσει ζῇ. ἰδὲ ἦν ὅλος ὁ Κόσμος
παλάσας ἐν τῇ γῇ, καὶ παραμαρτύεται, ἀλλ' ὁφθαλμὸς τοῦ Θεοῦ
βλέπει αὐτὸν πᾶν νῦν, καὶ τὰς ἐνθυμήσεις, καὶ ὡς παλάσας, καὶ
παλάσας, καὶ ἐποιεῖ ἐν αὐτοῖς κοινωνίαν, ἐπειδὴ ἐκεῖν ἀλά-
στον

στον τῷ Θεῷ λογίζονται. ὥς περ ἐάν ᾧσι πυνδοχῆα, καὶ πορνεία, καὶ τόποι ὅπως ἀπαξίαι γίνονται καὶ ἀσωτίαι. λοιπὸν οἱ θεοσεβεῖς παρερχόμενοι, βδελύσσονται, καὶ βλέποντες καὶ βλέπεσιν. ὥς νεκρά γὰρ αὐτοῖς ἔστιν. ἔτι καὶ ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰς ὑποσαπίσταντας ὑπὸ τοῦ λόγου αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ τῆς ἐντολῆς, ὅπως βλέπει μὲν, ἀλλὰ ὡραβλέπει αὐτὸς, καὶ ἐ ποιεῖ ἐκεί κοινωρίων, ἔτι ἐπαναπαύεται εἰς τὰς λογισμὰς αὐτοῦ ὁ Κύριος.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Πῶς τις δυνάται εἶναι πτωχὸς τοῦ πνεύματι, μάλιστα ὅτε αἰσθάνῃ ἐν ἑαυτῷ, ὅτι μετετέθη καὶ προσέκοψε, καὶ εἰς γινώσκει καὶ σωῖται ἡλθεν, καὶ τὸ ἀρότερον ἐκ εἶχεν;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Εως ἐ ταῦτα τις κτᾶται, καὶ προσκόπτει, ἐκ ἐστὶ πτωχὸς τοῦ πνεύματι, ἀλλ' οἶεται ὡρὶ ἑαυτοῦ. ὅταν δὲ ἔλθῃ εἰς ταύτην τὴν σωῖσιν, καὶ τὴν προσκοπὴν, αὐτὴ ἡ χάρις διδάσκει αὐτὸν εἶναι πτωχὸν τοῦ πνεύματι, τὸν ὀντάτινα δίκαιον καὶ ἐκλεκτὸν τῷ Θεῷ, μὴ ἡγεῖσθαι εἶναι, ἀλλ' ἔχειν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἄτιμον, καὶ ἐξεδυνωμένον ὥς μηδὲν εἰδότε καὶ ἔχοντα, καίτοι εἰδότε καὶ ἔχοντα. τῆτο δὲ ὡς φυσικὸν καὶ πηκτὸν γίνεται ἐπὶ τοῦ νοῦ τοῦ ἀνθρώπων. ἔχ ὁρᾷ; ὁ προσπάτωρ ἡμῶν Ἀβραάμ ὢν ἐκλεκτός, γινώσκων αὐτὸν καὶ ἀποδοὺν ὠνόμαζε. καὶ ὁ Δαβὶδ χριστεὶς εἰς βασιλείαν, Θεὸν εἶχε μετ' ἑαυτοῦ. καὶ τί λέγει; σκώληξ εἰμι καὶ ἐκ ἀνθρώπων, ὁ νεκρὸς ἀνθρώπων, καὶ ἐξεδυνάμα λαῶν. οἱ ἐν θέλοντες τῶν ταῦτα συγκληρονόμοι, καὶ συμπολίται τῆς πόλεως τῆς ἑβραϊκῆς, καὶ συνδοξαδιῶν αὐτοῖς, ταύτην ὀφείλουσι τὴν ταπεινοφροσύνην ἔχειν, καὶ μὴ οἶσθαι ἐν ἑαυτοῖς εἶναι τι, ἀλλ' ἔχειν σωπετεμμένον τὴν καρδίαν. εἰ γὰρ καὶ ἁφ' ὁρᾷ εἰς ἑκάστον τοῦ Χριστιανῶν ἐνεργεῖ ἡ χάρις, καὶ ἁφ' ὁρᾷ ἔχει μέλη. ὅμως δὲ μιᾶς εἰσι πόλεως οἱ πάντες, ὁμόψυχοι, ὁμόλογηται, ὅπως γινώσκοντες ἀλλήλους. ὥς περ μέλη πολλά εἰσιν ἐν σώματι, μία δὲ ψυχὴ ἐν πᾶσιν ἡ κινῶσα ταῦτα. ἔτι ἐν πνεῦμα ἐνεργεῖ ἐν πᾶσι ἁφ' ὁρᾷ, μιᾶς δὲ εἰσι πόλεως, μιᾶς ὁδοῦ. πάντες γὰρ οἱ δίκαιοι τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἐκκλησίαν ὁδοῦ διώδυσαν, δικασμένοι, κατεχέμενοι,

νοι, ἐν αἰγείοις δέρμασι ζῶντες, ἐν σπηλαίοις, ἐν ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς. ὁμοίως καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἕως τῆς ἄρτι ὥρας φασί, καὶ πεινώμεθα, καὶ διψῶμεθα, καὶ γυμνητόμεθα, καὶ ὀνειδίζομεθα, καὶ ἀσπαόμεθα. ὧν οἱ μὲν ἀπεκεφαλίσθησαν, οἱ δὲ ἐσαυρώθησαν, ἄλλοι δὲ διεφόροις ἐθλίβησαν. αὐτὸς δὲ ὁ Διαπότης Προφήτης καὶ Ἀποστόλων, ὡς περ ὀπλιζόμενος τῆς θεϊκῆς δόξης, πῶς διόδδυσεν; τύπος ἡμῖν γιγνόμενος, διὰ ὕβρεων σέφανον ἀκάνθινον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐφόρισεν, ἐμπτύσματα ὑπέστη, ῥαπίσματα, σαυρόν. εἰ ὁ Θεὸς ἔτις διώδδυσεν ἐπὶ τῆς γῆς, ὀφείλεις καὶ σὺ μιμητὴς αὐτοῦ ᾗσθαι. καὶ οἱ Ἀπόστολοι, καὶ οἱ Προφῆται ἔτις διώδδυσαν· καὶ ἡμεῖς εἰ θελοῦμεν, τῷ θεμελίῳ τῷ Κυρίου, καὶ τῷ Ἀποστόλων ἐποικοδομηθῆναι, ὀφείλομεν μιμηταὶ αὐτοῦ ᾗσθαι. λέγει γὰρ ὁ Ἀπόστολος ἐν Πρὸς Κορινθίους Α' γ' κεφ., μιμηταὶ μου γίνεσθε, καθὼς καὶ ἐγὼ Χριστῷ. εἰ δὲ ἀγαπᾷς δόξαν ἀνθρώπων, καὶ προσκυβεῖσθαι θέλεις, καὶ ἀνάπαυσιν ζητεῖς, ἐξεξάπης τῆς ὁδοῦ. καὶ γὰρ σε συσαυρωθῆναι τῷ σαυρωθέντι, συμπαθεῖν τῷ παθόντι, ἵνα ἔτις συδοξαθῇς τῷ δοξαζούντι. ἀνάγκη γὰρ τὸν νόμῳ συμπαθεῖν τῷ νομίῳ, καὶ ἔτις ᾗσθαι κοινωνόν καὶ συγκληρονόμον Χριστῷ. ἐκ ἐγχαίρει γὰρ εἰς τὸν παθοντά, καὶ τῆς βραχείας καὶ συνῆς, καὶ πεδλιμμενῆς ὁδοῦ, ἐσελθεῖν τινα εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ἀγίου, καὶ ἀναπαύσθαι, καὶ συμβασιλεῦσαι τῷ βασιλεῖ εἰς τὰς ἀπεράντας αἰῶνας.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Επειδὴ ὅτι καὶ τὸν ἰδίαν εἰκόνα καὶ τὸν ἐπεράνιον ἀπώλεσεν ὁ Ἀδάμ, ἐκοῦν εἰ ἐποιῶνσε τῇ εἰκόνι τῇ ἐπερανίῳ, εἶχε Πνεῦμα Ἄγιον;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Εως ὅτε ὁ λόγος τῷ Θεῷ συνῶν αὐτῷ, καὶ ἡ ἐντολή, εἶχε πάντα. αὐτὸς γὰρ ὁ λόγος ὡς αὐτῷ κληρονομία, αὐτὸς ἐνδύμα καὶ δόξα συνεπέσσα αὐτὸν, αὐτὸς διδασκαλία. ὑπετίθετο γὰρ αὐτῷ καλέσαι πάντα, τῆτο εἰπὲς ἑραρόν, τῆτο ἥλιον, τῆτο σεληνῶν, τῆτο γλῶσσαν, τῆτο πτερόν, τῆτο θηρίον, τῆτο δένδρον, καθὼς ἐδεδόκειτο, ἔτις καὶ ἔλεγον.

ΕΡΩ-

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Αἰθισιν εἶχε καὶ ποινωνίαν τῷ πνέματι;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Αὐτὸς ὁ λόγος σωτῶν, πάντα ὑπὸ αὐτῷ, εἴτε γινώσκεις, εἴτε αἰθισίς, εἴτε κληρονομία, εἴτε διδασκαλία. καὶ Γωάννης τί λέγει περὶ τῶ λόγου; ἐν ἀρχῇ ὑπὸ ὁ λόγος. ὁρᾷς ὅτι ὁ λόγος πάντα Γωάν. ι. ὑπὸ. εἰ δὲ καὶ ἐξωθεν σωτῶν αὐτῷ δόξα, καὶ σκανδαλιζόμεθα ἐπὶ τῷ. καὶ ἡ λέγει ὅτι γυμνοὶ ἦσαν, καὶ ἐκ ἐβλεπον ἀκλήλας, καὶ μὴ τὸ πᾶσιβλῶναι τῷ ἐντολῷ, τότε εἶδον αὐτὰς γυμνὰς, καὶ ἡχυνθῆσαν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Οὐκ ἔν περὶ τέτοις ἦσαν ἀντὶ τοῦ βολαίς ἐνδεδυμένοι δόξαν Θεῶ;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὡς ἐπὶ τῷ Προφητῷ ἐνήργει τὸ πνεῦμα, καὶ ἐδίδασκεν αὐτὰς, καὶ ἐσωθεν αὐτῷ ὑπὸ, καὶ ἐξωθεν αὐτοῖς παρεφαίνετο· ὥπως καὶ εἰς τὸν Ἀδὰμ, ὅτε ἤθελε τὸ πνεῦμα, σωτῶν αὐτῷ ὑπὸ, καὶ ἐδίδασκε καὶ ὑπετίθετο· ὥπως εἶπε, καὶ λέγει· πάντα ἡν ὑπὸ ὁ λόγος αὐτῷ, καὶ ἕως ὅτε ἐνέμενε τῇ ἐντολῇ, φίλος ὑπὸ Θεῶ. καὶ τί θαυμαστόν, εἰ ἐν τέτοις ἂν, παρέβη τῷ ἐντολῷ, ὁπότε καὶ οἱ πληρωμένοι Πνεύματος Ἀγίου, ἔχουσι τὰς φυσικὰς λογισμὰς, καὶ ἔχουσι θέλημα τὰ συμφωνῆσαι; ὥπως καὶ αὐτὸς σωτῶν τῷ Θεῷ ἐν Παραδείσῳ, ἀφ' ἐαυτῶ ἰδίῳ θελήματι παρέβη, καὶ ὑπήκουσε μένει πονηρῷ· πλὴν καὶ μὴ τῷ πᾶσιβλῶναι εἶχε γινώσκιν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Οἵποῖαν;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὡς περὶ ὅταν συλληφθῇ ληστὴς εἰς δικαστήριον, καὶ ἀρχεται κρινεῖσθαι, λέγει αὐτῷ ὁ ἀρχων, ὅτε ἐποίησας τὰ κακὰ, καὶ ἡδεῖς ὅτι σουλ-

συλληφθῆναι ἔχεις, καὶ ἀποθανεῖν; ἐκεῖνος δὲ πολλὰ εἰπεῖν, ὅτι
 ἐκ ἡδύν. οἷδε γὰρ, καὶ τιμωρέμενος πάντα μνημονεύων ἐξομολογεῖ-
 ται. καὶ ὁ πορευόμενος, ἐκ οἶδεν ὅτι κακῶς ποιεῖ; καὶ ὁ κλέπτης,
 ἐκ οἶδεν ὅτι ἀμαρτάνει; ἕως καὶ ἀνδρῶν γραφῶν, οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ
 τῆ φυσικῆ λογισμῆς, ἐκ οἶδασιν ὅτι Θεὸς ὅστις; καὶ δύνανται ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰπεῖν, ἐκ ἡμεῖς ὅτι Θεὸς εἶ. λέγει γὰρ αὐτοῖς,
 πᾶς γιγνομένης ἐκ τῆ ἐρανῆ βροντῆς καὶ ἀεραπᾶς, ἐκ οἶδατε ὅτι
 ἐστὶ Θεὸς διακινῶν τὴν κτίσιν; τί οὖν ἐκραζον οἱ δαίμονες, σὺ εἶ
 ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, τί σὺ καὶ κληρὸν ἡλθὼς βασιλεῖσαι ἡμᾶς; καὶ ἔτι ἐν
 τοῖς μαρτυροῦσι λέγουσι, καίεις με, καίεις με. ἐκ ἡδύναν οὖν τὸ ξύ-
 λον τῆς γνώσεως τῆ καλῆς, καὶ τῆ κακῆς, ἡ ἀδύναμις τῆ Αἰδῆς
 τὴν γνώσιν ἐδωκεν. ἕκαστος γὰρ ἀρχεται ἐπερωτῶν, ὡς ἐν τίνι ἦν
 ὁ Αἰδῆς, καὶ τί ἐπαρῆεν. αὐτὸς γὰρ ὁ Αἰδῆς πῶς γινώσκῃ ἐδέξατο
 καλῶτε καὶ κακῶ. λοιπὸν ἀκούμεν ἐκ τῆς γραφῆς, ὅτι ἐν τῇ
 καὶ ἐν καθαρότητι τοῦ, καὶ ἀδύναμις τὴν ἐντολήν ἐξεβλήθη τῆ Πα-
 ραδείσου, καὶ ἀργίᾳ αὐτοῦ ὁ Κύριος. λοιπὸν καὶ τὰ καλὰ αὐτοῦ
 μαρτυρεῖται, καὶ τὰ κακὰ μαρτῶν ἀσφαλίζεται αὐτὸν, ἵνα μηκέτι
 ἀμαρτάνῃς, ἐμπέσῃ εἰς κείμα θανάτου. γινώσκοντες δὲ ὅτι πᾶ-
 σα ἡ κτίσις τῆ Θεοῦ δι' αὐτὴν οἰκονομεῖται. αὐτὸς γὰρ ἐποίησεν
 ἐρανὸν, γῆν, ζῶα, ἐρπετὰ, θηρία, ἃ βλέπομεν, τὸν δὲ ἀειδμεν
 ἀγνοοῦμεν. τίς γὰρ ἀνθρώπων οἶδεν, εἰμὴ μόνον ὁ Θεὸς ὁ ὢν ἐν
 πᾶσι, καὶ τοῖς ἐμβρύοις δὲ τῆς ζωῆς; ἐκὶ αὐτοῦ ἐπίσταται τὰ ὄν-
 τα ἰσχυρά τῆς γῆς, καὶ ἐπάνω τῶν ἀεράων; ἀδύνατοι οὖν
 ταῦτα μάλλον ζητήσωμεν, ὡς καλοὶ ἔμποροι, κληρονομίαν κτήσα-
 σθαι ἐπεράνιον, καὶ τὰ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν. μάθωμεν
 κτήσασθαι κτήματα ἅπερ συμφερόμενοι ἡμῖν. εἰ γὰρ ἀρξῇ ἄν-
 θρωπος ὢν ἐρυνῶν τὸν λογισμὸν τῆ Θεοῦ, καὶ λέγειν, εὐρόν τι καὶ
 κατέλαβον, ἀρεθίσεται ὁ ἀνθρώπινος νῆς ὑπερβαίνων τὸν λογισ-
 μὸν τῆ Θεοῦ. ἐν τῷ δὲ πολὺ πλεονᾷ. καὶ ὅσον θέλεις δεῖ γνώ-
 σεως ἐρυνῆσαι καὶ εἰσελθεῖν, χωρεῖς εἰς βάθος, καὶ εἶδεν κατα-
 λαμβάνεις. αὐτὸς γὰρ πᾶς ἐπισκέψῃς τὰς γιγνομένας σοι, τί ἐρ-
 γάζεται κατ' ἡμέραν εὖ σοι, καὶ πᾶς, ἀρρητὰ ἐστὶ καὶ ἀκατέληκτα,
 ἢ μόνον δεῖξασθαι μὴ δὲ χαρισίας, καὶ πιστεῖν. τὴν γὰρ σὺ ψυ-
 χὴν οὗ ἐκ ἐλθνήθης καὶ ἕως ἄρτι, ἡδυνήθης γνωρίσαι; ἐπεὶ ἐ-
 παγγεῖλόν μοι ἀπὸ παλαιῶν, καὶ ἕως οὗ πᾶς βρύνοντες ἐν σοὶ λο-
 γισμῶς. εἰπέ μοι πᾶς ἐνδυμήσεις ἑμῶν ἡμερῶν. ἀλλ' ἐδέξαται
 ἐν τῇ λογισμῶς τῆς ψυχῆς σου καταλαβεῖν ἐκ ἡδυνήθης, τὰς

λογισ-

λογισμὸς τῷ Θεῷ καὶ τὸν νῦν πῶς δυνάσται δορεῖν, ἀλλ' αὖτ' ὅσον δι-
είσκεις ἄρτον φάγε, καὶ ἄφες ὅλῳ τῷ γῆν, καὶ ἀπελθε εἰς τὸ
χαλὸς καὶ ποταμῶ, καὶ πῖε ὅσον χεῖρ ἔχεις, καὶ πᾶρλθε, καὶ μὴ
ζητήσης πόδον ἔρχεται, ἢ πῶς ῥέει. ἀπέδασον θεραπευθῆναι
τὸν πόδα, ἢ τὸν πόνον τῷ ὀφθαλμῷ σου, ἵνα ἴδῃς τὸ φῶς τῷ ὕ-
λῳ. μὴ ζητήσης δὲ πόσον ἔχει φῶς ὁ ἥλιος, ἢ πόσον ἀναπέλκει
ζῶον· ὁ ἀποχαρῆσαι εἰς χεῖρ σου, λάβε. καὶ τί ἀπέρχῃ εἰς ὄρη,
καὶ ζητῆς πόσοι ἐκεῖ νέμονται ὄναρχοι, ἢ θηρία. καὶ τὸ παιδίον ὅτε
προσέρχεται πρὸ μαζῶ τῆς μητρός, λαμβάνει τὸ γάλα καὶ ῥέεται.
ἐκ οἴδον δὲ ἐρῶν τῷ ῥίζαν, ἢ τῷ πηγλῷ, πόδον ἔπος ἐ-
πιρρέει. θυλάζει δὲ τὸ γάλα, καὶ τὸν ὅρον ὅλον ἄποκκοῖ. καὶ πάλιν
ἄλλῳ ὥραν μεστῇται ὁ μαζός. τῷτο ἔπε τὸ παιδίον οἶδον, ἔπε
ἡ μήτηρ αὐτῆ, εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἀπὸ ὅλων τῶν μελῶν τῆς μητρός
ἐξέρχεται τὸ γάλα. εἰ ζητῆς ἐν τὸν Κύριον εἰς βάθος, ἐκεῖ δι-
είσκεις αὐτὸν ποιεῖν σημεῖα. εἰ ζητῆς αὐτὸν ἐν λάκκῳ, ἐκεῖ
δείσκεις αὐτὸν ἐν μέσῳ δύο λεόντων φυλάσσοντα τὸν δίκαιον Δα-
νιὴλ. εἰ ζητῆς αὐτὸν εἰς πῦρ, ἐκεῖ δείσκεις αὐτὸν βοηθῶντα
τοῖς δέλοις αὐτῆ. εἰ ζητῆς αὐτὸν ἐν ὄρει, ἐκεῖ δείσκεις αὐτὸν
μὲν τῷ Ἡλίῳ, καὶ Μωσέως. πανταχῶ ἐνδοξί, καὶ ἐσοκάτω τῆς γῆς,
καὶ ὑπεράνω τῶν ἑρῶν, εἴπε ἐν ἡμῖν, πανταχῶ ἐσιν. ἔπος καὶ ἡ
ψυχὴ ἐγγύς σε εἰσι, καὶ ἴσωθεν σε εἰσιν, καὶ ἐξωθεν σε εἰσιν. ὅπως δὲ
θέλεις εἰς μακρὰς πατείδας, ἐκεῖ ἐσιν ὁ νῆς σου, εἴπε ὅπῃ δυσμᾶς,
εἴπε ὅπῃ ἀνατολᾶς, εἴπε εἰς τὴν ἑρῶν ἐκεῖ διεξέρχεται. ζητήσωμεν
ἐν ἀπορηγμένης τὸν καυτῆρα τῷ Κυρίῳ καὶ τῷ σφραγίδα ἐν ἐαυ-
τοῖς ἔχειν. ὅτι ἐν τῇ καιρῷ τῆς κρίσεως, γινομένης τῆς ἀποτο-
μίας τῷ Θεῷ, καὶ σιναγομῶν ὅλων τῶν φυλῶν τῆς γῆς ὅλε τοῦ
Αἰῶν, ὅταν καλέσῃ ὁ ποιμὴν τῷ ἰδίῳ ποιμένι, ἄσοι ἔχουσιν
τὸν καυτῆρα, ὅπως γινώσκουσιν τὸν ἴδιον ποιμένα, καὶ ὁ ποιμὴν τῶς
ἔχοντας τῷ ἰδίῳ σφραγίδα γνωρίζει, καὶ ὅπως ἀγέρῃ ἀπὸ παύ-
των τῶν ἐθνῶν. τῆς φωνῆς γὰρ αὐτῶ ἀκούουσιν οἱ ἴδιοι, καὶ ὑπάγου-
σιν ὀπίσω αὐτῆ. εἰς δύο γὰρ μέρη ἵσταται ὁ Κόσμος, καὶ γί-
νεται μία ποιμὴν σκοτεινῇ, ἡ χαρῶσα εἰς πῦρ αἰώνιον. καὶ μία
πλήρης φωτὸς ἡ ἀπὸς τῷ ἑρῶν λῆξιν ἀγαθότης. αὐτὸ ἐν ὁ
νῦν κἀμέτα ἐν ταῖς ψυχαῖς, αὐτὸ ἐκεῖνο λάμπει καὶ φανεῖται,
καὶ τὰ σώματα ἐκδύει δόξαν. ὥς περ ἐν τῷ καιρῷ τῷ ξανθικοῦ
μυῖος αἱ ῥίζαι ἀχωσμέναι ἐν τῇ γῇ, πῶς ἰδίως καρπὸς, καὶ τὰ
ἴδια ἀνθὶ καὶ κᾶλη ἐκβλαστῶσι, καὶ καρποφοῦσι, καὶ φανεῖται
αἱ

αἱ καλὰ ρίζαι, καὶ αἱ τὰς ἀκαΐδας ἔχουσαι φανεραὶ γίνονται· ὅπως ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἕκαστος διὰ τὴν ἰδίαν σῶματος ἅπερ ἔπραξεν, ἐμφανίζεται, καὶ φανερεῖται τὰ τε καλὰ, καὶ τὰ κακά· ἐκὼς γάρ ἐστι πᾶσα ἡ κείσις, καὶ ἡ ἀπαπόδοσις. Ἐστὶ γὰρ ἄλλη βροφή τοῦτο τὸ πᾶν φαινομένη. καὶ γὰρ Μαυσοῦς ὅτε ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὄρος, ἡμέρας τεσσαράκοντα ἐνήστευσεν. ἀνῆλθεν ἄνθρωπος, κατῆλθε Θεὸν ἔχων. καὶ ἰδοὺ βλέπομεν ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐν ὀλίγαις ἡμέραις, εὖ μὴ ὑποσπείχῃ τὸ σῶμα βρώμασι, φθείρεται· καὶ αὐτὸς ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις νηστεύσας, πλεονὸν ὅλων ἐνδυναμώτερος κατῆλθεν. ἔβλεπετο γὰρ ὑπὸ τῷ Θεῷ, καὶ ὁικονομεῖτο αὐτῷ τὸ σῶμα ἄλλη βροφή ἐπερانیω. ὁ γὰρ λόγος τῷ Θεῷ βροφή αὐτῷ ἐγίνετο, καὶ εἶχε δόξαν εἰς τὸ πρόσωπον. τὸ γινόμενον, τύπος τοῦ ἐκείνου γὰρ ἡ δόξα νῦν ἔσῳσεν εἰς τὰς καρδίας τῶν Χριστιανῶν λάμπει. ἀνιστάμεθα γὰρ τὰ σώματα ἐν τῇ ἀνάστασι ἄλλω ἐνδύματι θεϊκῷ σκεπάζονται, καὶ βρώσει ἐπερانیω τρέφονται.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Τί ἐστι, γυνὴ ἀκατακαλύπτῳ κεφαλῇ προσδουλομένη;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ἐπειδὴ ἐν τῷ καιρῷ τῷ Ἀποστόλων ἀφιερμένας εἶχον τὰς τείχας τῆς κεφαλῆς, ἀντὶ σκεπάσματος· διὰ τὸ ὅτι Κύριος, καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἦλθον εἰς τὴν κτίσιν καὶ ἐσωφρόνησαν αὐτῷ· πλὴν ἡ γυνὴ κεῖται εἰς τύπον τῆς Ἐκκλησίας· καὶ ὥς περ εἰς τὸ φαινόμενον ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐκείναι εἶχον ἐξηπλωμένας τὰς τείχας ἀντὶ σκεπάσματος· ἔτω καὶ ἡ Ἐκκλησία τὰ τέκνα αὐτῆς ἐνδύει, καὶ περιβάλλει ἐνδύμασι θεϊκοῖς, καὶ διδασκαλίαις. καὶ εἰς τὸ παλαιὸν δὲ τῆς Ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, μία τοῦ ἡ συνάγωγῃ, καὶ ἐσκέπετο ὑπὸ τῷ πνεύματος, καὶ ἦσαν αὐτὴ δόξης περιβεβλημένη τὸ πνεῦμα, εἰ καὶ αὐτοὶ ἐκ ἐσοίχησαν. Ἐκκλησία ἐν λέγεται καὶ ἐπὶ πολλῶν, καὶ ἐπὶ μιᾶς ψυχῆς. αὕτη γὰρ ἡ ψυχὴ συνάγει ὅλες τὰς λογισμὰς, καὶ ἐστὶν Ἐκκλησία τῷ Θεῷ. ἡρμόδιον γὰρ εἰς κοινωνίαν ἡ ψυχὴ τῷ ἐπερανίῳ κυμαίνῃ, καὶ κινεῖται τῷ ἐπερανίῳ. τὸ δὲ καὶ ἐπὶ πολλῶν νοεῖται, καὶ ἐπὶ ενός. καὶ γὰρ ὁ Προφήτης λέγει περὶ τῆς Ἰερουσαλὴμ, εὐρόνσε ἔρημον, καὶ γυνῶν,

Εἰς τὴν
16.

μὴν, καὶ ἐνέδυσάσε, καὶ τὰ ἐξῆς, ὡς ὅπῃ τὸ εἶδος προσώπου
εἶπεν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Τί ἐστὶν ὃ ἡ Μάρθα εἶπε τῷ Κυρίῳ περὶ τῆς Μαρίας, ὅτι Λυκ. ιο.
ἐγὼ κάμνω εἰς πολλὰ, καὶ αὕτη ὠξυκαθεζέται σοι;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὁ ὄφειλεν εἰπεῖν ἡ Μαρία τῇ Μάρθᾳ, ὁ Κύριος παραλαβὼν
εἶπεν αὐτῇ, ὅτι πάντα ἀφῆκεν ἐκείνη, καὶ ὡρᾷ τὰς πόδας ἐκά-
θιστο τῷ Κυρίῳ, καὶ τὸν Θεὸν ἀλόγει ὀλίω τῷ ἡμέραν. ὁρᾷς
προσεδρεύω ὑπὲρ ἀγάπης. ἵνα δὲ σαφέστερον ὁ λόγος τῷ Θεῷ
φωτισθῇ, ἄκουσον. εἰς ἀγαπᾷ τὸν Ἰησοῦν, καὶ προσέχει αὐτῷ,
ὁρᾷς καὶ ἐχ' ἀπλῶς προσέχει, ἀλλὰ καὶ ὠξυκαθεζομένη ἐν τῇ ἀγά-
πῃ, ἥδη καὶ ὁ Θεὸς λογίζεται ἀντὶ τῆς ἀγάπης ἐκείνης δυνάμιτι
ἐκείνη τῇ ψυχῇ, εἰ καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκ οἶδε τί μέλλει λαμβά-
νειν, ἢ ποῖον μέρος μέλλει ὁ Θεὸς δίδοναι τῇ ψυχῇ. καὶ τῇ Μα-
ρίᾳ γὰρ ἀγαπάσθαι αὐτὸν, καὶ ὠξυκαθεζομένη ὡρᾷ τὰς πόδας
αὐτῷ, ἐχ' ἀπλῶς προσετέθη, ἀλλὰ δυνάμιν τινα κρυφισαίαν ἐκ
τῆς αὐτῆς ἐστίας ἔδωκεν αὐτῇ. αὐτοὶ γὰρ οἱ λόγοι ἕως ἐλάλει ὁ
Θεὸς μὴ ἐρρωθῆς τῇ Μαρίᾳ, πνύματα ἦσαν, καὶ δυνάμεις τις. καὶ
εἴποι οἱ λόγοι ἐισερχόμενοι εἰς τὴν καρδίαν, ψυχὴ εἰς ψυχὴν, καὶ
πνεῦμα εἰς πνεῦμα, καὶ δυνάμεις θεϊκὴν ἐπληρῆστο εἰς τὴν καρδίαν
αὐτῆς. ἐξ ἀνάγκης γὰρ ἐκείνη ἡ δυνάμις, ὅπως καταλύσει πα-
ράμοτος γίνεταί, ὡς κτήμα ἀναφαίρετον. καὶ τῷτο ὁ Κύριος εἰδὼς
τί ἔδωκεν αὐτῇ, εἶπε, Μαρία τὴν καλὴν μερίδα ἐξελέξατο. Λυκ. ι.
μὴ δὲ καιρὸν ἐκεῖνα ἃ ἐποίησεν προσδύμας ὡρᾷ τὴν ὀξυκαθεζομένην ἡ
Μάρθα, ὡρᾷ αὐτὴν εἰς τὸ χάρισμα ἐκεῖνο· καὶ αὕτη γὰρ ἐ-
δέξατο δυνάμιν θεϊκὴν τῇ ψυχῇ αὐτῆς. Καίτι θαυμαστὸν, εἰ οἱ
προσερχόμενοι τῷ Κυρίῳ, καὶ προσκολλώμενοι σωματικῶς ἐλάμβανον
δυνάμιν, ὅποτε οἱ Ἀπόστολοι ἐλάλουν λόγον, καὶ ἐπιπτεν ὅπῃ
τὰς πειθύνοντας τὸ Πνεῦμα τὸ Ἄγιον. Ὁ Κορινθίος ἐκ τῷ λόγου
ἔκπεσον, ἔλαβε δυνάμιν. πόσω μᾶλλον ὁ Κύριος, ὅτε ἐλά-
λει λόγον τῇ Μαρίᾳ, ἢ τῷ Ζακχαίῳ, ἢ τῇ ἀμαρτωλῷ, ἥτις
λύτασα τὰς τείχας ἀπέμασε τὰς πόδας τῷ Κυρίῳ. ἢ τῇ Σα-
μαρί-

Γωα.
14.

μαρίτιδι, ἢ τῷ ληστῇ, ἐγίγνετο δυνάμις, καὶ συνεκράδην ταῖς ψυχαῖς αὐτοῦ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον; Καὶ νῦν οἱ ἀγαπῶντες τὸν Θεόν, καὶ καταλιμπάνοντες πάντα, καὶ τῇ ὀλῃ προσκαρτερῶντες, διδάσκονται ἐν κρυπτῷ, ἃ ἐκ οἶδασιν. αὐτὴ ᾧ ἡ ἀλήθεια, καὶ τὴν προαίρεσιν αὐτοῦ φανερῶται αὐτοῖς, καὶ διδάσκει αὐτὸς, ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ ἀλήθεια. Καὶ αὐτοὶ γὰρ οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τῆς σωρῆς ᾧ δαμύοντες τῷ Κυρίῳ, ἔβλεπον σημεῖα μεγάλα, ὅπως τε λεπτοὶ ἐκαθαρίζοντο, καὶ νεκροὶ ἠγείροντο· καὶ ἐκ ἠδεύσαν πῶς ἀναστέφεται θεία δυνάμις καὶ διακονεῖ ἐν καρδίᾳ, καὶ ὅτι ἡμεῶν πνευματικῶς ἀναθροῦναι, καὶ συγκιρηνῶναι τῇ ἐπερανίῳ ψυχῇ, καὶ γίγνεσθαι καινὴ κτίσις. Ἐκ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησεν ἡγάπων τὸν Κύριον. λοιπὸν ὁ Κύριος ἔλεξεν αὐτοῖς, τί θαυμάζετε τὰ σημεῖα, κληρονομίαν μεγάλῃ δίδωμι ὑμῖν, ἣν ἐκ ἔχει ὁ Κόσμος ὅλος. λοιπὸν αὐτοὶ ἐξονίζοντο εἰς τὰς λόγους αὐτῆς, ἕως ὅτε ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, καὶ ἀνέβλεπε τὸ σῶμα ὑπὲρ ἡμῶν, ὑπεράνω τῶν ἐρανῶν, καὶ τότε εἰσηλθε καὶ συνεκράδην ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ ᾧ ἐκλήθη. καὶ αὐτὴ ἡ ἀλήθεια φανεροῦ ἐαυτῷ εἰς τὰς ψυχὰς τὰς πιστάς. καὶ ἔρχεται ὁ ἐπερανίος ἀνθρώπος μὴ τῆς ἀνθρώπου σφ, καὶ γίγνεται εἰς μίαν κοινωνίαν. Ὅσοι ἐν εἶσιν εἰς διακονίαν καὶ προθυμῶς πάντα ποιεῖσι ἕκαστον, καὶ πίσιν, καὶ ἀγάπῃ Θεῷ, αὐτὸ ἐκεῖνο μὴ καιρόν τινα φέρει αὐτὸς εἰς γινῶσιν αὐτῆς τῆς ἀληθείας. ὁ γὰρ Κύριος φανερῶται ταῖς ψυχαῖς αὐτοῦ, καὶ διδάσκει αὐτὸς τὴν ἀναστροφὴν τῆς ἁγίας Πνεύματος. Δόξα καὶ προσκυνήσεις τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΟΝ ΚΑΡΠΟΝ

ΑΠΑΙΤΗ Ο ΘΕΟΣ

ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ.

ΟΜΙΛΙΑ ΙΓ'.

Πάντα τὰ φαινόμενα ἔκτισεν ὁ Θεός, καὶ ἔδωκε τοῖς ἀνθρώποις εἰς ἀνάπαυσιν καὶ ἔνυχον, καὶ νόμον δικαιοσύνης ἔδωκεν αὐτοῖς. Ἀπὸ δὲ τῆς τῆ Χειρὸς παρυσίας, ἄλλον καρπὸν ζητεῖ ὁ Θεός, καὶ ἄλλω δικαιοσυλῇ, τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας· συνείδησιν ἀγαθὴν, λόγους χρηστὰς, ἐνδυμήσεις σεμνὰς καὶ ἀγαθὰς, καὶ πάντα τὰ τῆς Ἀγίων κατεργάματα. Λέγει γὰρ ὁ Κύριος, εἰ μὴ φελασθήσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλέον τῆς Γραμματέων, καὶ Φαρισαίων, ἔδυάδε ἐσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῆς ἐριων. Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, μὴ πορνείῃς, ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μήτε ἐπιθυμήσῃς, μήτε ὀργισθῇς. χρὴ γὰρ τὸν βεβήκοτον φίλον εἶναι Θεῷ, φυλάττειν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς ῥύπτῃς τῆς ἁμαρτίας, καὶ τῆς πυρὸς τῆς αἰωνίᾳς τῆς ὄντος ἐν ἡμῖν. τὸτο ἀξίως τῆς βασιλείας κατίσῃσιν ἡμᾶς. Δόξα τῇ ἀσπληχνίᾳ αὐτῇ, καὶ τῇ ἡραμύνῃ δόδοιᾳ τῇ Πατρὶ καὶ τῇ Τεῷ καὶ τῇ Ἀγίῃ Πνεύματι, εἰς τὰς αἰῶνας τῆς αἰώνων. Ἀμήν.

Ματθ.
5.

ΟΙ

ΟΙ ΤΟΤΕ ΛΟΓΙΣΜΟΙΣ,
ΚΑΙ ΤΟΝ ΝΟΥΝ ΤΩ ΘΕΩ
ΕΠΙΔΙΔΟΝΤΕΣ,

Τὸτο ἐπ' ἐλπίδι τῷ φωτισθῆναι τὸς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ποιῶσι, ἔο' Θεὸς τοιοῦτος ἐν ἀγιότητι καὶ καθαρότητι μεγίστῃ μυστηρίων ἀξιοί, ἔ' μεταδίδωσιν αὐτοῖς ἐκ τῆς χάριτος αὐτῶ. ἔ' τί ἀγαθῶν ἐπαρτίων τυχεῖν βυλόμενοι ποιῶν ὀφείλωμεν. Λοιπὸν οἱ Ἀπόστολοι, ἔ' οἱ Προφῆται ἀφομοιοῦνται τοῖς ἀκτίσιν ἡλίς διὰ θυρίδος εἰσερχομένοισι. Διδάσκει ἔ' ἡ Ομιλία, τίς ἡ γῆ τῷ Σαταρᾷ, ἔ' τίς ἡ Ἀγγέλων, ἔ' ὅτι ἀμφοτέρω ἀφ' ἡλῆφητος, ἔ' ἀόρατος.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Ι Δ,

Πάντα τὰ ἐν τῷ Κόσμῳ φαινόμενα ἔργα ἐπ' ἐλπίδι γίνεται, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῷ καμάτων καὶ εἰ μήτις ἐν πάσῃ πληροφορίᾳ ὑπολαύσῃ τῷ πόνων, ἐδὲν ὠφελείται. Καὶ γὰρ ὁ γεωργὸς σπείρει ἐπ' ἐλπίδι καρπῶν, καὶ καμάτων ὑποφέρει δὲ τὴν προσδοκίαν. ἐπ' ἐλπίδι, φησὶν, ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾷ. καὶ ὁ λαμβάνων γυναικα, ἐπ' ἐλπίδι τῷ ἔχειν κληρονομίαν καὶ ὁ ἔμπορος δίδωσιν ἑαυτὸν εἰς θάλατταν καὶ θάνατον ἔτοιμον δὲ τὸ κέρδος. Οὕτω καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῷ ἔραν,

1. Κ.ρ.
9.

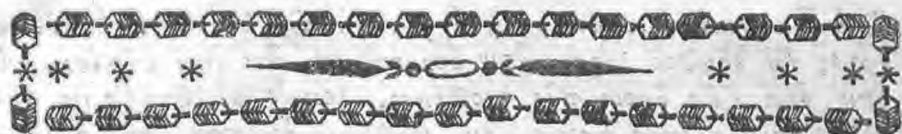
νῶν, ἐπ' ἐλπίδι τῆ φωτισθῆναι τὰς ὀφθαλμούς τῆς καρδίας, δι-
 δώσει τις ἑαυτὸν ἀναχωρῶν ἐξ βιωτικῶν πραγμάτων, καὶ χολά-
 ζων ἐν διχαῖς καὶ δειήσεσι, προσδεχόμενος τὸν Κύριον, τότε ἐλ-
 θὼν ἐμφανίσει αὐτῷ ἑαυτὸν, καὶ καθαρώσει αὐτὸν ἐκ τῆς ἐνοικί-
 σης αὐτοῦ ἁμαρτίας. ἐκ ἐπελπίζει δὲ ὅτι τοῖς καμάρτοις αὐτῷ,
 καὶ τῇ πολιτείᾳ, ἕως ἂν τύχῃ ἢ ἐλπίζομεν, ἕως ἂν ἐλθῶν
 ὁ Κύριος οἰκήσῃ ἐν αὐτοῖς, ἐν πάσῃ αἰδήσει καὶ ἐνεργείᾳ πνέ-
 ματος. Καὶ ὅταν γόσηται τῆς χρηστότητος τῆ Κυρίου, καὶ τοῖς
 καρποῖς τῆ πνέματος ἐντροφήσῃ, καὶ θεωρεῖται τὸ κάλυμμα
 τῆ σκότητος, καὶ τὸ φῶς τῆ Χριστοῦ ἐκλάμψῃ, καὶ ἐνεργήσῃ ἐν
 χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ, τότε πληροφορεῖται ἔχων μετ' ἑαυτοῦ τὸν Κύ-
 ριον ἐν πολλῇ σοφίᾳ. ὥς περ ἐκεῖ ὁ ἔμπορος κερδήσας χαίρει.
 ἀγῶνα δὲ ἔχει καὶ φόβον ἢ τὸν ἑαυτοῦ ληστῶν, καὶ ἢ τὸν πνέματων τῆς
 πονηρίας, μήπω χαυνωθείς ὑπολέσῃ τὸν κάματον, ἕως ἂν κατα-
 ξιωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ ἑρμῶν ἐν τῇ ἀντὶ Γερουσαλήμ. Πα-
 ρακαλίσωμεν ἐν καὶ ἡμεῖς τὸν Θεόν, ἵνα ὑποδύσῃ ἡμᾶς τὸν πα-
 λαιὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐνδύσῃ τὸν ἐπαράνιον Χριστὸν ὑπὸ τῷ νυῖ,
 ὅπως ἐν ἀγαλλιάσει ἡρόμενοι, καὶ ἔως ὑπ' αὐτῷ ὁδηγούμενοι ἐν
 πολλῇ γαλήνῃ ἐσόμεθα. φησὶ γάρ ὁ Κύριος, πληρῶσαι ἡμᾶς
 τῆς γόσεως τῆς βασιλείας βεβόητος, χωρὶς ἑμῶν ἂν διώκατε ποιεῖν
 ἔδον. Καὶ τοῖ γε ἔχῃ ἢ Ἀποστόλων πολλὰς οἶδε φωτίζειν.
 (κτίσματα γὰρ ὄντες, τὰς ὁμοειδῆς ἐξέφερον,) καὶ ἀδελφὸν καὶ
 υἱὸν Χριστοῦ ἡμέτεροι, θεωροῦντες τὸν Θεόν, τὰς λοιπὰς ἀνθρώπους ποιεῖν,
 ταῖς αὐτῷ τῷ καρδίαν, αὐτὸν τὸν νῦν ἀφιερεῖν, καὶ τὰς λογισ-
 μὰς ἀνατείνωμεν πρὸς τὸν Θεόν. καὶ ἔως ὁ Θεὸς δίδωσι κρυπτῶς
 ζωὴν καὶ βοήθειαν εἰς τὸν καρδίαν, καὶ ἑαυτὸν ἐμπιστεύει αὐτῇ.
 ὅτε γὰρ τὰ κρυπτά, ταῖς τὸν νῦν, καὶ τὰς λογισμὰς δίδωσι τῷ
 Θεῷ, μὴ ἀχολόγητος, μήτε φεμβόμητος ἀλλὰ καὶ, ἀπ' ἑαυτοῦ βια-
 ζόμενος, τότε ὁ Κύριος μυστηρίων ἀξιοῖ τῶτον ἐν ἀγιότητι καὶ κα-
 θαρρότητι πλείονι, καὶ ἱερῶς ἐπαράνιον δίδωσι αὐτὸν, καὶ πόμα
 πνευματικόν. ὥς περ ἔαν ἡ τις κεκτημένος πολλὴν θεωρίαν, καὶ
 δόλως, καὶ τέκνα, ἀλλῶς ἱερῶς δίδωσι πῶς δέλοισι, καὶ ἀλλῶς
 τοῖς ἰδίῳις τέκνοις τοῖς ἐκ τῆ ἀνέματος γεννημένοις. ἐπειδὴ τὰ
 τέκνα κληρονομῶσι τὸν Πατέρα, καὶ μετ' αὐτῷ ἐδίδοισιν, ἀφαιμιω-
 μένα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ. ἔγω καὶ ὁ Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Διαδόχος,
 πάντα αὐτὸς ἐκτίσας, καὶ ἔχει τὰς πονηρὰς καὶ ἀχαρίστους. τὰ δὲ
 τέκνα ἂν ἐγέννησεν ἐκ τῆ ἀνέματος αὐτοῦ, καὶ οἷς μετέδωκεν ἐκ τῆς

Γ' αὐ.
15.

χάριτος αὐτῆ, ἐν οἷς ἐμορφώθη ὁ Κύριος, ἰδίαν ἀνάπαυσιν καὶ
 τροφήν, καὶ βρώσιν, καὶ πόσιν, παρὰ τῆς λοιπῆς ἀνθρώπου ἐκφέ-
 ρει, καὶ δίδωσιν αὐτὸν αὐτοῖς ἀνατρεφουμένοις μετὰ τῷ Πατρὶ αὐ-
 τοῦ, ὡς φησιν ὁ Κύριος, ὁ βρώγων μετὰ τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου
 τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, καὶ θαύματα ἔμὴ θεωρή-
 σει. οἱ γὰρ ἔχοντες τὴν ἀληθινὴν κληρονομίαν, ὡς Υἱοὶ ἐκ Πα-
 τρός ἐπαραινέ γενηθήσονται, καὶ εἰς τὸν οἶκον τῷ Πατρὶ αὐτοῦ
 διάγουν, ὡς φησιν ὁ Κύριος, ὁ δούλος ἔμμεν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὃ
 δὲ Υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. εἴπερ ἔν καὶ ἡμεῖς βελομένοι ἐκ τῷ
 Πατρὶ τῷ ἐπαραινέ γενηθῶμεν, θεωροῦντες παρὰ τῆς λοιπῆς ἀν-
 θρώπου ὀφειλομένη ποιῆν σωθῆναι, ἀγωνεῖν, ζῆλον, ἀγάπην, πα-
 λιτεῖαν ἀγαθῶν, ἐν πίστει καὶ φόβῳ εἶναι, ὡς βελομένοι τιμω-
 τῶν ἀγαθῶν τυχεῖν, καὶ Θεὸν κληρονομήσαι. Κύριος γὰρ μετὰ τῆς
 κληρονομίας με, καὶ τῷ ποτεῖ με. καὶ ἔτι βλέπων ὁ Κύριος τὴν
 ἀγαθὴν προαίρεσιν καὶ τὴν ὑπομονὴν, ποιεῖ τὸ ἔλεος αὐτῆ, καὶ
 καθαίρειας ἡμᾶς τῷ λόγῳ τῷ ἐρανίῳ, καὶ νοήματα νενεκρωμένα καὶ
 διεφθαρμένα, ὅσα τῆς καλῆς αὐτοῦ ἀνατροφῆς καὶ διδασκαλίας ἀ-
 ναζωοποιῶν, καὶ ἀνγέρον. κτίσμα γὰρ ἕτερον κτίσμα ἐκφέρει καὶ
 ζωοποιεῖ ὡς περ τὰ σπέρματα τῶ σίτου, ἢ τῶν κριθῶν, τὰ νέφη
 κτίσματα ὄντα· ὁ ὑετός τε καὶ ὁ ἥλιος ζωοποιεῖσι κελοδόμους. ὡς
 περ δέ ἐστι φῶς ὅσα θυεῖδος εἰσπερχόμενον, ὁ δὲ ἥλιος ὅλην τὴν οἰ-
 κουμενὴν τῆς ἀκτῖνας ἐπαφίησιν, ἔτις ἦσαν οἱ Προφῆται τῷ ἰδίου
 οἴκῳ μόνον φωστῆρες τῷ Ἰσραὴλ· οἱ δὲ Ἀπόστολοι ἥλιοι ἦσαν ἐκ-
 λάμποντες τῆς ἀκτῖνας εἰς ὅλα τὰ μέρη τῷ κόσμῳ. ἔστι ἔν γῇ
 ἐν ἣ κατεκύνθη τὰ τετραπόδα· καὶ ἔστι γῇ ἐν τῷ αἵματι, ἐν ἣ θεω-
 ϑεῖται καὶ ζῶσι τὰ ὄρνεα, καὶ ταῦτα ἐὰν θελήσωσιν ἐν τῇ γῇ σῆ-
 ναι ἢ θεωρηθῆναι, ἔχουσι θυεῖδας τῆς κρατύντας αὐτὰ. καὶ ἔστι
 γῇ τῇ ἰχθυῶν, τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἕκαστον ἐν ᾧ πόσις
 ἐκνήθη, καὶ γῇ, καὶ αἵματι, ἔχει ἐκτὶ τῶν θεογενῶν καὶ τροφῶν καὶ
 ἀνάπαυσιν. ἔτις ἔστι γῇ καὶ πατὴρ Σατανικὴ, καὶ ὁ δὲ καὶ ἐμπι-
 ρεπαῖσι, καὶ ἐπαναπαύονται αἱ δυνάμεις τῆς σκοτίας, καὶ τὰ πνεύ-
 ματα τῆς πονηρίας. Καὶ ἔστι γῇ φωτεινὴ τῆς θεότητος, ὅπου ἐμ-
 θεωρηθῆναι καὶ ἐπαναπαύονται αἱ παρεμβολαὶ τῶν Ἀγγέλων καὶ
 τῶν Ἁγίων Πνευμάτων. καὶ ἔτι ἡ σκοτεινὴ γῇ τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς
 σαρκὸς ὁραθῆναι, ἢ ψιλαφθῆναι δυνάται, ἔτι ἡ γῇ τῆς
 θεότητος ἡ φωτεινὴ ψιλαφᾶται, ἢ ὁράται τοῖς σαρκικοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς. τοῖς δὲ πνευματικοῖς φαίνεται τῷ ὀφθαλμῷ τῆς καρδίας,

καὶ

καὶ ἡ Σατανικὴ τῶ σκοπῶς, καὶ ἡ φωτεινὴ τῆς Θεότητος. ὡς δὲ ὁ λόγος τῆς ἑξωθεν λέγει, ἔστιν ὅρη πύλαι, ὅτι ἐκεῖ πῦρ ἐστίν, καὶ ἔστιν ἐκεῖ ζωὴ ὅμοια τοῖς τροβάτοις. λοιπὸν οἱ θηρόντες αὐτὰ ποῖσι, σιδηρὰς τροχὰς, καὶ βάλλουσιν ἄγκιστρα, καὶ πέμπουσιν εἰς τὸ πῦρ, ἐπειδὴ ἐκεῖνα τὰ ζωὰ τὸ πῦρ ἔχει βρώσιν, τὸ πῦρ ἔχει πόσιν, ἀνάπαυσιν, αὐξήσιν, ζωὴν, ἀντὶ πάντων τὸ πῦρ αὐτοῖς ἐστὶ καὶ εὖ ἐξενέγκης αὐτὰ εἰς ἄλλον αἶρα ἀπόλλυται, καὶ τὰ ἐνδύματα αὐτῶν ὅταν ρυπωθῇ, εἰς τὸ ὕδωρ ἔκλυονται, ἀλλὰ εἰς τὸ πῦρ, καὶ γίνονται καθαρώτερα, καὶ λευκότερα. Οὕτως καὶ οἱ Χριστιανοὶ τὸ ἐπερανίον πῦρ ἐκεῖνο ἔχουσι βρώσιν. ἐκεῖνο αὐτοῖς ἐστὶν ἀνάπαυσις· ἐκεῖνο καθαρίζει, καὶ πλυθεῖ, καὶ ἀγιάζει αὐτῶν τὴν καρδίαν· ἐκεῖνο φέρει αὐτοὺς εἰς αὐξήσιν· ἐκεῖνο αὐτοῖς ἐστὶν ἀνὴρ καὶ ζωὴ. αὐτὸ δὲ ἐκεῖθεν ἐξέλθουσιν, ἀπόλλυται ὑπὸ τῆς ποινηρῶν πινδύμων, ὡς περ ἐκεῖ τὰ ζωὰ ἐξερχόμενα ὑπὸ τῆς πυρὸς ὑποθνήσκουσι, ὡς περ οἱ ἰχθύες ὑπὸ τῆς ὕδατος, ὡς περ τὰ τετράποδα ζωὰ βαλλόμενα εἰς τὴν θάλασσαν πνίγεται, ὡς περ τὰ πετεινὰ παταγεῖντα εἰς τὴν γῆν κατέχεται ὑπὸ τῆς θηρότης. ἔτι καὶ ἡ ψυχὴ ἢ μὴ μύβουσα ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ συμπτνίγεται καὶ ἀπόλλυται. καὶ εὖ μὴ ἔχη τὸ πῦρ ἐκεῖνο τὸ θεῖον ἀντὶ βρώσεως καὶ πόσεως, καὶ ἐνδύμων, καὶ καθαρισμὸς καρδίας, καὶ ἀγιασμοῦ ψυχῆς, κατέχεται ὑπὸ τῆς ποινηρῶν πινδύμων, καὶ διαφθείρεται. ἡμεῖς δὲ σὺν σπῶδῃ ζητήσωμεν, εἰ ἐσάρημεν ἐν τῇ ἀοράτῳ γῇ ἐκείνῃ, καὶ ἐφυστήθημεν ἐν τῇ ἐπερανίῳ ἀμπέλῳ. Δόξα τοῖς σὺντιμῶσι αὐτῶ. Ἀμήν.

ΔΙΔΑΣΚΕΙ ΑΤΤΗ
 Η ΟΜΙΛΙΑ ΔΙΑ ΠΟΛΛΩΝ,
 ΠΩΣ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ ΕΝ ΑΓΙΟΤΗΤΙ,

Καὶ ἀγρότητι, ἔκκαθαρότητι πρὸς τὸν νυμφίον αὐ-
 τῆς Χειρὸς Ἰησοῦ τὸν Σωτῆρα τῆ κοσμοῦ, καὶ διὰ
 κείνου. Συνέχει δέ τινας ζητήσεις πολλῆς διδα-
 σκαλίας γεμίσας, δηλαδὴ εἰ ἐν τῇ ἀμαρτάνῃ ὅλα
 τὰ μέλη ἀριθμοῦνται, ἔτι ἄλλας μυρίας περὶ τῆ κα-
 κῆς, ἔτι τῆς χάριτος, ἔτι τῆς αὐτεξουσίας. ἔτι τῆς ἀξιο-
 τητος τῆ γυναικὸς ἢ ἀνδρῶπων.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Ι Ε.

Ὡς περ ἀνὴρτις πλάσιος σφόδρα βασιλεὺς εὐδότης, εὐ-
 δοκίμη ἐπὶ γυναικὶ πειρατῇ μηδὲν κεκτημένη, εἰ
 μὴ μόσον τὸ ἴδιον σῶμα, καὶ ταύτης ἐρασῆς ᾗσεται,
 καὶ βαλὼν ἑαυτὴν νύμφην καὶ σωοῖσιν αὐτὴν ἐγαγέσθαι, καὶ κείνη
 λοιπὸν πᾶσαν εὐοίαν ἐνδείκνυται τῷ ἀνδρὶ, καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν
 ἀγάπην ὑποσώσασα, εἰδὼς ἡ πειρατὴ ἐκείνη καὶ ἐνδεὴς ἡ μηδὲν
 κεκτημένη, πάντων διάσσωσα τυγχάνει ἢ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ὑπαρ-
 χόντων. εὐὰ δέ τι παρὰ τὸ δεῖον, καὶ οφειλόμενον παραῖσι, καὶ μὴ
 ἀρμοζόντως ἀνασρέφεται ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, τότε μὲν ἀ-
 τιμίας καὶ ὕβριος ἐμβάλλεται, τὰς δύο χεῖρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
 θεῖσα, καθάπερ καὶ ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως ἀνίσταται πρὸς γυναι-
 κὸς ἀνυποτάκτε, καὶ μὴ χρησιμώσεως τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ τότε λοι-
 πὸν ὀδύνην καὶ πένθος μέγιστον κτάται, λογιζομένη ὅτι οἷα πλά-

τὴν ἐξέπτεσε, καὶ οἷας δόξης ἐκτὸς γέγονεν, ἀτιμαδεῖσα δὲ τὴν
 ἀφροσύνην αὐτῆς. ἔγω καὶ ψυχὴν ὡς ἀν' μνησέσθαι νύμφην ὁ ἐ-
 περανίος νυμφίος Χεῖρς, πρὸς τὴν ἑαυτὴ μυστικὴν καὶ θείαν κοι-
 νωνίαν, καὶ γόσσηται ἐπερανίᾳ πλέτῃ, ἐν πολλῇ σπουδῇ γνησιῶς
 ἀρέσκειν ὀφείλει τῇ αὐτῆς μνηστῆρι Χεῖρ, καὶ τὴν τῷ Πνύματος
 ἡχοῖαν, ὡς ἐμπεισέσθαι, δρόνως καὶ ἀρμοζόντως ἐκπληρῆν, τῇ
 ἀρέσκειν τῇ Θεῷ ἐν πᾶσι, καὶ τὸ πνεῦμα ἐν μηδενὶ λυπεῖν, καὶ
 τὴν καλῶς πρὸς αὐτὸν σωφροσύνην καὶ ἀγάπην προσσηκόντως τη-
 ρεῖν, καὶ ἐν τῇ οἴκῳ τῆς ἐπερανίᾳ βασιλείας καλῶς ἀσπρέφειν
 ἐν πάσῃ ἐνοσίᾳ τῆς δοθείσης χάριτος. ἰδὲ ἡ ποταύτη ψυχὴ πάν-
 των τῶν τῷ Κυρίῳ ἀγαθῶν δέσποινα καθίσταται, καὶ αὐτὸ τὸ εὐδο-
 ξον τῆς θεότητος αὐτῆς σῶμα αὐτῆς τυγχάνει. αὐτὴ δὲ σφαλῇ τι, καὶ
 παρὰ τὸ θεὸν παράξῃ ἐν τῇ ἡχοῖᾳ αὐτῆς, καὶ τὰ ἀρετὰ αὐτῆς ἐ-
 παύτη, καὶ τῇ θελήματι αὐτῆς ἐκ ἐξακολουθεῖ, ἕτε σιμωργὸς τῆς
 σωστικῆς τῆς πνύματος χάριτος γίνηται, τότε μὲν ὕβριως ἀπερπῶς
 ἀτιμάζεται, καὶ ἀφορίζεται τῆς ζωῆς ὡς ἀρχαία θροασκία, καὶ ἀνε-
 πιπίδεις τῇ κοινωνίᾳ τῆς ἐπερανίᾳ βασιλείας. καὶ λοιπὸν ἐπ' ἐκεί-
 νῃ τῇ ψυχῇ λύπη, καὶ ὀδυρῇ, καὶ κλαυθμὸς πᾶσιν ἀγίοις καὶ σο-
 φοῖς πνύμασι γίνεται. Ἀγγελοι, Δυναμεις, Ἀπόστολοι, Προφη-
 ται, Μάρτυρες κλαίουσιν ἐπ' αὐτῇ. ὡς περ ὅτι χαρὰ γίνεται ἐν
 ἔρανῳ, ὡς ὁ Κύριος εἶπεν, ὅτι ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοῶντι. ἔπος
 λύπη πολλὴ καὶ κλαυθμὸς ἐν τῇ ἔρανῳ γίνεται ὅτι μιᾷ ψυχῇ
 ὑποπιπίδεις τῆς αἰωνίᾳ ζωῆς. καὶ ὡς περ ὅτι τῆς γῆς ἐπαύτις
 πλῆσιος ὑποδαῖν ἁγῶν μὲν μελωδιῶν, καὶ θρήνων, καὶ κοπετῶ ἐκ-
 κομίζεται τῇ βίᾳ ἐκ τῶν ἰδίων ἀδελφῶν, καὶ πρὸς συγγενῶν, καὶ
 φίλων, καὶ γνωρίμων. ἔπος καὶ ὅτι τῇ ψυχῇ ἐκείνῃ πάντες οἱ ἄ-
 γιοι πενθεῖσι μὲν θρήνων καὶ μελωδιῶν. καὶ γὰρ ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ
 γραφῆ ἀνίσταται λέγεται, πέπτωκε πίσυς, πενθεῖτε κέδροι. ὡς
 περ γὰρ ὁ Ἰσραὴλ ὅτε ἐδόκει ὀλεσθῆναι τῇ Δεσπότη, εἰ καὶ μη-
 δέποτε ὃν δεῖ ἔσθον ὀλεσθῆναι, εὐλὸν νεφέλης εἶχεν ὀπασιά-
 ζονται, καὶ εὐλὸν πυρὸς καταυγάζονται, θάλασσαν ἑώρα χιζομέ-
 νῳ ἐμφορῶν αὐτῆς, ὕδωρ ἐκ πέτρης διαυγὲς ἐξερχόμενον. ἔπει-
 δὲ ἐσρέφειτο ὁ νῆς αὐτῆς, καὶ ἡ προαίρεσις ἀπὸ τῆς Θεῶς, τότε ὅφει-
 παρέδιδοντο, καὶ τοῖς ἐχθροῖς αὐτῆς, ἐν αἰχμαλωσίαις δειναῖς
 ἀπαγόμενοι, καὶ δαλείαις πικραῖς ἐξεταζόμενοι. τὸ αὐτὸ πάντως καὶ
 ὅτι τῇ ψυχῇ ἡμῶν γίνεται. τὸ τοῦ καὶ ἐν τῇ Προφῆτῃ Γεζεκιὴλ
 μυστικῶς ἐμφαίνον τὸ πνεῦμα πρὸς τῆς ποταύτης ψυχῆς, ὡς περ Γε-

 Δσκ.
15.

 Ζαχ.
11.

1^η ἐκ.
16.

βασιλὴν ἔλεθρ, εὐρόν σε, φησὶν, ἐν τῇ ἐρήμῳ γυμνῶ, καὶ ἔλυσά
 σε ἐκ τοῦ ὕδατος τῆς ἀκαθαρσίας σε, καὶ ἐνέδυσά σε εὐδύμα, καὶ
 ψέλλια θεμέθικα ἐν ταῖς χερσί σε, καὶ μαυιάκια περὶ τὸν ὤφθαλ-
 μόν σε, καὶ ἐνώτια ἐν τοῖς ὠσέ σε, καὶ ἔρῃμοι ὀνομασθὲν ἐν πᾶσι
 τοῖς ἔθνεσι. σιμίδαλιν, καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι ἔφαγες, καὶ εἰς ὕστερον
 ἐπελάθῃ τῷ ὀλεργεσιᾶν με, καὶ ἐπορεύθης ὀπίσω τῷ ἔρασῶν σου,
 καὶ ἐπορεύσας ἐν αἰχμῇ. ἔπος καὶ ψυχῇ τῇ θεῷ τῆς χάριτος ἐπι-
 γινώσκου τὸν Θεόν, τὸ πνεῦμα παραινέ, ἥτις καθαρθεῖσα ἀπὸ
 τῷ ὁποτέρῳ ἀμαρτιῶν, καὶ τοῖς τῷ Ἁγίῳ Πνεύματος κοσμίῳ κοσ-
 μηθεῖσα, καὶ μεταλαβῆσα θείας καὶ ἐπερανίης ἱερότης, μὴ δεινῶς
 δὲ ἐν πολλῇ γνώσει ἀνατρεφόμενῃ, καὶ ἀρμοζόντως μὴ τῆς αὐτῆς
 ὁφειλομένη τῷ ἐπερανίῳ νομίζῃ Χριστῷ εὐνοίαν καὶ ἀγάπην, ἀ-
 πορρίπτεται καὶ ἐκβάλλεται τῆς ζωῆς ἧς ποτὲ μέτοχος γέγονε· δύ-
 νηται δὲ ὁ Σατανᾶς καὶ μὴ τῷ ἐχόντων τοιαῦτα μέτρα ἐπαίρι-
 θαι καὶ ὑψῆσθαι, καὶ κατὰ τῷ Θεῷ ἐν χάριτι καὶ δυνάμει ἐπι-
 γινόντων, ἀκμῇ ἢ κακίᾳ ἐπαίριται, καὶ ἀγωνίζεται καταρῆσαι.
 Ἀγωνισέον τίνυν, καὶ ὁδοφυλακτέον καὶ ἡμᾶς πάσῃ συνείσει
 μὴ φόβῳ τῷ ἐαυτῷ σωτηρίᾳ καταργᾶσθαι, καθὼς γέγραπται.
 ὅσοι ἐν μέτοχοι τῷ πνεύματος Χριστοῦ γεγονότες ἐν μηδενὶ παρά-
 γματι, μήτε ἐν μικρῷ μήτε ἐν μεγάλῳ, κατατρονιτικῶς ὁμι-
 λεῖσθε, καὶ τῷ χάριτι τῷ πνεύματος μὴ ἐνυβρίσητε, ἵνα μὴ τῆς
 ζωῆς ἐκτὸς ᾤκησθε, ἧς μέτοχοι ἦδη γεγονάτε. Καὶ πάλιν ἐν ἐπεί-
 ρῃ προσώπῳ λέξω· ὥς περ δούλος ἐὰν εἰσέλθῃ ἐν παλατίῳ, ὑ-
 πηρεῖσαι τὰ σκῆλη τῆς ὑπηρεσίας, ἐκ τῷ τῷ βασιλέως ὑπαρχόν-
 των λαμβάνει, αὐτὸς δὲ γυμνὸς ἐσέρχεται, καὶ ἐν τοῖς τῷ βασι-
 λέως σκῆλεσιν ὑπηρετεῖ τῷ βασιλεῖ. λοιπὸν ὧδε πολλῆς συνεί-
 σεως, καὶ ὁδοφύλακας χρειαί, ἵνα μήτι παρὰ τὸ θεῖον ὁμιλήσῃ,
 ἀλλὰ ἀντὶ ἄλλων ἐδύματα εἰσαγαγὼν τῇ τῷ βασιλέως ἱερατείᾳ,
 ἀλλὰ καὶ ἀπολυθείη τὰ παρὰ καὶ τὰ ἔχοντα ὁδοφύλακας σιτία. εἰδὲ
 καὶ ἀγνοίαν καὶ ἀδυναμίαν μὴ ὁμιλήσῃ τῷ βασιλεῖ καθεξῆς, κιν-
 δυνὴ καὶ θανάτῳ εὐχος τυγχάνει· ἔπος καὶ ψυχῇ ἐν τῇ χάριτι καὶ
 τῷ πνεύματι ὁμιλοῦσα τῷ Θεῷ, πολλῆς διακρίσεως καὶ γνώσεως
 χήρει, ὅπως μήτι σφαλῇ ἐν τοῖς τῷ Θεῷ σκῆλεσιν, ἢ γὰρ τῇ τῷ
 πνεύματος διακονίᾳ, τῷ ἰδίῳ ἀποκρίσει μὴ συμφανῶσαν τῇ χά-
 रिτι ἔχουσα. ἔστι γὰρ ἐν τῇ τῷ πνεύματος διακονίᾳ κρυπτῶς ὑπὸ
 τῷ ἑσῶ ἀνθρώπῳ ὁπτελεμένη, καὶ ἐν τοῖς ἰδίῳ σκῆλετι, τῷ
 τῷ πνεύματι αὐτῷ ὁμιλεῖται τὸν Κύριον ὑπὸ τῆς ψυχῆς. ἀνδρ
 δὲ

Φιλιπ.
2.

δὲ τῶ αὐτῷ σκεδῶν, κατέστι πῶς χάριτος, ἀδυνατόν τινα τῷ Θεῷ διακονῆσαι, κατέστιν ἐλπίσθαι εἰς πάντα τὰ τῷ Θεῷ θελήματα. καὶ ὅταν λάβῃ τὴν χάριν, καὶ τότε πολλῆς σωτέως καὶ διακρίσεως χρεία, ἅπερ καὶ ταῦτα αὐτὸς δίδωσιν αὐτῇ ζητήσει παρὰ Θεοῦ, ὅπως εὐαρέσας αὐτῷ διακονήσῃ ἐν τῷ πνεύματι ὃ λαμβάνει, καὶ ἐν μηδενὶ κρατῇ ὑπὸ τῆς κακίας, καὶ σφαλῇ ὑπὸ ἀγνοίας καὶ ἀφοβίας, καὶ ἀμελείας ἀδελφειᾶς, καὶ παρὰ τὸ δέον τῷ διποτικῇ διαπραξαμένη θελήματος, ἐπεὶ τιμωρία καὶ θάνατος, καὶ πένθος τῇ τοιαύτῃ ἔσαι ψυχῇ· ὃ καὶ ὁ Θεὸς φησὶν Ἀπόστολος, μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένομαι. ὁρᾷς, Ἀπόστολε, ἂν τῷ Θεῷ, ὅσον εἶχε φόβον; Παρακαλέσωμεν πόνητον τὸν Θεόν, ὅπως τὴν δακρυῖαν τῷ πνεύματι καὶ τὸ αὐτὸ θελημα διακονήσωμεν ἐξαιρέτως, ὅσοι τῆς χάριτος τῷ Θεῷ ἐτύχομεν, καὶ μὴ τῇ καταφρονητικῇ συζῶμεν ἐννοίᾳ, ἵνα ἕως εὐαρέσας αὐτῷ πολιτεύσάμενοι, καὶ πνευματικῇ λαβρίᾳ καὶ τὸ θελημα αὐτῷ λαβρεύσαντες αὐτῷ, τὴν αἰώνιον ζωὴν κληρονομήσωμεν. Ἀποδείξαι περικεκαίμενος, καὶ συμβαίνει τινα μέλη ἔχειν αὐτὸν ὑγιῇ, ὁφθαλμὸν ἴσως ὀφθαλμῶν, ὅτι ἔπερον, ἀλλὰ τὰ λοιπὰ μέλη ἠφανίσαι· ἕως ἐστὶ καὶ εἰς τὸ πνευματικόν. εἰκόσ τινα ἔχειν ὑγιῇ μέλη τῷ πνεύματι ἔχοντα, ἀλλ' ἔτι παρὰ τὸ τοῦ τέλειος ἐστίν. ὁρᾷς πόσοι βαθμοὶ εἰσὶ καὶ μέτρα τῷ πνεύματι; πῶς καὶ μέρος διυλίζεται καὶ λεπτινύεται τὸ κακόν, καὶ ἔτι ἀπαξ; ὅλη ἡ πόροισι καὶ οἰκονομία τῷ Κυρίῳ, καὶ τὸ ἀνατελεῖν τὸν ἥλιον, καὶ πάντα τὰ δημιουργήματα, ὅσα τὴν βασιλείαν αὐτοῦ μέλλουσι κληρονομεῖν οἱ ἐκλεκτοί, γεγονόσιν, ὅσα τὸ τὴν εἰρηνικὴν καὶ καθ' ὁμολοίαν συσπῶναι βασιλείαν. Ὁφείλουσιν ἐν οἷς Χριστιανοὶ εἰς πάντα ἀγωνίζεσθαι, καὶ μήτε κείναι ὅλως τινα, μὴ πόρῳ πορευώσιν, μὴ ἀμαρτωλῆς, ἢ ἀπέκτας, ἀλλ' ἀπλῇ προαιρέσει, καὶ καθαρῷ ὁφθαλμῷ πάντας ὁρᾶν, ἵν' ὑπάρχῃ τῷ τότῳ ὡς φυσικόν καὶ πικτὸν, μηδέν ἔξεδονεῖν, μήτε ἀνακρίνειν, ἢ βδελύσσεσθαι, ἢ ἔχειν αὐτὸς ἐν δακρύσει. μονόφθαλμον ἔαν ἴδῃς, μὴ δακρυῖας ἐν τῇ καρδίᾳ σε, ἀλλ' ὡς ὑγιεῖ αὐτῷ πόρος. τὸν ἔχοντα κυκλῶ τὴν χεῖρα, ὥς μὴ κυκλωθῶ ἴδε. τὸν χαλόν, ὡς ὁρᾷς. τὸν παραλυτικόν ὡς ὑγιαίνει. αὐτὴ γάρ ἐστιν ἡ καθαρότης τῆς καρδίας, ἵνα ἴδῃς τὴν ἀμαρτωλῆς, ἢ ἀδονεῖς συμπαθήσης, καὶ εὐσπλαγχνος ἐπ' αὐτοῖς γῆ. συμβαίνει γὰρ καὶ Ἀγίας Κυρίῳ καθέζεσθαι εἰς θρόνον, καὶ βλέπειν τὴν ἀπάτην τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ δὲ καὶ τὸν ἑσῶ ἀνδραπον λαλοῦσι μὴ τῷ Θεῷ, καὶ καὶ

1. Κορ.
9.

τὸν ἕξω ἄνθρωπον φαίνονται τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὡς θεωρῶντες τὰ ἐν τῷ κόσμῳ γινόμενα. ἄλλω ἔν ἔχουσιν οἱ κοσμικοὶ ἐνέργειαν ὑπὸ τῷ πνύματος τῆς πλάνης τῷ φρονεῖν τὰ γήινα. οἱ δὲ Χριστιανοὶ ἄλλω ἔχουσι ποροαίρσιν, ἄλλον ἔν, ἄλλε αἰώνος εἶσιν, ἄλλης πόλεως. πνεῦμα γὰρ Θεοῦ κοινωνεῖ ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν, καὶ καταπαύσιν ἀντικείμενον. γέγραπται γάρ, ἔχαπς ἐχθρὸς καταργεῖται

1. Κορ.
45.

ὁ θάνατος. αἱ δὲ θεοσεβεῖς πάντων εἰς δαπάνται. πάλιν δὲ οἱ χαῖνοι τῇ πίσει, καὶ ἁμαρτωλοὶ, ὅλως εἰς δαλοὶ, καὶ πῦρ αὐτὰς καίει, καὶ λίθος, καὶ ξίφος ὑποκτείνει, καὶ πελόπαιον δαίμονες αὐτῶν κατακυριεύουσιν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ἐν τῇ ἀσάσει ὅλα τὰ μέλη ἀνίστανται;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Τῷ Θεῷ πάντα εὐκολάεσι, καὶ ἅπας ἐπηγάλατο. ἄνθρωπινον δὲ ἀδυναμία καὶ λογισμῶν ὡς περ ἀδυνάτου πῶτο καταφαίνεται. ὡς περ γὰρ ὑπὸ τῷ χροῖ καὶ τῆς γῆς λαβὼν ὁ Θεός, ὡς ἄλλω τινὰ φύσιν, καπεκλόασε τὴν τῷ σώματος μὴ εἰκῆν τῇ γῇ, καὶ γένῃ πολλὰ ἐποίησεν, οἷον ἔρχας, καὶ δέρμα, καὶ ὀστέα, καὶ νεῦρα, καὶ ὄν ἔσπον βαλλομένη ῥαφίς εἰς πῦρ, ἀλλάσεται τὴν χροάν, καὶ μεταβάλλεται εἰς πῦρ· μετέπιγε ἡ φύσις τῷ σιδήρῳ ἐκ ἀνῆρθε, ἀλλὰ σινέσκηκεν. ἔτοις καὶ ἐν τῇ ἀσάσει ὅλα τὰ μέλη ἀνίστανται, καὶ θεῖξ ἐκ ὑπόλονται, καθὰς γέγραπται, καὶ ὅλα γίνονται φωπειδῇ, ὅλα εἰς τῷ καὶ πῦρ βάπτονται, καὶ μεταβάλλονται, ἀλλ' ἔχ ὡς τινες λέγουν, ἀνάλύεται καὶ γίνεται πῦρ, καὶ ἐκείτι ὑφέσκηκεν ἡ φύσις. Πέξος γὰρ, Πέξος ἐστίν, καὶ Παῦλος Παῦλος, καὶ Φίλιππος Φίλιππος. ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ φύσει καὶ ὑποστάσει μένει πεπληρωμένος τῷ πνύματος. εἰ δὲ λέγεις ὅτι ἀνάλυθῃ ἡ φύσις, ἐκείτι Πέξος ἢ Παῦλος, ἀλλὰ πάντῃ καὶ πανταχῶ ὁ Θεός, καὶ ἔτε. αἱ εἰς γέννηαν ἀπερχόμενοι αἰδωύονται τῆς κολάσεως, ἔτε αἱ εἰς βασιλείαν, τῆς δεργείας. ὡς περ ἵνα ἡ παράδεισος ἔχων παντοῖα δένδρα καρποφόρα, καὶ ἡ ἐκεί αἴπιος, ἢ μῆλον, καὶ ἄμπελος ἔχουσα τὸν καρπὸν, καὶ τὰ φύλλα, συμβῇ δὲ τὸν παρὰδεισον, καὶ ὅλα τὰ δένδρα, καὶ τὰ φύλλα μεταβληθῶσι καὶ

ἀνκ.
121.

καὶ ἀλλογνῶσαι εἰς ἄλλω φύσιν, καὶ θνέσθαι τὰ πρῶτα φωτει-
 δῆ· ἕως καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀλλιάσονται ἐν τῇ ἀναστάσει, καὶ γί-
 νονται τὰ μέλη αὐτῶν ἅγια καὶ φωτεινὰ. οἱ ἐν τῷ Θεῷ ἄνθρω-
 ποι ὀφείλουσιν ἀρεπῆσαι ἑαυτοὺς εἰς ἀγῶνα καὶ ἀθλῶσαι. ὥς
 περ δὲ νεανίας θρῆναῖος τὰς ὑπερομενάς πληγὰς, καὶ τὴν πάλιν
 βασάζει, καὶ ἀντιτύπτει, ἕτω καὶ οἱ Χριστιανοὶ ὀφείλουσι φέρειν τὰς
 θλίψεις, τὰς τε ἐξώθεν, καὶ τὰς ἐνδοθεν πολέμους, ἵνα ὅτι τῆς ὑ-
 πομονῆς τυπτόμενοι νικήσωσιν. ἡ γὰρ ὁδὸς τῷ Χριστιανισμῷ ἕως
 ἐστίν. ὅπου γὰρ ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἐκεῖ ἐπακολουθεῖ, οἷον
 σκιά, ὁ διωγμός, καὶ ἡ πάλιν. Ὅρας τὰς Προφῆτας πῶς ἐδιώκοντο
 ὑπὸ τοῦ ὁμοφύλου δι' ὅλα, εἰς ὅς ὅμως ἐνῆργει τὸ πνεῦμα. Ὅ-
 ρας πῶς ὁ Κύριος, ὅστις ἐστὶν ὁδὸς καὶ ἀλήθεια, ἐχ' ὑπ' ἑαυτοῦ ἐ-
 θνας ἐδιώχθη, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἰδίου, ὑπὸ τῆς ἰδίας φυλῆς τῷ Γο-
 ραὴν ἐδιώχθη, καὶ ἐσαυρώθη. Ὁμοίως καὶ οἱ Ἀπόστολοι· ἐξ ἑ-
 γὰρ ὁ Σταυρός, μετὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ὁδοκλήτην, καὶ ἐχώρησεν
 εἰς τὰς Χριστιανὰς. Λοιπὸν ἐδεῖς Γεθαίων ἐδιώχθη, ἀλλὰ μόνον
 Χριστιανοὶ ἐμαρτύρησαν. διό ἐκ ὀφείλουσι ἐκκρίνεσθαι, ἀλλὰ ἀνάγ-
 νη διώκεσθαι τὴν ἀλήθειαν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Τινὲς λέγουσιν ὅτι ἐξώθεν ἐπεισέρχεται τὸ κακόν, καὶ εἰς τὸ
 λη ὁ ἄνθρωπος, καὶ δέχεται, ἀλλ' ἀποπέμπεται αὐτό.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὅτι περ ὁ ὄφις λαλήσας τῇ Εὐά, ὅτι τὴν ὑπακοὴν ἐνδοθεν
 ὑπεισῆλθεν, ἔπει καὶ καὶ ὅτι τῆς ὑπακοῆς τῷ ἀνθρώπῳ ἐπεισέρχε-
 ται ἡ ἁμαρτία ἐξω ἕστα. ἔχει γὰρ ἐξωσίαν καὶ παρρησίαν εἰσέρ-
 χεσθαι ἡ ἁμαρτία εἰς τὴν καρδίαν. οἱ γὰρ λογισμοὶ ἐκ εἰσιν ἐ-
 ξώθεν, ἀλλ' ἐνδοθεν ἐκ τῆς καρδίας. λέγει γὰρ ὁ Ἀπόστολος,
 βέλομαι τὰς αἰσθῶν προσδύεσθαι χαλεκὸν ὀργῆς, καὶ διαλογισμῶν
 ποικιλῶν. εἰσὶ γὰρ λογισμοὶ ἐκέρχονται ἐκ τῆς καρδίας καὶ τὸ
 Εὐαγγέλιον. ἀπελθε ἐν εἰς δόχῳ, καὶ ὁπίσκειταί σοι τὴν καρ-
 δίαν, καὶ τὸν νῦν, καὶ θείλῃσον τὴν δόχῳ σου καθαράν ἀναπέμψαι
 πρὸ Θεῷ, καὶ ἐλέγον ἐχαίρεις ἐκεῖ, εἰ ἐδεῖς ἐπὶ τὸ ἐμποδίζον,
 εἰ γίνεται δόχῳ καθαρά, εἰ ἡχόληταί σοι ὁ νῦν πρὸ τὸν Κύριον,
 ἐν

1. Τιμ.
2.
Ματθ.
15.

Λυκ.
22.Διδτ.
6.

ὃν ἔσπον τῷ γεωργῷ ὡς τὴν γεωργίαν, τὸ ἀνδρὸς περὶ τὴν
 γυναικά, τὸ ἐμπόρου ὡς τὴν ἐμπορίαν. εἰ κλίνεις τὰ γόνατά
 σε εἰς ὀχλὺν, καὶ τὰς λογισμῶν σου ἄλλοι μὴ θερπάζουσιν. ἀλλὰ
 λέγεις, ὅτι ὁ Κύριος ἐλθὼν διὰ τὸ Σταυρῶν, κατέκρινε τὴν ἁ-
 μαρτίαν, καὶ ἐκέτι ἐστὶν ἴσω. ἀλλ' ὡς περὶ ἐὰν ἡ στρατιώτης, καὶ
 δοποῖται τὸ ἄρμα αὐτοῦ εἰς οἰκίαν τινός, ὅτε θέλει ἔξωσιν ἔ-
 χει εἰσιεῖναι, καὶ ἔξωσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκεῖνη, ἕως καὶ ἡ ἁμαρτία
 ἔχει ἔξωσιν διαλογίζεσθαι ἐν τῇ καρδίᾳ. γέγραπται ᾧ, εἰσῆλ-
 θεν ὁ Σατανᾶς εἰς τὴν καρδίαν Γέδα. εἰδὲ λέγεις, ὅτι διὰ τῆς
 ἐλπίδος τὸ Χρῆσθ κατεκρίθη ἡ ἁμαρτία, καὶ μὴ τὸ Βάπτισμα
 ἐκέτι ἔχει νομῶν τὸ κακὸν τὸ διαλογίζεσθαι ἐν τῇ καρδίᾳ, ἀ-
 γνοεῖς ὅτι ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου μέχρι τοῦ νῦν, ὅσοι ἐβα-
 πτίσθησαν, καὶ πονηρὰ ποτὲ ἐλογίσθησαν; ἢ ἐκ εἰς κεισοδοσίαν
 τινὲς αὐτῶν, ἢ πορνείαν, ἢ γαστριμαργίαν ἐφάρησαν; ἀλλὰ ὅλοι
 οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κοσμικοί, ἁμωρον καὶ κατάραν
 ἔχουσι τὴν καρδίαν; ἢ οὐκ ἐπίστανται ὅτι μὴ τὸ βάπτισμα πολλὰ
 ἁμαρτίαι γίνονται, καὶ πολλοὶ ἁμαρτάνουσιν; ἔχει ἐν νομῶν καὶ
 μὴ τὸ Βάπτισμα εἰσελθεῖν ὁ ληστής, καὶ φράττειν αὐτὸν. γέγρα-
 πται ᾧ, ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ὡς ὅλης τῆς καρδίας
 σου. ἀλλὰ λέγεις ὅτι ἀγαπῶ, καὶ ἔχω Πνεῦμα Ἅγιον. ἔχεις τὴν
 μετάνοιαν καὶ τὸν ἔρωτα, καὶ τὴν καύσιν πρὸς τὸν Κύριον; τυκτός καὶ
 ἡμέρας ἐκεῖ δοποδέσται; καὶ εἰ μὲν ἔχεις ποιαύτως ἀγάπην, κα-
 τάραν εἰ εἰδὲ ἐκ ἔχεις, ζήτησον ἔτι ὅταν ἐλθῶσιν ἀπὸ τοῦ γη-
 νων παραγράμματα, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵχρῶν καὶ πονηρῶν λογισμῶν, εἰ
 μὴ πρὸς ταῦτα ὑποκλίνῃ· ἀλλὰ πάντοτε εἰς ἀγάπην καὶ πόθον
 Θεοῦ ἐλκεταί σου ἡ ψυχὴ· οἱ δὲ λογισμοὶ τὸ κόσμον κατασπῶσι
 τὸν νῦν εἰς τὰ ὀπίσθια, καὶ φθαρτὰ, καὶ ἐκ ἐῶσιν ἀγαπήσαι Θεόν,
 ἢ μνημονεύσαι τοῦ Κυρίου· καὶ πολλάκις ἀπέρχεται εἰς προσδελὺν
 ὁ ἰδιώτης, καὶ κλίνει γόνυ, καὶ εἰσέρχεται ὁ νῦν αὐτοῦ εἰς ἀνά-
 παυσιν, καὶ ὅσον σκάπτει καὶ βαδύνει, ρήσεται τὸ τεῖχος τῆς
 καρδίας τὸ ἀντιστάμενον, καὶ εἰσέρχεται εἰς ὅρασιν, καὶ σοφίαν, ὅ-
 πα ὁ φθάνει διδάσκει, ἢ σοφοί, ἢ ῥήτορες καταλαβεῖν, ἢ γινώσκει
 τὴν λεπτότητα τοῦ νοῦ αὐτοῦ, ἐπεὶ ἀχολεῖται εἰς θεῖα μυστήρια.
 Καὶ γὰρ ἄπειρος τὸ δοκιμάζειν μαργαρίτας, ἐκ οὗδε ἡγαυμύσα-
 δαι τάς, διὰ τὸ ἄπειρον αὐτὸν τυγχάνειν. Οἱ ἐν Χριστιανοὶ τὰ
 ἐνδοξα τῆς γῆς βδελύσσονται, καὶ ἡγνύται ταῦτα ὡς κοπρίαν πρὸς
 ἐκείνων τὴν σύγκρισιν τῆς μεγαλειότητος τῆς ἐνεργείας ἐν αὐτοῖς.

ΕΡΩ.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ δυνάται πισεῖν ἄνθρωπος ἔχων χάρισμα;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Εἰ ἄμελίσῃ, πίπτει. οἱ γὰρ πολέμιοι ἐδέποντο ἀργῶσι, ἔτι
ὄνυσσι πολεμῶντες· πόσῳ μᾶλλον σὺ ἐκ ὀφείλεις παύσασθαι ὑπὸ
τῆς ζητήσεως τῆς πρὸς Θεόν; πολλὴ γάρ σοι ζημία γίνεται ἀμε-
λῶντι, εἰ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μυστηρίῳ τῆς χάριτος δοκεῖς ἐξετάζεσθαι.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ παρσύνει ἡ χάρις καὶ τὸ πισεῖν ἄνθρωπον;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὁ Θεὸς θέλει τὸν ἄνθρωπον εἰς ζωὴν πάλιν ἀγαγεῖν, καὶ
προβέβηται ἐπὶ τὸ πάλιν προσκλαῦσαι, καὶ μετανοῆσαι τὸν ἄνθρω-
πον. εἰ δὲ καὶ παρσύνῃ ἐπὶ τὸ πάλιν προσκλαῦσαι καὶ μετα-
νοῆσαι τὸν ἄνθρωπον, μετανοῶντα καὶ ἐφ' οἷς πάλαι ἀπλημμέλῃσεν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ τοῖς πλείοσι δῆνκεται θλίψις, ἢ πόλεμος, ἢ τὸ ὅλον ἀμε-
μνήσιν;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὁ πόλεμος κατ' ἐξουδὸς παύεται πολεμῶν, ὁ Σατανᾶς δὲ ἀσ-
πλαγχτος ἐστὶ καὶ μισάνθρωπος. διὰ καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ πολεμεῖν
ἐκ ὀκνεί, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέτροις φαίνεται πᾶσιν ἐπὶ πάν· καὶ
ὅσοι ἐπαρχοὶ καὶ κόμητες φόβος εἰδῶσι τῷ βασιλεῖ, ἀλλ' ἔπος θαρ-
ρῶν τῷ πλάτῳ αὐτῷ, καὶ τῷ χρυσῷ, καὶ τῷ ἀργυρῷ, ὥς ἐκ τοῦ
περισυμμάτων αὐτῷ ποιεῖται τὰς συσπληνάς, καὶ ζημίαν ἡγάμενος. ὥς
περὶ ὅσοι οἱ παιῶν ἐλεημοσυνῶν, ἐδέποντο ἡγείται ζημίαν, ἔτι καὶ ὁ
Σα-

Σατανᾶς, ὡς ἐκ παρέργου ταῦτα ἡγείται. ἔστι δὲ πτωχὸς λειπόμηνος
 ἡσυχίας ἐφημέριος· ἔπος μασιίζεται καὶ βασανίζεται, μὴ δυνάμηνος
 ἐκείνο τὸ σωτέλεσμα ὑποπληρῶσαι, καὶ ἔστι ξειόμηνος καὶ βασανι-
 ζόμηνος χαλεπῶς, καὶ ἐκ ὑποθνήσκει. καὶ ἔστι ἄλλος, ὅτι καὶ ὑπὸ
 μιᾶς φάσεως κελεύεται ὑποκεφαλιδεύειν, καὶ ὑποπύεται· ἔπος καὶ
 εἰς τὰς Χριστιανὰς εἰσὶν ἰχυρῶς πολεμέμηνος καὶ ξειόμηνος ὑπὸ τῆς ἀ-
 μαρτίας. καὶ ἔτι εἰς τὰς πολέμους σεριεῦνται καὶ σοφίζονται, κατα-
 φρονεῖντες τῆς ἐναντίας διωάμεως, καὶ ἐκ ἔχουσι κίνδυνον ἐν τῇ
 τῷ μέρει, ὅτι ἄπταιοί εἰσι καὶ ἀσφαλίζονται ὡς τῆς ἐαυτῶν σω-
 πείας, διὰ τὸ πολλὰ καὶ γεγυμναῖσθαι ἐν τῇ πολέμῳ τῆς κακίας,
 καὶ ἐμπείρους γεννηθῆναι. ἔχοντες δὲ τὸν Θεὸν μετ' ἐαυτῶν, ὁδηγῶν-
 ται καὶ ἀναπαύονται. ἄλλοι δὲ μηδέπω γυμναζόμενοι, εἰς μίαν
 θλίψιν ἐὰν ἐμπέσωσι, καὶ ὀπκινηθῇ πόλεμος, ἀδράως καταπί-
 πτωσιν εἰς ὀλεθρον καὶ ἀπώλειαν, ὡς περ οἱ διδοῦντες ἐν πόλει,
 θέλοντες ἰδεῖν τὰς ἀγαπητὰς αὐτῶν καὶ γνωρίμους, εἰ καὶ πολλοὺς
 σιωνταῖς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ἐκ ἐμποδίζονται ὑπ' αὐτῶν. ἔχουσι
 ὅδ' σκοπὸν τῶν τοῖς φίλοις ἐντυχεῖν. καὶ ὅταν ἔξωθεν κρεσσῶσι τὴν
 θύραν καὶ καλέσωσι, χαίροντες ἀνοίγουσιν οἱ ἀγαπητοὶ αὐτῶν. εἰδὲ
 ὑπομείνωσιν ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ χλοιάζονται, ἥτοι ἐπέχωνται ἀ-
 πὸ τῆς ἀπαντάντων, ἀποκλείεται ἡ θύρα, καὶ εὐδαίμονες ἀνοίγει.
 ἔπος καὶ οἱ πρὸς τὸν Δεαστόν ἡμῶν Χριστὸν τὸν ὅπως ἀγαπητὸν
 ἐπειγόμενοι φθάσαι, τῶν ἄλλων ἀπάντων ὀφείλουσι καταφρονεῖν καὶ
 ὑπερορᾶν. ὃν δὲ φόπον οἱ εἰσερχόμενοι εἰς τὸ παλάτιον πρὸς τὸν
 βασιλέα, κόμιντες μὴ ὄντες ἢ ἑπαρχοὶ, ὑπὸ φόβον πολλοὺς εἰσι, πῶς
 τὰς ἀποκρίσεις δώσωσι, καὶ μὴ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ πταίσαντες εἰς λό-
 γον καὶ τιμωρίαν ὑποβληθῶσιν. ἄρχοι καὶ ἰδιῶται ὄντες, οἱ
 μηδέποτε δεασάμενοι ἄρχοντα, ἐν ἀμεινίᾳ διάγουσιν. ἔπος δὲ καὶ
 ὁ Κόσμος ἔπος ὁ ὑπὸ τῶν ἑρῶν ὑπὸ βασιλείᾳ ἕως πτωχῶν,
 τὴν τῇ Χρυσῇ δόξαν ἀγνοοῦντες, τὴν μέμνηται ἔχουσι ὡς τῇ
 βιωτικῶν πραγμάτων. καὶ ταχέως δὲ τις μέμνηται τῆς ἡμέρας τῆς
 κείσεως. οἱ δὲ εἰσερχόμενοι τῇ λογισμῷ εἰς τὸ βῆμα τῆς Χρυσῆς,
 ὅπερ ἐστὶν ὁ θρόνος αὐτῆς, καὶ κατεάντι αὐτῇ ὁρατὸς ὄντες, ὑπὸ
 φόβον καὶ φόρον εἰσὶν αἰεὶ, τὴν μὴτε σφαλῆναι ὡς τῆς ἀγίας αὐτῆς
 ἐντολῆς. καὶ ὡς περ οἱ πλάσιοι τῆς γῆς, ὅταν πολλὰς καρπὰς εἰσε-
 νέγκωσιν εἰς τὰς ἀποθήκας αὐτῆς, πάλιν ἐργάζονται καθ' ἐκάστην
 ἡμέραν πλεῖον, ἵνα ὑπάρῃσι καὶ μὴ ἐλλείπωνται. εἰ δὲ παρήλθῃσι
 τῇ ἀναποκειμένη ταῖς ἀποθήκῃς πλεῖον, καὶ ἀμειλίωσι μὴ ὀπισ-
 νάγον-

νάγοντες ἔπειν, ἀλλὰ καταναλίσκουτες τὰ ἀποκείμενα, ταχέως εἰς
 πενίαν καὶ πτωχείαν ἐμπίπτουσιν. ὅθεν προσδοκώμενοι καὶ εἰσφέρον-
 τες οφείλασι κάμνειν καὶ ὀπσωμένω, ἵνα μὴ ὑστερηθῶσιν. ἔτι
 ὅτι ἐν τῷ Χριστιανισμῷ τὸ γάλακταίνα τῆς χάριτος τῷ Θεῷ.
 γάλακτα γάρ φησι καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. ἔτι δὲ ἡ γού-
 σις αὐτῇ ἐνεργητικῇ ἐν πληροφορίᾳ δυνάμει πνύματος, ὁμοῦσα
 ἐν καρδίᾳ. ὅσοι γὰρ ὑοί εἰσι τῷ φωτὶ, καὶ τῆς ὁμοιοῦσας τῆς και-
 νῆς ὁμοῦσας ἐν τῷ Πνεύματι τῷ Ἀγίῳ, ἔτι παρὰ ἀνθρώπων
 εἰδὲν μαθαίνοι. Θεοδιδάκτοι γάρ εἰσιν. αὐτῇ δὲ ἡ χάρις ὀπρω-
 φει ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν τὸ νόμος τῷ πνύματος. ἐκ οφείλουσιν
 ἐν εἰς τὰς ῥαφὰς μόνον τῆς ὁμοῦσας γεγραμμένης πληροφορεῖ-
 σθαι, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς πλάκας τῆς καρδίας ἡ χάρις τῷ Θεῷ ἐγ-
 γραφεί τὸ νόμος τῷ πνύματος, καὶ τὰ ἐπεράνια μυήσια. ἡ γὰρ
 καρδία ἡγεμονίδει καὶ βασιλίδει ὅλα τὰ σωματικὰ ὄργανα. καὶ ἐ-
 παύ κατέχει τὸ νόμος τῆς καρδίας ἡ χάρις, βασιλίδει ὅλων τῶν
 μελῶν, καὶ τῶν λογισμῶν. ἐκεῖ γάρ ἐστιν ὁ πῦρ, καὶ ὅλοι οἱ λογισ-
 μοὶ τῆς ψυχῆς, καὶ ἡ προσδοκία αὐτῆς. διὸ καὶ διέρχεται ἡ χάρις
 εἰς ὅλα τὰ μέλη τῆς σώματος. ἔτι πάλιν ὅσοι εἰσιν ὑοὶ τῶ σκό-
 πος, βασιλίδει τῆς καρδίας ἡ ἁμαρτία, καὶ διέρχεται εἰς ὅλα τὰ
 μέρη. ἐκ δὲ τῆς καρδίας ἐξέρχονται ὁμοῦσας πειρηνοί. καὶ ἔτι
 ὑπερχειομένη σκοτίζει τὸν ἄνθρωπον. οἱ δὲ μὴ λέγοντες εἶναι τὸ
 κακὸν συνήθειον, καὶ συναισθάνων τῷ ἄνθρωπῳ, μήτε μεριμνήσας
 πρὸς τῆς αἵμας, μήτε ὀπρωθῶσιν. καιρῷ γάρ τινι ἐπαύσατο ἐν
 αὐτῇς ὁ σκότος τὸ κακὸν τινὰ ὀπρωθῶσιν ὑποβάλλον. ὥς τε ἐν ὄρκῳ
 ὁμοῦσας εἶναι τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἐκείνι ἐπαύσαται μοι τὸ πῦρ
 τὸν πάθος, καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν κατεκίχεν τῇ ὀπρωθῶσιν, ὥς τε ἐ-
 ρεθῶσιν αὐτὸν πρὸς ὀπρὶ πάντες καὶ ὀπρωθῶσιν. ὥς περ δὲ δὲ ὀπρὶ
 διέρχεται ὕδαρ, ἔτι καὶ ὁμοῦσας τῆς καρδίας καὶ τῶν λογισμῶν ἡ ἁμαρ-
 τία. ὅσοι δὲ τὸ ἀναίμας, ὑπ' αὐτῆς τῆς ἁμαρτίας μελλέσας
 θριαμβεύσας, ἐλέγχονται, καὶ χλοαίνονται. σπεύδει δὲ τὸ κα-
 κὸν λανθάνειν καὶ κρύπτεσθαι ἐν τῇ δικαιοῦσας τῷ ἄνθρωπῳ. εἰ ἔν
 ἀγαπᾶται τὸν Θεόν, καὶ αὐτὸς συγκρινῶ πῶ τῷ ἑαυτῷ ἀγαπᾶται.
 περὶ δὲ δὲ ἀπαξ ὑπ' αὐτῷ, πρὸς τῷ τῷ ἐπεράνιον πί-
 σιν, καὶ γίνεσθαι διπλῆς ὁ ἄνθρωπος. ὅπως ἔν ἐκ τῶν μελῶν σκ
 προσφέρει αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν ἰδίων ὁμοῦσας μελῶν συγκρινῶ τῇ
 ψυχῇ, ἵνα ἡς πάντες καθαρῶς ποίαν, καὶ ἀγαπᾶται καὶ προσδο-
 χόμος. Μεγάλος δὲ ἀξιώματός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος. ἴδε πῶς ὅτι ὁ

Ψαλ.
33.

Ματθ.
15.

Γεν.
1.Ψαλ.
33.

ἔρανός, καὶ ἡ γῆ, ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη, καὶ ἐκ δίδόκησεν ἐν αὐ-
τοῖς ὁ Κύριος, εἰ μὴ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ μόνῳ ἐπαναπαύεσθαι. Τι-
μιώτερος ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος ὑπὲρ πάντα τὰ δημιουργήματα, τάχα
δὲ πολυήσω λέγειν, ὅτι μὴ μόνον τῶν ὁρατῶν δημιουργημάτων, ἀλ-
λὰ καὶ τῶν ἀοράτων, ἦγεν τῶν λειτουργικῶν Πνευμάτων. καὶ ἦν θεὸς
Μιχαὴλ, καὶ Γαβριὴλ τῶν Ἀρχαγγέλων εἶπεν, ὅτι ποιήσωμεν κατ'
εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν ἡμετέρων· ἀλλὰ θεὸς τῆς νοερᾶς ἐσίας τῷ ἀν-
θρώπῳ, τῆς ἀθανάτου λέγων ψυχῆς. καὶ ἦν γέγραπται, ὅτι παρμυ-
βολαὶ Ἀγγέλων κύκλω τῶν φοβημένων αὐτόν. τὰ μὲν ἐν κτίσματι
τὰ φαινόμενα, φύσει τινι ἀμεταβλήτῳ δίδεται. Ὁ ἔρανός ἀπᾶς τέ-
τακται, ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, ἡ γῆ, καὶ ἐκ δίδόκησεν ἐν αὐτοῖς ὁ
Κύριος· ἀλλ' ἐδὲ παρὸ ἐκτίσθαι μεταβᾶν δύναται, ὥς ἐ-
χουσι θέλημα. σὺ δὲ θεὸς τὸ εἰ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεῶν,
ἐπειδὴ ὡς περ ὁ Θεός αὐτεξέσιός ἐστι, καὶ ὁ θέλει ποιεῖ· ἐὰν
θέλῃ, καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῷ πέμψῃ τὰς δικαίας εἰς γένον, καὶ
τὰς ἀμαρτωλὰς εἰς βασιλείαν· ἀλλ' ἐχ' αἰρεῖται, ἐδὲ κατεδέχεται
τὸ δικαιοκράτης ἦν ἐστὶν ὁ Κύριος. ὥτως καὶ σὺ αὐτεξέσιός εἰ,
καὶ ἐὰν θέλῃς ἀπολέσθαι, ἥτις φύσεως εἶ. εἰ θέλεις βλασφημή-
σαι, ποιῆσαι φάρμακα, καὶ ἀποκτείνειν τινα, ἐδὲ σοὶ ἀντίκειται,
ἡ κωλύεισε. εἰ θέλεις τίς, ὑποτάσσεται τῷ Θεῷ, καὶ διδοῦσι τὴν
ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, καὶ κρατεῖ τῷ ἐπιθυμῶν. ὁ δὲ νῦν ἔπος ἀν-
τίπαλός ἐστιν ἐπικρατεῖν διωκόμενος ἐρρωμένῳ λογισμῷ τὰς τῆς κα-
κίας ὁρμὰς, καὶ ἐπιθυμίας αἰχράς· εἰ γὰρ ἐν οἰκίᾳ μεγάλη ὅπερ
ἐστὶ χρυσώματα, χρυσόφορα, καὶ ἀργυρώματα, καὶ ἐσθῆς ἁγία, ἁγία,
χρυσός τε καὶ ἄργυρος, νεανίσκοι καὶ νεανίδες ἡγαυεῖς, ἁγίως
τὸν ἑαυτοῦ νῦν. εἰ καὶ ἡ φύσις θεὸς τὴν συνόικον ἀμαρτίαν πάντων
ἐπιθυμῇ. καὶ θεὸς τὸν ἀνθρώπινον φόβον τῷ διαποῖν, ἐπέχουσι τὰς
ὁρμὰς τῷ ἐπιθυμῶν. πόσω μᾶλλον ὅπερ ἐστὶ φόβος Θεῷ ἀντιμάχε-
σθαι καὶ ἀντιπράττειν ὁ νῦν ὁφείλει τῇ σωστικῇ κακίᾳ; πὲρ γὰρ
δυνατὰ σοὶ προσέταξεν ὁ Θεός. ἡ μὲν ἐν τῷ ἀλόγων ζώων φύ-
σις εἰσὶν ἐστὶν, οἷον ἡ τῆς ὄφιος φύσις πικρά ἐστι καὶ ἰοβόλος. ὅλοι
ἐν οἷς ὄφεις ποῖτοι εἰσιν. ὁ λύκος ἀρπάζειν εἴωθεν. ὅλοι οἱ
λύκοι τῆς αὐτῆς εἰσι φύσεως. τὸ ἀρνίον ἀφελὲς ὃν ἀρπάζεται.
ὅλα τὰ ἀρνία τῆς αὐτῆς εἰσι φύσεως. ἡ περὶ τὴν ἀδολὴν ἐστὶ, καὶ
ἀκέραιος. ὅλοι αἱ περὶ τὴν αὐτῆς εἰσι φύσεως. ὁ δὲ ἀν-
θρώπος ἐχ' ὥς ἐστιν. εἰς ἐστὶν ὁ λύκος ἀρπάζων, καὶ εἰς ἐστὶν ὡς
ἀρνίον ἀρπαζόμενος· ἐκ τῶ αὐτοῦ γένους τῆς ἀνθρωπότητος ἀμφοτέ-
ρα

ρα γνήσιται. ἔστι τις μὴ ἀρκύμενος τῇ ἰδίᾳ γυναικί, ἀλλὰ καὶ πορνύῳ. καὶ ἔστιν ἄλλος ὅς τις ἐκ ἐᾶ ὑδὲ ἐπιθυμίαν ἀνελθεῖν ἐπὶ τῷ καρδίαν αὐτοῦ. ἔστι τις θωρακίζων τὰ τῷ πλησίον. καὶ ἔστιν ἄλλος δὲ θεοσέβειαν, καὶ τὰ ἴδια θηδεύας. ὁρᾷς πῶς ἑπεπῆ ὅτιν αὐτοὶ ἡ φύσις; ἔστιν ἐπὶ τὸ κακὸν ῥέπουσα, καὶ ἔστιν ἐπὶ τὸ καλὸν αὐτίς. καὶ δι' ἀμφοτέρων ἐπιπιδείας ἔχειν νεύσαι πρὸς ἃς βύλεται πράξεις. δεκτικὴ ἔν ἡ φύσις τῷ καλῷ τε καὶ τῷ κακῷ, ἥτοι θείας χάριτος, ἥτοι ἐναντίας δυνάμεως, ἀλλ' ἐκ ἀναγκαστικῆς. Ἐπειδὴ τὸ πρὶν αὐτὸς ὁ Ἀδάμ ἐν καθαρότητι ὦν, ἐβασίλευε τῷ λογισμῶν αὐτοῦ. ἀφ' οὗ δὲ παρέβη τὴν ἐντολήν, ὅρη δυσβάστακτα ἐπικείται τῷ νῷ αὐτοῦ. καὶ οἱ πῆς κακίας λογισμοὶ παθαινομένης, ὅλοι ὡς ἴδιοι αὐτῷ ἐγγίνοντο, καὶ ὑδὲ εἰς αὐτῷ ἰδίος ὅτιν, ἐπειδὴ κατέχοντο ἐκ τῆς κακίας. λοιπὸν ἀφίλεις ζητῆσαι λύχον, ἵνα ἀφθῇ καὶ ὅρη τῆς καθαρῆς λογισμῶν· ὅποι γὰρ ὦν οἱ φυσικοὶ, ὅς ἐποίησεν ὁ Κύριος. Οἱ ἀναξαρτοὶ εἰς θάλασσαν, ἔμαθον κολυμβᾶν, καὶ ὅταν ἐπανάστῳσι κλύδωνες καὶ κύματα, ὅς ἐκρίνοντο· ὅπως εἰσὶν οἱ Χρεισιμοὶ, ὡς περ νῆς ἑμεῖς παιδίε ἐδύαται χαρῆσαι, ἡ καταλαβῆν νῦν τελείου σοφιστῶν, ἐπειδὴ περ ἐν μίῳ παρῆλθε πολὺς τις χρόνος. ὅτω καὶ οἱ Χρεισιμοὶ ὡς βρέφη νήπια τὸν κόσμον κατανοῶσιν, ἀγορεύοντες εἰς τὸ μέτρον τῆς χάριτος. ἔσται γὰρ εἰσι τῷ αἰῶνος τῷ. ἡ δὲ πόλις αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀνάπαυσις ἄλλη ὅτιν. ἔχουσι ὅδο οἱ Χρεισιμοὶ τὴν παρῆλθον τῷ Πνεύματος, δάκρυα καὶ πένθος, καὶ στεναγμόν, καὶ αὐτῶν τὰ δάκρυα ἔσται αὐτοῖς ὅτιν. ἔχουσι δὲ καὶ φόβον ἐν χαρᾷ, καὶ ἀγαλλιάσει. καὶ ὅπως εἰσὶν ὡς ἄνθρωποι βασάζοντες εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τὸ αἷμα αὐτοῦ, μὴ παρῶντες ἑαυτοῖς, ἡ οἰόμενοι εἶναι, ἀλλ' ὄντες ἐκκενήμενοι, καὶ ὑποδοκιμασμένοι παρὰ πάντας ἀνθρώπους. ὡς περ ἐάν ἡ βασίλειος, καὶ πτωχῷ τινι παρῶνται τὸν ἑαυτοῦ θησαυρόν, ὁ παρῶν λαβὼν φυλάξει, ἐκ ἔχει αὐτὸν ὡς ἴδιον, ἀλλ' ὁμολογεῖ πάντοτε τὴν πτωχείαν αὐτοῦ, μὴ τολμᾶν διασκορπίσαι ἐκ τῷ ἄλλοτε ἑαυτοῦ. τῷ ὅδο ἐνδυμεῖται πάντοτε, ὡς ἐ μόνον ἀλλοθιός ὅτιν ὁ θησαυρός, ἀλλὰ καὶ βασιλέως δυνάμεις παρέδωκε μοι αὐτόν, καὶ ὅταν θέλῃ λαμβάνει αὐτόν ἐκ ἐμοῦ. ὅπως ἑαυτοῦ ὁφείλουσι ἡγεῖσθαι καὶ οἱ ἔχοντες τὴν χάριν τῷ Θεῷ, ταπεινοφρονεῖν, καὶ ὁμολογεῖν τὴν πτωχείαν αὐτοῦ. ὡς περ ὅδο ὁ πτωχός ὁ λαβὼν τὴν παρῶν τῷ θησαυρῷ παρὰ τῷ Βασιλείῳ, ἐὰν πεποιθώς ὅτι τὸ ἄλλοτε ἑαυτοῦ, ὡς ἰδίῳ πλέτω ἐπαρῶν, καὶ τύπον λαβὼν ἡ καρ-

ἡ καρδία αὐτῆ, αἶρει ἀπ' αὐτῆς ὁ Βασιλεὺς τὸν θησαυρὸν αὐτῆς, καὶ μὴ εἰς ἑχνηκὸς αὐτὸν ἐν πᾶσι κατεδικη, οἷος καὶ πρὸ πάντων πτωχός. ἕως καὶ οἱ ἔχοντες τὴν χάριν, εἰάν ἐπαρθῶσι καὶ τύρον λάβωσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, αἶρει ἀπ' αὐτῶν ὁ Κύριος τὴν χάριν αὐτῶν, καὶ μένουν πτωχοί, οἷοι ἦσαν πρὸ τῆ λαβεῖν τὴν χάριν παρὰ τοῦ Κυρίου. ἀλλὰ πολλοὶ καὶ τοὶ σπουδῆς τῆς χάριτος, κλεπτοὶ καὶ ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας ἐκ οἴδασιν. ὥς περ εἰάν ἡ νεότης ἐν οἴκῳ τιμῇ, ὁμοίως καὶ νεώτερος, καὶ λοιπὸν κολακωλομένη ὑπ' ἐκείνης, αὐτὴ σιωπῇται αὐτῇ, μοιχάται, καὶ ὑπόβλητος γίνεται. ἔπει καὶ ὁ δεινὸς ὄφεις τῆς ἀμαρτίας σιῶσιν τῇ ψυχῇ γαργαρίζων καὶ προξενόμηνος. καὶ εἰάν σιωπῇται, κοινανῇ ἡ ἀσώματος ψυχῇ τῇ ἀσώματῳ κακίᾳ τῆ πνύματος, τῆς πνεῦμα πνύματι κοινανῇ, καὶ μοιχάται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῇ ὁ σιωπιδέμηνος, καὶ καταδεχόμενος τὸν λογισμόν τῆς πονηρίας. τὸ ἐν μέτρον τῆ ἀγῶνός σε τῆς πονηρίας, ἵνα μὴ μοιχόσης ἐν τοῖς λογισμοῖς. ἀλλ' ἵνα ἀντιπῇς τῷ ῥῷ, καὶ ἔσωθῃς παύσης πόλεμον καὶ ἀγῶνα, καὶ μὴ ὑπακῆς, μηδὲ σιωπιδέμηνος τῇ κακίᾳ ἐν τοῖς λογισμοῖς, καὶ εἰάν ταύτῃ τὴν ἐτοιμασίαν εὖρη ὁ Κύριος εἴ σοι, ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ πᾶσι λαμβάνει σε ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτῇ. ἐστὶ γάρ τινα πράγματα ἃ οἰκονομεῖ ὁ Κύριος, ἵνα μὴ ἀμαρτύνῃς ἑαυτὸν ποιήσῃ τῆς θείας χάριτος, καὶ τῆς κλήσεως αὐτῆς. καὶ ὅτι τινα πράγματα ἃ ἕως οἰκονομεῖ καὶ πᾶσι χάρισι, ἵνα δοκιμαθῇ καὶ γυμνασθῇ ὁ ἄνθρωπος, ἵνα ὑποδείχθῃ τὸ ἀντιθέσιον τῆ ἀνθρώπου. οἱ γὰρ ἐν θλίψεσι καὶ πειρασμοῖς ὄντες, εἰάν ἐκπορεύωσιν, ἐκ ὑποτυχάνουσι τῆς Βασιλείας τοῦ θραυτῶν. οἱ ἐν Χριστιανοὶ ἐν τοῖς θλίβεσι πράγμασι ἐκ ἀχθονται, ἢ λυπῶνται. εἰάν ἐν πονίᾳ, ἢ κακίᾳ ἐξεπαδῶσιν, ἐκ ὀφείλουσι ξυμίζεσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον σιωπιδέμηνος τῇ πτωχείᾳ, καὶ ἡγεῖσθαι ἀντὶ πλεον, τὴν νηστείαν ἀντὶ ἔσθης, τὴν ἀτιμίαν, καὶ ἀδολείαν ἀντὶ δόξης. πάλιν δὲ, εἰάν ἐμπέσωσιν εἰς πράγματα ἐνδοξα τῷ βίῳ τέτρω, ἅπερ ἀποξείπεται αὐτὸς εἰς ἀνάπαυσιν σαρκικῶν, ἢ πλεον, ἢ δόξαν, ἢ ἔσθην, ὀφείλουσιν μὴ σιωπιδέμηνος τέτοις, ἀλλ' ἀποφύγειν ὡς ὑπὸ πυρός. εἰς τὸ φαινόμενον, ἔθνος εἰάν ἐλάχισον ἐπικινῇ τῷ βασιλεῖ πρὸς πόλεμον, ἢ καμνὴ πολεμῶν αὐτὸς, ἀλλ' ἀποξείπει στρατιώτας μὴ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, καὶ ποιῶνται τὸν πόλεμον. εἰάν δὲ ἔθνος μέγιστον ἢ τὸ ἐπικινῇ, διωκόμενον ἐκπορθεῖν τὴν βασιλείαν αὐτῆς, ἀναγκάζεται αὐτὸς ὁ βασιλεὺς σιωπῇ τοῖς ἐν τῇ παλατίᾳ, καὶ τοῖς στρατοπέδοις αὐτῆς

ἀπείλ-

ἀπελθεῖν καὶ συγκροτῆσαι τὸν πόλεμον. Βλέπε ἔν σοι τὸ ἀξίωμα,
ὅτι ὁ Θεὸς ἐκινήθη μὴ τὰ ἰδίῃ στραπέδι, τῷ Ἀγγέλῳ λέγων,
καὶ τῷ Ἀγγίῳ Πνιδμάτων εἰς σὺν πρεσβείῳ δι' ἑαυτὴν ἔλθων,
ἵνα σε λυθώσῃται ἐκ τοῦ θανάτου. ἀσφάλισαι ἐν σεαυτὸν, καὶ
ἐνοήθητι οἷα πρόνοια δὲ σὲ γενήνται. ὑποδείγματι δὲ βιωτι-
κῶ κεχήμεθα, ὡς ἐν βίῳ. ὡς περ ἂν ἡ βασιλεὺς, καὶ εὖρη
τινὰ ἐνδεῖ, καὶ ἔχοντα πάθη, καὶ μὴ ἐπαιχμωδῇ αὐτὸν, ἀλλὰ
φαρμάκοις ἱαματικῶς θεραπείῃ αὐτὴ τὰ βάρματα, καὶ ἀπενέγκῃ
αὐτὸν εἰς τὸ ἑαυτὴν παλάτιον, καὶ ἐνδύσῃ αὐτὸν τὴν πορφυρείδα, καὶ
τὸ δέδημα, καὶ ποιήσῃ αὐτὸν κοινωνὸν τῆς βασιλείας αὐτῆς. ὥτως καὶ
ὁ ἐπεράνιος βασιλεὺς Χριστὸς, ἔλθων πρὸς τὸν αἰθρωπὸν ἔχοντα
πάθη ἰάσατο, καὶ ἐποίησε κοινωνὸν τῆς βασιλικῆς αὐτῆς βασιλείας,
καὶ τὴν ἐβίβασεν τὸ δέδημα αὐτῆς, ἀλλὰ προξενήμενος αὐ-
τὸν, εἰς τὴν πιαύτην ἵσχυι τιμῇ. καὶ ὅτι ἐν τῇ Εὐαγγελίᾳ γέ-
γραπται, ὅτι ἀπέστειλε τὰς ἑαυτῆς δούλῃς ὁ Κύριος, καλῶν τὰς
δούλῃς, δηλώσας αὐτοῖς ὅτι τὸ ἀξίωμα ἡτοίμασαι· αὐτοὶ δὲ
οἱ κεκλημένοι παρητήσαντο λέγοντες, ὅς μὲν ἡγόρασάμεσι, ζῶν
βοῶν, ἄλλος, γυναῖκα ἡμροσάμεν. ὅρας ὅτι ὁ κλήτωρ ἔτοιμος,
οἱ δὲ κληθέντες ἀντεῖπον. ἄρα αὐτοὶ ἑαυτῶν αἰτίοι γέγονασιν. πο-
σῶτον ἐν ὅθι τὸ ἀξίωμα τῷ Χριστιανῶν. βλέπε ὅτι ὁ Κύριος ἡτοί-
μασεν αὐτοῖς τὴν βασιλείαν, καὶ καλεῖ αὐτὰς εἰσελθεῖν, αὐτοὶ δὲ
ἐθέλουσι. πρὸς τὸ δόγμα ἐν ᾧ μέλλοσι κληρονομεῖν, τὴν ἀντι-
στροφὴν εἶποι, εἰ ἕκαστος ἀφ' ἑ ἐκτίσῃ ὁ Ἀδάμ, ἕως τῆς σωτε-
λείας τῆς νόσου, ἐπολέμει πρὸς τὸν Σατανᾶν, καὶ ὑπέμεινε τὰς
θλίψεις, ἔδον μέγα ἐποίησε πρὸς τὴν δόξαν τὴν μέλλει κληρονο-
μεῖν. συμβασιλεύσει ὅτι εἰς τὰς ἀπεράντις αἰῶνας μὴ Χριστῷ.
Δόξα τῷ ὅτι ἀγαπήσαντι τὴν πιαύτην ψυχὴν, ὅτι αὐτὸν αὐ-
τὸς καὶ τὴν χάριν αὐτῆς ἔδωκε, καὶ ἐνεπίστευσε τῇ ψυχῇ. Δόξα τῇ
μεγαλοσυῶν αὐτῆς.

Κατὰ τὰ φαινόμενα πράγματα, ἰδὲ πάντες οἱ κατεζόμενοι ἀ-
δελφοὶ μίαν ἐκείνην ἔχοντες, καὶ ἐν ἀπόστολον τῷ Ἀδὰμ· ἄρα καὶ εἰς
τὸ κρυπτόν, καὶ εἰς τὰ ἐνδοκίματα πράγματα, μία ὅτιν ἡ προαίρεσις
τῶντων, καὶ μία καρδία; πάντες ἄρα ἐν ἑσμῇ, ἀγαθοὶ καὶ θεο-
σεβεῖς. ἡ ἄρα εἰσίτιναις ὅς ἡμῶν, ὅτι οἱ μὲν κοινωνοὶ Χριστοῦ,
καὶ τοῖς Ἀγγέλοις αὐτῶν, οἱ δὲ τῷ Σατανᾷ καὶ τοῖς δαίμοσι; καὶ
ὅλοι ὡς εἰς φαινόμενοι ὁμοῦ κατεζόμεθα; ἐν ἀπόστολον τῷ Ἀδὰμ
πάντες ἔχοντες. ὅρας πῶς ἄλλοτι ὅτιν ἡ νοερά ἐξοία, ὁ ἔσται αἰθρω-
πος,

S. Macarii Aegyptii Homiliae.

G

πος,

πος, ὡς δὲ τὸν ἔξω, ὅτι εἰς φαινόμενα οἱ πάντες· καὶ οἱ μὲν μὴ τῷ Χριστῷ καὶ τῷ Ἀγγέλῳ αὐτῷ εἰσὶν, οἱ δὲ μὴ τῷ Σατανᾷ καὶ τῷ ἀκαθάρτῳ πνεύματι. εἰ ἐν ἡ καρδία βάθος τι ἔχει ἀπέραντον, ἐκεῖ εἰσι τεῖκλα, καὶ κοιῖδες, θύραι, καὶ πόρθουρα, καὶ δακρυαὶ ποταμοί, καὶ διέξοδοι. ἐκεῖ ὅτι τὸ ἐργασίον τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἀδικίας. ἐκεῖ ὅτι ὁ θάνατος, ἐκεῖ ὅτι ἡ ζωὴ. ἐκεῖ ὅτι ἡ ἀγαθὴ ἐμπορία, καὶ ἡ ἐναντία. ὥς περ ἐὰν ἡ παλάτιον μέγιστον, καὶ τὸ ἐρημαῖον, καὶ πληρωθῇ πάσης δυσωδίας, καὶ νεκρῶν πολλῶν. ἔγω καὶ τὸ παλάτιον τῷ Χριστῷ ἡ καρδία ὅτι, καὶ γέμει πάσης ἀκαθαρσίας, καὶ ὅλων πολλῶν ποτηρῶν πνευμάτων. καὶ ἐν τῷ ἀνακτιθῆναι, καὶ ἀποκοδομηθῆναι, καὶ ὀφειδῆναι τὰ τέμνει καὶ τὰ κυβέκλει. ἐκεῖ ὅς ὁ βασιλεὺς Χριστὸς μὴ τῷ Ἀγγέλῳ, καὶ τῷ Ἀγγέλῳ πνευμάτων ἐρχεται ἐπιναπαύει, καὶ οἰκῆσαι, καὶ ἐμψυχαῖσαι, καὶ θεῖναι τὴν ἑαυτῷ βασιλείαν. λέγω δὴ, ὥς περ ἐὰν ἡ πλοῖον ἔχον πολλὰ κατασκευά, ἐκεῖ ὁ κυβερνήτης διοικεῖ τὰς πλώτας, καὶ οἰκονομεῖ, τὰς μὲν ἐπιπλήττων, ἄλλας δὲ ὁδηγῶν. ἔπος ὅτι καὶ ἡ καρδία ἔχουσα τὸν νῦν κυβερνήτην, τὴν συνείδησιν ἐλέγχουσαν, λογισμὸς κατηγορῶντας καὶ λοπολογουμένους. λέγει ὅς, μεταξὺ ἀλλήλων τῷ λογισμῶν κατηγορῶντων, ἡ καὶ λοπολογουμένων. Ὅρας ὅτι ἡ συνείδησις εἰ συγκεῖναι τὰς πλείους λογισμὸς τὰς ὑπακούοντας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλ' ὁ δὲ ἐλέγχει. εἰ φέρεται ὅς ἐπεὶ τί εἶποι ἐνάντιον τῷ Θεῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, μαρτύρεται, ὥς πάντοτε ἐλέγχουσα. ὥς περ ἐὰν ἡ ἄρμα καὶ ἡ λύαι, τὰ ζῶα, καὶ πάντα ἡ κατασκευὴ ὑπὸ ἐνῆς ἡνίοχόν ὅτι, λοιπὸν ὅτε θέλει ἐκείνος, ὁ ἔξω τῇ ὁρμῇ φέρεται ὑπὸ τῷ ἄρματος. ὅτε δὲ θέλει, ἐπέχει αὐτό. πάλιν ὅτε θέλει μεταξέφαι αὐτό, ἐκεῖ αὐτὸ συνέρχεται. ὅλον ἐν τῷ ἄρμα ἐν τῇ ὁρμῇ τῷ ἡνίοχόντος καίται. ἔπος καὶ ἡ καρδία ἔχει πολλὰς λογισμὸς φυσικὰς, συνειδήσεις αὐτῇ, καὶ ὁ νῦν ὅτι καὶ ἡ συνείδησις ἐπιτιμῶσα καὶ καταδικάζουσα τὴν καρδίαν, καὶ διυπνίζουσα τὰς φυσικὰς λογισμὸς βρύνται ἐν τῇ καρδίᾳ. μέλη ὅς πολλὰ ἔχει ἡ ψυχὴ, καὶ ἡ μία ὅτι. ἀφ' ἧς ὅς παρέβη ὁ Ἀδὰμ τὴν ἐντολήν, ἐπεισελθὼν ὁ ὅρις διαπότις γέγονε τὸ οἶκον, καὶ ὥς ψυχὴ ἑτέρα μὴ τῆς ψυχῆς ὅτι. λέγει ὅς ὁ Κύριος, πᾶς ὅστις ἐκ ἀρνείται ἑαυτὸν, καὶ εἰ μισεῖ τὴν ἑαυτῷ ψυχὴν, ἐκ εἰς μαθητὴς. καὶ ὁ ἀγαπῶν τὴν ψυχὴν αὐτῇ, ἀπολέσει αὐτήν. ἐπεὶ ἡ ἁμαρτία ἐπεισελθούσα τῇ ψυχῇ, μέλος αὐτῆς γέγονε, καὶ αὐτὴ τῇ σωματικῇ ἀνθρώπῳ καὶ

Ρ. μ.
2.Λικ.
14.
Γωα.
12.

κόλληται, καὶ βρῦνοι πολλοὶ καὶ ἀνάστατοι λογισμοὶ ἐν τῇ καρδίᾳ. Ὅ ἐν ποίων τὰ θελήματα τῆς ψυχῆς αὐτῆς, τὰ θελήματα τῆς καρδίας ποιεῖ. ἐπεὶ δὲ συμπλέκεται, καὶ συγκέκραται ἡ ψυχὴ. ὁ ἐν ὑποτάσων τὴν ψυχὴν ἑαυτῇ, καὶ ὀργιζόμενος ἑαυτῇ καὶ ταῖς συνύσαις αὐτῇ ὀπιθυμίαις, ἔπος ἔστιν, ὡς ὁ ὑποτάσων πόλιν ἐχθρῶν αὐτῇ, καὶ ἔπος καταξίεται ἔλθεῖν εἰς μέγα ἀγαθὰ πινόμενος, καὶ ὑπολαμβάνει θεὸς τῆς θείας δυνάμεως τὸν καθαρὸν ἄνθρωπον, καὶ γίνεται ἑαυτῇ μέζων. ὑποδεῖται ὃ λοιπὸν ὁ ποιῶν, καὶ γίνεται ὑπὸ Θεοῦ, λαμβάνων τὸ ἐρασιὸν σίγνον ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῇ. οἱ ὃ ἐκλεκτοὶ αὐτῇ χεῖρονται τὸ ἀγιαστικὸν ἔλαιον, καὶ γίνονται ἀξιοματικοὶ καὶ βασιλεῖς. ἔχει ὃ τὴν φύσιν ὁ ἄνθρωπος τοιαύτῃ, καὶ ὁ ὢν ἐν βάθει τῆς κακίας, καὶ δειδύκων τῇ ἀμαρτίᾳ, τῇ ἑαπῴῃ ὅπῃ τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ δεδμεσίος Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ μεμεθυμένος εἰς τὰ ἐπεραῖα, ἔχει θεοσίαν τῇ ἑαπῴῃ ὅπῃ τὸ κακόν, ὡς περὶ ἵνα ἡ γυνὴ ἱμάτια βακχίδι περιβεβλημένη, λιμώσασσα, ἐρρυπαμένη, καὶ αὐτὴ μὴ πολλὰ καμᾶτε ἔλθῃ εἰς ἀξίωμα βασιλικόν, καὶ ἐνδύσῃται πορφύραν καὶ σέφανον, καὶ γίνῃται νύμφη βασιλείας, αὐτὴ μέμνηται τῆς προτέρας ρυπαρείας, καὶ ἔχει θέλημα ἐπανελθεῖν εἰς τὸ ἀρχαῖον, ἀλλ' ἔχ' αἰρεῖται εἰς τὴν προτέραν αἰχμῶν ἐλθεῖν· μαρὸν γάρ ἐστι· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ γλυσάμφοι τῆς χάριτος τῷ Θεῷ, καὶ μέτοχοι ὄντες τῷ Πνεύματος, εἰ μὴ ἀσφαλίσωνται, κατασβέννυνται, καὶ γίνονται χεῖρους καὶ ἥσαν, κοσμικοὶ ὄντες. ἔχ' ὅτι ὁ Θεὸς ἥσπετος ἐστὶ καὶ ἀσθενής, ἢ τὸ πνεῦμα σβέννυται· ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ συμφωνῶσι τῇ χάριτι, θεὰ τὰ ἐκφύονται καὶ πίπτουσιν εἰς μυρία κακά· οἱ ὃ γλυσάμφοι ἐκείνης τῆς θωρείας, ἔχουσι τὰ ἀμφοτέρα συνόντα αὐτοῖς, χαρὰ καὶ πικρὰ κλησιν, φόβον καὶ ὄμον, ἀγαλλίασιν καὶ πένθος. πένθος ὃ ἑαυτῆς, καὶ ὅλον τὸν Ἀδάμ, ἐπεὶ δὲ μία ἐστὶν ἡ φύσις τῶν ἀνθρώπων. καὶ τὰ δάκρυα τῶν τοιούτων ἄρτος ἐστὶ, καὶ τὸ πένθος γλυκύτης καὶ ἀνάπαυσις. εἰ δὲ ἴδῃς τινα ἐπιρμενόν καὶ πετυφωμένον, ὡς μέτοχον ὄντα τῆς χάριτος, ἔπος εἰ καὶ σημεῖα ποιῇ, καὶ νεκρὸς ἐγείρῃ, μὴ ἔχῃ δὲ τὴν ψυχὴν αὐτῇ ἄτιμον καὶ ἐξωδονεμένην, καὶ ἢ πτωχὸς τῷ πνεύματι καὶ βδελυκτὸς, κλέπτεται ὑπὸ τῆς κακίας καὶ ἐκ οἷο. καὶ εἰ ποιεῖ σημεῖα, ἐκ ἔστιν αὐτῇ πιεῖσθαι. τὸ ὃ σημεῖον τῷ Χριστιανισμῷ τὸ ἐστὶ, τὸ ὅτι τινα δόκιμον τῷ Θεῷ, σπαρατίζει λανθάνειν ἀνθρώπου, καὶ εἰ ἔχει ὅλας τὰς θησαυρὰς τῷ βασιλείῳ, κρύπτει αὐτὰς, καὶ πάντοτε λέγει, ὅτι

Ε' βρ. 2
Γ' ααα.
37.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Πῶς αἰώτεροι γίνονται οἱ Χριστιανοὶ τῷ πρώτῳ Ἀδὰμ; ἐκείνος γὰρ ἀθάνατος ἦν, καὶ ψυχῇ καὶ σῶμα ἀφθαρτος· οἱ δὲ ὑποδική-σονται καὶ φθείρονται;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ

Ὁ ἀληθινὸς θάνατος ἐνδόν ἐστιν ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ κέκρυπται, καὶ ὁ αἰσθητὸς ὁ ἔσω νεκρεύεται. εἰς τὴν μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὸ κρυπτόν, ἕως ἀληθείας εἰς τὴν αἰωνίαν ζωὴν, καὶ ἐκ ἀποκρύπτει. ἀλλ' εἰ καὶ τὰ σώματα ἡδ' οὐσίαι λυθῶσι πρὸς καιρὸν, ἐγείρεται αὐταὶ ἐν δόξῃ. ἡγιασμένα γὰρ εἰσιν. ὕπνου

ὑπνον ἐν λόγῳ καὶ κοίμῃσιν, ἢ Χριστιανῶν τὸν θάνατον. εἰ δὲ ἀθάνατος ἦν ὁ ἄνθρωπος, καὶ καὶ τὸ σῶμα ἀφθαρτος, βλέπων ὁ-
λος ὁ κόσμος τὸ παράδοξον τῆς παράστατος, ὅτι μὴ φθείρονται τὰ
σώματα ἢ Χριστιανῶν, ἀνάγκη τινί, ἀλλ' ἔχ' ἐκυσία γνώμη πρὸς
τὸ ἀγαθὸν ἀνῆρχετο· ἀλλ' ἵνα φανῇ καθάπαξ καὶ διαμείνῃ τὸ ἀν-
τεξέσσιον, ὅπερ ἔξ ἀρχῆς ὁ Θεὸς ἔδωκε τῇ ἀνθρώπῳ, τότε οἰκο-
νομικῶς τὰ παράστατα διοικεῖται, καὶ γίνεταί λύσις σωμάτων, ἵνα
ἐν τῷ θελήματι τῆς ἀνθρώπου ἢ τὸ χαρίτωαι αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἀγαθὸν
ἢ τὸ κακόν. ἔπε γὰρ ὁ τέλειος εἰς τὸ ἀγαθόν, ἢ βαθεύς εἰς τὴν
ἀμαρτίαν, καὶ παιὼν ἑαυτὸν σκευὸς τῆς διαβολῆς, ὑφ' ἧς τὸ ὅλον κα-
τεκρίθη, εἰς τὸ κακόν ἀνάγκη τινι δέδεται· ἀλλ' ἔχει τὴν ἐλπίδα
εἶναι τῇ ᾠρῇ σκευὸς ἐκλογῆς, καὶ ζωῆς. ὁμοίως πάλιν οἱ με-
μεθυσμένοι εἰς τὴν θεόπλητα, καίτοι πεπληρωμένοι καὶ δεδομένοι
πνεύματι Ἁγίῳ, ἐκ ἀνάγκη τινι κεκράτλυνται, ἀλλ' ἔχουσι τὸ ἀν-
τεξέσσιον τῇ χαρίτωαι αὐτῶν, καὶ ποιεῖν ὁ θέλων εἰς τὸν αἰῶνα
τῶν.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ι Σ.

Κατὰ μέρος λεπτιύεται τὸ κακόν, καὶ ἐκρίζεται, καὶ ἀποκόπτεται
εἰς τὴν χάριν ὁ ἄνθρωπος, ἢ δίδως, εἰ τύχοι ἀποκοπῆς, ἐκ-
ρίζεται τὸ κακόν;

Α Π Ο Κ Ρ Ι Σ Ι Σ.

Καθάπερ τὸ ἔμβρυον ἐν τῇ μήτρᾳ, ἐκ δίδως πηγνύται εἰς
ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ μέρος γίνεταί εἰκὼν καὶ ᾠρᾶται, ἐκ ἧς
δὲ εἰς τέλειος ἄνθρωπος, ἀλλ' αὐξάνει ἐν ἔποι πολλοῖς, καὶ γίνε-
ται ἀνὴρ. ἔστι δὲ ὡς περ τὰ σπέρματα τῶν κριθῶν, ἢ τῶν σίτου,
ἐκ δίδως βαλλόμενα εἰς τὴν γῆν ῥιζοῖ, ἀλλὰ παρέρχονται χει-
μῶνες καὶ ἀνέμοι, καὶ τότε τῷ θεῶντι καιρῷ γίνονται σάχυες. καὶ
ὁ φυτεύων ἄπῳ, ἐκ δίδως μεταλαμβάνει τὸν καρπὸν· ὡσαύτως
καὶ τοῖς πνευματικοῖς ὅτε ποσάυτη σοφία καὶ λεπτότης, καὶ μικρὸν
ὁ ἄνθρωπος αὐξάνει, καὶ γίνεταί εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡ-
λικίας, ἔχ' ὡς περτινες λέγουσιν, ἐκδύσαι, ἐκδύσαι, ὁ θέλων μα-
θεῖν θεάματα ἀπέρχεται καὶ μαρτάει τὰ σημεῖα, καὶ ὅταν γνή-
ται ἐκεῖ πρῶτος, ἀπέρχεται εἰς τὴν ὁλὴν τῇ ῥωμαϊκῶν, καὶ ἔ-

ειν ὅλων ἔχατος. πάλιν ἐκεῖ ὅταν γήνται παρῶτος, ἀπέρχεται
 εἰς τὴν χολὴν τῆς γαμμάτου, καὶ ἔτι πάλιν ἐκεῖ ὅλων ἔχατος,
 ἀρχαίος. εἴτα ὅταν γήνται χολατικός, ὅλων τῆς δικολόγαν ἀρ-
 χαίος καὶ ἔχατος ἐστὶ. πάλιν ὅταν ἐκεῖ γένται παρῶτος, τότε γί-
 νεται ἡγεμών. καὶ ὅταν γένται ἀρχων, λαμβάνει ἐαυτῷ βοηθόν
 τὸν συγκάθεδρον. εἰ ἐν τῇ φαινομένη πασάυτης ἔχει προκοπὰς,
 πόσῳ μᾶλλον τὰ ἐπεράνια μυσθήματα ἔχει προκοπὰς, καὶ βαθμὸς
 πολλὰς ἀυξάνει· καὶ τότε δὲ πολλῆς γυμνασίας, καὶ πολλῶν πειρα-
 σμῶν ὁ δεικνύων, γίνεται τέλειος. οἱ γὰρ Χριστιανοὶ οἱ γινώ-
 μνοι τῆς χάριτος οὗ ἀληθείας, καὶ τὸ σημεῖον ἔχοντες τῆς σαυρῆς
 ἐν τῇ νῷ καὶ τῇ καρδίᾳ, εἴποι ὅτι βασιλείαν ἕως πτωχῶν, κο-
 πορίαν καὶ δυσωδίαν ἡγούνται πᾶντα. καὶ εἴποι διώκονται εἰδέναι,
 ὅτι ὅλος ὁ κόσμος ὁ γήινος, καὶ οἱ θησαυροὶ τῆ βασιλείας, καὶ ὁ
 πλάτος καὶ ἡ δόξα, καὶ οἱ τῆς σοφίας λόγοι, ἐν φαντασίᾳ τινὶ εἴ-
 σι, μὴ ἔχοντα σειράν βάσιν, ἀλλὰ παρερχόμενα· καὶ αἰτέσιν ὑ-
 πό τὴν ἑρανὸν, τῶν ἐστὶν ἀκαταφρόνητον. ὁ γὰρ ὅτι ἔσχα καὶ θαυ-
 μασιὰ τὰ ἐπάνω τῆς ἑρανῶν, πᾶ μὴ ὄντα μήτε εἰς θησαυρὸς βα-
 σιλείαν, μήτε εἰς σοφίαν λόγων, μήτε εἰς δόξαν κοσμικὴν, καὶ ἀ-
 ξιώματα, ἢ πλῆτον, οἷον ἐκεῖνοι ἐκτίσαντο τὸν Κύριον καὶ κτίσιν
 πάντων ἔχοντες ἐν τῇ ἐνδοπίᾳ ἀνδράπῳ, κτήμα τὸ μὴ παρερχό-
 μενον, ἀλλὰ παρυσίον. οἱ γὰρ Χριστιανοὶ τιμίαν οἶδασιν τὴν ψυ-
 χὴν ὑπὲρ πάντα τὰ δημιουργήματα. μόνος γὰρ ὁ ἄνθρωπος κατ'
 εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ ἐγένετο. ἰδὲ ὁ ἑρανὸς πόσον ἐστὶν ὑπερμε-
 γέθης, καὶ ἡ γῆ, καὶ πᾶ ἐν αὐτοῖς κτίσματα τίμια, καὶ μεγάλα
 τὰ σκεύη αὐτῆς. ὁ δὲ ἄνθρωπος ὑπὲρ πάντα τὰ σκεύη τίμιός ἐ-
 σιν, ἐπειδὴ εἰς αὐτὸν μόνον εὐδόκησεν ὁ Κύριος. καὶ πᾶ κήνη δὲ
 τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ ὄρη, καὶ τὰ θηρία, εἰς τὸ φαυλόμενον μέζονα
 εἰσι τῇ ἀνθρώπῳ. βλέπε ἔνθα πᾶ ἀξίωμα πῶς εἰ τίμιος, ὅτι
 ὑπὲρ Ἀγγέλους ἐποίησεν ὁ Θεός, ὅποτε καὶ αὐτὸς δὲ ἐαυτὸν εἰς
 σὺν παρυσίαν καὶ λύβωσιν παρελθὲν ὅπῃ τῆς γῆς. ὅτε ἐν καὶ οἱ
 Ἀγγελοι εἰς τὴν σὺν σωτηρίαν ἦλθον; βασιλεὺς γὰρ ὁ υἱὸς βασιλείας
 συμβέλιον ἐποίησεν μὲν τῇ πατρὶς αὐτῆς, καὶ ἀπεσάλη ὁ λόγος, καὶ
 σὰρκα ἐνδυσάμενος, καὶ κρύψας τὴν ἐαυτοῦ θεότητα, ἵνα δὲ τῇ ὁ-
 μοίᾳ τὸ ὅμοιον σωθῇ, ἔθηκε τὴν ψυχὴν αὐτῆς ὅπῃ τῇ σαυρῇ. το-
 σάυτη ἀγάπη τῇ Θεῷ εἰς παρὸς τὸν ἄνθρωπον· ἡρετίσεν ὁ ἀθάνα-
 τος σαυρωθῆναι ἡμεῖς. βλέπε ἐν πᾶς ὁ Θεὸς ἡγάπησεν τὸν κόσ-
 μον, ὅτι τὸν μονογενῆ αὐτοῦ Υἱὸν ἔδωκεν ὑπὲρ αὐτοῦ. πῶς ἐχὶ σὺν
 αὐτῷ

Ρ' αμ. 8.

αὐτῷ πᾶ πάντες ἡμῖν χαρίζεται; καὶ πάλιν ἀλλοχῆ λέγει, Ἀλλὴ
λέγω ὑμῖν, ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ καταστήσει αὐτόν· δι-
κνυσι δὲ καὶ ἀλλοχῆ τὰς Ἀγγέλους λειτουργεῖς εἶναι τῇ Ἀγίᾳ. καὶ
ὁ Ἡλίας ὅτε ἦν εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἦλθον κατ' αὐτὸ οἱ ἀλλόφυλοι,
τὸ παιδίον ἔλεγε, πολλοὶ ἔρχονται κατ' ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς μόνοι
ἐσμεν· τότε ἀποκρίνεται Ἡλίας, ἔχ' ὁρᾷς παρεμβολάς, καὶ πλή-
θην Ἀγγέλων μετ' ἡμῶν κύκλῳ βοηθόντων ἡμῖν; ὁρᾷς ὅτι ὁ Θε-
σπότης, καὶ πᾶς πλήθην τῶν Ἀγγέλων σῶναι τοὺς δούλους αὐτοῦ;
πόση ἡνέστιν ἡ ψυχὴ, καὶ πῶς τατίμηται ὑπὸ τῷ Θεῷ; ὅτι ὁ
Θεὸς καὶ οἱ Ἀγγελοι ταύτῃ ἐπιζητήσιν εἰς κοινωνίαν ἰδίαν, καὶ
εἰς βασιλείαν· ὁ δὲ Σατανᾶς, καὶ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, ταύτῃ ἐπιζη-
τήσιν εἰς τὸ ἴδιον μέρος· ὡς ὅτι ἐν τοῖς φαινομένοις, ὁ βασιλεὺς
καὶ διακονεῖται ὑπὸ ἀγγεληναίων ἀνθρώπων, ἀλλ' ὑπὸ ἀράων, καὶ
καλῶς πεπαιδευμένων· ὅτι καὶ εἰς τὸ ἐπεράνιον παλάτιον ἐκείνοι
δρακόνες τῷ ἐπεράνιῳ βασιλεῖ οἱ ἄμαχοι, οἱ ἀνεπίληπτοι, οἱ
καθαροὶ τῇ καρδίᾳ· καὶ ὡς περ ἐν τῇ παλατίῳ, ἀράται κό-
ραι, καὶ μὴ ἔχουσι μαμόντινα, εὐειδέσονται, ἐκείναι εἰς κοινωνίαν
βασιλείαν ἀπέρχονται· ἥτις καὶ εἰς τὸ πνευματικόν, ψυχαί, αἱ ἐν
πᾶσι ῥόποις ἀγαθεῖς κεκοσμημέναι, αὗται κοινωνοῦσι τῷ ἐπερα-
νίῳ βασιλεῖ. εἰς τὸ φαινόμενον, ὅπου ἀπέρχεται ἄρχων μέγας, καὶ
συμβαίνει ἐκείνῳ τῷ οἴκῳ ἔχειν ἀκαθαρσίαν τινα, δι' ἐπιζέ-
ται, καὶ δρακόντις πολλὴ γίνεται, καὶ ἀράματα ἐκχέεται· πόσον
μᾶλλον ὁ οἶκος τῆς ψυχῆς, εἰς ὃν ὁ Κύριος ἐπαναπαύεται, πολ-
λῆς δρακοντισμοῦ χρεῖται, ἵνα δυναθῇ ἐκεῖ εἰσελθεῖν καὶ ἀναπαύ-
ναι ὁ ἄσπιλος, ὁ ἄμωμος; εἰς γὰρ τοιαύτῳ καρδίᾳ ὁ Θεός, καὶ
ὅλη ἡ ἐπερανίος Ἐκκλησία ἐπαναπαύεται. ἐν τοῖς φαινομένοις,
εἰς ἔχῃ πατὴρ κτήματα, ἔχῃ δὲ καὶ δρακόντινα, καὶ λίθους τιμίους,
ταῦτα εἰς οἶκον ὑποθέτας κρύπτει, καὶ ταμιεύεται τῷ ἀγαπῶντι
αὐτὸν Υἱῷ, καὶ κείνῳ δίδωσιν αὐτά· ὅτι καὶ ὁ Θεὸς τῷ ἑαυτοῦ κτή-
σιν μὲν τῶν ἰδίων τιμῶν ἐνεπίσθισε τῇ ψυχῇ. εἰς τὸ φαινόμενον,
εἰς ἡ πόλεμος, καὶ ἔλθῃ βασιλεὺς μὲν τῷ στρατοπέδῳ ἐπὶ τὸ πο-
λεμῆσαι, καὶ ὑπάρχῃ τὸ μέρος αὐτῷ ἐλαττον, ἢ ἀδυνάτερον, δι-
θέας ὑποσέλλει πρεσβεῖαν ἐρωτῶν τὰ πρὸς εἰρήνην. εἰ δὲ ἔθνος
μέγιστον πρὸς ἴσον ἢ, καὶ ὁ βασιλεὺς πρὸς βασιλείαν, λέγω δὲ ὁ
Περσῶν καὶ Ὁρμαίων, ἀνάγκη πᾶσα τὰς δύο βασιλείας κινηθῆναι
μὲν τῶν στρατοπέδων ὅλων. βλέπε ἐν οἷον σέβῃ τὸ ἀξίωμα, ὅτι
ὁ Θεὸς ἐκινήθῃ μὲν τῶν ἰδίων στρατοπέδων, λέγω δὲ τῶν Ἀγγέ-
λων,

λων, καὶ τῶν πνδμάτων, συμβαλεῖν τὰ ἀντικειμένα, ἵνα σε λυτρώσῃται ἐκ τῆ θανάτου. ὁ Θεὸς ἔν παρεχόμετο θέσει. ὡς περ ἐὰν ἡ βασιλεύς καὶ εὐρη πτωχόν τινα ἔχοντα λέωναν εἰς ὅλα τὰ μέλη καὶ μὴ ἐπαιχλωθῇ, ἀλλ' ἐπιθῇ φάρμακα, καὶ ἐν τοῖς ἑαύμασιν αὐτῆς, καὶ ἰάσονται αὐτῆς πᾶς πληγὰς, καὶ λοιπὸν εἰς ἑαπέζαν βασιλικὴν ἀπαγάγει αὐτὴν, καὶ ὡς ἐὰν αὐτὰ πορφύρῃ, καὶ ποιήσῃ αὐτὸν βασιλέα· ὅπως καὶ ὁ Θεὸς ἐποίησε τῷ Ἰησοῦ τῷ ἀνθρώπῳ· ἀπέπλυνεν αὐτὸν τὰ ἑαύματα, καὶ ἰάσατο αὐτὸς, καὶ εἰσήγαγον εἰς τὸν ἐπερωτῶν νυμφῶνα. μέγα ἐν ὅτῃ τὸ ἀξίωμα τοῦ Χριστιανῶν, ποσῶτον, ὡς μὴδὲ συγκρίνειν ἔχειν· ἐὰν δὲ μεταπειθῇ καὶ κλαπῇ ὑπὸ τῆς κακίας, ὅμοιος τοιούτῳ τινι, ὡς περ ἐὰν ἡ πόλις μὴ ἔχῃσα τείχος, καὶ οἱ λαοὶ εἰσέρχονται δι' αὐτῆς ὅσον θέλωσι μὴ ἐμποδίσονται, καὶ ἐρημῶσι, καὶ ἐμπυεῖσιν αὐτὴν. ὅπως ἀμελεῖντός σε, καὶ μὴ ἑαυτὰ προσέχοντος, ἐπισέρχονται τὰ πνδματα τῆς πονηρίας, καὶ ἀφανίζουσι, καὶ ἐρημῶσι τὸν ἄνθρωπον, σκορπίζοντες τῆς λογισμῆς εἰς τὸν αἰῶνα πάντων· πολλοὶ γὰρ ὡς ἐξ ὧν ἡ κλεισμένη, καὶ ὁπισθὲν ἀσκήτες, καὶ βίβη ὁρθῶς ἐπιμελέμενοι, τῶν νομίζουσιν εἶναι τέλειον, μὴ ἐγκύπτοντες εἰς τὴν καρδίαν, καὶ ὁρῶντες τὰ ἐκείτω σκεπτόντα τὴν ψυχὴν κακὰ· ἐπειδὴ καὶ τὸν τῆς κακίας ἐσώπρον τῶν, ῥίζα εἰς ἐν τοῖς μέλεσιν· καὶ ἡ λησὴς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐστίν, κατέστιν ἡ ἐναντία δυνάμις. Ἀντιστατικὴ ἔν, καὶ νοσῶσα· καὶ ἐὰν μή τις θῇ ἀγῶνα καὶ τῆς ἀμαρτίας, καὶ μέρος ὑπεκχεομένη ἡ ἑσὼ κακία ἧς τὸν πλεονασμὸν φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς φανεράς ἀμαρτίας, ὅπῃ τὸ κατηργάζεσθαι αὐτὰς· τὸ γὰρ κακὸν ὡς περ πυρὸς ὁρδαλμός ἐστι πάντοτε βρύων. καὶ σὺ ἐν γίνῃ ὅπῃ τὸ ὁπαιεῖν τὰ ῥέματα τῆς κακίας, ἵνα μὴ εἰς μυρία κακὰ ἐμπίπτῃς ὡς θαμβέμενος ἧς· ὃν ἑσώπρον ἐὰν ἡ τις ὁλλήνης ἀμέλειμος πλέσιος, καὶ τῶν οἱ θέκοι τῶ ἀρχόντος καὶ οἱ ταξῶται ἀρπάσωσιν ὑποφέροντες πρὸς αὐτὸν, λέγοντες, ὅτι κατηγόρηθης ὅπῃ ἐγκλήματι, καὶ θανάτῳ ὑποκείσαι· λοιπὸν ἐκ τῆς φήμης τῆ φόβου ἀπάλεσον αὐτῆς πᾶσας τὰς ἐνδυμήσεις, καὶ ὡς περ πεθαμνημένός ἐστιν. ὑπολάβανε ἐν ὅπως καὶ ὡς τῶ πνδμάτων τῆς πονηρίας. ὁ γὰρ φαινόμενος κόσμος ὑπὸ βασιλείῳ ἕως πτωχῶν, ἐν θορύβῳ εἰσι, καὶ ἀκαταστασία, καὶ μάχη, καὶ ὁδοὶ αὐτῶν οἵδε τὴν αἰτίαν, ἦγεν φαινόμενον τὸ κακὸν, τὸ παρεισελθὸν ἧς τῆς πᾶσης τῆς Ἀδὰμ, τὸ κέντρον τῆς θανάτου· ἡ γὰρ ἀμαρτία ἡ παρελθούσα, δυνάμις τις ἔσα λογικὴ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ὑπὸ, ἐνέσπειρε τὰ κακὰ πάντα· ἐπειδὴ λεληθότως εἰς

εἰς τὸν ἴσω ἀνθρώπον καὶ εἰς τὸν νῦν ἐνεργεῖ, καὶ μάχεται τοῖς λογισμοῖς. ἐκ ἴσασι δὲ οἱ ἄνθρωποι ὅτι ἄπο ἀλλοφρίας τινος δυνάμει ἐλαυνόμενοι ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ νομίζουσι φυσικὰ ταῦτα εἶναι, καὶ ἄπο ἰδίας φρονήσεως ταῦτα ποιεῖν. οἱ δὲ τὴν εἰρήνην τῇ Χεῖρῃ ἔχοντες ἐν αὐτῇ τῇ νῷ, καὶ τὸν φωτισμὸν αὐτῷ, ἴσασι πόθεν ταῦτα κινεῖται. πάχει γὰρ ὁ κόσμος πάθος κακίας, καὶ ἐκ οὗτο. καί ἐστι πῦρ ἀκάθαρτον, ὅπερ ἀνάπτει τὴν καρδίαν, καὶ ἔτι ὁρᾷ ὅλα τὰ μέλη, καὶ ποτρεύεται τὰς ἀνθρώπους εἰς ἀσελγείας καὶ μυρία κακά. οἱ ἔν γαργαλιζόμενοι, καὶ σωηδόμενοι, σῶδον ἐν τῇ καρδίᾳ ὀπιπλῶσι τὴν πορνείαν, καὶ ἔτι νικομύνε τῇ κακῇ, καταπίπτουσι καὶ εἰς φανερά πορνείαν. τὸ αὐτὸ νόει καὶ περὶ τῆς φιλαργυρίας, κενοδοξίας, τύφου, ζήλου, θυμοῦ. ὡς περ ὅταν τις κληθῇ εἰς ἄριστον, καὶ παροτρυνθῇ αὐτῷ ἰδέσθαι πολλὰ, λοιπὸν ἢ ἁμαρτία ὑποβάλλει πάντων ἀφάρται, καὶ ἔτι ἢ ψυχὴ σωηδομένη βαρύνεται. ὅρη γὰρ δυσβάστακτα εἰς τὰ πάθη, ὧν ἐν μέσῳ ποταμοὶ δραπετῶν, καὶ ἰοβόλων θηρίων, καὶ ἐρπειῶν. ὡς περ ἐὰν ἡ κῆτος, καὶ καταπίῃ τὸν ἄνθρωπον ἐν τῇ κοιλίᾳ. ἔτι καὶ ἡ ἁμαρτία καταπίνει τὰς ψυχὰς. φλόγες πυρός εἰσι κατακαίνουσαι, καὶ βέλη πεφυρωμένα τῇ πορνείᾳ. λέγει γὰρ ὁ Ἀπόστολος, πρὸς τὸ διωθῆναι ὑμᾶς τὰ βέλη τῇ πορνείᾳ τὰ πεφυρωμένα σβέσαι. ἐνεμήθη γὰρ τὸ κακὸν καὶ τεμελεῖται περὶ τὴν ψυχὴν. οἱ δὲ φρόνιμοι, ὅταν ἐπανάσῃ τὰ πάθη, ἔχ ὑπακούουσιν, ἀλλ' ὀργίζονται ταῖς κακαῖς ὀπιθυμίαις, καὶ ἐχθροὶ ἑαυτῶν γίνονται. ὁ γὰρ Σατανᾶς πολὺ θέλει ἐπαναπαύειν τὴν ψυχὴν, καὶ ἐφαπλωθῆναι, καὶ θλίβεται καὶ σκισχωρεῖται μὴ ὑπακούσης τῆς ψυχῆς. εἰσὶ δέ τινες κρατέμενοι ὑπὸ θείας διωμέως, ὅτι ἐὰν ἴδωσιν τινα μὴ γυναικὸς νέον, ἔτι εἰ καὶ ἁλογοῖται τινα, ὅμως ἔμιαίνεται ὁ νῦς αὐτῶν, ἔτι ὀπιπλεῖ σῶδον ἁμαρτίαν. ἀλλ' ἔτι εἰς τὴν πᾶντα θαροῦσαι. εἰσὶ δὲ ἄλλοι εἰς ἃς τελείως πέπαυται, καὶ κατεσβέθη, καὶ ἐξηράνθη. ἀλλὰ τὰ μέτρα τῶν μεγάλων εἰσιν, ὡς περ δὲ οἱ ἔμποροι γυμνοὶ κατέρχονται εἰς βυθὸν θαλάσσης, εἰς θάνατον τῷ ὕδατι, ἵνα ἐκεῖ εὕρωσι μαργαρίτας εἰς σέφανον ποιεῖντας βασιλικόν, καὶ πορφύραν, ἔτι καὶ οἱ μονάζοντες, γυμνοὶ ἐξέρχονται τῷ κόσμῳ, καὶ κατέρχονται εἰς βυθὸν θαλάσσης τῆς κακίας, καὶ εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς σκότητος, καὶ ἄπο τῶν βαθέων λαμβάνουσι, καὶ ἀναφέρουσι τιμίας λίθους προχωρῶντας εἰς σέφανον τῇ Χεῖρῃ, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ἐπαράνιον, εἰς αἰῶνα καινόν, καὶ

Εἰς.
6.

καὶ Πόλιν φατεινὴν, καὶ δῆμον Ἀγγελικόν· ὥς περ ἐν τῇ σαγή-
νῃ πολλὰ εἶδη ἰχθύων ἐμπίπτει, καὶ τὰ ἀχρηστέρα πάλιν δι-
δέως εἰς θάλασσαν ῥίπτεσιν· ἕως καὶ ἡ σαγήνη τῆς χάριτος ἐ-
φαπλᾶται ἐπὶ πάντας, καὶ ζητεῖ ἀπάυσιν· ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι ἐχ-
ύπακτοι. διὸ τὸ πάλιν εἰς αὐτὸν τὸν βόθριον τῶ σκότους κα-
ταρρίπτονται. ὥς περ ὅτε ὁ χρυσὸς ἀπὸ πολλῆς ἄμμις πλωμόμβρος
διείσκειται, καὶ ταῦτα ἐλάχιστα ὥς κεγχρίδες. ἕως καὶ ἀπὸ πολλῶν
ὀλίγοι εἰσι δόκιμοι. καὶ γὰρ οἱ ἔχοντες τὸ ἔργον τῆς βασιλείας,
φανεροί εἰσι, καὶ οἱ κοσμεῖντες τὸν λόγον αὐτῆς φαίνονται. ὁμοίως
δὲ καὶ οἱ ἡρτυμένοι τῷ ἁλατι τῷ ἐπυρανίῳ φαίνονται, καὶ οἱ ἐκ
τῆς θησαυρῶν τοῦ πνεύματος λαλῶντες. φαίνεται τὰ σκόλη ἐν οἷς ὁ
Θεὸς δίδοει, καὶ δίδωσι τὴν ἑαυτοῦ χάριν· καὶ ἄλλοι μὲν πολλῆς ὑ-
πομονῆς δέχονται τὴν ἀγιαστικὴν διύαμιν, καθὼς ὁ Κύριος θέ-
λει πολυφόπως. ὁ ἐν λαλῶν εἰμὴ ἢ ὀδυγέμβρος ὑπὸ φωτὸς ἐ-
ρανίῳ καὶ σοφίας, ἐ διώταται πληροφροῦν τὸν ἑαυτοῦ νῦν, ἐπειδὴ
πολλαί εἰσιν αἱ προαιρέσεις, αἱ μὲν ἐν πολέμῳ, ἄλλαι ἐν ἀνα-
παύσει, ὥς περ ὅταν ἡ ἡρηνωμένη πόλις, καὶ θελήσῃ τις ταύτῃ
ἀνακτίσαι, διδέως τὰ κατορθόσασα καὶ πεσόντα τελείως κατα-
βάλλει, καὶ ἕως ἄρχεται σκάπτειν, καὶ ἐν τῇ σκάμματι τὰς θε-
μελίους τιθεῖν, καὶ προβάλλεσθαι τὴν οἰκοδομὴν· ἐδέπω δέ εἰσιν
οἰκία· καὶ ὁ θέλων παράδεισον ποιῆσαι εἰς τόπος ἐρήμους καὶ δυ-
σώδεις, πρῶτον ἄρχεται καθαρίζειν, καὶ φραγμὸν περὶτιθεῖν, καὶ
ἐτοιμάζειν ὀχετὸς, καὶ ἕως φυτεύει, καὶ αὐξοῦνται τὰ φυτὰ, ἵνα
ἕως μὲν πολὺ χρόνον ἐνέγκῃ καρπὸς ὁ παράδεισος· ἕως καὶ αἱ
προαιρέσεις τῶ ἀνθρώπων, μὲν τὴν παράβασιν κεχερωσμέναι εἰ-
σὶ, καὶ ἡρηνωμένη, καὶ ἀκανθώδεις. ἔπε γὰρ ὁ Θεὸς τῷ ἀνθρώ-
πῳ, ἀκανθὰς καὶ τειβόλους ἀνατελεῖσθαι ἡ γῆ. χρεῖα ἐν καμάτῳ
καὶ κόπῳ πολλῇ, ἵνα τις ζητήσῃ, καὶ ὑποδῇται τὸν θεμέλιον, ἕως
ὅτε ἔλθῃ εἰς τὰς καρδίας τῶ ἀνθρώπων πῦρ, καὶ ἄρξῃται περὶ-
καθαίρειν τὰς ἀκανθὰς, καὶ ἕως ἄρχονται ἀγιαζέσθαι, δοξάζοντες
Πατέρα, καὶ Υἱὸν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

Γεν. 3.

ΤΟΥΤΣ

ΤΟΤΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΥΠΟΚΕΙΣΘΑΙ

ΤΟΙΣ ΠΕΙΡΑΣΜΟΙΣ ΚΑΙ ΘΛΙΨΕΣΙ,

ταῖς ἐκ πρώτης ἁμαρτίας Βρυῖσαις.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Ις.

Πᾶσαι αἱ νοεραὶ ἐσΐαι, λέγω δὴ Ἀγγέλων, καὶ
ψυχῶν, καὶ δαιμόνων, ἀέραςοι, καὶ ἀπλόστατοι ὑπὸ
τῷ δημιουργῷ ἐκτίσθησαν. τὸ δέ τινας ἐξ αὐτῶν ῥαπιδῶς εἰς τὸ
κακὸν, ἐκ τῶ ἀυτεξούτου προσεγενέτο αὐτοῖς. ἰδίῳ γὰρ θελήματι
ἐξεῤῥάπησαν τῷ προσήκοντος λογισμῷ. εἶδὲ φανερὸν ἔπος ὑπὸ τῷ
δημιουργῷ κτιδιῶναι, ἄδικον κριτῶν λέγομεν τὸν Θεόν, πέμποντα
εἰς πῦρ τὸν Σατανᾶν. ἐσὶ γάρ τινες τῶν αἰρετικῶν λέγοντες ὕλιν
ἀναρχον, καὶ ὕλιν ρίζαν, καὶ ρίζαν δυνάμιν, καὶ ἰσοδυναμίαν. πρὸς
πάντοι ἂν ἔχεις ἀλόγως ἀντιθεῖναι, ὅτι ποία ἐστὶ λοιπὸν ἡ νικῶσα
δύναμις; ἀνάγκη δὲ ὅτι ἡ τῷ Θεῷ. λοιπὸν ἐκέτι ἐστὶν ἰσόχρο-
νος, ἡ ἰσοδύναμος ὁ ἡττώμενος. Οἱ λέγοντες ἐνυπόστατον τὸ κα-
κὸν, ἐδὲν ἴσασιν. Θεῷ γὰρ ἐδὲν ἐστὶ κακὸν ἐνυπόστατον, κατὰ τὸ
ἀπαθὲς αὐτῷ καὶ θεϊκόν. ἡμῖν δὲ ἐστὶν ἐνεργεῖν ἐν πάσῃ δυνάμει
καὶ αἰδήσει, πάσας ἐπιθυμίας ρυπαράς ὑπεβάλλον. καὶ σιωπερά-
θῃ δὲ ἔπος, ὃν ῥόπον τινὲς λέγουσι πλὴν μίξιν τῷ οἶνῳ καὶ τῷ ὕ-
δατος. ἀλλ' ὡς ἔστιν ἐν μιᾷ χώρῃ ὁ σῖτος κατ' ἑαυτὸν, καὶ τὰ ζι-
ζάνια κατ' ἑαυτά, ὡς ἔστιν ἐν οἴκῳ ὁ ληψὴς κατ' ἰδίαν, καὶ ὁ οὐ-
κοδεσπότης κατ' ἰδίαν. ἐστὶ πηγὴ ῥέουσα ὕδωρ καθαρὸν, καὶ ὑπόκει-
ται βόρβορος, ὅταν παραξήνῃ τὸν βόρβορον, ὅλη ἡ πηγὴ θολᾷ-
ται.

ται. ἔπω καὶ ἡ ψυχὴ ὅταν παράσῃται, θολεῖται καὶ κινεῖται τῇ κα-
κίᾳ· καὶ οὕτως γίνεται ὁ Σατανᾶς μὲν τῆς ψυχῆς, πνεύματα ἀμ-
Κορ. 6. φότερα, καὶ τὴν πορνείαν, ἢ τὸν φόνον. ὅθεν τὸτο ὁ κολλώμενος τῇ
πόρνῃ ἐν σώματι. πλὴν ἐν ἄλλῃ ὥρᾳ καθ' ἑαυτὴν ἔστιν ἡ ψυχὴ
ἐνυπόστατος, μεταμελόμενὴ ἐφ' οἷς ἔπραξε, καὶ κλαίει, καὶ εὐχεται,
καὶ μνημονεύει Θεῷ. εἰ γὰρ πάντοτε ὡς ἡ ψυχὴ βεβουδιασμένη εἰς
τὸ κακόν, πῶς ἠδύνατο ταῦτα πράττειν, τῷ Σατανᾷ μὴδέποτε
δείλοντος εἰς μετάνοιαν ἔρχεσθαι πρὸς ἀνθρώπους; ἀσπλαγχνος γὰρ
ὑπάρχει. καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὸ σωτῆριδεσθαι τῷ ἀνδρὶ, ἐν μετ' αὐτῆς, ἄλ-
λη δὲ ὥρᾳ κεχωρισμένοι εἰσιν. ὅτι πολλὰκις ὁ εἰς αὐτῶν ὁποθνή-
σκει, καὶ ὁ ἕτερος ζῇ. ποιῶν τινας καὶ ἐπὶ τῇ κοινανίᾳ τῷ Ἀγίῳ

Αὐτῷ. Πνεύματος, ἐν πνεῦμα γίνονται. ὁ κολλώμενος ὅδ' τῷ Κυρίῳ, ἐν
πνεύματι. τὸτο δὲ γίνεται ὅταν καταπαύῃ ὁ ἄνθρωπος ἐν αὐ-
τῇ τῇ χάριτι. εἰσὶ δέ τινες ἔχοντες γεῦσιν Θεῷ, ἔτι ἐνεργεῖσιν
ὑπὸ τῷ ἀντικειμένῳ, καὶ ἐκρίνονται, ἀπειροὶ ὄντες, ὅτι μὲν τὴν ἐ-
πίσκεψιν τῷ Θεῷ, ἐνεργᾶσι λογισμοὶ εἰς τὰ μυστήρια τῆς Χειρια-
νισμῶ. οἱ ἐν αὐτοῖς δὲ γηράσαντες ἔκκρινονται. καὶ ὡς περ οἱ
ἐμπειροὶ γεωργοὶ ἐκ τῆς πολλῆς σπουδῆς ὅταν γίνονται ἀφορία,
ἐ τελείως ἀμέλειμοι εἰσιν, ἀλλ' ἐκδέχονται καὶ λιμὸν καὶ σενοχω-
ρίαν· ἔπειτα δὲ πάλιν, ὅταν καταλάβῃ αὐτοὺς λιμὸς, ἢ σενοχωρία,
ὅπῃ πολὺ ἀπελπίζουσι, γνωρίζοντες τὴν μεταβολὴν· ἔπειτα καὶ εἰς
τὸ πνευματικόν, ὅταν πειρασμοῖς ποικίλοις περὶ τὴν ἡ ψυχὴν, ἐ-
κρίνεται, ἔπειτα ἀπελπίζει, ἐπειδὴ οἶδεν ὅτι καὶ συγχώρησιν ἀφίε-
ται δοκιμασθῆναι, καὶ παιδευθῆναι ὑπὸ τῆς κακίας· ἔπειτα δὲ πάλιν
ὅτε ἐν πλέτῳ πολλῶν καὶ ἀναπαύσει ἀμελῶν, ἀλλ' ἐκδέχεται
τὴν μεταβολὴν. καὶ ὁ ἥλιος σῶμα καὶ δημιουργημα ὢν, καταλάμ-
πων δὲ εἰς τῆς δυσώδεις ἐνθα ὅτι βόρβορος, καὶ ἀκαθαρσία,
ἐκεῖ βλάπτεται, ἢ μολύνεται· πόσω μᾶλλον τὸ καθαρὸν καὶ Ἀ-
γιον Πνεῦμα σιῶν τῇ ψυχῇ ἔτι ἐνεργεῖσιν ὑπὸ τῷ πονηρῷ, ἐ-
κεῖ συμπεριλαμβάνει ἀπ' αὐτοῦ. καὶ γὰρ τὸ φῶς ἐν τῇ σκο-
Τακ. 1. τιά φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ ἐκπέλασε. καὶ ὅτε ἐν ἐν βλά-
πτει, καὶ πλεῖν τῇ χάριτι ὁ ἄνθρωπος, ἐστὶ λάχανον ἔτι
παρ' αὐτῇ τῆς κακίας· ἔχει τὸν ἀντιλήπτερα βουδέντα αὐτῷ, ὅταν
ἐν τῇ ἐν θλίψεσιν ἢ καὶ παθῶν τελευτήσας, ἐκ οφείλει ἀπελπί-
σαι· ὅπῃ πλεῖον γὰρ ἔπω παχύνεται· ἡ ἁμαρτία καὶ ἐπισέρχεται.
ὅταν δὲ ἔχη τις πάντοτε τὴν ἐλπίδα τῷ Θεῷ, ὡς περ λε-
πτύνεται, καὶ ὀξυδαρῆται τὸ κακόν, τὸ ἐν ἐναίτινας πλεονε-
μίας,

μέγας, ἢ λεωβημέγας, πυρέσσοντας καὶ ἀδυνάτους, τὸ τοῦ ἐκ τῆς
 ἀμαρτίας προσεγενετο. αὕτη γὰρ ἡ ρίζα ἐστὶ πάντων τῶν κακῶν.
 καὶ τὰ πάθη δὲ τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς ψυχῆς, καὶ τῶν κακῶν δια-
 λογισμῶν ἐξ αὐτῆς εἰσιν. ὥς περ ἐὰν ἡ πηγὴ ῥέουσα, καὶ ἔχη τὰς
 παρὰκειμένους πότας διύρχει καὶ νοτῆρας, θέρμης δὲ ἁρομένης, καὶ
 αὐτὴ καὶ οἱ ἔργισα πόποι ξηραίνονται. ἔτι καὶ οἱ τὰς δόλους τὰ
 Θεῷ, εἰς ἃς πλεονάζει ἡ χάρις, ξηραίνει τὴν τῶν ποιητῶν ἐπιθυ-
 μίαν, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν φυσικὴν, ἐπεὶ καὶ νῦν οἱ τὰ Θεῷ ἀν-
 θρωποι μέζοντες γίνονται τῷ πατρὶ Αἰδῶν. Οἱ Θεὸς ἀπειρά-
 πτος ἐστὶ καὶ ἀναπάλιπτος, πανταχῇ ἐμφανόμενος, καὶ ἐν τοῖς
 ὄρεσι, καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ὑποκάτω τῆς ἀβύσσου, καὶ ἔχει
 καὶ μετέβασιν, ὃν ὅπου οἱ Ἀγγελοι κατερχόμενοι ἐξ ἑρανῶ ἐπὶ
 τὴν γλῶσσαν. ἐστὶ γὰρ ἐν ἑρανῶ, καὶ ἐστὶν ὡδὲ. ἀλλ' ἑρῆς μοι πῶς
 διώσεται ὁ Θεὸς ἐν τῇ γεννῇ εἶναι, ἢ πῶς διώσεται ἐν τῇ σκό-
 τη εἶναι, ἢ ἐν τῷ Σατανᾷ, ἢ τοποῖς ὅπου ἐστὶ δυσωδία; ὑποκεί-
 νομαί σοι καὶ γὰρ, ὅτι ἀπαθείς ἐστὶ, καὶ πάντα φερέχει. ἀπειρά-
 πτος γάρ ἐστι. καὶ ὁ Σατανᾶς ὡς κτίσμα αὐτῷ δεσμεῖται. τὸ δὲ
 ἀγαθὸν ἔπε ρυπῆται, ἔπε σκοτίζεται. εἰ δὲ ἐ λέγεις αὐτὸν πε-
 ρελεῖν τὰ πάντα, καὶ τὴν γεννᾶν, καὶ τὸν Σατανᾶν, ποιεῖς αὐτὸν
 φεραπτόν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἐστὶν ὁ ποιητὴς, ἵνα ζη-
 τῶμεν ἄλλον ἀνώτερον αὐτῷ. ἀνάγκη γὰρ τὸν Θεὸν πανταχῇ ἀνώ-
 τερον αὐτὸν εἶναι. ὅθεν δὲ τὸ μυστήριον τῆς θεότητος καὶ τὴν λεπτύ-
 τη ἐν αὐτῷ φεραπτόμενον τὸ σκότος, καὶ καταλαμβάνει αὐτὸν, ἔ-
 τε διώσεται τὸ κακὸν μετέχειν τῆς καθαρότητος, ἢ ἐν αὐτῷ ἐστὶ.
 τῷ ἔν Θεῷ ἔδεν κακὸν ἐνυπόστατον, ἐπεὶ ἔδεν ἀδικεῖται. ἡμῖν
 δὲ ἐστὶ κακὸν ὅθεν τὸ οἰκτεῖν ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐνεργεῖν, ὑποβάλλ-
 λον λογισμῶς ποιητῆς καὶ ῥυπαρῆς, καὶ μὴ συγχαρῆν καθαρῶς
 προσόχεσθαι, ἀλλ' αἰχμαλωτίζων τὸν νῦν εἰς τὸν αἰῶνα τέτον.
 ἐνδεδυται ἐν τῇ ψυχᾷ, ἡ φασὶ δὲ καὶ αὐτῷ τῷ ὁσέων μελῶν.
 ὥς περ ἐν ἐστὶν εἰς τὸν αἶρα ὁ Σατανᾶς, καὶ ὁ Θεὸς παρὼν ἔδεν
 ἀδικεῖται, ἔτι καὶ ἐν τῇ ψυχῇ ἐστὶν ἡ ἀμαρτία, ὁμοίως δὲ καὶ
 χάρις τῷ Θεῷ σιέει μὴδὲν ἀδικημένη. ὥστε ἐὰν ἡ δόλος ἔγ-
 γος τῷ θεῷ αὐτῷ, ἔτι πάντοτε ἔργισα αὐτῷ ὡς ὑπὸ φόβον ἐ-
 στί, μὴδὲν ἀντὶ αὐτῷ φεραπτόμενος. ἔτι καὶ ἡμεῖς τῷ Θεῷ
 Χριστῷ τῷ καρδιολογῶν τῆς λογισμῶς ἡμῶν ἀνατιθεσθαι καὶ φα-
 νερὰν ὀφείλομεν, καὶ ἔχειν τὴν ἐλπίδα, καὶ τὴν πεποίθησιν
 ἐπ' αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς με ἐστὶ δόξα, καὶ αὐτὸς ἐστὶ πατὴρ, καὶ αὐτὸς

μη

μεῖντι πλεῖτος. πάντοτε ἐν ἐν τῇ συνειδήσει ὀφείλεις ἔχειν τὴν
 μέριμναν καὶ τὸν φόβον. ἐὰν δὲ καί τις μὴ ἔχῃ τὴν χάριν τῆ Θεοῦ
 πεφυτμένῳ, καὶ πεπηγμένῳ ἐν ἑαυτῷ, ἔσω τυκτός καὶ ἡμέρας
 ὡς φυσικὸν εἶναι προσκεκολλημένον τῇ ψυχῇ, τὸ καθ' ὅραν ὁδη-
 γὲν αὐτὸν καὶ διυπνίζον, καὶ ὑπορῖπν ἐῖς τὰ ἀγαθὰ. ἵνα γὰρ τὴν
 μέριμναν ἔχῃ, τὸν φόβον, τὸν πόνον, ὡς φυσικὸν καὶ ἀβεβητον, τὸν
 συντεμνὸν τῆς καρδίας πάντοτε πεπηγμένον. ὡς περ δὲ μέλισσα
 κρυπτῶς ἐργαζομένη τὸ κηλὸν ἐν τῷ κοσκίνῳ, ἕως καὶ ἡ χάρις
 κρυπτῶς ἐργάζεται ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἑαυτῆς ἀγαπῶν, καὶ με-
 ταβάλλει ἀπὸ πικρότητος εἰς γλυκύτητα, ἀπὸ ἔραυτητος εἰς τελειό-
 τητα. ὡς περ δὲ ἀργυροκόπος καὶ ἀναγλυφάριος, ἀναγλύφον δίσ-
 κον καὶ μέρος σκεπάζει ἄπερ γλύφει δέφορα ζώζα, ἐπὶ δὲ τε-
 λείῃ, τότε φανεροὶ αὐτὸν ἐξαεράπτονται τῷ φωτί. ἕως καὶ ὁ Κύ-
 ριος ἀληθινὸς τεχνίτης ἀναγλύφει τὰς καρδίας ἡμῶν, καὶ ἀνακαυτί-
 ζει ἐν μυστηρίῳ, ἕως ἡ ἐκδημήσωσιν ἐκ τῆ σῶματος, καὶ τότε
 φαίνεται τῆς ψυχῆς τὸ κάλλος. οἱ δὲ θέλοντες σκέψῃ κατισκοδέ-
 σαι, καὶ ἐνυφῆσαι ζώζα, παρῶν κηροπλαῶσι, καὶ ἕως ἐκχέουσι
 καθ' ὁμοιότητα ἐκείνη, ὡς τε τὸ ἔργον κατ' ἐκείνη ἀποτελειθῶναι τὸ
 κῆμα. ἕως καὶ ἡ ἀμαρτία πνεῦμα ἔσα εἰκόνα ἔχει, καὶ μετα-
 βάλλεται εἰς μορφὰς πολλὰς. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἔσω ἀνθρώπος ζώ-
 διόν ἐστί τι, ἔχον εἰκόνα καὶ μορφωσιν. ὁμοίωμα γάρ ἐστι τῷ ἔσω
 ἀνθρώπῳ ὁ ἔσω. μέγα ἐν ἐστὶ τὸ σκεῖος καὶ τίμιον, ἐπεὶ δὲ ἀπὸ
 πάντων ἡμῶν κτισμάτων ἐκεῖ δόδοκῃσεν ὁ Κύριος. καὶ οἱ μὲν ἀ-
 γαστοὶ λογισμοὶ τῆς ψυχῆς εἰκόνασι λίθοις τιμίῳις καὶ μαργαρί-
 ταις, οἱ δὲ ἀκάθαρτοι λογισμοὶ μεμισωμένοι εἰσιν ὅσων κερῶν
 καὶ πάσης ἀκαθαρτίας, καὶ δυσωδίας. οἱ ἐν Χριστιανοὶ ἄλλοι αἰῶ-
 τὸς εἰσιν, υἱοὶ Ἀδάμ τῷ ἐπερηνίῃ, ἄνθρωμα καιρὸν, τέκνα Πνέυμα-
 τος Ἁγίου, ἀδελφοὶ Χριστοῦ φωτεινοὶ, ὅμοιοι τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ἀ-
 δάμ τῷ πνευματικῷ καὶ φωτεινῷ ἐκείνης τῆς πόλεως, ἐκείνη τοῦ
 ἡνός, ἐκείνης τῆς δυναμείας. ἐκείστι τῷ κόσμῳ τότε, ἀλλὰ ἄλλοι
 κόσμοι εἰσιν. αὐτὸς δὲ λέγει ἐκ ἐσὶ ἐκ τῷ κόσμῳ τότε, καθὼς
 ἐγὼ ἐκ εἰμι ἐκ τῷ κόσμῳ τότε. ἀλλ' ὡς περ ἔμπορος ἀπὸ πολλῶν
 μονῶν ἀπερχόμενος καὶ πολυπλασιάζων αὐτῷ τῷ ἐμπορίῳ, ἀπο-
 σέλλει πρὸς τῆς ἰδίας ὅπῃ τῷ κτιθῆναι αὐτῷ οἴκῳ, ὁδοδείκεις,
 ἐνδύματα ἀναγκαῖα, καὶ ὅταν ἀναλύσῃ εἰς τὰ ἴδια, τότε πλεόν
 πολὺν ὀπιφέρειται. μὲν πολλῆς δὲ χαρᾶς προσδέχονται αὐτὸν οἱ
 ἴδιοι αὐτῷ καὶ προσγίγνῃς. ἔτω καὶ τοῖς πνευματικῶις, ἔτιναις ἐμ-
 πα-

Γωκ.
17.

πορεύονται τὸν ἐπεράνιον πλῆτον, ἴσασιν οἱ συμπολίται, τῆς
 τῶ πνεύματι τῷ Ἀγίῳ, καὶ τῷ Ἀγγέλῳ, καὶ θαυμάζουσι λέ-
 γοντες, εἰς μέγαν πλῆτον εἰσῆλθον οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν οἱ ἐπὶ τῆς
 γῆς. ἔχοντες ἔν ἑσσι μετ' ἐαυτῷ τὸν Κύριον ἐν τῇ ἀναλύσει ἐν
 μεγάλῃ χαρᾷ, ἔρχονται πρὸς τὸς ἀνὰ καὶ δέχονται αὐτὸς οἱ τῷ
 Κυρίῳ, ἐκεῖ ὑπερίσταντες αὐτοῖς οἴκους, καὶ παραδόσεις καὶ ἐνδύ-
 ματα ὁλόλαμπα καὶ πολυτελῆ. νύμφας ἔν ἐν πᾶσι χεῖρα, ἵνα
 μὴ καὶ ἡ δοκίμῃ ἔχειν ἀγαθὰ, πρὸς βλάβῃ ἡμῶν θῶνται. καὶ
 γὰρ οἱ χησοὶ καὶ φύσιν, εἰ μὴ ἀσφαλίσωνται καὶ μικρὸν δι'
 αὐτῆς τῆς χησότητος ὑποσύρονται, καὶ οἱ ἔχοντες σοφίαν δι' αὐτῆς
 τῆς σοφίας κλέπτονται. δεῖ ἔν ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσι, συγκεκρα-
 μῶν εἶναι τὸν ἄνθρωπον, τὸ χησὸν μὲν τῷ ὁποτύμῳ, τὸ σοφὸν
 μὲν ἀσκήσεως, τὸν λόγον μὲν τῷ ἔργῳ, τὸ ὅλον πεποιθεῖναι ἐπὶ
 Κυρίῳ, καὶ μὴ ἐφ' ἐαυτόν. ἡ γὰρ ἀρετὴ διὰ πολλῶν ἀρτύεται, ὥς
 περ ἐδεσμάτι τῷ ἀναγκαίῳ διὰ κοινότητος, ἢ ἐτέρετινος, καὶ τῷτο
 εἰ μόνον διὰ μέλιτος, ἀλλὰ καὶ πεπτερίας, καὶ ἔπος ἀείσκειται
 χησισμῶν. οἱ λέγοντες μὴ εἶναι τιτὴν ἀμαρτίαν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ,
 ἔπος εἰσιν ὡς ὑπὸ πλημμύρας ὑδάτων πολλῶν καταπεποντισμένοι,
 καὶ τῷτο μὴ ὁμολογῶντες, ἀλλὰ λέγοντες, ἦχον ὑδάτων ἠκέσταμον,
 ἔπος καὶ αὐτοὶ καταπεποντισμένοι ὑπὸ τῷ βυθῷ τῷ κυμάτων τῆς
 κακίας, εἰ λέγουσιν εἶναι ἐν τῷ νῶ καὶ τοῖς λογισμοῖς αὐτῷ τιτὴν
 ἀμαρτίαν. ἄλλοι ἔν ἐσιν οἱ λόγον μετ' ἔχοντες, καὶ λαλῶντες, μὴ
 ἡρτυμένοι δὲ τῷ ἐπερανίῳ ἁλατι, καὶ διηγῶνται περὶ τραπέζης βα-
 σιλικῆς μηδὲν φαγόντες, ἢ κτισάμενοι. ἄλλος δὲ ἔστιν ὁ θεασάμενος
 αὐτὸν τὸν βασιλέα, καὶ ἀνοιγῶν αὐτῷ θησαυρῶν, εἰσελθῶν, καὶ
 κληρονομήσας, καὶ φαγῶν, καὶ πινῶν ἐκ τῷ ἐδεσμάτων ἐκείνων τῷ
 πολυτελῶν. ὥς περ εἰάν ἡ μήτηρ ἔχουσα Υἱὸν μονογῆνην, οἰκιδέσασιν,
 σοφόν, πᾶσι κεκοσμημῶν ἀγαθοῖς, ἐφ' ᾧ ἔχει πάσας πᾶς ἐλ-
 πίδας, καὶ συμβῇ τῷτον παύσῃ ὑπ' αὐτῆς, λοιπὸν προσγίνεται αὐ-
 τῇ πόνος ἄπαιστος, καὶ πένθος ἀφ' ὁραμύθητον, ἔπος καὶ ὁ νῆς ὡς
 ὑποθανέσης ὑπὸ Θεῷ τῆς ψυχῆς, οφείλει πένθος ἀναλαβεῖν, καὶ
 δάκρυα, πόνον ἄπαιστον, σιωπτεμμμένην ἔχειν καρδίαν, ὑπὸ φό-
 βον εἶναι καὶ μέριμναν, ἔχειν δὲ καὶ τιτὴν πέναν καὶ δίψαν τῷ
 ἀγαθῷ πάντοτε. τὸν πιστὸν λοιπὸν διὰδέχεται χάρις Θεῷ καὶ ἐλ-
 πῖς, καὶ ἐκείτῃ ἐστιν ἐν τῷ ποιῶν πένθος, ἀλλὰ χαίρει ὡς ὁ
 ἄρῶν θησαυρὸν, καὶ πάλιν τρέμει μήπως ὑπολέσῃ αὐτόν· ἐπέρ-
 χονται γὰρ οἱ λησταί. ὥς περ εἰάν τις εἰς πολλὰς ληστεργίας, καὶ

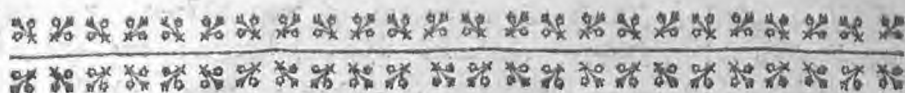
ζη-

ζημίας ἐμπροσθεν, μὴ πολλὰ καμάνε θάφουγγ, καὶ μὴ ταῦτα εὖρη
 παρουσίαν μεγάλῃ, καὶ ὑπόσασιν πολλῇ, καὶ ἐκέτι δέδοικε ζη-
 μίαν δὲ τὸν πλεονάσαιτα πλεον· ἔτι καὶ οἱ πνευματικοί, παρῶ-
 τον διελθόντες ἐν πολλοῖς πειρασμοῖς, καὶ φοβεροῖς τόποις, εἴπε
 χάριτος πληρωθέντες, καὶ μεμετωμένοι τῷ ἀγαθῷ, ἐκέτι δε-
 δοίκασιν τὰς θέλοντας αὐτὰς συλῆσαι, ἐπεὶ δὴ ὁ πλεον ἐκ ἐσιν
 αὐτοῖς ὀλίγος. ἔχει δὲ καὶ φόβον, ἐκ τῷ φοβεμένῳ τὰ ποιηρὰ
 πνύματα, ἀλλὰ φόβον καὶ μέμνηται, πῶς διοικήσας τὰ ἐμπροσ-
 θέντα αὐτοῖς πνευματικὰ χαρίσματα. ἔχει δὲ ὁ τοιοῦτος ἐξεδω-
 μένον ἑαυτὸν παρὰ πάντας ἀμαρτωλούς, καὶ ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὸν
 πιστὸν λογισμὸν ἐμφυτεύσεντα ὡς φυσικόν, καὶ ὅσον εἰσέρχεται
 εἰς γῆν Θεῶν, ποῦτον ἔχει αὐτὸν ἰδιώτην· καὶ ὅσον μανθάνει,
 ὡς μηδεὶν εἰδῶς ὅτι ταῦτα δὲ ἡ χάρις ἐκκοῦσα, ὡς φυσικὰ ἐν
 τῇ ψυχῇ ἀπεργάζεται. ὡς περ εἰάν ἡ παιδίον ὑπὸ νεανίσκου βα-
 σταζόμενον, καὶ ὁ βασάζων αὐτὸ, παροφείρει ὅπως θέλει· ἔτι καὶ
 ἡ καὶ βάθος ἐνεργουμένη χάρις βασάζει τὸν νῦν, καὶ ἀναφέρει
 εἰς τὰς ἐρανὰς εἰς τὸν τέλειον κόσμον, εἰς τὴν αἰώνιον κατὰπαυ-
 σιν. καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ χάριτι εἰσι μέτρα, καὶ ἀξιώματα, ἄλ-
 λός ὅστις ὁ στρατηλάτης ἔχων παρρησίαν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ
 ἄλλός ὅστις ὁ ἡγεμὼν· ὡς περ οἶκος πεπληρωμένος καπνῷ ὑπερεχέ-
 τεται, καὶ εἰς τὸν ἔξω αἶρα· ἔτι καὶ τῇ ψυχῇ μεμετωμένη ἡ
 κακία ὑπερεχέται ἔξωθεν, καὶ ὅπως καρπός, ὡς οἱ ἐγκυ-
 χειρισμένοι ἀρχὰς ἐπαρχόπτης, ἡ θησαυρὸν βασιλικόν, πάντες τὸν
 χρόνον ἐν μεμνήῃ εἰσι, μήπως ἄρα προσκρήσασιν τῷ βασιλεῖ. ἔ-
 τι καὶ οἱ ἐμπροσθέντες ἔργον πνευματικὸν αἰεὶ ἐν μεμνήῃ εἰσι,
 καὶ ἔχοντες ἀνάπαυσιν, ὡς περ ἔκείσιν ἀναπαυόμενοι. ἡ βασι-
 λεῖα γὰρ τῷ σκότεις ἡ ἐπεισελθούσα τῇ πόλει, ταῦτα τῇ ψυχῇ,
 καὶ οἱ ἐγκατέχοντες βάρβαροι πᾶς τομᾶς αὐτῆς, ἐξωθένται ἀπὸ
 αὐτῆς· ἀποστέλλει δὲ ὁ βασιλεὺς Χειρὸς εἰς ἐκδίκησιν τῆς πό-
 λεως, καὶ δεσμοὶ τὰς τυράννας, καὶ στρατηγίαν ἐπεφάνιον, καὶ
 παρὰ τῶν πνύματων ἁγίων, ἐκεῖ καταικνίζει ὡς περ πατεῖδα ἰ-
 δίαν· καὶ λοιπὸν φαίνει ὁ ἥλιος ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ αἱ ἀκτῖνες
 αὐτῆς ἄρτι ἔχουσιν εἰς ὅλα τὰ μέλη, καὶ ὅστις ἐκεῖ λοιπὸν βαδίζει
 εἰρήνῃ ἡ βασιλεύσα. ὁ δὲ ἀγὼν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἡ ἀθλησις,
 καὶ δοκιμασία, καὶ ἡ πρὸς Θεὸν εὐνοία τότε φαίνεται, ὅτε τῆς χά-
 ριτος ὑποσελλομένης ἀνδρίσεται καὶ βοήσῃ πρὸς τὸν Θεόν. ἀλλὰ
 σὺ ἀκούων ὅτι εἰσι ποταμοὶ δρακόντων, καὶ στόματα λέοντων, καὶ
 δυνα-

θανάμεις αἱ ὑπὸ τῷ ἔρηνων σκοτειναί, καὶ πῦρ φλέγον, καὶ κα-
 χλάζον ἐν τοῖς μέλεσιν, ὡς ἔδεν ἡ γῆ, μὴ εἰδὼς ὅτι ἐὰν μὴ
 δέξῃ τὸν ἀρραβῶνα τῷ Πνεύματος τῷ Ἁγίῳ ἐν τῷ ἐξέρχεται τοῦ
 σώματος, κατέχευέσθαι τὴν ψυχὴν, μὴ ἐάν τις σε ἀνελθεῖν εἰς τὰς
 ἔρηνες. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῷ ἀξιώματος τῆς ψυχῆς ἀκέρων, πῶς
 ὅτι τιμία ἡ νοερά ἔστι, καὶ σωμῆς, ὅτι ἐκ εἴπε περὶ Ἀγγέλων,
 ἀλλὰ περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, τὸ ποιήσωμεν κατ' εἰκόνα ἡ-
 μετέρων καὶ ὁμοίων· καὶ ὅτι ὁ ἔρηνος καὶ ἡ γῆ παρέρχεται, σὺ
 δὲ εἰς ἀθανασίαν ἐκλήθης, εἰς ὑποθεσίαν, εἰς ἀδελφότητα, εἰς
 νύμφην βασιλείας. ἐν τοῖς φαινομένοις γὰρ πάντα τὰ τῷ νύμφῃ
 τῆς νύμφης εἶσι, καὶ πάντα τὰ τῷ Κυρίῳ ὅσα εἰσιν ἐμπισδύοι σοι.
 ἦλθε γὰρ εἰς παρεσβείν σὺν δὲ ἐαυτῷ, ἵνα σε ἀνακαλέσῃται, καὶ
 σὺ ἔδεν νοεῖς, καὶ σωμῆς τὴν ἀλφειάν σου. Δικαίως ἐν ὁ πνευ-
 ματοφόρος περὶ εἶσε τὴν πῶσιν, λέγων, ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὦν
 καὶ σωμῆς· ὡς αἰσιν ἐβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ὡμοιώθη
 αὐτοῖς. Δόξα Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ
 αἰεὶ, καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῷ αἰῶνι. Ἀμήν.

Γεν. ι.

Ψαλ.
48.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ
ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΧΡΙΣΕΩΣ,
ΚΑΙ ΔΟΞΗΣ.

Καὶ ὅτι αὐτὸ Χριστοῦ σωθῆναι, ἢ ζωῆς αἰωνίου
μέτοχον γίνεσθαι ἀδιωκτόν ἐστι.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Ι Ζ'.

Οἱ τέλει Χριστιανοὶ οἱ καταξιώσαντες ἐλθεῖν εἰς μέ-
ξα τελειότητος, καὶ ὁρῆσαι ἐγγύτατι βασιλείας, εἴποι
τῷ σαυρῷ τῷ Χριστῷ πάντοτε ἀφιρωμένοι εἰσιν. ὥς
περ γὰρ ἐπὶ τῷ Προφητῷ τὸ χεῖσμα ὑπὸ ὅλον τιμιώτερον, ἐπειδὴ
εἰς βασιλεῖς καὶ προφῆτας ἐχέοντο· ἔγω νυνὶ οἱ πνευματικοὶ τὸ ἐ-
περάνιον χεῖσμα χεῖρῶν, γίνονται Χριστιανοὶ καὶ χάριν, ὥς τε
εἶναι αὐτοὺς βασιλεῖς, καὶ προφῆτας ἐπερανίων μυσηρίων. ἐποίησι
καὶ Υἱοὶ, καὶ Κύριοι, καὶ Θεοὶ δεδομένοι, ἡχμαλωτισμένοι, βεβυ-
δισμένοι, ἐσαυρωμένοι, ἀφιρωμένοι. εἰ γὰρ τὸ χεῖσμα τῷ ἐ-
λαίῳ, ὅπερ ὑπὸ φυτῷ φαινομένη, καὶ ἔξυλῳ ὁρατῷ, τοσαύτῳ εἶχε δύ-
ναμιν, ὥς τε τὰς χειρομύνας ἀναντιρρήτως ἀξίωμα λαμβάνειν· ὑπὸ
γὰρ κεκυρωμένων ὥς τε καθίσταται αὐτοὺς βασιλεῖς· ὁ καὶ Δαβὶδ
χειρῆς, αὐθιγῶς διαγμοῖς περὶ ἑλπίετο, καὶ μὲν ἐπὶ
ἐπὶ ἐλπίετο βασιλεὺς, πόσω μᾶλλον ὅσοι χεῖνται καὶ τὸν ἑαυ-
τοῦ καὶ τὸν ἑαυτοῦ ἀνδραπον, τὸ ἀγιατικὸν καὶ χαροποιὸν ἔλαιον τῆς ἀ-
γαλλιάσεως, τὸ ἐράνιον καὶ πνευματικόν, δέχονται τὸ σίγιον τῆς
βασιλείας ἐκείνης τῆς ἀφθάρτου καὶ αἰδίου δυνάμεως, πὺν ἀρραβῶνα
τῷ πνέματι, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ παράκλητον. ἄνευ δὲ πα-
ράκλητον, καὶ τὸ πνευματικόν, καὶ χαροποιεῖν τὰς ἐν ἐλπίεσιν ὄντας.
εἴποι ἐκ τῷ ἔξυλῳ τῆς ζωῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκ τῷ φυτῷ τῷ ἐπερα-
νίῳ

νῆς χειρόμνοι, καταξιοῦνται ἔλθεῖν εἰς μέτρα τῆς πλειόπτος, τῆς βασιλείας λέγω, καὶ τῆς ὑποθεσίας, ὄντες συμμύται ἐπερανίᾳ βασιλείας, ἔχοντες παρρησίαν πρὸς τὸν παντοκράτορα, εἰσερχόμενοι εἰς τὸ παλάτιον αὐτῶ, εἶδα οἱ Ἄγγελοι, καὶ τὰ Πνύματα τῶν Ἀγγίων, καὶ ἔτι ὄντες ἐν τῷ κόσμῳ τῷ τῷ. μήπω γὰρ τὴν τελείαν κληρονομίαν λαβόντες τὴν εὐεπιστάτην αὐτοῖς ἐν ἐκείνῳ τῷ αἰῶνι, ἀσφαλεῖς εἰσιν ὑπὸ τῆ ἀρραβῶνος, καὶ ἐδέξαντο νῦν, ὡς ἡδη ἐσφρανωμένοι, καὶ βασιλεύοντες, καὶ ἐξενίζονται μέλλοντες συμβασιλεύειν Χριστῷ, ὅπῃ τῷ πλεονασμῷ, καὶ τῇ παρρησίᾳ τῷ πνύματος. ὅρα τί; ἐπεὶ ὄντες ἔτι ἐν τῇ σαρκί, εἶχον τὸν νόσον ἐκείνον τῆς γλυκύπτος, καὶ τὴν ἐνέργειαν ἐκείνην τῆς δυναμείας. ὅν γὰρ ἔοπον ὅταν ἡ τις φίλος βασιλείας, χολάζων τῷ παλάτῳ, γνωρίζων τὰ μυστήρια, καὶ ὁρῶν αὐτῷ τὴν πορφύραν· συμβῇ δὲ τῷτον ἀνέσθαι βασιλεῖα, καὶ σφρανωθῆναι, καὶ ἐξενίζεσθαι, ἐπὶ πτωεῖται, ἐπεὶ ἐν πολλῷ χρόνῳ ἐκχυμένα εἰς τὰ μυστήρια τῷ παλάτῳ· καὶ ὅδ' ἐδέχεται ἵνα τῷ ἀγγελιαφίῳ καὶ ἰδιωτῷ, καὶ ξένῳ τῷ μυστηρίων εἰσελθεῖν, καὶ βασιλεύσαι, εἰμὴ τὰς ἐμπείρας καὶ πεπειδωμένους· ἔτι καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ αἰῶνι μέλλοντες βασιλεύειν, καὶ ἐξενίζονται, ἡδη προεγνωκότες τὰ μυστήρια τῆς χάριτος. ἐπεὶ ὅδ' ὁ ἄνθρωπος παρέβη τὴν ἐντολήν, ὁ ὁρῶν ὁ ὅλῳ τὴν ψυχὴν ἐκάλυψε καλύμματι σκοτεινῷ. λοιπὸν ἐν ἔρχεται ἡ χάρις, καὶ ἀπεκλύεται ὅλον τὸ σκέπασμα, ὡς τε λοιπὸν τὴν ψυχὴν καθαρὰν ἀνομύειν, καὶ ὑπολαβῆσαν τὴν ἰδίαν φύσιν, τὸ κτίσμα τὸ ἁμωμον, καὶ καθαρὸν, πάντοτε λοιπὸν καθαρῶς ἐν τῇ καθαροῖς ὀφθαλμοῖς τὴν δόξαν τῷ φωτὶ τῷ ἀληθινῷ καθορᾶν, καὶ τὸν ἀληθινὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης ἐξασπράττοντα ἐν αὐτῇ τῇ καρδίᾳ. ὡς περ ὅδ' ἐν τῇ σιωπείᾳ φειλαρμενῇ τῷ σφραγίσματος, λοιπὸν οἱ δίκαιοι ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ τῷ φωτὶ, καὶ τῇ δόξῃ ἀγαθισι, μηδὲν ἔπερὸν ὁρῶντες, ἡ καθὼς ὁ Χριστὸς ἐν δόξῃ ἐστὶ πάντοτε ἐν δεξιᾷ τῷ Πατρὸς· ἔτι καὶ ἔτοι ὑπὸ τῷ νῦν εἰς ἐκείνον τὸν αἰῶνα ἀπαχθόντες, καὶ ἀιχμαλωτισθέντες πάντα τὰ ἐκεῖ κάθη, καὶ τὰς θαυματουργίας ὁρῶσιν. ἡμεῖς ὅδ' ὅπῃ γῆς ὄντες, ἐν ἔρωσις ἐχομεν τὸ πολίτευμα, εἰς ἐκείνον τὸν κόσμον ἔχοντες τὴν ἀγαθὴν καὶ τὴν πολιτείαν, καὶ τὸν νῦν καὶ τὸν ἔσω ἄνθρωπον. ὡς περ ὅδ' ὁ φαινόμενος ὀφθαλμὸς καθαρὸς ὢν, καθαρῶς ὁρᾷ πάντοτε τὸν ἥλιον· ἔτι καὶ ὁ νῦν τελείως καθαρωθεὶς, πάντοτε ὁρᾷ τὴν δόξαν τῷ φωτὶ τῷ Χριστῷ, καὶ συνῇ τῷ Κυρίῳ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ὅν ἔοπον τὸ σῶμα

Γωαί.
1.

μα τῷ Κυρίῳ σωαφθού τῇ θεότητι, πάντοτε σιώσει τῇ Ἀγίᾳ Πνεύματι. ἀλλὰ ταῦτα τὰ μέγιστα ἐκ δυνάμεως καταλαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι, εἰμὴ δὲ καμάτε, καὶ θλίψεως, καὶ ἀγῶνος πολλῆς. εἰσὶ γάρ τινες, ὅτι σιώσειν αὐτοῖς ἡ χάρις ἐνεργῶσα, καὶ ἀναπαύουσα, σιώσει δὲ καὶ ἡ κακία ἐνδόν, καὶ τὰ δύο πολιτεύματα εἰς μίαν ἐνεργεῖ καρδίαν τῷ φωτὶ, καὶ τῷ σκοτίῳ. ἀλλὰ πάντως ἐρεῖς μοι, τίς ποιωνία φωτὶ πρὸς σκοτὸς; πῦρ δὲ τὸ θεῖον φῶς ἐπισκοτίζειται καὶ θολεῖται, καὶ τὸ ἀμύαντον καὶ καθαρόν περ μιάνεται; γέγραπται δὲ, καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. μονοβόπως ἐν ἐξ ἡ τὰ πράγματα νοεῖται, ὅτε μονομερῶς. εἰς ποσὸν γάρ τινες ἀναπαύονται ἐν τῇ τῷ Θεῷ χάριτι, ὅτι ἀνδρείότεροι γίνονται τῆς σωῆσης αὐτοῖς κακίας, καὶ ἔχοντες δὲ χλὴ καὶ ἀνάπαυσιν πολλὴν πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλὰ ὥρα ἐνεργεῖται ὑπὸ λογισμῶν πονηρῶν, καὶ κλέπτονται ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας, ἔτι ὄντες ἐν τῇ χάριτι τῷ Θεῷ· οἱ δὲ ἐλαφροὶ καὶ ἰδιῶται, μεικρῶς ἐνεργήσαντες ἐν αὐτοῖς τῆς χάριτος, νομίζουσι μικρὴν εἶναι τὴν ἁμαρτίαν· οἱ δὲ ἔχοντες θάκευσιν, καὶ ὄντες φρόνιμοι, ἐπολμαῖσιν ἀρνήσασθαι ὅτι ἔχοντες τὴν χάριν τῷ Θεῷ, ἐν ἐνεργεῖσθαι ὑπὸ ἀχρῶν, καὶ βυπαρῶν λογισμῶν. πολλὰκις δὲ εὗρομεν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, ὅτι ποσαύτῳ εὖρον χαρὰ καὶ χάριν, ὥς τε ἐν πρώτῃ καὶ ἐξ ἑταρῶν λέγειν αὐτοῖς, ὅτι ἐξηρανθήν ἡ ἐπιθυμία, καὶ μὴ ταῦτα ὡς ἐνδομίσαν ἡλιδεράσθαι ἀπ' αὐτῆς, ἐγκρυβεῖσα ἡ κακία ἐπεκινήθη αὐτοῖς, καὶ κατεκαύθησαν τῇ ἐπιθυμίᾳ· ὥς τε ἐξομίζεσθαι αὐτοῖς καὶ λέγειν, ὅτι μὴ ποσὸν χρόνον πόθεν ἡμῖν ἐπανεῖν ποσαύτῃ κακίᾳ· εὐδαίς ἐν τῷ ἐχεφρόνῳ πολὺ εἰπεῖν, ὅτι σωῆσθαι μοι τῆς χάριτος, τὸ ὅλον ἡλιδεράσθαι τῆς ἁμαρτίας· ἀλλὰ τὰ δύο πρόσωπα ἐν τῷ νῷ ἐνεργεῖται. οἱ γὰρ ἄπειροι τῷ πραγμάτων, μικρόν τι ἐνεργήσαντες εἰς αὐτὰς τῆς χάριτος, νομίζουσιν ὅτι ἡδὴ ἐνίκησαν, καὶ εἰσὶ Χειριανοὶ τέλει. ἐγὼ δὲ ἔπος φημι τὰ πράγματα εἶναι, ὥς περ ὅταν ἡ ἐν ἐρανῷ ἥλιος ἐν καθαρῷ ἀέρι καταλάμπαν, καὶ ἔλθῃσι πρὸς αὐτὸν νεφέλαι, καὶ καλύπτωσιν αὐτὴν, καὶ παχυνώσιν τὸν αἶρα, ἐδὲν ἡδίκηται αὐτὸς ἐνδόπερος ὢν ἐκ τῷ φωτὶ αὐτοῦ, καὶ τῆς ἰδίας ὑποστάσεως· ἔπος εἰσὶν οἱ μὴ τελείως καθαριζόμενοι, ὄντες δὲ ἐν τῇ τῷ Θεῷ χάριτι, καὶ κατεχόμενοι ἐν βάθει ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας, ἔχουσι τὰ φυσικὰ κινήματα, καὶ τὰς λογισμὰς αὐτὰς ἐρρωμένους πρὸς τὸν Θεόν, καὶ μὴ ὄντες τῷ ἀγαθῷ ὁλοπλῶς. ἔπος πάλιν οἱ κατεχόμενοι ἐν βάθει ὑπὸ τῷ ἀγαθῷ μέρους, τῆς χάρι-

τος

τας λέγω, ἔτι εἰσὶ δέλοι καὶ ὑποχείριοι τοῖς ποιητοῖς λογισμοῖς,
καὶ τῷ μέρει τῆς κακίας. πολλῆς ἂν χρεία ἀσκήσεως, ἵνα ὁ πεί-
ρας τις γινῶ πάντα τὰ πνυ ἔχειν τὸν ἑόπον. λέγω δέ σοι, ὅτι καὶ οἱ
Ἀπόστολοι ἔχοντες τὸν παθὸν κλητον, ὁλοτελῶς ἐκ ἦσαν ἀμείμνοι.
σωτηρίαν γὰρ τῇ χαρᾷ, καὶ τῇ ἀγαλλιάσει φόβος, καὶ ἑόμος ἐξ αὐ-
τῆς τῆς χάριτος, καὶ τῆς μέρας τῆς κακίας, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ χάρις
ἠσφαλίζετο αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ εἰς μικρόν τι ἐκπαῶσιν· ὡς περ
ᾧ εἴ τις βιζάνιον λίθου ρίψας εἰς τεῖχος, ἐδὲν ἐβλάψεν, ἡ πα-
ρεκίνησε τὸ τεῖχος· ἢ ὡς περ βίλος ἀποσελλόμενον καὶ τὸ φορέοντος
κλίβανον, ἐδὲν ἠδίκησεν, ἢ τὸν σίδηρον, ἢ τὸ σῶμα. ἀντικρὺν
ᾧ καὶ ἀντιπίπτει· ἔπος εἰ καὶ προσήγγιζέτι μέρος κακίας τοῖς
Ἀποστόλοις, ἐκ ἐβλάπτον αὐτοῖς, ἐπεὶ ἦσαν ἐνδεδυμένοι τῷ
τελείῳ δυνάμει τῷ Χριστῷ. καὶ ἔτοι δὲ αὐτοὶ τέλειοι ὄντες, ἔχον-
των ἐλπίδων πᾶ ἀπεργάσασθαι τὰς δικαιοσύνας. ἐπεὶ ἂν τινες
λέγουν ὅτι μὴ τῷ χάριτι ἀμειμνία ὅτι τῆς ψυχῆς, ὁ Θεὸς καὶ
ἐν τοῖς τελείοις ὁπλίζῃ τὸ θέλημα τῆς ψυχῆς εἰς ἀσκησίαν τοῦ
πνεύματος, ὅπως συμφανήσῃσι. λέγει ᾧ ὁ Ἀπόστολος, τὸ πνεῦ-
μα μὴ σβέννεται. τινὲς μὲν ἐν ἐν αὐτοῖς, ἐκ ἡθέλον ὁπβαρεῖς
ἄλλοις γίνεσθαι. τινὲς δὲ ἑαυτοῖς ἐσοίχην, ἄλλοι δὲ λαμβανόντες
παθὸν κοσμικῶν διεδίδσαν τοῖς πτωχοῖς. τὸ δὲ ἀξιώτερόν ἐστιν.
οἱ μὲν ᾧ ἔχοντες τῷ χάριτι, τὸ ἑαυτῷ μόνον μεμνῶσιν. ἄλλοι
δὲ καὶ ἐπείρας ψυχῆς ἀφελῆσαι ἀποδίδουσιν. ἔτοι πολλῶ ἐκείνων ὑ-
περέχουσιν. ἄλλοι δὲ τῷ χάριτι ἔχοντες ὑπὲρ τῷ ὀνόματος τῷ Θεῷ
τὰ σώματα αὐτῷ παθὸν δίδουσιν εἰς ὕβρεις, καὶ πάθη. πάλιν οὗτοι
ἐκείνων ἀνώτεροί εἰσι. τινὲς ἀρετῷ μετιόντες θέλουν κομπάζειν καὶ
τιμᾶσθαι ὑπὸ τῷ ἀνθρώπων, λέγοντες Χριστιανοὶ εἶναι, καὶ μετέχειν
Πνεύματος Ἁγίου. ἄλλοι δὲ κρύπτειν ἑαυτοὺς καὶ ὑπὸ σιωπῆς
ἀνθρώπων ἀποδίδουσιν. οὗτοι πολλῶ ἐκείνων ὑπερέχουσιν. ὁρᾷς
πᾶς καὶ ἐν αὐτῇ τῇ τελειότητι δέξικται εὐνοία πρὸς τὸν Θεόν
ὑπὸ φυσικῆς θελήματος ὁπτελεμένη, ἀνώτερα καὶ πλεονάζουσα; ὡς
περ εἴ τις περὶ ἐν δυνάμει παθὸν βελημιστός, ἐν ὁράματι ἑαυτὸν
ἴδῃ πλούσιον, ἀναστὰς δὲ ἐξ ὕπνου πάλιν ἴδῃ ἑαυτὸν πένητα καὶ
γυμνόν· οὕτως καὶ οἱ λόγον πνευματικὸν λαλοῦντες, τῇ ἀπολεσθῆ-
δοῦσι λαλεῖν. μὴ ἔχοντες δὲ τὸ ἔργον τῷ λόγῳ ἐν γένεσιν τι
καὶ δυνάμει, καὶ πληροφορίᾳ, ἐν τῷ νῷ κεκυραμισμένον, ἐν φαντασίᾳ
τιμὴ σήκωσιν. ἢ ὡς περ γυνὴ ἔχουσα ὁλοσηρικὰ, καὶ μαργαρίτας πε-
ριβεβλημένη, εἰς πορνείον ἀπορέσῃ, ἔπος καὶ ἐπὶ τῷ πλούτῳ ἢ

1. Θεῷ.
6.

καρδία αὐτῶν πορνεῖόν ἐστιν ἀκαθάρτων πνευμάτων, καὶ λαλεῖν θέ-
 λουσι περὶ δικαιοσύνης, μὴ ὡρανούψαντες εἰς τὰ ἀράγματα. ὡς
 περ ᾧ οὐκ ἔστι δυνατὸν ἰχθῶν ἀντὶ ὕδατος ζῆσαι, ἢ ἀντὶ ποδῶν
 ὡδὲ πατοῦσά τινα, ἢ ἀντὶ ὀφθαλμῶν ἰδεῖν φῶς, ἢ ἀντὶ γλώσσης
 λαλεῖν, ἢ ἀντὶ ὠτων ἀκοῦειν· οὕτως ἀντὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ
 τῆς ἐνεργείας τῆς Θεῆας δυνάμεως, οὐκ ἔστι γινώσκειν μυστήρια καὶ
 σοφίαν Θεῶν, ἢ εἰναι τινα πλέσιον καὶ Χριστιανόν. ἔπει γάρ εἰσι ἀ-
 ληθῶς σοφοί, καὶ πολεμισταί, καὶ ἀνδρεῖοι, καὶ φιλόσοφοι Θεοῦ, οἱ
 ὁδηγούμενοι, καὶ ποιμαινόμενοι καὶ τὸν ἑσῶ ἄνθρωπον ὑπὸ τῆς Θε-
 κῆς δυνάμεως. οἱ δὲ φιλόσοφοι τῶν Ἑλλήνων, λόγους μανθάνουσι,
 καὶ ἄλλοι εἰσιν ἰδιῶται τῶν λόγων, ὀφρυνόμενοι καὶ ἀγαλλιάοντες ὅτι
 τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι, ἄνδρες Θεοσεβεῖς. **Κεφ. 4.** **1.** **Κεφ. 4.**
 βελτίονες, ἐν ἔργῳ, φησὶ, καὶ δυνάμει ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ,
 οὐκ ἐν λόγῳ. τὸ ἐν εἰπεῖν τινὰ ὅτι ὁ ἄρτος ἕως τοῦ σίτου γε-
 γήνηται, εὐκολόν ἐστι. πῶς δὲ λεπτῶς κατασκευάζεται, καὶ πέπτεται
 ἄρτες, καὶ εἰπεῖν. τὸ ἐν λαλῆσαι περὶ ἀπαθείας, καὶ τελειότητος,
 ὀλίγον ἐστι. τὸ γὰρ Εὐαγγέλιον ἐν συντόμῳ ἀπερλύματο, μὴ ὀρ-
 γισθῆς, μὴ ὀπιδυμήσῃς. εἰάν τις σε ῥάπισσῃ εἰς τὴν δεξιάν σου σια-
 γόνα, παράδωκε καὶ τὴν ἄλλην. εἰάν τις κείνη ἀράισῃ τὸ ἱμάτιον,
 δός αὐτῷ καὶ τὸν χιτῶνα. ὁ δὲ Ἀπόστολος ἐπακολεσθῶν, πῶς καὶ
 καὶ μικρόν τὸ ἔργον τῆς καθάρσεως καὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας
 γίνεσθαι δεῖ πολλῶν διδάσκει, πρῶτον γαλακτοτροφῶν ὡς νηπίους,
 εἶτα φέρον εἰς αὐξήσιν καὶ τελειότητα. εἶπε δὲ τὸ Εὐαγγέλιον γε-
 νέσθαι ὑπὸ ἐρείας σιχαζίου. ὁ δὲ Ἀπόστολος ἐμύλυσε τὴν λεπτό-
 τητα πᾶς κατασκευάζεται. οἱ ἐν λόγῳ πνευματικῶς λαλῶντες ἀ-
 ντὶ τῆς γλώσσης, τοιαῦτά τινα εἰκάσιν, ὡς περ ἵνα τις ὀπιβαλόντος
 καύσαντος διοδύνηται πεδίῳ ἐρήμῳ, καὶ ὡν ἐκδύσας ἀναρῶν πηγὴν
 ῥέουσιν ὕδατι, σκιογραφῶν ἑαυτὸν πίοντα, ὅποτε τὰ χεῖλη αὐτοῦ
 κατεξήρανται, καὶ ἡ γλῶσσα ἐκ τῆς καταλαβέσης δίψης. ἢ ἵνα τις
 λαλήσῃ περὶ μέλιτος ὅτι γλυκύ ἐστι, μὴ γλυκύς ἀλλ' οὐδὲ
 τὴν δυνάμιν τῆς γλυκύτητος. ἔτι καὶ οἱ λόγον λαλῶντες περὶ τε-
 λειότητος καὶ ἀγαλλιασμοῦ, ἢτοι ἀπαθείας, μὴ ἔχοντες ἐνεργεῖαν
 καὶ πληροφορίαν, τὰ ἀράγματα οὐχ ὡς λαλοῦσιν, οὕτως εἰσιν ἀ-
 παντα, ὅταν ᾧ ὁ τοιοῦτος καταξιώθῃ ποτὲ μερικῶς ἐν ἔργῳ δι-
 ρεθῶναι, ἀνακρίνῃ κατ' ἑαυτὸν, ὅτι οὐ κατὰ ὑπελάμβανον οὕτως
 εὖρον· ἄλλως ᾧ ἐλάλην, καὶ ἄλλως τὸ πνεῦμα ἐργάζεται. ὁ γὰρ
 Χριστιανισμὸς βρῶσις ἐστὶ καὶ πόσις. καὶ ὅσον τις ἐδίδει ἀπ' αὐτοῦ, ἐκ
 τῆς

τῆς ἡδύτης ἐπὶ πλεῖον ἐρεθίζεται ὁ νοῦς ἀκατάχετος καὶ ἀκόρετος
 ὑπάρχων, καὶ ἀπλῆσως ἐπιζητῶν καὶ ἐδιώκων. ἢ ὥς περ εἰάν τις δι-
 ψῶν καὶ ἐπιδοθῇ αὐτῷ πόμα γλυκὺ, εἴτα ἀρξάμενος τῆς γάσεως
 σφοδρότερος ἐγγίζει πρὸ ποτῆ, μειζόνως ἐκκαϊόμενος, καὶ χεδὸν
 ἀπαυσός ἐστιν ἡ γεῦσις τῷ πινύματι, ὡς τοιοῦτά τινι δικαίως ἀ-
 πειράζεσθαι. καὶ ταῦτα εἰ λόγοι φιλοί. ἐργασία γάρ ἐστι τῷ Α'-
 γίῳ Πινύματος ἐν μυστηρίῳ ἡσυχονῆσα πρὸ νοῦ. νομίζουσι δὲ τινες
 ὅτι ἀπεχόμενοι γυναικός, καὶ πάντων τῶν φαινομένων ἥδη ἄγιοί ἐστι
 σιν· ἀλλ' ἔχ' ἔτις ἐστιν. ἐστὶ γὰρ ἡ κακία ἐν τῷ νοῷ, καὶ ἐν τῇ
 καρδίᾳ ζῇ καὶ ἐπαίρεται. ἔτις δὲ ἐστὶν Ἀγίος ὁ καθαρθεὶς καὶ ἀ-
 γιαθεὶς καὶ τὸν ἔσω ἀνδραπον· ὅπερ ᾧ ἡ ἀλήθεια ἀνακύπτει,
 ἐκτὶ μάχεται ἡ πλάνη, σπευδάζουσα καλύφαι καὶ θολῶσαι. ὅτε οἱ
 Γυδαῖοι ἐκράτην τὴν ἱερουσόλυν, καὶ ἐξ αὐτῆς τῷ ἔθνει ἐδιώκοντο,
 καὶ ἐθλίβοντο, ἐπειδὴ εἰσηλίσσαν ἐν τῇ ἀληθείᾳ. Ἐλεάζαρος καὶ
 οἱ Μακαβαῖοι. νυνὶ δὲ ἐπειδὴ ὑπὸ τῷ σαυρῷ καὶ τῷ καταπεπιάσμα-
 τος ἀνεχώρησεν ἐξ αὐτῶν τὸ πνεῦμα, λοιπὸν ὧδε ἀπεκαλύφθη καὶ
 ἐπεργεῖ ἡ ἀλήθεια. πάλιν ἂν ἐξ αὐτῆς τῷ ἔθνει διώκονται. ἐξ
 αὐτῆς δὲ τῷ ἔθνει ἐδιώκοντο καὶ ἐθλίβοντο, ἵνα ᾗδωνται μάρτυρις
 οἱ φιλαλήθεις. πῶς ᾧ φανήσεται ἡ ἀλήθεια, εἰμὴ ἔχει τὰς ὑ-
 περαντίας ψυδαῖς ὄντας, καὶ κατ' ἀληθείας ἔχοντας, εἰσὶ δὲ καὶ
 ἐν τοῖς ἀδελφοῖς βασιλεύοντες πάσῃ καὶ θλίψεϊ. πολλῆς δὲ χρί-
 ζουσιν ἀσφαλείας ἵνα μὴ πέσωσιν. εἰς γάρ τις τῶν ἀδελφῶν συ-
 νελχόμενός τινι, ἡχηματωμένη ὑπὸ θείας διουμένης, καὶ ἀρπαχθεὶς
 εἶδε τὴν αὐτὴν πόλιν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκόντας φατεινάς, καὶ φως ἀ-
 πειρον, καὶ ἡκαστε φωνῆς λεγόμενης, ἔτις ἐστιν ὁ τόπος τῆς καταπαύ-
 σεις τῶν δικαίων. καὶ μὴ μικρὸν φουσιωθεὶς, καὶ νομίσας ὅτι εἰ
 αὐτῷ ἑωρακέναι, μὴ τὸτο εἰρήνην ἐμπεσῶν εἰς τὰ ἄδυτα καὶ βαθύτα-
 τα τῆς ἀμαρτίας εἰς μυρία κακά. εἰ ἐν ὁ ἑσώτερος καὶ ὑψηλὸς ἐ-
 πεσε, πῶς δύναται λέγειν ὁ τυχών, ὅτι νηστῶν καὶ ξενιτῶν,
 καὶ ἡσσοκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα, ἥδη Ἀγίός εἰμι; εἰ γὰρ ἡ ὑποχὴ
 τῶν κακῶν αὐτοῦ ἐστιν ἡ τελείωσις, ἀλλ' εἰ εἰσηλθεὶς εἰς τὸν νῦν τὸν
 ἡφανισμένον, καὶ ἀπέκτεινας τὸν ὄφιν τὸν κατώτερον τῷ νῦν, καὶ βα-
 θύτερον τῶν λογισμῶν, εἰς τὰ λεγόμενα ταμιεῖα καὶ ὑποθήκας τῆς
 ψυχῆς, φονεύοντάς τε καὶ φωλεύοντάς· ἄβυσσος γάρ ἐστιν ἡ καρδία.
 εἰ τοίνυν ἐκείνον ἐφρόνους, καὶ πάσαν πλὴν ἐν σοὶ ἀκαθαρσίαν ἐ-
 ξέβαλες. ὅλοι ᾧ οἱ φιλόσοφοι, καὶ ὁ νόμος καὶ οἱ Ἀπόστολοι, καὶ
 ἡ τῷ Σωτῆρι ἐλδοσις περὶ καθαρότητος ποιεῖνται. πᾶς ᾧ ἀνθρώ-

πων εἶπε Ἰουδαίων, εἶπε Ἑλλήνων, ἀγαπᾷ τὴν καθαρότητα, καὶ
 δύνανται καθαρεύειν. καὶ ἐν ὀψινηταῖς, πᾶς καὶ ὅτι τίνων δυνά-
 ται τὸ καθαρὸν τῆς καρδίας φησὶν· ὑδαμῶς ἐτέρωθεν, εἰμὴ ὅτι
 τῷ ὑπὲρ ἡμῶν σαυρωθέντος. αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ ὁδὸς, ἡ ζωὴ, ἡ ἀ-
 λήθεια, ἡ θύρα, ὁ μαργαρίτης, ὁ ζῶν, καὶ ὁ βρανίος ἄρτος. καὶ ἐκ
 ἐγκαρτεῖται αὐτὸ ἐκείνης τῆς ἀληθείας, ἀλήθειαν γινῶναι ἢ σω-
 θῆναι. ὥς περ ἐν εἰς τὸν ἕξω ἄνθρωπον, καὶ εἰς τὰ φαινόμενα
 πράγματα, ἀπετάξω πᾶσι, καὶ δίδωκεν τὴν ὑπαρξίν σου· ἔγω καὶ
 ἐν τῇ σοφίᾳ τῇ κοσμικῇ, εἰ γινώσκῃς ἔχεις καὶ λόγων ἰχθυῶ, ἀ-
 πορρίψασθαι πάντα ὀφείλεις, καὶ μηδὲν ἡγήσασθαι, ἐν ἔτω δυνά-
 τῃς ἐπὶ τῇ μωρίᾳ τῷ κηρύγματος οἰκοδομηθῆναι, ὅπερ κήρυγμα
 εἶναι ἢ ἀληθὴς σοφία, ἐκ ἔχουσα κόμπον λόγων, ἀλλὰ δυνάμιν
 δι' ἧς σαυρὲς ἐνεργεμένῳ. Δόξα τῇ ὁμοσίᾳ Τριάδι εἰς τὰς
 αἰῶνας. Ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ.

ΔΗΛΩΘΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,

Καὶ Πράματος Ἀγίου, διαφόρως ἀσκῆτος αὐτὸς
πρὸς τὸ φθάσαι εἰς τὴν τελειότητα.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Ι Η'.

Εἴ τις ἐν τῇ Κόσμῳ πλέσις σφόδρα τυγχάνει, καὶ
θησαυρὸν ὑπὲρ ῥυφὸν κεύπτει, ἐκ τῷ θησαυρῷ καὶ
πλέτῃ ἔπερ ἔχει, πάντα ὅσα θέλει κτῆται· καὶ οἷα
βέλειται ἐν τῇ Κόσμῳ κτήματα, ἀλχερῶς ἐπισυνάγει, τῷ θησαυ-
ρῷ πεποιθὼς, ὅτι δι' αὐτῶν πᾶσαν κτῆσιν ὡς αὐτῷ βέλειται ἐκ-
δόλως κτῆται. Ἐπὶ καὶ οἱ παλαιὸν ζητῶντες τὸ Θεῶν, καὶ ἐρρόντες,
καὶ ἔχοντες τὸν ἐπερανίον τῷ Πνεύματος θησαυρὸν, αὐτὸν τὸν Κύ-
ριον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἐκλάμποντα, πᾶσαν δικαιοσύνην ἀ-
ρετῆν, καὶ πᾶσαν κτῆσιν ἀγαθότητος ἡμῶν ἐντολῶν τῷ Κυρίῳ, ἐκ τῷ
θησαυρῷ τῷ ἐν αὐτοῖς ὄντι Χρυσῷ ἐπιτελεῖσι, καὶ δι' αὐτῶν πλείονα
πλῆτον ἐρανίον ἐπισυνάγουσι. ὅτι γὰρ τῷ ἐπερανίῳ θησαυρῷ πᾶ-
σαν ἀρετὴν δικαιοσύνης κατεργάζονται, πεποιθότες ὅτι τῷ πλή-
θει τῷ ἐν αὐτοῖς πλέτῃ πνευματικῇ, καὶ ἐκδόλως πᾶσαν δικαιο-
σύνην, καὶ ἐντολὴν τῷ Κυρίῳ ὅτι τῷ ἀοράτῳ τῆς χάριτος ἐν αὐ-
τοῖς πλέτῃ ἐργάζονται. φησὶ δὲ καὶ ὁ Ἀπόστολος, ἔχοντες τὸν 2. Κορ.
θησαυρὸν τῶτον ἐν ὀσρακίνοις σκεύεσι, τετίθειν ὃν ἐν σαρκὶ ὄντες. 4.
κτῆσασθαι ἐν αὐτοῖς κατηχησάμενοι τὴν ἀγιαστικὴν διδασκίαν τῷ Πνεύ-
ματος. καὶ πάλιν, ὅς ἐλθὼν ἡμῖν σοφία διὰ τοῦ Θεοῦ, δικαιοσύνη 1. Κορ.
τῇ καὶ ἀγιασμός, καὶ ὑπολύψωσις. ὁ ἐν ὁρῶν καὶ ἔχων ἐν ἑαυτῷ
τὸν

τὸν ἐπυράνιον τῆς τῆς Πνεύματος θησαυρὸν, πᾶσαν δικαιοσύνην ἐντολῶν, καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἀρετῆς, ἀμώμως καὶ καθαρῶς ἐν πέτρῳ καταργάζεται, ἀβιάσως λοιπὸν καὶ δόκλως. καθ' ἡμῶν ἐν καὶ ἡμεῖς τὸν Θεόν, καὶ ἐκζητήσωμεν, καὶ δειθώμεν αὐτὸς, ἵνα τὸν θησαυρὸν τῆς Πνεύματος αὐτῆς χαρίσινται ἡμῖν, καὶ ἕως ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτῆς πάσαις ἀμώμως καὶ καθαρῶς ἀνασφαλίῃαι διωθώμεν, καὶ τὴν δικαιοσύνην τῆς Πνεύματος πᾶσαν καθαρῶς καὶ τελείως ἀποπληρώσαι, ὥς τῆς ἐπυράνιου θησαυρῆ, ὅς ὅστις Χριστός. ὁ γὰρ πένης καὶ πτωχὸς καὶ λιμώτων, ἐν Κόσμῳ ἔδεν διώσεται κηρύττειν, τῆς πείνης αὐτὸν σιωπῆσιν. ὁ δὲ ἔχων θησαυρὸν, ὡς ἀποσείρηται, ὁ ἕως οἷα βέλεται κτήματα, καὶ ἀνιδιώως κηρύττει. ἕως καὶ ψυχὴ ἢ γυμνὴ καὶ ἔρημος ἀπὸ κοινωνίας Πνεύματος, καὶ ὑπὸ τὴν δεινὴν πτωχείαν τῆς ἀμαρτίας ἔσα, ἔδεν διώσεται, καὶ δέλη τὸν καρπὸν τῆς Πνεύματος τῆς δικαιοσύνης ἐξ ἀληθείας ποιῆσαι πρὸς τῆς μεταλήψεως τῆς Πνεύματος. ὁμοῦς βιάσεται καὶ ἑκάστον ἑαυτὸν εἰς τὴν αἴτησιν τῆς Κυρίου, ἵνα καταξιώθῃ λαβεῖν καὶ ὄρεῖν τὸν ἐπυράνιον τῆς Πνεύματος θησαυρὸν, ὡς τε ἀκοπιάσως καὶ ὁ ἕως διωθώμεν ποιῆσαι πάσας τὰς ἐντολὰς τῆς Κυρίου ἀμώμως καὶ καθαρῶς, ὡς πρὶν μὴ βίας ἐκ ἡδύατο καταργῶσαι. πένης ὅς καὶ γυμνὸς ἀπὸ κοινωνίας Πνεύματος ὑπάρχων, πᾶς ἡδύατο πιαύται πνευματικὰ κτήματα κηρύττειν, αὐτὸς θησαυρῆ καὶ πλεῖτε πνευματικῆς, ἢ δὲ εὐρύσα ψυχὴ τὸν Κύριον ὥς ἐκζητήσεως πνεύματος καὶ πίστεως, καὶ ὑπομονῆς πολλῆς, τὸν ἀληθινὸν θησαυρὸν, τῆς καρπῆς τῆς πνεύματος καταργάζεται, ὡς ἀποσείρηται, ὁ ἕως, πᾶσαν τε δικαιοσύνην καὶ ἐντολὰς τῆς Κυρίου, ὡς ἐκτεῖλατο τὸ Πνεῦμα ἐν αὐτῇ, καὶ δι' αὐτῆς ποιεῖ καθαρῶς καὶ τελείως καὶ ἀμώμως. ἢ πάλιν ἐτέρῳ ὑποδείγματι χρυσώμεθα. ὡς περὶ εὐάντις ἢ πλεῖσιος, καὶ ποιῆσιν δειπνὸν πολυτελές ἐκ τῆς πλεῖτε αὐτῆς καὶ θησαυρῆ ἐπὶ ἔχει, ἀγαλίσκει, καὶ ἐδίδοι μὴ τινας αὐτῷ ἐνδείσῃ πλεῖτε ἔχοντι μέγαν, καὶ ἕως εὐφραίνει τῆς δαυτομόνας πολυτελῶς καὶ λαμπρῶς τῆς κληρονομίας ὑπ' αὐτῆς, ὥς φορα καὶ καινότερα παρέχων αὐτοῖς ἐδέσματα. ὁ δὲ πένης καὶ ἐνδείης πλεῖτε, εὐάν βελήθῃ δειπνὸν καταπνεύσασαίτοι, πάντα κηρύττει, καὶ αὐτὰ τὰ σκεῦος, καὶ ἱμάτια, καὶ ἄλλα εἶδη, καὶ εἰς ἕως μὴ τὸ δειπνῆσαι τῆς κληρονομίας, ὡς ἐν δείπνῳ πέντης, ὑπερον ἐν ἑκάστῳ ἀποδίδωσιν ὅσον ἐχρήσατο σκεῦος ἀργυρῶν, ἢ ἱμάτων, ἢ ὑπερον εἶδος, καὶ ἕως ἐκάστῳ ἀποδοδεύει πάντων, αὐτὸς πέντης καὶ γυμνός

μὲν οὖν ὁποῖός τις, μὴ ἔχων ἴδιον πλῆτον ἐξ ἧς εὐφραίνεσθαι διώεται· ἔπος καὶ οἱ πλείοσι τῷ Πνεύματι τῷ Ἀγίῳ, ἔχοντες τὸν πλῆτον τὸν ὑπερανὸν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ κοινωνίαν πνεύματος ἐν αὐτοῖς, ἐπαύτισι λαλῶσι τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπ' αὐτοῖς κοινωνῶσι λόγον πνευματικόν, καὶ εὐφραίνει ψυχὰς θελήσωσιν, ἐκ τῆς ἰδίας πλάτης, καὶ ἐκ τῆς ἰδίας θησαυρῆς, ἧς κέκλυται ἐν ἑαυτοῖς, ἐξ αὐτῆς λαλῶσι, καὶ ἐξ αὐτῆς εὐφραίνουσι τὰς ψυχὰς τῶν ἀκροῶντων τὸν πνευματικόν λόγον, καὶ ἡ διδόντασι μὴ ἐνδεήσιν αὐτοῖς, ὅτι κέκλυται ἐν αὐτοῖς θησαυρὸν ἐραῖον ἀγαθωσύνης, ἐξ ἧς προσφέρει καὶ εὐφραίνουσι τὰς πνευματικὰς ἐκκομήδας. ὁ δὲ πρῶτος καὶ μὴ κεκτημένος ἐκ τῆς πλάτης τῆς Χειρὸς, μήτε ἔχων πλῆτον πνευματικόν ἐν τῇ ψυχῇ, τὸν βρύνοντα πᾶσαν ἀγαθωσύνην λόγων τε καὶ ἔργων, καὶ ἐνθυμημάτων θείων, καὶ μυστηρίων ἀδελφῶν, εἰ καὶ βέλεται ἔπος λόγον ἀληθείας λαλεῖν καὶ εὐφραίνειν τινὰς τῶν ἀκροῶντων, ἀλλ' ἐν διωάμει καὶ ἀληθείᾳ τὸν λόγον τῷ Θεῷ μὴ κεκτημένος ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ μόνον ὁπομιμοῦσθαι, καὶ καχεῖν λόγους ἐξ ἐκείνης γραφῆς, ἢ πᾶσι πνευματικῶν ἀνδρῶν ἀκούσας, καὶ διηγήμενος καὶ διδάσκων, ἰδὲ ἄλλας μὲν δοκεῖ εὐφραίνειν, καὶ ἄλλοι ὁπολαύουσι τῶν λόγων. καὶ δὲ τὸ διηγῆσθαι αὐτὸν, ἕκαστος λόγος πρὸς τὰ ἴδια ἀφ' ὧν ἡρῆσεν ἀπέρχεται, καὶ αὐτὸς πάλιν γυμνὸς ὁπομιμῶν καὶ πρῶτος, μὴ ἔχων ἴδιον θησαυρὸν πνεύματος, ἀφ' ἧς προσφέρει, καὶ ἀφελὲς καὶ εὐφραίνει ἑτέρας, αὐτὸς πρῶτος μὴ εὐφρανόμενος, μηδὲ ἀγαλλιάμενος τῷ Πνεύματι. καὶ τὸ καὶ πρῶτον ζητῆσαι πρὸς Θεὸν ἐν πόσει καρδίας καὶ πίσει, ἵνα δῶ ἡμῖν εὐρεῖν τὸν πλῆτον αὐτῶν, τὸν ἀληθινὸν θησαυρὸν τῆς Χειρὸς ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, ἐν διωάμει καὶ ἐνεργείᾳ πνεύματος, καὶ ὥς προπερὸν ὠφέλιον ἐν ἑαυτοῖς, καὶ σωτήριον, καὶ ζωὴν αἰώνιον εὐρόντες, τὸν Κύριον, τότε καὶ ἄλλας, ὡς δυνατὸν καὶ ἐφικτόν ὅσιν, ἀφελήσωμεν, ὑπὸ τῷ ὀνόματι θησαυρῷ τῆς Χειρὸς ἀποφέροντες πᾶσαν ἀγαθωσύνην λόγων πνευματικῶν, καὶ μυστηρίων ὑπερανίων ποιήμενοι διήγησιν. ὥς γὰρ εὐδόκησεν ἡ ἀγαθότης τῆς θελήματος τῆς πατρὸς τῆς κατεκλῆσαι ἐν παντὶ τῷ πιστεύοντι καὶ ἀπειμῶν αὐτόν, ὁ καὶ ἀγαπᾷ με, φησὶν, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τῆς πατρὸς μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἑμαυτόν. καὶ πάλιν, ἐλδοσόμεθα ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ μου, καὶ μοῦνον παρ' αὐτοῦ ποιήσομεν. ὥς ἡ ἀπειρος χρηστότης τῆς πατρὸς ἠδὲ ἐλπισεν, ὥς ἡ ἀνεκνόητος ἀγάπη τῆς Χειρὸς εὐδόκησεν, ὥς ἡ ἀσκήτος ἀγαθότης τῆς Πνεύματος ἐ-

Γ. α. α.
14.
Αὐτοῦ.

πηγ.

πηγγείλατο. Δόξα τῇ ἀρρήτῳ εὐαγγελίᾳ τῆς Ἀγίας Τριάδος.

Οἱ δὲ καταξιωθέντες τέκνα θρέσθαι Θεῶν, καὶ ἐν Πνεύματος Ἀγίου ἀναθῆναι θρηνηθῆναι, καὶ τὸν Χριστὸν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς ἐκλάμπονται καὶ ἀναπαύονται αὐτὰς, ἐν ποικίλοις καὶ ἁγίοις ἔργοις τῷ πνεύματός εἰσιν ὁδηγούμενοι, καὶ ἀοράτως ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐν ἀναπαύσει πνευματικῇ ὑπὸ τῆς χάριτος ἐνεργούμενοι. πρόσωπα δὲ ἐκ τῶν φαινομένων ἐν Κόσμῳ ὑπολαύσεων ἐνέγκαντες, τὰς ἐν ψυχῇ ἀνατροφὰς τῆς χάριτος ἐκ παλαιωμάτων μερικῶς ὑποδεικνύοντες. Ἔστιν ὅτε γίνονται ὡς ἐν βασιλικῷ δείπνῳ εὐφραινόμενοι, καὶ ἀγαλλιώντες ἀγαλλιάσει καὶ εὐφροσυνῇ ἀνεκλαλήτῳ. ἄλλη ὥρᾳ εἰσιν ὡς περ νύμφη σωμαπαυομένη ἐν κοινῇ τῇ συμφίᾳ αὐτῆς ἀναπαύσει θεϊκῇ. ἄλλοτε γίνονται ὡς περ Ἄγγελοι ἀσώματοι, ἐν ποσάτῃ κεφρόπῃ καὶ ἐλαφρόπῃ ὄντες μὴ τῷ σώματι· ἄλλοτε εἰσιν ὡς περ ἐν μέθῃ ποτῆ, εὐφραινόμενοι καὶ μεθύοντες τῷ πνεύματι, μέθῃ θεῶν μυστικῶν πνευματικῶν. ἄλλοτε εἰσιν ὡς ἐκ κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμοῦ ὑπὲρ τῶν ἁγίων τῶν ἀνθρώπων, καὶ διόμφοι ὑπὲρ ὅλης τῆς Ἀδὰμ, πένθος καὶ κλαυθμὸν ἀλαλμαβαίνουσιν ὑπὸ τῆς ἀγάπης τῷ Πνεύματι εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἐκκαίόμενοι. ἄλλοτε ἐν ποσάτῃ ἀγαλλιάσει καὶ ἀγάπῃ ὑπὸ τῷ πνεύματι ἐκπυρρύνται, ὡς εἰ διωκτὸν πάντα ἄνθρωπον ἐν τοῖς ἰδίῳις σπλάγχνοις ἐμβαλεῖν, μὴ ὁρκείνοντες κακὸν διὰ ἀγαθῶν. ἄλλοτε ποσῶν ταπεινῶνται ὑποκάτω παντὸς ἀνθρώπου ἐν ταπεινοφροσυνῇ τῷ πνεύματι, ὡς ἑαυτὰς πάνταν ἑχαυωτέρως καὶ ἐλάττω νομίζουσιν. ἄλλοτε ἐν χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ ὑπὸ τῷ πνεύματι ἁγιοποιροῦνται. ἄλλοτε εἰσιν ὡς περ τις διωκτὸς, λαβὼν πανοπλίαν βασιλικῇ, καὶ κατέλθων ἐν πολέμῳ ὅπῃ τὸς ἐχθρὸς ἰσχυρῶς καταγωνίσεται τῆς νικῆσας. ὁμοίως γὰρ καὶ πνευματικὸς λαμβάνει ὅπλα ἑπερανία τῷ πνεύματι, καὶ ὅπῃ τὸς ἐχθρὸς κατέρχεται καὶ πολεμεῖ, καὶ ὑποπάσκει αὐτὸς ὑπὸ τῆς πόδας αὐτοῦ. ἄλλοτε ἐν πολλῇ τινι ἡσυχίᾳ, καὶ γαλήνῃ, καὶ εἰρήνῃ ἡ ψυχὴ ἀναπαύεται, εἰς μόνον ἡδονὴν πνευματικῇ καὶ ἀνάπαυσιν ἀρρήτων ἔσα, καὶ δόξαν. ἄλλοτε ἐν σιωσέσῃ τινι, καὶ σοφίᾳ ἀρρήτῳ, καὶ γνώσει πνεύματος ἀνέξερδοντῃ ὑπὸ τῆς χάριτος σοφίζεται, ὥστε ὁ γλῶσσης καὶ σώματος λαλήσας ἀδιώκτων. ἄλλοτε ὡς περ εἰς τῶν ἀνθρώπων γίνονται, ὥστε ποικίλως ἐν αὐτοῖς ἡ χάρις ἀνατρέφεται, καὶ πολυτρόπως ὁδηγεῖ τὴν ψυχὴν ἀναπαύουσα καὶ τὸ θέλημα τῶν Θεῶν, καὶ γυμνάζει αὐτὴν ἁγίας,

ρως, ἵνα τελείαν καὶ ἁμωμον, καὶ καθάραν τῆς ἐπερανίῳ πατε-
 ῖσθαι κατατίσῃ. ταῦτα δὲ τὰ προειρημμένα τῷ πνεύματος ἐνεργήματα,
 μεγάλων μέθων εἰσι τῆς ἐγγύς τῆς τελειότητος ὄντων. αἱ γὰρ
 προειρημμένα τῆς χάριτος ποικίλαι ἀναπαύσεις, θαφώρας μὴ λα-
 λούνται, ἀλλ' ἐλείπῃς δὲ εἰς αὐτὰς ἐνεργεῖνται, ἐνέργειαν ἐνεργείας
 ἀλλοτρίου. ὅταν γὰρ ἡ ψυχὴ πρὸς τὴν τελειότητα τῷ πνεύμα-
 τος καταταγῇ, τελείως πάντων τῶν παθῶν ἀποκαταλειθεῖσα,
 καὶ τῆς καθαρῆς Πνεύματι δὲ τῆς ἀρρήτου κοινωνίας ἐνωθεῖσα
 καὶ ἀνακραθεῖσα, καὶ καταξιώσῃ πνεῦμα ἡγέσθαι συγκεκραμένη
 τῷ πνεύματι, τότε ὅλη φῶς, ὅλη ὀφθαλμός, ὅλον πνεῦμα, ὅλον
 χαρὰ, ὅλον ἀνάπαυσις, ὅλον ἀγαλλίασις, ὅλον ἀγάπη, ὅλον
 σπλάγχνα, ὅλον ἀγαθότης καὶ χρηστότης γίνεται. ὥς περ ἡ ἐν ἁ-
 βύτῳ θαλάσσης λίθος, πανταχόθεν ὕδατι περιέχεται· ὥτως ἐπι-
 παντὶ ὅσῳ Πνεύματι Ἁγίῳ ἀνακραμμένη, ἀφομοιοῦνται τῷ Χει-
 σῶ, πᾶς ἀρετὴς τῆς διωόμεως τῷ πνεύματος ἀφ' ἑκτὸς ἐν ἑαυτοῖς
 ἔχοντες, ἐσωθεν ὄντες ἁμωμοί, καὶ ἄσπιλοι καὶ καθαροί. δὲ γὰρ
 τῷ πνεύματος καταρτιζόμενοι, πῶς δύνανται καρπὸν ἔξωθεν κακίας
 παραγαγεῖν; ἀλλὰ πάντοτε δὲ πάντων, οἱ καρποὶ τῷ πνεύματος
 ἐν αὐτοῖς θαλάμποι. Παρακαλέσωμεν πόινω καὶ ἡμεῖς τὸν Θεόν,
 καὶ πισθώσωμεν ἐν ἀγάπῃ, καὶ ἐλπίδι πολλῇ, ἵνα δώῃ ἡμῖν τὴν
 ἐπερανίον χάριν, τῆς δωρεᾶς τῷ Πνεύματος, ἵνα καὶ ἡμεῖς αὐτὸ τὸ
 πνεῦμα κυβερνήσῃ καὶ ὁδηγήσῃ εἰς παῦ τὸ θέλημα τῷ Θεῷ, καὶ
 ἀναπαύσῃ ἡμᾶς ἐν τῇ ποικιλότητι τῆς ἀναπαύσεως αὐτῆς, ἵνα δὲ
 τῆς τοιαύτης κυβερνήσεως, καὶ τῆς γυμνασίᾳ τῆς χάριτος, καὶ ἀπο-
 κοπῆς πνευματικῆς καταξιώσώμεθα εἰς τὴν τελειότητα τῷ πληρώμα-
 τος τῷ Χριστῷ φθάσαι, ὥς φησιν ὁ Ἀπόστολος, ἵνα πληρωθῇτε εἰς
 παῦ τὸ πλήρωμα τῷ Χριστῷ. καὶ πάλιν, μέχρι καταντήσωμεν οἱ
 πάντες εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τῷ πληρώματος τῷ
 Χριστῷ. ἐπηγγέλατο ὁ Κύριος πᾶσι τοῖς πισθώσιν αὐτῷ, καὶ
 αἰτεμένοις ἐν ἀληθείᾳ δωρησάσθαι τὰ μυστήρια τῆς ἀρρήτου κοινο-
 νίας τῷ πνεύματος. καὶ ἡμεῖς ἐν ὁλοτελῶς ἑαυτὰς τῷ Κυρίῳ ἀνα-
 θεύτες τῷ ἀποειρημμένων ἀγαθῶν τυχεῖν ἀποδύσωμεν, ψυχῇ καὶ σώ-
 ματι ἀφιερωθέντες, καὶ τῷ σαυρῶ τῷ Χριστῷ προσηλωθέντες, ἀξιοί
 τῆς αἰωνίου βασιλείας ἡρώμεθα, δοξάζοντες Πατέρα, καὶ Υἱόν, καὶ
 Ἁγίον Πνεῦμα εἰς τὸς αἰῶνας. Ἀμήν.

 Ε'
 3.

ΟΙ

 ~~~~~
 *****

ΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΠΡΟΚΟΠΤΕΙΝ ΚΑΙ ΑΤΞΑΝΕΣΘΑΙ ΒΟΥΛΟΜΕΝΟΙ.

ΟΦΕΙΛΟΥΣΙΝ ΕΑΥΤΟΥΣ ΒΙΑΖΕΣΘΑΙ ΠΡΟΣ ΠΑΝ
ΤΟ ΑΓΛΘΟΝ,

Ως τε λυτῆσθαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἐνοικίσεως ἁμαρτίας,
 ἔ Πνύματος Ἀγίου πληρῆσθαι.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Ι ΟΣ.

Ο βελόμνος προσελθεῖν τῷ Κυρίῳ, καὶ ζωῆς αἰωνίης
 καταξιωθῆναι, καὶ κατοικητήριον τῷ Χριστῷ ἡγεῖσθαι,
 καὶ Πνύματος Ἀγίου πληρωθῆναι, ἵνα τὸς καρπὸς
 τοῦ πνύματος, καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ διωκηθῇ ποιῆσαι καθαρῶς
 καὶ ἀμώμως, ὅπως οφείλει ἀρχεῖσθαι παρὼν πιστεύειν τῷ Κυρίῳ βε-
 βαίως, καὶ ἐπιθεῖναι ἑαυτὸν ἐξ ὅλων τοῖς λόγοις τοῦ ἐντολῶν αὐτοῦ,
 καὶ ὑποτάσσασθαι τῷ Κόσμῳ καὶ παντί, ἵνα μὴ φερίτι τῷ φαινο-
 μένῳ ὅλος ὁ νῦν ἀχολῇται, καὶ εἰς τὴν εὐχλὴν χεῖ αὐτὸν πάντοτε
 προσκαρτερεῖν ἐν πίσει προσδοκίας τοῦ Κυρίου, τὴν ὁπίσκειν καὶ
 βοήθειαν αὐτῷ πάντοτε ἐκδεχόμενον, τὸν σκοπὸν τοῦ ἰσοῦς αὐτῷ εἰς
 τὸτο ἔχοντα ἡλεπνός. εἶπε βιάζεσθαι καὶ ἑαυτὸν εἰς παν ἔργον
 ἀγαθόν, καὶ εἰς πάσας τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου ὅτι τὴν σωῆσιν
 αὐτοῦ ἁμαρτίαν. οἷον βιάζεσθαι ἑαυτὸν εἰς τὸ ταπεινοφρονεῖν ἐνώ-
 πιον παντός ἀνθρώπου, καὶ ἑαυτὸν ἐλάττω ἡγεῖσθαι καὶ χείρονα, μὴ
 ζητῶν τιμὴν, ἢ ἔπαινον, ἢ δόξαν ἀνθρώπων παλάτινος, καθὰς ἐν
 τῷ Εὐαγγελίῳ γέγραπται· ἀλλὰ μόνον αἰετὸν τὸν Κύριον ἀπὸ ὀφθαλμόν
 ἔχων, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, αὐτῷ βελόμνος ἀρέσκειν μόνῳ εἰς
 τὴν ἀρετὴν τῆς καρδίας, ὡς φησιν ὁ Κύριος, μάθετε ἀπ' ἐμοῦ

Ματθ.

11.

10

απλ

ὅτι ὁρᾷς εἶμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ὁμοίως εἰς τὸ εἶναι ἐλεήμονα, χρηστὸν, εὐσπλαγχνον, ἀγαθόν, ὅση δύναμις, ἑαυτὸν ἐξίζειτω, ὡς φησὶν ὁ Κύριος, γίνεσθε ἀγαθοὶ καὶ χρηστοί, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐρῶν οὐκ ἐκτρέφει. καὶ πάλιν φησὶν, ἐὰν ἀγαπᾷτέ με, πᾶς ἐντολὰς μου τηρήσατε· καὶ πάλιν, βιάζεσθε εἰσελθεῖν ὑπὸ τῆς σερῆς θύρας. ὅτι πᾶσι τῷ τῷ Κυρίῳ ταπεινώσιν, καὶ τῷ πολιτεῖν, καὶ τῷ παρόντι, καὶ τῷ ἀναστροφῇ, ὡς περ ὑπόγραμμον ἐν πάσῃ μνήμῃ ἀληθαργῆτῳ ἐχέτω, ταῖς εὐχαῖς προσκαρτερεῖτω, ὅρα πάντος δέομος καὶ πιστεύων, ἵνα ἐλθὼν ὁ Κύριος ἐσοικῇ ἐν αὐτῷ, καὶ κατεργάσῃ καὶ διωμάσῃ αὐτὸν ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς αὐτῆ· καὶ ἵνα αὐτὸς ὁ Κύριος ῥῆνται κατοικητήριον τῆς ψυχῆς. καὶ ἔτις αὐτῷ μὲν βίας ἀκέρως τῆς καρδίας ποιεῖ, ἐκσῶς παρᾷ ποτὲ, ἐξίζων ἑαυτὸν ὅρα πάντος εἰς τὸ ἀγαθόν, καὶ τῷ Κυρίῳ μνημονεύων αὐτῶν, καὶ προσδοκῶν αὐτῶν ἐν πολλῇ ἀγάπῃ αὐτῶν· τότε θεωρῶν ὁ Κύριος τῷ πιαυτῷ προαίρεσιν, καὶ τῷ ἀγαθῷ αὐτῷ σπυδῶν, πῶς βιάζεται ἑαυτὸν εἰς μνήμῃ τῷ Κυρίῳ, καὶ εἰς τὸ ἀγαθόν αὐτῶν, καὶ εἰς τῷ ταπεινοφροσύνῃ καὶ παρόντι καὶ ἀγάπῃ αὐτῶν καὶ μοι θέλεσιν τῷ καρδίαν, καὶ αὐτῶν ὅση δύναμις αὐτῶν μὲν βίας, ποιεῖ μετ' αὐτῶν εἰς ἔλεος αὐτῶν, καὶ λυβᾷται αὐτῶν ὑπὸ τῆς ἐκθερῶν αὐτῶν, καὶ τῆς ἐκσῶς ἀμαρτίας, Πνεύματος Ἁγίου ἐμπιπλῶν αὐτῶν· καὶ ἔτις λοιπὸν αὐτῶν βίας καὶ καμάτι ποιεῖ πάσας πᾶς ἐντολὰς τῷ Κυρίῳ ὅς ἀληθείας. μᾶλλον δὲ ὁ Κύριος ποιεῖ ἐν αὐτῷ πᾶς ἰδίας ἐντολὰς, καὶ τῆς καρπῆς τῷ πνεύματος τότε καρποφορεῖ καθαρῶς. καὶ δὲ πρότερον προσελθόντα τινα τῷ Κυρίῳ, ἔτις βιάζεσθαι ἑαυτὸν εἰς τὸ ἀγαθόν, καὶ μὴ θέλῃς τῆς καρδίας, προσδοκῶντα ὅρα πάντος ἐν πίσει ἀδιδάκτω τὸ ἔλεος αὐτῶν, καὶ βιάζεσθαι ἑαυτὸν εἰς τῷ ἀγάπῃ μὴ ἔχοντα ἀγάπῃ. βιάζεσθαι ἑαυτὸν εἰς τῷ παρόντι, μὴ ἔχοντα παρόντι. βιάζεσθαι ἑαυτὸν εἰς τὸ οἰκτεῖρειν, καὶ ἐλεήμονα ἔχειν καρδίαν. βιάζεσθαι ἑαυτὸν εἰς τὸ καταφρονεῖσθαι, εἰς τὸ καταφρονεῖσθαι μακροθυμῶν, καὶ ἐκμενέμενον, ἢ ἀτιμαζόμενον μὴ ἀγανακτεῖν, καὶ τὸ ἐρημῶν, μὴ ἑαυτῶν ἐκδικῶντες ἀγαπητοί. βιάζεσθαι ἑαυτὸν εἰς τῷ εὐχῇ, μὴ ἔχοντα εὐχῇ πνευματικῇ· καὶ ἔτις ὁ Θεὸς θεωρῶν τὸν ἔτις ἀγαναζόμενον, καὶ βία ἑαυτὸν ἄγχοντα, μὴ θέλῃς τῆς καρδίας, δίδωσιν εὐχῇ ἀληθινῇ πνεύματος, δίδωσιν ἀγάπῃ ἀληθινῇ, παρόντι ἀληθείας, ἀσπλάγχνα οἰκτιρῶν, χρηστότητα ἀλη-

Λ' α.
6.
Γ' α.
14.
Λ' α.
13.

Ρ' α.
12.

ὅτι τὸ ἐν αὐτῷ οὐκ ἔσται ἁμαρτίαν, καὶ γίνεται αὐτῷ τὰ τῆς ἀρε-
 τῆς πάντα ὑποπαιδίσματα ὡς φύσις. τὸ λοιπὸν ἐλθὼν ὁ Κύριος, καὶ
 θρόνους ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Κυρίῳ, αὐτὸς ποιεῖ ἐν αὐτῷ
 τὰς ἰδίας ἐντολὰς αὐτοῦ καμάτε, πληρῶν αὐτὸν τὸν καρπὸν τοῦ
 Πνεύματος· εἰ δὲ εἰς δυχὴν μόνον βιάζεται αὐτὸν, ὥς ἔλα-
 βη χάρισμα τοῦ Θεοῦ, εἰς ταῦτα δὲ τὰ προειρημενὰ ὁμοίως
 αὐτὸν ἔβιάζεται, καὶ ἄγχει καὶ ἐθίζει, ἔδυναται ἐξ ἀληθείας
 κατὰρως καὶ ἀμώμως αὐτὰ ποιῆσαι· ἀλλ' ἔγωγε καὶ ἐποθέσει
 αὐτὸν ὅσον δυνατὸν εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐνίοτε γὰρ γίνεται πρὸς αὐ-
 τὸν ἡ θεία χάρις αἰτῶνται καὶ διόμενον· ἀγαθὸς γὰρ καὶ χρηστός ὅστις
 ὁ Θεός, καὶ τοὺς αἰτῶσιν αὐτὸν δίδωσι τὰ αἰτήματα αὐτοῦ· μὴ ἔ-
 χων δὲ, μήτε ἐθίσας, μήτε ἐποθέσας αὐτὸν εἰς τὰς προει-
 ρημενὰς, ἔγωγε λάβω, ὅπολιν τὴν χάριν ἡ ἐλάβε, καὶ πίπτει
 ὑποφρονήσας, ἢ ἐποκόπτει καὶ αὖξαι ἐν τῇ χάριτι τῇ πρὸς
 αὐτὸν ἡρμοσμένη, ἐπειδὴ ταῖς ἐντολαῖς τοῦ Κυρίου ἐκ προαιρέσεως αὐ-
 τὸν ἔδίδωσι. τὸ γὰρ κατοικητήριον, καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ πνεύματος,
 ἡ ταπεινοφροσύνη ἐστίν, ἡ ἀγάπη τε καὶ πραότης, καὶ αἱ λοιπαὶ τοῦ
 Κυρίου ἐντολαί. ὀφείλει ἐν ὁ βεβόητος ἐξ ἀληθείας διαρεσῆσαι
 τῷ Θεῷ, καὶ δεῖσθαι παρ' αὐτοῦ τὴν ἐπεραίον τοῦ πνεύματος χά-
 ριν, καὶ αὖξῆσαι, καὶ πελειωθῆναι ἐν τῇ Ἀγίῳ Πνεύματι, εἰς πά-
 σας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ βιάσθαι αὐτὸν, καὶ μὴ θέλυσαν τὴν
 καρδίαν ὑποτάσσειν καὶ τὸ ἐρημῶν· ὅτι τὸ πρὸς πάσας τὰς ἐν-
 τολὰς κατωθέμενον, πᾶσαν ὁδὸν ἀδικον ἐμίσησα. ὡς περ γάρ τις
 εἰς τὴν προσκαρτέρησιν τῆς δυχῆς βιάζεται αὐτὸν καὶ ἄγχει, ὥς
 ἔγωγε κατωθώσῃ. ὁμοίως ἐὰν θέλῃ καὶ εἰς πάντα τὰ τῆς ἀρετῆς
 ὑποπαιδίσματα, βιάζεται αὐτὸν καὶ ἄγχει, καὶ ἐθίζει ἐξ ὅτου ἀγαθόν,
 καὶ ὥπως αἰτέμηνος καὶ διόμενος τοῦ Κυρίου ἡσυχαστοῦ, καὶ τυχὼν τῆς
 αἰτίσεως, καὶ μεταλαβὼν γάσεως Θεοῦ, καὶ Πνεύματος Ἁγίου μέτο-
 χος θρόνους, αὖξαι ποιεῖ καὶ θάλλει τὸ χάρισμα τὸ δοθεὶς αὐ-
 τῷ, ἀναπαυόμενον ἐν τῇ ταπεινοφροσύνῃ αὐτοῦ, ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν
 τῇ πραότητι. αὐτὸ τὸ Πνεῦμα χαρίζεται αὐτῷ ταῦτα, καὶ διδάσκει
 αὐτὸν ἀληθινῶς δυχῶ, ἀληθινῶς ἀγάπῃ, ἀληθινῶς πραότητι,
 ἃ προεβιάσατο καὶ ἐθήσασε, καὶ ἐμελέμνησε, καὶ ἐμελέτισε, καὶ ἐδόθη
 αὐτῷ· καὶ ὥπως αὖξῆσας καὶ πελειωθείς ἐν Θεῷ, κληρονόμος τῆς
 βασιλείας ἡνέσθαι καταξίεται. ὁ γὰρ ταπεινός ὑπόκειται πίπτει·
 πόθεν γὰρ πεσεῖν ἔχει ὑποκάτω πάντων ὧν; μεγάλη ταπεινώ-
 σις, ἢ ὑποφροσύνη· καὶ μεγάλη ὑπόστασις, καὶ τιμιότης, καὶ ἀξίω-

Ψαλ.
 118.

μα, ἡ ταπεινοφροσύνη· καὶ ἡμεῖς πίνωμεν βιασώμεθα καὶ ἀγχαμῶμεν
 ἑαυτοὺς εἰς τὸν ταπεινοφροσύνην, καὶ μὴ θελήσῃς τῆς καρδίας, καὶ
 εἰς τὸν παρόντα, καὶ εἰς τὸν ἀγάπῃ δόμῃ καὶ ὡς καλεῖντες
 τὸν Θεὸν ἐν πίστει, καὶ ἐλπίδι, καὶ ἀγάπῃ, ἀδελφείπῳ ἐν πορ-
 δοκίᾳ πιαύτῃ καὶ σκοπῷ, ἵνα ὑποσείλῃ τὸ πνεῦμα αὐτὸ εἰς τὰς
 καρδίας ἡμῶν, ἵνα διδάσκει καὶ πορδοκῶμεθα τῷ Θεῷ ἐν
 πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ αὐτὸ τὸ πνεῦμα διδάξει ἡμᾶς διχλὺ ἀ-
 ληθινῶς, ὡς νῦν καὶ μὴ βίας ἐδιδάμεθα ποιεῖν. σπλάγχνα οἰκ-
 τιρῶν, χρηστότητα, καὶ πάσας τὰς ἐντολὰς τῆς Κυρίας, διδάξει ἡ-
 μᾶς ποιῆσαι ὡς ἀληθείας ἀλύτως καὶ ἀβιάτως, ὡς αὐτὸ τὸ
 πνεῦμα οἶδε πληρῆν ἡμᾶς τὸν καρπὸν αὐτοῦ· καὶ ἔπος τῶν ἐντολῶν
 τῆς Θεᾶς πληρωθεῖσιν ὑφ' ὑμῶν ὡς τῷ πνεύματι αὐτῆς, τῷ μόνου
 γινώσκοντος τὸ θέλημα τῆς Κυρίας, καὶ τελειώσαντος ἡμᾶς τῷ πνεύ-
 ματι εἰς ἑαυτὸ, καὶ τελειωθέντος εἰς ἡμᾶς καθαρῶς ἐκ τῶν
 παπτῶν μόλυσμα, καὶ σίλῃ τῆς ἀμαρτίας, ὡς περ νύμφας καλὰς,
 τὰς ψυχὰς ἡμῶν καθαρὰς καὶ ἀμώμους ὡς ἀπαθήσει τῷ Χριστῷ,
 ἀναπαυομένων ἡμῶν ἐν Θεῷ, ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῆς, καὶ ἀναπαυο-
 μένης τῆς Θεᾶς ἐν ἡμῖν εἰς τὰς ἀπεράντας αἰῶνας. Δόξα τοῖς οἰκ-
 τιρμοῖς αὐτῆς καὶ τῇ ἐλέει, καὶ τῇ ἀγάπῃ, ὅτι εἰς πιαύτῃ τιμῇ
 καὶ δόξαν κατήξίωσε τὸ ἅγιον τῶν ἀνθρώπων, Ὑῖος Πατρὸς ἐπε-
 ρανίᾳ κατήξίωσεν αὐτὴς, καὶ ἰδίως ἀδελφὰς πορδοκῶμεν· αὐτῆς
 ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΜΟΝΟΣ

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ,

Ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΙΑΤΡΟΣ
ΘΕΡΑΠΕΥΣΑΙ ΔΥΝΑΤΑΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ,

Καὶ αὐτὴν τῇ τῆς χάριτος ἐνδύματι διακοσμήσαι.

ΟΜΙΛΙΑ Κ'.

Εἴ τις γυμνός ἐστιν ὑπὸ τῆ ἐνδύματος τῆ θεϊκῆ καὶ ἐπα-
ρανίας, ὅπερ ἐστὶν ἡ τῆ Πνεύματος δύναμις, καθὼς εἰ-
ρηται· εἰδέ τις Πνεῦμα Χεῖρ ἐκ ἔχει, ἕως ἔκ ἐστιν Ρ' αμ. 8.
αὐτῷ. κλαίέτω καὶ ἀδελφαίτω τὸν Κύριον, ἵνα λάβῃ τὸ ἐκ ἑα-
ντὸ πνευματικὸν ἐνδυμα, ἵνα ἀμφιασθῇ τῷ ὑπὸ θείας ἐνεργείας
γεγυμνωμένῳ ψυχῷ· ὅτι πολλὴν αἰχμὴν ἀτιμίας παθῶν περι-
βέβληται, ὃ μὴ ἐνδεδυμένος τὸ τῆ πνεύματος ἐνδυμα. ὥς περ ὅς
ἐν τοῖς φαινομένοις ἐαυτὶς γυμνός ἦ, ἐν πολλῇ αἰχμῇ καὶ ἀτιμίᾳ
ᾗ, καὶ φίλοι φίλους ἀποσρέφονται γυμνὰς, καὶ γνήσιοι ἰδίους, καὶ
τέκνα ἰδόντες γεγυμνωμένον πατέρα ἐσρέφαν τὰς ἐαυτῶν ὀφείας, τῇ
μὴ ἐναπνίσαι γυμνῷ τὸ σῶμα τῇ πατρὸς, καὶ ὀπιδοφανῶς ἀ-
πελθόντες ἐπεκάλυψαν αὐτὸν, καὶ ἕως ἐπέσρεφαν τὰς ὀφείας. ἔγω
καὶ ὁ Θεὸς ἀπέσραπται τὰς ψυχὰς τὰς μὴ ἐνδεδυμένας τὸ τῆ
πνεύματος ἐνδυμα ἐν πληροφείᾳ, τὰς μὴ ἐνδεδυμένας τὸν Κύριον
Γησὲν Χεῖρ ἐν δυνάμει καὶ ἀληθείᾳ. αὐτὸς ὁ πρῶτος αἰθρῶπος
θεασάμενος ἐαυτὸν γυμνὸν ἠχλύθη· τοσαύτη ἀτιμία τῇ γυμνότητι
ᾗ ὅσῃ ἐστιν. εἰ ἐν ὅτῃ τῇ σωματικῶν τοσαύτῃ αἰχμῇ δίκνυσιν
ἡ γυμνότης, πόσῳ μᾶλλον ἡ γυμνή ὑπὸ θείας δυνάμεως ψυχῇ,
ἡ μὴ φορέσα καὶ ἡμφιεσμένη τὸ ἀρρήτον καὶ ἀφθαρτον καὶ πνευματι-
κὸν ἐνδυμα, αὐτὸν τὸν Κύριον Γησὲν Χεῖρ ἐν ἀληθείᾳ, πλείο-

κα καὶ αἰχμύλῳ καὶ ἀτιμίᾳ παθῶν ἀξιβέβληται· καὶ πᾶς τις ὢν
 γυμνὸς ὑπὸ τῆς θείας ἐκείνης δόξης, ὥς οφείλει ἑαυτὸν ἐπαι-
 χαλῆσαι, καὶ γινώσκειν ἀτιμίαν αὐτῷ, ὡς περ σωματικῶς Ἀδὰμ
 ἠχμύετο γυμνὸς ὢν, καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἐκ συκῆς φύλλων περ-
 βλημα, ὅμως τὴν αἰχμύλῳ ἐφόρει, τὴν πτωχείαν καὶ γυμνητείαν
 αὐτῷ ὀπηγινώσκων. αἰτείτω ἔν ἡ τοιαύτῃ ψυχῇ πᾶσα τὴ διδόντος,
 καὶ ἀμφισπυρῶντος δόξαν Χριστοῦ ἐν φωτὶ ἀρρήτῳ μὴ ποιεῖσα ἑαυτῇ
 ἱμάτιον λογισμῶν ματαίων, δοκῇσι ἰδίᾳς δικαιοσύνης ἀπαπομύνη
 καὶ νομίζουσα ἔχειν ἀμφοῖν σωτῆρας· ἔτις γὰρ ἐν τῇ αὐτῇ μόνον
 ἴσεται δικαιοσύνη καὶ ὑπολυβώσκει, ματαίως καὶ κενῶς κοπιᾷ. πᾶ-
 σα ὅδ ἡ οἴησις τῆς δικαιοσύνης αὐτῷ, ὡς ῥάκος ὑποκαθημένης φα-
 νερεῖται ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ, ὡς φησιν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας. ἐξη-
 νήθη πᾶσα ἡ δικαιοσύνη ἡμῶν ὡς ῥάκος ὑποκαθημένης. αἰψόσω-
 μῳ ἔν καὶ διηδωμένῳ τῷ Θεῷ ἐνδύσασθαι τὸ ἱμάτιον τῆ σωτῆρας,
 τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸ ἀρρήτον φῶς, ὃν φορέσασθαι
 ψυχὰς ἐκ ὑποδυθήσονται εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλ' ἐν τῇ ἀναστάσει καὶ
 τὰ σώματα αὐτῶν δοξαζήσονται ὑπὸ τῆς δόξης τῆ φωτός, ὡς περ
 βέβληται ὑπὸ τῆ νυκτὸς αἱ πισταὶ καὶ ὁσπρεῖς ψυχὰς, καθὼς φησιν ὁ

Ρωμα. 8. Ἀπόστολος, ὁ ἐνείρας Χριστόν ἐκ νεκρῶν, ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ
 σώματα ἡμῶν ὅτι τῷ ἐνοικῶντος αὐτῷ πνεύματος ἐν ἡμῖν. Δόξα τῇ
 ἀρρήτῃ δαυλαρχίᾳ, καὶ τῷ ἐκράτει ἐλπίς αὐτῶν. καὶ πάλιν, ὡς περ
 ἡ αἰμορροῦσα γυνὴ πιστόσασα ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἀφαιμένη τῷ κρα-
 τίδι τῷ Κυρίῳ, ἀδέως ἰάσεως ἔτυχε, καὶ ἐξηρανῆθαι ἡ ῥύσις
 τῆς ἀκαθάρτου πηγῆς τῆ αἵματος· ὥς πᾶσα ψυχὴ ἔχουσα τὸ ἐ-
 νίατον ῥαῦμα τῆς ἀμαρτίας, τὴν πηγὴν τοῦ ἀκαθάρτου καὶ πονη-
 ρῶν λογισμῶν, εἰὰ προσέλθῃ τῷ Χριστῷ καὶ διηδῇ πιστόσασα ἐν
 ἀληθείᾳ, ἰάσεως σωτῆρας τυγχάνει ἐκ τῆς αἰνίας πηγῆς τοῦ πα-
 θῶν, καὶ ξηραίνεται ἐκλείψουσα ἡ πηγὴ ἐκείνη ἡ τῆς ἀκαθάρτου
 λογισμῶν βρύουσα ὅτι τῆς δυνάμεως Ἰησοῦ μόνου· ἄλλω δέ τινι ἰά-
 σασθαι τὸ ῥαῦμα τῶν αἰδιώτων· ὥς γὰρ ἐπεπίδυσεν ὁ ἐχθρὸς
 ἐν τῇ τῇ Ἀδὰμ περὶβάσει, ὡς τε ῥαυματίσαι καὶ σκοτίσαι τὸν
 ἴσω ἄνθρωπον, τὸν ἡγεμόνα ἔν τὸν ὄρωντα Θεόν. διέβλεψαν λοι-
 πὸν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῷ εἰς τὰ κακὰ καὶ τὰ πάθη, ὑπολειδομένης
 τοῦ ἐπικρυμνίου ἀγαθῶν. ὥς ἔν ἐρραυματίσθαι, ὡς τε μηδὲν δι-
 νατὸν εἶναι ἰάσασθαι, εἰ μὴ μόνον τῷ Κυρίῳ, τῷ μόνῳ δινα-
 τόν ὅτι. αὐτὸς γὰρ ἐλθὼν ἤρε τὴν ἀμαρτίαν τῷ Κόσμῳ, κατέσ-
 τεν τὴν ἀκάθαρτον πηγὴν τοῦ ὁσπρεῖς λογισμῶν τῆς ψυχῆς ἐξηρανῶν. ὡς

περ

περ γὰρ ἐκείνη ἡ αἰμορροῦσα πάντε τὰ ἐαυτῆς δαπανήσασα τοῖς
 ἰατρῆυσαι δυνάμεσιν, παρ' ἐδνὸς ἐθεραπεύθη τέτων, ἕως ἔτι πο-
 σήγησε τῷ Κυρίῳ, πισθῆσασα ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἀφαμένη τῇ
 κραπέδῃ αὐτῇ, καὶ ἔτις ἀθέως ἠδικο τῆς ἰάσεως, καὶ ἔτι ἡ ῥύ-
 σις τῆ αἵματος· ἔτι τὴν ψυχὴν θραυματίσθαι ἐξ ἀρχῆς θάυ-
 μα ἀνίστατο παθῶν κακίας, ἡδὲς ἔπε δικαίων, ἔπε πατέρων, ἔπε
 πορνῆς, ἔπε πατεριχῶν ἔχουσε θεραπεύσαι. Μωϋσῆς ἦλθεν,
 ἀλλ' ἐκ ἡδυνήθη ἴασιν παντλή θῆναι. ἱερῆς, δῶρα, ὑποδεκατώ-
 σεις, σαββατισμοὶ, νομιμῆς, βαπτίσματα, θυσίαι, ὀλοκαυτώ-
 σεις, καὶ πάντα ἡ λοιπὴ δικαιοσύνη ἐπετελεῖτο ἐν τῷ νόμῳ, καὶ
 ἡ ψυχὴ ἰαθῆναι καὶ καθαριθῆναι ὑπὸ τῆς ἀκαθάρτης ῥύσεως ἦν
 κακῶν λογισμῶν ἐκ ἡδυνήθη, καὶ πάντα ἡ δικαιοσύνη αὐτῆς θε-
 rapeύσαι αὐτῇ ἐκ ἔχουσε, ἕως ἔτι ἦλθεν ὁ Σωτὴρ ὁ ἀληθινὸς
 ἰατρός, ὁ δαρεὺς ἰαμβῶς, ὁ ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆ ὄψης ἡδ' αὐθρώπων
 λύτρον δέξ· αὐτὸς μόνος τὴν μεγάλῃ καὶ σωτήριον λύτρωσιν καὶ ἴα-
 σιν τῆς ψυχῆς ἐποίησεν. αὐτὸς ἠλθὲν αὐτῇ ἐκ τῆς δε-
 λείας, καὶ ἐξήγαγε αὐτὴν ἐκ σκοτίας, ἰδίῳ φωτὶ δοξάσας αὐτὴν.
 αὐτὸς ἐξήρανε τὴν ἐν αὐτῇ πηγὴν ἡδ' ἀκαθάρτων λογισμῶν· ἔ-
 δε γάρ φησιν ὁ ἀμνὸς τῆ Θεῶ, ὁ αἶραν τὴν ἁμαρτίαν τῆ κόσ- Γαλα. 1.
 μα. ἔτι ἡδυνήθη τὰ ἰδῆ ἐκ γῆς φάρμακα, τίς τῆς ἐαυτῆς δι-
 καιώματα μόνον θεραπεύσαι καὶ ἰάσασθαι αὐτῇ ἐκ τῆς πλινκῆς
 ἀοράτης πλινθῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐρανίης καὶ θείας φύσεως τῆς δαριᾶς
 τῆ Ἀγίας Πνεύματος, καὶ τῆς τῆς φαρμάκης μόνῃ ἡδυνήθη ἰάσεως
 τυχεῖν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ζωῆς ἐφικθῆναι, καθαριθεὶς ὑπὸ τῆ Ἀ-
 γίας Πνεύματος τὴν καρδίαν. ἀλλ' ὥς περ ἐκεῖ ἡ γυνὴ καὶ ἰαθῆ-
 ναι ἐκ ἡδυνήθη, καὶ πεθαυμάτιστο, ἀλλ' ὅμως πόδας εἶχε τῇ ἐλ-
 θεῖν πρὸς τὸν Κύριον, καὶ ἐλθῶσα τυχεῖν ἰάσεως. ὁμοίως καὶ ὁ
 τυφλὸς ἐκεῖνος καὶ ὑπερβῆναι ἐκ ἡδυνήθη, καὶ ἐλθεῖν πρὸς τὸν
 Κύριον καὶ τὸ μὴ βλέπειν, ἀλλ' ὀξυτέρῃ Ἀγγέλων ἀπέστειλε τὴν
 φωνὴν· ἔλεγε ᾧ, Τίς Δαβὶδ ἐλέησόν με. καὶ ἔπει πισθῆσας ἰά- Μαρ.
 σιως ἔτυχεν, ἐλθόντος τῆ Κυρίου πρὸς αὐτὸν, καὶ καὶ βλέπειν ποιή- 12.
 σαι. ἔπει καὶ ἡ ψυχὴ καὶ πεθαυμάτισται θαύμασι παθῶν ἀτι-
 μίας, καὶ πετύφλωται ὑπὸ τῆ σκοτίας τῆς ἁμαρτίας, ἀλλ' ὅμως ἔ-
 χει θέλημα τῇ βοῆσαι καὶ καλέσαι Ἰησοῦν, ἵνα αὐτὸς ἐλθὼν λύ-
 τρωσιν αἰώνιον ποιήσῃ τῇ ψυχῇ. ὥς περ ᾧ ἐκεῖνος ὁ τυφλός, εἰ
 μὴ ἐβόησε, καὶ ἡ αἰμορροῦσα προσῆλθε τῷ Κυρίῳ, ἐκ αὐτῆς
 τύχανον ἰάσεως. ἔπει εἰ μὴ τις ἐκ τῆ ἰδῆς θελήματος, καὶ ὁ

φαινόμενα ἐκείνως ἑκαστος δέδεται, ἵνα τέτων πάντων ἑαυτὸν λύ-
 σας καὶ ἐλδοθεράσας διηκτῇ τελείῃς τῆς ἐπιτολῆς ἐγκρατὲς γενέ-
 θαι. καὶ ἐν τῷ κρυπτῷ δὲ περὶ τετρίχεται, καὶ περὶ πέφρακται,
 καὶ περὶ τετρίχεται, καὶ δέδεται ἀλύσει σκότους ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῆς
 τῆς πονηρίας πνιμμάτων, μὴ δυναμένη ὡς θέλει ἀγαπᾶν τὸν
 Κύριον, καὶ ὡς θέλει πιστεῦν, καὶ ὡς θέλει προσεύχασθαι.
 πάντα γὰρ ἡ ἐναντιότης ἐν τοῖς φανεροῖς, καὶ ἐν τοῖς κρυπτοῖς,
 διὰ τῆς ἀδυναμίας τῆς πρώτης ἀνθρώπου εἰς ἡμᾶς κατέλυπεν.
 ἐπ' αὐτὴν τοίνυν ἀκέσας τὸν λόγον τῷ Θεῷ ἀγωνίσανται, καὶ ὑπο-
 βίβη τὰ τῆς βίης πράγματα, καὶ δεσμὰ Κόσμου, καὶ πάσας τὰς
 σαρκικὰς ἡδονὰς ἀρνήσονται, λύσας ἑαυτὸν διὰ τέτων, τότε προσ-
 καρτερῶν τῷ Κυρίῳ καὶ χολάζων, δυνάται γινώσκειν ὅτι ἐστὶν ἐν τῇ
 καρδίᾳ ἄλλη πάλιν, ἄλλη ἐναντιώσις κρυπτή, καὶ ἄλλος πόλεμος
 λογισμῶν πνιμμάτων πονηρίας, καὶ ἄλλος ἀγὼν πορεύεται. καὶ ὑπὸ
 δυνάται ἀδυναμένων, καὶ ἐπικαλέμενος τὸν Κύριον ἐν πίστει ἀδιστά-
 κτω καὶ ὑπομονῇ πολλῇ, καὶ τὴν παρ' αὐτῷ βοήθειαν ἐκδεχόμενος,
 τυχὴν ἐκείνου τῆς ἐνδοξου λυθώσεως τῆς δεσμῶν, καὶ τειχῶν, καὶ
 φραγμῶν, καὶ σκότους πνιμμάτων πονηρίας, ἀπερείσιν αἱ τῆς κρυ-
 πτῆς παθῶν ἐνέργειαι. ἔστος δὲ ὁ πόλεμος διὰ χάριτος καὶ δυνά-
 μεως Θεοῦ καταργεῖσθαι δυνάται. δι' ἑαυτῆς γάρ τις ῥύσασθαι ἑαυτὸν
 τῆς ἐναντιότητος καὶ πλάνης τῆς λογισμῶν, καὶ παθῶν ἀοράτων, καὶ
 μηχανῶν τῶν πονηρῶν, ἀδυνατεῖ. εἰ δὲ ἐν τοῖς φαινομένοις τις ἐνέ-
 χεται τῷ κόσμῳ τέτοις πράγμασι, καὶ δεσμοῖς ποικίλοις γυνόισ
 ἐμπεπλεκται, καὶ τοῖς πάθεσι τῆς κακίας συναπάγχεται, ἐδὲ ἐπι-
 γινώσκει ὅτι ἐστὶν ἄλλη πάλιν καὶ πικρὴ, καὶ πόλεμος ἐνδον. γένοιτο
 γὰρ ἵνα ὅταν τις ἄρῃ ἑαυτὸν ἀγωνισάμενος, καὶ λύσῃ ἑαυτὸν διὰ
 τέτων τῶν φαινομένων δεσμῶν κοσμικῶν καὶ ὕλικῶν πραγμάτων, καὶ
 ἡδονῶν σαρκικῶν, καὶ ἀρξῇται τῷ Κυρίῳ προσκατερεῖν, καὶ
 ἑαυτὸν διὰ τῶν Κόσμου τέτων, καὶ τότε διηκτῇ ἐπιγινώσκει τὴν ἐν-
 δον πάλιν τῆς παθῶν ἀνελκόμενον, καὶ τὸν ἐνδον πόλεμον, καὶ τὰς
 πονηρὰς λογισμὰς. εἰ δὲ μὴ ὡς προσέφημεν ἀγωνισάμενος ἀρνήση-
 ται τὸν Κόσμον, καὶ λύσῃ ἑαυτὸν διὰ τῶν γυνόων ἐπιθυμιῶν ἐξ
 ὅλης καρδίας, καὶ ὅλος ἐξ ὅλης θέλῃ προσκολληθῆναι τῷ Κυρίῳ,
 καὶ ἐπιγινώσκει τῶν κρυπτῶν πνιμμάτων τῆς πονηρίας τὴν πλάνην,
 καὶ τὰ κρυπτὰ τῆς κακίας πάθη, ἀλλ' ἐστὶν ἀλλότριοις ἑαυτῷ, ὡς ἐκ
 οἰδὲ βραύματα καὶ πάθη ἔχων κρυπτὰ καὶ ἀγνοῶν. ἔτι δὲ εἰς τὰ
 φαινόμενα δέδεται, καὶ εἰς τὰ τῶν Κόσμου πράγματα ἐνέχεται ἐκείνῳ.

ὁ γὰρ

ὁ ὃς ἀρνησάμενος καὶ ἀλήθειαν τὸν κόσμον, καὶ ἀγωνισάμενος, καὶ ὑποβρίψας ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ φορτίον τῆς γῆς, καὶ τῶν ματαίων ἐπιθυμιῶν, καὶ ἡδονῶν σαρκικῶν, καὶ δόξης καὶ ἀρχῆς, καὶ τιμῶν ἀνθρωπίνων ἄρας ἑαυτὸν, καὶ ἐξ ὅλης καρδίας τὸν ἀπαγαγὼν, ὁπότε καὶ εἰς τὸν τὸν φανερόν ἀγῶνα ὁ Κύριος κρυπτῶς βοηθεῖ, καὶ τὸ μέγαν τῆς ἀρνήσεως τὸ θελήματος τὸ κόσμῳ, καὶ σαθεῖς εἰς τὴν τῷ Κυρίῳ λαβεῖν, καὶ προσκαρτερήσας ὅλος ἐξ ὅλου, σώματι καὶ ψυχῇ λέγω, ἐκεῖνος ἐνδύσκει ἐναντιότητα, καὶ πάθῃ κρυπτὰ, καὶ δεσμὰς ἀόρατους, καὶ πόλεμον ἀφανῆ, καὶ ἀγῶνα καὶ ἀθλοισιν κρυπτῷ· καὶ ἔτι δευθεῖς τῷ Κυρίῳ, καὶ λαβὼν ὅπλα ἐξ ἑραν τῶ πνύματος, ἅπερ κατέλεξεν ὁ μακάριος Ἀπόστολος· τὸν θώρακα Εἰ. 6. τῆς δικαιοσύνης, καὶ τὴν θώρακα τῶ σωτηρίας, καὶ τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, καὶ τὴν μάχαιραν τῶ πνύματος, καὶ διὰ τῶν ὀπλισάμενος, διωθήσεται ἐλπίαι πρὸς τὰς κρυπτάς μεθοδείας τῶ θραβόλου ἐν ταῖς ἐνεσώταις πονηρίαις· ἅπερ ὅπλα διὰ πάσης προσοδύχης, καὶ προσκαρτερήσεως, καὶ δεήσεως, καὶ νηθείας· τὸ δὲ πᾶν διὰ τῆς πίστεως πορισάμενος, τὸν πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας, καὶ κοσμοκράτορας πόλεμον καταγωνίσασθαι διωθήσεται, καὶ ἔτι νικήσας τὰς ἐναντίας δυνάμεις διὰ τῆς σιωεργείας τῶ πνύματος, καὶ τῆς ἰδίας ἐν πάσαις ἀρεταῖς σπεδῆς, τῆς αἰωνίᾳ ζωῆς ἀξίος ἡγησεται, δοξάζων Πατέρα, καὶ Υἱὸν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΠΕΡΙ

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΕΡΙ ΔΙΣΣΗΣ
ΣΤΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

Τῆς Ξερχόμω.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΚΒ.

Όταν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ σώματος ψυχὴ ἀνθρώπου, μυστήριον
τι μέγα ἐκεῖ ὁππλεῖται. εἰ γὰρ ἡ ὑπόδειξις ἐν
ἀμαρτίαις, ἔρχονται χοροὶ δαιμόνων, καὶ ἄγγελοι ἀεισιεροί, καὶ
δυνάμεις σκοπτικαὶ ἀδελαιμυαίνουσι τὴν ψυχὴν ἐκείνην, καὶ κρατοῦσιν
εἰς τὸ ἴδιον μέρος, καὶ ἐκ ὀφείλειταις ὅπῃ τέτοις ἐκνίζεσθαι. εἰ γὰρ
ζῶν, καὶ ὢν ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ὑπεράγῳ, καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς, καὶ δῆλος ἐ-
χρῆστο αὐτοῖς, πόσῳ μᾶλλον ὅταν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ κόσμου, κατέ-
χεται καὶ κρατεῖται ὑπ' αὐτῶν; ὁπότε τὸ μέρος τὸ ἀγαθὸν ὀφείλει
νοῆσαι ὅτι ἔπος ἔχει τὰ παθήματα. καὶ γὰρ ποῖς ἀγίοις δόλοις τὸ
Θεῷ, ὁπότε τὸ νῦν εἶσιν Ἀγγελοὶ ἀδελαιμυόντες, καὶ πνύματα ἄ-
για κυκλῶντα αὐτὰς καὶ φυλάττοντα. καὶ ὅταν ἐξέλθωσιν ὁπότε τὸ
σώματος, οἱ χοροὶ τῶν Ἀγγέλων ἀδελαιμυαίνουσιν αὐτῶν πᾶς ψυ-
χὰς εἰς τὸ ἴδιον μέρος, εἰς τὸν καθαρὸν αἰῶνα, καὶ ἔπος αὐτὰς
προσάγασιν τῷ Κυρίῳ.

Ω Σ Τ Ο Ν

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΙΜΟΝ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΝ ΦΟΡΕΣΑΙ ΜΟΝΟΝ ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΟΙ ΕΚ ΤΟΥ
ΣΠΕΡΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΕΣ,

Τὸν αὐτὸν τρόπον τὸν ῥαββίον μαργαρίτῳ μόνον
τοῖς τῷ Θεῷ τέκνοις φορέσαι ἔξεσι.

Ο Μ Ι Δ Ι Α Κ Γ.

Ο' Μαργαρίτης ὁ μέγας, ἢ πολυτίμος ἢ βασιλικός, ὁ
εἰς ἑξάδιμα βασιλικὸν πορφυρῶν, βασιλέως μόνου
ῥήζει· ἢ βασιλέως μόνος τῶτον τὸν μαργαρίτῳ δύ-
ναται φορεῖν· ἄλλω δὲ ἀνθρώπῳ φορεῖν τὸν τοιοῦτον μαργαρίτῳ ἐκ
ἔξεσιν· ἕως εἰ μὴ τις θνητὴ ὑπὸ τῷ βασιλικῷ ἢ θεϊκῷ πνέ-
ματος, ἢ γένος ἐπερωσίον, ἢ βασιλικὸν γένηται, ἢ τέκνον Θεῷ,
ἢ τὸ γεγραμμένον· ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξ-
εσίου τέκνα Θεῷ θητέσαι, τὸν ἐπερωσίον ἢ πολυτίμητον μαργα-
ρίτῳ, τῷ εἰκόνα τῷ φωτὶ, τῷ φωτὶ τῷ ἀλαλήτῳ, ἣτις ἔστιν ὁ
Κύριος, ὃ δύναται φορέσαι βασιλέως Υἱὸς μὴ γένόμενος. οἱ δὲ
ἔχοντες ἢ φορέντες τὸν μαργαρίτῳ, συζῶσι, ἢ συμβασιλεύουσι
Χριστῷ εἰς τὰς αἰώνας. ἕως γὰρ εἶπεν ὁ Ἀπόστολος, καθὼς ἐ-
φορέσαμεν τῷ εἰκόνα τῷ χρίστῳ, φορέσαμεν καὶ τῷ εἰκόνα τῷ ἐ-
περωσίῳ. ὥς περ γὰρ ἵππος, ἕως μὴ αὐτὸν ἐν ταῖς ὕλαις πῖς ἀ-
γροῖς ζώοις συνέμνηται, ἀνυπότακτος ἀνθρώποις ἔστιν· ἐπὶ δὲ
πρὸς τὸ ἡμερωθῆναι κρατηθῆναι, δευτερεύουσιν αὐτῷ βαρὺ χαλι-
νὸν, ἕως ἢ μάθῃ δέτακτος καὶ ὀρθῶς δευπατεῖν. εἶπε γυμναζε-
ται

Γ' αὐτ. 1.

1. Κορ.
15.

ται ὑπὸ ἐμπείρᾳ καθιστᾷ, ἵνα καὶ εἰς πόλεμον εὐχεσθὸς γινῆται. εἶπα ἐνδύουσιν αὐτὸν ὅπλα, τὸν θώρακα λέγω, καὶ τὰ κατὰφρακτα, καὶ ὤρωτον χαλινὸν κρεμᾶσι, καὶ σιασείναι κατόντων τῷ ὀφθαλμῶν αὐτῷ πρὸς τὸ σωθεῖσθαι, καὶ μὴ ὑποπηγῆναι, καὶ ἔτιω διδασκόμενος ὑπὸ τῷ ἐπιβάτῃ, εἰμὴ μανθάνει, πολεμεῖν εὖ διδάσκει· εἶπα δὲ μάθῃ, καὶ σωθεῖσθαι εἰς τὸν πόλεμον, ὅταν ὁσφρανθῇ καὶ ἀκρόσῃ φωνῇ πολέμου, αὐτὸς ἐτοίμως ἔρχεται ἐπὶ τὰς ἐχθρὰς, ὥστε καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς φωνῆς πτόησιν ἐμποιεῖν τοῖς πολεμίοις. τὸν αὐτὸν ἔσπον καὶ ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῆς παρὰβάσεως ἔσα ἀγρία καὶ ἀνυπότακτος, ἐν ἐρημίᾳ τῷ κόσμῳ πελάζεται μὲν θηρίων, τῷ πνδύματι τῆς πονηρίας, τῷ δαμονίῳ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ κατέχευσα. ὅταν δὲ ἀκρόσῃ λόγον Θεοῦ καὶ πισύσῃ, χαλιναγωγεμένη ὑπὸ τοῦ πνδύματος, ὑποτίθεται τὸ ἄγιον ἥθος, καὶ τὸ σαρκικὸν φρόνημα, λωιοχευμένη ὑπὸ τῷ ἐπιβάτῃ Χριστοῦ. εἶπα εἰς θλίψιν καὶ δασμον καὶ σνοχωρίαν ἔρχεται, εἰς τὸ δοκιμαθῆναι αὐτὴν, ἵνα κατ' ὀλίγον ἡμερωθῇ ὑπὸ τῷ πνδύματος, ἐκλειπέσης κατ' ὀλίγον καὶ ἀφανίζομένης τῆς ἐν αὐτῇ ἀμαρτίας, καὶ ἔτιω ἡ ψυχὴ ἐνδομένη τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης καὶ τῷ περικεφαλαίῳ τῷ σωτηρίῳ, καὶ τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, καὶ τῷ μάχαιρῳ τῷ πνδύματος, διδασκεται πολεμεῖν τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῖς. καὶ ἔτιω ὁπλισαμένη τῷ τῷ Κυρίῳ πνδύματι, ἀγωνίζεται πρὸς τὰ πνδύματα τῆς πονηρίας, καὶ τὰ πεπυρωμένα βέλη τῷ πονηρῷ σβέννυσσι. χωρεῖ γὰρ τῷ τῷ πνδύματος ὅπλῳ, καὶ ἀνέρχεται εἰς πρῶταξιν. ἔχευσα δὲ τὰ ὅπλα τῷ Κυρίῳ, ὅταν ἀκρόσῃ καὶ αἰδῆται σφοδρῶν πολέμων, ἐν ἀλλαγμῇ καὶ κραυγῇ ἐκπορεύεται, καθὼς ἐν τῷ Γ' εἶρηται, ὅτι καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς φωνῆς τῆς εἰρήσεως αὐτῆς προπύπτωσιν οἱ ἐχθροί. καὶ ἔτιω ἀγωνισαμένη καὶ νικήσασα ἔχει τῷ πνεύματος τὸν πόλεμον, νικηφόρος τεφάνης ἐπιφέρεται μὲν παρρησίας πολλῆς, καὶ ἔτιω σιναναπαύεται τῷ ἐπερανίῳ βασιλεῖ ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

Η ΣΤΑΣΙΣ

ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

ΕΟΙΚΕ ΤΗ ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΥΜΩΣΕΙ.

Ὡς περ γὰρ οἱ ἔμποροι τὰ γήϊνα κέρδη ἐπισυνάγουσιν, ἕως ἥ ἐκείροι διασκορπισμένους ἐν τῷ αἰῶνι λογισμῶς, ἕως περ ἡ ζύμη φύραμα ὅλον ἀπέργαζεται ζύμῳ, ἕως ἡ ζύμη τῆς ἀμαρτίας, παῖ γέμος τῆς Ἀδὰμ διατρέχει. πλὴν ὁ Χεῖτος ὑψίστου ἀγαθότητος ζύμῳ ταῖς πισταῖς ψυχαῖς ἐκτίθησιν.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Κ Δ.

 Ε'οίκασιν οἱ Χεῖται οἱ ἔμποροις μέγιστα κέρδη ἐμποροῦ-
μένοις, ὥς περ γὰρ ἐκεῖνοι ἐκ τῆς γῆς τὰ γήϊνα κέρ-
δη ἐπισυνάγουσιν, ἕως ἔτοι τῆς ἐαυτοῦ καρδίας ἐσ-
κορπισμένους τὰς λογισμῶς ἐν τῷ αἰῶνι τέτρω θῶ πασῶν ἀρετῶν,
καὶ θῶ τῆς τῷ πνεύματος δυνάμεως, ἐπιτυλλέγουσιν ἐν πάσῃ τῇ
γῆς, ἥτις ἐστὶ μέγιστη καὶ ἀληθινὴ ἐμπορεία· ὁ κόσμος γὰρ ἔτος
τῷ κόσμῳ τῷ ἄνω ἐναντιῶται· καὶ ὁ αἰὼν ἔτος τῷ ἄνω αἰῶνι ἀν-
τίκειται. δὲ τοίνυν τὸν Χεῖται μὲν τὰς ἀγίας γραφὰς ἀρνησά-
μενοι τὸν κόσμον, μεταπεθῶναι καὶ μεταβῶναι τῷ νῶ, ἐκ τῆς τῷ
αἰῶνος ἐν ᾧ ἔγκεται καὶ δολιεύεται ὁ νῆς ὑπὸ τῆς πᾶσι βλάβης
Ἀδὰμ εἰς αἰῶνα ἔπρον, καὶ τῷ φρονήματι εἰς τὸν ἄνω τῆς θεότη-
τος κόσμον εἶναι, καθὼς εἴρηται. ἡμῶν δὲ τὸ πολίτευμα ἐν ἐρα-
τοῖς ὑπάρχει. τῷ δὲ ὑδαμῶς δύναιται κατορθωθῆναι, εἰ μὴ ἡ
ψυχὴ πιστεύει ἐξ ὅλης καρδίας τῷ Κυρίῳ, ἀρνησαμένη τὸν αἰῶ-
να

Φιλίπ.

3.

τα τῶν, καὶ ἡ δυνάμις τῆς θεῆς πνεύματος ἐπιτιμᾶσαι δύναιται
 τὴν ἐσχορπισμὴν καρδίας ἐν ὅλῃ τῇ γῇ εἰς τὴν τῆς Κυρίου ἀ-
 γάπην, καὶ εἰς τὸν αἰώνιον κόσμον τὸ φρόνημα μεταπεθῆναι. ὑπὸ
 γὰρ τῆς τῆς Ἀδὰμ πᾶσάσας ἐσχορπίδισαν ὑπὸ τῆς ἀγάπης
 τῆς Θεοῦ οἱ λογισμοὶ τῆς ψυχῆς εἰς τὸν αἰῶνα τῶν, συμμιγνύσας
 ὑλικούς καὶ γήινους λογισμούς. ἀλλ' ὥς περ ὁ Ἀδὰμ πᾶσάς ζύ-
 μῳ κακίας παθὼν ὑπεδέξατο εἰς ἑαυτὸν, καὶ ἔπος καὶ μετοχὴν οἱ
 ἐξ αὐτῆς ἡμετέρας, καὶ πᾶν τὸ γένος Ἀδὰμ, ἐκείνης τῆς ζύμης
 μετέχε, καὶ λοιπὸν καὶ ποροκοπὴ καὶ αὐξήσιν εἰς ποσὸν ἡξήσεν
 ἐν τοῖς ἀνθρώποις τὴν πᾶσιν τῆς ἁμαρτίας, ὥς τε ἕως ποροειῶν,
 καὶ ἀσελγείων, καὶ εἰδωλολαβείων, καὶ φόρων, καὶ ἐτέρων ἀποπημάτων
 χαρῆσαι, ἕως ἔς ζυμῶδη τῇ κακίᾳ ἢ ἀνθρωπότης, καὶ εἰς ποσὸν
 ἡξήσεν ἐν ἀνθρώποις τὸ κακὸν, ὥς τοιζέειν μήτε εἶναι Θεόν,
 ἀλλὰ λίθοις ἀφύχοις προσκυλῆσαι, μήτε καὶ ἕως ἐνοίας Θεὸν
 λαμβάνειν δυνάσθαι, εἰς ποσὸν ἐζύμωσεν ἢ τῆς κακίας τῆς πα-
 θῶν ζύμη τὸ γένος τῆς παλαιᾶς Ἀδὰμ. τὸν αὐτὸν τρόπον εἰδὼκε-
 σεν ὁ Κύριος ἐν τῇ ἐπιδημίᾳ αὐτῆς παθεῖν ὑπὲρ πάντων, καὶ ἀ-
 γοράσαι αὐτῆς τῆς εἰδῶ αἵματι, καὶ ζύμῳ ἐπερατίον ἀγαθότητος
 ἐνδεῖναι ταῖς πικραῖς ψυχαῖς πεπεισθείσας ἐκ τῆς ἁμαρτίας.
 καὶ ἔπος λοιπὸν καὶ ποροκοπὴ καὶ αὐξήσιν, πᾶσαν δικαιοσύνην ἐν-
 πολῶν, καὶ πάσας ἀρετὰς ἐν αὐτοῖς ἐπιτελέσαι, ἕως ἔς ζυμῶσιν
 εἰς αὐτὴν ἐν τῇ ἀγαθῇ, καὶ γινώσκονται καὶ τῆς Κυρίου εἰς αὐτὴν πνεύμα
 καὶ τὸ λόγιον Παύλου, κακίας καὶ πονηρίας μηδὲ μέχρως ἐνοίας
 εἰδῶν δυνάμει ἐν τῇ ζυμῳσιν ψυχῇ ὅλη ἐξ ὅλης τῆς θεῆς
 πνεύματι, καθὼς εἴρηται, ἢ ἀγάπη καὶ λογίζεται τὸ κακὸν, καὶ τὰ
 ἀκόλυθα. αὐτὸ δὲ τῆς ποροκοπῆς τῆς ἐπερατίως, ὅπερ ὅστις ἢ τῆς θεῆς
 πνεύματος δυνάμις, ζυμῶθῃ ἐν τῇ χρηστότητι τῆς Κυρίου, καὶ
 κατενέσθαι ψυχῇ εἰς ζωὴν ἀδύνατον. ὥς περ ὅδε τὸ γένος τῆς
 Ἀδὰμ εἰς ποσὸν κακίαν καὶ πονηρίαν ἐκβαλῆναι ἠδύνατο, εἰ-
 μὴ τὸ τῆς κακίας ποροζύμιον, ὅπερ ὅστις ἢ ἁμαρτία, ὑπεσπῆλθεν
 αὐτῇ, λογικῆτις ἔσα καὶ ἰοῖρα δυνάμις τῆς Σατάν ὥς περ ὅδε εἰ-
 τις ἀλλοθρα φυράση, μὴ βάλῃ δὲ ποροζύμιον, ὅσον αὐτὴ δοκῇ, ἐπι-
 μελῆναι καὶ μεταβάλλειν, καὶ κατεργάζεσθαι, αὐζυμὸν ὅστις τὸ φέραμα,
 καὶ ἀνεπιτίθειον εἰς βράσιν ἔπαυ δὲ βλυθῇ ἢ ζύμη, ἔλκει πορὸς
 αὐτὴν ὅλον τὸ τῆς ἀλλοθρας φέραμα, καὶ ἀπεργάζεται ὅλον ζύμῳ.
 καθάπερ καὶ ὁ Κύριος παρέκασε τὴν βασιλείαν, εἰπὼν, ὁμοιά ἐ-
 σιν ἢ βασιλεία ἢ φέραν ζύμη, καὶ λαβῆσα γυνὴ ἐκρυψεν εἰς
 ἀλλο-

1. Κορ.

13.

Ματθ.

13.

Λουκ. 13.

ἀλλόρε σάτα βία, ἕως ἔξυμώθη ὅλον. ἢ ὡς περ ἐὰν ἡ κρία,
 καὶ πᾶσαν μετ' αὐτῆς ὀπμιέλειαν ποιήσονται, μὴ ἀλίση δὲ ἀλατι
 τῷ τῆς σκολήκων ἀναιρετικῷ, καὶ δυσωδίας ἀφανιστικῷ, ὅξει καὶ σέ-
 σσηται τὰ κρία, καὶ ἀρήσιμα γελήνται τοῖς ἀνθρώποις· τὸν αὐ-
 τὸν ῥόπον ὑπόδυμοι πᾶσαν τὴν ἀνθρωπότητα κρίας εἶναι καὶ ἄ-
 ζυμα. τὸ δὲ ἄλλας καὶ τὸ πορζύμιον εἰς ἑτέρω αἰῶνος νόει τὴν
 θείαν φύσιν τῆς Ἀγίας Πνεύματος. ἐὰν ἔν μὴ μιγῇ, καὶ βληθῇ εἰς
 τὴν ταπεινωθεῖσαν φύσιν τῆς ἀνθρώπων, εἰς ἐκείνην τὴν αἰῶνος, καὶ
 εἰς ἐκείνης τῆς πατείδος ἡ ἑπερανίος τῆς πνεύματος ζύμη, καὶ τὸ
 ἀγαθὸν τῆς θεότητος ἁγίου ἄλλας, ἢ μὴ μεταλλαγὴ ἡ ψυχὴ ἀπὸ
 τῆς δυσωδίας τῆς κακίας, ἐδ' ἢ μὴ ζυμωθῇ ἀπὸ τῆς βαρύτητος,
 καὶ ἀζυμότητος τῆς πορνείας. ὅσα γὰρ ἀφ' ἐαυτῆς ἡ ψυχὴ δοκεῖ
 ποιεῖν, καὶ ὀπμιελῆσαι, καὶ ὀπμιεδόειν, τῇ ἰδίᾳ διωάμει μόνον ἐ-
 περιδομένη, καὶ οἰομένη δύνασθαι τελείαν τὴν κατορθώσιν δι' ἐαυ-
 τῆς ἀπὸ τῆς συνεργείας τῆς πνεύματος κατεργάσασθαι, πολὺ πλα-
 νῶται. ἢ χρησιμῶς ἢ εἰς τὰς ἑρμηνείας τόπας, ἢ χρησιμῶς τῇ
 βασιλείᾳ ἢ ἀφ' ἐαυτῆς καὶ δι' ἐαυτῆς μόνον, ἀπὸ τῆς πνεύματος,
 οἰομένη τὴν τελείαν καθαρότητα κατορθῶσαι. ἐὰν ἢ μὴ προσέλ-
 θῃ τῷ Θεῷ ὁ κατὰ τῆς παθῶν ἐνεργήματος ἀνθρώπος, ἀρησάμε-
 νος τὸν κόσμον, καὶ πιστόση ἐν ἐλπίδι καὶ ὑπομονῇ δεῖξασθαι ἐ-
 νουτι τῆς ἰδίας φύσεως ἀγαθόν, ὅπερ ὅστις ἡ δύναμις τῆς Ἀγίου
 Πνεύματος, καὶ ἐν ἑαυτῇ τῇ ψυχῇ ἀνάσσει ὁ Κύριος ζωὴν θεότη-
 τος, ἢ μὴ αἰσθῆται ζωῆς ἀληθινῆς ὁ ποιῶν, ἐδ' ἢ μὴ ἀνανήψῃ
 ἐκ τῆς μέθης τῆς ὕλης, ἐδ' ἢ μὴ ἀνγάζῃ φατισμὸς τῆς πνεύμα-
 τος ἐν τῇ ἐσκοτισμένῃ ψυχῇ καὶ λάμψῃ ἐν αὐτῇ ἡμέραν ἁγίαν,
 καὶ ἐκ τῆς βαδυστάτης ὕπνου τῆς ἀγνοίας ἐξυπνισθῇ, καὶ ἔτι εἰς ἀ-
 ληθείας ἐπιγινῶ Θεὸν διὰ διωάμεως Θεῷ, καὶ ἐνεργείας χάριτος.
 ἐὰν ἢ μὴ ἔτι καταξιώθῃ ὁ ἀνθρώπος διὰ τῆς πίστεως τῇ λα-
 βεῖν χάριν, καὶ ἀνεπιτήδειος, καὶ ἀνδύθετός ἐστι τῇ βασιλείᾳ· καὶ
 πάλιν δεξάμενος τὴν χάριν τῆς πνεύματος ἐν μνηδονί πᾶσι βεβόη-
 νος, καὶ τὴν χάριν μὴ ἐνυβεῖζων δι' ἀμελείας, καὶ κακοπραγίας,
 καὶ ἔτι πᾶσι χρόνοις ἀγωνισάμενος μὴ λυπήσῃ τὸ πνεῦμα, διωσέ-
 ται τῆς αἰωνίου ζωῆς ὀπμιτυχεῖν. ὡς περ γάρ τις αἰδανύεται τῆς ἐνε-
 ργειῶν τῆς κακίας ἐκ τῆς παθῶν, λέγω θυμῷ, καὶ ὀπμιθυμίας, καὶ
 φθόνῳ, καὶ βάρει, καὶ πορνῶν λογισμῶν, καὶ τῶν λοιπῶν ἀποπι-
 μάτων· ἔτι αἰδανύσθαι ὀφείλει τῆς χάριτος καὶ διωάμεως τῆς Θεῷ
 ἐν ταῖς ἀρεταῖς, ἀγάπῃ λέγω, καὶ χρηστότητι, καὶ ἀγαθότητι, καὶ
 χα·

χαρᾶ, καὶ ἐλαφρότιτι καὶ ἀγαλλιάσει θεῖα, ἵνα ἐξομοιωθῶμαι δου-
 νηθῇ, καὶ συγκεραθῶμαι τῇ ἀγαθῇ καὶ θεῖα φύσει, καὶ τῇ χρησῇ
 καὶ ἀγίᾳ τῆς χάριτος ἐνεργείᾳ. καὶ προκοπῶ δὲ καὶ αὐξησιν δοκι-
 μαζομένη χρόνοις καὶ καιροῖς ἢ προαίρεσις, εἰ σωσνῆται πάντοτε
 τῇ χάριτι, καὶ δάρετος δέϊσκειται, γίνεται ὅλη ἐξ ὅλων κατὰ
 προκοπῶν ἐν πνύματι· καὶ ἔτι λοιπὸν ἀγία καὶ καθαρά ἴδ᾽ ἡ
 πνύματος ἐξεργασθεῖσα, τῆς βασιλείας ἀξία καθίσταται. Δόξα
 καὶ προσκυνήσεις τῷ ἀχραντῷ Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἀγίῳ Πνύματι
 εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

*****
 ~~~~~

ΔΙΔΑΣΚΕΙ ΑΥΤΗ Η ΟΜΙΛΙΑ,

ΟΤΙ ΟΥΔΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ,

ΕΙΜΗ ΔΥΝΑΜΩΘΕΙΣ ΤΗΘ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,

Τῶν τῷ πορνῆς σκανδάλων περιγίμεσθαι ἰσχύει· ἐπὶ τί
 δὲ πρὸς τῆς θείας δόξης ὀρεγομένους πράττειν· διδάσκει
 ἐπὶ ὅτι διὰ παρακοῆς τῷ Ἀδὰμ εἰς δουλείαν τῆς σαρ-
 κὸς παθῶν κατήλθομεν, ἀφ' ἧς διὰ τῷ ἐν τῷ σω-
 ρῷ μυστηρίῳ ρυόμεθα· παιδάει λοιπὸν ἡμᾶς ὅτι με-
 γάλνηται ἡ δακρύων, ἐπὶ τῷ θεῷ πυρὸς δυνάμει.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Κ Ε'.

Ὅς ἐνυπάρχει ὁ θεῖος νόμος ἐκ ἐν μέλει καὶ γράμ-
 μασιν ἐγγεγραμμένος, ἀλλ' ἐν καρδίαις σαρκίαις ἐμπε-
 φυτευμένος, ὅτι πρὸς τῆς θεότητος ὀφθαλμοὺς φωτισθέν-
 τες, καὶ αἰεὶ ὀρεγόμενοι, ἐπὶ τῆς αἰσθητικῆς καὶ βλεπομένης ἐλπίδος,
 ἀλλὰ τῆς ἀοράτου καὶ νοητικῆς, περιγίμεσθαι τῷ τῷ πορνῆς σκανδα-
 λῶν ἰσχύειν, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀντιπρὸς δυνάμεως· οἱ δὲ μὴ λόγῳ Θεῷ
 πεπιμνημένοι, μήτε νόμῳ θεῷ πεπαιδευμένοι, εἰκὴ φυσικῶς οἶονται
 ὅτι τῷ ἰδίῳ αὐτεξέσει καταργεῖν τὰς ἀφορμὰς τῆς ἀμαρτίας, τῆς
 ὅτι μόνον τῷ ἐν τῷ σωρῷ μυστηρίῳ κατακεινομένης· Τὸ δὲ ἐν τῷ
 τῷ ἀνθρώπῳ δυνάμει αὐτεξέσειον ἐπὶ τῷ ἀντιστῆναι τῷ ὑπερβῶν κατ-
 τῷ, ἀλλ' ἐκ ἐπὶ τῷ δυνάσθαι ἔχειν παντελῶς τὸ κράτος καὶ ἡ πα-
 θῶν· ἐὰν δὲ μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ, φισί, αἶνον, καὶ φυλάξῃ
 πόλιν, εἰς μέτωπον ἡγεύνησεν ὁ φυλάττων, καὶ κοπιᾷ ὁ οἰκοδομῶν.
 ἀμήχανον δὲ ἐπιβλέπει ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον, καὶ καταπατή-
 σαι λέοντα καὶ δράκοντα, μὴ πρότερον, καὶ ὅσον δυνατόν ἀνθρώ-

Ψαλ.
126.

S. Macarii Aegyptii Homilias.

Κ

πρ,

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βερόιας

- Α. κ. πω, ἐκκαθάρανται ἑαυτὸν, καὶ δυνάμεσθε παρὰ τῷ εἰπόντος τοῖς
 10. Α' ποσόλοις, ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν δυνάμιν πατεῖν ἐπάνω ὄψεων, καὶ
 σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δυνάμιν τῶ ἐχθροῦ. εἰ γὰρ ἔχουσιν ἡ
 Ρ. α. μ. τῆς ἀνθρωπότητος φύσις ἐκτός τῆς πανοπλίας τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι,
 16. εἴπω αὐτὸς τὸς μεθοδείας τῶ ἐχθροῦ, ἐκ αὐτοῦ εἴρητο ὑπὸ τῷ Α'-
 2. Θ. α. ποσολῇ, ὃ δὲ Θεὸς τῆς ἐρῶνς σωφρονεῖ τὸν Σαταναῖ ὑπὸ τῶς
 2. πείρας ὑμῶν ἐν τάχει. καὶ πάλιν, ἐν ὃ Κόσμος ἀνέλει τῇ Πνέ-
 ματι τῷ σώματός αὐτοῦ. διὸ δὴ καὶ προσετέθημεν δέδωκεν τῷ Κο-
 6. σμῷ, μὴ εἰσενέγκῃς εἰς πειρασμὸν ἡμᾶς, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ὑπὸ
 τῷ πονηρῷ. εἰ γὰρ μὴ ἔξ τῆς κρείττους βοηθείας ρυθίζεσθε τῶ
 πεπτωκόσιν βελῶν τῷ πονηρῷ, καταξιώσασθε τῆς ὑποδείας, εἰς
 μάτῳ πολιτοδόμεθα, ὡς πόρρω τῆς δυνάμεως τῷ Θεῷ τυγχάνον-
 τες. ὃ πόρρω βεβλόμενος μέτοχος ἡνέδει τῆς θείας δόξης, καὶ ὡς
 περ ἐν κατόπῳ, τὴν Χρυσῇ μορφῇ ὄραν ἐν τῇ ἡγεμονικῇ αὐ-
 τῷ, ὁφείλει ἀκορῆσαι σοφίῃ, καὶ ἀπλήσῳ ἡγάθει ἐξ ὅλης καρδίας
 καὶ δυνάμεως νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ζητεῖν τὴν ἐκ τῷ Θεῷ ἀντίληψιν
 ἐν δυνάμει, ἥς ἀμήχανον μεταχεῖν, εἰ μὴ ὡς προείπον ἀπόχοιτο
 τις πρότερον τῆς ἡδύπαθείας τῷ κόσμῳ, τῷ ἐπιθυμῶν τῆς ὀντανίας
 δυνάμεως, ἥτις φησὶ ἀποβλέπει, καὶ ἐνέργεια πονηρίας, ἀγαθῆς
 ἐνεργείας ἀντικεινός ἐστι, καὶ πάντῃ ὑποβενθωμένη. τοιγαρὶν εἰ βέλει
 μαθεῖν, τίνας εἴκειν κτιζόντες ἐν τιμῇ, καὶ κατοικισθόντες ἐν Παρα-
 δείσῳ, τελουταῖον συμπαραβλήθημεν τοῖς ἀνοήτοις κτήνεσι, καὶ ὁμοιω-
 θήμεν αὐτοῖς, ὑποπεπτωκότες τῆς ἀρχαίας δόξης, γίνωσκε ὅτι ἔξ τῆς
 παρακοῆς δόλοι τῆς σαρκὸς παδῶν ἡρόμενοι, ἀπεκλείσασθε ἑαυτοὺς
 τῆς μακαρίας χώρας τῷ ζῶντι, καὶ ἐν ἀχμαλασίᾳ ἡρόμενοι,
 ἔτι ἐπὶ τῷ ποταμῶν Βαβυλῶνος καθεζόμεθα, καὶ ἔξ τῶ ἐτι ἐν
 Αἰγύπτῳ ἡμᾶς κατέχευται, ἔπω ἐκλιροισήσαμεν τὴν γῆν τῆς ἐ-
 παγγελίας, τὴν ῥέξαν γάλα καὶ μέλι. ἔπω συνεφυράθημεν τῇ
 ζύμῃ τῆς εἰδικεινείας, ἀπὸ ἐτι ἑσμεν ἐν τῇ τῆς πονηρίας ζύμῃ
 ἔπω ἐρραντίθῃ ἡμῶν ἡ καρδία τῇ αἵματι τῷ Θεῷ. ἔτι γὰρ τὸ πέ-
 ταιρον τῷ ἄδῃ, καὶ τὸ ἄγνιστρον τῆς κακίας ἐμπέπηκται αὐτῇ. ἔ-
 πω ἀπειλήσαμεν τὴν ἀγαθίαν τῷ Σωτήρι τῷ Χρυσῷ. ἔτι γὰρ τὸ
 κέρον τῷ θανάτῳ ἐγκατερρίζωται ἡμῖν. ἔπω ἐνεδυσάμεθα τὸν και-
 ρὸν ἀνθρώπου, τὸν καὶ Θεὸν κτιζόντα ἐν ὁσιότητι. ἐπεὶ δὲ ἔπω ἀ-
 πεδυσάμεθα τὸν παλαιὸν ἀνθρώπου, τὸν φθειρόμενον καὶ πᾶς ἐπι-
 θυμίας τῆς ἀπάτης. ἔπω φορέσαντες τὴν εἰκόνα τῷ ἐπικρατί, σύμ-
 μορφοι τῆς δόξης αὐτῆς γεγονάμεν. ἔπω προσκυνήσαμεν ἐν πνεύ-

μα-

ματι καὶ ἀληθείᾳ Θεῷ, δὲ τὸ βασιλεύειν τῷ ἁμαρτίᾳ ἐν τῇ
 θνητῇ ἡμῶν σώματι. ἔγω ἐδεσάμεθα τῷ δόξαν τῆ ἀφθάρτου.
 ἔτι ᾧ ὑπὸ τῆς σκοτομύνης ἐνεργήμεθα· ἔγω ἐμεδυσάμεθα τὰ ὀ-
 πλά τῆ φωτός. ἐπειδὴ ἔγω ἀπεδυσάμεθα τὰ τῆ σκοτῆς ὅπλα
 καὶ βέλῃ, καὶ ἔργα. ἔγω μετεμορφώθημεν τῇ ἀνακαινίσκει τῆ ἰούτος.
 ἔτι ᾧ συχηματιζόμεθα τῇ αἰῶνι τέτῳ ἐν τῇ τῷ νοὸς ματαιότητι.
 ἔγω Χρυσῷ συνεδοξάθημεν, δὲ τὸ μὴ συμπαθεῖν ἡμᾶς αὐτῷ.
 ἔγω τὰ εἴγματα αὐτῷ ἐν τῇ σώματι ἡμῶν κέρομεν, ᾧ ὅμοιοι ἐν
 τῷ Μυστηρίῳ τῆ σαυρῆ τῆ Χρυσῆ. ἔτι ᾧ ἐν τοῖς σαρκικοῖς πα-
 θήμασι καὶ ταῖς θηριώδεις ἐσμεν. ἔγω Θεῷ κληρονόμοι καὶ συ-
 γκληρονόμοι Χρυσῷ γεγόναμεν. ἔτι ᾧ πνεῦμα δαλείας ἡμῖν ἐνυ-
 πάρχει, καὶ ἐκ ὑποδοσίας. ἔγω γεγόναμεν ἰαδὸς Θεῷ, καὶ οἰκηπίσιον
 Πνέματος Ἀγίου. ἔτι ᾧ ἐσμεν ἰαδὸς εἰδώλων, καὶ δοχεῖον πνέ-
 μάτων πονηρίας, δὲ τῷ ἐπὶ τὰ πάντα ὀρμῷ. ὅπως ᾧ ἔγω τῷ
 ῥόπῳ τὸ ἀκέραιον, καὶ τῷ τῆς θανοίας λαμπρότητα, ἐκποσάμεθα.
 ἔγω κατηξιάθημεν τῷ ἀδόλῳ καὶ λογικῷ γάλακτος, καὶ τῆς νοητῆς
 αὐξήσεως. ἔγω ἡμῖν ἡμέρα διύγασον, ἐπὶ ἰωσφόρος ἐν ταῖς καρ-
 δίαῖς ἡμῶν ἀνέτειλεν. ἔγω συνεκράθημεν τῇ ἡλίφ τῆς δικαιοσύ-
 νης· ἔγω ταῖς αὐτῷ συνεκράφημεν ἀκτίσιν. ἔγω ἀπειλήσαμεν
 τῷ τῷ Κυρίῳ ὁμοίωσιν, ἔπε γεγόναμεν τῆς θείας φύσεως κοινω-
 νοί. ἔγω γεγόναμεν ἄδολος πορφυρά βασιλική, ἔπε αὐτοδότης ἐκ-
 κών θεϊκή. ἔγω ἔβλάθημεν τῇ θείᾳ ἔρωτι, ἔπε ἐπλήθημεν ὑπὸ
 τῆς πνευματικῆς ἀγάπης τῷ κυμφίῳ. ἔγω τῷ ἄφρατον κοινωνίαν
 ἐγνωρίσαμεν, ἔπε τῷ ἐν ἁγιασμῷ διώσῃ, καὶ ἐρῶν ἐπέγνω-
 μεν. καὶ ἵνα συνελθὼν πάντα ἔγω, ἔγω ἐσμεν ᾧ ἁγὸς ἐκλεκτὸν, βασι-
 λειον ἱεράτομα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς πεμποίησιν· ἐπειδὴ
 ἔτι ἐσμεν ὅφεις, ᾧ ἡνῆματα ἐχιδνῶν. πῶς δὲ ἐκ ὅφεις, οἱ μὴ ἐν
 τῇ ὑπακοῇ τῷ Θεῷ βραβεύομενοι, ἀλλ' ἐν τῇ δὲ τῷ ὅφειος ᾧ ὁμι-
 νη παρακοῇ; ἐπὶ τέτοις τοίνυν, πῶς μεν ἀξίως ὁδύρομαι τῷ
 σύμφωρῳ, ἐκ δ' εἰσὶν· πῶς δὲ ἐκβοήσας δακρύσω πρὸς τὸν δυ-
 ναμένον ἐξελάσαι τῷ ἐν ἐμοὶ αὐλιζομένῳ πλάτῃν ἀγνοῶ. πῶς δὲ
 ἄσω τῷ ὀδῷ Κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας; πῶς ἐρῶν τῷ Γε-
 ρουσαλήμ; πῶς ὀποφύγω τῷ μοχθηρῷ δαλείᾳ τῷ Φαραῷ; πῶς
 κατελίπω τῷ αἰχρᾷ παρσικίαν; πῶς ἀρνήσωμαι τῷ πικρῷ τυ-
 ραννίδα; πῶς ἐξέλθω ἐκ γῆς Αἰγύπτου; πῶς περάσω τῷ ἐρυ-
 θρῷ θάλασσαν; πῶς παρέλθω τῷ μεγάλῳ ἔρημον; πῶς μὴ
 ὑπολώμαι διχθεῖς ὑπὸ τῷ ὅφει; πῶς νικήσω τὸς ἀλλοφύλους;

ἢ ἡδὴ ἀνέφθῃ. ἔστι δὲ πύρωσις τῆ πνύματος ἢ ἀναζωπυρῆσαι τὰς καρδίας. διότι τὸ αὐλὸν καὶ θεῖον πῦρ φωτίζει μετ' ψυχᾶς, καὶ δοκιμαζέειν ἔωθεν, ὡς περ ἄδολον χρυσὸν ἐν καμίνῳ. κακίαν δὲ ἀναλίσκει ὡς περ αἰάνθας, καὶ καλὰ μίαν. Ο' δὲ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον ὄντι, διδὼς ἐκδύκνῃ τοῖς μὴ εἰδόσιν αὐτὸν ἐν φλογὶ πυρὸς, καὶ τοὺς μὴ ὑπακούοντες τῷ Εὐαγγελίῳ αὐτοῦ. τῷ τὸ πῦρ ἐνήργησεν ἐν τοῖς Ἀποστόλοις, ἵνα ἐλάλῃ γλώσσαις πυρεναῖς. τῷ τὸ πῦρ ἐξ τῆς φωτὸς Παῦλον ἀφελάμψαν, τῷ μετ' ἁγνοῖαν αὐτὸν ἐφώτισε, τῷ δὲ αἰδοῖσιν τῆς ὀφείας αὐτὸν ἡμαύρωσεν. ἐ δὲ χωρὶς σαρκὸς εἶδεν ἐκείνῃ τῆ φωτὸς τῷ δυνάμει. τῷ τὸ πῦρ ὤφθῃ Μωϋσῇ ἐν τῇ βάτῳ. τῷ τὸ πῦρ ἐν ἔδει ὀχήματος Ἡλίου ἐκ τῆς γῆς ἤρπασε. τέτω τῆ πυρὸς τῷ ἐνέργειαν ζῆν ὁ Μακάριος Δαβὶδ ἔλεγε, δοκίμασόν με Κύριε, καὶ πείρασόν με. πύρωσον τὰς νεφράς μου, καὶ τῷ καρδίαν μου. τῷ τὸ πῦρ, τῷ καρδίαν Κλεόπα καὶ τῷ συὶ αὐτοῦ ἐδέρμανε, λαλῶντες τῷ Σωτῆρος μετ' ἑαυτῶν. ὄντι καὶ οἱ Ἀγγέλοι καὶ τὰ λειτουργικὰ πνύματα τέτω τῆ πυρὸς τῆς λαμπρότητος μετέχουσι, κατὰ τὸ εἰρημνόν, ὁ ποῶν τὰς Ἀγγέλους αὐτὰ πνύματα, καὶ τὰς λειτουργὰς αὐτὰ πῦρ φλέγον. τῷ τὸ πῦρ τῷ ἐν τῷ εὐδον ὀφθαλμῷ δοκὸν κατακαῖον, καταφρόν τὸν νῦν ὑποκαθίστησιν, ἵνα ὑπολαβὼν τὸ κατὰ φύσιν διορατικόν, ὅρῃ εἰς τὸ διηνεκὲς τὰ τῷ Θεῷ θαυμάσια, κατὰ τὸν λέγοντα, ὑποκαλύψον τὰς ὀφθαλμούς μου, καὶ κατανοήσω τὰ θαυμάσια ἐκ τῶ νόμου σου. τῷ τὸν γὰρ τὸ πῦρ δαιμόνων ὄντι φυγαδιστέον, καὶ ἁμαρτίας ἀαιρετικόν, ἀναστάσεως δὲ δυνάμει, καὶ ἀδυναστίας ἐνέργεια, ψυχῶν ἀγίων φωτισμός, καὶ λογικῶν δυνάμεων σύστασις. τῷ τὸ πῦρ ἐξώμεδα καὶ εἰς ἡμᾶς φθάσαι, ἵνα πάντοτε ἐν φωτὶ ὡμιπατέντες, μηδέποτε κἄν πρὸς βραχὺ προσκόψωμεν ἀπὸς λίδον τὰς πόδας ἡμῶν, ἀλλ' ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ φαινόμεναι λόγον ζωῆς ἐπέχωμεν αἰεὶ, ἵνα ὑπολαύοντες ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τῷ Θεῷ, συὶ τῷ Κυρίῳ ἀναπανσώμεθα ἐν ζωῇ, δοξάζοντες Πατέρα, καὶ Υἱόν, καὶ Ἄγιον Πνεῦμα, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

Δδτ. 4.

Ε' βρ.

12.

2. Θεός.

1.

Ψαλ.

25.

Ψαλ.

103.

Ε' βρ. 1.

Ψαλ.

118.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΤΗΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΙΜΙΟΤΗΤΟΣ,
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΑΘΑΝΑΤΟΥ ΨΥΧΗΣ,

Καὶ πῶς αὕτη ὑπὸ τοῦ Σαταναῖ περάζεται, καὶ τῆς
ἐλδιφρώσεως ἀπὸ τοῦ περασμῶν τυγχάνει. σιωέ-
χει δὲ ζητήσεις τινὰς παρὰ πολλῆς διδασκαλίας
γεμύσας.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Κς.

Μὴ ἀπλῶς τῇ νοερᾷ τῆς ψυχῆς ἐσία προχῆς, ἀγαπη-
τέ. τίμιόν τι σικυῖός ἐστιν ἡ ἀθάνατος ψυχή. Ἰδε πό-
σος ὁ ἄρανός καὶ ἡ γῆ, καὶ ἐκ νυδόκησεν ἐν αὐτοῖς ὁ
Θεός, εἰμὴ μόνον εἰς σέ. βλέπε σε τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν δόξαν,
ὅτι μὴ δι' Ἀγγέλων, ἀλλὰ δι' ἑαυτὴν ἦλθεν ὁ Κύριος εἰς σὴν
πρεσβείαν, ὥστε πὺν δόξαλωτα ἀνακαλίσσασθαι, τὸν τετραυματισ-
μὸν, καὶ δοποδενάισσι τὴν πρῶτην πλάσιν τὰ καθαρὰ Ἀδάμ.
δεσπότης ὡς καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ τοῦ ἄρανὸς καὶ τοῦ κάπρου, καὶ δε-
κτικὸς παθῶν, καὶ δαιμόνων ἀλλότριος, καθαρὸς ἀπὸ ἁμαρτίας,
ἡ κακῶν, καὶ ὁμοίωμα Θεοῦ. δεῖ δὲ τῆς ἀξιοβάσεως δόξαλωτός ἐ-
στι, καὶ τετραυματισμῶν, καὶ νεκρωμῶν. ἡμαύρωσε ὡς πὺν νῦν
ὁ Σαταναῖς. ἐν τινὶ ἔπος ἐστὶ, καὶ ἐν τινὶ ζῇ, καὶ δεκκίνει, καὶ ἔχει
δέλημα.

ΕΡΩ-

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Οὐχὶ τῷ Πνεύματος τῷ Ἁγίῳ ἐρχομένη, καὶ ἡ φυσικὴ ἐπιθυμία συνειρίζεται μὲν τῆς ἀμαρτίας;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Προεῖπον ὅτι καὶ ἡ ἀμαρτία συνειρίζεται, καὶ ὑπολαμβάνει ὁ ἄνθρωπος τὴν πρῶτον πλάσιν τῷ καθαρῷ Ἀδάμ. ἕως μὲν τοῦ ἔχει τῆς διωμέως τῷ πνεύματος, καὶ τῆς ἀναληνέσεως τῆς πνευματικῆς, ἐρχεται εἰς τὰ μέτρα τῷ πρῶτῳ Ἀδάμ, καὶ μείζων αὐτῷ γίγνεται. ὑποδεικνύται ὅν ὁ ἄνθρωπος.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ὁ Σατανᾶς μέγαν ἐπαφίεται, ἢ ὥς θέλει πολεμεῖ;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Αὐτῷ ἡ ὁρμὴ εἰς μόνον εἰς τὰς Χριστιανὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς εἰδωλολάτρας, καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον. εἰ ἔν παρεχωρεῖτο ὥς θέλει πολεμεῖν, πάντας αὐτὸν ἠφάνισεν. ἔχει τί; ὅτι τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ τὸ θέλημα τὰ τὸ ὅτι. ὥς περ δὲ ὁ κεραμὸς βάλλει τὰ σκῆλη, καὶ μέγαν ὑποκαίει τὴν κἀμινον, εἰ πλέον, ἵνα μὴ ὀπτιδένται ὑπὲρ τὸ δέον φορήσῃ· ἐκ ἑλαττον, ἵνα μὴ ἐνώμα ὄντα ἀπολῇται. καὶ εἰ ὁ ἀργυροκόπος, καὶ χρυσοκόμος μέγαν βάλλει τὸ πῦρ· εἰ μὴ πλεονάζῃ τὸ πῦρ, λύεται ὁ χρυσοῦς καὶ ὁ ἀργυρὸς, καὶ ἐξυδαρεῖται καὶ ἀπολύεται. καὶ εἰ ὁ ἄνθρωπος νῦν οἶδεν ὀπτιμεῖν τὰ βάρη τὰ κτλῶν, καὶ τὴν καμῖλῳ, ἢ ἀλλῶτιν ἢ ζῶν, ὥς δυνάται καὶ ἀναλογίαν τὰ βάρη βεβάσαι· πόσω μᾶλλον ὁ Θεός, ὃς οἶδε τὰ σκῆλη ἢ ἀνθρώπων, ἕως ἐπαφίσει καὶ τὴν ἐναντίαν διώκιν ἑαφορας; ὥς περ δὲ μία ἔσα ἡ γῆ, ἢ μὲν ὅτι ἑαχάδης, ἢ δὲ λιπόγειας, καὶ ἄλλῃ μὲν ὀπτιδῶν εἰς φυτεῖαν ἀμπελῶνος, ἄλλῃ δὲ εἰς σόρον σίτου καὶ κριθῶν· ἕως εἰς ἑαφοροι καὶ αὐταὶ τῶν καρδίων, καὶ τῶν προαιρέσεων ἢ ἀνθρώπων· ἕως καὶ τὰ χαλεσμάτα ἀνῶθεν ὀπτιδῶνται· ὡς μὲν δίδεται ἑακονία λόγου, ὡς δὲ ἑακον

σις, ἄλλω χαρίσματα ἰαμάτων. οἷδε ᾧ ὁ Θεός, πῶς τις δυνάται οἰκονομῆσαι, καὶ ἕως ὅπου δίδωσι τὰ χαρίσματα ἁφ' ὅρα. ὁμοίως καὶ εἰς τὸς πολέμους, μέγ' ὅτι, ὡς δυνάται ὑποδέξασθαι καὶ ὑπομεῖναι, ἕως ἐπαφίεται αὐτοῖς ἡ ἐναντία δύναμις.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ διζήμερός τις τὴν θείαν δύναμιν, καὶ μερικῶς ἀλλοιωθεὶς, μένει ἐν τῇ φύσει;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ινα τὸ θέλημα καὶ μὴ τὴν χάριν δοκιμασθῇ, πᾶς ῥέπει καὶ συμφωνεῖ, μένει ἐν τῇ ταυτότητι ἢ φύσει, ὁ σκληρὸς ἐν τῇ σκληρότητι, καὶ ὁ κερὸς ἐν τῇ κερότητι. συμβαίνει δὲ, ὅτι ἰδιώτης ὢν τις ἀναζητᾷται πνευματικῶς, καὶ μεταβάλλεται εἰς σοφίαν, καὶ γνωρίζεται αὐτῷ ὑπόκρυφα μυστήρια, καὶ ἰδιώτης ὢν τῇ φύσει. ἄλλος ὑπὸ φύσεως σκληρὸς ὢν, δίδωσιν ἑαυτὸν τὸ θέλημα εἰς τὴν θεοσίβειαν, καὶ δέχεται αὐτὸν ὁ Θεός, μένει δὲ ἡ φύσις ἐν τῇ σκληρότητι, καὶ διδοκεῖ εἰς αὐτὸν ὁ Θεός. ἄλλος ὢν κερῶν ἡθῶν, ἐπιεικὴς, ἀγαθός, δίδωσιν ἑαυτὸν τῷ Θεῷ, καὶ δέχεται μὴ αὐτὸν ὁ Κύριος, μὴ ἐμμερόντα δὲ πῶς ἀγαθοῖς ἔργοις, ἐκ διδοκεῖ, ἐπειδὴ ἡ φύσις ὅλη τῇ Ἀδὰμ ῥεπνύσθην ὅπῃ τὸ καλόν, καὶ ὅπῃ τὸ κακόν, δικτική τῷ κακῷ, ἀλλ' εἰ θέλει ἐκ ὑποτακτικῆς. ὡς περ σωματίον ρεαζόμενον ὢν, ἁφ' ὅρας θελήσας ἐξαφας, πάλιν ἀπαλείφας δέχεται ᾧ τὸ σωματίον πᾶσαν ρεαζὴν ἔτω καὶ ὁ σκληρὸς, ἔδωκεν αὐτὸν τὸ θέλημα πρὸς τὸν Θεόν, ἐξάπη εἰς τὸ ἀγαθόν, ἐδέχθη ὑπὸ τῷ Θεῷ. ὁ δὲ Θεός ἵνα δείξῃ τὰ ἑαυτοῦ ἀλλήλχη. πάντας δέχεται, πᾶσαν προαίρεσιν. Οἱ Ἀπόστολοι εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν ἐσκήρχοντο, ἐποίησαν τινὰ κερσίον, καὶ ἐκ τῶν κακαμμένων τινὰς ἵκοντο, τινὰς δὲ ἔ. ἤθελον δὲ αὐτοῖς οἱ Ἀπόστολοι πάντας τὸς νεκροὺς αὐτῶν ζαιοποιεῖν, καὶ τὸς κακαμμένους εἰς ὑγίαν φέρειν, καὶ ὁλοπῶς ἐκ ἐγένετο αὐτῶν τὸ θέλημα. καὶ ᾧ ἐπέφεπετο αὐτοῖς ὅσα ἤθελον ποιεῖν. Ὅμοίως καὶ ὁ Παῦλος ὅτε ἐκρατήθη ὑπὸ τῷ ἐθνάρχῃ, εἰ ἤθελον ἡ σὺ αὐτῷ χάρις, ἐποίησε τὸν ἐθνάρχην, καὶ τὸ τέχος ἁφ' ἑαυτῷ, αὐθροπος ἔχων πρὸς ἀλλήλους. ἀλλὰ ἁφ' ὅρας σαργαίνης χαλάται ὁ Ἀπόστολος. καὶ πᾶς ἡ σιωπῶσα

σα

σα θεία δυνάμεις; ταῦτα οἰκονομικῶς ἐγίνετο, εἰς τινὰ πράγματα ποιῶν αὐτὰς σημεῖα καὶ θαυμάσια, καὶ εἰς τινὰ ἀδυνατεῖν αὐτὰς, ἵνα ἐν τέτοις δεκτέῃ ἢ πίσις τοῦ ἀπίστων, καὶ τοῦ πιστῶν, καὶ τὸ αὐτεξέστιον δοκιμαθῇ, καὶ φανερωθῇ; ἔγχε, εἰς τὰ ἀδυνατέτερα μέρη τινὲς ἐσκανδαλίζονται. εἰ δὲ πάντα ὅσα ἠδελον ἐποίησεν οἱ Ἀπόστολοι, ἀναγκαστικῇ δυνάμει ἐφύτλον τὰς ἀνθρώπους εἰς τὴν θεοσέβειαν, καὶ τὰ σημεῖα, καὶ τὸ αὐτεξέστιον, καὶ ἐκείνι πίσις καὶ ἀπιστία. ὁ δὲ Χριστιανισμὸς λίθος ἐστὶ ἀποσκοπόμενος, καὶ πέτρα σκανδαλίου. πλὴν τὸ πρὸς τὸ Γάβ γεγραμμένον, ἐκείνιν ἀπλῶς, πῶς ἐξηγήσατο αὐτὸν ὁ Σατανᾶς. καὶ δὲ ἡδύατο αὐτὸς ἐπιφροσύνης ἀφ' ἐαυτοῦ ποιῆσαι. ἀλλὰ τί λέγει τῷ Κυρίῳ ὁ δέσπολος; δόσ- Γάβ. ι.
μοι αὐτὸν εἰς χεῖρας, ἢ μὴ εἰς ἀπόσωπόν σε βυλογήσῃ. ἔπος καὶ νῦν ὁ αὐτὸς Γάβ ἐστι, καὶ ὁ αὐτὸς Θεὸς, καὶ ὁ αὐτὸς δέσπολος. ἐν ὅσῳ ἐν τυχαίᾳ τῆς ἀντιλήψεως Θεῷ, καὶ ἐστὶ ἀρόθυμος, καὶ ζέων τῇ χάριτι. ἑξαίτεται αὐτὸν ὁ Σατανᾶς, καὶ λέγει τῷ Κυ- Λυπέτι.
ρίῳ, ἐπειδὴ βοηθεῖς αὐτῷ, καὶ ἀντιλαμβάνεσαι αὐτῷ, δαδύσεις. ἀφες αὐτὸν καὶ πρῶτος μοι, ἢ μὴ εἰς ἀπόσωπόν σε βυλογήσῃ. λοιπὸν ὥς, ὅτι πρῶτα καλεῖται ἡ ψυχὴ, ἢ χάρις ὑποσέλλει, καὶ πρῶτα δίδεται ἡ ψυχὴ πειρασμοῖς. ἔρχεται ἐν ὁ δέσπολος, ἐπιφέρων μυρία κακὰ, ἀπελπισμὸν, ὑπόγνωσιν, ἐβλογισμὸς ποιητοῦς, θλίβων τὴν ψυχὴν, ἵνα χαυνώσῃ καὶ ἀλλοτριώσῃ ταύτην τῆς ἐλπίδος τοῦ Θεοῦ. ἡ δὲ φρονίμη ψυχὴ ἐν τοῖς κακοῖς ἡσα, καὶ ἐν τῇ θλίψει, ἐκ ἀπελπίζει, ἀλλὰ κρατεῖ ὁ κρατεῖ. καὶ ὅσα αὐτὴ ἐπενέγκῃ αὐτῇ καὶ μυρίων πειρασμῶν ὑπομένουσα, λέγει, εἰάν καὶ ὑποθάνω, ἐγὼ αὐτὸν ἐκ αἰῶν, καὶ τότε εἰάν ὑπομένη εἰς τέλος ὁ ἄνθρωπος, ἄρχεται ὁ Κύριος καλεῖσθαι τῷ Σατανᾶ. ὅρας, πόσα κακὰ καὶ θλίψεις ἐπιτέλῃς αὐτῷ, καὶ ἐκ ὑπὸ κινύσεις; ἀλλ' ἐμοὶ δαδύει, καὶ ἐμὲ φοβεῖται. τότε καταχινύεται ὁ δέσπολος, καὶ ἐκείνι ἔχει τί εἰπεῖν. καὶ δὲ ἐπὶ τῷ Γάβ εἰ ἦδει ὅτι εἰς τὰς πειρασμὸς ἐμπεσὼν, μέλλει ὑπομένειν καὶ μὴ ἠτῶσθαι, ἐκ αὐτὴν ἐξηγήσατο αὐτὸν, ἵνα μὴ καταχινωθῇ. ἔπος καὶ νῦν εἰς τὰς ὑπομένοντας θλίψεις καὶ πειρασμὸς, καταχινύεται ὁ Σατανᾶς, καὶ μετανοεῖ, ὅτι μηδὲν ὠφείσκει. ἄρχεται γὰρ ὁ Κύριος λόγον αὐτῷ ποιεῖν, ἵδε παρεχάρησά σοι, ἵδε ἐπέβρεψά σοι περᾶσαι αὐτὸν, μή τι ἠδυνήθης; μήτι ὑπὸ κινύσεις;

ΕΡΩ.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ἄρα ὅλος τῶν λογισμῶν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ τὰ νοήματα οἶδεν ὁ Σατανᾶς;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Εἰ ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ σωῖται, καὶ οἶδε πᾶς αὐτῷ, καὶ σὺ εἰπὼς ἐπὶ ὑπάρχων οἶδας πᾶς τῷ πλῆθει· ἄρα αὐτὸς ὁ Σατανᾶς ὑποφρετικῶς σωῖται· καὶ οἶδε τῶν λογισμῶν σου, ἐξακιχλίων γὰρ ἦδη ἔστιν ἐπὶ, καὶ ἐλέγομεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν πειράσαι τὸν ἄνθρωπον, εἰ δύναιτο μέλλει ποιεῖν. πειράζει ἦν ὁ πειράζων, καὶ οἶδε δὲ, εἰ ὑπακούει αὐτῷ, ἢ μὴ ὑπακούει, ἕως ἂν τὸ θέλημα θεῶν δῶ ἢ ψυχῇ· ὥστε πάλιν λέγομεν ὅτι ὅλος τῶν λογισμῶν τῆς καρδίας, καὶ τὰς ἐνθυμήσεις οἶδεν ὁ διάβολος. ὥς περ ἦν ἐάν ἢ δένδρον, καὶ ἔχει κλάδους πολλὰς, καὶ πολλὰ μέλη. λοιπὸν εἰστίτις κλάδοι λογισμῶν καὶ νοημάτων, καὶ κατέχει αὐτοὺς ὁ Σατανᾶς. καὶ εἰσὶν ἄλλοι λογισμοὶ καὶ νοήματα, μὴ κατεχόμενοι ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ. ἐν τινὶ ἦν ἰσχυρότερόν ἐστι τὸ μέρος τῆς κακίας ἐν τῷ βρῦειν τῶν λογισμῶν, ἐν τινὶ πάλιν ὁ λογισμὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπερική, λαμβανῶν βοήθειαν καὶ λυτῶσιν παρὰ Θεοῦ, καὶ ἀντιλέγων τῇ κακίᾳ, ἐν τινὶ κεκράτῃται, καὶ ἐν τινὶ ἔχει θέλημα. προσέρχεται γὰρ ἔστιν ὅτε τῷ Θεῷ ζῶν, καὶ οἶδεν ὁ Σατανᾶς, καὶ βλέπει ὅτι κατ' αὐτῷ ποιεῖ, καὶ ἐδύναται ἐπιχειρεῖν τὸν ἄνθρωπον. διὰ τί; ἐπειδὴ ἔχει θέλημα τῷ βοηθεῖν πρὸς τὸν Θεόν, ἔχει φυσικὰς καρπὺς τῷ ἀγαπῆσαι Θεόν, τῷ πιστεῦσαι, τῷ ἐπιζητῆσαι καὶ προσελθεῖν. καὶ ἦν ἐν τοῖς φαινομένοις, ὁ γεωργὸς ἐργάζεται τῷ γλῶ, ἔπος καὶ εἰς τὸ πνευματικόν, εἰς δὲ ἀπὸ πρὸς αὐτῶν τοῦτο τὰ πράγματα· καὶ ἐν τὸν ἄνθρωπον ὑπὸ ἀποκρίσεως γεωργῆσαι τῷ γλῶ τῆς καρδίας αὐτῷ, καὶ ποιῆσαι. ζητεῖ ἦν ὁ Θεὸς τὸν πόρον, καὶ κάματον, καὶ τῷ ἐργασίαν τῷ ἀνθρώπῳ· ἀλλ' ἐάν μὴ ἀνωδὸν ἐπιφανῇ ἐράνεια νέφη, καὶ ὑποὶ χάριτος, ὡς δὲ ὠφέλησεν ὁ γεωργὸς καμῶν. τῷτο δὲ ἔστι τὸ σημεῖον τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅσα ἂν κάμη, καὶ ὅσας ἂν ποιήσῃ δικαιοσύνας, ὡς μηδὲν ποιήσας ἀνακρίσθαι, καὶ ἐκείνων λέγειν, ἐκ ἐνός· ὁ λόγος ἐκ καὶ ἀμύν. ὡς αὐτῶν τῇ δόχῃ, καὶ παρέμεινα. καὶ ἀκμῶν ἀρχῶν ἔχει τῷ ἀσκεῖν, καὶ κάμνειν.

καὶ

κἂν δίκαιος ἢ παρά Θεῷ, ὀφείλει λέγειν ἐγὼ ἐκ ἐμὴ δίκαιος, ἢ
 κάμνω, ἀλλὰ κατ' ἡμέραν ἀρχομαι, ὀφείλει δὲ ἔχειν κατ' ἡμέραν
 τὴν ἐλπίδα, καὶ τὴν χαρὰν, καὶ τὴν προσδοκίαν τῆς μελλούσης
 βασιλείας καὶ ὑπολυτρώσεως, καὶ λέγειν, εἰάν σήμερον ἐκ ἐλυτρώ-
 θην, αὐτίκ' ἀπολυτρώσομαι. ὡς γὰρ ὁ φυτεύων ἀμπελον περὶ ἢ ἐξάρ-
 ξασθαι τὴν καμάτην, ἔχει τὴν χαρὰν ἐν ἑαυτῷ, καὶ τὴν ἐλπίδα.
 καὶ προσφθερεῖται ἐν τῇ κατ' οἰκονομίᾳ, καὶ πληθύνει προσόδους, μή τι
 ὀφισκόμενος οἶνε, καὶ ἔτι ἀναδέχεται τὸν κάματον. ἢ γὰρ ἐλπίς καὶ
 ἡ προσδοκία ποιεῖ αὐτὸν προδύμως κάμνειν, καὶ πῶς ἐκ τῆ οἴκου
 πολλὰς δαπάνας σκορπίζει. ὁμοίως καὶ ὁ οἰκοδομῶν οἶκον, καὶ ὁ
 γεωργῶν, πρῶτον ἐκ τῆς ἰδίας πολλὰ σκορπίζει διὰ τὴν ἐλπίδα
 τῆς μελλούσης προσόδου. ἔπειτα καὶ ταῦτα, εἰάν μή τις ἔχει πρὸ ὀφ-
 θαλμῶν τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἐλπίδα, ὅτι μέλλει λυτρώσεως τυγ-
 χάνειν καὶ ζωῆς, καὶ δυνάται ὑπομνεῖν τὰς θλίψεις, ἔπειτα τὸ φορ-
 τίον, καὶ τὴν σκληρὰν ὁδὸν ἀναδέχασθαι. ἢ γὰρ σιωπῶσα ἐλπίς καὶ
 χαρὰ, ποιεῖ αὐτὸν κάμνειν, καὶ ὑπομνεῖν τὰς θλίψεις, καὶ τὸ φορ-
 τίον, καὶ τὴν σκληρὰν ὁδὸν ἀναδέχασθαι. ὡς περὶ δὲ ἐκ ἐστὶν εὐκολον
 δαλὸν φυγὴν ἀπὸ πυρός, ἔτι καὶ ψυχρὴν ἐκ τῆς πυρὸς τοῦ
 θανάτου, εἰμὶ διὰ πολλὰ καμάτα. ὡς ὅτι τὸ πλεῖστον δὲ ὁ Σατα-
 νᾶς, ὡς ὅτι προφάσει ἀγαθῶν λογισμῶν, ὅτι ἐκ τῆς διώσεως
 ἐπαρρησιάζεται τῷ Θεῷ, ὑποβάλλει τῇ ψυχῇ, καὶ ὑποκλέπτει αὐτὴν
 εἰς λεπτά, καὶ διλογουμένη νοήματα, καὶ ἐκ οἷον ὑποκαλεπτομένη
 ἀφαιρῆναι, καὶ ἔτι ἐμπέπτει εἰς παγίδα, καὶ ἀπώλειαν τῆς ἀφαι-
 ρῆς. τὸ δὲ κατεργάζεται ἅπλουν τὴν ἀθλιότητα καὶ ἀγωνιστὴν, πῶς ἐστὶν,
 ἵνα εἰσελθὼν εἰς τὴν καρδίαν, ποιήσῃ πόλεμον πρὸς τὸν Σατα-
 νᾶν, καὶ μισήσῃ ἑαυτὸν, καὶ ἀρνήσεται τὴν ψυχὴν αὐτῆς, ὀργισθῇ
 καὶ ἐπιπλήξῃ, καὶ ταῖς σιωπῶσαις ἐπιθυμίαις ἀντιτάσσεται, καὶ ἀν-
 τιπαλαίωσι τῶν λογισμῶν, καὶ μαχεθῇ αὐτῇ. εἰδὲ εἰς τὸ φανό-
 μιον φυλάσσει τὸ σῶμα ἀπὸ φθορᾶς καὶ πορνείας, ἵστωσαν δὲ
 ἐμοὶ χόσας καὶ ἐπόρνοσας ἐν ταῖς λογισμαῖς σου, μοιχοὺς τῷ
 Θεῷ, καὶ ἄδεν ἀφελήσας τὸ σῶμα ἔχων παρθεῖον. ὡς περὶ εἰάν ἢ
 νεανὴς καὶ νεανίσκος, καὶ δόλῳ κολακίζας αὐτὸν, φθείρῃ, λοιπὸν
 βδελουμένη τῇ ευφροῖν, ὅτι ἐμοιχόσθη, ἔπειτα καὶ ἡ ἀσώματος ψυ-
 χῇ τῷ ἐνδομυχῶντι ὀφείκει κοινωθῆσα τῷ πανήρῳ πνεύματι, παρθεῖται
 ὑπὸ Θεῷ. καὶ γέγραπται, πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ὅτι. Ματθ.
 θυμῶσαι, ἢ δὲ ἐμοιχόσας ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς· ἐστὶ γὰρ πορ-
 νεία διὰ σώματος τελευτή, καὶ ἐστὶ πορνεία ψυχῆς κοινωμένης τῇ
 Σα.

Σατανᾶ. ἡ αὐτὴ δὲ ψυχὴ κοινωνικὴ ὅτι καὶ ἀδελφὴ ἡ δαιμόνων, ἡ Θεῶν καὶ Ἀγγέλων· καὶ λοιπὸν μοιχεύουσα μετὰ τῷ διαβόλῳ, ἀχρηστὸς ὅτι τῷ ἐπερανίῳ νυμφίῳ.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ἡσυχάζει ποτὲ ὁ Σατανᾶς, καὶ ἐλθιδεῖται ὁ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πολέμου, ἢ ἕως ὅτε ζῇ ἔχει πόλεμον;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ο Σατανᾶς ἔδὲ ποτε ἡσυχάζει πολεμῶν, ἕως αὐτὸς ζῇ τις εἰς τὸν αἰῶνα τῶτον, καὶ φορεῖ σάρκα, πολεμεῖται. ἀλλ' ὅταν τὰ βέλη τοῦ πονηρῆ τὰ πεπυρωμένα σβεσθῇ, λοιπὸν ἐκεῖ τί βλάπτει τὸν ἄνθρωπον, εἰ καὶ ἔρχεται ὁ Σατανᾶς πρὸς λόγον; ἐστὶ τις φίλος βασιλέως, καὶ ἔχει δίκην πρὸς ἀντίδωρον. ὅταν ἔν τῳ βασιλείᾳ ἔχη ἐπὶ ῥεπῇ, καὶ φίλον αὐτῷ, ὅστις βοηθεῖ αὐτῷ, ἔδὲν βλάπτεται. ὅταν γάρ τις φθάσῃ ὅλας τὰς τάξεις παρελθεῖν, καὶ τὰς βαθμύς, καὶ γνέσθαι φίλος βασιλέως, ἕως λοιπὸν τί βλάπτεται ὑπότινος; εἰς τὸ φαινόμενόν εἰσι πόλεις λαμβάνονται δῶρα καὶ ἀνέκτας ἀπὸ τοῦ βασιλέως. εἰ ἔν ὀλίγοντι λειπεργέσιν, ἔδὲν ζημιῶνται, ὅποτε ποσαῦτα πορίζονται, καὶ δέχονται ἀπὸ τοῦ βασιλέως. ὅπως καὶ οἱ Χριστιανοὶ εἰ καὶ πολεμῶνται ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλ' αὐτοὶ κατέλυσαν εἰς τὴν θεοπάτει, καὶ ἐνεδύσαντο τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν, καὶ ἀνέπαυσιν, καὶ ἔδὲν φροντίζουσι τὸ πολέμου. ὥς περ δὲ ὁ Κύριος ἐνεδύσατο τὸ σῶμα, κατέλιπὼν πᾶσαν ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν· ὅπου καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἐνδύονται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ ἐν ἀναπαύσει εἰσιν. εἰ δὲ καὶ ἔρχεται πόλεμος ἔξωθεν, κρᾶν ὁ Σατανᾶς, ἀλλ' αὐτοὶ ἔσωθεν ἡσυχάζουσι εἰς τὴν τοῦ Κυρίου δύναμιν, καὶ ἐφροντίζουσι τὸν Σατανᾶ. καθὼς ἐκεῖνος εἰς τὴν ἐρήμον ἐπέειπεν τὸν Κύριον ἡμέρας πεσάρακοντα, τί αὐτὸν ἐβλάψεν, ὅτι ἔξωθεν προσῆλθε τῷ σώματι αὐτοῦ; ἔσωθεν δὲ Θεὸς ὡς. ὅπου καὶ οἱ Χριστιανοὶ, εἰ καὶ ἔξωθεν περᾶζονται, ἀλλ' ἔσωθεν πεπληρωμένοι εἰσι τῆς θεότητος, καὶ ἔδὲν ἀδικεῖνται. εἰς ταῦτα δὲ τὰ μέγα ἔτις ἐφθάσαν εἰς τὴν τελείαν ἀγάπην τῷ Χριστῷ, καὶ εἰς τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος κατελήγισαν. ὁ δὲ μὴ τοιοῦτος, ἀκμὴν ἔσωθεν ἔχει πόλεμον. ὅρα ἀναπαύεται εἰς τὴν εἰρήνην, καὶ ἄλλη ὥρα ἐν θλίψει

ψαι καὶ πολέμῳ σῆκει. ἔγω γὰρ θέλει ὁ Κύριος, ἐπειδὴ ἀκριβῶς
 νῆπιός ἐστι, γυμνάζει αὐτὸν εἰς τὰς πολέμους. καὶ τὰ δύο πρόσωπα
 ἔσωθεν βρῦει, καὶ τὸ φῶς καὶ τὸ σκότος, καὶ ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ
 θλίψις. εὐχονται ἐν ἀναπαύσει, καὶ ἄλλη ἄρα ἐν θορύβῳ εἰσιν.
 ἐν ἀκείνῃ τί λέγει ὁ Παῦλος; ἐγὼ ἔχω πάντα τὰ χαρίσματα,
 ἐὰν παρῶ τὸ σῶμά μου, ἵνα κενωθῶμαι, ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῆς
 Ἀγγέλων λαλῶ, ἀγάπῳ δὲ μὴ ἔχω, ἔθνήμι. ἐπειδὴ ταῦτα
 τὰ χαρίσματα πορξεπτικά εἰσι· καὶ οἱ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, εἰ καὶ ἐν
 φωτὶ, νῆπιοί εἰσι. πολλοὶ γὰρ τῶν ἀδελφῶν ἦλθον εἰς τὸ ταυῦτα
 μέγα, καὶ ἔχον χαρίσματα λαμπρὰ, καὶ σκοπέλῳ καὶ πορξε-
 τείαν, καὶ ἐπειδὴ ἐκ ἔφθασαν εἰς τὴν τελείαν ἀγάπῳ, ὅπερ ὁ
 συνδεσμός τῆς τελειότητος, ἐπῆλθεν αὐτοῖς πόλεμος καὶ ἀμελήσαν-
 τες ἔπεσον· εἰ δέ τις φθάσει εἰς τὴν τελείαν ἀγάπῳ, ἔπος λοι-
 πὸν δίδεται, καὶ ὅτιν ἡ χαλῶσις αὐτοῦ εἰς τὴν χάριν. εἰδέ τις πα-
 ρὰ μικρὸν ἐγγίσει τῷ μέγῳ τῆς ἀγάπης, μὴ φθάσει δὲ εἰς αὐ-
 τὴν τὴν ἀγάπῳ δεδιῶναι, ἀκριβῶς ὁ ταῦτος ὑπὸ φόβον ἐστὶ, καὶ
 πόλεμον καὶ πῶσιν, καὶ εἰμὴ ἀσφαλίσεται, ρίπτει αὐτὸν ὁ Σατα-
 νᾶς. ἔπος γὰρ πολλοὶ ἐπλανήθησαν, χάριτος εἰς αὐτοὺς ὁμοκλή-
 ἐνόμισαν ὅτι κατέλαβον τὴν τελειότητα, καὶ ἔλεγον, ἀρκεῖ ἡμῖν,
 καὶ χεῖρον. ἀλλ' ὁ Κύριος ἔπε τέλος ἔχει, ἔπε κατέληξεν, καὶ οἱ
 Χριστιανοὶ καὶ πολὺν εἰπὼν, ὅτι κατέλαβον, ἀλλὰ ταπεινω-
 μένοι εἰσι νυκτὸς καὶ ἡμέρας. ἐν τοῖς φαινομένοις τὰ θεάματα ἀ-
 τέλεσά εἰσι, καὶ εἰς οἷον ταῦτα, εἰμὴ χολαστικός ὁ μετέωρος μαθαίν
 θεάματα. ἔπος καὶ ὧδε, εἰδέ ἐστι κατεληπτός ὁ Θεὸς καὶ μετῆτος,
 εἰμὴ τοῖς γόσσαρμένοις ὅς αὐτὸν ἐκείνους, καὶ εἰδέξαντο, καὶ γνωρίζουσι
 τὴν αὐτῆς ἀδυναμίαν. εἰς χαλεπὸν ἑκάστις ἀπέλθῃ ὀλίγα θεάματα
 εἰδὼς, ὅπερ εἰσιν ἰδιῶται, δεξάσσεται ὑπ' αὐτῆς ὡς χολαστικός, ἐ-
 πειδὴ χαλεκοί εἰσιν ὁλοπλῶς, μὴ εἰδότες δοκιμάσαι. αὐτοὺς δὲ
 ἔπος ὁ τὰ ὀλίγα εἰδὼς θεάματα, ἐὰν ἀπέλθῃ εἰς πόλιν, ὅπερ
 εἰσι ρήπτες καὶ χολαστικοί, καὶ πολὺν παρῶν αὐτοῖς, ἔπε λα-
 λῶμαι· ὡς χαλεκός γὰρ κείνεται ὑπὸ τῆς χολαστικῆς.

1. Κορ.
13.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ἂν ἐν πολέμῳ ἄνθρωπος, καὶ ἔχων τὰ δύο πρόσωπα ἐν τῇ
 ψυχῇ αὐτῇ, τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς χάριτος, μετῆς ἐν τῷ Κόσμῳ
 ταῦτα, πᾶς προχωρεῖ, κατεχόμενος εἰς τὰ δύο μέρη;

ΑΠΟ-

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὅπε ἔχει τὸν σκοπὸν ὁ νῦν, καὶ ὅτε ἀγαπᾷ, ἐκεῖ προχωρεῖ. μόνον εἰ ἐπέρχεται σοὶ θλίψις καὶ πόλεμος, ἀντιλέγειν ὀφείλεις καὶ μισεῖν. τὸ γὰρ ἔλθεῖν τὸν πόλεμον, ἐκ ἔστι σὸν· τὸ δὲ μισῆσαι σὸν ὄντι. καὶ τότε βλέπων ὁ Κύριος τὸν νῦν σε, ὅτι ἀγωνίζῃ, καὶ καὶ ἀγαπᾷ αὐτὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς, ἀφαιρᾷ τὸν θάνατον ἐκ τῆς ψυχῆς σε μὲν ὥρᾳ. ἐκ ἔστι ἡ αὐτῆς δυσχερές. καὶ προσλαμβάνεται σε εἰς τὰς κόλπους αὐτῶν, καὶ εἰς τὸ φῶς. ἀρπάζει γὰρ σε ἐν ῥοπῇ ὥρας ἐκ τῆς σῶματος τῆ σκότης, καὶ διδίδως μετατίθῃ σε εἰς τὴν βασιλείαν αὐτῶν· τῷ γὰρ Θεῷ ἐν ῥοπῇ ὥρας πάντα δύσχερῃ ἔστι ποιεῖται, μόνον ἵνα τὴν ἀγάπην ἔχεις πρὸς αὐτόν· ῥήξει γὰρ ὁ Θεὸς τῆς ἐργασίας τῆ ἀνθρώπου, ἐπειδὴ κοινωνικὴ ὄντι ἡ ψυχὴ τῆς θεότητος. καὶ καθὼς πολλάκις εἶπομεν τὴν ἀποβολὴν τῆ γεωργίας, ὅτι καμῶν καὶ βαλῶν τὸν σπόρον ἐν τῇ γῇ, ὀφείλει ἐκδέξασθαι καὶ τὸν ἀναθῆναι ὑπότον· ἐὰν ἡδὴ μὴ ἐπιφανῇ τέφρη, καὶ αἴετος πνέσῃ, ἐκεῖ ὠρέλῃσεν ὁ κάματος τῆ γεωργίας. ὁ γὰρ σπόρος γυμνὸς ὑπόκειται· τὸ ἀνάλαβε καὶ εἰς τὸ πνέματικόν. ἐὰν μοῖον ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐργασίᾳ ἀπομείνῃ ὁ ἄνθρωπος, καὶ μὴ ἐπιδεδιχηταί τι ξένον τῆ φύσεως αὐτῆς, καὶ δυνάται καρπὸς ἀξίως τῷ Κυρίῳ ἀποδοῦναι. τί δὲ ὄντι ἡ ἐργασία τῆ ἀνθρώπου; τὸ ἀποτάξασθαι, τὸ ἐξελθεῖν ἐκ τῆ Κόσμου, τὸ ὑπομείναι ἐν τῇ εὐχῇ, τὸ ἀρευνεῖν, τὸ ἀγαπᾶν τὸν Θεὸν καὶ τὰς ἀδελφάς. τὸ ἴδιον ὑπομείναι αὐτῶν εἶναι. ἀλλ' ἐὰν ὑπομείνῃ ἐν τῇ ἑαυτῆς ἐργασίᾳ, καὶ μὴ ἐλπίσῃ ἄλλό τι ἐπιδέξασθαι, καὶ μὴ πνέσῃ οἱ αἴετοι τῆς Ἀγίας Πνεύματος τῇ ψυχῇ. καὶ ἐὰν μὴ ἐπιφανῇ ἐρατὰ τέφρη, καὶ κατέλθῃ ἐξ ἐρατῆς ὑπότος, καὶ ἐπιβρέξῃ τῇ ψυχῇ, καὶ δυνάται ὁ ἄνθρωπος καρπὸς ἀξίως ἀποδοῦναι τῷ Κυρίῳ. γινέσθαι δὲ, ὅτι ὁ γεωργὸς ὅταν ἴδῃ τὸ κλῆμα φέρον καρπὸν, καθαρῶς αὐτὸ, ἵνα πλείονα θεσπύγῃ. τὸ δὲ μὴ φέρον καρπὸν, ἐκείνοι, καὶ εἰς καὺς δίδωσι. πλείον τῆ ἀνθρώπου τὸ ὄντι, ἵνα εἴτε νηδύσει, εἴτε ἀρευνεῖ, εἴτε εὐχεται, εἴτε καλόντι ποιεῖ, ἐπιγράψῃ ἅπαντα τῷ Κυρίῳ, τὸ λέγων, ὅτι εἰμὶ ὁ Θεὸς ἐνδυναμώσέ με, ἐκ ἐνδυνάμην νηδύσειν, ἢ εὐχεσθαι, ἢ ἐκ τῆς Κόσμου ἀπελθεῖν. καὶ ὅτε βλέπων ὁ Θεὸς τὴν ἀγαθὴν σε προαίρεσιν, ὅτι καὶ σὰ ἅπαντα ἀπὸ φύσεως ποιεῖς, τῷ Θεῷ ἐπιγράφεις, πάλιν αὐτὸς τὰ ἴδια αὐτῶν τὰ πνέματικά, τὰ

Γ' αὐτῶν.
15.

θεῖα καὶ ὑπεράνια, σοὶ ταῦτα χαρίζεται. τίνα δέδωκεν; οἱ τῷ πνεύματος καρποὶ, ἀγαθλασίς καὶ δόξοσυλή.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Αλλ' ἐπειδή εἰσι φυσικοὶ καρποὶ τέτις ὅμοιοι, ἀγάπη, πίσις, εὐχὴ, διάκρινον ἡμῖν πῶς εἰσι τὰ φυσικά, καὶ πῶς εἰσι τὰ πνευματικά;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Τὰ σα' α' ποιῆς, καλὰ μὲν εἰσι καὶ τῷ Θεῷ δ' ἀπορόδεκτα, ἀλλ' ἐκ εἰσι καθάρα. οἷον, ἀγαπᾷς τὸν Θεόν, ἀλλ' ε' τελείως. ἔρχεται ὁ Κύριος, δίδωσιν ἀγάπῃ ἀξέπτον τὴν ὑπεράνιον. εὐχὴ σὺ φυσικῶς μὲν τῷ ῥέμβεσθαι καὶ χαρογίζεσθαι. δίδωσί σοι ὁ Θεὸς τὴν καθάραν εὐχὴν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ. ἐν ταῖς φαινομένοις, ἡ γῆ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀφ' ἑαυτῆς ἐκφέρει τὰς ἀκάνθας, ὁ δὲ γεωργὸς σκάπτει, ἐργάζεται ἐπιμελῶς, βάλλει σπόρον· ἀλλ' αἱ ἀκάνθαι μὴ σπειρόμεναι, ἀναφύουσι, καὶ πληθύνονται. μὲν γὰρ τὴν παράβασιν ἐρρέθη τῷ Ἀδάμ, τειβόλες καὶ ἀκάνθας ἀναπλεῖσαι ἡ γῆ. πάλιν ὁ γεωργὸς ἐκπορεῖ τῇ γῇ, ἀνασκάπτει τὰς ἀκάνθας, καὶ αὗται ἐτι πληθύνονται. ἀνάλαβε τὸ πνευματικῶς. Μετὰ γὰρ τὴν παράβασιν ἡ γῆ ἐκ τῆς καρδίας ἐκφέρει ἀκάνθας καὶ τειβόλες. ἐργάζεται ὁ ἄνθρωπος, ἐκπορεῖ, καὶ ἐτι αἱ ἀκάνθαι καὶ ποικρῶν πνευμάτων ἀναφύονται. εἴτα αὐτὸ τὸ Ἄγιον Πνεῦμα σιωνιτιλαμβάνεται τῆς ἀδουλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Κύριος βάλλει ἐν αὐτῇ τῇ γῇ τῆς καρδίας σπόρον ὑπεράνιον, καὶ ἐργάζεται αὐτῷ, καὶ πεισόντος τῷ σπόρῳ, ἀκμυλὸν οἱ ῥίβοιοι καὶ ἀκάνθαι ἀναφύονται· πάλιν αὐτὸς ὁ Κύριος, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐργάζονται τὴν γῆν τῆς ψυχῆς, καὶ ἐπὶ ποικρὰ πνεύματα, καὶ αἱ ἀκάνθαι βρύνουσι ἐκεῖ, καὶ ἀναφύονται, ἕως ε' ῥήνται θέρους, καὶ πλεονάσῃ ἡ χάρις, καὶ καταξηρυνθῶσιν ἐκ τῆς θέρους τῆς ἡλίου αἱ ἀκάνθαι. εἰ γὰρ καὶ σιῶσι κακία τῇ φύσει, ἀλλ' ἔγω κατακυριεύω ταύτης, ἡ ἔχει νομὴν. τὰς γὰρ ἔσφραξας χλόας τῷ σίτῳ, δυνάται τὰ ζιζάνια συμπτύγειν. φθάσαντος δὲ θέρους μὲν τὸ ξηρανθῆναι τὰς καρπὲς, εἰδὼν βλάπτουσι τὰ ζιζάνια τὸν σίτον. καὶ γὰρ εἰάν συμβῇ ξιθάκοντα μοδίους εἶναι καθάρῃ σίτῳ· εἰσι δὲ μίξις ἐκεῖ ζιζανίων, ὡς χοίνικός τι παρφαίνεσθαι· κέχρωται γὰρ δὲ τὸν πλεονασμὸν τῷ σίτῳ. ἔγω καὶ ἐν τῇ χάριτι, ὅταν πλεονάσῃ ἡ δωρεὰ τῷ Θεῷ, καὶ ἡ χάρις εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ πλεονῇ εἰς τὸν Κύ-

Κύριον, σωὴ δὲ ἡ κακία μερικῶς, ἔδιδάται καταβλάσαι τὸν ἄνθρωπον, ἕπε ἔχει ἰχθύτινα, ἢ νομῶ κατ' αὐτὸ. ἡ γὰρ τῷ Κυρίῳ ἔλθουσιν, καὶ ἡ πόροισι δὲ τὸ γέγονεν, ἵνα τὸς τῇ κακίᾳ δεδωλωμένους ὄντας, καὶ ἐνόχους καὶ ὑποταγμένους ἐλδοθεράσῃ, καὶ ποιήσῃ νικητὰς τῷ θανάτῳ, καὶ τῆς ἁμαρτίας. ἐκ οφείλουσιν ἐν οἱ ἀδελφοὶ ἐκρίνεται, ἕπε ὑπότινων θλίβονται πρὸς τὸ τῆς κακίας ἀπαλλαγῆναι. καὶ γὰρ εἰς τὸ παλαιὸν Μωϋσῆς, καὶ Ἀαρὼν ἔχοντες τὴν ἱερωσύνην, πολλὰ ἔπαθον. Καϊάφας δὲ τὴν ἐκείνων κατέδραν ἔχων, αὐτὸς ἐδίωξε, καὶ κατέκρινε τὸν Κύριον, ὅμως δὲ τὴν ἱερωσύνην ὁ Κύριος τιμῶν, ἀφῆκεν αὐτὸ ἰσχύειν. ὁμοίως οἱ Προφῆται ὑπ' αὐτῷ τῷ ἔθνει ἐδιώκοντο. λοιπὸν Πέτρος Μωσείᾳ διεδέξατο, τὴν καινὴν Ἐκκλησίαν Χριστῷ, καὶ τὴν ἀληθινὴν ἱερωσύνην ἐγχειριθεῖς. καὶ γὰρ ὅτι βάπτισμα πυρὸς καὶ πνεύματος, καὶ περιτομήτις ἐν καρδίᾳ γινομένη. τὸ γὰρ θεῖον, καὶ ἐπεράνιον πνεῦμα ἐπιδημεῖ ἐν τῇ νῷ. πλὴν ἕπε ἐπὶ οἱ τέλειοι, ἕως εἰσιν εἰς τὴν σάρκα, ἀμεριμνῶσι δὲ τὸ αὐτεξέσιον, ἀλλ' ἐμφοβοίεσι. διὸ καὶ πᾶσα χαρῆνται περᾶνται. εἰ δὲ φθάσει ἡ ψυχὴ πρὸς ἐκείνῳ τὴν πόλιν τῆς ἀγίων ἀπελθεῖν, τότε δυνάται μόνον ἀντὶ θλίψεως καὶ πειραμάτων εἶναι. ἐκεῖ γὰρ ἐκείνῳ μέριμνα, ἢ θλίψις, ἢ πόνος, ἢ γῆρας, ἢ Σατανᾶς, ἢ πόλεμος· ἀλλ' ἀνάπαυσις, χαρὰ, εἰρήνη, καὶ σωπεία. ὁ γὰρ Κύριος ἐν μέσῳ αὐτῶν ὄντων, ὅς ἐπικαλεῖται Σωτὴρ δὲ τὸ σῶζειν τὰς αἰχμαλώτους. ἰατὸς ἐπικέκληται, ἐπειδὴ ἐράνιον, καὶ θεῖον φάρμακον δίδωσι, καὶ ἰᾶται τὰ πάθη τῆς ψυχῆς· ἐν τισὶ γὰρ κυριεύουσιν τῷ ἀνθρώπῳ. πρὸς λόγον δὲ εἰπὲν, ἔστι βασιλεὺς καὶ Θεὸς ὁ Ἰησοῦς. τύραννος δὲ καὶ ἄρχων κακὸς, ὁ Σατανᾶς. λοιπὸν ὁ Θεός, καὶ οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ, τὸν ἄνθρωπον τῶν βέλονται οἰκειώσασθαι μετ' ἐαυτῶν εἰς τὴν βασιλείαν. ὁμοίως ὁ δὲ βολος καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, θέλουσιν οἰκειώσασθαι τῶν εἰς ἐαυτούς. μέση οὖν εἰναι ἡ ψυχὴ τῆς δύο ὑποστάσεων, καὶ λοιπὸν εἰς οἷον αὐτὸ μέρος ῥέψῃ τὸ θέλημα τῆς ψυχῆς, ἐκεῖθεν γίνεταί καὶ ὕψος· ὥς περ δὲ ἐὰν ὑποσείλητι πατὴρ εἰς πατέρᾳ ἐξόνῳ τὸν ἐαυτὸ ὕψος, ὅπως ἀπαντῶσιν αὐτῷ κατ' ὁδὸν θηρία, καὶ δίδωσιν αὐτῷ φάρμακα, καὶ ἀντίδοτε, ἵνα ἐὰν αὐτῷ ἐπέλθωσι τὰ θηρία, ἢ δράκοντες, ἐπιδῶ τὸ φάρμακον, καὶ ὑποκτείνῃ αὐτά· ἔπος καὶ ὅμοιως σπεύδατε λαβεῖν ἐπεράνιον φάρμακον, τὸ ἱαματικόν, καὶ ἀντίδοτον τῆς ψυχῆς, ἵνα δι' αὐτῶν ὑποκτείνῃται τὰ ἰσχυρὰ θηρία τῶν ἀκαθάρτων πνευμάτων. ἐκ ἔστι γὰρ

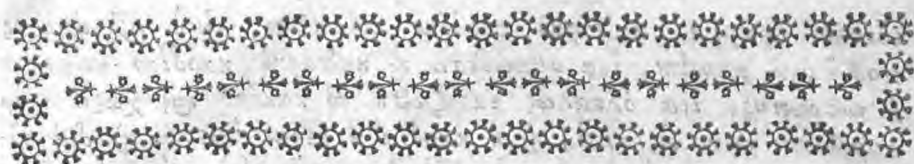
εὐκο-

εὐκολον πρᾶγμα, καθαρὰν καρδίαν κηρύσσειν, ἐμὴ μὲν ἀγῶνις πολλή, καὶ καμάτε, ἵνα σωείδῃσιν καὶ καθαρὰν καρδίαν κηρύσσειται ὁ ἄνθρωπος, ἵνα ὁλοτελῶς ἐκελύωθῃ τὸ κακόν· καὶ χάριν γὰρ συμβαίνει εἶναι εἰς τινὰ, καὶ ἡ καρδία ἐκκαθαρίζεται. καὶ διὰ τὸ ἐπεσον οἱ πεσόντες, ὅτι ἐκ ὀπίσθου μὲν τὴν χάριν σωεῖναι αὐτοῖς τὸν κακὸν καὶ τὴν ἁμαρτίαν. πάντες δὲ οἱ δίκαιοι διὰ τῆς εὐχῆς καὶ πεδλιμυκῆς ὁδοῦ, μέχρι τέλους διηρέευσαν τῷ Θεῷ. ὁ Ἀβραάμ καὶ Θεὸν πλῆσιος ὦν καὶ καὶ κόσμον, γινώσκων καὶ ἀποδοὺν ὀνόμαζε. καὶ Δαβὶδ, ὄνειδος ἀνθρώπων, φησὶ, καὶ ἐξεδυνάμα λαὸν, καὶ σκώληξ, καὶ ἐκ ἀνθρώπου. ὁμοίως πάντες οἱ Ἀπόστολοι, καὶ Προφῆται, κακῶς ἐμύθοι, ὀνειδίζόμενοι ἦσαν. αὐτὸς ὁ Κύριος ὁσέσιν ὁδὸς, καὶ Θεὸς, ἐλθὼν ἐπὶ ἑαυτὸν, ἀλλὰ διὰ σέ, ἵνα σοι τύπος ῥηγνῇ παντὸς ἀγαθοῦ. βλέπε εἰς ποίαν ταπείνωσιν ἦλθε, μορφῇ δούλου λαβὼν, Θεὸς, Υἱὸς Θεοῦ, βροτῶν, Υἱὸς βασιλείας, διδὼς μὴ αὐτὸς ἱαματικὰ φάρμακα, καὶ θεραπεύων τὰς πνευματικὰς νόσους. ἔξωθεν δὲ ὡς εἰς τῇ πνευματικῇ φανόμενος. ἀλλὰ μὴ καταφρονήσης τὸ δεῖν ἀξιώματος, βλέπων αὐτὸν ἔξωθεν ταπεινωμένον ὡς ὅμοιον ἡμῖν. διὲν ἡμᾶς ἕως ἐραῖν, καὶ διὲν ἑαυτὸν. ἐννοήσον, ἐν ᾗ ἄρα ἔκραζον, εὐφραντο εὐφραντο αὐτὸν, καὶ ὁ ὄχλος σιωπῶν, πᾶς ὁ ταπεινωμένος πᾶσι πάντας. ὡς περ ἐν τοῖς φαινομένοις, εὐὰ ἢ κακοποιός, καὶ λάβη ὑπόστασιν πᾶσι τῶν ἀρχόντων, λοιπὸν ὑπὸ τῷ δήμῳ ὅλη βδελυκτός ἐστι καὶ ἐξεδυνάμενος. ἕως ὁ Κύριος ἐν τῇ ἄρᾳ τῷ Σταυρῷ, ὡς ἄνθρωπος μέλλων ὑποθνήσκειν, κατὰ βελτιστόν καὶ ὑπὸ τῷ Φαρισαίων. ὅτε δὲ πάλιν ἐπέτυχον εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ ἀκατάβητον στέφανον, καὶ ἐρράπισεν αὐτὸν, ποίαν ἐχὺν ἐπὶ ταπείνωσιν; γέγραπται γάρ, ὅτι, τὸν νῶτον μου δίδωκα εἰς μάστιγας, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἐκ ἀπεστράφη ὑπὸ αἰχμῆς ἐμπυτισμάτων, καὶ τὰς σιαγόνας μου ὑπὸ ῥαπισμάτων. εἰ δὲ ὁ Θεὸς εἰς ποσούτας ὑβρεῖς, καὶ πᾶσιν, καὶ ταπείνωσιν κατήλθε, σὺ ὁ φύσει βόρβωρος, καὶ φύσει θνητὸς, ὅσα αὐτὸν ταπεινώσῃς, ἐδὲν ὅμοιον τῷ Δεσποτῇ σου ποιήσεις. ὁ Θεὸς δὲ σὲ ἑαυτὸν ἐταπείνωσε, καὶ σὺ διὰ σεαυτὸν ἐταπεινώσαι, ἀλλὰ ἐπαίρη καὶ τυχεῖσαι. ἦλθε γὰρ πᾶς θλίψις, καὶ τὴν βάρη λαβεῖν, καὶ τὴν αὐτὴν ἀνάπαυσίν σοι δοῖται, καὶ σὺ ἐθελῶς πόνους βαρύναι, καὶ παθεῖν, ἵνα ἔπω δυνάθῃς τὰ ῥαυμάτια ἰάσεως τυχεῖν. Δόξα τῇ ἀνοχῇ, καὶ μακροθυμίᾳ αὐτοῦ, εἰς τὰς αἰῶνας, Ἀμήν.

Ψαλ.
21.

Λευκ.
23.

147. 50.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΤΗΤΟΣ, ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΣ
 ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ,
 ΔΙΑ ΠΟΛΛΩΝ ΔΙΗΓΟΥΜΕΝΗ

Διατελεῖ αὕτη ἡ Ομιλία, ὡς ἔῃ προηγουμένη. ἔπει-
 τα περὶ τῷ αὐτεξούσιῳ παμφέλημα πολλὰ διδάσ-
 κει, ἀφαιγυῖσα ζητήσεις τινας θείας σοφίας πλή-
 ρεις.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΚΖ΄.

Γινώθι σε τὴν ἀλγύειαν, ὦ ἀνθρώπε, καὶ τὸ ἀξίωμα,
 πῶς τίμιος εἶ, ἀδελφὸς Χεῖρ, φίλος βασιλέως,
 νόμος τῷ ἐπεράνιῳ νομίῳ. ὁ γὰρ διωκθεὶς ἐπηγῶ-
 νει τὸ ἀξίωμα τῆς ἐαυτοῦ ψυχῆς, ἕως δύνάται ἐπηγῶναι τὴν δύ-
 ναμιν, καὶ τὰ μυστήρια τῆς θεότητος, καὶ μᾶλλον ἐντεῦθεν παπειω-
 θῶμαι. ἐπειδὴ διὰ διωγμῶς Θεῶ, βλέπεται τὴν πῶσιν ἐαυτοῦ·
 ἀλλ' ὅν ἔσπον αὐτὸς διὰ παθημάτων καὶ σαυρῶ παρῆλθε, καὶ ἕως
 ἐδοξάθη, καὶ ἐκείσιν ἐν δεξιᾷ τῷ πατρὸς· καὶ ἔγω καὶ καὶ σὲ
 συμπαθεῖν, καὶ συστυρωθῆναι, καὶ ἕως ἀνελθεῖν, καὶ συγκαθίσαι,
 καὶ συναρθῶναι τῷ σώματι τῷ Χεῖρ, καὶ πάντοτε συμβασιλεύειν
 Ὡς. ἐν ἐκείνῳ τῷ αἰῶνι, ἔπερ συμπάχομαι, ἵνα καὶ συνδοξαδῶμαι·
 ὅσοι γὰρ διωκῶσι θεωρεῖσθαι, καὶ παρελθεῖν τὰς θειὰς τῆς
 κακίας, εἰσέρχονται εἰς τὴν ἐπεράνιον πόλιν, τὴν εἰρηνοποιήσαν
 καὶ μετὰ πολλῶν ἀγαθῶν, ὅπερ τὰ πνεύματα τῶν δικαίων ἀνα-
 παύονται. δεῖ ἔν ὑπὲρ τῆς μεγάλως ποιεῖσθαι καὶ ἀγωνίσασθαι, καὶ
 γάρ ἐστι δίκαιον τὸν νομίον ἵνα σὲ ἐλθόντα παθεῖν, καὶ σαυρωθῆ-
 ναι,

ται, καὶ τὴν νύμφην δὲ ἡν ὁ νυμφίος παρεγένετο, καὶ καυχώμενόν
 εἶναι καὶ ῥέμβεσθαι. ὥς περ ἔστι ἐν τοῖς φαινομένοις, ἐὰν ἦ τις πόρ-
 νη, πᾶσιν ἐπιδίδωσιν ἐαυτὴν ἀπάκτως, ἔπειτα καὶ ἡ ψυχὴ παντὶ ἐ-
 πιδίδωκεν ἐαυτὴν δαίμοι, καὶ φθείρεται ὑπὸ τῶν πινόμενων. εἰ-
 σὶ γὰρ οἱ ἔχοντες τὴν ἀμαρτίαν, καὶ τὸ κακὸν καὶ προαίρεσιν.
 τινὲς δὲ κατὰ παρά προαίρεσιν. καὶ τί ἐστι ταῦτα; οἱ μὲν κατὰ
 προαίρεσιν ἔχοντες τὸ κακόν, ἐπὶ εἰσὶν οἱ τὸ ἐαυτοῦ θάλημα ἐπι-
 διδόντες τῇ κακίᾳ, καὶ στυγηδόμενοι, καὶ φιλιάζοντες, ἐπὶ εἰρήνῃ
 ἔχουσι μὲν τὸ Σατανᾶ, καὶ ἐποιοῦσι πόλεμον ἐν τοῖς λογισμοῖς
 μὲν τῷ Θεῷ. οἱ δὲ παρά προαίρεσιν, ἐπὶ ἔχουσι τὴν ἐαυτοῦ
 ἀμαρτίαν ἀντιστρατεύμενόν ἐν τοῖς μέλεσιν αὐτοῦ, καὶ τὸν Ἀπόστο-
 λον. καί ἐστιν ἡ ὀμιχλάδης διώκρισις, καὶ τὸ κάλυμμα παρά προαί-
 ρεσιν, καὶ ἐμφανέσθαι ἐν τοῖς λογισμοῖς, ὥστε σιωπῶνται, ἢ ἐ-
 παύουσι, ἀλλ' ἀντιλέγουσι, καὶ ἀντιγράφουσιν, ὀργίζονται ἐαυτοῖς.
 ἐπὶ πολὺ εἰσι καλλίους καὶ τιμιώτεροι παρά Θεῷ, ὑπὲρ ἐκείνους
 τὰς ἰδίᾳ προαίρεσι τὸ θάλημα αὐτοῦ ἐπιδιδόντας τῇ κακίᾳ, καὶ
 στυγηδόμενους. ὥς περ ἐὰν ἡ βασιλὺς, καὶ εὖρη περικραντήν κο-
 ρὴν ῥάκη ἐνδεδυμένῃ, καὶ μὴ ἐπαιχυρωθῇ, ἀλλὰ ἄρη αὐτῆς τὰ
 ῥοπαρὰ ἐνδύματα, καὶ ἀποπλύνῃ τὴν μελανίαν, καὶ κοσμήσῃ αὐτὴν
 ἐνδύμασι λαμπροῖς, καὶ ποιήσῃ αὐτὴν κοινὴν βασιλείας, καὶ τῆς
 ἑαυτοῦ αὐτῆς, καὶ τῆς δαυχίας μεταδῶ αὐτῇ. ὥτως καὶ ὁ Κύριος εὖ-
 ρει τὴν ψυχὴν πνευματισμένῃ, καὶ πεπληρωμένῃ, καὶ ἔδωκεν
 αὐτῇ φάρμακον, καὶ ἐξέδυσεν αὐτὴν τὰ μέλη ἐνδύματα, καὶ τὴν
 αἰχρότητα τῆς κακίας, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὴν ἐνδύματα βασιλικά, ἐ-
 περάνια, τῆς θεότητος, φωτεινὰ, καὶ εὐδοξία, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ
 στέφανον, καὶ ἐποίησεν αὐτὴν κοινὴν ἑαυτοῦ βασιλικῆς εἰς χα-
 ρὰν καὶ ἀγαλλίασιν. καὶ ὥς περ ἐὰν ἡ παράδεισος, καὶ ἔχη ἐκεῖ
 δένδρα καρποφόρα, καὶ ὅλα δάδη, καὶ ἄσιν ἐκεῖ τύποι πολλοὶ ἐ-
 πιπτεῖς, ὅλοι ὠραῖοι, καὶ πεπληρωμένοι δαυδίας καὶ ἀναπαύσεως,
 καὶ ὅς τις ἂν ἀπέλθῃ ἐκεῖ, δειφαινεταὶ καὶ ἀναπαύεται. ὥτως γίνον-
 ται αἱ ψυχαὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ, ὅλαι εἰσὶν ἐν χαρᾷ, καὶ εὐφροσύ-
 νῃ, καὶ εἰρήνῃ. βασιλεῖς, καὶ κύριοι εἰσὶ καὶ Θεοί. γέγραπται γάρ,
 βασιλεὺς τῶν βασιλοδόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριοδόντων. καὶ ἐστὶν
 ἂν τὸ τυχόν ὁ Χριστιανισμός. τὸ γὰρ μυστήριον τοῦ μέγα ὄντος. Κορ. 6.
 ὁπίνγνωσι ἔνσω τὴν εὐχρίαν, ὅτι εἰς βασιλικὸν ἀξίωμα ἐκλή-
 θης, ἅγιος ἐκλεκτὸν, ἱεράτευμα καὶ ἕθνος ἅγιον. τὸ γὰρ μυστήριον
 τῷ Χριστιανισμῷ ἑστὸν ὅτι τὸ κόσμος τῶν. ἡ μὲν φαινομένη δόξα

τῆ βασιλείας, καὶ ὁ πλεῖτος, ἐπιγινώσκει, καὶ φθαρτὰ καὶ παρέρχον-
 μβρα, ἐκείνη δὲ ἡ βασιλεία, καὶ ὁ πλεῖτος, παράγματά ἐστι θεῖα,
 παράγματα ἐπεράνια καὶ σῶζοντα, μηδέποτε παρέρχονμβρα, ἢ λυόμε-
 να. συμβασιλεύουσι ᾧ τῇ ἐπερανίῳ βασιλεῖ, ἐν τῇ ἐπερανίῳ
 ἐκκλησίᾳ. καὶ πρωτότοκος μὲν ἐστὶν αὐτὸς ἐκ νεκρῶν, πρωτότοκοι δὲ
 καὶ αὐτοί. ἀλλὰ καὶ περ ποῖτοι ὄντες ἐκλεκτοί, καὶ δοκιμοὶ παρὰ
 Θεῷ, παρ' ἐαυτοῖς εἰσὶν ἐλάχιστοι, καὶ λίαν ὑποδοκιμασμένοι. καὶ
 τὸ αὐτοῖς ὡς φυσικὸν καὶ πηκτὸν ἐστὶ ταπεινὸς ἢ τὸ μηδὲν ἑαυ-
 τὸς ἡγῶναι.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Οὐκ οἶδασιν ἔν ὅτι προσήκων ἔλαβον, καὶ ὃ ἐν εἶχον ἐκτίσαν-
 το, ἔσθον τῆς φύσεως αὐτῶν.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Εἰ γὰρ σοὶ λέγω, ὅτι ἐκ εἰς δοκιμασμένοι, καὶ ἐν εἰσὶν
 ἐν ἀποκοπῇ, καὶ ἀγνοῦσιν, ὡς ὃ ἐν εἶχον ἐκτίσαντο· ἀλλὰ ποι-
 τες ὄντες, αὐτὴ ἡ χάρις ἐλθούσα διδάσκει, μὴ ἔχειν τὸν ψυχλὸν
 αὐτῶν τιμίαν, ὄντας ἐν ἀποκοπῇ, ἀλλὰ φυσικῶς ἀτίμους ἑαυτοῖς
 ἡγῆσθαι. καὶ παρὰ τῇ Θεῷ τίμιοι ὄντες παρ' ἐαυτοῖς ἐκ εἰς. καὶ
 ἐν ἀποκοπῇ καὶ γνώσει Θεῷ ὄντες, ὡς μηδὲν εἰδότες εἰς. καὶ πα-
 ρὰ Θεῷ πλείοι ὄντες, παρ' ἐαυτοῖς εἰς πλείους. ὡς περ δὲ ὁ
 Χριστὸς μορφῇ δούλου λαβὼν, διὰ τῆς ταπεινοφροσύνης ἐνίκησε τὸν
 διάβολον· ἔτις ὡς ἀρχῆς ὁ ὅφιος δὲ τῆς ὑψηλοφροσύνης, καὶ τυ-
 φώσεως, κατέσβεψε τὸν Ἀδὰμ. καὶ νῦν ὁ αὐτὸς ὅφιος ἐνδομυχῶν
 ταῖς καρδίαις δὲ τυφώσεως καταβάλλει, καὶ ὑπολύει τὸ θῆρος τῇ
 Χριστιανῶν. ὡς περ γὰρ εἰάν ἦ τις ἐλεύθερος, καὶ ἀνθρώπος καὶ κόσ-
 μος, καὶ πλεονέχων πολὺ, ἐπὶ προσοδύνηται, καὶ εἰσάγει καρ-
 πὸς, ἔτις ὑπονοῖται καὶ θάρρει ἑαυτῶν, καὶ ἀβάστακτος ὢν πάντας
 λακτίζει, καὶ κολαφίζει. ἔτις εἰς τινες μὴ ἔχοντες δάκρυα, μι-
 κράν δὲ ἀνάπασιν ὑρόντες καὶ ἄχλιν, ἤρξαντο τυφῶναι, καὶ ὑπο-
 νοῖσθαι καὶ κατακρίνειν, καὶ ἔτις κατέπεσον εἰς τὰ κατώτατα τῆς
 γῆς. ὁ δὲ αὐτὸς ὅφιος ὁ ἐκβαλὼν τὸν Ἀδὰμ διὰ τῆς ὑψηλοφρο-
 σύνης, εἰπὼν, ὡς Θεοὶ θηήτεσθε, ἔτις καὶ νῦν ἐν ταῖς καρδίαις
 ὑποβάλλει ὑψηλοφροσύνην, λέγων, τέλειος εἶ, ἀρκεῖσαι, ἐπλέπ-
 σας,

σας, ἡ χρεῖαν ἔχεις, μακάριος εἶ. εἰσὶ δὲ ἕτεροι καὶ κόσμον, οἱ πλεῖστον μὲν ἔχοντες, τὸν δὲ προσοδεύοντες ἐν καρποῖς πολλοῖς, κατέχευον αὐτοὺς ἐν διακρίσει, καὶ ἔπε καυχῶνται, ἔπε ἐπαίρονται, ἀλλ' εἰσὶν ἴσοι. οἶδασι γὰρ ὅτι μὴ τὴν προσόδον ἔρχεται ἀφορία, καὶ πάλιν ὅταν ἐμπέσωσιν εἰς ζημίαν, καὶ ἀφορίαν, ἡ λυπῶνται, ἀλλ' ἴσοι εἰσιν. οἶδασι γὰρ ὅτι πάλιν δεδέχεται εὐφορία καὶ ἐν τέτοις ὅπῃ πολὺ γυμναζόντες ἡ ξενίζονται, ἔπε ἐν προσόδοις καὶ εὐφορίαις τυφῶνται, ἔπε εἰάν ἐπέλθῃ ζημία, ξενίζονται. τὸ οὖν παῖγμα τῆ Χριστιανισμῆ παιδὸν ὄσι. γεῦσις ἀληθείας, βρῶσις καὶ πόσις ἐξ ἀληθείας, φαγεῖν ἔτι καὶ πίνειν δεῖ δυνάμει καὶ ενεργείας. ὥσπερ εἰάν ἡ πηγὴ, καὶ ὅν τις ἐκεῖ διψῶν ἄρχηται πίνειν, ἔπει ἐν τῇ μεταξὺ ὑποστάσει αὐτὸν, καὶ μὴ δὴ ἐμπληθῆναι ὅσον θέλει, λοιπὸν μᾶλλον ἐκκαίεται γλυκύμερος τῇ ὕδατος, καὶ ὁπιζητεῖ σπουδαιότερον. ἔτι καὶ τὸ πνευματικὸν γεύεται, καὶ μεταλαμβάνει ἑοφῆς ἐπαυριῆς, ὅταν ἐν τῇ μεταξὺ ὑποστάσει, καὶ εἰς αὐτὴν δίδωσιν ἐμπληθῆναι.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Διὰ τί ἡ δίδωσιν ἐμπληθῆναι;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Επίσταται ὁ Κύριος τὴν ἀδυναμίαν τῶ ἀνθρώπου, ὅτι ταχέως ὑπεραίρεται, δεῖ τὸ ὑποσέλλει καὶ ἀφραχαρεῖ γυμναθῆναι, καὶ βληθῆναι τὸν ἄνθρωπον. εἰ γὰρ μικρὸν λαμβάνεις, καὶ εἰς σε βασάζει, ἀλλὰ τυφῶσαι, πόσω μᾶλλον εἰ ὑφ' ἐν σοι τις εἰδῶς ἐμπληθῆναι, ἐκ αὐτοῦ ἔφερν; ἀλλ' εἰδὼς ὁ Θεὸς τὴν ἀδυναμίαν, οἰκονομεῖ σε εἰς θλίψεις, ἵνα ταπεινὸς γῶν, καὶ σπουδαιότερος τῇ ἐπιζητεῖν τὸν Θεόν. καὶ γὰρ καὶ κόσμον πτωχὸς τις εὐρὼν βαλαάντιον χρυσὸν, ἀπὸ ἐλαφρείας ἤρξατο κηρύσσειν, εὐρον εὐρον βαλαάντιον, πλέσιός εἰμι. τότε ἐκ τῆς φήμης ἤκουσεν ὁ ὑπολέσας, καὶ ἔλαβεν αὐτό. ἄλλος πλέσιος ἀποροῦσθ, καὶ ἀπελάττισε, καὶ ἤρξατο πάντας ὑβρίζειν, καὶ ὑπεραίρεσθαι τῶν, ὅταν ἀέσης ὁ βασιλεὺς ἐδήμωσεν αὐτὰ τὰ ὑπάρχοντα. ἔτι καὶ εἰς τὸ πνευματικόν. μικρὰς ἀναπαύσεως εἰὼν γλυσσανταίτινες, ἐκ οἶδασι διοικῆσαι, ἀλλ' ὑπολέσας καὶ αὐτὸ ὁ ἔλαβον. πειράζει γὰρ αὐτοὺς ἡ ἁμαρτία, καὶ σκοτίζει αὐτῶν τὸν ἴον.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Μετὰ τὸ ἐπισκέψαι τῆς χάριτος ᾗδῃ, πῶς πίπτει τινες; ἔχει δὲ ὁ Σατανᾶς ἀδυνάτερος ἀποδύναται πολὺ; ὅπερ γὰρ ἡμεῖς, πῶς δυνάται νῦν εἶναι;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Οὐχ ὅτι ἡ χάρις σβέννυται, ἢ ἀδυνεῖ, ἀλλ' ἵνα τὸ αὐτεξέσιόν σου καὶ ἡ ἐλπίς σου δοκιμασθῇ, καὶ ῥέπει, καὶ χαλῶται τῇ κακίᾳ. καὶ πάλιν σὺ τῷ θελήματι προσεγγίζων τῷ Κυρίῳ προσέφη τῷ ἐπισκέψασαί σε τὴν χάριν. ἐπεὶ πῶς γέγραπται, τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε, εἰ ἐκείνο ἀσβεστόν ἐστι, καὶ φωτεινόν; ἀλλὰ σὺ τῷ σῶ θελήματι ἀμελῶν, καὶ μὴ συμφωνῶν κατασβέννυσαι ἐκ τοῦ πνεύματος. ὁμοίως λέγει, μὴ λυπῆτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυξίως. ὁρᾷς ὅτι ἐν τῷ θελήματί σου κείται, καὶ ἐν τῇ αὐτεξασίότητί σου, τὸ τιμῆσαι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ μὴ λυπῆσαι· ἐγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι καὶ τοῖς τελείοις Χριστιανοῖς τοῖς ἡγχαλωτισμένοις, καὶ μεμεθυμένοις εἰς τὸ ἀγαθόν, συνῶσι τὸ αὐτεξέσιον, ὅθεν μυρίοις κακοῖς ἐξεταζόμενοι ῥέπονται ἐπὶ τὸ ἀγαθόν. ὥς περ ὅταν ὡσι τινὲς ἀξιοματικοί, καὶ πλείοι, καὶ ἄνδρες, καὶ ἐπὶ ἰδίῳ θελήματι καὶ προαιρέσει, καταλείπωσι τὸν πλάτον, καὶ τὴν ἀνθρώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ἀξιώματα, καὶ ἀπέλθωσι, καὶ ἐνδύσωνται ῥυπαρὰ καὶ πενιχὰ ἐνδύματα, καὶ ἀτιμίαν ἀντὶ δόξης, καὶ ὡσι ταλαιπωρῆντες, καὶ ἐξεδειγμένοι, τὸ καταλείπεται τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ θελήματι. ἐγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι καὶ τὰς Ἀποστόλους τὰς τελειωμένους ἐν τῇ χάριτι, ἡ κακώλυκεν ἡ χάρις αὐτῶν βέλοντο παῖσαι, εἴγε ἠθέλον αὐτοὶ ἐκεῖνοι, μὴ ἀρίσκοινα τῇ χάριτι διακρίνεσθαι. καὶ γὰρ ἡ φύσις ὑμῶν δικτική καλὴ καὶ κακὴ ἐστὶ, καὶ ἡ ἐναντία δυνάμις προφειπτική, ἢ ἀναγκαστική. λοιπὸν σὺ ἔχεις τὸ αὐτεξέσιον ῥέψαι ὅπερ βάλει. ἔχ ὁρᾷς ὅτι Πέτρος κατεγνωσμένος ἦν, καὶ ἀπελθὼν Παῦλος ἠλεγξεν αὐτὸν, καὶ ὁ ποιῶν ἀκμὴν κατεγνωσμένος ἦν; καὶ ὁ Παῦλος πνευματικὸς ὢν, ἐκ τοῦ ἰδίου θελήματος δέλεκτον ἐποίησατο ἰσὺ Βαρνάβαν, καὶ παροξυνθέντες ἀνέχώρησαν ἀπ' ἀλλήλων; καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς λέγει, Γαλ. 6. ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ κατεργάζεται τὸν ποιῶν, σκοπῶν σεαυτὸν, μὴ

μὴ καὶ σὺ πειραδῆς. ἰδὲ οἱ πνευματικοὶ πειράζονται, διὰ τὸ πα-
ραμυνεῖν ἐπὶ τὸ αὐτεξέσιον. καὶ οἱ ἐχθροὶ ἐπικινεῖται, ἕως ὅπου
ᾤσιν ἐν τῷ αἰῶνι τῷ πρώτῳ.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Οὐκ ἠδυνάτω ἀμαρτάνειν οἱ Ἀπόστολοι, εἰ ἤθελον, ἢ καὶ αὐτὲ
τῷ θελήματι ἰχυροτέρα ἢν ἡ χάρις;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ἀμαρτάνειν μὴ ἐκ ἠδυνάτω. ἔπε γὰρ ἦρᾶντο ἐν φωτὶ ὄντες
καὶ ἐν χάριτι τοιαύτῃ. πλὴν ἐ λέγομεν, ὅτι ἡ χάρις ἐν αὐτοῖς
ἠδύνει, ἀλλὰ λέγομεν ὅτι ὡς χαρεῖ ἡ χάρις καὶ τοῖς πλείοις
πνευματικοῖς ἔχεν τὰ θελήματα, καὶ τὴν ἐξουσίαν τῷ ποιεῖν αὐτὰ θέ-
λει, καὶ ῥέπεσθαι ὅπως βέλονται. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ φύσις ἡ ἀνθρω-
πίνη ἀδυνάη ἔστα, ἔχει ἐξουσίαν, καὶ συνόντος τῷ ἀγαθῷ ῥέπε-
σθαι. ὥσπερ ἐὰν ᾤσιν τινές, ἐνδεδυμένοι πινυπλῖαν, θώρακα, καὶ
ὅπλα, τὸ λοιπὸν ἔσωθεν εἰσὶν ἠσφαλισμένοι, καὶ ἐχθροὶ ἐκ ἐ-
πέρχονται αὐτοῖς. ἢ ἐπέρχονται μὲν, λοιπὸν δὲ ἐν τῷ θελήμα-
τι αὐτῶν ὄσιν, ἢ χρῆσθαι τοῖς ὅπλοις, καὶ ἀνταγωνίσασθαι, καὶ ἀν-
τιπαλαῖσαι τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τὰ νικητήρια ἀπενέγκασθαι, ἢ συ-
νηλωθῆναι, καὶ εἰρηνεύσαι μὴ τῶν ἐχθρῶν, καὶ μὴ πολεμῆσαι,
καί τινες ἔχοντες ὅπλα. ἔπω καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἐνδεδυμένοι τὴν τελείαν
δύναμιν, καὶ ἔχοντες τὰ ὅπλα τὰ ἐπεράνια, εἰ θέλουν, συνήδονται
τῷ Σατανᾷ, καὶ εἰρηνεύουν μετ' αὐτῶν, καὶ ἐ πολεμῶσι. ῥέπει γὰρ
ὄσιν ἡ φύσις, καὶ εἰ θέλει τις, γίνεται Υἱὸς Θεοῦ, εἴτε πάλιν
Υἱὸς ἀπωλείας, διὰ τὸ παρὰμυνεῖν τὸ αὐτεξέσιον. ἀλλ' ὅστις τὸ
θελὲν ἄρτι διηγήσασθαι καὶ ῥαπέζης, καὶ ἄλλο ὅστις φαγεῖν καὶ λαβεῖν
τὸν νόσον τῶν ἄρτι, καὶ ἐνδυαμαθῆναι ὅλα τὰ μέλη. ἀλλ' ὅστις εἴ-
πειν θελὲν ποτὲ ἠδυνάτω λόγους, καὶ ἄλλο ὅστις ἀπελθεῖν καὶ δρά-
ξασθαι ἐξ αὐτῆς τῆς πηγῆς, καὶ ἐμπλησθῆναι αὐτῆς τῆς γλύσσεως
τῶν ἠδυνάτω ποτῶν. ἀλλ' ὅστις διηγήσασθαι θελὲν πολέμους, καὶ θρυαίαν
ἀθλητῶν, καὶ πολεμιστῶν, καὶ ἄλλο ὅστις τὸ ἀπελθεῖν τινα εἰς ὡδὴ-
τάξιν πολέμου, καὶ συμβαλεῖν τοῖς ἐχθροῖς, καὶ εἰσελθεῖν καὶ ἐξελ-
θεῖν, καὶ λαβεῖν, καὶ δῆναι, καὶ ἀπενέγκασθαι τὰ νικητήρια. ἔπω
καὶ τοῖς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὅστις τὸ γνῶσκει τινὶ, καὶ νοὶ διηγήσας

- λόγους, καὶ ἄλλό τι τὸ ἐν ὑποστάσει, καὶ ἔργῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ ἀνθρώπου, καὶ τῇ τῷ ἔχειν τὸν θησαυρὸν, καὶ τῷ χάριν, καὶ τῷ γεῦσιν, καὶ τῷ ἐνέργειαν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. οἱ
1. Κορ. γὰρ φίλος λόγους λέγοντες, φαντάζονται καὶ φουσιῶνται ὑπὸ τῆ νοῦς
2. αὐτοῦ. ὁ γὰρ λόγος, φησὶν, ἡμῶν καὶ τὸ κήρυγμα ἐκ ἐν πειθα-
νοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ὑποδείξει πνεύματος καὶ
1. Τιμ. 1. διωόμεως. καὶ πάλιν ἀλλαχῇ λέγει, τὸ δὲ τέλος τῆς ἀσκητικῆς
1. ἔστιν ἀγάπη ἐκ καρδίας καθαρᾶς, καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ
πίστεως ἀνυποκρίτου. ὁ τοιοῦτος ἐπίπτει πολλοῖς ἢ ἐκζητήσας τὸν
Θεὸν, ὡοίγει θύρα, καὶ εἶδον θησαυρὸν, καὶ εἰσῆλθον εἰς αὐτὸν, καὶ
ὡς ἦσαν ἐν χαρᾷ λέγοντες, εὖρον θησαυρὸν, ἀπέκλεισεν αὐ-
τοῖς τὰς θύρας, ἤρξαντο βοᾶν καὶ πενθεῖν, καὶ ἐπιζητεῖν, θησαυ-
ρὸν εὖρον, καὶ ἀπωλέσαμεν. οἰκονομικῶς ἢ ὑποσέλλει ἡ χάρις,
ἵνα μειζόνως ἐπιζητήσωμεν. ὁ γὰρ θησαυρὸς δέκνυται πρὸς ἑό-
πον τῆς ζητήσεως.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

- Γαλ. 3. **Ε**πειδή τις λέγουσιν, ὅτι καὶ τῷ χάριν μετέβη τις ὑπὸ τῷ
Εφεσ. 6. δυνάτει εἰς τῷ ζῶντι, εἰ δυνάταί τις ἐν φωτὶ ὦν, ἔχει ρυπαρὰς
λογισμὰς;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

- Γ**έγραπται ὅτι πνεύματι ἐναρξάμενοι ἐν σαρκὶ νυνὶ ἐπιτελεί-
με. λέγει δὲ πάλιν, ἐνδύσασθαι τῷ πανοπλίῳ τοῦ πνεύματος,
πρὸς τὸ δυνάμει ὑμᾶς ἀντιστάειν πρὸς τὰς μεθοδεῖας τοῦ διαβόλου.
πρὸς λόγον εἰσὶ δύο τόποι, πᾶς ὧν ἐνεδύσατο τὰ ὅπλα, καὶ πᾶς
ὧν πολεμεῖ πρὸς τὰς ἀρχάς, καὶ ἐξουσίας. ἐν φωτὶ ὦν, ἢ ἐν
Εφεσ. 6. σκότει· καὶ πρὸς τὸ δυνάμει ὑμᾶς πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ
πεπυρωμένα σβέσαι, καὶ πάλιν, μὴ λυπεῖται τὸ πνεῦμα τὸ ἀ-
γιον τοῦ Θεοῦ. καὶ πάλιν, ἀδιώκοντες πάντες ἀπαῖς φωτισθέντες γινώσκον-
Εφεσ. 4. τες τῆς δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ, καὶ μετόχους ἡμετέρας Πνεύματος Ἀγίου,
καὶ ἀδιαφυσόντας ἀνακαινίζουσιν. ἰδὲ οἱ φωτισθέντες καὶ γινώσκοντες
Εβρ. 6. ἀδιαφύπτουσιν. ὁρᾷς ὅτι ἔχει θέλημα τὸ συμφωνῆσαι τῷ πνεύ-
ματι, καὶ ἔχει θέλημα τὸ λυπεῖσθαι· πάντως γὰρ ἀναλαμβάνει ὁ-
πλα τὰ ἀπελθεῖν εἰς πόλεμον, καὶ ἀγωνισαδαὶ καὶ τῷ ἐχθρῶν.
πάντως ἐφωτίσθη, ἵνα στρατεύσεται καὶ τὸ σκότει.

ΕΡΩ.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ι Σ .

Πῶς λέγει ὁ Ἀπόστολος, εἰὼν ἔχει πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ πᾶσαν ^{1. Κ ρ.} ^{13.} σὺν ποροφητείαν, καὶ λαλῶ ταῖς γλώσσαις τῆς Ἀγγέλων, εἰδὼ εἰμι;

Α Π Ο Κ Ρ Ι Σ Ι Σ .

Οὐχ ἔτι οὐκ οφείλομεν νοεῖν, ὅτι εἰδένον ὁ Ἀπόστολος, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνῳ τῷ ἀγάπῳ, ἥτις ἐστὶ τελεία, ταῦτα μικρά ἐστι, καὶ ὁ ἐν ταῖς ὡν τοῖς μέτροις, πίπτει· ὁ δὲ ἔχων τὴν ἀγάπην, ἀπώτερος ἐστίν. ἐγὼ δέ σοι λέγω, ὡς εἶδον ἀνθρώπους εἰς ὅλα τὰ χερίσματα ῥημοσύνης καὶ μετόχως πνεύματος, καὶ ἔτι καὶ φθάρσαντες εἰς τὴν τελείαν ἀγάπην, ἔπεσον· εἰς γάρ τις τῶν ὁλοῶν ἁποταξάμενος ἐπώλησεν αὐτὸν τὰ ὑπάρχοντα, ἠλδοθέρως δέσας, ὡν φρόνιμος καὶ σωμῆτος, λοιπὸν πωροβότους ὑπὸ πᾶσι σεμνῶ βίβῃ, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ οἰηθεὶς πρὸς ἑαυτὸν, καὶ τυφωθεὶς, τέλος κατέπεσεν εἰς ἀσελγείας, καὶ μυρία κακὰ. ἄλλος ὅπῃ διωγμῷ ἔδωκεν ἑαυτὸν τὸ σῶμα, καὶ ὡν ὁμολογητὴς, καὶ ταῦτα εἰρήνης ῥημοσύνης ἀπελύθη, καὶ ὑπὸ οἰομασύνης. τὰ γὰρ βλέφαρα αὐτοῦ ὑπὸ βλαβεῖν, ἐπειδὴ ὑπεκαπνίσθη. ἕτος λοιπὸν δοξαζόμενος, καὶ καλέμενος εἰς τὰς ἐκκλῆσας, λαμβανὼν σιτίον, ἐδίδου τὸ παιδί αὐτοῦ, καὶ ἔτι οὐκ εἶδον αὐτὸν ὡς μηδέποτε ἀκέσας λόγον Θεοῦ. ἄλλος ἔδωκε τὸ σῶμα αὐτοῦ ὅπῃ διωγμῷ, καὶ ἐκρεμάθη, καὶ ἐξέστη, εἴτα ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν. ὑπηρετεῖ ὡν αὐτοῦ καὶ πίσι κανονικήτις, καὶ ποιήσας σωμῆτειαν μετ' αὐτῆς, ὡν ἐν τῇ φυλακῇ, ἐξέπεσεν εἰς πορνείαν. ἴδε ὁ πλέσιος ὁ πωλῆσας τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ ὁ δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς μαρτύριον, πῶς ἔπεσον. ἄλλος δέ τις φρόνιμος ἀσκητὴς συγῶν μοι ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ μετ' ἐμὲ δυχόμενος, ἔτις ἦν πλέσιος ἐν τῇ χάριτι, ὡς δυχόμενος ἐγγύς μου κατανύττεσθαι. ἐβρασε γὰρ ἐν αὐτῷ ἡ χάρις. ἐδόθη δὲ αὐτῷ καὶ τὸ χερίσμα τῆς ἰαμάτων, καὶ ἐ μόνον πρὸς δαίμονας ἀπήλαυνεν, ἀλλὰ καὶ πρὸς δειμονίας χεῖρας καὶ πόδας, καὶ ἔχοντας πᾶσιν θανάτῳ, ἐξέως τῆς ὀπίθεσως τῶν χειρῶν ἐθεράπευεν. εἴτα ἀμελήσας, καὶ δοξαζόμενος ὑπὸ τῷ κόσμῳ, καὶ συνηδόμενος αὐτῷ, ἐτυφώθη, καὶ ἐξέπεσεν εἰς αὐτὰ τὰ βαθυτάτα τῆς ἀμαρτίας. ἴδε καὶ ὁ ἔχων χερίσμα ἰαμάτων ἔπεσεν. ὁρᾷς πῶς πρὸς τὸν ἔρχεσθαι εἰς ἀγάπης μέτρα πί-

πτε-

πτεσιν· ὅς γάρ φθάσας εἰς τὴν ἀγάπην, δέδεται, καὶ μεμέθυ-
σαι, ἕως καταπεπόντισαι, καὶ αἰχμάλωτός ὄντων εἰς ἄλλον κόσμον,
ὡς τῆς ἰδίας φύσεως ἐκ αἰθανόμηνος.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

1. Κορ. **Τ**ί ἐστιν, ἃ ὀφθαλμός ἐκ εἶδε, καὶ ἤσ ἐκ ἤκουσε, καὶ ὅπῃ καρ-
2. δίαν ἀνθρώπων ἐκ ἀνέβη;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν οἱ μεγάλοι, καὶ δίκαιοι, καὶ βασιλεῖς, καὶ
Προφῆται, ὅτε μὲν ἔρχεται ὁ Λυβωπὴς ἤδεισαν. ὅτι δὲ πάχει,
καὶ σαυρεῖται, καὶ αἷμα ἐκχεῖται ὅπῃ τῷ σαυρῷ, ἕτε ἤδεισαν, ἕτε
ἤκουσαν, ἕτε ἀνέβη αὐτῷ ὅπῃ τὴν καρδίαν, ὅτι ἔσαι βάπτισμα
πυρὸς καὶ πνέματος ἁγίου· καὶ ὅτι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ προσφέρεται ἄρ-
τος καὶ οἶνος, ἀντίτυπον τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ αἵματος· καὶ οἱ με-
ταλαμβάνοντες ἐκ τῶν φαινομένων ἄρτων, πνευματικῶς τὴν σάρκα τοῦ
Κυρίου ἐδέχοντο. καὶ ὅτι οἱ Ἀπόστολοι, καὶ οἱ Χριστιανοὶ δέχονται
τὸν ᾠδὲκκλητον, καὶ ἐνδύονται δυνάμιν ἐξ ὕψους, καὶ πληρῶνται τῆς
θεότητος. καὶ ὅτι συγκιρνώνται αἱ ψυχαὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. το-
το ἐκ ἤδεισαν οἱ Προφῆται καὶ βασιλεῖς, ἕτε ἀνέβη αὐτῷ ὅπῃ τὴν
καρδίαν. νῦν γάρ οἱ Χριστιανοὶ ἄλλως πλετῶσι, καὶ ὅπποθ' εἰσιν
εἰς τὴν θεότητα, ἀλλὰ καὶ πιαύτως χαρὰ καὶ παράκλησιν ἔχοντες,
ὑπὸ φόβον καὶ φόβόν εἰσιν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Υπὸ ποῖον φόβον καὶ τρόμον;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Τὴ μὴ σφαλῶναι εἴητι, ἀλλὰ συμφωνεῖν τῇ χάριτι· ὡς περὶ
ἐὰν ἦ τις ἔχων θησαυροὺς, καὶ οὐδὲν εἰς τόπας εἶναι λησάι.
λοιπὸν χαίρει μὴ ἔχει πλεόν καὶ τὸν θησαυρὸν, ὑπὸ φόβον δὲ ἔ-
στι, μήπως ἐπελθόντες οἱ λησάι συλίσωσιν αὐτὸν, καὶ ὡς βασά-
ζων εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τὸ ἴδιον σῶμα ἕως ὅτου. ἰδὲ γὰρ ἐν
τοῖς

τοῖς φαινομένοις πάντες ἀπεπαζάμεθα, καὶ ἐσμεν ἑσὶ καὶ ἀκμή-
νες, καὶ κοινωνίας σαρκικῆς ἐσθημενοί. λοιπὸν ἴδε τὸ σῶμα κεί-
ται εἰς δούλιον. οὐκ εἴδωσιν εἶδέν οἱ ἀδελφοί, εἰ ἄρα σὺ τῇ σά-
ματι, καὶ ὁ νῦν συμφωνεῖ. ὥς περ ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ πενήται
μὲν κόσμον, καὶ οἱ ἐργαστηριάρχαι ἔχουσιν τὸ σῶμα ὑποδεδεμένον
εἰς τὴν τέχνην, ὁμοίως καὶ τὸν νῦν νικτὸς καὶ ἡμέρας. λοιπὸν
σὺ ἐπισκεψαι σεαυτὸν, ἔχων τὸ σῶμα ἑσόν τῷ κόσμῳ τῷ τῷ, ἄ-
ρα ἔχεις καὶ τὸν νῦν ἀλλότριον τῷ τῷ αἰῶνος, καὶ ἐν ῥέμβῃ εἰς τὸν
κόσμον; καὶ ὅδ' ἕκαστος κοσμικός, ἢ στρατιώτης, ἢ ἔμπορος ὅπου ἔ-
χει τὸ σῶμα, ἐκεῖ ἔχει τὸν νῦν ὑποδεδεμένον, καὶ ἐκεῖ αὐτῷ ἔ-
στιν ὁ Θεσαυρός· γέγραπται γάρ, ὅπου ὁ Θεσαυρός, ἐκεῖ καὶ ἡ
καρδία. λοιπὸν ὁ σὸς νῦν εἰς ποιοῦν ἐστι Θεσαυρὸν, ἄρα ὅλος διό-
λω πρὸς τὸν Θεόν ἐστιν, ἢ ἔ; εἰδὲ ἔκ ἐστιν, οὐκ εἴδωσιν μοι εἰπεῖν τί
ἐστὶ τὸ ἐμποδίζον. πάντως πνδύματά ἐστι πονηρά, ὁ Σατανᾶς, καὶ
οἱ δαίμονες, κατέχοντες τὸν νῦν, καὶ πειρασκέλιζοντες τὴν ψυχὴν.
ὁ γὰρ πολὺπλοκος δαίμων ἔχων μάγαν, καὶ τεύθυρα, καὶ ποι-
κιλίαν πολλήν, κατέχει τὰς νομάς τῆς ψυχῆς καὶ τὰς λογισμὰς, καὶ
ἐκ ἐξ ὁρῶς προσεύχεται καὶ προσεγγίζειν Θεῷ· ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ
φύσις κοινωνικὴ ἐστὶ τῷ δαιμόνων, καὶ τῷ πνδύματι τῆς πονηρίας.
ὁμοίως καὶ Ἀγγέλων καὶ Πνεύματος Ἁγίου. ναὸς ἐστὶ τῷ Σατανᾶ,
καὶ ναὸς τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι. λοιπὸν ἐπισκεψάμεθα τὸν νῦν ὑμῶν
ἀδελφοί, τίνος ἐστὶ κοινωνοὶ Ἀγγέλων, ἢ δαιμόνων· τίνος ἐστὶ
ναὸς, οἰκητήριον Θεῷ, ἢ δαίμονος· ἢ καρδία ποιεῖ Θεσαυρὸν μεμέ-
σεται, τῆς χάριτος, ἢ τῷ Σατανᾶ. ὥς περ ἐν οἰκίᾳ μεμειωμένην
δυσωδίας καὶ κοπρίας, καὶ ταύτῃ καθαριζομένη τὸ ὅλον, καὶ κοσ-
μηθῆναι, καὶ πληρωθῆναι πάσης εὐωδίας, καὶ Θεσαυρῶν, ὥς τε
Πνεῦμα Ἅγιον ἐλθεῖν, αὐτὴ τῷ Σατανᾶ, καὶ ἐπαναπαυθῆναι εἰς τὰς
ψυχὰς τῶν Χριστιανῶν. πολλὴ ἐκ εὐθύς τις ἀκῆσας λόγον Θεῷ,
ἥδη γέγονε τῷ ἀγαθῷ μέρης. εἰ γὰρ ἅμα τῷ ἀκῆσαι, ἐγγίνετο
τῷ ἀγαθῷ μέρης, ἕκτετι αὐ ἦσαν ἀγῶνες, ἢ καιροὶ πολέμων,
ἢ δρόμος. ἀλλ' ἀκαμάτως, εἰ μόνον ἦκασαν ἦλθεν αὐ εἰς κατὰ-
παισιν, καὶ τὰ τέλεια μέτρα. ἐκ ὧς δὲ ἐστὶ τὰ πράγματα. πε-
ραιρέεις γὰρ τὸ θέλημα τῷ ἀνθρώπῳ, τὰ το λέγων, καὶ τὴν ἀν-
τίπαλον δυνάμιν ἐ λέγεις εἶναι παλαίεσαν τῷ νῶ· ἡμεῖς δὲ τῷ
το φησὶν, ὅτι ὁ ἀκῆων λόγον, ἔρχεται εἰς κατάνυξιν, καὶ μὲν τῷ
το ὑποσπλάγγον τῆς χάριτος κατ' οἰκονομίαν πρὸς τὸ συμφέρον τῷ
ἀνθρώπῳ, ἐσέρχεται εἰς γυμνασίαν καὶ παιδείαν πολέμου, καὶ ποιεῖ
πά-

Ματθ.
6.

πάλιν, καὶ ἀγῶνα πρὸς τὸν Σατανᾶν, καὶ μὴ πολλὰ δρόμα, καὶ
 ἀγῶνος, ὑποφέρεται τὰ νικητήρια, καὶ γίνεται Χριστιανός. εἰ γάρ
 τις ἀκῶαν μόνον, ἀκαμάτως ἐγίνετο τῷ ἀγαθῷ, καὶ οἱ διατετικοί,
 καὶ οἱ πόρνοι πάντες μέλλουσιν ἀπελθεῖν εἰς βασιλείαν καὶ ζωὴν.
 ἀλλ' ἐδείξ αὐτοῖς δώσει ταύτῃ ἀνδρὶ καμάτω καὶ ἀγῶνος, ἐπειδὴ
 ἐκνήεσι καὶ πεδλιμμένη ἡ ὁδὸς, δι' αὐτῆς πῆς ῥαχείας ὁδῷ, καὶ διο-
 διῦσαι πρὴν, καὶ ὑπομεῖναι, καὶ θλιβῶναι, καὶ ὥπως εἰσελθεῖν
 εἰς τὴν ζωὴν. εἰ γὰρ ἀνδρὶ καμάτω μὴ κατορθῶσαι, ἐκείνι λί-
 θος προσκόμμας, καὶ πέτρα σκανδάλη μὴ ὁ Χριστιανισμός, ὥτε
 πίστις καὶ ἀπιστία. ποιεῖς δὲ λοιπὸν καὶ τὸν ἄνθρωπον δετὸν, ἀτρε-
 πτον εἰς τὸ ἀγαθόν τε καὶ κακόν. πρὸ γὰρ διωαμένην τραπῦναι εἰς
 ἀμφοτέρω τὰ μέρη, νόμος δέδοται, πρὸ ἔχοντι τὸ αὐτεξέσσιον ποιῆσαι
 πόλεμον πρὸς τὴν ἐναντίαν δυνάμιν· διττὴ γὰρ φύσει νόμος οὐ
 κεῖται. ὥτε γὰρ ὁ ἥλιος, ὥτε ὁ ἕρως καὶ ἡ γῆ νομομαρτυρεῖται.
 ἐπειδὴ τὰ κτίσματα διττῆς εἰσι φύσεως. ὁδὸν ὥτε τιμῇ, ὥτε κο-
 λάσει ὑπόκειται. ἡ γὰρ τιμὴ καὶ ἡ δόξα ἡτοίμασαι τῷ τριπομέ-
 νῳ εἰς τὸ ἀγαθόν· πάλιν δὲ ἡ γέννηα, καὶ ἡ κόλασις ταύτῃ τῇ
 ῥεπτῇ φύσει ἡτοίμασαι, τῇ διωαμένην ὑποφυγεῖν τὸ κακόν, καὶ ῥέ-
 φαι εἰς τὸ ἀγαθόν καὶ δεξιὸν μέρος. ἰδὲ λέγουσι αὐτὸν διττῆς φύ-
 σεως, λοιπὸν τὸν ἀγαθὸν ἄνθρωπον εἰ ποιεῖς ἄξιον ἐπαινεῖν. ὁ δὲ
 ὑπὸ φύσεως χρῆστος καὶ ἀγαθός, ἐκ ἑσιν ἐπαινεῖς ἄξιος, εἰ καὶ ἐ-
 πιθυμητός ὅστιν. εἰ γὰρ ἐπαινετὸν, εἰ καὶ ἐπιθυμητὸν, τὸ μὴ ποραι-
 ρέσει ἀγαθόν. ἐκεῖνος γὰρ ὅστιν ἐπαινεῖς ἄξιος, ὁ ἰδίᾳ σπαρὴν μὴ
 ἀγῶνος καὶ πάλιν ἐπανελόμενος τὸ ἀγαθόν αὐτεξέσσιον ποραιρέσεως.
 ὡς περ ὅταν ἡ παρεμβολὴ Περσῶν, καὶ παρεμβολὴ Ῥωμαίων, καὶ ἐ-
 ξέλθωσιν ἀπ' αὐτῶν πτερωτοὶ δύο νεανίσκοι ἰσοδυνάμιοι, καὶ ποιή-
 σασιν πάλιν· ὥπως ἡ ἀντίπαλος δυνάμις, καὶ ὁ νῆς ἔχουσι τὸ ἰ-
 σόρροπον κατ' ἀλλήλων· καὶ τὴν ἰσοδυναμίαν ἔχει ὁ Σατανᾶς τοῦ
 ποστρέπεσθαι καὶ κολακεύειν τὴν ψυχὴν εἰς τὸ ἰδίον θῆλημα. καὶ ἡ
 ψυχὴ πάλιν ἔχει τῷ ἀντιλέγειν, καὶ ἐν μηδενὶ αὐτῷ ὑπακύνειν.
 ποστρεπτικὰ γάρ εἰσιν αἱ ἀμφοτέραι δυνάμεις τῷτε κακῷ, καὶ τῷ
 ἀγαθῷ, ἐκ ἀναγκαστικῶν. τῇ ἐν τοιαύτῃ ποραιρέσει δίδεται θεία
 ἀντίληψις, καὶ δύνάται παλαιῶσα λαβεῖν ὅπλα ὅς ἕρως, καὶ δι'
 αὐτῷ ἐκείρωσαι καὶ νικῆσαι τὴν ἁμαρτίαν. τὸ μὲν γὰρ ἀντιλέ-
 γειν τῇ ἁμαρτίᾳ δύνάται ἡ ψυχὴ, ἀνδρὶ δὲ Θεῷ νικῆσαι, ἢ ἐκ-
 κείρωσαι τὸ κακόν εἰ δύνάται. οἱ δὲ λέγοντες τὴν ἁμαρτίαν εἶναι
 ὡς γίγαντα ῥαϊὸν, καὶ τὴν ψυχὴν ὡς παιδίον, κακῶς λέγουσιν.

εἰ

εἰ γὰρ ἔτι παρὰ ἄλλα ἀνόμοια, ὡς γίγας ἡ ἁμαρτία, καὶ ὡς παιδίον ἡ ψυχὴ, ἄδικος ὁ νομοθέτης, νόμον δὲ δοκῶς τῷ ἀνθρώπῳ ποιεῖν πάλιν πρὸς τὸν Σατανᾶν. ἔτι δέ ἐστιν ὁ θεμελίος τῆς πρὸς Θεὸν ὁδοῦ, τὸ ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν ἐλπίδι, ἐν ταπεινοφροσύνῃ, ἐν πτωχείᾳ πνεύματος, ἐν πραότητι διδοῦναι τῷ ὁδῶν τῆς ζωῆς, καὶ διὰ τῶν κτήσασθαι δυνάταί τις τῷ δικαιοσυνῇ ἐν ἑαυτῷ. λέγομεν δὲ δικαιοσύνῃ, αὐτὸν τὸν Κύριον. αὗται δὲ αἱ ἐντολαὶ ἔτι προσάσσεσθαι, ὡς περ μιλιά ἐσι σήκονται καὶ σημανεῖα τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ, ἀναγέσης εἰς τὴν ἐπεράνιον πόλιν τῆς διδοῦσας· λέγει γὰρ, μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, μακάριοι οἱ πρᾶοι, μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, μακάριοι οἱ ἐφίλοποιοί. τῶν εἶπε Χριστιανισμόν. εἰ δέ τις ταύτη τῇ ὁδῷ ἢ διδοῦναι, ἀνοδία πεπλάνηται, κακῶ θεμελίῳ κέχρηται. Δόξα τοῖς οἰκτιρμοῖς, Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τὰς αἰῶνας, Ἀμήν.

5.

ΔΙΑ-

ΔΙΑΓΡΑΦΕΙ ΚΑΙ ΑΠΟΔΥΡΕΤΑΙ

Α Τ Τ Η Η Ο Μ Ι Λ Ι Α

ΤΗΝ ΣΥΜΦΟΡΑΝ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ, ΟΤΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΜΑΡΤΙΑΝ
Ο ΚΥΡΙΟΣ ΟΥΚ ΟΙΚΕΙ ΕΝ ΑΥΤΗ.Καὶ περὶ τῆ Γωάμυς τῆ Βαπτισμῶ, ὅτι ἔδειξεν
ἐν γυμνασίᾳ γυναικῶν αὐτῆς μείζων ἐστίν.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΚΗ'.

Ως περ ὀργισθεὶς ὁ Θεὸς ποτὲ Γεδαίοις, παρέδωκε τὴν
 Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸ φθορὰν ἐχθροῖς, καὶ ἐκνεύειεν
 αὐτῇ οἱ μισοῦντες αὐτὴν, καὶ ἐκ τῆς ἐκεί ἐορπῆ,
 ἔτε προσφορὰ ἔτω καὶ τῇ ψυχῇ ὀργισθεὶς, διὰ τὴν παράβασιν
 τῆς ἐνοπλῆς, παρέδωκεν αὐτὴν τοῖς ἐχθροῖς, δαίμοσι καὶ πάθε-
 σι. καὶ ἔτω πλανήσαντες αὐτὴν, τελείως ἠφάνισαν, καὶ ἐκείτι
 ἐκεί ἔτε ἐορπῆ, ἔτε θυμίαμα, ἔτε προσφορὰ δι' αὐτῆς τῷ Θεῷ
 ἀνατεμπουσίνῃ, πληθύνων ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς γνωρίσματος αὐτῆς
 θηρίων δεινῶν, καὶ ἐρπετῶν πνευμάτων πονηρίας ἐν αὐτῇ καταλύον-
 των. καὶ ὡς περ οἶκος, εἰ μὴ ἔχη τὸν δεσπότην κατοικῶντα, σκό-
 πος, καὶ ἀτιμία, καὶ ὕβριν ἐνδύεται, καὶ ῥυπαρίας καὶ κοπιῶν ἐμ-
 πέπληται. ἔτω καὶ ψυχὴ ἢ μὴ ἔχουσα τὸν Δεσπότην αὐτῆς μὴ τῷ
 Ἀγγέλῳ ἐν ἑαυτῇ χορεύοντα, σκότους ἀμαρτίας, καὶ αἰχμῆς
 παθῶν, καὶ πάσης ἀτιμίας ἐμπίπλεται. καὶ ὁδῶν, εἰ μὴ μὴδὲς
 ἐν αὐτῇ ὤρεπατῇ, μήτε ἀκμῇ ἐν αὐτῇ φωνῇ ἀνδράπε· ὅτι κα-
 ταλυτικῶς θηρίων τυγχάνει. καὶ ψυχῇ, ὅποταν μὴ ὁδῶν ἐν αὐ-
 τῇ ὁ Κύριος, καὶ τῇ φωνῇ αὐτῆς φέγγει ἐξ αὐτῆς τὰ πνευματικὰ
 τῆς πονηρίας θηρία. καὶ αἰκία, ὅποτε ὁ δεσπότης ἐκ οἴκου ἐν αὐ-
 τῇ.

τῇ. καὶ γὰρ, ὅποτε μὴ ἔχει τὸν ἐργαζόμενον αὐτὴν γεωργόν. καὶ
 πλοῖον, ὅποτε μὴ ἔχη τὸν κυβερνήτην, ὅτι ὑπὸ τῆς κυμάτων,
 καὶ τῆς σάλας τῆς θαλάσσης φερόμενον ὑπόκειται. καὶ ψυχῇ, ὅποτε
 μὴ ἔχη τὸν ἀληθινὸν κυβερνήτην Χεῖρὸν ἐν αὐτῇ, ὅτι ἐν τῇ
 θαλάσσῃ τῆς πικρίας τῆς σκότης τυγχάνουσα, καὶ ὑπὸ τῆς σάλας τῆς
 παθῶν κυματισμῆς, καὶ ὑπὸ τῆς πονηρῶν πνέματων χειμαζομένη,
 τὸ τέλος ἀπώλειαν κτάται. καὶ ψυχῇ, ὅποτε μὴ ἔχη τὸν ἐργα-
 ζόμενον αὐτῷ ὀημιεῶς Χεῖρὸν, ἵνα καρπὸς ἀγαθὸς τῷ πνεύμα-
 τος ἐνεργεῖν δυνήσῃ, ὅτι ἔρμος ἔσα, καὶ ἀκωνδῶν καὶ ἑμβόλων
 μεσῇ, τὸ τέλος καὶ οὖν πυρὸς καρπῆται. καὶ ψυχῇ, ὅποτε μὴ ἔ-
 χη τὸν Δεσπότην αὐτῆς Χεῖρὸν ἐν αὐτῇ κατοικῶντα, ὅτι ἔρμος ἔ-
 σα καὶ δυσωδίας παθῶν ἐμπιπλισμένη, καταλυθήσκει κακίας
 τυγχάνει. ὥς περ γὰρ ὁ γεωργὸς ἐπὶ ἀν πορεύεται ἐργάσασθαι τὴν
 γῆν, δεόν τὰ ἐργαλεῖα καὶ ἄμφοι πρὸς τὴν ἐργασίαν λαμβάνειν.
 ὥτως καὶ ὁ Χεῖρὸς ὁ βασιλεὺς ὁ ἐπαράσιος καὶ ἀληθινὸς γεωργός,
 ἐλθὼν πρὸς τὴν ἐρημοθεῖσαν ὑπὸ τῆς κακίας ἀνθρωπότητος, ἐν-
 δυσάμφορος τὸ σῶμα, καὶ ὥς ἐργαλεῖον τὸν ἑαυτὸν βασάσας, ἐρ-
 γάσατο τὴν ἔρημον ψυχῇ, καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς τὰς ἀκάνθας καὶ
 τειβόλους τῆς πονηρῶν πνέματων, καὶ τὰ ζιζάνια τῆς ἀμαρτίας ἐ-
 ξέτιλλε, καὶ πάντα χόρτον ἀμαρτημάτων αὐτῆς πυρὶ κατέκαυσε, καὶ
 ὥτως ἐργασάμενος αὐτῷ τῇ ἑσέῃ τῷ ἑαυτοῦ, ἐφύττωσεν ἐν αὐτῇ
 τὸν παγκάλλιον παράδεισον τῷ πνεύματος, πάντα καρπὸν ἡδυνῶν
 καὶ ὀψιθυμητὸν φέροντα ὥς δεσπότη Θεῷ. καὶ ὥς περ ἐν Αἰγύπτῳ
 ἑτημέρως σκότης γενομένη, ἐκ ἐβλεπεν υἱὸς πατέρα, ὥς ἀδελφὸς
 ἀδελφόν, ὥς φίλος γνήσιον φίλον, τῷ σκότῃ καλύφαντος αὐτῆς,
 ὥς τῷ Ἀδὰμ πρῶτον τῷ ἐντολῷ, καὶ πεσόντος ὑπὸ τῆς προ-
 τέρας δόξης, καὶ ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῷ κόσμῳ γενομένης, καὶ τῷ κἀνυμ-
 ματος τῷ σκότῃ ἐλθόντος ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῇ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μέλει
 τῷ ἐχάτῃ Ἀδὰμ τῷ Κυρίῳ, ἐκ ἐβλεπε τὸν ἀληθινὸν Πατέρα τὸν
 ἐπαράσιον, καὶ τὴν ἀγαθὴν καὶ χρηστὴν μητέρα τὴν χάριν τοῦ
 πνεύματος, καὶ τὸν γλυκὺν καὶ ποθέμενον ἀδελφόν τὸν Κύριον, καὶ
 τὸς φίλους καὶ γνησίους Ἀγγέλους Ἀγγέλους, μεθ' ὧν ἔχαυρε χορεύων
 καὶ ἑορτάζων. καὶ μόνον δὲ ἕως τῷ ἐχάτῃ Ἀδὰμ, ἀλλ' ἐτι καὶ νῦν
 ἐφ' ἧς ἐκ ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης Χεῖρὸς, καὶ ὧν ἐκ ἡ-
 νοίγησαν οἱ τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοί, ὑπὸ τῷ ἀληθινῷ φωτὶ φωτι-
 σθέντες, ὑπὸ τὸ αὐτὸ σκότος τῆς ἀμαρτίας ἐτι τυγχάνουσι, τὴν
 αὐτῇ τῇ ἡδονῶν ἐνέργειαν ἔχοντες, τῇ αὐτῇ τῇ τιμωρίᾳ ὑποκει-
 μένοι,

μυροι, ὀφθαλμὸς βλέποντας τὸν πατέρα μηδέπω ἔχοντες. τὸτο γὰρ
 οφείλει γινώσκειν ἕκαστος, ὅτι εἰσὶν ὀφθαλμοὶ ἐνδοτεροὶ ὀφθαλμῶν
 τῶν, καί εἰσιν ἀκοὴ ἐνδοτέρα τῆς ἀκοῆς ταύτης. καὶ ὥς περ ἔστι οἱ
 ὀφθαλμοὶ αἰσθητῶς βλέπουν καὶ κατανοῶσι τὸ πρόσωπον τοῦ φίλου,
 ἢ τοῦ ἀγαπητοῦ, ἕως καὶ οἱ τῆς ἀξίας καὶ πιστῆς ψυχῆς ὀφθαλμοί,
 πνευματικῶς φωτισθέντες φωτὶ θεϊκῷ, βλέπουν καὶ κατανοῶσι τὸν
 ἀληθινὸν φίλον, καὶ γλυκύτατον, καὶ πολυπόθητον νυμφίον τὸν Κύ-
 ριον, καταλαμβάνουσιν καὶ τῆς ψυχῆς ὑπὸ τοῦ προσκυνητοῦ πνεύμα-
 τος· καὶ ἔτι βλέπουν νοερῶς τὸ ὀπιθυμητὸν καὶ μόνον ἀνεκλάλητον
 κάλλος εἰς ἔρωτα θεῖον τιθώσκειται, καὶ εἰς πάσας ἀρετὰς τὸ πνεύ-
 ματος κατεύθυνεται, καὶ ἔτι ἀρεῖται, καὶ ἀνεκλείπεται κέκμηται
 ἀγάπῃ, πρὸς τὸν ὑπ' αὐτῆς ποθέμενον Κύριον. Τί τοίνυν μα-
 καριώτερον τῆς αἰδοῦς φωνῆς ἐκείνης, Γεωργίου δεικνύοντος πρὸ ὀφ-
 θαλμῶν τὸν Κύριον λέγοντος, ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἶψαν τὴν
 ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· ἀληθῶς, ἐν ἡρησι τοῦ γυναικῶν εἰδὲς μέ-
 ζων Γεωργίου τοῦ Βαπτιστοῦ. πλήρωμα γὰρ πάντων τῶν Προφητῶν
 τυγχάνει. καὶ πάντες μὲν προσεφθόσαντες πρὸς τὸν Κύριον, μήποτε
 δεικνύοντες αὐτὸν ὡς ἀγαπώμενον. αὐτὸς δὲ προφητεύων περὶ τοῦ Σω-
 τῆρος, εἰδείκνυε παρ' ὀφθαλμοῦς πᾶσι, βοᾶν καὶ λέγειν, ἴδε ὁ ἀ-
 μνὸς τοῦ Θεοῦ. τί ἰδέα καὶ καλὴ ἢ φωνὴ αὐτοῦ δεικνύοντος τὸν ὑπ'
 αὐτῷ κηρυσσόμενον; μέζων Γεωργίου ἐν ἡρησι τοῦ γυναικῶν εἰδὲς, ὁ
 δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἑρηνῶν, μέζων αὐτῶν. οἱ
 αὐτὸν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἡρηθεύοντες Ἀποστόλοι, οἱ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ
 ὡς ἀληθῆς πνεύματος λαβόντες. ἔτι ὅσοι συνδικασαὶ καὶ σωθῆσαι
 κατηξιώθησαν ἡγέται. ἔτι λυβῶνται τῶν ἀνθρώπων γεγονόσιν.
 εἰσέκεις αὐτὸς χρίζοντας θάλασσαν δυνάμεων πονηρῶν, καὶ θάλα-
 γοντας ψυχὰς πιστεύσας. εἰσέκεις αὐτὸς γεωργὸς τὴν ἀμπελον
 τῆς ψυχῆς ἐργαζομένης. εἰσέκεις αὐτὸς ὡς ἀνύμφης, νυμφεύοντας
 ψυχὰς Χριστοῦ. ἡρμωσάμενος γάρ φησιν ὑμᾶς ἐντὶ ἀνδρεί. εἰσέκεις
 αὐτὸς διδόντας ζωὴν τοῖς ἀνθρώποις. καὶ ἀπαξιαπλῶς εἰσέκεις
 αὐτὸς πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως δεικνύοντας τὸ πνεῦμα. ἔτος
 ἐν ὧν ὁ μικρὸς ὁ μέζων Γεωργίου τοῦ Βαπτιστοῦ. ὥς περ γὰρ ὁ
 γεωργὸς ζεύγος βοῶν κατέχων, ἐργάζεται τὴν γῆν, τὸν αὐτὸν
 ἔσπον καὶ ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ὁ καλὸς καὶ ἀληθινὸς γεωργός, δύω
 Ἀποστόλους ζεύξας, ἀπέστειλεν αὐτοὺς μετ' αὐτῶν ἐργαζομένων τὴν
 γῆν τοῦ ἀκρόντων, καὶ ἐν ἀληθείᾳ πιστεύοντων. πλὴν καὶ τὸτο ἐ-
 πείν ἄξιον, ὡς ἐκ ἐν λόγῳ μόνῳ ἀκοῆς ἢ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, καὶ
 τῷ

Γεν. 1.

Ματθ.
11.

τὸ ἥδ' Α'ποστόλων κήρυγμα, ὡς αὐτὶς εἰδὼς λόγους καὶ ἑτέροις ἐκ-
 διηγέμενος, ἀλλ' ἐν δυνάμει καὶ ἐν ἐργείᾳ πνεύματος ἡ βασιλεία
 τυγχάνει. ταῦτα γὰρ πεπόνθασιν καὶ Ἰσραηλιτῆς παῖδες, μελετῶ-
 ντες τὰς γραφὰς αἰεὶ, καὶ περὶ τῷ Κυρίῳ διῆσαν τὴν μελέτην ἔχον-
 τες, καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν μὴ δεξάμενοι, ἑτέροις τὴν αὐτὴν
 κληρονομίαν ἀπέδοντο. ὥτως καὶ οἱ λόγοι τῷ πνεύματος διηγέμενοι
 ἑτέροις, αὐτοὶ τὸν λόγον ἐν δυνάμει μὴ κεκτημένοι, ἄλλοις ὑπο-
 δίδονται τὴν κληρονομίαν. Δόξα Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἀγίῳ
 Πνεύματι, εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΚΑΤΑ ΔΙΣΣΟΝ

ΤΡΟΠΟΝ ΤΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΗΣ ΧΑΡΙΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ
ΕΞΕΡΓΑΖΕΤΑΙ Ο ΘΕΟΣ,

Μέλλων τῆς αὐτῆς καρπὸς ἐν δικαίῳ κρίματι
πάλιν ἀπαιτῆσαι.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΚΘ'.

Η τὸ Θεὸς σοφία ἀπειρος καὶ ἀκατάληπτος ἔσα, ἀκαταλήπτως, καὶ ἀνέξιχνιάσας τὰς οἰκονομίας τῆς χάριτος εἰς τὸ γένος τῆς ἀνθρωπότητος ἐξεργάζεται ποικίλως, πρὸς τὴν τῆς αὐτεξέσεως θελήματος δοκιμασίαν, ὥστε φανερωθῆναι τὰς ἐξ ὅλης καρδίας ἀγαπῶντας αὐτὸν, καὶ πάντα κίνδυνον, καὶ πόνον ὑπὲρ τὸν Θεὸν ὑπομύοντας. οἷς μὲν ἡδὴ προαπαντῶσι τὰ χαρίσματα, καὶ τὰ τῆς Ἁγίας Πνεύματος δωρήματα, αὐτοὺς ἅμα τῷ προσελθεῖν μὲν πίστεως καὶ αἰθήσεως, ἀλλὰ καμμάτων καὶ ἰδρώτων καὶ πόνων, ἔστιν ὅτε ἐν τῷ κόσμῳ τυγχάνουσιν. ἔτι δίδωσι τὴν χάριν ὁ Θεός, ἢ ἀργῶς, ἢ δὲ ἀκαίρως, ἢ δὲ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ σοφίᾳ τινὶ ἀρρήτῳ, καὶ ἀκαταλήπτῳ, εἰς τὸ δοκιμαθῆναι τὴν προαίρεσιν, καὶ τὸ αὐτεξέσσιον θέλημα τῷ ταχέως ἐπιτυχόντων τῆς θείας χάριτος, εἰ ἤδοντο τῆς ἀεργεσίας καὶ τῆς πρὸς αὐτὴν φροσύνης χρηστότης, καὶ γλυκύτητος τῆς Θεῆς, καὶ ἀναλογίαν τῆς αὐτοῦ πόνων ἰδίων χάριτος, ἥς καταξιοθεύτες ὀφείλουσι σπεύδω, καὶ δρόμον, καὶ ἀγῶνα, καὶ τὸν ἐκ θελήματος, καὶ προαιρέσεως ἀγάπης καρπὸν ἐπιδείξασθαι, καὶ τὴν ἀμοιβὴν τῷ χαρισμάτων ἀνταποδεῖναι, ταῦτέσιν ὅλος αὐτὴς δίδοντας ἐκδότας εἰς τὴν τῆς Κυρίου ἀγάπην, καὶ τὸ αὐ-

αυτὸ δέλημα μόνον ὑπελάντες, καὶ πάσης σαρκικῆς ἐπιθυμίας τελείως ἀναχωρῶντες. οἷς δὲ καὶ ἀναχωρήσας τὸ κόσμῳ, καὶ ἐν σαρκίοις τὸν αἰῶνα τῆτον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ἐν πολλῇ προσκαρτερήσας δ' ἡσ, καὶ νηστείας, καὶ σπουδῆς, καὶ ἡδ' λοιπῶν ἀρετῶν τυγχάνουσιν, ἐκ δ' οὗτος ὁ Θεὸς δίδωσι τὴν χάριν καὶ τὴν ἀνάπαυσιν καὶ ἀγαλλίασιν τῷ πνεύματος, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ τὴν δωρεὰν ἐπέχων. καὶ τὸτο ἐκ ἀργῶς, ἐδὲ ἀκαίρας, ἐδὲ ὡς ἐτυχον, ἀλλὰ σοφία τινὲ ἀρρήτῳ εἰς δοκιμάσαι τὴν ἀντιθέσιν δέληματος, τὴν ἰδεῖν εἰ πιστὸν καὶ ἀληθῆ ἡγνύται τὸν Θεὸν τὸν ἐπαγγελιάμενον τοῖς αἰῶσι δίδοναι, καὶ τοῖς κρέουσιν ἀνοίγειν θύραν ζωῆς, τὴν ἰδεῖν καὶ πιστεύσαντας εἰς ἀληθείας τῆς λόγῳ αὐτῷ, εἰ ἕως τέλους πειθαρχήσας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως καὶ σπουδῆς, αἰτῶντες καὶ ζητῶντες, εἰ μὴ πειθαρχήσαντες καὶ ὑποσείλαντες ὑποστροφῶσι, καὶ ἀπιστήσαντες καὶ ἀπειπίσαντες ὀλιγορήσουσι, μὴ εἰς τέλος ὑπομείναντες δ' ἐπὶ τὴν ἀποβολὴν τῷ χρόνῳ, καὶ τὸ δοκιμάσαι τὸ δέλημα, καὶ τὴν προαίρεσιν. ὁ γὰρ μὴ τάχιον λαμβανῶν, δ' ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς καὶ μακροθυμίας τῷ Θεῷ, πλέον ἐκκαίεται καὶ πλέον ὀρέγεται ἡδ' ἑρηνίων ἀγαθῶν, καὶ πλείονα πόσον καὶ σπουδῶν, καὶ δρόμων, καὶ ἀγῶνα, καὶ πάσαν ἀρετῆς κατέσας, καὶ πείναν, καὶ δίψαν, εἰς τὸ ἀγαθὸν ὁσημέραι προσίθισι, μὴ χαυνέμενος ὑπὸ τῆς πῆς κακίας λογισμῶν, ἡδ' συνόντων τῇ ψυχῇ, καὶ εἰς ὀλιγορίαν, καὶ ἀνυπομονήσας, καὶ ἀπελπισμὸν ἐκφρονέμενος, ἢ πάλιν προφάσει μακροθυμίας εἰς χαυνώσας ἑαυτὸν ἐπιδώσας, λογισμῶν πείσας ἡρώματος, ὡς ὅτι ὅτε δήποτε λαμβανῶ τὴν χάριν τῷ Θεῷ, καὶ περὶ οὗτος εἰς ἀμέλειαν ὑπὸ τῆς κακίας ὑποκλεπτόμενος. ἀλλ' ἐφ' ὅσον αὐτὸς ὁ Κύριος δ' ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτῷ, δοκιμάζων τὴν πίσιν, καὶ τὴν ἀγάπην τῷ δέληματος αὐτῷ, αὐτὸς ὀξυτέρως, καὶ ἐκπονετέρας, καὶ ἀνενδοῶς, καὶ ἀπειθαρχήτως, ὀφείλει ζητεῖν τὴν δωρεὰν τῷ Θεῷ, ἅπαξ πεπισδυκῶς, καὶ πληροφορήσας ἑαυτὸν, ὅτι Θεὸς ἀφελδής, καὶ ἀληθινός ἐστιν, ἐπαγγελιάμενος δίδοναι τοῖς καὶ πίστις αἰῶσι τὴν χάριν αὐτῷ ἕως τέλους, ἐν πάσῃ ὑπομονῇ. ταῖς ἡδ' πισταῖς ψυχαῖς πιστὸς καὶ ἀληθὴς ἡγνύται ὁ Θεός, καὶ ἐσφράγισαν ὅτι ἀληθὴς ἐστὶ, καὶ τὸν ἀληθῆ λόγον. ἀκολούθως ἐν τῇ Γαλ. 3. πειραριμῶν τῆς πίστεως ἐντοίκα ἀνακρίνουν ἑαυτὰς, ἐντίσιν ὑπερῶσι τὸ ὅσον εἰς αὐτῷ, ἢ πόνο, ἢ ἀγῶνι, ἢ σπουδῇ, ἢ πίστει, ἢ ἀγάπῃ, ἢ τῇ λοιπῇ τῇ ἀρετῇ κατεσάσει. καὶ ἀνακρίνουν ἐν πάσῃ ἀκρίβειᾳ λεπτότητας, βιάζονται, ὅση δυνάμις, καὶ ἄγχυνται εἰς

τὴν ἐλπίσιν τῷ Κυρίῳ, ἀπαξ πισθῆσθαι, ὅτι ὁ Θεὸς ἀλη-
 θὴς ὢν ἔσπερῃσι τῆς τῷ πνεύματος δωρεᾶς αὐτῶν, ἐφθαμένω-
 σιν ἕως τέλους εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν διὰ πάσης σπεδῆς λαβείαν καὶ
 ἀναμονὴν, ἀλλὰ καταξιώθουσιν τῆς ἑρμῆς χάριτος, ὥς ἔτι ἐν
 σαρκὶ τυγχάνουσι, καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς τρέχουσιν. καὶ ἔτι κινῶσιν
 ὅλῳ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ πρὸς τὸν Κύριον, ἀρνησάμενοι πάντα,
 καὶ αὐτὸν μόνον ἐν πολλῇ ὀψυμῇ, καὶ πείρῃ, καὶ δίψει προσδοκῶ-
 σαι, καὶ τὴν ἀνάπαυσιν καὶ ὀρεξίαν τῆς χάριτος ἐκδεχόμεναι
 πάντοτε, καὶ ἐπὶ μηδενὶ τῶν τοῦ κόσμου ὀρεξάμεναι, καὶ ἀναπαύο-
 μεναι, καὶ δεσμεύμεναι ἐκείνῳ. ἀλλὰ πάντοτε τοῖς ὑλικοῖς λογισ-
 μοῖς ἀντιλέγουσιν, τὴν τῷ Θεῷ βούλῃ καὶ ἀντίληψιν μόνον
 προσδοκῶσιν, ὅποτε ταῖς τοιαύταις σπεδίῳ, καὶ προαίρεσιν καὶ ὑπο-
 μονῇ ἀναδεχομένων ψυχῶν αὐτὸς ὁ Κύριος ἡδὴ κρυπτῶς σώζε-
 σι καὶ βοηθεῖ, καὶ διαφυλάττει, καὶ ὑποσπείρει ἕκαστον τῆς ἀρετῆς
 καρπὸν, καὶ ἐν πόνῳ, καὶ θλίψει τυγχάνουσι, καὶ ἐν ὀπληρώσει
 ἀληθείας, καὶ φανεράσει ψυχῆς, ἐδέξαντο ἐνομήσαντο τὴν χάριν τῷ
 πνεύματι, καὶ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ἐπερμῆς δωρεᾶς, καὶ ἐν πληρο-
 φεῖᾳ ἐκ ἡδονῶν ταύτης διὰ τὴν τῷ Θεῷ ἀρρίπτον σοφίαν, καὶ πρὸς ἀ-
 νεκδιήγητα κείμενα, δοκιμάζοντες ἀσφόδρας τὰς πισθῆσας ψυχὰς,
 καὶ εἰς τὴν ἐκ θέληματος καὶ προαιρέσεως ἀγάπην ὑποσκοπέντες. ὅ-
 ροι γὰρ καὶ μέτρα, καὶ σταθμοὶ τῆς αὐτεξουσίας προαιρέσεως εἰσὶ, καὶ
 τῆς θέληματος τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς εἰς πάσας τὰς ἀγίας αὐτῶ ἐν-
 πολίας, ὅση δύναμις ἀσφάδεως. καὶ ἔτι ἀναπληρῶσαι αἱ ψυχὴν
 τὴν ἀγάπης αὐτοῦ καὶ ὀφειλῆς μέτρον, τῆς βασιλείας καὶ τῆς αἰ-
 νίου ζωῆς καταξιώνται. δίκαιος γάρ ἐστιν ὁ Θεός, καὶ δίκαια τὰ
 κείμενα αὐτοῦ, καὶ προσωποληψία παρ' αὐτοῦ ἔκ ἐστιν, ἀλλὰ κατὰ
 ἀναλογίαν ἢ ἐκ ἐργεσιῶν, ἢ ἐκ σωματικῶν, ἢ ἐκ πνευματικῶν, ἢ ἐκ
 γνώσεως, ἢ ἐκ σωφροσύνης, ἢ ἐκ ἀκελείας, ἢ καὶ ἐν τῇ φύσει ἢ ἐκ
 ἀνθρώπων ὁ Θεός ἀσφόδρας ἐνέθηκεν, ἕκαστον κείνων τὰς καρπὰς
 τῆς ἀρετῆς ἐπιζητήσει, καὶ κατ' ἀξίαν ἀποδώσει ἕκαστῃ καὶ τὰ ἔργα
 αὐτῆς, καὶ δυνατὸν δυνατῶς ἐπιδείξονται. ὁ γὰρ ἐλάττωτος, συγ-
 γνωστός ἐστιν ἐλέως. καὶ ὁ Κύριος λέγει, δῆλος ὁ γνῶς τὸ θέλημα
 τοῦ Κυρίου ἑαυτοῦ, καὶ μὴ ἐπιμάσας, μηδὲ ποιήσας, πρὸς τὸ θέλη-
 μα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλὰς. ὁ δὲ μὴ γνῶς, ποιήσας δὲ ἄξια
 πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ὅ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζη-
 τήσεται παρ' αὐτοῦ καὶ ὅ πολὺ παρέδωκεν, ὀρεξότερον ἀπαιτήσε-
 σιν αὐτόν· τὴν δὲ γνώσιν καὶ σωφροσύνην ἀσφόδρας νόει, ἢτοι καὶ χά-
 ριν

Σφ. 6.

Λκ.

12.

ἐν ἡ δόμα ἐπαυαίον τὸ πνέματος, ἦτοι καὶ φυσικῶς ἀκολουθίας
 σωτέως, ἢ ἁγείας, καὶ ἁγίας τῶν θεῶν γραφῶν παιδείας. ἕ-
 καστος γὰρ τὴν καρπὴν ἀπαιτιῇται τῆς ἀρετῆς καὶ ἀναλογίαν
 τῶν ὁσίων Θεῶν ἡθουσίων εἰς αὐτὸν ἀεργεσιῶν, ἦτοι φυσικῶν, ἦτοι
 ἐκ θείας χάριτος δεδομένων. ἀναπολογητος τοίνυν ἐστὶ πᾶς ἀνθρω-
 πος ὁσίων Θεῶν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ἕκαστος γὰρ κατ' ὃ ἐγνώ τῆς
 καρπῆς τῆς πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ πάσης ἀρετῆς τῆς πρὸς αὐτὸν,
 ἐκ ἀποαιρέσεως καὶ δολήματος ἀνταπόδοσιν ἀπαιτιῇται, ἦτοι
 δι' ἀκοῆς, ἦτοι μηδέποτε λόγον ἀκέσας Θεῶν. ὑποσκοπεῖσα γὰρ
 ἡ ψυχὴ ἡ πίστις καὶ φιλαλήθης, εἰς πᾶς ὑποκείμενα αἰώνια ἀγαθὰ
 τοῖς δικαίοις, καὶ εἰς τὴν ἀρρίστην τῆς μελλόντος ἐπιφοιτᾶν θείας
 χάριτος ἀεργεσιῶν, ἀναξίαν ἑαυτῶν, καὶ τὴν σπερδὼν αὐτῆς, καὶ
 πόνον, καὶ κόπον ἡγεῖται πρὸς τὰς ἀρρίπτας ἐπαγγελίας τοῦ
 πνέματος. ἕως ὅσον ὁ πτωχὸς τῷ πνέματι, ὃν ὁ Κύριος μακα-
 ρίζει. ἕως ὅσον ὁ πεινῶν καὶ διψῶν τὴν δικαιοσύνην. ἕως ὅσον ὁ
 συνπεφριμμένος τὴν καρδίαν. οἱ ταυτὶν ἀποαίρουσιν ἀλαμβαίνον-
 τες, καὶ σπερδὼν, καὶ πόνον, καὶ πόσον ἀρετῆς, καὶ ἕως τέλος ἐν αὐ-
 τῷ ἁγισμένοι, τῆς ζωῆς, καὶ τῆς αἰωνίου βασιλείας ἐπιτυχῶν ἐξ
 ἀληθείας διωθήσονται. μὴ τοίνυν τίς τῶν ἀδελφῶν κατεπαρίδω
 τῷ ἀδελφῷ, καὶ εἰς οὐσίαν προκοπτεῖται, ὑπὸ τῆς κακίας ὑποκλεπτό-
 μῃος, ὥς ὅτι ἰδὼ ἐγὼ χάρισμα πνευματικὸν κινῆται. ἢ καὶ
 γὰρ ἄξιον ταῦτα Χριστιανῶς ἐνθυμεῖσθαι. τί γὰρ ποιεῖ ἡ αὖριον
 εἰς ἐκεῖνον ἐκ οἴδας. καὶ ποῖον τέλος ἐκείνου, καὶ ποῖον τὸ σὸν, ἀ-
 γνοεῖς· ἀλλ' ἕκαστος ἑαυτῷ προσέχων, ἀνακρινέτω τὴν ἰδίαν συ-
 νείδησιν πάντοτε, καὶ δοκιμαζέτω τὸ ἔργον αὐτοῦ τῆς καρδίας, ποῖαν
 σπερδὼν καὶ ἀγῶνα ὃ ἕως ἔχει πρὸς τὸν Θεόν· καὶ εἰς τὸν τέλειον
 σκοπὸν τῆς ἐλπίδος, καὶ ἀπαθείας, καὶ τῆς καταπαύσεως τοῦ
 πνέματος ὑποσκοπῶν, ἀπαύτως ῥεχέτω καὶ ἀόκνως, ἐν μηδενὶ
 χαλίσματι, ἢ καὶ δικαιώματι πληροφορήματος. Δόξα καὶ προσκυνή-
 σις Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἁγίῳ Πνέματι, εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΕΚ ΤΟΥ

ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΔΕΙ ΓΕΝΝΗΘΗΝΑΙ ΤΗΝ ΜΕΛΛΟΥΣΑΝ ΕΙΣΕΛΘΕΙΝ
ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΝ ΘΕΟΥ ΨΥΧΗΝ.

Καὶ ὁμ ῥόπον τοῦτο γίνῃται.

Ο Μ Ι Α Ι Α Λ.

Ο Ἰ' τὸν λόγον ἀκούοντες, ἔργον τῷ λόγῳ ἐν ταῖς ἑαυτῶν
ψυχαῖς ὀφείλουσιν ἐπιδείξασθαι· ὁ λόγος ᾧ τῷ Θεῷ,
ἐκ ἑστὶ λόγος ἀργός, ἀλλ' ἔργον ἔχει εἰς τὴν ψυχὴν
γινόμενον. ὅθεν τὸ γὰρ καὶ ἔργον λέγεται, ἵνα καὶ ἔργον ἀρετῇ
ἐν τοῖς ἀκούσι. παράχοι τοίνυν ὁ Κύριος τὸ ἔργον τῆς ἀλη-
θείας ἐν τοῖς ἀκούσιν, ἵνα ὁ λόγος ἐγκαρπος ἀρετῇ εἰς ἡμᾶς.
ὥς περ ᾧ σκιά προάγει τὸ σῶμα· ἡ σκιά δὲ τὸ σῶμα διηλοῖ,
καὶ ἡ ἀλήθεια τὸ σῶμα εἴσι. τὸν αὐτὸν ῥόπον καὶ ὁ λόγος ὥς περ
σκιά τυγχάνει τῆς ἀληθείας τῷ Χριστῷ. προάγει δὲ ὁ λόγος τὴν
ἀλήθειαν· οἱ δὲ τῆς γῆς πατέρες ἐκ τῆς ἑαυτῶν φύσεως θνητοὶ τέ-
κνα ἐκ τῷ σώματι αὐτῶν, καὶ τῆς ψυχῆς, καὶ γεννηθῶσι πᾶσιν
συνδὴ ὁπμιελῶς παιδίσκῃσιν ὥς ἑαυτῶν τέκνα, ἕως τέλει οὐδὲν
γινώσκονται, καὶ ἡ δόξα καὶ κληρονόμοι. τοῖς γὰρ πατράσιν ὁ ἀρχὴς
σκοπός, καὶ συνδὴ πᾶσα γίνεται πρὸς τὸ θνητῆσαι τέκνα, καὶ ἑὶ
κληρονόμους, καὶ εἰ μὴ ἐγείνησαν, μεγίστῳ λύπῃ καὶ ὀδυνῇ αὐ-
τοὶ εἶχον, ὥς τε πάλιν θνητῆσαντες, χαρὰν ἔχον. χαίρουσι δὲ καὶ οἱ
συνθνήεις καὶ οἱ γέγοντες. τὸν αὐτὸν ῥόπον καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰη-
σοῦς Χριστός, ὅτι τῆς τῷ ἀνθρώπῳ σωτηρίας φροντίσας, πᾶσαν οἰ-

κωνο-

χορομίαν ἢ ἀπεδῶν ἐπιτέλεσεν ἐξ αρχῆς διὰ πατέρων πατριάρχων, διὰ νόμου ἢ Προφητῶν· ἔχατον καὶ αὐτὸς πνευματικός, καὶ σαυρὴν αἰχμῆς κατατρονῆσας ὑπέμεινε θάνατον· ἢ ἔως ὅλος ὁ κόσμος, ἢ ἡ ἀσπὴ αὐτῆς γέγονεν, ὅπως ἠγνήσῃ ἐξ ἑαυτῆς ἐκ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως πέτρα ἐκ τοῦ πνεύματος, ἀνάσσει διδοκῆσας ἠγνήθῃαι ἐκ τῆς αὐτῆς θεότητος. καὶ ὡς περ οἱ πατέρες ἦτοι, εἰ μὴ ἠγνήσωσι, λυπῶνται· ἔπος ἢ ὁ Κύριος ἀγαπήσας τὸ ἄνθος τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἰδίαν εἰκόνα, ἠθέλησεν αὐτὴς ἐκ τοῦ αὐτῆς σπέρματος ἠγνήσας τῆς θεότητος. εἴτινες ἔν μὴ θελήσωσιν εἰς ταύτην ἠγνήσιν ἐλθεῖν, καὶ ἐκ τῆς γαστρὸς τοῦ πνεύματος τῆς θεότητος ἠγνήθῃαι, πολλὴν λύπην ὁ Χεῖρς ἀναδέχεται, παθῶν δι' αὐτῆς, καὶ ὑπομείνας, ἵνα πάντες σῶσιν. πάντες γὰρ ἀνθρώπου θέλει ὁ Κύριος τῆς ἠγνήσεως καταξιοθῆναι τούτης. ὑπὲρ πάντων ᾧ ἀπέθανε, καὶ πάντας εἰς ζωὴν ἐκάλεσε. Ζωὴ δὲ ὅστις ἡ ἀνάσσει ἐκ τοῦ Θεοῦ ἠγνήσας· αὐτὸς ᾧ ταύτης ζῆσαι ψυχῇ ἀδύνατον, ὥς φησιν ὁ Κύριος, εἰ μὴ τις ἠγνήθῃ ἢ ἀνάσσει, ἢ διώταται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ὥς τε πάλιν ὅσοι πιστεύουσιν τῷ Κυρίῳ, καὶ προσερχόμενοι καταξιώνται τῆς ἠγνήσεως τούτης, χαρὰν ἐμποιοῦσι, καὶ μεγάλῃ ἀγαλλίασιν ἐν ἑσπερίῳ τοῖς τοῖς ἠγνήσαςι γονεῦσι· πάντες τε Ἄγγελοι, καὶ δυνάμεις ἀγριαι, χαίρουσι τῇ ψυχῇ τῇ ἐκ πνεύματος ἠγνήθεισῃ, καὶ ἠγομένη πνεῦμα. τὸ γὰρ τὸ σῶμα ὁμοίωμα τυγχάνει τῆς ψυχῆς, ἢ δὲ ψυχὴ εἰκὼν τοῦ πνεύματος ὑπάρχει. καὶ ὡς περ τὸ σῶμα χαλεπὴ τῆς ψυχῆς νεκρόν ἐστι, μηδὲν δυναμὸν διαπράττειν· ἔπος αὐτὸ τῆς ἐπαρανίας ψυχῆς, χαλεπὴ τῇ θεῇ πνεύματος, νεκρὰ τυγχάνει ἀπὸ τῆς βασιλείας ἢ ψυχῆς, μηδὲν δυναμὸν διαπράττειν τοῦ τοῦ Θεοῦ, αὐτὸ τὸ πνεύματος. ὡς περ ᾧ ὁ ἐκτοκράτης προσέχει τῷ προσώπῳ τοῦ βασιλέως, καὶ γράφει· καὶ ἐπὶ ἐξεναντίας ἢ τὸ πρὸς σωπὸν τοῦ βασιλέως προσέχον αὐτὸν γράφοντι, οὐκόλως καὶ καλῶς ἐκείνος ζωγραφεῖ τὴν εἰκόνα. ἐπὶ δὲ ὑποσέφῃ τὸ πρὸς σωπὸν, ἢ διώταται γράφει, διὰ τὸ μὴ ἀτενίζειν αὐτὸ τῷ γράφοντι· τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ καλὸς ζωγράφος Χεῖρς, τοῖς πιστεύουσιν αὐτῷ, καὶ ἀτενίζουσιν διὰ παντός πρὸς αὐτὸν, οὐδέως ζωγραφεῖ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτῆς ἐπαρανίον ἀνθρώπου, ἐκ τοῦ αὐτῆς πνεύματος, ἐκ τῆς ἐποσάσεως αὐτῆς τοῦ φωτός τοῦ ἀνεκλαλήτου, γράφει εἰκόνα ἑσπερίον, καὶ δίδωσιν αὐτῇ τὸν καλὸν καὶ ἀγαθὸν αὐτῆς νομφίον· εἴτις ἔν ἐκ ἀτενίζει διὰ παντός πρὸς αὐτὸν τὸν πάντων ὑπερδῶν, ἢ μὴ γράφῃ ὁ Κύριος αὐτῇ τὴν εἰκόνα ἐκ τοῦ ἑαυτῆς φωτός· καὶ τὸν αὐτὸν ἀτενίζει

ἡμᾶς εἰς αὐτὸν πισδόντας, καὶ ἀγαπῶντας αὐτὸν, πάντα ῥίψαντες,
καὶ αὐτὰ προσέχοντας, ἵνα χάσας τὴν εἰκόνα τὴν ἐπερανίον,
δοτεῖται ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ ἔως φορέσαντες τὸν Χεῖρον ζωὴν
αἰώνιον λάβωμεν, καὶ ἀπονεύθωμεν πληροφορηθέντες ἀναπαύμεν. ὥς
περ τὸ νόμισμα τῶ χρυσίου, εἰ μὴ λάβῃ καὶ ἐντυπωθῇ τὴν βασι-
λικὴν εἰκόνα, ἔτε εἰς ἐμπορίαν ἀπέρχεται, ἔτε εἰς βασιλείας θη-
σαυρῶν δοτεῖται, ἀλλὰ ὑπόβλητον τυγχάνει· ἔως καὶ ἡ ψυχὴ,
εἰ μὴ ἔχῃ εἰκόνα τῆ ἐπερανίως πνεύματος, ἐν φωτὶ ἀρρήτων Χει-
ρῶν ἐντυπωμένη ἐν αὐτῇ, καὶ χρησιμῶς εἰς τὰς αἰῶνες θησαυρῶν, καὶ
ὑπὸ τῷ ἐμπορίῳ τῆς βασιλείας τῷ καλῶν Ἀποστόλων ὑπόβλητος
γίνεται· καὶ ὅς οὗτος κληθεὶς καὶ μὴ φορῶν τὸ σῶμα τῶ γὰμος, ὥς
ἀλλόθιος ἐξεβλήθη εἰς τὸ ἀλλόθιον σκότος, μὴ φορῶν τὴν εἰκόνα
τὴν ἐπερανίον. τῆτο γὰρ σημεῖον καὶ στίγμα ὑπάρχει τῷ Κυρίου
ἐντυπώμενον ταῖς ψυχαῖς, πνεῦμα φωτὸς ἀρρήτων ὑπάρχον· καὶ ὥς
περ ὁ νεκρὸς ἀρχεὺς, καὶ ὅλος μὴ χρησιμῶς τοῖς ἐκείῃ· διὸ
καὶ ἐκκομίζουσιν αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως καὶ κατατίθενται· ἔως καὶ
ἡ ψυχὴ ἡ μὴ φέρουσα τὴν ἐπερανίον τῶ θεῖκῃ φωτὸς εἰκόνα, τὴν
ζωὴν τῆς ψυχῆς, ὥς περ ἀδόκιμος, καὶ πάντῃ ὑπόβλητος τυγχά-
νεται. καὶ χρησιμῶς ὅς εἰς ἐκείνῳ τὴν πόλιν τῷ ἁγίῳ νεκρῷ ψυ-
χῇ, μὴ φέρουσα φωτεινὸν καὶ θεῖκον πνεῦμα. ὥς περ γὰρ ἐν κόσ-
μῳ ζωὴ τῶ σώματος ἡ ψυχὴ ὄσιν, ἔως καὶ ἐν τῷ αἰωνίῳ καὶ ἐπε-
ρανίῳ κόσμῳ τῆς ψυχῆς ἡ ζωὴ, τὸ πνεῦμα τῆς θεότητος ὑπάρχει.
καὶ τοίνυν τὸν ζητῶντα πιστεῦσαι καὶ προσελθεῖν τῷ Κυρίῳ, ὡς
καλῶν ἐντεῦθεν λαβεῖν τὸ θεῖκον πνεῦμα. αὐτὸ γὰρ ἐστὶν ἡ ζωὴ
τῆς ψυχῆς, καὶ ὅς τῆτο ἐποίησατο τὴν ἑλπίσιν ὁ Κύριος, ἵνα
ζωὴν ἐντεῦθεν δῶ τῇ ψυχῇ τὸ πνεῦμα αὐτῶ. ἔως γὰρ φησι, ἔ-
χετε τὸ φῶς, πισθεῖτε εἰς τὸ φῶς. ἔρχεται τοῦτο, ὅτε ἐκείνι δύ-
νασται ἐργάζεσθαι. εἰς τοίνυν ἐκ ἐξήτασεν ἐντεῦθεν καὶ ἔλαβε
ζωὴν τῇ ψυχῇ τὸ θεῖκον φῶς τῶ πνεύματος, ἐν τῷ ἐξέρχεσθαι
τῶ σώματος, ἐν τῷ ἀετιροῦν τοῖς τοῖς σκότει, ἢ δὴ ἀπορίζεται,
εἰς βασιλείαν ἁγίων μὴ εἰσερχόμενος, ἐν γεννῇ τὸ τέλος ἔχων
μὴ τῶ θανάτῳ καὶ τῷ ἀγγέλιον αὐτῶ. ἡ ὥς περ χρυσίου ἡ ἀρ-
γύριον, ἐπὶ ἐμβληθῇ τῷ πυρὶ, καθαρώτερον καὶ δοκιμώτερον γί-
νεται, καὶ ἔδεν δύναται ἀλλοιωθῆαι αὐτῷ, οἷον ξύλα, ἡ χόρτος.
πάντα ὅς ἐδίδει τὰ προσερχόμενα αὐτῷ, πῦρ γὰρ γίνονται. ἔ-
ως καὶ ἡ ψυχὴ ἐν τῷ πυρὶ τῶ πνεύματος ἀνατρεφόμενη, καὶ τῷ
θεῖκῳ φωτὶ, ὑπὸ ἑδνός τι κακὸν πείσεται ἢ πορνῶν πνεύμα-

Γ' αὐτ.

12.

Γ' αὐτ.

9.

ΠΟΡ.

των. εἰδὲ καὶ προσεγγίσει τι αὐτῇ, ἀναλίσκεται ὑπὸ τῆς ἐπερανίας
 πυρὸς τῆς πνύματος. ἢ ὥς περ πετεινόν, ἐπαὺν ἐν ὕψει πεπεσθῇ,
 ἀμέλειμόν ἐστιν ὡς μηδὲν δεδοικώς θνηστίας, ἢ θνητὰ πονηρά. ἀνα-
 γάρ πε ὃν καταγελαῖ πάντων· ἔτω καὶ ψυχὴ λαβῆσα τὰς πτέρυγας
 τῆς πνύματος, καὶ εἰς τὰ ὕψηλά τῆς ἐρανῆς πετωμένη, πάντων ἀνω-
 τέρα ἔσται, πάντων καταγελαῖ. καὶ ὁ μὲν καὶ σάρκα Γεραὴλ, τότε
 χρίσαντος Μωσέως τὴν θάλασσαν, διήρχοντο κάτω· ἔπει δὲ τί-
 κειν Θεὸς ὄντες, ἐπαύω φελοπαῖσιν ἐπὶ τὴν θάλασσαν πῆς πι-
 κρίας τῆς πονηρῶν διωάμεων. τὸ σῶμα γάρ καὶ ἡ ψυχὴ αὐτῶν,
 οἶκος Θεῶν γεγόνασιν. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅτε ἔπεσον ὁ Ἀδάμ,
 ἦλθεν ὁ Θεὸς φελοπαῖς ἐν τῇ φελοδείᾳ, ἔκλαυσεν, ὡς εἰπεῖν,
 ἰδὼν τὸν Ἀδάμ, καὶ ἔρρικον, ἐκ ποίων ἀγαθῶν, ποῖα ἡρετίσω
 κακά; ἐκ ποίας δόξης ποῖαν αἰχμύλῳ φορεῖς; τί σκοτεινὸς εἶ
 νυν; τί δυσειδής; τί σαπρός; ἐκ ποῖα φωτὸς, οἷον σκότος ἐκα-
 λυφέσαι; καὶ πεσόντος τῆς Ἀδάμ, καὶ ὑποθανόντος ὑπὸ τῆς Θεῶν,
 ἔκλαυσεν αὐτὸν ὁ Ποιητὴς, Ἀγγέλαι, πᾶσαι αἱ διωάμεναι, ἑραιοὶ,
 γῆ, καὶ πάντες τὰ κτίσματα ἐπεσύνθησαν ἐπὶ τῇ θανάτῳ, καὶ τῇ
 πτώσει αὐτῶν. τὸν δὲ δοθέντα αὐτοῖς βασιλεία, δέλον εἶδον γεγο-
 νότα ἐναντίας καὶ πονηρᾶς διωάμεως. σκότος τίνυν ἐνεδύσατο ἐν
 τῇ ἑαυτῇ ψυχῇ, σκότος πικρὸν καὶ πονηρόν. ἐβασιλεύθη δὲ ὑπὸ
 τῆς ἀρχόντος τῆς σκότης. ἔπος μὲν ὁ φελοματισθεὶς ὑπὸ τῆς ληστῆς,
 καὶ ἡμιθανὲς γεροντὸς κατερχόμενος ὑπὸ Γερσαλὴμ εἰς Γερεχά. καὶ
 γὰρ καὶ Λαζάρους, ὃν ὁ Κύριος ἀνέστησεν, ὁ πολλῆς δυσωδίας
 γέμον, ὡς περ μηδὲν διωάσαι τῇ μνήματι προσεγγίσει, σύμβο-
 λον μὲν τῆς Ἀδάμ τῆς πολλῆς δυσωδίας ἐν τῇ ψυχῇ προσλαβόν-
 τος, καὶ μελανίας καὶ σκότης πληρωθέντος. ἀλλὰ σὺ ὅταν ἀκούῃς
 φελο τῆς Ἀδάμ, καὶ φελο τῆς φελοματισμένης, καὶ τῆς Λαζάρους,
 μὴ ὑπολύσῃς σὺ τὸν νῦν ὡς περ εἰς ὅρη, ἀλλὰ εὐδὸν ἐν τῇ ψυχῇ
 σε γίγνη, ὅτι καὶ σὺ τὰ αὐτὰ φελοματα, καὶ τὴν αὐτὴν δυσωδίαν,
 καὶ τὸ αὐτὸ σκότος φορεῖς. ἐκείνους δὲ πάντες ἐσμὲν ὑοὶ τῆς σκοτεινῆς
 γένεας, καὶ πάντες πῆς αὐτῆς δυσωδίας μετέχομεν. ὅπερ ἔν πεπον-
 θε πάθος ἐκεῖνος, τῆτο πάντες ἐκ τῆς σπέρματος Ἀδάμ ὄντες πε-
 πόνταμεν. πῶτον δὲ πάθος συμβέβηκεν, ὡς φησὶν Ἡσαίας.
 ἐκ ἔστι φελομα, ἔπε μάλωφ, ἔπε πληγὴ φλεγμαίνουσα, ἐκ ἔστι
 μάλωγμα ἐπιδείναι, ἔπε ἔλαιον, ἔπε καταδέσμεως ποιῆσαι, ἔπος
 ἀνίατον φελομα ἐφελοματίσθημεν, μόνω τῷ Κυρίῳ διωάτον φερα-
 πεύσαι αὐτό· ὅτι τῆτο δὲ καὶ δὲ ἑαυτῇ ἦλθεν, ὅτι μηδεὶς τῆς ἀρ-
 χαιῶν.

Ἡσα.

1.

χαίων, ἔπε δὲ νόμος αὐτός, ἔπε οἱ Προφῆται τὸτο ἠδυνήθησαν θε-
 απεύσαι· ἔπος δὲ νόμος ἐλθὼν ἐθεράπευσε τὴν πληγὴν ἐκείνῃ
 τῆς ψυχῆς τὴν ἀνάστατον. προσδεχόμεθα τοίνυν τὸν Θεὸν καὶ Κύ-
 ριον, τὸν ἀληθινὸν Θεραπευτὴν, ὃς νόμος δυνατός ἐστιν ἐλθὼν ἰά-
 σαθαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν, κεκοπιακῶς πολλὰ δι' ἡμᾶς. κρεῖται γὰρ
 αἰεὶ τὰς θύρας τῆς καρδιῶν ἡμῶν, ἵνα ἀνοίξωμεν αὐτῇ, καὶ εἰσελ-
 θὼν ἀναπαῖν εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν, καὶ νίψωμεν, καὶ ἀλείψωμεν αὐ-
 τὴν τὰς πόδας, καὶ μονὴν παρ' ἡμῶν ποιήσει. καὶ γὰρ ἐκεῖ οὐκ εἰδίζετο
 ὁ Κύριος, τὸν μὴ νίψαντα τὰς πόδας αὐτῆς. καὶ πάλιν ἄλλα καὶ
 λέγει, ἰδοὺ ἔστηκα ὑπὸ τὴν θύραν ἐὰν ἀκούσῃ τις φωνῆς μου, καὶ
 ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτόν· ὅτι τὸτο γὰρ πολλὰ
 παθεῖν ὑπέμενε, ὅτι τὸ ἑαυτῆς σῶμα εἰς θάνατον, καὶ ἐξαγοράσας
 ἡμᾶς τῆς δουλείας, ἵνα ἐλθὼν τῇ ψυχῇ ἡμῶν μονὴν ποιήσῃ παρ'
 αὐτῇ. ὅτι τὸτο ἐκείνοις τοῖς ἐξ ἀγριεῶν ἐν τῇ κείσῃ ὑπ' αὐτῆς
 πεμπομένοις εἰς γέοντα μὴ τὴν θυβόλῃ φησὶν ὁ Κύριος, ἕξιός
 ἡμῶν, καὶ ἐσυνήγαγέ με. ἐπείνων, καὶ ἐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν·
 ἐδίψων, καὶ ἐκ ἐποτίσατέ με. ἡ δὲ φόβη αὐτῆς, καὶ ἡ πόσις, καὶ
 ἄμφιον, καὶ σέγη, καὶ ἀνάπαυσις ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐστίν. αἰεὶ
 τοίνυν κρεῖται, βεβόητος εἰσελθεῖν πρὸς ἡμᾶς. δεξόμεθα τοίνυν
 αὐτόν, καὶ εἰσαγάγωμεν εὐδον ἡμῶν· ὅτι καὶ ἡμῶν ἡ φόβη, καὶ
 ἡ ζωὴ, καὶ ἡ πόσις, καὶ ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος αὐτός ἐστιν. καὶ πᾶσα ψυ-
 χὴ ἢ μὴ δεξαμένη αὐτὸν εὐδὸν νυν καὶ ἀναπαύσασα, μᾶλλον δὲ
 ἀναπαεῖσα ἐν αὐτῇ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῆς ἐρανῶν μὴ τῆς Ἀγίας,
 κληρονομίαν ἐκ ἔχει, ἔπε εἰς τὴν ἐπεράνιον πόλιν εἰσελθεῖν δύ-
 νηται. αὐτὸς δὲ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, εἰσάγαγε ἡμᾶς εἰς αὐτὴν,
 δοξάζοντάς σε τὸ ὄνομα, σὺ Πατρί, καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι, εἰς τὰς
 αἰῶνας. Ἀμήν.

Α' πικ.

3.

Ματθ.

25.

Δ Ε Ι

 ~~~~~
 *****

Δ Ε Ι

ΤΟΝ ΠΙΣΤΕΥΟΝΤΑ

ΜΕΤΑΛΛΑΓΗΝΑΙ ΤΟΥ ΝΟΥ ΑΥΤΟΥ,

Καὶ πάντα τὰς λογισμὰς εἰς Θεὸν συλλέγειν, ὡς οἷς
 ἀληθείας πᾶσα διακομία τῷ Θεῷ ἐστὶ.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΛΑ΄

Δ εἰ τὸν πιστεύοντα, αἰτεῖν τὸν Θεὸν μεταλλαγῶναι τὰς
 παρορέσεις αὐτῆς, μεταβολῇ καρδίας μεταβαλλομένης
 ὑπὸ πικρότητος εἰς γλυκασίαν, καὶ μνημονεύειν, πῶς ὁ
 τυφλὸς ἰάθη, ἡ αἰμορροῖσα ὁμοίως ἀφαμύνῃ τῷ κρασπέδῳ ἰά-
 σεις ἔτυχε, λεύκων φύσις ἡμερώθη, πυρὸς φύσις ἐνεκράθη, ὅτι
 τὸ ἄκρως καλὸν ὁ Θεὸς ἐστὶ. πρὸς ὃν ὀφείλεις σωμαγαγεῖν τὸν νῦν
 καὶ τὰς λογισμὰς, καὶ μηδὲν ἄλλο ἐννοεῖν, ἢ τὴν προσδοκίαν αὐτῆς
 καθορᾶν. ἢ ποῦ ἂν ἡ ψυχὴ ὡς τέκνα ῥεμβόμενα συλλάγῃ, καὶ νη-
 θεύσῃ τὰς ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐσκορπισμένας λογισμὰς, εἰσαγέ-
 τω εἰς τὸν οἶκον τῆς σώματος αὐτῆς, αἰ προσδοκῶσα τὸν Κύριον,
 ἐν νηστείᾳ καὶ ἀγάπῃ, πότε ἐλθὼν ἐξ ἀληθείας σωμαγάγοι αὐτήν.
 ἀδύνα δὲ τῶ μέλλοντος ὄντος, ἐλπίζετω πλέον ἔτι τοῦ κυβερνήτη
 καλῶς ἐπέλπιζουσα, καὶ μνημονεύετω πῶς καὶ Ρ'αβ εἶσα μὲτ' ἀλλο-
 φύλων ἐπίδοσεν Ἰσραηλῖτας, καὶ μετ' αὐτῶν κατηξιώθη. οἱ δὲ Ἰσ-
 ραηλῖται τῇ ἀγάπῃ εἰς Αἴγυπτον μετεστράφησαν. ὡς ἂν εἶδεν ἡ
 βλάβη τὴν Ρ'αβ ἢ μὲτ' ἀλλοφύλων οἰκησας, ἀλλ' ἡ πίστις ὠκείω-
 σε τῇ μερίδι τῆς Ἰσραηλῆδος· ὅπως εἶδεν βλάβει ἁμαρτία τὰς ἐν
 ἐλπίδι καὶ πίστει τὸν λυβῶντι ἐκδεχομένης, ὅς παρὰ νόμον με-
 ταβάλλει τὰς λογισμὰς τῆς ψυχῆς, καὶ ποιεῖ αὐτὴς θεῖκας, ἑρα-
 νίας, ἀγαθὰς, καὶ διδάσκει τὴν ψυχὴν, εὐχὴν ἀληθινὴν, ἀπὸ
 εἰσα-

Η' σ. 2.
45.

εἰσάσων, ἀρρέμβασον. μὴ φοβῆ, φησὶν, ἐγὼ ἐμπεροδύσω πο-
ρεύομαι, καὶ ὅρη ὁμαλίᾳ, θύρας χαλκᾶς σικτερίσω, καὶ μοχλῆς
σιδηρῆς συνθλάσω. καὶ πάλιν, ἀπόσχε, φησι, σεαυτῷ μήποτε
γίνεται ῥῆμα κρυπτόν ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀνόμημα. μὴ ἔπης ἐν
τῇ καρδίᾳ σου, τὸτο τὸ ἔθνος πολὺ καὶ ἰχυρόν. ἐὰν μὴ ἡμεῖς χα-
νωθῶμεν, καὶ ἀδωδῶμεν πᾶς νομᾶς τοῖς ἀτάκτοις λογισμοῖς τῆς
κακίας· ἀλλὰ τῷ θελήματι ἡμῶν ἔλκωμεν τὸν νῦν, βιαζόμενοι
τῆς λογισμῆς ἀπὸς τὸν Κύριον. πάντως ὁ Κύριος τῷ θελήματι
αὐτοῦ ἐλεύσεται ἀπὸς ἡμᾶς, καὶ ὅς ἀληθείας σωμαγάγοι ἡμᾶς
ἀπὸς ἑαυτὸν· πᾶσα γὰρ ἡ εὐαρέσκησις καὶ ἡ ἀκονία ἐν τοῖς θαλο-
γισμοῖς ὄσιν. ὥς περὶ δασὸν ἀρίσται τῷ Κυρίῳ προσδοκῶν αὐτὸν
αἰεὶ ἔσονται. ζητῶ αὐτὸν ἐν τοῖς θαλογισμοῖς, καὶ βιαζόμενος καὶ
ἀναγκάζων τὸ ἑαυτοῦ θέλημα, καὶ τὴν προαίρεσιν ἀπὸς αὐτὸν αἰεὶ
ἀνατείνεσθαι, καὶ ὅρα πῶς ἔρχεται ἀπὸς σε, καὶ μολὼν ποιεῖται ὡς
σοι. ὅσον γὰρ σωμαγῆς τὸν νῦν σε εἰς τὴν ζήτησιν αὐτοῦ, πολὺ
πλέον αὐτὸς ἀναγκάζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐσπλαγχνίας καὶ χρηστό-
της ἐλθεῖν ἀπὸς σε, καὶ ἀπαυτῶσαι σε. ἔστηκε γὰρ θεωρῶν σε τὸν
νῦν, τῆς θαλογισμῆς, πᾶς ἐνθυμήσεις. ὁπισκοπῶν πῶς ζητεῖς αὐ-
τὸν, καὶ εἰ ὅς ὅλης τῆς ψυχῆς σου, εἰ μὴ νοθρῶς, εἰ μὴ ἀμελῶς.
καὶ ὅταν ἴδῃ τὴν σκεδῶσιν ἀπὸς τὴν αὐτοῦ ζήτησιν, τότε φανερῶ-
νται καὶ ὁπραινέται σοι, καὶ τῆς αὐτοῦ βοηθείας μεταδίδωσι, καὶ τὴν
νίκην σοι ποιεῖ, ῥυόμενός σε ἐκ τῆς ἐχθρῶν σου. θεωρήσας γὰρ ἀπό-
τερον τὴν σὴν ἀπὸς αὐτὸν ζήτησιν, καὶ ὡς ὅλως σου τὴν προσδο-
κίαν, ἀδελείπῳ ἀπὸς αὐτὸν ἔχεις. ἔπος διδάσκει, καὶ δίδωσί
σοι ὑψίῳ ἀληθινῶ, ἀγάπῳ ἀληθινῶ, ἡτίς ὄσιν αὐτὸς ἐν σοὶ
πάντα γιγνόμενος, ὡς ἀδελφός, ξύλον ζωῆς, μαργαρίτης, σέφιμος,
οἰκοδόμος, γεωργός, παρθένος, ἀπαθής, ἄθραπος, Θεός, οἶνος,
ὕδαρ ζῶν, ἀρόβατος, κυμῖος, πολεμιστής, ὅπλον, πάντα ἐν πᾶ-
σι Χεῖρός· καὶ ὡς περὶ τὸ νήπιον ἐκ οἴδον ἑαυτὸ θεραπεύσαι, ἢ
παινεῖται, ἀλλὰ μόνον ὑποβλέπει ἀπὸς τὴν μητέρα, καὶ οἶον πότε
ἐσπλαγχνιθεῖσα τὸτο ἀναλάβηται. ἔπος αἰεὶ πιστὰ ψυχὰς μόνῳ τῷ
Κυρίῳ ἐλπίζουσιν αἰεὶ, πᾶσαν δικαιοσύνην αὐτοῦ ὑπομένουσιν· ὡς
περὶ γὰρ χαεῖς τῆς ἀμπέλης τὸ κλήμα φύεται, ἔπος καὶ ὁ αὐτοῦ
Χεῖρ δικαιοῦνται θέλων, ὡς ὁ ληστής καὶ ὁ κλέπτης ἔστιν, ὁ μὴ
ὅς τῆς εἰσόδου ἐισερχόμενος, ἀλλὰ ἀπαχόθεν ἀναβαίνων· ἔπος ὁ
αὐτοῦ τῷ δικαιοῦντος ἑαυτοῦ δικαίμενος. ἀρωμεν ἐν τῷ σώματι τὸτο,
καὶ ποιήσωμεν θυσιαστέον, καὶ ὁπρῶμεν ἐπαίῳ πᾶσαν ἡμῶν τὴν
ἐνδύ-

ἐν θύμῳ, καὶ διηδῶμεν τῷ Κυρίῳ, ἵνα πέμψῃ ἐξ ἑρῶν τὸ ἀε-
 ρατον καὶ μέγα πῦρ καὶ καταφάγῃ τὸ θυσιάστηριον, καὶ πάντα τὰ ἐν
 αὐτῷ· καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς τῷ Βαὰλ πέσωσιν, αἱ τινὲς εἰσὶν ἀντι-
 κείμεναι ἐνέργειαι. καὶ τότε ὀφείμεθα τὸν πνευματικὸν ὑπὲν, ὡς ἱ-
 χνος ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν ψυχῇ, ὡς τε λησθῆναι ἐν ἡμῖν τὴν
 τῷ Θεῷ ἐπαγγελίαν, καθὼς εἴρηται ἐν τῇ Πρὸφῃτῃ, ἀπορρώσῃ,
 καὶ ἀνοικοδομήσῃ τὴν σκυλευὴν Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κα-
 τίσκαρμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσῃ, ἵνα τὴν ἐν νυκτὶ καὶ σκότει
 διαπορεύειν ψυχὴν ἐν μέθῃ ἀγνοίας, τῇ ἰδίᾳ χρησώπῃ ὁ Κύ-
 ριος ἐπιλάμψῃ, καὶ λοιπὸν ἀννήψασα ἐκείνη ἀποσκόπως ὁδεύῃ
 τὰ τῆς ἡμέρας καὶ ζωῆς ἔργα ἐπιτελῶσα. ἐκεῖθεν γὰρ ῥέφεται ἡ
 ψυχὴ, εὐδα καὶ εὐδοίᾳ, ἥτοι ἐκ τῷ αἰῶνος τέπει, ἥτοι ἐκ τῷ πνεύ-
 ματος τῷ Θεῷ. καὶ ὁ Θεὸς ἐκεῖ ῥέφεται, καὶ ζῇ, καὶ ἀναπαύεται, καὶ
 ἀναστρέφεται. τὸ λοιπὸν ἕκαστος εἰ βέλεται, δοκιμάσαι ἑαυτὸν δύ-
 νηται, πόθεν ῥέφεται, καὶ πῶς ζῇ, καὶ ἐν οἷς ἔστιν· ἵν' ἔπος τοῖ-
 στας, καὶ τὴν ἀκριβῆ ἀγκέλισιν κτισάμενος τῇ πρὸς τὸ ἀγαθὸν ὁρ-
 μῇ τελείως ἑαυτὸν ὁπιδῷ. λοιπὸν προσερχόμενος, ἐν τῇ ἀλγῇ
 προσέχε σθεαυτῷ, ἐπέχων τοῖς λογισμοῖς καὶ ταῖς ἐνεργείαις πό-
 θεύεισιν, ἐκ τῷ Θεῷ, ἢ ἐκ τῷ ἐναντίῳ· καὶ τίς προσφέρει ῥοφίῳ
 τῇ καρδίᾳ, ὁ Κύριος, ἢ οἱ κοσμοκράτορες τῷ αἰῶνος τέπει. καὶ
 δοκιμάσασα καὶ ὁπηνύσσα, ὡ ψυχὴ, αὐτὴ τὸν Κύριον ἐν πόνῳ καὶ
 πόθῳ ῥοφίῳ ἑραῖον, καὶ αὐξήσει καὶ ἐργασίαν Χειρῶν καὶ τὸ εἰ-
 ρηνικόν, ἡμῶν δὲ τὸ πολίτευμα ἐν ἑρῶνις ὑπάρχει· καὶ ἐκ ἐν
 χήματι καὶ τύπῳ ὡς τινες νομίζουσιν. ἰδοὺ ὃδ', ἡδ' ὁρῶμεν ὁσε-
 βείας μόνον ἐχόντων, ὁ νῆς καὶ ἡ διανόια ἔοικε τῷ κόσμῳ, ἰδοὺ ὁ
 σεισμός καὶ ὁ σάλος τῆς προαιρέσεως αὐτῶν, ἡ ἀσάτος γνώμη, ἡ
 δειλία, καὶ ὁ φόβος καὶ τὸ εἰρημικόν, σενῶν, καὶ ῥέμων ἔση ὅτι
 τῆς γῆς, καὶ τὴν ἀπιστίαν καὶ σύγχυσιν ἡδ' ἀσάτων λογισμῶν, ὁ-
 στας ἄρας σαλδόμοιροι, ὡς οἱ λοιποὶ πάντες ἄνθρωποι. χήματι δὲ
 μόνῳ, καὶ τῇ τοῖματι διαφέρουσιν οἱ τοῖτοι τῷ κόσμῳ, καὶ σαματικοῖς
 κατορθώμασι τῷ ἔξω ἀνθρώπῳ, τῇ δὲ καρδίᾳ καὶ τῷ νῷ κόσμῳ
 σύρονται, καὶ δεσμοῖς γνήνοις, καὶ μεριμνῶν ἀνωφελῶν ἐμπεδίσχον-
 ται τὴν ἐξ ἑρῶν εἰρλίαν ἐν καρδίᾳ μὴ κτισάμενοι, καθὼς φησὶν
 ὁ Ἀπόστολος, ὅτι ἡ εἰρλίαν τῷ Θεῷ βραβόλεται ἐν ταῖς καρδίαις ἡ-
 μῶν, ἥτις ἐστὶ βασιλεύουσα, καὶ ἀνακαινίζουσα πᾶς ἡδ' ἐκείνη διανοίας,
 ἐν ἀγάπῃ Θεῷ, καὶ πάσης τῆς ἀδελφότητος. Δόξα καὶ προσκυνώσεις
 Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι, εἰς πᾶς αἰῶνας. Ἀμήν.

Λ' μὲν.
9.

Φιλ. 3.

Γεν. 4.

Κολοσ.
3.

Η'

Η ΔΟΞΑ

ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΝΥΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΑΥΤΩΝ ΨΥΧΑΙΣ ΕΜΜΕΝΕΙ.

Μέλλουσα ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀγαθᾶς Φανερωθῆναι,
 ἐδοξάσαι τὰ σώματα κατ' ἀγαλογίαν τῆς αὐτῆς ἀ-
 σεβείας.

ΟΜΙΛΙΑ ΑΒ.

Αἱ τὰ κόσμους τὰς γλώσσας διάφοραί εἰσι. παντὸς γάρ
 ἔθνους ἰδίαν γλῶσσαν ἔχει. οἱ δὲ Χριστιανοὶ μίαν καὶ
 νῦν γλῶσσαν μιανθάνουσι, καὶ ὅλοι ὑπὸ μίαν σοφίαν
 παιδίζονται. Οἷον σοφίαν, ἡ τὰ κόσμους τὰς, ἕτε τὸ αἶνος τὸ πα-
 ρερχομένη. καὶ ὡς πεπατήσιν εἰς τὴν κτίσιν ταύτην οἱ Χρι-
 στιανοί, εἰς καινότερας θείας ἐκρήσεις ἐμπίπτουσιν, καὶ εἰς δόξας, καὶ
 μυστήρια ἀπὸ τῆς φαινομένης λαμβάνοντες τὰς ἀφορμὰς. ἔστι ζώων
 ἡμέρων γέννη, οἷον ἵππος, καὶ βῆς· ἕκαστον αὐτῶν ἴδιον σῶμα ἔ-
 χει, καὶ ἰδίαν φωνὴν· τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τοῖς θηρίοις. ὁ λέων ἴδιον
 σῶμα ἔχει, καὶ ἰδίαν φωνήν. ὁ ἔλαφος ὁμοίως. καὶ ἐν τοῖς ἐρπε-
 τοῖς διαφορά πολλή· καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς πολλὰ σώματα, ἄλλο
 σῶμα, καὶ φωνὴ αἰψή, καὶ ἄλλο σῶμα καὶ φωνὴ ὀξύτερη. τὰ αὐτὰ
 καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἔστι. σώματα πολλὰ μὴ εἰκόπε ἀλλήλοις, καὶ
 ἐν τῇ γῇ σπέρματα πολλὰ εἰσι, ἀλλ' ἕκαστον σπέρμα ἴδιον ἔχει
 καρπὸν, καὶ δένδρα πολλὰ εἰσιν, ἀλλ' εἰσὶ δένδρα μείζονα, καὶ εἰσὶ
 δένδρα μικρότερα· καὶ αὐταὶ αἱ ὁπῶραι διαφοράν ἔχουσι πολλήν.
 ἕκαστον γὰρ αὐτῶν ἰδίαν γεῦσιν. καὶ εἰσὶ βοτάναι, καὶ ἐν αὐταῖς
 διαφοράι πολλαί, αἱ μὲν εἰς ὑγίαν ἀποχωρεῖσαι, αἱ δὲ εἰς δω-
 δίαν ρόνον. ἕκαστον δὲ τῶν δένδρων, εὐδοθεὶς ἐκφέρει τὰ ἐκ-
 τὸ

δύματα φαινόμενα φύλλα, καὶ ἄνθη, καὶ καρπός. ὁμοίως καὶ τὰ
σπέρματα οὐδέν ἐν δύματα φέρει φαινόμενα. καὶ αὐτὰ πὰ κείνα οὐ
δοδεῖ ἐκφέρει ἐν δύματα, καὶ καλλωπίζει τὴν χλόην. ἔτι καὶ τῷ
Χρυσιανῶν, ὅσοι κατ' ἐξέλιξιν ἀπὸ τῆς ἐκείνου κτίσεως τὸ ἐπεριβαίνον
οὐδύμα, αὐτὸ ἐκείνο ἔχει τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐμμελῶς. καὶ ἐπειδὴ
ἀπὸ Θεοῦ πορεύεται ἐκλυθῆναι τὴν κτίσιν ταύτην, καὶ παρελθεῖν
τὸν ἔραν καὶ τὴν γῆν, τὸ ἐνδύσαν, καὶ δοξάσαν ἀπὸ τῆς νύκτος οὐδύμα
ἔρανον τὴν ψυχὴν, ὅπερ ἐκτίσαντο ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐκείνο καὶ τὰ γυ-
μνά σώματα ἅπερ αἰσθάνονται ἐν τῷ πύθον, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ τὸ
ἐκτελεσθῆναι σώματα. ἀλλὰ διὸν ὅτι περὶ βαλὼν ταῦτα δόξα. ὁ δὲ
τῆς νύκτος λαμβάνουσιν οἱ Χρυσιανοὶ δόμα καὶ οὐδύμα ἀόρατον, καὶ ἔρα-
νον. ὡς περὶ δὲ τὰ πορεύματα, ἢ αἱ κάμηλοι χορτὸν δειρίσκοντα,
λάβρας καὶ ὄξυς προσέρχονται τοῖς βράμασι, καὶ ἐκκλίσιν. ἔτι
φύλῳ ἑαυτοῖς, ἐν δὲ καιρῷ πείνης, αὐτὸ ἐκείνο ἐκ τῆς κοιλίας ἀ-
ναφέρει, καὶ ἀναμυκκῶνται, καὶ ἔχει ὡς ἔοφλῳ, ἅπερ ἐκτελεσθῆναι
σε. ἄλλοτερον. ἔτι καὶ ὅσοι νύκτος ἔρπασαν τὴν βασιλείαν τῆς ἔρα-
νῶν, καὶ ἐκδοσαντο τῆς ἐπεριβαίνον βράσεως ἐν πνύματι ζήσαντες,
ἐν τῇ καιρῷ τῆς ἀναστάσεως αὐτὸ ἐκείνο ἔχει σκεπάζον καὶ ἐκ-
δοσαν αὐτῶν ὅλα τὰ μέλη. κατὰ τὸν ἐπομῆν τὴν ἔκδοσαν τῶν
σπέρματων, ὅτι πολλὰ ἐν μιᾷ γῇ σπείρεται, καὶ ἔκδοσαν καρπὸς
δίδωσι, μὴ ἐοικῶς ἀλλήλοις. ὁμοίως καὶ περὶ τῶν δένδρων, ὅτι
τὰ μὲν αὐτῶν εἰσι μέγιστα, τὰ δὲ μικρότερα, μία δὲ γῆ πᾶς ρίζας
ὅλων κατέχει. ἔτι καὶ ἡ ἐπεριβαίνον ἐκκλίσιν μία ἔστι, ἀναγ-
μῆτος ὅτιν, ἕκαστος δὲ ἰδίως κελύμεται ὑπὸ τῆς δόξης τῆς πνύ-
ματος. ὡς περὶ γὰρ τὰ πετεινὰ ἀπὸ τῆς σώματος τὰ ἐνδύματα τῶν
πτερῶν ἐκφέρει, ἔκδοσαν δὲ εἰν ἐν αὐταῖς πολλὰ. τὰ μὲν γὰρ
προσχειρότερον πέτανται, τὰ δὲ ἐν αἰερί ἵπτανται. ἢ ὡς περὶ ὁ ἔ-
ρανός τις εἰσι, καὶ ἔχει πολλὰς ἀστέρας ἐν ἑαυτῇ, τὰς μὲν λαμπα-
ρές, τὰς δὲ μέγιστας, τὰς δὲ μικρότερας, ὅλοι δὲ ἐν ἑαυτῇ πε-
πηγμειοῖ εἰσιν. ἔτι καὶ οἱ Ἄγγιλοι ἐν ἐν ἑαυτῇ τῇ ἀερί, καὶ
ἐν τῇ ἀόρατῳ γῇ ἔκδοσαν ἐκκλίσιν εἰσιν. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ
εἰς αὐτὸν τὸν Ἄδὰμ λογισμοὶ ἐκκλίσιν, ἔκδοσαν εἰσι. τὰ δὲ
πνεῦμα ἐν τῇ καρδίᾳ ἐκκλίσιν ὅλα λογισμὸν ποιεῖ, καὶ μίαν
καρδίαν, οἱ κάτω γὰρ καὶ οἱ ἄνω ὑπὸ τοῦ πνύματος κυβερνῶν-
ται. τί δὲ εἰσι τὰ διχληνῶν ζωῶν ἐπειδὴ τοῖς φῶσιν οὐκ εἰσι δὲ
δὲ τῶν περὶ τὴν τὴν ὁδὸν, εἰς τύπον καίται τῶν ἐν τῇ νόμῳ πα-
ρομοιῶν ὁρῶν. ὡς περὶ δὲ ἡ σκία τῆς σώματος ἐκ αὐτῆς τῆς σώ-
ματος

ματος ἐσιν, ἀλλὰ ὑπακούειαν σαρκικῶ πληρῶσαι ἔδιδυάται. σκιά
 γὰρ ἑαύματα ἐπαθεῖναι ἔδιδυάται, φοβῶν δένει, ἢ λαλήσαι. ἐξ
 αὐτῆ δὲ ἐστὶ τὸ σῶματος, καὶ ἀπολαμβάνουσα διηλοῖ τὴν παρουσίαν
 τὸ σῶματος. ἔπος καὶ ὁ νόμος ὁ παλαιὸς σκιά ἐστὶ τῆς καινῆς ὑπα-
 κούειας. ἀποδηλοῖ δὲ ἡ σκιά τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ ὑπακούειαν πινύ-
 ματος ἔκ ἔχον. ἔ γὰρ ἡδυνάτω Μαυσῆς σάρκα ἀπειβεβλήμενος
 εἰσελθεῖν εἰς τὴν καρδίαν, καὶ ἀφελέσθαι τὰ ῥυπαρὰ ἐνδύματα τὰ
 σκότους, εἰ μὴ πνεῦμα ἐκ πινύματος, καὶ πῦρ ἐκ πυρὸς λύει τὴν
 δυνάμιν τὸ ποτὴρ σκότους. ἀπεικμὴ γὰρ ἡ ἐν τῇ σκιά τὸ νόμος,
 διηλοῖ προσεγγίζουσα τὴν ἀληθειᾶν ἀπεικμὴ τῆς καρδίας καὶ
 τὸ βάπτισμα τὸ νόμος σκιά ἐστὶ τῆς ἀληθείαν πραγμάτων. ἐκεῖ
 γὰρ σῶμα ἀπέπλυνεν. ὡς δὲ τὸν ἐρρύπαμενον νῦν βάπτισμα
 πυρὸς καὶ πινύματος καθαρίζει καὶ ὑποπλύνει. ἐκεῖ ἱερὸς ἀδελφείαν
 ἀπειβεβλήμενος εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια, ὑπέρτε ἐαυτὸ καὶ τὰ λαὸν προσ-
 φέρων θυσίαν. ὡς δὲ ἀρχιερεὺς ἀληθινὸς ὁ Χριστός, ἅπασι εἰσηλ-
 θεν εἰς τὴν ἀχειροποιήτην σκηνὴν, καὶ τὸ αἶμα θυσιαστικόν, τὰς
 αἰτήσεις αὐτὸν ἔποιμος καθαρῶσαι, καὶ τὴν μεμολοσμένην σωείδη-
 σιν. λέγει γὰρ, μετ' ὑμῶν ἔσομαι ἕως τῆς σιωπῆς τῶ αἰῶνος.
 εἶχον ὁ ἀρχιερεὺς ἐπὶ τὴν σκηνήν, δύο τιμὴς λίθας, καὶ εἶχον τὰ
 ὀνόματα τῶ δώδεκα Πατριάρχων. τὸ ἄρροφον ἐκεῖ τύπος ἐστίν. ἔ-
 πος γὰρ καὶ ὁ Κύριος ἐνδυάμενος τὰς δώδεκα Ἀποστόλους, ἀπέ-
 σειλαν αὐτὰς εὐαγγελιστὰς, καὶ κήρυκας ὄντας τὸ κόσμῳ. ὅρας πῶς
 ἡ σκιά προσεγγίζουσα, τὴν ἀλήθειαν δείκνυσιν; ὅν δὲ ἔσπον ἡ
 σκιά ὑπακούειαν ἐκ ἔχει, ἔτε πόνους ἰάται, ἔπος ἐδὲ ὁ παλαιὸς
 νόμος τὰ ἑαύματα τῆς ψυχῆς καὶ τὰς πόνους ἰάσασθαι ἡδυνήθη. ἔ-
 δε γὰρ εἶχε ζῶν. δύο γὰρ πρόσωπα συναπτόμενα, τελειότερα
 πρῶτον ἀπεργάζεται, οἷον δύο ὑπακούειαν. κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίω-
 σιν Θεὸν γέγονεν ὁ ἄνθρωπος, δύο ὀφθαλμοὺς ἔχει, δύο ὀφθαλμοὺς
 δύο χεῖρας, δύο πόδας, καὶ εἰς συμβῆ μονόφθαλμον εἶναι, ἢ μο-
 νόχειρα, ἢ μονόπουν, ὡς περ ὁπίμωνος ἐστίν, ἢ ὡς περ πετασθὲν εἰς
 ἔχρη πτερὸν ἐν, ἐν τῷ ἐν πετασθῶναι ἔδιδυάται. ἔπος καὶ ἡ φύσις
 τῆς ἀνθρωπότητος, εἰς καθ' ἑαυτὴν γυμνὴ ὑπομένει, καὶ μὴ λάβη
 πὴν μίξιν, καὶ πὴν κοινωνίαν τῆς ἐπερανίης φύσεως, ἐδὲ διορθώθη
 ἀλλ' ἔμεινε γυμνή, καὶ ὁπίμωνος εἰς τὴν φύσιν αὐτῆς ἐν ῥυπαρίᾳ
 πολλῇ, αὐτὴ γὰρ ἡ ψυχὴ, τὰς Θεῶν καὶ οὐκ ἐκείνων ἐστὶ λήθη, καὶ
 ὑμῶν βασιλείας. λέγει γὰρ, ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐμωλευθή-
 σω. ἔπος ἐδόκησεν ὁ Θεός, ὅτι κατελθὼν ἐξ ἁγίων ὑπεράνω,

Δεκ.
28.

Δεκ.
26.
2. Κορ.
6.

συμ-

συμφέλει λαβεῖ τὴν φύσιν σου τὴν λογικὴν, τὴν σάρκα τὴν ἐκ τῆς
 γῆς, καὶ συνεκείρασε τὴν θεῖαν αὐτῇ πνεύματι, ἵνα καὶ σὺ ὁ χοι-
 κὸς δέξῃ τὴν ἐπερασίον ψυχὴν· καὶ ὅταν ἡ ψυχὴ σου κοινωνήσῃ τῷ
 πνεύματι, καὶ εἰσέλθῃ ψυχὴ ἐπερασίως εἰς τὴν ψυχὴν σου, τότε εἰ
 τέλειος ἄνθρωπος ἐν Θεῷ, καὶ κληρονόμος καὶ υἱός. ὥς περ δὲ τὸ
 μέγεθος τῷ Θεῷ, καὶ τὸ ἀκατάληπτον αὐτῷ, ἕτε οἱ ἀνὰ αἰῶνας
 χαρῶσιν, ἕτε οἱ κάτω. ἕτως πάλιν τὸ λεπτὸν τῷ Θεῷ, καὶ ὅπως
 συσμικρύνεται λεπτοῖς καὶ μικροῖς, ἕτε οἱ ἀπὸ κόσμοι, ἕτε οἱ ὀπί-
 ρητοι καταλαβεῖν διδύσονται. ὥς περ γὰρ τὸ μέγεθος αὐτῷ ἀκατά-
 ληπτον, ἕτως καὶ τὸ λεπτὸν αὐτῷ καὶ συμβαίνει, ὅτι οἰκονομεῖται
 εἰς θλίψεις εἶναι, καὶ πένθη, καὶ εἰζήματα, καὶ ἃ νομίζεις ἐκαντία,
 ταῦτα ὑπὲρ τῆς ψυχῆς σου γίνεται. εἰ ἐν τῷ κόσμῳ θέλεις εἶναι
 καὶ πλετεῖν, ἀπαντᾷ σοι πᾶσα ἀτυχία. ἀρχὴ κατ' ἐαυτὸν λογι-
 ζέσθαι, παρ' οὗ ἐκ εὐτυχίας εἰς τὸν κόσμον, ἀπελθὼν ἂν ὑποτάσσ-
 σμαι, καὶ τῷ Θεῷ δουλέω. λοιπὸν ἐρχόμενος ῥῆδε, ἀκούεις τῆς
 ἐντολῆς λεγούσης, πάλιν σὸν καὶ ὑπάρχοντα, μίσησον κοινωνίαν
 σαρκικὴν, δέδωσκον τῷ Θεῷ· τότε ἀρχὴ ἀχαλεπῆν τῇ ἀτυχίᾳ
 σου τῇ ἐν τῷ κόσμῳ, ὅτι ἔξ' ἀποφάσεως δέξομαι ὑπὸ ἡκούης τῆς
 ἐντολῆς τῷ Χριστῷ. λοιπὸν εἰ ἐν μέρει ἐν τοῖς φαινόμενοις ἤλλα-
 ξάς σε τὸν νῦν, καὶ ἀναχώρησας κόσμῳ, καὶ κοινωνίας σαρκικῆς· ἕ-
 πως ἐν ᾗ καὶ σὺ καὶ εἰς τὸν νῦν ἀλλοτριῶσαι ὑπὸ σαρκικῆς φρονήματος,
 εἰς φρόνημα ὑψαίνου. λοιπὸν εἰς αὐτὴν τὴν ἀπολύην ἀρχὴ ἀχαλεί-
 νειν, καὶ ἐκ ἐκείνης ἔχεις ἀνάπαυσιν, ἢ μόνον τὴν μέμνην, καὶ τὸν
 πόνον, ἵνα κτήσῃ ὁ ἡκεσας. ὅτε νομίζεις ὅτι ἐποίησας πάντα ἀ-
 ποτεξάμενος, ποιεῖ λόγον μετ' αὐτοῦ ὁ Κύριος. τί καυχᾶσαι; ἔχει
 τὸ σῶμά σου καὶ τὴν ψυχὴν ἐγὼ ἔκτισα; τί ἐποίησας σὺ; ἀρχί-
 ται ἡ ψυχὴ ἐξομολογημένη δέσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ λέγειν, ὅτι πάν-
 τα σὰ ἐσιν, ὁ οἶκος εἰς ὃν εἰμι, σὸς ἐστὶ. τὰ ἐνδύματά μου, σὰ ἐ-
 σιν. ἐκ σὺ βρέφμαι, καὶ ὑπὸ σὺ οἰκονομεῖμαι εἰς πᾶσαν χεῖραν.
 τότε ἀρχεται ὁ Κύριος πρὸς ταῦτα λέγειν, χάριν σοι ἔχω, τὰ ὑ-
 πάρχοντα σὰ ἐσιν, τὸ θέλημα τὸ ἀγαθόν, σόν ἐστι. καὶ ἔξ' αὐτῆς τὴν
 πρὸς μέσον ἀγάπην, ἐπεὶ προσέφυγές μοι, δεῦρο λοιπὸν δώσω σοι,
 ἃ ἕτε σὺ ἔως ἄρτι ἐκτίσας, ἕτε ὀπί γῆς ἄνθρωποι ἔχουσιν. ἐμὲ
 λαβὲ τὸν Κύριόν σου μετ' ἧς ψυχῆς σου, ἵνα ἦς πάντοτε μετ' ἐμοῦ
 ὁφθαλμομένη καὶ ἀγαλλιώσα. ὥς περ ᾧ γυνὴ μεμνησμένη ἀνδρὸς,
 πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς, καὶ ὅλῳ τὴν προῖκα ἀποφέρει ἐκ
 πολλῆς ἀγάπης εἰς τὰς χεῖρας ῥίψασα τῷ ἀνδρὶ, καὶ τὸτο λέγει,

Ματθ.
19.

ἐμὸν εἶδέν ἔχω, τὰ ἐμοὶ ὑπάρχοντα σά ἐστι, καὶ ἡ παρὶς σὴ ὄψις, καὶ ἡ ἐμὴ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα τὸ ἐμὸν, σὸν ἐστίν. ἔγω καὶ ἡ σώφρων ψυχὴ παρθενός ἐστι τῷ Κυρίῳ, κοινώνουσα τῷ ἁγίῳ αὐτῷ πνεύματι. καὶ δέ σε ὥς περ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ἐλθὼν ἔπαθε, καὶ ἐσταυρώθη, καὶ σὲ συμπαθεῖν. ὅταν γὰρ ἀναχωρήσῃς τῷ κόσμῳ, καὶ ἄρξῃ ζητεῖν τὸν Θεὸν καὶ διακρίνειν, λοιπὸν μάχη τῇ φύσει σου ἐν τοῖς παλαίοις ἡ-
 δεσι, καὶ τῇ συνηθείᾳ ἢ συνηθύνῃς· καὶ ἐν τῷ μάχεσθαι τῇ συ-
 νηθείᾳ, δέεις κεις λογισμὸς ἀντικειμένός σοι, καὶ μαχομένος τῷ νῶ-
 σι, καὶ ἔλκυσί σε οἱ λογισμοὶ, καὶ ρεμβάζουσιν, ὅθεν ἐξήλθεις εἰς
 τὸ φαινόμενον. ἄρχῃ λοιπὸν ποιεῖν ἀγῶνα καὶ πόλεμον, λογισμὸς
 κινῶν πρὸς λογισμὸς, νῦν πρὸς νῦν, ψυχῶν πρὸς ψυχῶν, πνεύ-
 μα πρὸς πνεῦμα· καὶ λοιπὸν ἐκεῖ αἰωνία ἡ ψυχὴ. ὀποκαλύπτεται
 γὰρ κεκρυμμένη τις καὶ λεπτὴ δυνάμις τῷ σκότει ἐγκατεζομένη τῇ
 καρδίᾳ· καὶ ὁ Κύριος ἐγγύς τις ψυχῆς καὶ τῷ σώματός σου ἐστίν ὁ-
 ρῶν τὸν πόλεμόν σου, καὶ κρυπτὸς λογισμὸς ἐρανίης ἐντίθησί σοι,
 καὶ ἄρχεται ἀναπαύεσθαι ἐν τῷ κρυπτῷ. ἀφήν σοι δέ σε τέως παι-
 δεύειν, καὶ εἰς αὐτὰς τὰς θλίψεις οἰκονομεῖ σε ἡ χάρις· καὶ ὅταν
 ἔλθῃς εἰς ἀνάπαυσιν, γνωρίζεις σοι ἑαυτῷ, καὶ δέκνυσί σοι, ὅτι
 ὑπὲρ τῶ συμφέροντός σου παρεχώρησε θυμωθῆναι αἰσε. ὥς περ ὅταν
 ἡ πλεονέκτητος παιδίον, καὶ ἔχῃ παιδαγωγόν, τέως μὴ λάροις
 αὐτὸν βασανίζει, καὶ ἡ παιδεία, καὶ τὰ βραῦματα, καὶ αἱ πληγαὶ
 βαρεῖαι φαίνονται, ὥς ὅτε θνήσκει ἀνὴρ, τότε δὲ ἄρχεται δίχαρι-
 ζεῖν τῷ παιδαγωγῷ. ἔπος καὶ ἡ χάρις οἰκονομικῶς παιδεύει, ὥς
 ὅτε φθάσῃς εἰς τέλειον ἄνδρα. ὁ γεωργὸς τὸν σπέρου πανταχοῦ
 ῥίπτει, καὶ ὁ φυτεύων ἄμπελον, θέλει, ἵνα ὅλη καρποφορήσῃ·
 λοιπὸν ἔν ἐπιφέρει τὸ δρέπανον καὶ εἰμὶ εὖροι καρπὸν, λυπεῖται·
 ἔπος καὶ ὁ Κύριος τὸν λόγον αὐτῷ ἀπαρῶναι θέλει εἰς τὰς καρ-
 δίας τῶ ἀνθρώπων· ἀλλ' ὥς περ ὁ γεωργὸς ἐν τῇ ὀποκείᾳ χώ-
 ρᾳ λυπεῖται, ἔπος καὶ ὁ Κύριος ἐν τῇ ὀποκείᾳ καρδία καὶ μὴ
 καρποφορήσῃ λυπεῖται. ὥς περ οἱ ἀνέμοι πανταχοῦ πνέουσιν εἰς
 πᾶσαν τὴν κτίσιν, καὶ ὥς περ ἥλιος πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ἐπὶ λάμ-
 πει, ἔπος ἡ θεότης πανταχῶς ἐστι, καὶ πανταχοῦ δέσσεται. εἰ ζη-
 τεῖς αὐτὸν ἐν ταῖς ἐρημίσι, ἐκεῖ δέσσεται ἐν ταῖς λογισμοῖς τῶ
 Ἀγγέλων. εἰ ζητεῖς αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὧδε δέσσεται ἐν
 ταῖς καρδίαις τῶ ἀνθρώπων. ὑπὸ ποσσὶν δὲ ὀλίγοι δέσσονται
 οἱ διαρεῖντες αὐτῷ Χριστιανοί. Δόξα καὶ μεγαλοπρέπεια Πατρὶ,
 καὶ Υἱῷ, καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι, εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΑΔΙΑ.

ΑΔΙΑΛΕΙΠΤΩΣ

ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΔΕΙ ΤΩ ΘΕΩ

Προσδέχεται.

ΟΜΙΛΙΑ ΛΓ.

Δεῖ ἡμᾶς, μὴ καὶ ἔδος σωματικόν, μήτε κραυγῆς ἔσθῃ, μήτε σωηθεῖα σιωπῆς, μήτε κλίσεως γονάτων προσδέχεται· ἀλλὰ νηφαλέως τῇ νῶ προσέχοντας προσδοκᾷ τὸν Θεὸν πότε ὅπως, καὶ ὅπως κέ-φεται διὰ πασῶν τῶν ἐξόδων τὴν ψυχὴν, καὶ τῇ τείβων αὐτῆς, καὶ αἰδιουμένη· καὶ ὅπως ἐνδείκῃ καὶ σιωπᾷ, καὶ ὡς βόαν καὶ ἐν κραυγῇ προσδέχεται, μόνον ὁ νῦν ἐρρωμένος ἢ πρὸς τὸν Θεόν. ὥς περ δὲ τὸ σῶμα ὅταν ἐργάζεταιτι, ὅλον δὲ ὅλα ἀποχολεῖται ἐγκείμενον τῷ ἔργῳ, καὶ πάντα αὐτῷ τὰ μέλη ἀλλήλοις βοηθεῖ· ἔτω καὶ ἡ ψυχὴ ὅλη δὲ ὅλα ἀποδεδῶται εἰς τὴν πρὸς Κύριον αἵψιν καὶ ἀγάπην, μὴ ῥεμβομένη καὶ περιφερομένη τοῖς λογισμοῖς, καὶ πάσῃ τῇ προσδοκίᾳ προσανακείμενον Χεῖρ. καὶ ἔτως αὐτὸς ἐπιλάμψῃ, ἀληθεῖ τὴν διδασκὸν αἵψιν, διδὼς ὅλῳ καθαρῷ, πνευματικῷ, Θεῷ ἀξίαν, καὶ τὴν ἐν πνέματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυύουσιν. ὥς περ δὲ ὁ ἐμπορίας τέχνη ἐπιτελούμενος, εἰ μονόθετον ἔχει τὰ κέρδη τῇ ὀπίσκειν, ἀλλὰ πάντοτε αὐξάνει, καὶ πολυπλασιάζει τὸ κέρδος ἐπείγεται, διὰ ταύτης ἐφ' ἑτέραν μετῶν ὀπίσκειν, καὶ ἐντεῦθεν πρὸς ἑτέραν ἔχων πόρον, καὶ διὰ τῆς μηδὲν ὀνήσαντος αἰεὶ ἀποπνέων ὅτι τὸ κερδαλέωτερον ἔχει· ἔτως καὶ ἡμεῖς τῇ ψυχῇ ἡμῶν ποικίλως καὶ ἐντέχως ὀφείψωμεν, ὅπως κερδανώμεν τὸ ἀληθινόν καὶ μέγα κέρδος, τὸν Θεὸν τὴν διδάσκοντα ἡμᾶς εἰς ἀληθείας προσδέχεται.

N 2

σδέχε-

Γα. 3.

ἢ τὰ σώματα σωδοξάζονται, ἢ φωτίζονται τῇ ἁπὸ τοῦ νυν πεφάντισμόνῃ καὶ δεδοξασμένῃ ψυχῇ· ἐστὶ γὰρ αὐτῷ οἶκος καὶ σκηνὴ καὶ πόλις ὁ Κύριος. τὸ οἰκηπίον δὲ τὸ ἐξ ἑρανῆ τοῦ ἀχειροποίητον ὡς ἀβέβηται δόξαν φωτὸς θεῖου, ὡς τέκνα φωτὸς θρόνοι. καὶ προσέξουσιν ἀλλήλοις ὀφθαλμῷ πονηρῷ. πονηρία γὰρ ἐξήρθη· καὶ ἐστὶν ἐκεῖ ἄρσεν καὶ θήλυ, δόλος καὶ ἐλπίθερος. εἰς θεῖον ἡ φύσιν ἅπαντες μεταβάλλονται, χρυσοὶ, καὶ Θεοὶ, καὶ τέκνα Θεῶν θρόνοι. ἐκεῖ ἀνταγωνιστὴς τότε λαλήσει εἰρηνῶν ἀδελφὸς ἀδελφῇ· ἐν γὰρ εἶσιν ἐν Χριστῷ πάντες, καὶ πάντες ἐν αὐτῇ φωτὶ ἀναπαύονται. προσέξει ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, καὶ ἐν τῷ προσέχειν, διδώς πάλιν εἰς ἀλήθειαν ἐκλάμψουσιν, εἰς ἀληθινὴν θέαν φωτὸς ἀρρήτου. ἔτι πολλοῖς χήμασι, καὶ πολλαῖς, καὶ ποικίλαις δόξαις θεῖαις ἀλλήλοις ἐιοῦσι, καὶ ἕκαστος ἐκπλήσεται καὶ ἀγαλλιάσεται ἀνεκλαλήτῳ, προσέχων τῇ τῷ ἑτέρῳ δόξῃ. ὅρας πᾶς αἱ τὰ Θεῶν δόξαι ἀφραστοὶ εἰσι καὶ ἀκατέληπτοι, φωτὸς ἀρρήτου, καὶ αἰδίων μυστηρίων, καὶ ἀναειρημένων ἀγαθῶν ὑπάρχουσιν· ὡς περ ἡ ἐν τοῖς φαινομένοις τὰς γῆς φυτὰ, ἢ σπέρματα, ἢ αἶθρη ποικίλα ἀδωμάτωντι καταλαβεῖν ἀειθρῶν, καὶ τὸν πάντα πλεον τῆς γῆς, ἀμήχανόντι μετῆσθαι, ἢ ὁπείσασθαι. ἢ ὡς περ ἐν τῇ θαλάσσῃ τὰ ἐν αὐτῇ ζῶα, ἢ τὸν ἀειθρὸν, ἢ τὰ θῦν, ἢ τὴν ἑξοφραν, ἢ τὸ μετῆσθαι τῆς ὕδατος αὐτῆς, ἢ τὸ μετῆσθαι τῆς αὐτῆς ἀδωμάτωντι τινὶ τῷ ἀνθρώπων καταλαβεῖν· ἢ ὡς περ ἐν τῷ ἀέρι τὸν ἀειθρὸν τῷ πετεινῶν, ἢ τὰ θῦν, ἢ τὴν ποικιλίαν ἀδωμάτων γινώκει. ἢ ὡς περ τὸ τῶν ἔρων μέγεθος, ἢ τὰς θέσεις τῶν ἄστων, ἢ τὸν δρόμον αὐτῶν ὡς ὅστις ἀδωμάτων καταλαβεῖν, ἔτι ὅστις ἀδωμάτων εἰπεῖν, ἢ διαγορεῦσαι τὸν πλεον τῶν Χριστιανῶν τὸν ἀμέτρητον, ἀπέραντον καὶ ἀκατέληπτον. εἰ ἡ τὰ κτίσματα ταῦτα ποσῶν ἀπειρα καὶ ἀκατέληπτα τοῖς ἀνθρώποις τυγχάνει, πόσῳ μᾶλλον ὁ κτίσας καὶ κατασκευάσας αὐτά; ὀφείλει ἔντις μᾶλλον ἀγαλλιασθῆναι καὶ χαρῶναι, ὅτι ποσῶν πλεον καὶ κληρονομία τοῖς Χριστιανοῖς ὑπόμεναι, ὡς τε μηδὲν διωκθῆναι εἰπεῖν, ἢ διαγορεῦσαι· καὶ πάσης δὲ σκεδῆς καὶ ταπεινοφροσύνης προσελθεῖν δεῖ ὅτι τὸν ἀγῶνα τῶν Χριστιανῶν, καὶ λαβεῖν ἐκείνον τὸν πλεον· κληρονομίαν ἡ καὶ μετὰ τῶν Χριστιανῶν, αὐτὸς ὅστις ὁ Θεός. Κύριος γὰρ, φησι, μετὰ τῆς κληρονομίας καὶ τῆς ποτὲς με. Δόξα τῷ ἑαυτὸν διδόντι καὶ συγκιριῶντι τὴν ἀγίαν φύσιν αὐτῆς ταῖς ψυχαῖς τῶν Χριστιανῶν, εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ψαλ.
15.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟΥ.

ΟΜΙΛΙΑ ΔΕ.

Εν τῇ σιᾷ τῆ νόμου τῆ δὲ Μωσείας δοθέντος προσέ-
ταξεν ὁ Θεὸς ἐν τῷ Σαββάτῳ ἕνασον ἀναπαύεσθαι
καὶ μηδὲν ποιεῖν. τὸτο δὲ τύπος ὡς καὶ σκιὰ τῆ ἀλη-
θινῆς Σαββάτος τῆ διδούσης τῇ ψυχῇ ὑπὸ τῆ Κυρίας. ἡ γὰρ κα-
ταξινθεῖσα ψυχὴ ὑπὸ τῆς αἰσχρᾶν καὶ ρυπαρῶν λογισμῶν, καὶ ἀ-
ληθινὸν Σάββατον σαββατίζει, καὶ ἀληθινῶς ἀνάπαυσιν ἀναπαύ-
ται, ἀργῶσα καὶ ἐλευθεριζομένη ὑπὸ πάντων τῶν σκοτεινῶν ἔργων.
ἐκεῖ μὲν γὰρ εἰς τὸ τυπικὸν Σάββατον, εἰ καὶ σωματικῶς ἀνε-
παύοντο, ἀλλ' αἱ ψυχαὶ εἰς τὰς πονηρίας καὶ κακίας ἦσαν δεδεμέ-
ναι. τὸτο δὲ τὸ ἀληθινὸν Σάββατον, ἀνάπαυσις ἀληθινὴ ἐστὶ ψυ-
χῆς ἀργίας καὶ κατὰρτιζομένης ὑπὸ τῆς δαλογισμῶν τῆ Σατανᾶ,
καὶ ἀναπαυομένης εἰς τὴν τῆ Κυρίας ἀνάπαυσιν αἰώνιαν καὶ χαράν.
ὥς περ γὰρ τότε προσέταξε καὶ αὐτὰ τὰ ἄλογα ζῶα τοῦ Σαββάτου
ἀναπαύεσθαι, τὸν βῆν μὴ ὑπὸ ζυγὸν ἀνάγκης ἔλκεσθαι, τὸν ὄνον
μὴ ὀπιφορτίζειν. ἀνεπαύοντο γὰρ καὶ αὐτὰ τὰ ζῶα ὑπὸ τῆς βαρείων
ἔργων. ὥπως ἐλθὼν ὁ Κύριος καὶ τὸ ἀληθινὸν καὶ αἰώνιον Σάββα-
τον δᾶς, ἀνέπαυσε τὴν βεβαρημένῃ καὶ πεφορτισμένῃ ψυχῇ
φορτίοις ἀνομίας, ἀκαθάρτων δαλογισμῶν, καὶ ἐργαζομένην ἀδι-
κίας ἔργα μὴ ἀνάγκης ὡς ὑπὸ δεισσοπίας πικρὰς δεδωλεμένην, καὶ
ἐκέρισεν αὐτὴν ὑπὸ τῆς δυσβασάκτων φορτίων, ματαίων καὶ ρυ-
παρῶν δαλογισμῶν· καὶ ἦρε τὸν ζυγὸν τὸν πικρὸν τῆς ἔργων τῆς
ἀδικίας, καὶ ἀνέπαυσε αὐτὴν κοπιῶσαν ἐν τοῖς δαλογισμοῖς τῆς

N 4

ἀκα-

ἀκαθαρσίας· ὁ γὰρ Κύριος καλεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀνά-
 Ματθ. παυσιν, λέγων, δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες, καὶ περιρτισμένοι,
 11. καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς. καὶ ὅσαι ψυχαὶ πείθονται καὶ προσέρχο-
 νται, ἀναπαύει αὐτὰς ἀπὸ πάντων τῆς βαρέων, καὶ φορτικῶν, καὶ ἀ-
 καθάρτων λογισμῶν, καὶ ἀργύσιν ἀπὸ πάσης ἀνομίας, σαββατί-
 ζουσι Σάββατον ἀληθινόν, ἑυφρόν, ἅγιον· καὶ ἐορτάζουσιν ἐορτὴν
 πνεύματος χαρᾶς, καὶ ἀγαλλιάσεως ἀνεκλαλήτης· καὶ λαβύσκει λα-
 βείαν καθάραν, καὶ δάρεσον τῇ Θεῷ, ἐκ καθαρᾶς καρδίας, τὸ
 ὅτι τὸ ἀληθινόν καὶ ἅγιον Σάββατον. ἀγαλλέσωντο ἐν καὶ ἡ-
 μεῖς τὸν Θεὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατὰπαυσιν ταύτην πᾶσι ἀργεῖν ἡ-
 μᾶς ἀπὸ τῆς αἰσχρῶν, καὶ ποτηρῶν καὶ ματαίων ἡθλολογισμῶν, ἵνα
 ἕως διηκδῶμεν λαβεῖν τῇ Θεῷ ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ ἐορ-
 τᾶσαι ἐορτὴν πνεύματος Ἁγίου. Μακάριος ἐν ὃ εἰσελθὼν εἰς ἐ-
 κείνῳ τὴν κατὰπαυσιν. Δόξα τῷ ἔπος δόδοι πάντες Πατρί, καὶ
 Τίῳ, καὶ Ἀγίῳ πνεύματι, εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΔΙΣΣΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ

ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΩΝ.

Καὶ διαφόρου δόξης τῶ ἀνίσταμεν.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Λ ε'.

Ανάστασις τῶ νεκρῶν ψυχῶν, ὑπὸ τῇ νύκτι γίνεται. ἀνάστασις δὲ τῶ σωματικῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὥς περ δὲ ἐν τῷ ἑρῶν πεπληγμένοι οἷτες οἱ ἀστέρες, ἐκ ἰσοι πάντες εἰσὶν, ἀλλ' εἰς τὴν εὐδὴν διαφέρει ἐν τῇ λαμπρότητι καὶ μεγαλειότητι, ἔτι καὶ τοῖς πνευματικοῖς, καὶ τὸ μέτρον τῆς πίστεως εἰσὶ ἀποκοπαὶ ἐν αὐτοῖς τῷ πνεύματι, εἰς πλεονάζοντες τὰ ἑτέρω. καὶ ἡ Γραφή λέγει, ὅτι ὁ λαλῶν ἐν γλώσσῃ, πνεύματι Θεῷ λαλεῖ. ἔπος πνευματικός ἐστι Θεῷ λαλῶν. ὁ δὲ ἀπορητοῦν, ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. ἔπος παρθέτων ἔχει τῆς χάριτος. ὁ μὲν γὰρ ἑαυτὸν μόνον οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ ἑαυτὸν καὶ τὸν πλησίον. τὰ τοῦ δὲ ὅστις, ὥς περ κόκκος σίτου σπειρόμενος ἐν τῇ γῇ, καὶ ὁ αὐτὸς ἐκ τῆς μιᾶς καρδίας πολλὰς καὶ διαφορὰς κόκκους ἐκφέρει. καὶ πάλιν αὐτοὶ οἱ σάχυνες, οἱ μὲν εἰσὶ μεζώτεροι, οἱ δὲ μικρότεροι, ὅλοι δὲ εἰς μίαν σωζόμενται ἀλωνα, εἰς μίαν ὑποθήκην, διαφοροὶ ὄντες εἰς ἓν αὐτῷ γίνεται ἄρτος. ἢ ὥς πέρεισιν ἐν πόλει πλήθην ἀνθρώπων καὶ οἱ μὲν εἰσὶ παιδία νήπια, οἱ δὲ ἄνδρες, ἢ νεανίσκοι. πάντες δὲ ὑπὸ μιᾶς πηγῆς ὕδωρ πίνουσι, καὶ ὑπὸ εὐδὴν ἄρτε ἐδίδασιν, εἰς

Ι. Κορ.
14.

αἶρα ἔχοντες· ἢ ὥσπερ εἰσι λύχνοι, καὶ ὁ μὲν ἔχει δύο μυκτῆρας,
ὁ δὲ ἑπτά, ἀλλ' ὅπερ ὅστις ἡ πείραστος τῷ φωτὶ ἀλλως φωτίζει.
ὥς ὅσοι εἰσὶν ἐν πυρὶ καὶ φωτὶ, καὶ δυνάμει εἶναι ἐν σκοτει-
νῇ ἀλλὰ ἁφροδῆ ποσὴ ὅστις ὥσπερ αὖ εἰς πατὴρ ὧν ἡμεῖς ἔχει δύο,
τὸν μὲν παῖδ' ὅστις, τὸν δὲ νεανίσκον, καὶ τὸν μὲν εἰς πόλιν ὅστις
ἐξέρχεται καὶ πατρίδας, τὸ δὲ νήπιον πάντοτε δορυφορεῖ, ἐπεὶ μηδὲν
δυνάται ποιεῖν. Δόξα τῇ Θεῷ. Ἀμήν.

ΠΕΡΙ

Π Ε Ρ Ι

ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ

Καὶ μόνη πρῶτατικῃ.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Δ Ζ.

Ἡ Φιλία τῷ Κόσμῳ, καὶ τὸ γέγραμμένον, ἔχθρὰ ὅστις
 εἰς Θεόν. διό ἡ γραφή κελεύει πᾶσιν φυλακῇ τηρεῖν
 ἑκάστον τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν, ἵνα τίς ὡς παράδεισον
 φυλάσῃ ἐν αὐτῇ τὸν λόγον, ἀπολαύσῃ τῆς χάριτος, μὴ ἀκάνῃ τῷ
 εὐδὸν εἰλιασόμενῳ ὅπως συμβαλόντος τὰ πρὸς ἡδονὴν, δι' ἧς θη-
 νᾶται θυμὸς ὁ ἀδελφοκτόνος, καὶ θνήσκει ψυχὴ ἡ τίκτησα· ἀλλ'
 ἀκάνῃ τῷ Κυρίῳ λέγοντος, ἐπιμελεῖσθε πίστεως καὶ ἐλπίδος, δι'
 ἧς θηνᾶται ἡ φιλόθεος καὶ φιλανθρώπου ἀγάπη, ἡ τὴν αἰώνιον
 ζωὴν παρέχουσα. εἰς τῶν τὸν παράδεισον εἰσῆλθε Νῶε, τὴν ἐν-
 πολλῶν φυλάσων, καὶ ἐργαζόμενος, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης ἐλυτρώθη
 τῆς ὀργῆς. τῶν φυλάσων Ἀβραὰμ φανερῶς Θεῷ ἠκούσε. τῶν φυ-
 λάσων Μαυσοῦς δόξαν εἰς τὸ πρόσωπον ἐλάμβανεν. ὁμοίως Δα-
 βὶδ τῶν φυλάσων ἐργάζετο, ὅθεν τῷ ἐχθρῶν ἐκυρίευν. ἀλ-
 λά καὶ Σαὺλ ἕως εἰς ἐφύλασεν τὴν καρδίαν, οὐδὲν ὅτε δὲ εἰς
 τέλος παρέβη, εἰς τέλος ἐγκατελήφθη. ἐν μέσῳ οὗ καὶ ἀναλο-
 γίαν μετέρχεται ἑκάστον ὁ λόγος τῷ Θεῷ· ὅσον ἐπικρατεῖται, πο-
 σῶτον ἐπικρατεῖται· καὶ ὅσον φυλάσῃ, ποσῶτον φυλάσσεται. διὰ τῶ-
 το πᾶς ὁ χορὸς τῶν Ἀγγέλων Προφητῶν, Ἀποστόλων, Μαρτύρων,
 τὸν λόγον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἐφύλασσαν, μηδὲν ἔμπροσθεν μερι-
 μνῶντες, ἀλλὰ τὰ γήινα ὑπερορῶντες, καὶ ἐν ἐντολῇ τοῦ Ἀγίου
 Πνεύματος ἡμερόντες καὶ τὸ τῷ πνεύματος φιλόθεον, καὶ ἀγαθὸν
 πάντων πορεύμενους, καὶ λόγῳ μόνῳ, ἡ γνώσει φίλῃ, ἀλλ' ἐν λό-
 γῳ καὶ ἔργῳ δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων· ἀντὶ πάντεσσι ἐλόμβησι πτω-
 χείας,

Γαλῶβ.
 4.
 Π (αρ. μ.
 4.

χείαν, ἀντὶ δόξης ἀτιμίαν, ἀντὶ ἡδονῆς πειλαιπαισίαν, ὅθεν καὶ
ἀντὶ τῆ θυμῆ ἀγάπην. μισῶντες ἦν τὰ ἡδέα τὰ βίβ, τὰς ἀφαιρη-
μένους αὐτὰ μᾶλλον ἡγάπων, ὡς συνεργεῖν αὐτοῖς πρὸς τὸν σκο-
πὸν, ἀπεχόμενοι τῆ γνώσκου καλὸν καὶ πονηρὸν. ἔτε γὰρ τὰς ἀ-
γαθὰς ἠρῶντο, ἔτε τὰς πονηρὰς ἠτιῶντο. πάντας ὑποκρισάμενος τῆς
δουλοκρατικῆς οἰκονομίας ἡγούμενοι, πρὸς πάντας ἔν εἶχον εὐδαιμόνιον

Λευ. 6. εὐνοίαν. ὅτε γὰρ ἦσαν τῷ Κυρίῳ, ἄφετε, καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν,
τότε τὰς ἀδικεῖντας διεργεῖντες ἐλογίζοντο εἰς ἄφεσιν ἔχοντες τὰς

Ματθ. 7. παρ' αὐτῶ ἀφορμὰς. ὅτε δὲ πάλιν ἦσαν, καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶ-
σιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς, τότε καὶ τὰς ἀγα-
θὰς καὶ συνδέσασιν ἡγάπων. ἄφετες ἦν τῷ δικαιοσύνῳ ἑαυτῶ,
καὶ τῷ τῷ Θεῷ δικαιοσύνῳ ζητήσαντες, εὖρον ἀκολούθως καὶ τῷ
ἀγάπῳ ἐν αὐτῇ καὶ φύσιν ἐγκερμασίαν. καὶ ἦν ὁ Κύριος,
πολλὰ πρὸς τῆς ἀγάπης ἐντεταμένους, τῷ δικαιοσύνῳ ἐκέλευσε
ζητεῖν τῷ Θεῷ. οἶδε γὰρ ταύτῃ μὴτρά τῆς ἀγάπης ὑπάρχειν.

ἐκ' ἐστὶ γὰρ ἄλλως σῶθῃν, εἰ μὴ ἔσῃ τῷ πλησίον, καθὼς ἐκε-

Λευ. 6. τέλετο, ἄφετε, καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν. αὐτὸς ἔστιν ὁ πνευματικὸς νό-
μος, ὁ ἐν καρδίᾳ πιναῖς γραφόμενος, τὸ πλήρωμα τῆς ἀγάπης νό-
μος. ἐκ' ἡλθον γάρ ρησι, καταλύσαι τὸν νόμον, ἀλλὰ πληρῶσαι

Ματθ. 5. πᾶς δὲ πληρῶται, μάθε. ὁ πρῶτος νόμος ἔσῃ τῆς διλογίας ἀφορ-
μῆς τῆς ἀμαρτήσαντος κατέκρινε πρῶτον τὸν ἀδικηθέντα. ἐν ᾧ
γάρ ρησι, κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις. ἐν ᾧ δὲ ἀρῇ-
σιν, ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἔπος γὰρ ὁ νόμος λέγει, ἀνάμεισον κεί-
σιως κείσις, καὶ ἀνάμεισον ἀφῆς ἀφῆ. πλήρωμα ἔν νόμῳ ἢ ἀφῆσις
τυγχάνει. πρῶτον δὲ νόμον εἰρήκαμεν, ἔχ ὅτι ὁ Θεὸς δύο νόμους
παρέθηκε τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλ' εἷς, πνευματικὸν μετ' καὶ φύσιν,
καὶ δὲ τὴν ἐκδίκησιν, δικαίαν ἐπιφέρειν ἐκάσῳ τῷ ἐκδίκησιν, τῇ
ἀφῆσιν ἀφῆσις, καὶ τῇ πρῶτῃ κατέκρινε πρῶτον τὸν ἀδικηθέντα.

Φαλ. 12. ἐκλεπτὲς ἐκλεπὲς ἔσῃ, καὶ μὴ ἐπιβλεψὲς ἀφῆσις. ἔσῃ πᾶσι αἱ πνευ-
ματικῶς αὐτὸν ἐκπλύνοντες, καὶ ἀναλόγως τῆς χάριτος μετέχοντες, καὶ
μόνον τὰς διεργεῖντας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐνεδίδοντας καὶ διάκοντας ἡγά-
πων, τῷ πνευματικῷ ἀγάπῳ, ἀπαπόδοσιν ἐκδεχόμενοι. τῇ ἀ-
γαθῶν. ἀγαθῶν δὲ λέγω, ἔχ ὅτι τὰ ἀδικήματα συνεχώρησαν,
ἀλλ' ὅτι καὶ τὰς ψυχὰς τῶν ἀδικούντων διεργεῖντας. ἔτε γὰρ αὐτὰς
παρετίθεντο τῷ Θεῷ, ὡς δὲ αὐτῶ τῷ μακαρισμῷ τυγχάνοντες,

Ματθ. 5. καθὼς ρησι, μακάριοι ἐστέ, ὅταν ἐνεδίδωσιν ὑμᾶς, καὶ διώκωσιν,

5. καὶ εἰπῶσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν. ἰδοὺ ἐνέκεν ἐμῶ.

ὑπὸ

ὑπὸ δὲ τῷ πνευματικῷ νόμῳ, ἔγω φρονεῖν ἐδιδάσκοντο. ὑπομενόντων γὰρ αὐτῶν, καὶ τῷ νοερᾷ ἀρεστικῇ πρᾶντων, ὁ Κύριος βλέπων τῷ ὑπομονῇ τῆς καρδίας πολεμικῆς, καὶ τῆς ἀγάπης μὴ ὀξυσεύς, διέβηκε τὸ μεσότοιχον τῆς φραγμῆς, καὶ τῷ τελείῳ ἔχθραν ἀπεβάλλοντο, καὶ ἐκέτι μὴ βίας, ἀλλὰ μὴ βοηθείας ἔχον τῷ ἀγάπῃ. ὁ γὰρ Κύριος λοιπὸν κατεῖργει τῷ σφροδῶν ῥομφαίᾳ τῷ κινῶσαν τὰς λογισμὰς, καὶ εἰσῆρχοντο εἰς τὸ ἐσώτερον τῆς κατεπετάσματος, ὅπως ἀπόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν ὁ Κύριος. καὶ ἐνέβῃσαν τοῖς καρποῖς τῷ πνεύματος, καὶ τὰ μέλλοντα ἐν βεβαιότητι καρδίας θεασάμενοι, καὶ καὶ τὸν Ἀπόστολον 1. Κορ. 2. ἐκέτι ἐν ἐσώφρῳ, καὶ ἐν αἰνίγματι ἔλεγον, ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ ἔς οὐκ ἤκουσε, καὶ ὅτι καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ὅσα ὑποίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ἀλλ' ἐγὼ τὸ θαυμαστὸν ἐπερωτήσω.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ὅτι καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ὑμεῖς αὐτὰ πῶς οἴδατε; μάλιστα ὁμολογήσαντες ἐν ταῖς πράξεσιν, ὁμοιοπαθεῖς ἡμᾶς εἶναι ἀνθρώποι;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ἀλλ' ἀκούετε τί πρὸς ταῦτα ἀποκρίνεται Παῦλος. ἡμῖν δὲ φη- 1. Κορ. 2. σιν, ἀπεκάλυψεν ὁ Θεὸς διὰ τῷ πνεύματος αὐτοῦ. τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρῶν, καὶ τὰ βᾶθρα τῷ Θεῷ. ἀλλ' ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι αὐτοῖς ἐδόθη τὸ πνεῦμα ὡς Ἀποστόλοις, ἡμῖν δὲ καὶ φύσιν ἀχώρητον τῷτο, ἀλλαχῇ ἐπιδυχομένους λέγει, ἵνα δώῃ ὑμῖν ὁ Θεὸς κατὰ τὸν πλεονεξία τῆς δόξης αὐτοῦ δύναμιν κραταιωθῆναι διὰ τῷ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἀνθρώπον, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. καὶ πάλιν ὁ δὲ Κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· ὅπως δὲ τὸ πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλθεῖν. καὶ πάλιν, εἰδὲ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, ἔπος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. διζήμεθα τοίνυν καὶ ἡμεῖς ἐν πληροφορίᾳ καὶ αἰσθήσει μεταλαβεῖν τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι, καὶ εἰσελθεῖν ὅθεν ἐξεληλυθάμεν, καὶ τῷ λοιπῷ ἀποσφραδῖσαι ἀφ' ἡμῶν τὸν θυμοκτόνον ὄφιν, καὶ κενόδοxon σύμβολον τὸ πνεῦμα τῆς μερίμνης καὶ κραιπάλης. ὅθεν βεβαίως πιστεύσαντες τὰς ἐντολὰς τῷ Κυρίῳ φυλά-

1. Κορ.
2.Εἴσο.
3.2. Κορ.
3.
Ρ' ὁμ. 2.

φυλάξωμεν, καὶ ἀυξηθῶμεν ἐν αὐτῷ εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέ-
 ρον ἡλικίας, τῷ μηκέτι κατακυριεύεσθαι ὑπὸ τῆς ἀπάτης τοῦ αἰῶ-
 νος τούτου, ἀλλ' ἐν πληροφορίᾳ τοῦ πνεύματος εἶναι, καὶ μὴ ἀπιστεῖν,
 ὅτι καὶ εἰς ἀμαρτωλὸς μετανοῶντας ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ δίδοται. τὸ ᾧ
 καὶ χάριν δωρέμενον, ἐκείνι ἐν παρεκασμῷ τῆς ἀπολαβῆς ἀ-
 θουσίας μετῴεται. ἐπεὶ ἡ χάρις, ἐκείνι ὅστις χάρις, ἀλλὰ τῷ παν-
 τοδυνάμῳ Θεῷ πισθύναντες, ἀπλῆ καὶ ἀφειδέργῳ καρδίᾳ, προ-
 σέλθωμεν τῷ ᾧ πίστεως τὴν μετάνοιαν τοῦ πνεύματος χαρίζομε-
 νῳ, καὶ εἰς ἃς παρεκασμῷ πίστεως ἔργων· φησὶ γάρ, ἐκ ἐξ ἔρ-
 γων νόμος τὸ πνεῦμα ἐλάβετε, ἀλλὰ δι' ἀκοῆς πίστεως.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

1. Κορ. **Εἰ** τις, πάντα ἐν τῇ ψυχῇ πνευματικῶς ὑποκρύπτεσθαι, τί ὅστις,
 14. θέλω πρὸς λόγους ἐν Ἐκκλησίᾳ ᾧ τῷ νοός μου λαλῆσαι;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

- Ε**κκλησία ἐν δυσὶ προσώποις νοεῖται, τῷ συσχηματι τῷ πιστῶν,
 καὶ τῷ συγκεῖματι τῆς ψυχῆς. ὅταν ἐν πνευματικῶς εἰς τὸν ἄνθρω-
 πον λαμβάνηται, Ἐκκλησία ὅστις ὅλον αὐτὸ τὸ σύγκριμα· πέντε
 δὲ λόγοι εἰσιν αἱ θεμελιώδεις ἀρεταί, ὅλον τὸν ἄνθρωπον οἰκο-
 δομεῖσαι, πολυτρόπως διαιρέμεναι· ὥστε ᾧ ὁ λαλῶν ἐν Κυρίῳ,
 ᾧ τῷ πέντε λόγων πᾶσαν περιέλαβεν τὴν σοφίαν· ὥστε ὁ ἀκο-
 λουθῶν τῷ Κυρίῳ ᾧ τῷ πέντε ἀρετῶν πολλὰ οἰκοδομεῖ τὴν εὐσε-
 βειαν· πέντε ᾧ εἶσαι λοιπὰς πάσας περιέχουσι, πρώτη, εὐχή.
 λοιπὸν ἐγκράτεια, ἐλεημοσύνη, πτωχεία, μακροθυμία, ταῦτα πό-
 θω καὶ προαιρέσει ἐπιτελέμενα, λόγοι εἰς ψυχῆς ὑπὸ Κυρίου λα-
 λήμενοι, καὶ ὑπὸ καρδίας ἀκούμενοι· ὁ ᾧ Κύριος ἐνεργεῖ· καὶ τὸ
 πνεῦμα τότε νοεῶς λαλεῖ, καὶ ἡ καρδία ὅσον ἐπιποθεῖ, ποσῶτον
 καὶ φανερώς ἐπιτελεῖ. αἱ δὲ ἀρεταί ὅσον εἰσι περιεκτικαὶ πασῶν,
 ποσῶτον ἀλλήλων ἁρμονικαί. τῆς πρώτης γὰρ ὑποτύσεως, ἀναιρεῖται
 πᾶσαι· ὁμοίως ᾧ τῆς δευτέρας, αἱ ἀκούεσθαι· ὡσαύτως αἱ κα-
 θεξῆς· πᾶς ᾧ δίδεται τις μὴ ὑπὸ πνεύματος ἐνεργηθείς. καὶ μαρ-
 τυρεῖται ἡ γενητὴ λέγεσθαι, ὅστις δυνάται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν, εἰ
 12. μὴ ἐν πνεύματι ἀγίῳ. πᾶς δὲ ὑπομνησθεὶς ὁ χωρεῖς εὐχῆς ἐγκρα-
 τολόμος ἀβουθήτως· ὁ δὲ ἐν παντί μὴ ἐγκρατολόμος, πᾶς ἐ-
 λεί-

λείψει τὸν πεινῶντα ἢ ἀδικῶντα; ὁ δὲ ἐκ ἐλεῶν, εἰδὲ πτωχεύειν ἐκυσίως καταδέχεται. πάλιν δὲ τῆς τῶν χρημάτων ἐπιθυμίας ὁ θυμὸς σιῶτροφος, καὶ ἔχει χρήματα, καὶ μὴ ἔχει. ἡ δὲ ἐνάρετος ψυχὴ ἔτις προσοικοδομεῖται τῇ Ἐκκλησίᾳ, εἴ ὅτι ἐποίησεν, ἀλλ' ὅτι ἐπόθησεν· εἰ δὲ τὸ ἴδιον ἔργον σώζει τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ὁ χαρισάμενος τὴν διώκιν. εἰ ἐν ὑπομένει τις τὰ σίγματα τῷ Δεσπότη, μὴ οἴηθῃ ἐν τινι, καὶ τὸ τυχερὸν πεποίηκεν, ἀλλ' ἡ μόνον τὸ ἀγαπῆσαι, καὶ ὀπιπδεῦσαι πρὸς τὰς ἐνεργείας. μὴ ἐν δόξῃς ποιεῖν ἐν ἀρετῇ προειληφέναι τὸν Κύριον καὶ τὸν λέγοντα, ὅτι αὐτὸς Φιλ. 1. ὅστις ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλει καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Τί ἐν ἡ γραφῇ ἀπαγγέλλει τῷ ἀνθρώπῳ ποιεῖν;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Προείπομεν ὅτι τὴν ἐπιτίδδωσιν ἔχει ὁ ἄνθρωπος καὶ φύσιν, καὶ ταύτῃ ὁ Θεὸς ἐπιζητεῖ· ἀπαγγέλλει ἐν, ἵνα παρῶτον νοήσῃ, καὶ νοήσας ἀγαπήσῃ, καὶ θελήματι ἐπιτιδδῶσῃ· τὸ δὲ ἐνεργηθῆναι τὸν νῦν, ἢ ὑπομεῖναι τὸν κόπον, ἢ τελῆσαι τὸ ἔργον, ἢ χάρις τῷ Κυρίῳ παρέχει τῷ θελήσαντι καὶ πισδδῶντι. τὸ ἐν θέλημα τὰ ἄνθρωπος ὡς ἀποδῶσας ὑποστατική· μὴ παρόντος δὲ τῷ θελήματος, εἰδὲ αὐτὸς ὁ Θεὸς τι ποιεῖ, καίπερ διωάμενος, εἴ τὸ αὐτεξέσσιον. ἡ ἐν τελειουργία τῷ πνέματος ἐν τῷ θελήματι τὰ ἄνθρωπος καίται. πάλιν, εἰ ὅλον τὸ θέλημα δῶμεν, ὅλον τὸ ἔργον ἡμῖν ἐπιγράφει, θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν πᾶσι, καὶ ἀθεκνόντος τὸ σῶλον. ἄνθρωποι δὲ μέρος τι τῶν θαυμασίων αὐτῷ λαλεῖν ἐπιχειροῦμεν, τῇ γραφῇ ἐπεριδόμενοι, μάλλον δὲ ὑπ' αὐτῆς σωταζόμενοι. τίς γάρ φησιν, ἔγνω νῦν Κύριον; αὐτὸς δὲ φησι, ποσάκις ἡ 1. Κορ. θέλησα ἐπισυναῖσαι τὰ τέκνα σου, καὶ ἐκ ἡθέλησατε· ὡς ἐκ τῆς 12. πισδδῶν, ὅτι αὐτὸς ἡμᾶς ἐπισυναῖγει. ἡμῶν δὲ μόνον ἀπαζητεῖ Λεκ. τὸ θέλημα· τίς δὲ ἡ φανέρωσις τῷ θελήματος, εἰ μὴ πόσις ἐκεί 13. σιος; Ὡς περ δὲ σίδηρος πρίζων, ἐκκόπτων, γεωργῶν, καταφυτῶν, αὐτὸς μετ' ὑποδιδυβόμενος ἐνδίδωσι, πλὴν ἄλλός ἐστιν ὁ κινῶν, καὶ ἐπάγων, καὶ ἐν τῇ σωταζομένῃ πυρῶν καὶ ἀνακαινίζων.

Γεζ.
10.

ζων· ἔτι καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶν θλίβηται καὶ κοπιᾷ ἐργαζόμενος
τὸ ἀγαθόν· ἀλλ' ὁ Κύριος λανθάνοντως ἐν αὐτῷ ἐργάζεται, καὶ ἐν
τῷ κοπιᾶσαι καὶ συνίβιναι, τὴν καρδίαν παροξύνει καὶ ἀνακαι-
νίζει, καθὼς καὶ ὁ Προφήτης λέγει, μὴ δοξασιέσεται ἀξίνη ἄνδρ
τῷ κόπτοντος; ἢ ὑψωθήσεται πείων ἄνδρ τῷ ἔλκοντος; ἔτι δέ ὅτι
καὶ εἰς τὸ κακόν, ὅτε ὁ ἄνθρωπος ὑπακύνει καὶ ἐτοιμάζεται· τότε καὶ
ὁ σατανᾶς ἐλαύνει καὶ παροξύνει αὐτὸν ὡς ὁ ληστής τὸ ξίφος. σι-
δήρῳ δὲ παρεικάσαμεν τὴν καρδίαν, διὰ τὴν ἀναισθησίαν τῶν
σφαγμάτων καὶ πολλῶν σκληρότηται· ἐκ ἧς δὲ ἡμᾶς ἀγνοεῖν τὸν
κρατῆντα ὡς ἀναίδητος σιδήρης· ἐπεὶ ταχέως ἀπὸ τῆ γεωργίας λῶ-
γε εἰς τὸν τῷ πονηρῷ λογισμῶν ἐμετεπίπτομεν· ἀλλὰ μάλλον ὡς ὁ
βῆς καὶ ὁ ὄνος εἰδέναι τὸν ἐλαύνοντα καὶ ὀδηγῆντα καὶ δάνοιν· φη-
σὶ γάρ, ἔγνω βῆς τὸν κτησάμενον, καὶ ὄνος τὴν φάτνῳ τῷ κυρίῳ
αὐτοῦ, Ἰσραὴλ δέ με ἐκ ἔγνω. Εὐζώμεθα πόινω δέξασθαι γνώσιν
Θεοῦ, καὶ πνευματικῶ παιδευθῆναι νόμῳ εἰς ὑπούργησιν πᾶν ἀ-
γίαν αὐτῶ ἐντολῶν, δοξάζοντες Πατέρα, καὶ Υἱόν, καὶ Ἄγιον Πνεῦ-
μα, εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

Γεζ. 1.

ΠΟΔ-

ΠΟΛΛΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΣΕΩΣ ΧΡΕΙΑ ΕΣΤΙΝ.

ΕΝ ΤΩ ΔΟΚΙΜΑΣΑΙ ΤΟΥΣ ΑΛΗΘΙΝΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ,

Καὶ τίρες ἐκεῖνοι ὧσιν;

Ο Μ Ι Λ Ι Α Λ Ζ'.

Πολλοὶ δίκαιοι φαινόμενοι νομίζονται εἶναι Χριστιανοί, τεχνιτῶν δέ ἔστι καὶ πεπειραμένων δοκιμάσαι, εἰ ἀληθῶς οἱ ποῖσι ἔχουσι τὸ σίγηρον καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ βασιλείως, μήπως ἄρα ἀδυνατεῖται τεχνιτῶν ἔργα, καὶ θαυμάζει τεχνίται καὶ λέγουσιν. εἰ μὴ ὧσιν τεχνίται, καὶ δοκίμασαι τὰς δολίας ἐργάτας, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ὑπερέρονται ἡμῶν μονάζοντων, ἢ πρὸς Χριστιανῶν· καὶ ἡ οὖν οἱ ψευδοποιοὶ ἔπαχον ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, καὶ αὐτοὶ ἐυηγγελίζοντο βασιλείαν ἐρανῶν. διὰ τοῦτο λέγει ὁ Ἀπόστολος, ἐν κινδύνοις περιεσπέρως, ἐν θλίψεσιν ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περιεσπέρως· θέλων δείξαι ὅτι πλεῖον αὐτῶν ἔπαθε. Χρυσὸς ἐυχερῶς εὐρίσκειται· μαργαρίται δὲ καὶ λίθοι τίμιοι προχωρῶντες εἰς διάδημα βασιλείας σπανίως εὐρίσκονται· πολλὰ καὶ ἡ οὖν ἐξ αὐτῶν ἔχ εὐρίσκονται προχωρῶντες. ἔτι καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἐπικλοδομεῖντες εἰς τὸν σέφωρον τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κοινανοὶ ᾖωνται τοῦ ἁγίου αἱ ψυχὰι ἐκάναι. δόξα τοῦ ἔτι ἀγαπήσαντι τὴν ψυχὴν ταύτην, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς παθόντι καὶ ἀναστήσαντι αὐτὴν ἐκ νεκρῶν· ὥσπερ δὲ τοῦ Μωϋσέως κάλυμμα ἐπετίθειτο εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ μὴ δυνάσθαι προσέχειν τὴν προσώπῳ αὐτοῦ τὸν λαόν· ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ τὴν καρδίαν σου κεῖται κάλυμμα πρὸς τὸ μὴ βλέπειν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. ὅταν δὲ ἀφαιρεθῇ τὸτο, τότε ὁπφαίνεται καὶ ἐμφανίζει ἑαυτὸν τοῖς Χριστιανοῖς, καὶ τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν, καὶ ἐκζητῶσιν

2. Κ.ρ.
11'

S. Macarii Aegyptii Homiliae.

Ο

ἐν

Γ' αὐτῶν
14.

ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς λέγει, ὅτι ἐμφανίσω αὐτῷ ἑμαυτὸν, καὶ μο-
νῶ παρ' αὐτοῦ ποιήσω. Σπεύδωμεν ἔν τω σπεύδειν τῷ ἀφ' οὗδεῖ
Χριστῷ, ἵνα τύχωμεν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ τῆς καινῆς διαθήκης,
ἣν ἀνεκαίνισεν ὁ Κύριος διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἁγίου καὶ ἀσπίδος,
καὶ ἀμαρτίας· καὶ ἐξαγαγὼν τὰς πιστὰς ψυχὰς, καὶ διὰ αὐταῖς ἐν-
δον παράκλητον, καὶ ἀνενέγκας εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. συμβασι-
λεύσωμεν ἐν αὐτῷ, καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν αὐ-
τοῦ, εἰς τὴν ἐπεράνιον Ἐκκλησίαν, εἰς τὸν χορὸν τῶν ἁγίων Ἀγ-
γέλων· οἱ δὲ ἐπὶ πολὺ χρόνον γυμναζόμενοι ἀδελφοί καὶ δοκιμα-
ζόμενοι, ἔτι δυνάμει τοῖς ἀπείροις βοηθεῖσαι, καὶ συμπαθεῖσαι.
Τινὲς γὰρ ἀσφαλισμένοι ἑαυτοὺς, καὶ ὑπὸ χάριτος Θεοῦ ἐνεργηθέν-
τες μεγάλως, ἔτις εὖρον τὰ μέλη αὐτῶν ἡγιασμένα, ὥστε λογί-
ζεσθαι αὐτοὺς, ὅτι ἔσονται εἰς χριστιανισμόν γίνεσθαι ὁπθυμίων,
ἀλλὰ κινεῖται ἐν σάφει καὶ ἀγνόν· καὶ ἔτι λοιπὸν ὁ ἔσω ἄν-
θρωπος μετέωρος εἰς τὰ θεῖα καὶ ἐπεράνια, ὥστε πάντως νομίσαι
τὸν πιστὸν ἡδὴ ἐφ' ὅσον εἰς τὰ τέλεια μέτρα, καὶ ὡς ἐνόμιζε προ-
σηγγικέναι ἡδὴ τῷ εὐδίῳ λιμένι, ἐπανέστησαν αὐτῷ κλύδωνες, ὥ-
στε πάλιν εὐρεθῆναι εἰς τὸ μέσον τῶν πελάγους, καὶ εἰσενεχθῆναι
ὅπως ἡ θάλασσα, ἔρως, καὶ θάνατος ἐστὶν ἔτοιμος. ἔτις ἡ ἀμαρ-
τία ἀπεισέλθουσα κατεργάσατο πᾶσαν ὁπθυμίαν κακῶν· αὐτοὶς
δὲ οἱ τοῖσιν χάριτος τιμὸς ἀξιοφύετες, καὶ ὥσπερ εἶπεν ὁ πᾶς
βυθὸς τῆς θαλάσσης φεκάδα τινὰ δεξάμενοι, εὐρίσκεισιν αὐτὸ ἐ-
κπῶν κατ' ὥραν, καὶ κατ' ἡμέραν ποσαύτῳ θαυματουργίαν γιγνο-
μένῳ, ὥστε τὸν ἐνεργούμενον ἐπὶ τῇ πᾶσι δόξῃ, καὶ ξέῃ καὶ θεῇ
ἐργασία θαμβεῖσθαι καὶ ἐκπλήττεσθαι πᾶς ἐσοφίᾳ. λοιπὸν φω-
τίζει ἡ χάρις αὐτὸν, ὁδηγεῖ, ἐπιδείκει, ἀγαθαίνει, τὰ πάντα ἔ-
σα θεῖα καὶ ἐπεράνια· ὥστε πρὸς σύγκρισιν ἐκείνων βασιλεῖς καὶ
δυνάστες, σοφὸς καὶ ἀξιοματικὸς ὡς ἐλαχίστος καὶ εὐτελεῖς ἡγεί-
σθαι· μὴ δὲ καιρὸν καὶ ὥραν μεταβάλλεται τὰ πράγματα, ὥστε ἐξ
ἀληθείας τὸν τοῖσιν ἑαυτὸν ἡγείσθαι ἀμαρτωλότερον πάντων ἀνθρώ-
πων· καὶ πάλιν ἄλλῃ ὥρᾳ, ὅρᾳ ἑαυτὸν οἷον βασιλεῖα μέγιστον
ἐξαΐσιον, ἢ δυνάστω φίλον βασιλέως· πάλιν ἄλλῃ ὥρᾳ ἑαυτὸν ὁ-
ρᾶν ἀδενῇ καὶ πτωχόν· λοιπὸν εἰς ἀμηχανίαν ἐμπίπτει ὁ νῆς, διὰ
τὴν ἔτις, καὶ πάλιν ἔτις· ὅτι ὁ σατανᾶς μισόκαλος ὢν, τὰ πο-
νηρὰ ὑποβάλλει τοῖς τῶν ἀρετῶν κατορθώσι, καὶ ἀγωνίζεται αὐ-
τῷ μετατρέφει· ἔργον γὰρ ἔχει πᾶσι. Ἀλλὰ σὺ τέτοιον μὴ ὑποπα-
γῆς, τὴν ἐν τῷ ἔσω ἀνθρώπῳ ἐπιπεφυμένῳ δημοσύνῳ ἐργαζό-
μενος,

μυος, ἐν ᾧ τὸ τῷ Χριστῷ βῆμα ἔστηκεν ἅμα τῷ ἀρχάντῳ ἁγια-
 σθείῳ, ὅπως τὸ μαρτύριον τῆς σωσιδότησός σου καυχῆσινται ἐν τῷ
 σταυρῷ τῷ Χριστῷ, τῷ καθαρῷ σάντος σου τῷ σωσιδότησιν ἀπὸ νεκρῶν
 ἔργων, ἵνα τῷ πνέματί σου Θεῷ λαβύσῃς, ἵνα γνῶς τί προσκυ- Γωάν. 4.
 νεῖς καὶ τὸν εἰπόντα, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὁ οἶδαμεν· πείδηται τῷ
 ὁδηγῶντί σου Θεῷ, κοινωνήσάτω ἡ ψυχὴ σου τῷ Θεῷ, ὡς κοινωνεῖ Ε' φεσ. 5.
 νόμφη νυμφίῳ· τὸ δὲ μυστήριον τὸ το μέγα ἔστι, φησὶν· ἐγὼ δὲ λέ-
 γω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὸν ἅμωμον ψυχῶν. ᾧ ἡ δόξα εἰς τὰς
 αἰῶνας. Ἀμήν.

ἀγιόπτος, καὶ τῆς πνευματικῆς ἐνεργείας, καὶ ἡ σωαφεια τῆς τῷ νῦν
 ἡμετέρας, ὡς πρὸς τὸν Κύριον, ἐν ἀγάπῃ ἀρρήτων· ὁ δὲ ἑαυτὸν
 ὁσημέραι τῇ προσοδῇ προσκαρπεῖν ἀναγκάζων, εἰς ἔρωτα θεῖον
 καὶ πόθον ἐμπυρον ὑπὸ τῆς πνευματικῆς ἀγάπης ἐκκαίεται πρὸς
 Θεόν, καὶ τὴν χάριν τῆς τῷ πνεύματος ἀγιαστικῆς τελειότητος ὑπο-
 δέχεται.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Ἐπειδὴ τινες παλεῖσι μὲν τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δέλις ἐλθιδεῖσι,
 καὶ ποιῶσιν ἐντολάς, ἐζητοῦσι δὲ λαβεῖν ἐν τῷ κόσμῳ τέτταρ' τὸ πνεῦ-
 μα. ἄρα ζῶντες ἔπος ἐκ ἀπέρχονται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ἑρανῶν;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὁ λόγος ἔπος λεπτὸς ἐστὶ· τινὲς γὰρ λέγουσι μίαν βασιλείαν, καὶ
 μίαν γέννηαν· ἡμεῖς δὲ λέγομεν βαθμὲς πολλὰς καὶ διαφοράς, καὶ
 μέτρα· καὶ ἐν αὐτῇ τῇ βασιλείᾳ, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ γέννῃ. ὡς·
 δὲ ὅτι μία ψυχὴ ἐν ὅλοις τοῖς μέλεσι, καὶ ἅνα ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ
 ἐνεργεῖ, καὶ κατὰ τὰς πόδας αὐτὴ κινεῖ, ἔπος καὶ ἡ θεότης πάντα
 τὰ κτίσματα τὰ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τὰ ὑποκάτω τῆς ἀβύσσου περιέχει,
 καὶ πάντα καὶ πεπληρῶται ἐν τῇ κτίσει, εἰ καὶ ἑξωτέρα τῶν κτισμά-
 των ὅτι, καὶ τὸ ἀμέτρητον καὶ ἀπερίληπτον· ἀποστέλλει ἐν αὐτῇ ἡ
 θεότης τοῖς ἀνθρώποις, καὶ οἰκονομεῖ πάντα κατὰ λόγον· καὶ ἐπειδὴ
 τινὲς μὲν οὐχ οὐκ εἰδότες τί ζητοῦσι· τινὲς δὲ νηστεύουσιν, ἄλ-
 λοι σήκωσιν εἰς ἑκατοντίαν, ἐκείτω καὶ τὸ μέτρον τῆς πίστεως, ὁ Θεὸς
 δικαιοκρίτης ὧν ὑποδίδωσι τὸν μισθόν· αἱ γὰρ ποιῶσι, καὶ φόβον
 Θεοῦ ποιῶσιν· ἀλλ' ἔκ εἰσιν ἔτι πάντες υἱοί, ἔτι βασιλεῖς, ἔτι κλη-
 ρονόμοι. Εἰσὶ δὲ ἐν τῷ κόσμῳ οἱ μὲν φοβεῖς, ἄλλοι πόρνοι, καὶ
 ἄλλοι ἄρπαγες· οἱ δὲ πάλιν τὰ ἴδια πτωχοῖς διαδίδοντες, ἀποστέ-
 λει καὶ τοῖς κακίοις ὁ Κύριος, καὶ τοῖς μὲν ἀγαθοποιῶσιν ἀνά-
 παυσιν καὶ μισθὸν δίδωσιν· εἰσὶ δὲ μέτρα ὑπερέχοντα, καὶ μέτρα
 μικρά· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ φωτὶ καὶ τῇ δόξῃ διαφανέσθαι· καὶ ἐν αὐτῇ
 τῇ γέννῃ, καὶ τῇ κολλάσει φαίνονται οἱ φαρμακοί, καὶ αἱ λησταί
 καὶ ἄλλοι οἱ μικρὰ πλημμελήσαντες. οἱ δὲ λέγοντες, μία ὅτι βα-
 σιλεία, καὶ μία γέννηα, καὶ ἔκ εἰσι βαθμοί, κακῶς λέγουσι· πό-
 σοι γὰρ εἰσι κοσμικοὶ νῦν εἰς διάβηα σήκοντες, καὶ λοιπὰς ἀπει-
 ξίας,

ξίας, ἢ πόσοι εἰσιν ἄρτι εὐχόμενοι καὶ φοβέμενοι τὸν Θεόν; τοῖς ἔν κακείνοις ὁ Θεὸς προσέχει ἢ ὡς δικαιοκρίτης, τοῖς μετ' ἀνάπαυσιν ἐπιμάζει, τοῖς δὲ κόλασιν. Ὡς περ δὲ ζεύγνυντες αὐθραποὶ ἵππας, ἢ ἄρματα ἡνιοχῶσι, ἢ κατ' ἀλλήλων ἐλαύνουσιν· ἕκαστος γὰρ ἀγωνίζεται, πῶς ῥίψῃ καὶ νικήσῃ τὸν ἐξ ἐναντίας· ἕως εἰσιν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἀγωνιζομένης, θάλασσαν τῆς πονηρῶν πνιδμάτων παλαιόντων τῇ ψυχῇ, ἢ Θεῷ ἢ Ἀγγέλων θεωρούντων τὸν ἀνῶνα· λοιπὸν καθ' ἑκάστῳ ὥραν κτίζονται ὑπὸ τῆς ψυχῆς πολλοὶ λογισμοὶ νεαροί. ὁμοίως ἢ ὑπὸ τῆς κακίας ἔνδον· καὶ ἡ ψυχὴ πολλὰς ὑποκρύψεις ἔχει λογισμῶν, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀποφέρει καὶ θνήσκει· ἢ αὐτὴ ἡ κακία λογισμῶν ἔχει πολλὰς, καὶ ἐπιπιδόματα, ἢ καθ' ὥραν θνήσκει λογισμῶν νεαρῶν καὶ τῆς ψυχῆς. ἢ ἡ δὲ ὡς ἡνιοχὸς ὅστις καὶ ζεύγνυνσι τὸ ἄρμα τῆς ψυχῆς κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς λογισμῶν· καὶ ὥστε ἔχει καὶ τὸ ἄρμα τὸ σατανᾶ, ὅπερ ἢ αὐτὸς ἐξούζει καὶ τῆς ψυχῆς.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ἀνάπαυσις ἐστὶν ἡ ψυχῇ, πῶς λέγουσιν οἱ τινες ὅτι ἡ δυνάμις δὲ ξασθαι, ἐδὲ ὑπομένεισιν ἐν τῇ εὐχῇ;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Αὐτὴ ἡ ἀνάπαυσις πλεονάζουσα δίδωσι ἀπλάγχνα καὶ ἡσυχίας ἑτέρας, οἷον τὸ ἐπισκέψασθαι τὰς ἀδελφάς, τὸ εἰς τὸν λόγον ἡσυχονίσαι· καὶ αὐτὴ ἡ φύσις θέλει ἀπελθεῖν καὶ ἰδεῖν τὰς ἀδελφὰς λαλήσαι λόγον· ἐδὲν γὰρ ἐν πυρὶ βαλλόμενον διατάται μῖναι ἐν τῇ ἰδίᾳ φύσει, ἀλλ' ἀνάγκη ἢ αὐτὸ γίνεσθαι πῦρ· ὃν ὅσον εἰς βάλλῃς κάχληκας εἰς πῦρ, ὀλίγος γίνεται ἄσβεστος· ἢ εἰ εἰς θάλασσαν, ἐπιπολὺ καταδυαί καὶ ἀπελθεῖν εἰς μέσον πέλαγος, καταποντίζεται ἢ ἀφανὴς γίνεται· ὁ δὲ κατὰ βαθμὸν εἰσερχόμενος, πάλιν ἀναβῆναι θέλει, ἢ ἐπιπλεῦσαι καὶ ἐξελθεῖν εἰς λιμένα, ἢ ἰδεῖν τὰς ἐπὶ γῆς ἀνθρώπους. ἕως καὶ εἰς τὸ πνιδματικὸν εἰσέρχεται τις εἰς βάθος χάριτος, καὶ πάλιν μνημονεύει τῆς ἐταίρων αὐτῶν, καὶ αὐτὴ ἡ φύσις θέλει ἀπελθεῖν εἰς ἀδελφάς, ὑποπληρῶσαι τὴν ἀγάπην, πληροφορῆσαι λόγον.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Πῶς δύνάται τὰ δύο πρόσωπα εἶναι ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ ἡ χάρις καὶ ἡ ἁμαρτία;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὡς ὅταν ἡ πῦρ ἐξωθεν χαλκίῃ, λοιπὸν ἐὰν ὑποβάλλῃς ξύλα, ἰδὲ ἐκπυρον γίνεται, καὶ τὸ ἐσωθεν τῷ σκότειν εἴνεται, καὶ βράσκει, τῷ πυρὸς ἐξωθεν ὑποκαίονμεν. εἰ δέ τις ἀμελήσῃ καὶ μὴ ὑποβάλλῃ ξύλα, ἄρχειται χλιαρώτερον γίνεσθαι τὸ πῦρ, καὶ ὡς κατασβεῖνυθαι· ὥς καὶ ἡ χάρις τὸ πῦρ τὸ ἐμὸν καὶ ἐσωθεν σβῆ. λοιπὸν ἐὰν εὕξῃ, καὶ δώσῃ τὰς λογισμὰς σου εἰς ἀγάπῃ τῷ Χριστῷ, ἴδε πῶς ὑπέβαλες τὰ ξύλα, καὶ γίνονται οἱ λογισμοί σου πῦρ, καὶ βάπτονται εἰς τὸν πόρον τῷ Θεῷ. εἰ δέ καὶ ὑποχωρῇ τὸ πνεῦμα ὡς ἐξώτερά σου γινόμενον, ἀλλὰ καὶ ἐσωθεν σου εἴ, καὶ ἐξωθεν σου ἀφαιρῆται. ἐὰν δέ ἀμελήσῃς, ὀλίγον ἐκδὲς ἑαυτὸν, ἢ εἰς κοσμικὰ πράγματα, ἢ εἰς ρεμβασμὸν, πάλιν ἔρχεται ἡ κακία, καὶ ἐνδύεται τὴν ψυχὴν, καὶ ὅλον τὸν ἀνθρώπον ἄρχειται θλίβειν· μνημονεύει ἔν ἡ ψυχὴ τῆς προτέρας ἀναπαύσεως, καὶ ἄρχειται θλίβεσθαι, καὶ συνεχέσθαι παλαιπωρεῖν. Πάλιν προσέχον ὁ νῦν πρὸς τὸν Θεόν, ἤρξατο προσεγγίζειν αὐτῷ ἡ προτέρα ἀναπαύσις, ἄρχειται σφοδρώτεράς ἐπιζητεῖν· δέομαί σε, φησὶ, Κύριε· καὶ μικρὸν προσίθεται αὐτῷ τὸ πῦρ ἐξάπτον καὶ ἀναπαύον τὴν ψυχὴν· ὡς τὸ ἀγκιστρὸν αἶρει ἐν τῷ βυθῷ τὸν ἰχθυὸν καὶ μικρόν· εἰ γὰρ μὴ τὸ τοῦτο, καὶ ἐγάρ τοι τῷ πικρῷ καὶ τῷ θανάτῳ, πῶς ἠδυνάτο διακρίνειν τὸ πικρὸν ἀπὸ τῷ γλυκεῖ, καὶ τὸν θάνατον ἀπὸ τῆς ζωῆς, καὶ ἀλχεύσῃσαι τῷ ζωοποιῷ Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

*****
 *****
 *****
 ΒΑΘΕΑ ΔΙΑΝ

ΤΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΤΑΜΕΙΑ,

ΤΗΣ ΑΠΟ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΧΑΡΙΤΙ,

Καὶ ταῖς κακίαις σιναυξαφομεύης.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΜΑ'.

Τὸ τίμιον σκεῦος τῆς ψυχῆς ἐν πολλῇ βαθύτητι τυγ-
 χάνει, ὥς περ φησὶν, ἄβυσσον καὶ καρδίαν αὐτὸς ἐρ-
 νᾷ. ἐκβαπτόμενος ὃν τὴν ἀνθρώπου τῆς ἐντολῆς, καὶ ὑπὸ
 ἀπόφασιν ὀργῆς γεληνημένον, λαβῶσα αὐτὸν ὑποχείριον ἡ ἀμαρ-
 τία, καὶ αὐτὴ ὥσπερ ἄβυσσός τις πικρίας ἐν λεπτοτητι καὶ βαθύτη-
 τι τυγχάνουσα, εἰσελθούσα εὐδὸν, τὰς νομὰς τῆς ψυχῆς κατέχει,
 ὥς τῶν βαθυτάτων αὐτῆς ταμείων. τοῖσδε δὲ ῥοπῶ παρεικάστο-
 μῳ τῷ ψυχῷ καὶ τῷ ἀμαρτίαν, μιγῆσαν, ὥσπερ ὅταν ἡ δυν-
 δρον μέγιστον, ἔχον πολλὰς κλάνας· ἔχη δὲ καὶ τὰς ρίζας ἐν τοῖς
 βαθυτάτοις τῆς γῆς· ἔπος τὰς νομὰς τῶν βαθυτάτων τῆς ψυχῆς τα-
 μείων ἡ παρελθούσα ἀμαρτία καταχέουσα, ἐν σιναυθείᾳ γέγονε καὶ
 παρήλθει ἐκάστῳ νηπιόθεν σιναυξαφομεύῃ, καὶ σιναυξαφομεύῃ, καὶ
 πᾶσι κακὰ ἐκδιδάσκουσα. Ἐπαὺν τοίνυν χάριτος θείας ἐνέργειαν ἐ-
 πισκίασεν τῇ ψυχῇ καὶ τὸ μέγιστον τῆς ἐκάστη πίστεως, καὶ δέξεται
 αὐτὸν βοήθειαν, ἀκμῶν ἐν μέρει τινὶ ἐπισκίασεν ἡ χάρις. μὴ
 νομίσῃ ἔν, τίς ὅλλω τῷ ψυχῷ πεφώτισται. ἀκμῶν πολλὴ νομὴ
 τῆς κακίας εὐδὸν ὅτι, καὶ πολλὸν πόνον χρεία καὶ καμάτε τῶν ἀνθρώ-
 πῳ συμφωνῶντος τῇ πρὸς αὐτὸν χάριτι· ὅτι τὸ ὃν καὶ ὑπὸ μέ-
 ρος ἤρξατο ἡ θεία χάρις ἐπιφοιτᾷ τῇ ψυχῇ, δυναμένη ῥοπῇ
 ὥρας τὸν ἀνθρώπον καθαρῶς τελεῖν· ἀλλ' ἵνα δοκιμάσῃ τὴν
 προαίρεσιν τῶν ἀνθρώπων, εἰ τῷ ἀγάπῳ πρὸς Θεὸν ὁλόκληρον
 ἔστω.

Εἰκλ.
42.

ὑποσώζει, μὴ συνδυάζων τῇ πονηρῇ ἐν μηδενί, ἀλλ' ὅλον τῇ
 χάριτι ἑαυτὸν ἐκδιδούς· καὶ ἕως δόδοκιμῆς ἡ ψυχὴ πόνους καὶ κει-
 ροῖς, καὶ τὴν χάριν ἐν μηδενί λυπεῖσα, μήτε ἐνυβρίζουσα, ἐκ τῆ
 κατ' ὀλίγον βοηθεῖται· καὶ αὐτὴ δὲ ἡ χάρις νομῶ λαμβάνει ἐν τῇ
 ψυχῇ, καὶ ἕως τῆς βαθυτάτων αὐτῆς μερῶν καὶ θελογισμῶν ρίζε-
 ται, ἐν κειροῖς πλείοσιν δόδοκιμῆς καὶ συμφωνίας τῆς ψυχῆς
 τῇ χάριτι· ἕως ἢ ὅλη ἡ ψυχὴ ἀβληφθῇ ὑπὸ τῆς ἐπερανίου
 χάριτος, λοιπὸν βασιλεύσῃς ἐν αὐτῇ τῇ σκέλει. Ἐὰν δέ τις μὴ
 ἢ ἐν ταπεινοφροσυνῇ πολλῇ, ἀβελίδεται ἕως τῆς σατανᾶς, καὶ
 ὑπογυμνῆται τῆς πρὸς αὐτὸν ἡγομένης θείας χάριτος, καὶ περάζε-
 ται ἐν θλίψεσι πολλαῖς, καὶ τότε φανεῖται αὐτῇ ἡ οἴησις, ὅτι
 γυμνὸς καὶ ταλαίπωρος ὑπάρχει. ὁφείλει ἐν ὁ πλεῖστον τῇ χάριτι
 τῆς Θεᾶς ἐν πολλῇ ταπεινοφροσυνῇ καὶ συστεμμῶ καρδίας ὑπάρ-
 χειν· καὶ ὡς πτωχὸν καὶ μηδὲν ἔχοντα ἑαυτὸν ἡγεῖσθαι· ἀλλότριον
 αὐτῷ ὅστις, καὶ ἄλλος ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ ὅτε βέλεται αἶρει αὐτό. ὁ
 ἕως ταπεινῶν ἑαυτὸν ὅπῃ Θεᾶς καὶ ἀνθρώπων, δυνάται θεφυλάσσει
 τὴν πρὸς αὐτὸν ἡγομένην χάριν, καθὼς φησιν, ὁ ταπεινῶν ἑαυ-
 τὸν ὑψωθήσεται· καὶ περ ὧν ἐκλεκτὸς Θεᾶς, παρ' ἑαυτῷ ὑποδεδω-
 κίμασμένος ἦτο· καὶ ὧν πιστὸς, ὡς ἀνάξιον ἑαυτὸν ἡγεῖσθαι· ποιεῖ-
 ται ὅτι ψυχὰς ἀπαρεῖσσι Θεῷ, καὶ ζωοποιεῖνται ἐν Χριστῷ, ὃ ἡ
 δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς πάντας αἰῶνας. Ἀμήν.

Ματθ.
 2.
 Λυκ.
 14.

ΜΗ

ΜΗ ΤΑ ΕΞΩΘΕΝ, ΑΛΛΑ ΤΑ ΕΝΔΟΘΕΝ ΠΡΟΑΓΕΙ

Η ΒΛΑΠΤΕΙ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ,

Δηλαδή τὸ τῆς χάριτος πνεῦμα, ἢ τὸ πνεῦμα
τῆς πορνείας.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΜΒ'.

Ω' ὡς ἐὰν ἡ πόλις μεγάλη, ἔρημος δὲ ἡ τῆς τειχέων
ἀσχυρὰ, καὶ ὑπὸ ἐχθρῶν ληφθῇ, ἔσται τῆς με-
γαλειότητος ὄφελος· ζητιέον ἐν καὶ τὸ μέγεθος, ἵνα
ἔχη καὶ τείχη ἀσχυρὰ πρὸς τὸ μὴ πρὸς ἐχθρὸς εἰσελθεῖν· ἔγω δὲ καὶ
ψυχὰς αἱ κεκοσμημέναι γνώσει καὶ σωθήσεται, καὶ νῦν ὁξυτάτω, ὡς
πόλεις εἰσι μεγάλαι· ἀλλὰ ζητιέον, εἰ ἀσχυρῶνται τῇ δυνάμει
τῆς πειρασμοῦ, μήποτε οἱ ἐχθροὶ εἰσελθόντες ἐρημώσωσιν αὐτάς·
οἱ γὰρ σοφοὶ τῷ Κόσμῳ, Ἀριστοτέλεις, ἢ Πλάτων, ἢ Σακράτης
φρόνιμοι ὄντες ἐν γνώσει, ὡς περ πόλεις μεγάλαι ἐτύγχανον, ἀλλ'
ἐρημοὶ ἦσαν ὑπὸ ἐχθρῶν, ὅτι τὸ μὴ εἶναι πνεῦμα Θεοῦ ἐν αὐτοῖς.
Οἱ δὲ εἰσὶν ἰδιῶται μέτοχοι τῆς χάριτος, ὡς περ πόλεις μικραὶ
εἰσιν ἀσχυρῶνται τῇ δυνάμει τῆς σαυρῆς· ἐκπίπτουσι δὲ τῆς χάριτος
ὑπὸ δύο πειρασμῶν, καὶ ὑποκινῶνται· ἢ ὅτι πρὸς ὑπερφορὰς ἐλπί-
σεις ἔχ' ὑποκινῶνται· ἢ ὅτι εἰς πρὸς ὑπόστασιν τῆς ἀμαρτίας ἐνδυνάμει-
σαι ἀπέμειναν· καὶ δυνάμει γὰρ οἱ διδοῦντες αὐτοῖς πειρασμῶν διελ-
θεῖν· ὡς περ δὲ ἐν τῇ πεντακτίᾳ καὶ ἡ βασιλὶς πρὸς αὐτάς
ἀδύνατος ἔχουσιν, ὁμοίως καὶ ἡ γῆ τῇ πλυσίᾳ, καὶ τῇ πρὸς ἑαυτὴν, εἰ μὴ
τὴν δυνάμει λάβῃ, καὶ δυνάμει καρπὸς ἀξίως ἐνεργεῖν· ἔγω καὶ ἐν
τῇ ἐργασίᾳ τῇ ψυχῇ, καὶ σοφός, καὶ πλέσιος ἐν τῇ χάριτι βασι-
λεύει,

λούει, εἰ μὴ δι' ὑπομονῆς, καὶ θλίψεων, καὶ καμάτων πολλῶν· ὁ
 ᾧ Χεισιανῶν βίος ὀφείλει ποιῆτος εἶναι. ὥσπερ τὸ μέλι γλυκὺ
 τυχαῖον, ἐδὼν ἐπαδέχεται τῇ πικρῶν, ἢ τῇ ἰοβόλων μεταλα-
 βεῖν· ἕως αὐτοὶ πᾶσι τοῖς ἐπερχομένοις εἴπε ἀγαθοῖς, εἴπε πο-
 νηροῖς χρηστοὶ τυχεύουσιν, ὥς φησιν ὁ Κύριος, γίνεσθε χρηστοὶ ὡς
 ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐρανός· τὸ ᾧ βλάπτει καὶ μαῖνει τὸν ἀνθρώ-
 πον, ἐνδοθεν ὅστις. ἐκ ᾧ τῆς καρδίας ἐκπορεύονται ἀλογισμοὶ
 πονηροὶ, καθὼς ὁ Κύριος λέγει, ὅτι πᾶ κοινῶνται τὸν ἀνθρώπον
 ἐνδοθεν ὅστις. Εἰδοθεν ἐν ὅστις ἐν τῇ ψυχῇ ἔρπον καὶ ποιοῦν
 πνεῦμα πονηρίας, λογιστικὸν κινητικόν, ὅπερ ἔστι τὸ κάλυμμα τοῦ
 σκότους, ὁ παλαιὸς ἀνθρώπος, ὃν δεῖ πῶς τῷ Θεῷ προσφύγοντας
 λυποῦσασθαι, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν ἐπαράμιον καὶ καινὸν ἀνθρώπον,
 ὅς ἔστι Χριστός· ἐδὼν ἐν τῷ ἔξωθεν βλέπτειν διώσεται τὸν ἀν-
 θρώπον, εἰ μὴ τὸ ζῶν καὶ ἐνεργητικὸν τὸ ῥοικν ἐν τῇ καρδίᾳ
 πνεῦμα σκότους. ὥς ἐν τὸν ἀγῶνα ἕκαστος ἐν τοῖς λογισμοῖς ὀ-
 φείλει κειτῆσθαι, ἵνα ἐπιλάβῃ τῇ καρδίᾳ αὐτῇ ὁ Χριστός. ᾧ ἡ
 δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΟΠΗΣ

ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ ΑΝΔΡΟΣ,

ΗΣ ΠΑΣΑ Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ
ΑΠΟΚΡΕΜΑΜΕΝΗ ΕΣΤΙΝ,

ὡς περ ποικίλως ἐρπαύθῃ διαγράφεται.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΜΓ.

Ω^ς περ ἄπο τῆ πυρός ἀπντται λύχνοι πολλοί καὶ λαμ-
πάδες καιόμεναι· παῖσαι δὲ αἱ λαμπάδες καὶ οἱ λύχ-
νοι ἄπο μιᾶς φύσεως ἀνάπντται καὶ φαίνονται· ὥτως καὶ
οἱ Χριστιανοί, ἄπο μιᾶς φύσεως ἀνάπντται, καὶ φαίνονται, τῇ πυρὶ
τῆ Θεῖας τῆ ὑπὸ τῆ Θεῖας, καὶ ἔχουσι τὰς λαμπάδας καιόμενας εἰς τὴν
καρδίαν αὐτῶν, καὶ φαίνονται κατενώπιον αὐτῇ ἐν γῇ ὄντες, καθὼς
καὶ αὐτὸς· λέγει ᾧ, ὅτι τὸ ἐχρισέσε ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς σε ἔλαιον
ἀγαλλιόσεως· διὰ τὸ τῷ Χριστῷ ἐπεκλήθη, ἵνα τῷ αὐτῷ ἔλαιον
ὡ αὐτὸς ἐχρίθη, καὶ ἡμῶς χριστούμενοι ὑμῶμεθα Χριστοί, τῆς αὐ-
τῆς, ὡς εἰπὲν οὐσίας καὶ ἐνὸς σώματος. λέγει πάλιν, ὅτι ἀ-
γιαζων, καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ὅς ἐνὸς πάντες. Εὐόκασιν ἐν οἱ
Χριστιανοί ἐν ἐνὶ μέρει, λυχνίαις ἐχέουσιν τὸ ἔλαιον ἐν αὐταῖς,
τετέστι τὰς καρπὰς τῆς δικαιοσύνης. εἰ δὲ μὴ ἀρεθῇ λύχνος ἐκ
τῆ λύχνης τῆς Θεότητος ἐν αὐτοῖς, εἰδὲ εἰσιν· ὁ Κύριος ἢ ὁ λύ-
χνος ὁ καιόμενος, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς Θεότητος τὸ μυστὸν ἐστρωδῶς
ἐν αὐτῷ, καὶ ἐκκαῖον αὐτῷ τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἀνθρώπινον· ὡς
περ ᾧ εἰπὲν ἡ βαλαάντιον σαπρὸν πεπληρωμένον μαργαρίτῃ, ἔτι
καὶ οἱ Χριστιανοί τῷ ἔξωθεν ἀνθρώπῳ παπεινοὶ ὀφείλοντες εἶναι καὶ
ἀκαταφρόνητοι, ἐνδοθεν εἰς τὸν ἔσω ἀνθρώπον ἔχουσι τὸν πολυ-
τιμον,

Γαλ.
44.

Εβρ. 2.

ἀγωνίῳ, καὶ κατὰ μικρὸν λύει τὸν θυμέλιον, καὶ εἰσελθὼν, ἐκκρήσσει καὶ ἐκείνοι πάντα τὰ φυτὰ, καὶ ὅλῳ τῷ ἔργασίῳ ἀφανίζει, καὶ ἀκαρπον ποιεῖ· ὥτως ὅτι καὶ ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου, ἔχει τὰς λογισμὰς τὰς καλὰς, πλησιάζουσι δὲ πάντοτε καὶ οἱ ποταμοὶ τῆς κακίας τῇ καρδίᾳ, θέλοντες αὐτῷ καταβαλεῖν καὶ ῥίψαι εἰς τὸ ἴδιον μέρος. λοιπὸν εἰς τὸ μικρὸν κῆφος ὁ νῆς, καὶ ἦδη τοῖς ἀκαθάρτοις λογισμοῖς, ἰδὲ ἔλαβον νομὴν τὰ πνύματα τῆς πλάνης, καὶ εἰσῆλθον καὶ κατέστρεψαν τὰ ἐκεῖ κάλλι, ἠφανίσαν τὰς ἀγαθὰς λογισμὰς, καὶ ἠρήμωσαν τῷ ψυχῷ. Ὡς περὶ ὅτιν ὁ ὀφθαλμὸς μικρὸς παρ' ὅλα τὰ μέλη, καὶ αὐτὴ ἡ κόρη μικρὰ ἦτο, μέγα ὅτι σκευὸς· βλέπει γὰρ ὑφ' αὐτῆς, ἑρῶν, ἀστέρων, ἥλιον, σελήνην, πόλεις καὶ ἄλλα κτίσματα· ὁμοίως καὶ αὐτὰ τὰ ὀφθαλμοὺς ὑπὸ τὸν κόρη τῇ μικρᾷ κόρῃ τὸ ὀφθαλμὸν ἐμμορφεῖται καὶ ἐνεκονίζεται· ὥτως ὅτι καὶ ὁ νῆς εἰς τὴν καρδίαν· καὶ αὐτὴ ἡ καρδία, μικρόν τι σκευὸς ὅτι, καὶ ἐκεῖ οἱ δράκοντες, καὶ ἐκεῖ οἱ λέοντες, ἐκεῖ τὰ ἰοβόλα θηρία, καὶ ὅλοι οἱ θησαυροὶ τῆς κακίας· καὶ ἐκεῖ αἱ βραχεῖαι καὶ ἀνώμαλοι ὁδοὶ, ἐκεῖ αἱ φάραγγες· ὁμοίως πάλιν ἐκεῖ ὁ Θεός, ἐκεῖ καὶ οἱ Ἄγγελοι, ἐκεῖ ἡ ζωὴ καὶ ἡ βασιλεία, ἐκεῖ τὸ φῶς καὶ οἱ Ἀπόστολοι, ἐκεῖ οἱ θησαυροὶ τῆς χάριτος· ἐκεῖ τὰ πάντα εἰσιν· ὥστε γὰρ ὅτιν ἐμίχλη εἰς ὅλῳ τῷ οἰκουμενῶν ἐπικειμένη, καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπον ἐχ' ὁρᾷ· ὥτως ὅτι καὶ τὸ σκότος τῷ αἰῶνος τῷ ἐπικειμένον πάσῃ τῇ κτίσει· καὶ πάσῃ φύσει ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς πᾶσι βλάβης· ὅθεν ἐπισκιάζονται ἐκ τῆς σκότης ἐν νυκτὶ εἰσι καὶ ἐν φοβεροῖς τόποις ἔχουσι τῷ ἐκκρίνω· καὶ ὥστε καπνὸς πληθὺς εἰσιν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, ὥστε εἰς καὶ ἡ ἁμαρτία μετὰ τῶν ῥυπαρῶν λογισμῶν αὐτῆς, ἐγκατεζομένη καὶ ἐφύρπυσα εἰς τὰς λογισμὰς τῆς καρδίας, καὶ ἀπειρον πληθὺς δαιμόνων. Ὡς περὶ δὲ ἐν τοῖς φαινομένοις πολέμοις συγχροτημένοι, ἐκ ἀπέρχονται οἱ σοφοὶ καὶ μεγαλῶντες ἐκεῖ, ἀλλὰ φοβούμενοι τὸν θάνατον ἀπομύνουσι· λοιπὸν ποροβάλλονται οἱ τύραννοι, καὶ οἱ πλείντες, καὶ οἱ ἰδιῶται, καὶ συμβαίνει ὅτι τῷ ἔργῳ ἀφίστανται κατὰ τὸν πολέμου, καὶ διώκουσιν αὐτὰς ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὰ ἐπικρίματα καὶ τὰς σεφάνους λαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς βασιλείας, καὶ ἔρχονται εἰς ποροκοπὰς καὶ ἀξιώματα, καὶ κείνοι οἱ μεγάλοι ὀπίσω πέτων ἀλείσσονται· ὥστε εἰς καὶ τὸ μέρος τὸ πνύματικόν· οἱ ἰδιῶται ἀκούοντες οὗ ἀρχῆς τὸν λόγον, φιλαλήθως λογισμῶν τὸ ἔργον αὐτὰ ποιεῖσι, καὶ λαμβάνουσι τὴν χάριν τῷ χάριν τῷ πνύματος· οἱ δὲ σοφοὶ καὶ λεπτοὶς ζητῶντες τὸν λόγον,

γον, ἔτοι φεύγουσι τὸν πόλεμον, καὶ ἔ' ἀποκόπτουσιν, καὶ ὁπίσω δ-
είσκονται τῇ πολέμῳ αἰώνων καὶ νικησάντων. Ὡς περ δὲ οἱ αἵμοι
σφοδρῶς πνέοντες πάντα τὰ κτίσματα τὰ ὑπὸ τῇ ἑρῶν κινήσει,
καὶ ἔχον πολὺν ἀποτελεῖσιν· ἔτις ἡ δυνάμις τῆ ἐχθρῆ κρέει καὶ
φέρει τὸς λογισμῶς, καὶ σαλεύει τὰ βάθη τῆς καρδίας πρὸς τὸ
ἑαυτῶν θέλημα, καὶ ὡς τὴν ἑξουσίαν αὐτῶν σκορπίζει τὸς λογισ-
μῶς. Ὡς περ εἰσιν οἱ τελεῶναι καθεζόμενοι εἰς τὰς τριὰς ὁδούς, καὶ
κατέχοντες τὸς παριόντας καὶ θρασυέοντες, ἔτις καὶ οἱ δαίμονες ἐπι-
τρέψαι καὶ κατέχουσι τὰς ψυχὰς, καὶ ἐν τῷ ἐξέρχεσθαι αὐτὰς ἐκ τῆ
σώματος, εἰ μὴ τελείως καθαρῶσιν, ἐν ὅπῃ εἰπονται ἀνελθεῖν
εἰς τὰς μονὰς τῆ ἑρῶς, καὶ ἀπαντῆσαι τῷ Δεσπότη αὐτῶν· κατα-
φέρονται ὅτ' ὑπὸ τῇ ἀερίῳ δαιμόνων· οἱ δὲ ὑπάρχοντες ἐν σαρ-
κί, ἔτις θῶ πόνε καὶ ἀγῶνος πολλῶν τὴν εἰς ὕψος πρὸς Κύριον
ἀπύσσονται χάριν· δηλαδὴ ἔτοι μὲν τῇ δι' ἐναρέτη ἀναπαυσασμένων
πολιτείας, πρὸς τὸν Κύριον ἀπελευθέρωνται, καθὼς ἐπηγγέλατο,
ὅπερ εἰμι ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· καὶ εἰς τὸς ἀπα-
ράντας αἰῶνας συμβαλόμενος τῷ Πατρὶ, καὶ Τίῳ, καὶ Ἁγίῳ Πνεύ-
ματι, νυνὶ καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τὸς αἰῶνας τῇ αἰώνων. Ἀμήν.

Γωάν.
πλ.

ΠΟΙΗΝ ΕΝ ΑΝΘΡΩΠΩ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩ ΜΕΤΑΒΟΛΗΝ

ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΙΝ ΑΠΕΡΓΑΖΗΤΑΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ,

Ο' τὰ τῆς ψυχῆς πάθη καὶ νόσους θεραπεύσας.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Μ Δ'.

Ο' προσερχομενος τῇ Θεῷ, καὶ Χριστῷ πάρεδρος ἐν ἀληθείᾳ
θέλει εἶναι, τότε χάριν τὴν σκοπεῖ οφείλει προσερχεσθαι
τῷ ἀλλαγῆναι αὐτὸν, καὶ μεταβληθῆναι ὑπὸ τῆς ἀποτέρας
καταστάσεως, καὶ ἀναστροφῆς, καὶ καλὸν καὶ καινὸν ἀνθρώπον ὑποδειχ-
θῆναι, μηδέν τι τῷ παλαιῷ ἀνθρώπῳ ὀπιφερόμενον. εἰς γὰρ, φη-
σιν, ἐν Χριστῷ καινὴ κτίσις. καὶ ὅ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς
ἔχει τὸτο πᾶν ἄγαθόν, ὥς τε τὴν φύσιν ἀλλάξει, καὶ μεταβαλεῖν καὶ
ἀνακαινίσαι, καὶ ἀνακτίσαι τὴν ψυχὴν ταύτην τὴν καταρραμμένω
τοῖς πάθεσι ἔχει τὴν πᾶν ἄβασιν, κηρύσσας τῷ ἰδίῳ αὐτῷ πνεύματι
τῆς θεότητος. καινὸν νέον, καὶ καινὴν ψυχὴν, καὶ καινὰς ὁφθαλμούς,
καινὰ ὦτα, καινὴν γλῶτταν πνευματικῶς, καὶ ἀπαξ ἀπλῶς καινὰς
ἀνθρώπους τὰς πιστεύοντας αὐτῷ, ἡλθον ἀπεργάσασθαι, ἥτοι καινὰς
ἀσκήσεις, χεῖρας αὐτὰς τῷ ἑαυτῷ φωτὶ τῆς γνώσεως, ἵνα ματαβά-
λῃ νέον οἶνον, ὅ ὅστις τὸ πνεῦμα αὐτῷ. οἶνον γὰρ φησι, νέον, εἰς
ἀσκήσεις καινὰς βλητέον. ὥς περ γὰρ ὁ ἐχθρὸς λαβὼν τὸν ἀνθρώ-
πον ὑποχείριον, καινὸν αὐτὸν εἰς ἑαυτὸν ἐργάσατο, πάθεσι
κακίας περιβαλὼν, καὶ χεῖρας τῷ πνεύματι τῆς ἀμαρτίας, τὸν
οἶνον τῆς ἀνομίας πάσης καὶ κακίας διδασκαλίας ἐνέβαλεν εἰς αὐτόν.
ἔτι καὶ ὁ Κύριος λυβωσάμενος αὐτὸν ὑπὸ τῷ ἐχθρῷ, καινὸν ἀ-
περγάσατο, χεῖρας τῷ ἑαυτῷ πνεύματι, καὶ τὸν τῆς ζωῆς οἶνον,
τὴν καινὴν τῷ πνεύματι διδασκαλίαν εἰς αὐτὸν ἐνέχευεν. ὁ γὰρ

μετα-

μεταβαλὼν τὴν φύσιν τῆς πεντέ ἄρτων εἰς φύσιν πλείθυς, καὶ φύσει ὅτε ἀλόγῳ δὲ φωνῇ, καὶ τὴν πόρῳ εἰς σωφροσύνην μετατρέφας, καὶ πυρὸς φύσιν καυστικῆς ὑποτίθειν τῆς ἐν τῇ καρδίᾳ πῦρος καύσας, καὶ φύσιν λεόντων ἀγρίαν θηρίαν τῇ Δαυιδὶ ἡμερώσας, ἔπος δυνάται καὶ τὴν ψυχὴν τὴν ἔρημον καὶ ἀγρυπνῶσαν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας μεταβαλεῖν εἰς τὴν ἑαυτῆς ἀγαθότητα, καὶ χηρῶσται, καὶ εἰρηνῶν τῇ πνύματι τῆς ἐπαγγελίας τῇ ἀγίᾳ καὶ ἀγαθῇ. ὃν γὰρ ἔσπον ποιμὴν τὸ ψαλμῶν πρόβατον δυνάται θεραπεύσαι, καὶ ἀπὸ λύκων φυλάξαι· ὡσαύτως ὁ ἀληθινὸς ποιμὴν Χριστὸς ἐλθὼν, μόνος ἡδυνήθη θεραπεύσαι, καὶ ὁππρὲς τὸ ἀπολωλὸς καὶ ψαλμῶν πρόβατον, τὸν ἀνθρώπον, ὑπὸ τῆς φώρας καὶ λέπρας τῆς ἁμαρτίας. οἱ γὰρ πρὶν ἱερεῖς, καὶ λείπεται, καὶ διδάσκαλοι ἐκ ἐδυνήθησαν θεραπεύσαι τὴν ψυχὴν ταῖς προσφοραῖς τῆς δάραν καὶ θυσιῶν, καὶ ῥαντισμοῖς αἵματος, ὅπως γὰρ ἐδὲ αὐτοὶ ἡδυνήθησαν θεραπεύσαι· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀδυνάειον ἐκτελέκοντο. ἀδυνάειον γάρφησιν, αἷμα ταύρων καὶ ἐλάων ἀρελεῖν ἁμαρτίας. ὁ δὲ Κύριος ἔλεγε, δεικνὺς τὴν ἀδυνάειον τῆς τότε ἱερέων, πάντως ἐρεῖτε μοι τὴν πᾶσιν ἀποβολῇ ταύτῃ, ἵνα ἴδωμεν σεαυτὸν. αὐτὶ τὸ, ἐκ εἰμὶ ἐγὼ ὡς ἐκεῖνοι, οἱ μήτε ἑαυτοὺς δυνάμειον θεραπεύσαι. ἐγὼ εἰμὶ ὁ ἀληθινὸς ἱερεὺς, καὶ καλὸς ποιμὴν, ὁ θεὸς τὴν ψυχὴν με ὑπὲρ τῆς προβάτων, ὁ δυνάμειος θεραπεύειν πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν ψυχῆς· ἐγὼ εἰμὶ τὸ ἁμῶμον πρόβατον, τὸ ἅπασι προσκυνεῖται, καὶ πᾶσι ἐμοὶ προσερχομένους δυνάμειος θεραπεύσαι. ἡ γὰρ ἀληθινὴ ἰασις τῆς ψυχῆς ὑπὸ Κυρίου μόνος γίνεται. ἴδὲ γάρφησιν, ὁ ἁμῶνος τῷ Θεῷ ὁ αἶρων τὴν ἁμαρτίαν τῶ κόσμῳ, τῆς ψυχῆς διλοτότε πιστοσύνης αὐτοῦ, καὶ ἀγαπῶσης αὐτὸν ἐξ ὅλης καρδίας. ὁ ποιμὴν ποίνο, ὁ καλὸς τὸ ψαλμῶν πρόβατον θεραπεύει. πρόβατον δὲ πρόβατον θεραπεύσαι ἐδυνάται· καὶ εἰμὶ θεραπευθῆναι τὸ λογικὸν πρόβατον, ὁ ἀνθρώπος, εἰς Ἐκκλησίαν Κυρίου τὴν ἐπερανίον ἐκ εἰσέρχεται. ἔπος γὰρ καὶ ἐν τῇ νόμῳ ἔρηται ἐξ σκιᾶς καὶ εἰκότος. περὶ γὰρ τῷ λεπρῷ, καὶ μῶμον ἔχοντος, ταῦτα αἰνίσσεται μὴ μόνον τὸ πνεῦμα. λεπρὸς, φησὶν, ἡ μῶμον ἔχων, ἐκ εἰσπεύσεται εἰς Ἐκκλησίαν Κυρίου. ἀλλὰ προσέταξε τῷ λεπρῷ ἀπερχέσθαι πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ἀπαγγεῖλαι πολλὴν ἄνοιαν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, καὶ ὅππῃθεν αὐτὸς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν λέπραν, σημεῖον μόνον τὸν τὸν τῆς ἀφῆς τῆς λέπρας, καὶ θεραπεύειν. τὸν αὐτὸν ἔσπον καὶ ὁ

Ε' βρ.
10.Λεκ.
4.

Γ' αὐτ. 1.

Λεκ.
21.

Χειρὸς ὁ ἀληθὴς ἀρχιεὺς τῷ μελλόντων ἀγαθῶν ταῖς λείψαν-
σαις ψυχαῖς, λείπων ἁμαρτίας ἐπηκμπτόλμος, εἰσέρχεται εἰς
τὸν σικλωτὸν τῆ σώματος αὐτοῦ, καὶ θεραπεύει, καὶ ἰάται τὰ πά-
θη, καὶ ὥς δυνάσεται ἡ ψυχὴ εἰσελθεῖν εἰς τὸν ἐπεραῖον Ἐκ-
κλησίαν τῷ Ἀγίῳ τῆ ἀληθινῆς Ἰσραὴλ. πᾶσα ὅδ' ἡ ψυχὴ φορῶσα
λείπων ἁμαρτίας παθῶν, καὶ μὴ προσελθῶσα τῷ ἀληθινῷ ἀρχιε-
ρεῖ, καὶ θεραπευθεῖσα νυν, εἰς τὸν περιβολὴν τῷ Ἀγίῳ, εἰς
τὸν ἐπεραῖον Ἐκκλησίαν ἐκ εἰσέρχεται. ἄμωμος γὰρ ἔσα καὶ
καθαρά, ἀμώμους καὶ καθαρὰς ψυχὰς ζητεῖ. μακάριοι γάρ φησιν,
οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. δεῖ γὰρ τὴν
ψυχὴν τὸν ἐν ἀληθείᾳ πιστεύσαντα Χριστῷ, μεταπεθῆναι, καὶ ἀλ-
λαγνῶσαι ὑπὸ τῆς νυν πονηρᾶς καταστάσεως, εἰς ἑτέραν κατάστασιν
ἀγαθὴν, καὶ ὑπὸ τῆς νυν φύσεως ταπεινῆς, εἰς ἑτέραν θεῖαν φύ-
σιν, καὶ καινὴν αὐτῇ ἀπεργαθῆναι ὅλη τῆς δυνάμεως τῆ Ἀγίας
Πνεύματος. καὶ ὥς δυνάται χρησιμεῦσαι εἰς τὸν ἐπεραῖον βασι-
λείαν. τυχεῖν δὲ τῶν ἡμῶν ἔσαι πιστεύσει καὶ ἀγαπήσιν αὐτὸν
ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀγίαις αὐτῆς ἐντολαῖς ἀναστροφόμε-
νοις. εἰ ὅδ' ὅτι τῇ Ἐλισαβεὶ τὸ φύσει κῆρον ξύλον ἐν τοῖς ὕδασι
βληθεὶς ἀνέστηκε τὸ φύσει βαρὺ σιδήριον, πόσω μᾶλλον ἐνταῦ-
θα ὁποσελεῖ ὁ Κύριος τὸ κῆρον, καὶ ἐλαφρὸν, καὶ ἀγαθόν, καὶ ἐ-
περαῖον αὐτῇ πνεῦμα, καὶ δι' αὐτῇ τὸν βεβουδισμένον τοῖς ὕδασι
τῆς πονηρίας ψυχὴν ἀνέστηκε, καὶ κεφίσει, καὶ περῶσει πρὸς τὰ
ἔσθ' τῷ θρανῶν, καὶ μεταβαλεῖ καὶ ἀλλάξει αὐτῇ ἐκ τῆς ἰδίας
φύσεως, καὶ ὥς περ ἐν τοῖς φαινομένοις ὁδεῖς δυνάται δι' ἑαυτῇ πε-
ράσαι καὶ διελθεῖν τὸν θαλάσσαν, εἰμὴ ἔχει τὸ κῆρον καὶ ἐλαφρὸν
πλοῖον, τὸ ἐκ ξύλου κατασκευασθὲν, τὸ μόλις ἐπαρῶν τῷ ὕδατι
παραπλεῖν δυνάμενον. καταποντίζεται ὅδ' καὶ ὑπόκειται, ἀν' ἐπι-
βαίη τις ἐν τῇ θαλάσσῃ· τὸν αὐτὸν τρόπον ἀδύνατον ψυχὴν δι'
ἑαυτῆς διελθεῖν καὶ ὑπερβῆναι, καὶ ἀπεπαῖσαι τὸν πικρὸν θαλάσ-
σαν τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὸν χαλεπὸν ἄβυσσον τῶν πονηρῶν δυνά-
μεων τῆ σκότης τῶν παθῶν, εἰ μὴ τὸ ἐλαφρὸν καὶ ἐπεραῖον, καὶ
ὑπὲρ τὸν Χριστὸν Πνεῦμα δέξεται, ἐπαρῶν τῆς πονηρίας ὅλης πα-
ραιπλῶν, καὶ διαδιδόν, δι' ἃ εὐθυδρόμως καὶ ἁρδῶς εἰς τὸν ἐπερά-
κον λιμένα τῆς ἀναπαύσεως εἰς τὸν πόλιν τῆς βασιλείας δυνάσκει-
ται κατανοῆσαι. ὥς περ δὲ οἱ ἐν τῷ πλοίῳ ἐκ τῆς θαλάσσης ἐκ
ἀρύονται καὶ πίνουσιν, ἔπ' εἰς αὐτῆς τὰ ἐνδύματα, καὶ τὰς ἱστίδας ἔ-
χουσιν, ἀλλ' ἐξῆλθεν ἐν τῷ πλοίῳ ἐπικρατίζονται ὥς αἱ ψυχὰς
τῷ

τῷ Χριστιανῶν, ἐκ ἐκ τῷ αἰῶνος τέτι, ἀλλ' ἀνῶθεν εἰς ἡμῶν ἑο-
φίλῳ ἐρασίῳ, καὶ ἐνδύματα πνέυματικά λαμβάνουσι. κατέκταν ζῶ-
σαι ἐν τῇ νηὶ τῷ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ πνεύματι ἐμβάσαι, παρέρ-
χονται πᾶς ἐναντίας τῷ ἀρχῶν καὶ ἐξουσιῶν πονηρὰς δυνάμεις. καὶ
ὡς περ ἐκ μιᾶς φύσεως ἕσθη πάντα τὰ πλοῖα κατασυνδύζονται,
οἱ ὧν παρελθεῖν οἱ ἄνθρωποι τὴν πικρὰν διμύσονται θάλασσαν.
ἕως ἐκ μιᾶς θεότητος φωτὸς ἡμῶν τῷ διαφόρων χριστιανῶν τῷ
ἐνός πνεύματος, πᾶσαι τῷ Χριστιανῶν αἱ ψυχὰς διωκόμεναι τῇ
ὀλίῳ περιπτύσσονται πονηρίαν· ἐπεὶ δὲ τὸ πλοῖον, καὶ κυβερνήτης
ῥηῖζει, καὶ εὐκράτης, καὶ ἡδὺς ἀέρις ἐπὶ τὸ διαπλεῖσθαι καλῶς,
ταῦτα πάντα αὐτὸς ὅστις ὁ Κύριος ἐν τῇ πιστῇ ψυχῇ γινώσκων,
καὶ διαπερῶν αὐτῷ τὰς δεινὰς χειμῶνας, καὶ τὰ ἀγρία τῆς πονηρίας
κύματα, καὶ τὰς κατερίδας τῷ βλαίων τῆς ἁμαρτίας ἀέριον, δι-
νατὸς καὶ ἐμπύρος καὶ ὀπίσημόνως, ὡς αὐτὸς ἐπίσταται ἡγούμενος τὴν
κλύδωνα αὐτῷ. ἀλλ' ὅτι τῷ ἐπερανίῳ κυβερνήτῃ Χριστῷ, ἀδελφάτων
αἱ παρελθεῖν τὴν πονηρὰν θάλασσαν τῷ δυνάμει τῷ σκότει,
καὶ τῷ πικρῶν πειρασμῶν τὰ καταφυσήματα. ἀναβαίνουσι γάρ φη-
σιν, ἕως τῷ ἡμῶν, καὶ καταβαίνουσιν ἕως τῷ ἀβύσσου. πᾶσαν
δὲ κυβερνητικῶς ἐπιστήμῃ καὶ πολέμῳ, καὶ πειρασμῶν ἐπίσταται
ὑπερανῶ τῷ ἀγέῳ κυμάτων ὀπιβαίνων. αὐτὸς γάρ φησι, πειρα-
δεῖς, δύνάται πειραζομένοις βοηθεῖν. δεῖ ποῖνον ἀπαλῶσαι, καὶ
μεταβληθῆναι πᾶς ψυχᾷ ἡμῶν ὑπὸ τῆς νυκτὸς καταστάσεως εἰς ἐπ-
ραν κατέσασιν, καὶ φύσιν θείαν, καὶ ῥηδὸν καὶ καὶ ἐκ παλαιῶν,
πᾶσι τῶν ἀγαθῶν καὶ χρηστῶν, καὶ πιστῶν, ἐκ πικρῶν καὶ ἀπίστων, καὶ
ἄνω χρησίμους ῥηομένους, εἰς τὴν ἐπερανίαν βασιλείαν ὑποκατε-
στῶναι. καὶ ὅτι ὁ Μακάριος Παῦλος περὶ τῆς μεταβολῆς αὐτῆς καὶ
καταλήψεως, ἥς κατελήφθη ὑπὸ Κυρίου, γράφει ταῦτα. διώκω δὲ,
εἰ καταλάβω ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ Χριστοῦ. πῶς τί ἄρα
καταλαμβάνεται ὑπὸ τῷ Θεῷ; ὡς περ ὅτι ἐὰν αἰχμαλωσίᾳ τινι τύ-
ραννος ἀρπάσας ἀπάγῃ, εἴτα κατελήφθη ὑπὸ τῷ ἀληθινῷ βασι-
λέως· ἔγω καὶ Παῦλος ὅτι ὑπὸ τῷ τυραννικῷ πνέματι τῆς ἁμαρ-
τίας ἐνιργεῖτω, τὴν Ἐκκλησίαν ἐδίωκε, καὶ ἐσκόλετο· ἀλλ' ἐπεὶ
μὴ ζήλοι Θεοῦ καὶ ἀντιῶν ἐποίησε, ὡς ὑπὲρ ἀληθείας ἀγωνιζόμε-
νος, καὶ παραβάτην, ἀλλὰ κατέλαβεν αὐτὸν ὁ Κύριος, καὶ ἐλάν-
φας ἀρρήτως ὁ ἐπερανίος καὶ ἀληθινὸς βασιλεὺς, φωνῆς τῆς αὐτῆς
τῶν ἀξιώσας, καὶ ῥαπίσας ὡς δῆλον ἠλθ' ἐράσεν. ἴδε Δεσπότης
ἀγαθότατος καὶ μεταβολῶν, πῶς δύνάται μεταβαλεῖν ψυχὰς τὰς

Φιλ.
1.6.

Εβρ. 2.

Φιλ. 3.

τῇ κακίᾳ συμπλακείσας, καὶ ἀγέλης ὑποκαταστάσας, καὶ ῥοπῇ ὤ-
ρας εἰς τὴν αὐτὴν ἀγαθότητα, καὶ εἰρηνικῶς μετενεγκεῖν· πάντες γὰρ
διωκτὰ παρὰ τοῦ Θεοῦ. ὥς περ ὅπῃ τὸ ληστὴ γέγονε, ῥοπῇ ἄρας
ἐκ τῆς πίστεως μετεβλήθη, καὶ εἰς παράδεισον ὑποκατέστη. ἐκ τούτου
ἦλθεν ὁ Κύριος, ἵνα πᾶς ψυχὰς ἡμῶν ἀλλάξῃ καὶ ἀνακτίσῃ, καὶ
ποιήσῃ αὐταὶ καθὰς γέγραπται, θείας κοινωνίας φύσεως, καὶ δῶναι
εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἐπεραῖον ψυχῶν, κατέστι πνεῦμα θεότητος,
ὁδηγῶν ἡμᾶς εἰς πᾶσαν ἀρετὴν, ὅπως ζωὴν αἰώνιον ζῆσαι διω-
θώμεθα. εἴη τοίνυν ἐξ ὅλης καρδίας πιστεῦσαι ἡμᾶς ταῖς ἀνεκδι-
γήτοις αὐτῷ ἐπαγγελίαις, ὅτι ἀληθὴς ὅστις ὁ ἐπαγγελειλάμβρος. καὶ
ἐν ἀγαπήσῃ τὸν Κύριον, καὶ σπεύδῃ παντοίως ἐν πάσαις ἀρε-
ταῖς, καὶ αἰτῆσαι ἐπιμόνως καὶ ἐνδελεχῶς, ὥς τε δέξασθαι τὴν ἐπαγ-
γελίαν τοῦ πνεύματος αὐτῷ ὁλοκλήρως καὶ τελείως, ἵνα ζωοποιηθῶ-
σιν αἱ ψυχὰς ἡμῶν ὥς ἔστι ἐν σαρκὶ ἔσμου· ἐὰν μὴ γὰρ ἐν τῇ
κόσμῳ τούτῳ δέξῃται ἡ ψυχὴ τὸν ἁγιασμόν τοῦ πνεύματος ἐκ
πολλῆς πίστεως, καὶ δεινότητος, καὶ κοινωνίας θείας φύσεως ᾗνται,
ἀνακραθεῖσα τῇ χάριτι, δι' ἧς πᾶσαν ἐντολὴν ἀμώμως, καὶ κα-
θαρῶς ἐπιτελεῖν δυνασθεῖται, ἀποκινήσας εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
ἔραων. ὅπερ γάρ τις ἐνπύθεον ἀγαθὸν ἐκπύσας, τὸ αὐτὸ ἐν ἐ-
κείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἶναι αὐτῷ ζωὴ καὶ τὸ Παῦλος, καὶ τὸ Τίτος, καὶ τὸ
Ἅγιον Πνεῦμα, εἰς τὸς αἰῶνας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

ΟΥΔΕΜΙΑ ΤΕΧΝΗ, ΟΥ ΠΛΟΥΤΟΣ

ΤΟΥΤΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ,

ΕΙΜΗ ΜΟΝΗ Η ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ

ΘΕΡΑΠΕΥΣΑΙ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ ΔΥΝΑΤΑΙ,

Οὗ μεγίστη πρὸς τὸν Θεὸν συγγένεσθαι αὕτη ἡ Οἰμολία ἀποφαίνεται.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΜΕ.

Οὗ τὸν μονήρη βίον ὀπλιζάμενος, πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πέτῳ σπρεφόμενα πράγματα, ἀλλόθια ἑαυτῷ καὶ ἑσέα ἡγεῖσθαι δεύει. ὁ γὰρ ἐξ ἀληθείας μπαδιάκων τὸν σαυρὸν τῆ Χρυσῆς πάντα ἀρνησάμενος, ἐτι δὲ τῷ ἑαυτῷ ψυχῇ, προσηλωμένον τὸν νῦν εἰς τῷ ἀγάπῃ τῆ Χρυσῆς ἔχειν δεύει. προτιμῶν διηλαδὴ τὸν Κύριον, γονέων, ἀδελφῶν, γυναικός, τέκνων, συγγενείας, φίλων, ὑπαρχόντων. πῶτο γὰρ ὁ Κύριος ἀπερνήματο εἰπῶν, πᾶς ὅστις ἐκ ἀφῆκε πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ ἀδελφός, ἢ γυναικα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγέας, καὶ ἐκ ἀκολουθεῖ μοι, ἐκ ἔστι με ἄξιος. ἐν ὕδονι γὰρ ἐτέρῳ δρέσκειται σωτηρία πῶς ἀνθρώποις, καὶ ἀνάπαυσις, ὡς ἡκούσαμεν. πόσοι γὰρ βασιλεῖς ἀνεφάνησαν ἐκ τῆ γενέας Ἀδὰμ, κρατῶντες πάσης τῆς γῆς, μέγα φρονῶντες ἐπὶ τῇ βασιλικῇ διασείῃ· καὶ τῶν ὕδων δὲ πῶς τοιαύτης ἱκανότητος ἔχουσι γνωρίσαι τῷ ἐκ τῆς ἀφῆκεσθαι πῶς πρῶτον ἀνθρώπῳ ἐπείσελθῶσαν τῇ ψυχῇ κακίαν, καὶ σκοτίσασαν αὐτῷ, πρὸς τὸ μὴ ὀπγνῶναι τῷ μεταβολῇ, ὅτι πρῶτον καθαρῶν ὁ νῦν ἑώρα τὸν Δεσπότην αὐτῷ ἐν ἀξιώματι ὦν, καὶ νῦν ἐνδέδυται δὲ τῷ ἐκπτώσιν αἰχμῶν, τυφλωθέντων τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καρ-

P 4

δίας

Λεγε
14.
Ματθ.
20.

δίας τῇ μὴ βλέπειν ἐκείνῳ τὴν δόξαν, ὡς ἔβλεπε παρὰ τῆς πα-
 κοῆς ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀδάμ. ἐγένοντο δὲ καὶ ἄλλοι σοφοὶ κατὰ
 κόσμον, ὧν, οἱ μὲν διὰ φιλοσοφίας ἀρετῇ ἐπιδείξαντο· οἱ δὲ τὴν
 σοφιστικὴν ἐξασκήσαντες ἐθαυμάσθησαν· ἄλλοι τὴν ῥητορικὴν ἐ-
 πιδείξαντο δεινότητι· ἄλλοι γραμματικοὶ καὶ ποιηταὶ ἡρώδῃ, τὰς
 καὶ σωθῆναι ἰσορίας ἐρεάσαντο. ἀλλὰ καὶ τεχνῖται ἄλλοι γέ-
 γονασι τὰς καὶ τὸν κόσμον ἐξασκήσαντες τέχνας. ὧν, οἱ μὲν ἐν
 τοῖς ξύλοις προέσταντες ἡγῆσαν ὀρνέων, καὶ ἰχθύων, καὶ ἐκόντας ἀν-
 θρώπων, ἐν ἐκείνοις τὴν ἐαυτοῦ ἀρετὴν ἐπιδείξαι ἐπαύδασαν.
 ἄλλοι δὲ διὰ χαλκῷ ὁμοιώματα ἀνδραγῶν, καὶ ἄλλων τινων ἐπε-
 χείρισαν κατασκευάσαι. ἄλλοι οἰκοδομὰς μεγίστας καὶ θαυμαστάς
 ἐκτίσαν. ἔπειτα δὲ τὴν γλῶσσαν ὀρύσσοντες, ἀναφέρουσι τὸν φειρόμενον
 ἀργυρον καὶ χρυσόν. ἄλλοι δὲ λίθους τιμίους. ἄλλοι δὲ κάλλη σω-
 μάτων ἔχοντες ἐπὶ τῇ ὡραιότητι ἢ προσώπων ἐπαιρόμενοι, μάλ-
 λον ἐθαυμάσθησαν ὑπὸ τῷ Σατανᾷ, καὶ εἰς ἀμαρτίαν ἔπεσον. καὶ
 ἐπὶ πάντες οἱ περὶ ῥητορίας τεχνῖται, κατεχόμενοι ὑπὸ τῷ εἶδον
 οἰκῆντες ὅπως, καὶ μὴ γινόντες τὴν συνείσκειν αὐτοῖς ἀμαρτίαν, ἀ-
 χμαλῶται καὶ δέλοι τῆς πονηρᾶς διωάμεως γεγόνασι, μηδὲν ὠφε-
 λησύντες ὑπὸ τῆς ὀψιότητος καὶ τέχνης αὐτοῦ. οἶκον ἔν ὃ κόσμος,
 ὃ πάσης ποικιλίας πεπληρωμένος, ἀνθρώπων πλοσίων κατεπληρῶν
 οἴκας λαμπροὺς καὶ μεγάλους, χρυσόν τε καὶ ἀργυρον, καὶ κτήνη ἀφ-
 ῥόους, καὶ πάντα ὑπερσέσω ἀφθονον. ἀδρόως δὲ συχεσύνει νό-
 σοις καὶ πάθεσι πάντα παρέστηκεν ἡ συγχύσια, καὶ πάντες τοῦ
 πλάτος, μὴ δυναμένοι αὐτὸν ἐξελεῖσθαι τῆς ἀδυνατίας. ἀδελφία πότναι
 παρὰ τῇ καὶ τὸν βίον, ἐκ ἀδελφοί, ἐκ πλεῖτος, ἐκ ἀδελφείας, ἐκ
 ὅσα προερίηται, τὴν βεβαπτισμένην ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας ψυχῇ,
 καὶ καθαρώς ἡραβλέψαι μὴ δυναμένην, ἐξαιρεῖται τῆς ἀμαρτίας,
 εἰμὴ μόνῃ ἢ τοῦ Χριστοῦ ὁπρωμένη καθαρεύσας διώσεται ψυχῇ
 καὶ σώμα. πάσης ἔν ἡπαυλαγμένης τῆς κατὰ τὸν βίον μερίμνης
 χολάσασθαι τῇ Κυρίῳ, βοῶντες πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ ἡμέρας· ὃ
 γὰρ φαινόμενος ἔσται κόσμος, καὶ ἡ ἐν αὐτῇ ἀνάπαυσις, ὅσα τὸ
 σῶμα δοκᾷ θάλλειν, ποσὸν τῆς ψυχῆς τὰ πάθη παροξύνουσι,
 καὶ αὐξάνει αὐτῆς τὴν κακίαν. αὐτὴ δὲ τις φρόνιμος ἐπαυμένης
 ἐπιμέλειαν ποιήσασθαι τῆς σκεδῆς, ἐπαύδασαν ὑποπειραδύσαι πει-
 ρῶν ἢ καλομενῶν ἐν τῇ αἰῶνι τάττω, ὥπως ἀρεῖν ἀφείλειαν διω-
 θῇ. πρὸς ἡλθε βασιλεύσει, διωκῶντας, ἀρχασι, καὶ ἐκ εὐρεν ἴαμα
 σωπείρας ἐκείνου τῇ ψυχῇ προτενεύει. καὶ ταῖς ἐπὶ πολὺ

συν-

σιωπῇ τεύχας, ἔδον ἄνησεν. ἀπῆλθεν αὖτις πρὸς τὰς σοφὰς πῶ
 κόσμῳ καὶ ῥήτορας· τῷ αὐτῷ ῥόπῳ κατέλιπε κακείνης, μηδὲν κέρ-
 δος ἀπονεγκάμενος. διῆλθε δὲ τῷ ζωγράφῳ, καὶ τῷ τὸν χρυσὸν
 καὶ ἄργυρον ὑπὸ γῆς ἀναφερόντων, δὲ πάντων τε τῷ τεχνιτῷ, καὶ ἐ-
 δεμίαν θεραπεύειν ἔχουσι τοῖς ἰδίοις ἐφάρειν βραύμασι. τέλος ἀ-
 ναχωρήσας τέτων, ἐπεζήτηε ἑαυτῷ Θεὸν ἰώμενον πᾶσι, καὶ
 πᾶς νόσος τῆς ψυχῆς, ὥς δὲ ἐπισκέπτετο ἑαυτὸν, καὶ ταῦτα διελο-
 γίζετο, εὐρίσκει ὁ νῦν αὐτῷ ἐν ἐκείνοις ῥιμβόμοις τοῖς παράγμα-
 σιν, ἃν φανερώς ἀνεχώρησε, μισήσας αὐτά. ὥς περ δὲ γυνή τις
 ἐν κόσμῳ πλεσσία, καὶ χρήματα πολλὰ, καὶ οἶκον λαμπρὸν ἔχουσα,
 λείπεται ποσειδίας· καὶ οἱ ἐπερχόμενοι ἐπὶ τὸ βλάψαι αὐτῷ,
 καὶ πᾶς οἰκίῃσι ἐρημῶσαι, πολλοί· κακείνη μὴ φέρεσα τὴν ὕ-
 βριν, ὅτε ἔρχεται ζητῶσα ἄνδρα δυναστῶν, ἱκανόν τε καὶ πεπαιδευ-
 μένον ἐν πᾶσι. καὶ ὅταν πολλὰ ἀγωνισαμένη λάβῃ τοιοῦτον ἄνδρα,
 ἀγαλλιάται ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἔχει αὐτὸν ἀντὶ τέχνης ἰχυρῆ· τὸν αὐ-
 τὸν ῥόπον ἢ ψυχὴν μᾶλλον τὴν πᾶσιν ἐπιδόσθαι, ἐπὶ πολὺ θλιβείσα ὑπὸ
 τῆς ἐναντίας δυνάμεως, καὶ εἰς μεγάλῃ ἐρημίᾳ ἐμπισθεύσα, καὶ
 χήρα, καὶ μεμονωμένη ὑπὸ τῆς ἐπερανίης ἀνδρὸς δὲ τὴν παράβα-
 σιν τῆς ἐντολῆς κατελιποθεύσα, καὶ παίγνιον πάσαις ταῖς ἀντικει-
 μέναις δυνάμεσι χρομένη· ἐξέστησαν γὰρ αὐτῷ τῷ ἰδίῳ φρε-
 νῶν, θαμβήσαντες ἀπὸ τῆς ἑρμῆς διανοίας, ὥς τε μὴ εἶναι τὰ
 ὑπ' αὐτῷ εἰς αὐτῷ γινόμενα, ἀλλὰ νομίζειν ὅτι ἔπος ἐξ ἀρχῆς
 γινώσκται. ἔπειτα δὲ ἀκοῆς μαθεύσα τὴν μόνωσιν αὐτῆς καὶ ἐρημίας,
 σενάξασα ἐνώπιον τῆς φιλανθρωπίας τῷ Θεῷ, εὖρε ζῶν καὶ σωτη-
 ρίαν. ἡγάτι· ἐπειδὴ ἀπῆλθεν εἰς τὴν συγγένειαν αὐτῆς. ἐδεμίαι
 γὰρ ἄλλη τις οἰκείωσις ἐστὶ καὶ ὠφέλεια πιαύτη, εἰ μὴ ψυχῆς πρὸς
 Θεόν, καὶ Θεῷ πρὸς αὐτῷ. ἐποίησε γὰρ ὁ Θεὸς ὁρμῶν ἡμῶν ἡμῶν
 ῥαί, τὰ μὲν ὥς τε φωλάειν ἐν τῇ γῇ, κακείθεν ἔχειν τὴν δὲ φε-
 ρῶν, καὶ τὴν ἀνάπαυσιν. τὰ δὲ ὠκονόμησεν ὑπὸ τῇ ὕδατι φω-
 λάειν, κακείθεν ἔχειν τὴν ζῶν. ἐδημιέργησε καὶ δύο κόσμους,
 τὸν μὲν αἰῶν, τοῖς λειτουργικοῖς πνέμασι, καὶ τὴν πολιτείαν ἔχειν
 ἐκεῖ διατάξας. τὸν δὲ κάτω, τοῖς ἀνθρώποις ὑπὸ τὸν αἶρα πᾶ-
 τον. ἐκτίσας δὲ καὶ ἑρμῶν, καὶ γῆν, ἥλιον, καὶ σελήνην, ὕδατα,
 δένδρα καρποφόρα, ἡμῶν ζῶν παντοίων· ἀλλ' ἐν ἔδρῳ αὐτῷ ὁ
 Θεὸς ἐπαναπαύεται. πᾶσα ἡ κτίσις ὑπ' αὐτῷ κεκράπται, καὶ ὁ-
 μως ἐκ ἐπὶ ἐν αὐτοῖς θρόνον, ἔπε κοινωνίαν ἡρμόσατο, εἰ μὴ
 ἐν ἀνθρώπῳ μόνον οὐδόκησε, κοινωνήσας αὐτῷ, καὶ ἐπαναπαυσά-
 μενος.

μῦθος. ὁρᾷς ὧδε συγχεῖναι Θεὸν πρὸς ἀνθρώπον, καὶ ἀνθρώπου πρὸς Θεόν; ἢ ἐν συνεπῇ καὶ φρονίμῃ ψυχῇ θεωρηθεῖσα πάντα τὰ δημιουργήματα, ἔχ' εὖρον ἀνάπαυσιν ἑαυτῇ, εἰ μὴ μόνον ἐν Κυρίῳ. καὶ ὁ Κύριος ἐν ἑδρῇ διδόνησεν, εἰμὴ μόνον ἐν ἀνθρώπῳ. αὐτὴ ἐκπύσεως τῆς ὀφθαλμῶν πρὸς τὸν ἥλιον, δεικνύει ἐν ἑρανῶ τὸν κύκλον αὐτῶ, τὸ δὲ φῶς καὶ τὰς ἀκτῖνας ἐπὶ τῷ γλῶ ῥεπέσας, καὶ πᾶσαν τὴν δυνάμιν τῆ φωτὸς, καὶ τὴν λαμπριδύνα πρὸς γλῶ φερομένην. ἔτι καὶ ὁ Κύριος ἐκ δεξιῶν τῆ πατρὸς ὑπερανῶ πάσης ἀρχῆς καὶ ἀξιοῦς κἀκρίται, τὸν δὲ ὀφθαλμὸν αὐτῶ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων ἔχει τεταμένον, ὅπως τῆς ἀπεκδεχομένης τῇ παρ' αὐτῶ βοήθειαν, ἀνενέγκῃ, εὖτα αὐτὸς ὑπάρχει, ἐπειδὴ λέγει, ὅπου ἐγὼ εἰμὶ, ἐκεῖ καὶ ὁ δέσποτος ὁ ἐμὸς ἔσται. καὶ πάλιν ὁ Παῦλος, ὅτι συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτῶ ἐν τοῖς ἐπερανίοις. πολὺ δὲ ἄλογα ζῶα συνεπώτερά ἐστιν ἡμῶν. καὶ ὅδ' ἕκαστον αὐτῶ συνωλύονται τῇ ἰδίᾳ φύσει, τὰ ἀγρία πρὸς τὰ ἀγρία, καὶ τὰ πόρβαρα πρὸς τὸ ἴδιον ἄλσος. καὶ σὺ ἐκ ἐπανέρχῃ πρὸς τὴν ἐρανίον σε συγχεῖναι, ἥτις ἔστιν ὁ Κύριος. ἀλλὰ συνεπιδιδόεις καὶ σωδῶεις πῶς λογισμοῖς σε εἰς τῶν λογισμῶν τῆς κακίας, βοηθὸς τῆς ἀμαρτίας ἡρώμηνος, καὶ σὺ αὐτῇ ἑαυτῇ πολεμῶν, καὶ ἔτι κατὰ βρωμα τῶ ἐχθρῶ ποιῶν ἑαυτὸν. ὥς περ αὐτὸν ὄρνεν ὑπὸ ἀετὶ συλληφθῆναι καταναλωθῆναι, ἢ πόρβαν ὑπὸ λύκα, ἢ παιδίον ἀγνοῶν ἐκτείνῃ τῷ χεῖρᾳ αὐτῶ πρὸς ὄφιν, καὶ βρωθῆναι ὑπ' αὐτῶ ὑποκαυθῆναι. αἱ γὰρ παρὰ βολαί, ὥς περ πόρβωπα ἔχουσιν εἰς τὸ πνευματικὸν ἔρπον. ὥς περ δὲ παρ' αὐτοῦ πλῆστα μνησόμενῃ ἀνδρὶ, ὅσα αὐτῷ δέξεται δῶρα ἀπὸ τῆς κοινωνίας, εἴτε κόσμια, εἴτε ἱματισμὸν, εἴτε σκεδὴν πολύτιμα, ἐκ ἐπαναπαύεται τῶτοις, ὥς καὶ ὁ καιρὸς ἔλθῃ τῆ γάρμῃ, καὶ τύχῃ τῆς κοινωνίας. ἡ τοῦ ἀρμοδεῖσα εἰς νύμφην ἢ ψυχὴν τῶ ἐπερανίῳ νυμφίῳ, λαμβάνει ἀρραβῶνα ἐκ τῆ πνύματος, εἴτε χαρίσματα ἰαμάτων, εἴτε γνώσεως, εἴτε ὑποκαλύψεως. ἀλλ' ἐκ ἐπαναπαύεται ἐκείνοις, ὥς αὐτὴν τύχῃ τῆς τελείας κοινωνίας, ὡς τῆς ἀγάπης, ἥτις ἀξέσπτος ἔσται καὶ ἀπώτος, ἀπαθείς καὶ ἀταλότης ἐργάζεται τῶς αὐτῷ ποθήσαντας. ἢ ὥς περ βρέφος θεωρηθεῖσιν μαργαρίτας, καὶ ἐνδύματα τίμια, ὅταν πενήσῃ, ὥς ἑδρὴ λογίζεται ἡ φορεῖ, ἀλλὰ καταφρονεῖ αὐτῶ, ὅλῳ δὲ τῷ μέμνῃναι ἔχει εἰς τὸν μαζὸν τῆς ἑσφῆς, πῶς τὸ γάλα λάβῃ. τὸ αὐτό μοι λογίζεσθαι καὶ τοῖς πνευματικοῖς χαρίσμασι τῶ Θεῷ. ὃ ἢ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΤΟΥΤΕ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ,

ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ
ΤΟΥ ΘΕΟΥ,

Καὶ ἡ τοῦ τέκνων τῶν τῶ κόσμῳ.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Μς.

Ο τῷ Θεῷ λόγος, Θεός ἐστι. καὶ ὁ λόγος τῷ κόσμῳ, κόσμος ἐστι. πολλὴ δὲ διαφορὰ καὶ μεσότης τυγχάνει, τῷ λόγῳ τῷ Θεῷ, καὶ τῷ λόγῳ τῷ κόσμῳ, καὶ τῷ τέκνῳ τῷ Θεῷ, καὶ τῷ τέκνῳ τῷ κόσμῳ. ἕκαστον γὰρ γεγνημα τοῖς ἰδίοις ἔοικε γενέσθαι. εἰ ἔνθα θελήσει τὸ τῷ πνεύματος ὄντημα ἐπιθεῖναι ἑαυτὸν εἰς τὸν λόγον τῷ κόσμῳ, καὶ τὰ πράγματα τῆς γῆς, καὶ τὴν δόξαν τῆς αἰῶνος τῆς, θανατῶται καὶ ἀπολλύεται, ἀνάπαυσιν ἀληθινὴν ζωῆς ἀρεὴν μὴ δυνάμενος. ἡ γὰρ ἀνάπαυσις αὐτῷ ἐκείθεν, ὅθεν καὶ ἐξηγήθη* συμπνίγεται γὰρ, ὡς φησὶν ὁ Κύριος, καὶ ἄκαρπος γίνεται ὑπὸ τῷ λόγῳ τῷ Θεῷ, ὁ βιωτικῶς φροντίζει σιωχόμενος, καὶ γῆνοις δεσμοῖς δεσμέμενος. ὡσαύτως ὁ σαρκικῇ προαιρέσει κατεχόμενος, τῶν ἀνθρώπων ὡς κόσμῳ, ἐὰν θελήσῃ τῷ λόγῳ ἀκῶσαι τῷ Θεῷ, συμπνίγεται, καὶ ὡς περ ἀλόγιστος καθίσταται* ἐπιδοκίμῃ γὰρ ταῖς τῆς κακίας ἀπάταις, ὅποταν πρὸς Θεῷ ἀκῶσιν, ὡς ἀνδρὶ ὁμιλίᾳ πρηνεῖς, τὸν νῦν ἀνδρίζονται. φησὶ δὲ καὶ Παῦλος, ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος, ἐδέχεται τὸ τῷ πνεύματος, μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστίν. καὶ ὁ Προφήτης λέγει, ἐλθέτω αὐτοῖς ὁ λόγος τῷ Θεῷ ὡς ἑμεῖς. ὁρᾷς ὅτι ζῶν ἀλλὰ ἔκ ἐκείθεν, εἰμὶ κατ' ὃν ἕκαστος γεγνηται λόγον. καὶ ἕκαστος δὲ ἀκῶσεν πρὸς τῶν* ἐὰν ἐπιδοῖ ἑαυτὸν εἰς μεταβολὴν ἐλ-

1. Κορ.
2.

ἐλθεῖν ὁ σαρκικὸς ἄνθρωπος, ὑποθνήσκει ποτότερον ἐκείθεν, καὶ ἄκαρπος γίνεται ὑπὸ τῆς ποτιέρας ἐκείνης ἐν τῇ πονηρίᾳ ζωῆς. ὡς περ δὲ εἴτις νόσῳ, ἢ πυρετῷ κατέχεται, εἰ καὶ τὸ σῶμα ἐπὶ τῆς κλίνης ἔρριπται, μηδὲν διωάμενον διαπαράξασθαι τῆς τῆς γῆς ἔργων· καὶ ὁ νῦν ἐχὼ ἡσυχάζει, περὶ σπῶμῳ καὶ μερμυῶν περὶ ἐργασίας, καὶ τὸν ἰατρὸν ἐπιζητεῖ, ὑποσέλλων πρὸς αὐτὸν τὰς φίλας αὐτοῦ. τὸν αὐτὸν ἔσπον καὶ ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῆς παθολογίας τῆς ἐντολῆς, ἐν ἀδυναμίᾳ τῆς παθῶν γενομένη, καὶ ἄτονος κατασῶσα, προσερχομένη τῷ Κυρίῳ, καὶ πιστεύουσα, τῆς ἀντιλήψεως αὐτοῦ τυγχάνει, καὶ ἀρνησάμεν τὴν ποτιέραν κακίαν ζωὴν, εἰ καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ ἀδυναμίᾳ κατέκειται, μὴ διωάμεν τὰ ἔργα τῆς ζωῆς ἐν ἀληθείᾳ διαπαράξασθαι· ἀλλ' ὅμως τὸ μερμυῆσαι περὶ τῆς ζωῆς ἐμπόνως, τὸ δηδιῶναι τῷ Κυρίῳ, τὸ ζητῆσαι τὸν ἀληθινὸν ἰατρὸν ἔχει καὶ διώταται. καὶ ἐχὼ ὡς τινες φασὶ κακοδιδασκαλίας ὑπαγόμενοι, ὅτι κατὰ πᾶς ἀπίθανον ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὅλως ἐδωκαίτε ἀγαθὸν διαπαράξασθαι. καὶ γὰρ τὸ βρέφος καὶ μηδὲν ἰχὺν διαπαράσκει, ἢ τοῖς ἰδίῳ ποσὶν ἐλθεῖν πρὸς τὴν μητέρα ἀδυνατῇ, ὅμως κυλίνεται, καὶ βοᾷ, καὶ κλαίει ἐπιζητῶν τὴν μητέρα, καὶ ἐν τῷ σπλάγχνῳ κινεῖται ἡ μήτηρ, καὶ χαίρει ἐπιζητῶντος αὐτῇ τῇ νηπίῳ ἐν πόνῳ, καὶ κραυγῇ, καὶ ἀδυνατῶντος τῇ βρέφει ἐλθεῖν πρὸς αὐτὴν. ὅμως καὶ τὴν πολλὴν τῇ παιδίᾳ ζήπουν, αὐτὴ ἡ μήτηρ ἀπέρχεται πρὸς αὐτὸν, ὑπὸ τῆς περὶ τὸ βρέφος ἀγάπης αἰχμαλωτίζομένη, καὶ ἀναλαμβάνει καὶ φιλεῖ αὐτὴν, καὶ βοοφορεῖ ἐν πολλῇ εὐργίᾳ. τὸ καὶ ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ποιεῖ ἐπὶ τῇ προσερχομένῃ καὶ αὐτὸν ἐπιποθέσθαι ψυχῇ· πολλῇ δὲ μάλλον αὐτὸς ἀγάπῃ φερόμενος ἐνδεδέχεται καὶ ἰδίᾳ χρησίστη κολλᾶται τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, καὶ γίνεται μετ' αὐτοῦ εἰς εὐ πνεῦμα, καὶ τὸν ὑποσολικὸν λόγον· τῆς γὰρ ψυχῆς κολλωμένης τῷ Κυρίῳ, καὶ τῷ Κυρίῳ ἐλεῶντος, καὶ ἀγαπῶντος, ἐρχομένη πρὸς αὐτὴν, καὶ κολλωμένη αὐτῇ, καὶ τῆς ἐκείνου λοιπὸν παρρησίας ἀναλείπτως τῇ χαίρει τῷ Κυρίῳ, εἰς εὐ πνεῦμα, καὶ εἰς μίαν κρᾶσιν, καὶ εἰς μίαν διάνοιαν γίνονται ἡ ψυχὴ καὶ ὁ Κύριος. καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἔρριπται ἐν τῇ γῇ, καὶ ἡ διάνοια αὐτοῦ ὅλη ἐξ ὅλης τῇ ἐπερανίῳ Γερουσίᾳ πολιτεύεται, ὡς τελεῖ ἐρανὲ ἀνέρχομένη, καὶ κολλωμένη τῷ Κυρίῳ, καὶ καὶ ἀκατακτά αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θρόνῳ τῆς μεγαλειότητος ἐν ὑψηλοῖς καθεζόμενος ἐν τῇ ἐπερανίᾳ πόλει, ὅλως πρὸς αὐτὴν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ὅτι. τὴν μὲν γὰρ

αὐ-

αὐτῆς εἰκόνα τέθεικεν αὐτῷ ἐν τῇ ἐπερανίῳ πόλει ἡδ' Ἀγίων Γερσαλήμ· τὴν δὲ ἰδίαν εἰκόνα τῷ ἀρρήτῳ φωτὸς τῆς Θεότητος αὐτῆς, τέθεικεν ἐν τῷ σώματι αὐτῆς. αὐτὸς αὐτῇ ὁμοιοῦται ἐν τῇ τῷ σώματος πόλει. καὶ κείνη αὐτῷ ὁμοιοῦται ἐν τῇ ἐπερανίῳ πόλει. αὕτη αὐτὸν ἐκληρονόμησεν ἐν ἑρανοῖς, καὶ αὐτὸς ἐκληρονόμησεν αὐτῷ ἐπὶ γῆς. ὁ Κύριος ὅδε κληρονομία γίνεται τῆς ψυχῆς, καὶ ἡ ψυχὴ κληρονομία γίνεται τῷ Κυρίῳ. εἰ γὰρ ἡδ' ἐν σκότει ἀμαρτωλῶν ἡ διανοία, καὶ ὁ νῆς, ποῦτον πόρρω τῷ σώματος εἶναι δυνατόν, καὶ μακρὰν ὁδοποιεῖν, καὶ εἰς μακροτέρας πατείδας ἀπελθεῖν ῥοπήν ὥρας ἰχύει, καὶ πολλὰς ἐρρίμεν ἐν τῇ γῇ τῷ σώματος, ἢ ὁμοιοῦται ἐν ἑτέρᾳ πατείδι πρὸς τὸν ἀγαπητὸν, ἢ τὴν ἀγαπητῶν αὐτῷ τυγχάνει, καὶ εἰ αὐτὸν ὡς διαχωρῶν καθεστῶ· εἰ ἐν ἡ τῷ ἀμαρτωλῷ ψυχῇ ἔπω ἐλαφράτε καὶ εὐπτερος, ὥς τε τὸν νῦν αὐτῷ μὴ ἐμποδίζεσθαι ὑπὸ ἡδ' πόρρωθεν τόπων, πολλῶ μάλλον ἢ ψυχὴ ἥς ἦρθη τὸ κάλυμμα τῷ σκοτει ὑπὸ τῆς διωόμενης τῷ πνεύματος τῷ ἁγίῳ, καὶ ἐφωτίσθησαν οἱ νοεροὶ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ὡς τῷ ἐπερανίῳ φωτὸς, καὶ ἐλυβώθη τελείως ὑπὸ ἡδ' παθῶν τῆς ἀτιμίας, καὶ καθαρά ὡς τῆς χάριτος κατοικησάτη, ὅλη ἐν ἑρανοῖς ἐν πνεύματι ὁμοιοῦται τῷ Κυρίῳ, καὶ ὅλη ἐν τῷ σώματι ὁμοιοῦται αὐτῷ. καὶ ποῦτον πλατυίνεται τῷ φρονήματι, ὥς τε πανταχῇ αὐτῷ εἶναι. καὶ ὅπου βέλεται, καὶ εἴδα βέλεται ὁμοιοῦται τῷ Χειρῷ. Εἶπεν.
3*

τῷτο φασὶν ὁ Ἀπόστολος, ἵνα ἐξελύσῃτε καταλαβεῖν σὺν πάσι τοῖς ἁγίοις, τὸ τὸ πλάτος, καὶ μήκος, καὶ ὕψος, καὶ βάθος γινώσκειτε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τῷ Χριστῷ, ἵνα πληρωθῇτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τῷ Θεῷ. Θεώρησον ἀρρήτα μυστήρια ψυχῆς, ἥς περιλαμβάνει Κύριος τὸ ἐπικείμενον σκοτει, καὶ ὑποκαλύπτει αὐτῷ, καὶ ὑποκαλύπτεται αὐτῇ. πῶς ἐπλατύνει καὶ τένει τὰ φρονήματα τῷ νοεῖ αὐτῆς εἰς τὰ πλάτη, καὶ μήκη, καὶ βάθη, καὶ ὕψη, πάσης ὁρατῆς, καὶ ἀοράτης κτίσεως· μέγα τοῖνυν καὶ θεῖον ἔργον καὶ θαυμαστὸν ὅπως εἰσιν ἡ ψυχὴ. ἐν γὰρ τῷ δημιουργῆσαι αὐτὴν, ποιαύτως ἐποίησεν ὁ Θεὸς αὐτῷ, ὥς ἐν τῇ φύσει αὐτῆς μὴ ἐκθεῖναι κακίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰκόνα ἡδ' ἀρετῶν τῷ πνεύματος ἐποίησεν αὐτῷ. ἔθηκεν εἰς αὐτῷ νόμις ἀρετῶν, ὁμοιοῦται, γινώσκων, φρονήσων, πίστεων, ἀγάπων, καὶ τὰς λοιπὰς ἀρετὰς, κατὰ τὴν εἰκόνα τῷ πνεύματος. ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐν τῇ γνώσει καὶ φρονήσει, καὶ ἀγάπῃ, καὶ πίστει δέσμεται, καὶ φανερεται αὐτῇ ὁ Κύριος. ἔθηκεν εἰς αὐτῷ διανοίαν, λογισμὸς, θέλημα, νῦν ἡγεμόν.

- να. ἐνεθρόνισεν ἐν αὐτῇ καὶ ἄλλων πολλῶν λεπτότητα. ἐπὶ αὐτῷ δεικνύον, εὐπρεπον, ἀποπον, ἐχαρίσατο αὐτῇ τὸ ἐν ἔρχεσθαι καὶ ἀπέρχεσθαι, καὶ τοῖς φρονήμασι δεικνόνειν αὐτῇ, τὸ πνεῦμα βέλεται, καὶ ἀπαξαπλῶς ἐκτίσεν αὐτῷ ποταμὸν τε γλυκύναι εἰς νύμφην καὶ κοινωνικὴν αὐτῇ, τὰ αὐτὸν μετ' αὐτῇ κρᾶσθαι, καὶ ἐν πνεύμα μετ' αὐτῇ εἶναι, καθάως φησιν, ὁ κοῖνος τοῦ Κυρίου, ἐν πνεύμα ὄντων. ὃ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας αἰώνων. Ἀμήν.
1. Κερ.
6.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΚΗ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΤΥΠΟ ΝΟΜΟΥ

ΓΕΓΕΝΝΗΜΕΝΩΝ.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Μ Ζ'.

Η δόξα Μωσέως ἡ ἔχουσα ἐν τῷ προσώπῳ, τύπος
 ἡ τῆς ἀληθινῆς δόξης. ὃν γὰρ ἔσποον ἐκεῖ ἀπενίσαι
 εἰς τὸ πρόσωπον Μωσέως ἐκ ἰχθυον οἱ Ἰουδαῖοι, ἔ-
 πο νυν ἐκείνῳ τῷ δόξαν τῷ φωτὸς ἐν ταῖς ψυχαῖς δέχονται οἱ
 Χριστιανοί, καὶ τὸ σκοπὸς μὴ φέρει τῷ αὐτῷ τῷ φωτὸς ἐκτυφλά-
 μιν φυγαδίζεται. ἐκεῖνοι δὲ ὅτι λαὸς Θεοῦ ἦσαν, ἐκ τῆς χειρο-
 μῆς ἐφαίνοντο. ἐνταῦθα δὲ ὁ λαὸς τῷ Θεῷ ὁ πειρασμὸς τὸ ση-
 μείον τῆς χειρομῆς ἐνδοθεὶς τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ὑποδέχεται. μάχαι-
 ρα γὰρ ἐπερυνός ἐκτέμνει τὸ πειρασμὸν τῷ νῦν, περὶ τῷ ἀνά-
 θαρτον ἀκροβυστίαν τῆς ἁμαρτίας. παρ' ἐκείνοις βάπτισμα τῷ
 σάρκα ἀγιάζον. παρ' ἡμῖν δὲ εἰς βάπτισμα ἁγία πνεύματος καὶ
 πυρός. τῷ γὰρ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν ἁ-
 γίῳ πνεύματι καὶ πυρί. ἐκεῖ σκληρὰ ἐσωτέρα καὶ ἔξωτέρα, καὶ εἰς
 μὲν τῷ πρώτῳ, ὅλα πάντες εἰσέησαν οἱ ἱερεῖς, πᾶς λαβείας ὅπι-
 πελῆντες. εἰς δὲ τὴν δευτέραν, ἅπαξ τῷ αὐτῷ μόιος ὁ ἀρχιερεὺς
 σὺν αἵματι, τῷ δηλῶντες τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, μήπως πεφανερῶ-
 θαι τῷ τῷ ἁγίῳ ὁδόν. ἐνταῦθα δὲ οἱ κατήξιμένοι, εἰσέρ-
 χονται εἰς τῷ ἀχειροποιήτῳ σκληρῷ, ὅπως ἀπόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν
 εἰσῆλθε Χριστός. γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ πὺν ἱερεῖα λαβεῖν δύο
 χειτεράς, καὶ θύσαι μετὰ τῷ μίαν, ῥαντίσαι δὲ τῷ ζῶσαν ὑπὸ
 τῷ αἵματι ἐκείνης, καὶ ὑπαλῦσαι, καὶ ἵπτασθαι ἐλδοτέρῳ. τὸ δὲ
 γρά-

Ματθ.

3.

Εβρ. 9.

ῥυόμην, τύπος ὡς καὶ σκιά τῆς ἀληθείας. καὶ γὰρ ὁ Χριστός ἐ-
 τύθη, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ραντίσαν ἡμᾶς πεποφυῆσαι ἐποίησεν. ἔ-
 δωκε γὰρ ἡμῖν πτέρυγας Ἀγίου Πνεύματος, ὥστε τὸ ἵπτασθαι ἀ-
 κωλύτως εἰς τὸν αἶρα τῆς θεότητος. ἐκείνοις νόμος ἐδόθη ἐν πλα-
 ξὶ γεγραμμένος λιθίναις· ἡμῖν δὲ νόμοι πνευματικοὶ πλαξὶν ἐγ-
 γραφόμην καρδίας σαρκίνας. λέγει γὰρ, διδὼς νόμους μου ἐν καρ-
 δίαις αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς διανοίας αὐτῶν ἐπιγράψαι αὐτούς. καὶ κείνα
 μὲν πάντα καταργήματα καὶ πρόσκαιρα. ταῦ δὲ πάντα εἰς ἀλη-
 θείας εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον ἐπιτελέματα. ἐξεδύνητε γὰρ ἔσω-
 θεν, καὶ ἀπαξ απλῶς, ὅσα ἐκείνοις συνέβη, τυπικῶς ἐγίνετο. ἐ-
 γραφὴ δὲ πρὸς νεθεσίαν ἡμετέρων. τῇ γὰρ Ἀβραάμ ποιεῖται ὁ
 Θεός τὸ ἐσόμενον, ὅτι πάροικον ἔσται τὸ σπέρμα σου ἐν γῇ ἐν ἡ-
 Γεν. 15.
 δία, καὶ κακώσεσι, καὶ δαλώσεσιν αὐτὸ ἐπὶ τετρακόσια. ταῦτο ἐ-
 πλήρη τὴν σκιάς εἰκόνα· πάροικος γὰρ ἐγένετο ὁ λαός, καὶ
 κατεδωλώθη ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐκακώθη ἐν πηλῷ καὶ πλιν-
 θία. ἔθηκε ὁ αὐτοῖς Φαραὼ ἐργοεπιστάτης, καὶ ἐργοδιώκτης, ἵνα
 ποιήσῃσι τὰ ἔργα αὐτοῦ μὴ ἀνάγκης, καὶ ὅτε ἐσυνάξῃ οἱ υἱοὶ Ἰσ-
 ραὴλ ὑπὸ τῶν ἔργων πρὸς τὸν Θεόν, τότε ἐπισκέψατο αὐτούς ὁ
 Μωϋσέως· καὶ πολλὰς πληγαῖς πατάξας τῆς Αἰγυπτίας ἐν τῇ
 μένῃ τῶν αὐτῶν, ὅτε πρῶτον ἐπιφαίνεται τὸ ἥδιστον ἔαρ, τῆς συνό-
 τητος τῆ χειμῶνος παρερχομένης, ἐξάγει αὐτούς ἐξ Αἰγύπτου. εἶπε δὲ
 ὁ Θεός τῷ Μωϋσεῖ, ἄρα λαβεῖν ἄμωμον, καὶ σφάζει, καὶ τὸ αἷ-
 μα αὐτοῦ χρίσαι ἐπὶ τῶν φλιῶν, καὶ τῶν θυρῶν, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθροῦν
 τὰ πρωτότοκα τῶν Αἰγυπτίων θίγῃ αὐτοῦ. ἰώρα ὅς ὁ ὀλοθροῦν
 Ἀγγελοῦ τὸ σημεῖον τῆ αἵματος πόρρωθεν καὶ ἀφίστατο. ἐπεισίνει δὲ
 ταῖς μὴ σισημειωμέναις οἰκείαις, καὶ πᾶν πρωτότοκον ἀνῆρει. ἔτι δὲ
 καὶ ζύμῳ ἐν παντός οἴκου ἐκέλευσεν ἀφανισθῆναι, καὶ τὸ σφάζομενον
 ἀρνίον μὴ ἀζύμων καὶ πικρῶν ἐδίδειν προσέταξεν. ἐδίδειν δὲ αὐτούς
 περὶ ζωσαμένους τὰς ὀσφύας, καὶ ὑποδεξιμένους ἐν τοῖς ποσὶ τὰ ὑπο-
 δήματα, καὶ τὰς βακτηρίας ἔχοντας ἐν ταῖς χερσίν· καὶ ἔπειτα πᾶ-
 σης σπεδῆς ἐδίδειν πρὸς ἑστέραν κελούει τὸ πάχος Κυρίου, καὶ μή-
 τε ὅσον ὑπὸ τῷ Κυρίῳ συνδύσει. ἐξήγαγε δὲ αὐτούς ἐν ἀργυρίῳ
 καὶ χρυσίῳ, κελύσας χρῆσασθαι ἕκαστον παρὰ γείτονος αὐτοῦ Αἰγυ-
 πτίᾳ σκόνη χρυσῆ καὶ ἀργυρᾷ. ἐξήρχοντο δὲ ἐξ Αἰγύπτου, τῶν
 Αἰγυπτίων θιγγόντων τὰ πρωτότοκα· καὶ τοῖς μὴ ὡς χαρὰ ἐπὶ τῇ
 ἀπαλλαγῇ τῆς αὐχμηρᾶς δαλείας, τοῖς δὲ πένθος καὶ κοπῆτος ἐπὶ
 τῇ τῶν τέκνων ὑπολείᾳ. διδὼ φησὶν ὁ Μωϋσής, αὐτὴ ἡ γῆ ἐν ἡ-
 ἐπηγ-

ἐπηγγέλατο ὁ Θεός λυβῶσασθαι ἡμᾶς. ταῦτα δὲ πάντα μυστήριον
 ἔστι ψυχῆς, τῆς ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Χριστοῦ λυβῶθείσης. Ἰσραὴλ
 γὰρ ἐρμηνεύεται νῆς ὁρῶν τὸν Θεόν. ἐλευθερεῖται ἐν ὑπὸ τῆς δε-
 λείας τῆ σκοτίας, ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων πνεύματων. ἐπειδὴ ὅς ἐν
 τῇ φθαρτῇ ἀπέθανεν ὁ ἄνθρωπος θανάτῳ θανάτῳ τῆς ψυχῆς, καὶ Γεν. 3.
 κατάραν ἐπὶ κατέραν ἐδέξατο· τριβόλης καὶ ἀκαίρας ἀνατελείσῃ ἡ
 γῆ. καὶ αὐτοῖς, ἐργάσῃ τὴν γῆν, καὶ ἐκποθήσει θανάτῳ τῆς καρ-
 πῆς αὐτῆς. ἀνέστησαν καὶ ἀνέτειλαν ἐν τῇ γῇ τῆς καρδίας αὐτῆς
 ἀκνωταί, καὶ τριβόλοι. ἦσαν αὐτοῖς τὴν δόξαν οἱ ἐχθροὶ ἐξ τῆς
 ἀπάτης, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν αἰχμαλῶν. ἦσαν τὸ φῶς αὐτοῦ, καὶ ἐνε-
 δύνθη τὸ σκοτός. ἐφόνευσαν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ διεσκέδασαν, καὶ
 διέκλον τὰς λογισμὰς αὐτοῦ, καὶ κατέσταναν ὑπὸ τῆς ὕψους τὸν νῆν
 αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ὁ Ἰσραὴλ ἄνθρωπος δαλῆς τῆς ἀληθείας Φαραὼ.
 καὶ ἐπέστησεν αὐτῷ τὰς ἐργοεπιστάτας, καὶ ἐργοδιώκτας, τὰ πνεύματα
 τῆς πορνείας ἀναγκάζοντες αὐτὸν ἐκόντες καὶ ἀκόντες ποιεῖν τὰ πορνη-
 ρὰ αὐτοῦ ἔργα, καὶ τὴν ξυμμάχῃ ἐκπληρῆν τῇ πηλῷ καὶ τῆς πλιν-
 θίας. οἱ καὶ χαρήσαντες αὐτὸν τῇ βραβείᾳ φρονήματος κατήγαγον ἐ-
 πὶ τὰ ὑλικά καὶ γήινα, καὶ πηλώδη ἔργα ποιητὰ, καὶ λόγους, καὶ
 ἐνθυμήματα, καὶ ὁμιλοισμὸς ματαίους. ἐκπισθῆσα γὰρ τῇ ἰδίᾳ ὕ-
 φης ἡ ψυχὴ εὖρε βασιλείαν μισάνθρωπον, καὶ ἀρχοντας πικρὰς
 τὰς καταναγκάζοντας αὐτὴν οἰκοδομεῖν αὐτοῖς τὰς τῆς κακίας πό-
 λεις ἁμαρτιῶν. εὖ δὲ ἐσκέπη ἡ ψυχὴ, καὶ βοήθη πρὸς τὸν Θεόν,
 ἐξαποστῆσαι αὐτὴν τὸν πνευματικὸν Μωσέα, τὸν λυβῶμενον αὐτὴν
 ἐκ τῆς δαλείας τῶν Αἰγυπτίων. ἀλλὰ πρῶτον βοᾷ καὶ ἐσνάζει, καὶ
 τότε τῆς ὑπολυβώσεως τὴν ἀρχὴν λαμβάνει· καὶ αὐτὴ ἐν τῇ μη-
 νί τῶν νέων αὐτῶν λυβωμένη καὶ τὸν καιρὸν τῆς ἑαυτοῦ, ἡνίκα ἡ
 γῆ τῆς ψυχῆς ἐξανθεῖν δυνάται τὰς καλὰς καὶ ἀνθρῶδες κλάδας
 τῆς δικαιοσύνης, τῶν πικρῶν χειμῶνων διελθόντων τῆς ἀγνοίας
 τῆ σκοτίας, καὶ τῆς πολλῆς παρώσεως τῆς ἐκ τῶν αἰσθητῶν πράξεων
 καὶ ἁμαρτιῶν· κελούει δὲ τότε ἀφανισθῆναι ἐξ ἐκείνης οἰκίας πᾶ-
 σαν ζύμῳ παλαιῷ, τὰς πράξεις καὶ τὰ φρονήματα τὰ παλαιὰ
 ἀνθρώπου τῆ φθορομένης ὁμιλοισμὸς ποιητῆς, καὶ ἐνθυμήσεις ῥυ-
 παρὰς, ὅσων δυνάτον, ὑποτίθεται σφαιλῶσαι δεῖ τὸ ἀρνίον, καὶ
 τυθῆναι, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ χρίσθαι ἐπὶ τῶν θυρῶν. Χριστός γὰρ
 τὸ ἀληθινὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ ἁμῶν ἀρνίον ἐσφάζει, καὶ τὸ αἷμα
 αὐτοῦ ἐχέει ἐπὶ τῶν φλιῶν τῆς καρδίας, ὅπως ᾄθεται τὸ ἐκχυ-
 θέν ἐπὶ τῷ σαρκεῖ αἵματι τοῦ Χριστοῦ, τῇ μὴ ψυχῇ εἰς ζῆλον καὶ
 S. Macarii Aegyptii Homilia. Q

ὑπολυβῶσιν· τοῖς δὲ Αἰγυπτίοις δαίμοσιν εἰς πένθος καὶ θάνατον· ἀληθῶς γὰρ πένθος αὐτοῖς ἐστὶ, χαρὰ δὲ καὶ ἀγαλλίασις τῇ ψυχῇ τὸ τῷ ἀμώμῳ ἀρνίῳ αἶμα. εἶπε μὲν τὸ χεῖμα κελδεὶς πρὸς ἐσπέραν φαγεῖν τὸ ἀρνίον, καὶ τὰ ἄζυμα μὲν πικρίδων, πικρὸς ζώμας τὰς ζώνας, καὶ ὑποδεμένους τὰ ὑποδήματα, καὶ ἔχοντας τὰς βακχείας ἐν ταῖς χερσίν. εἰ γὰρ μὴ πρότερον γένηται ἡ ψυχὴ παρυσκοδασμῶν πανταχόθεν δι' ἔργων ἀγαθῶν, ὅσον ὅστις ἐν αὐτῇ, καὶ δίδεται αὐτῇ φαγεῖν ὑπὸ τῷ ἀρνίῳ. εἰ δὲ καὶ τὸ ἀρνίον ἡδύ, καὶ τὰ ἄζυμα καλὰ, ἀλλ' αἱ πικρίδες πικραὶ καὶ βραχύναι. μὲν θλίψεως γὰρ πολλῆς, καὶ πικρίας ἐστίει ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῷ ἀρνίῳ, καὶ τῷ χρυσῷ ἄζυμῳ, θλιβέσης αὐτὴ τῆς σωτηρίας αὐτῇ ἁμαρτίας. καὶ πρὸς ἐσπέραν φησὶν εἶδεται αὐτό. ἡ δὲ πρὸς ἐσπέραν ὥρα μέση φωτὸς καὶ σκότος ἐστίν. ἔγω καὶ ἡ ψυχὴ πρὸς ταύτην ἔσθαι τῇ ὑπολυβῶσει, μέση γίνεται φωτὸς καὶ σκότος, ἐσώσεως τῆς δυνάμεως τῷ Θεῷ, καὶ μὴ ἐώσις τὸ σκότος ἐπελθεῖν τῇ ψυχῇ, καὶ καταπιεῖν αὐτὴν· καὶ ὅν ὅρον εἶπε Μαυρίας, αὐτὴ ἡ νύξ τῆς ἐπαγγελίας ὅτι τῷ Θεῷ. ἔτι καὶ ὁ Χεῖτος, δοθέντος αὐτῷ βιβλίου ἐν τῇ συναγωγῇ, ὡς γέγραπται, ἐκάλεσεν ἐν αὐτῷ Κυρίῳ δικτὸν καὶ ἡμέραν ὑπολυβῶσεως. ἐκεῖ νύξ ἀναποδόσεως, ἐνταῦθα ἡμέρα ὑπολυβῶσεως. εἰκότως· πάντα γὰρ ἐκεῖνα τύπος τοῦ καὶ σκιά τῆς ἀληθείας, καὶ μουσικῶς ποροπύημα τῷ ἀληθινῷ σωτηρίαν ὑπέγραψεν τῆς ψυχῆς τῆς ἐγκλεισμένης τῷ σκότει, καὶ πέπεδημένης κρυπτῶς ἐν λάκκῳ κατωπιάτῳ, καὶ ἀναποκεκλεισμένης πύλαις χαλκαῖς, καὶ μὴ δυναμένης ἀνδρὸς τῆς τῷ Χεῖτῳ ὑπολυβῶσεως ἐλδοθερωθῆναι. ἐξάγει ἔν τῷ ψυχῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ τῆς ἐν αὐτῇ δολείας τῆς ἀρωποτόκων αὐτῆς ἀναρμεμένων ἐν τῇ ἐξόδῳ. ἡδὴ γὰρ μέρος τι τῆς δυνάμεως τῆς ἀληθινῆς Φαραὼ καταπίπτει· πένθος ἔχει πρὸς Αἰγυπτίους. ἐσνάξουσι οὖν λυπεῖσθαι ὅτι τῇ σωτηρίᾳ τῷ αἰχμαλώτῳ. κελδεὶς χρησάται παρὰ τῆς Αἰγυπτίων σκόλην χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν, καὶ λαβόντας ἐξελθεῖν. ὑπολαμβάνει γὰρ ἐξῆσθαι τὸ σκότος ἡ ψυχὴ τὰ ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν σκόλην, ἥτις τὰς ἰδίους ἀγαθὰς λογισμὰς πεπυρωμένης ἐπταπλασίως, ἐν οἷς ἀφρονεῖται καὶ ἐπαναπαύεται ὁ Θεός. ἐσκήρπισαν γὰρ οἱ γειτονόσαντες αὐτῇ δαίμονες, καὶ κατέχον καὶ διεσκέδασαν τὰς λογισμὰς αὐτῆς· μακαρία ἡ ψυχὴ ἡ λυβωθεῖσα ἐκ τῆς σκότος, καὶ εἰ καὶ ψυχῇ τῇ μὴ βοάσῃ καὶ ἐσνάξῃ πρὸς τὸν δυνάμειον ῥύσασθαι αὐτὴν ὑπὸ τῷ χαλεπῶν ἐκείνων καὶ πικρῶν ἐργοδιωκτῶν. ἀπαίρουν

Λευκ. 4.

ὑοῖ

κραν βοήθειαν, μακροθυμῶν ἐπὶ τὴν ψυχὴν, καὶ δοκιμάζων αὐτὴν
 εἰ τῇ πίσει ἔστηκεν, εἰ τὴν ἀγάπην τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχει. τοιαύ-
 τῳ γὰρ ὁ Θεὸς ἔδωκε τὴν ὁδὸν τὴν ἀπάγεσθαι εἰς τὴν ζωὴν με-
 τὰ θλίψεως εἶναι, καὶ εὐνοχολίας, καὶ δοκιμασίας πολλῆς, καὶ πει-
 ρασμῶν πικροτάτων, ἵνα ἐντεῦθεν καταντήσῃ λοιπὸν ἡ ψυχὴ εἰς
 τὴν ὑπερβάλλουσαν θλίψιν, καὶ τὸν παρ' ὀφθαλμοῖς θάνατον, το-
 τὺν καὶ χειρὶ κραταίᾳ καὶ ὑψηλῷ βραχίονι εἰς τὰ Ἁγία Πνεύ-
 ματος τῆς ἐπιλάμψεως ῥήσκει τὴν δυνάμιν τὰ σκότις, καὶ διέρχε-
 ται ἡ ψυχὴ τὰς φοβερὰς πότας ἐκφυγῶσα, καὶ ὑπεράσασσα τὴν
 θάλασσαν τὰ σκότις, καὶ τὰ παμφύων πυρός. πῦρ μυστήρια ἐστὶ
 ψυχῆς ἀληθῶς γιγνόμενα ἐν ἀνθρώπῳ πωδάζοντι ἔλθειν πρὸς
 τὴν ἐπαγγελίαν τῆς ζωῆς, καὶ λυθαρμένη ἐκ τῆς βασιλείας τοῦ
 θανάτου, καὶ λαμβάνοντι ἀρραβῶνα τοῦ Θεοῦ, καὶ μετέχοντι Πνεύ-
 ματος Ἁγίου. ὅτε ῥυθίσσῃ ἡ ψυχὴ ἐκ τῆς ἐχθρῶν αὐτῆς, καὶ τὴν
 πικρὰν θάλασσαν τῇ δυνάμει τοῦ Θεοῦ διελθῶσα, καὶ ὁρῶσα τὰς
 πολεμίας ὑπολλυμένους πρὸ ὀφθαλμῶν, οἷς τὸ πρὶν ἐδέδεσεν, ἀ-
 γαλλιάται χαρὰ ἀνεκκαλήτῳ, καὶ δεδοξασμένη, ὑπερυκαλεμένη ὑπὸ
 τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀναπαυομένη ἐν Κυρίῳ. τότε τὸ Πνεῦμα ὅπερ ἔλαβε,
 καινὸν ἄσμα τοῦ Θεοῦ ἄδει εἰς τὰ τυμπάνη, ἦεν τὸ σῶμα, καὶ
 τῆς τῆς κιθάρης, ἡτοί ψυχῆς, λογικῶν χορδῶν καὶ λεπτοτάτων λο-
 γισμῶν, καὶ τὰ πλήκτρα τῆς θείας χάριτος, καὶ ἀναπέμπει ἄνους
 τοῦ ζωοποιῶ Χριστοῦ. ὡς γὰρ εἰς τὰ αὐτὰ τὸ πνεῦμα διερχόμενον
 λαλεῖ, ἔπω εἰς τὰ ἁγίων καὶ πνευματοφόρων ἀνθρώπων τὸ Πνεῦμα
 τὸ Ἁγίον ἐστὶν ὕμνον, καὶ ψάλλον, καὶ ᾠδοῦν ὡς ᾠδὴν ἐν
 καρδίᾳ καθαυῇ. Δόξα τοῦ ῥυσσμένου τὴν ψυχὴν ἐκ τῆς δουλείας
 Φαραῶ, καὶ θρόνον ἰδίον καταστήσαντι, καὶ οἶκον, καὶ ναὸν, καὶ νύμ-
 φῳ καθαυῇ, καὶ ἐσαγαγόντι αὐτὴν εἰς βασιλείαν ζωῆς αἰωνίης,
 ἔτι ἔσαν ἐν τῷ κόσμῳ τῷ τῷ. ἐν τῷ νόμῳ ζῶα ἄλογα προσεφέ-
 ροντο εἰς θυσίαν, καὶ εἰ μὴ ἐσφάζοντο, ἐκ ἧσαν δεκταὶ αἱ προσ-
 φοραί. καὶ νυνὶ αὖ μὴ σφωγῇ ἡ ἁμαρτία, ἐκ ἧς ἐστὶ δέκτῃ ἡ προσφορά
 τοῦ Θεοῦ καὶ ἀληθινή. ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς Μερὰν ὅπου ἦν πηγὴ
 πικρὸν ὕδωρ βρύουσα, καὶ ἄχρησον πρὸς πόσιν. κελθεῖ ἐν ὁ Θεὸς
 Μωσθεῖα ὑποκνήσαντα ξύλον εἰς τὸ πικρὸν ὕδωρ. καὶ ἐμβληθέν-
 τος ἔπος τὸ ξύλον, ἐγλυκάνθη τὸ ὕδωρ, καὶ μεταβληθέν ἐκ τῆς πι-
 κρότητος χρήσιμον καὶ πότιμον ἐγένετο τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. τὸν αὐτὸν
 τρόπον καὶ ἡ ψυχὴ πεπύκνεται ἐκπίπῃσα τὸν οἶνον τὰ ὀφθαλμοῦ, καὶ
 ὁμοιωθεῖσα τῇ πικρᾷ αὐτῆς φύσει, καὶ ἁμαρτωλὸς ἁρμομένη. διὸ ἐμ-
 βάλλ-

βάλλει ὁ Θεὸς τὸ ξύλον τῆς ζωῆς εἰς αὐτὴν τὴν πικρὰν πιγνὴν τῆς καρδίας, καὶ γλυκαίνεται ἐκ τῆς πικρότητος μεταβαλλομένη καὶ συγκινηθεῖσα τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· καὶ ἔπος εὐχριστος ἁρμοσμένη, εἰς ἁκαχοίαν τῷ Δεσπότη αὐτῆς προχωρεῖ. γίνεται γὰρ πνεῦμα σαρκοφόρον. δοξα τῷ μεταβάλλοντι τὴν πικρότητα ἡμῶν εἰς τὴν ἡδύτητα καὶ χρηστότητα τῷ πνεύματι. καὶ ἐκεῖνον, ἐν ᾧ ἐκ ἐβλήθη τὸ ξύλον τῆς ζωῆς. εὐδύσεται μεταβολὴν τινὰ κτήσασθαι ἀγαθὴν. ἡ ῥάβδος Μωϋσέως δύο ἔφερεν εἰκόνας. πῶς μὲν γὰρ ἐχθροῖς ὡς ὄφεις ἀπήντα, δάκνων καὶ ἀφαιρῶν, πῶς Ἰσραηλίταις δὲ βακτηρία ἐφ' ἣν ἐπέσπελλον. ἔτι καὶ τὸ ἀληθινὸν ξύλον τῷ σαυρῇ, ὃ ὄρεται Χριστός, τῷ μὲν ἐχθρῶν ὄρεται θάνατος, τῷ πνεύματι τῆς ποιεῖας, τῷ δὲ ψυχῶν ἡμῶν βακτηρία καὶ ἔδρασμα ἀσφαλὲς καὶ ζωὴ, ἐφ' ἣν ἐπαναπαύονται. τύποι γὰρ καὶ σκιαὶ τὸ πλεον ἐγγίγνοντο τῷ ἀληθινῶν τῶν πραγμάτων. σκιά γάρ ἐστι καὶ εἰκὼν ἡ παλαιὰ λαθεῖα, τῆς νῦν λατρείας· καὶ ἡ ὀφειμὴ, καὶ ἡ σκωλή, καὶ ἡ κιβωτός, καὶ ἡ σάμιος, καὶ τὸ μάννα, καὶ ἱερατεία, καὶ τὸ θυμίαμα, καὶ τὰ βαπτίσματα, καὶ ἀπαξιαπλῶς πάντα ὅσα γέγονον ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως, ἢ ἐν τοῖς Προφήταις, καὶ τὴν ψυχὴν ταύτην γέγονε, τὴν κατ' εἰκόνα Θεοῦ γενημένην, καὶ πεσῶσαν ὑπὸ ζυγὸν δουλείας, καὶ ὑπὸ βασιλείαν σκότους πικρίας· ταύτην δὲ ἠθέλησεν ὁ Θεὸς κοινωνῆσαι, καὶ ταύτῃ ἡρμόσατο ἑαυτὸν εἰς νύμφην βασιλείας, καὶ ταύτῃ καθαρῶς ὑπὸ τῆς ῥύτης, καὶ ἐκπλῶν λαμπρύνει ὑπὸ τῆς μελανίας καὶ τῆς αἰχρότητας αὐτῆς, καὶ ζωοποιεῖ ἐκ τῆς νεκρώσεως, καὶ ἰάται ἐκ τῆς σωματικῆς, καὶ εἰρηνώνει αὐτῇ τὴν ἐχθρὰν καταλλάσων. κτίσμα δὲ ὄντα, εἰς νύμφην τῷ ἰσχυρῷ τῷ Βασιλεῶς ἡρμόσθη, καὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτῇ δυναμεὶ ὁ Θεὸς ὡσαύτεται αὐτῇ καὶ μικρὸν συμμεταβαλλόμενος αὐτῇ, ἕως αὐξήσῃ αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ αὐξήσῃ. τείνει δὲ αὐτῇ, καὶ μηκύνει εἰς ἀπέραντον, καὶ ἀμέτρητον αὐξήσιν· ἕως αὐτῇ ἁμωμος καὶ ἀξία αὐτῇ νύμφη γήνηται. πρῶτον δὲ ἡμεῖς αὐτῇ ἐν ἑαυτῇ, καὶ αὐξάνει δι' ἑαυτῇ ἕως ἀπολάβῃ τὸ τέλειον μέτρον τῆς ἀγάπης αὐτῇ· αὐτὸς δὲ ὢν τέλειος νυμφίος, λαμβάνει αὐτῇ τέλειαν νύμφην εἰς τὴν ἀγίαν καὶ μουσικὴν καὶ ἁγῶν κοινωνίαν τῷ γάμῳ, καὶ τότε συμβασιλεύει αὐτῇ εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας. Ἀμήν.

Π Ε Ρ Ι Σ Τ Ε Λ Ε Ι Α Σ Π Ι Σ Τ Ε Ω Σ

ΕΙΣ ΘΕΟΝ.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΜΗ.

Λυκ.
16.

Ο Κύριος ἐν τῇ Εὐαγγελίᾳ πρὸς ἑαυτὴ μαθητὰς εἰς τὴν
λείαν πίσει ἀγαγεῖν βυλόμυρος ἔλεγχον, ὁ ἐν ὀλίγῳ
ἄπιστος, καὶ ἐν πολλῷ ἄπιστός ἐστι· καὶ ὁ ἐν ὀλίγῳ
πιστός, καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι. τίς ἐστι τὸ ὀλίγον, καὶ τίς ἐστι τὸ
πολύ; τὸ ὀλίγον τὰ ἐπαγγέλματα εἰσι τῷ αἰῶνι τῷ παρῶν, ἅπερ ὑ-
πέχετο παρῶν τοῖς πιστεύουσιν αὐτῷ, οἷον τροφὴς, ἐνδύματα,
καὶ τὸ λοιπὸν τῷ σώματι ἀνάπαυσιν, ἢ ὑγίαν, καὶ τὰ τοιαῦ-
τα, προσάξας μὴ μεριμνᾶν ὅλως περὶ τῶν, ἀλλὰ τῇ εἰς αὐτὸν
πεποιθήσει ἐλπίζειν, ὅτι Κύριος ποιοῦν τις τῶν εἰς αὐτὸν καταρ-
χόντων καὶ πάντα γίνεται. τὸ δὲ πολὺ τὰ τῷ αἰῶνι καὶ ἀφθάρ-
του αἰῶνος δωρήματα ὄντι, ἅπερ ὑπέχετο παρῶν τοῖς πιστεύουσιν αὐ-
τῷ, καὶ ἀδελείπῳ περὶ ἐκείνων μεριμνᾶσι, καὶ αἰτῶσιν αὐτὸν,
ὅτι ἔτις ἐντέλλεται ὑμεῖς δὲ, φησὶ, πρῶτον ζητεῖτε τὸ βασι-
λεῖαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προσε-
θήσεται ὑμῖν. ὅπως ἐκ τῆς ὀλίγων τῶν καὶ προσκαίρων δοκιμα-
σθῇ ἕκαστος, εἰ πιστεύει τῷ Θεῷ, ὅτι ἐπηγγέλατο παρῶν, ἡμῶν
ἀμεριμνῶν περὶ τὰ τοιαῦτα ὄντων, καὶ μόνον περὶ τῶν μελλόντων
αἰώνων τὸν φροντίδα ἔχοντων· καὶ τότε φανερόν ἐστιν ὅτι πιστεύει
περὶ τῶν ἀφθάρτων, καὶ ὅπως ζητεῖ τὰ αἰῶνια ἀγαθὰ, εἰ περὶ τῶν
ἐπιμνησθῶν ὑγιὴ τὸν πίσει δοποσώζει. οὐδεὶς γὰρ ἕκαστος τῶν ὑπα-
κούντων τῇ τῆς ἀληθείας λόγῳ, δοκιμάζειν ἑαυτὸν, καὶ ἀνακρίνειν,
ἥτοι ὑπὸ πνευματικῶν ἀνδρῶν ἀνακρίνεσθαι, καὶ δοκιμάζεσθαι πῶς
ἐπίστανται, καὶ ἔδωκεν ἑαυτὸν τῷ Θεῷ, εἰ ὅπως ἐν ἀληθείᾳ κατὰ
τὸν

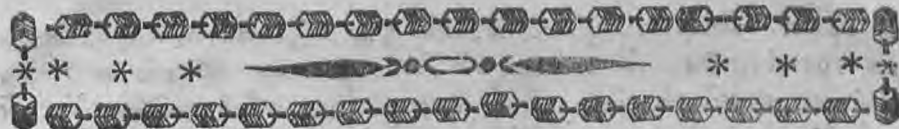
Ματθ.
6.

τὸν λόγον αὐτοῦ, ἢ οἴσεται δικαιοσύνης, καὶ πίστεως ἐν ἑαυτῷ πι-
σθεῖν νομίζων. ἕκαστος γὰρ εἰ ἐν τῷ ὀλίγῳ πιστός ἐστι, περὶ τῶν
προσκαίρων λέγω, δοκιμάζεται, καὶ ἐλέγχεται. τὸ δὲ πῶς, ἄκουε.
πισθεῖν λέγεις βασιλείας ἑρηνῶν καταξίωσθαι, καὶ Υἱὸς Θεοῦ ἡγ-
νηθεῖς ἀνῶθεν ἡγέσθαι, καὶ συγκληρονόμος τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰς αἰῶ-
νας ὅλως συμβασιλεύειν αὐτῷ, καὶ ἑσθῆν ἐν φανερῇ ἀρρήτῳ, ἐν ἀ-
περαντοῖς καὶ ἀναειδήτοις αἰῶσιν ὡς ὁ Θεός; πάντως ἔρως· καὶ
ἔτι ταῦτά γὰρ τὸν αἰτίαν ἀναχαρήσας τῷ κόσμῳ, ἑμαυτὸν τῷ
Κυρίῳ δέδωκε. δοκίμασον τοίνυν σεαυτὸν, μήποτε σε μεριμνᾶν
γῆναι κατέχουσιν ἔτι, καὶ φροντὶς πολλὴ περὶ τῆς τοῦ σώματος τρο-
φῆς, καὶ ἐνδύσεως, καὶ τῆς λοιπῆς ἐπιμελείας καὶ ἀναπαύσεως, ὡς
τῇ σῇ διωάμει παρῶν γινόμενος, καὶ ποιοῦμενος ἑαυτῷ ἃ προσετέ-
χθης μὴ μεριμνᾶν ὅλως περὶ σεαυτοῦ. εἰ γὰρ πισθῇς τὰ ὁθα-
νατα, καὶ αἰῶνια, καὶ παράμοινα, καὶ ἀφθονα λήψεται, πόσῳ μάλ-
λον ταῦτα τὰ παρῶν καὶ γῆναι, ἅπερ ὁ Θεός δέδωκε, καὶ
ἀσεβέσιν ἀνθρώποις, καὶ θηρίοις, καὶ πετεινοῖς, καὶ πισθεῖς παρῶν
χέσθαι σοι τὸν Κύριον, ὡς περὶ καὶ ἐντέλλεται, μὴ μεριμνᾶν ὅλως
περὶ τῶν εἰπῶν, μὴ μεριμνήσητε τί φάγητε, ἢ τί πίνητε, ἢ τί
ἐπιβάλλητε· ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔστιν ἐπιζητεῖ. εἰ δὲ περὶ
ταῦτα ἔτι μεριμνᾶν ἔχεις, καὶ ἐκ ἐνπίσταντος ὅλον σεαυτὸν τῷ λό-
γῳ αὐτοῦ, γινώσκει ὅτι τὰ αἰῶνια ἀγαθὰ, ἀπερὶσιν ἢ ἐσθλὴν
τῶν ἑρηνῶν, ἀκριβῶς ἐπίσταντος λαβεῖν, καὶ νομίζεις πισθεῖν,
ἔτι ἐν τοῖς μικροῖς καὶ φθαρτοῖς ἄπιστος ἐπισκόμενος· καὶ πάλιν
ὡς περὶ τὸ σῶμα τιμιώτερόν ἐστι τῷ ἐνδύματι, ἔγω καὶ ἡ ψυχὴ τι-
μιώτερα ἐστὶ τῷ σώματι. πισθεῖς τοίνυν ὅτι ἡ ψυχὴ σε ὑπὸ τοῦ
Χριστοῦ ἵασις δέχεται, διὰ τῶν αἰώνων καὶ ἀθεραπεύτων παρὰ ἀν-
θρώποις τραυμάτων, τῶν παθῶν τῆς ἀτιμίας, διὰ τῶν καὶ ἡλθεν ἐν-
ταῦθα ὁ Κύριος, ἵνα νυνὶ πᾶς ψυχὰς τῶν πιστῶν θεραπεύσῃ ἐν
τῷ αἰῶνι παθῶν, καὶ καθαρίσῃ ἐν τῷ ῥύτι τῆς λέπρας τῆς
κακίας, ὁ μόνος ἀληθινὸς ἰατρός καὶ θεραπευτής. ἔρεῖς, πάντως πι-
σθῶ· εἰς τὸ γὰρ ἔσθην, καὶ ταῦτά γὰρ ἔχω τὸν προσδοκίαν· γινώ-
σκει τοίνυν, ἐρῶν ἑαυτὸν, μήποτε σε τὰ σαρκικά πάθη παρὰ
ἰατρῶν γίνεσθαι ὑποφέρει, ὡς Χριστὸς, ὃ ἐπίσταντος, μὴ διωαμύνῃ
σε θεραπεύσαι· ἴδε πῶς σεαυτὸν ἀπατάς, ὅτι νομίζεις πισθεῖν,
μηδέπω πισθῶν ὡς δὲ ἐξ ἀληθείας. εἰ γὰρ τὰ αἰῶνια καὶ ἀθε-
ράπιστα τῆς ἀθανάτου ψυχῆς τραύματα, καὶ πάθη κακίας ἐπίσταν-
τας ὑπὸ Χριστοῦ θεραπεύθῃναι, ἐπίσταντος ἀν' αὐτῷ δυνατὸν ὅτι

Ματθ.
6.

Λύσις.

Θεραπεύειν, καὶ τὰ πρὸς καὶ τὰ σώματος πάθη καὶ νοσήματα, καὶ
 πρὸς αὐτὸν αὐτὸν μόνον κατέβηκες ὑπερορῶν ἱατρικῶν ἐπιτηδεύματων,
 καὶ Θεραπευῶν. ὁ γὰρ τὴν ψυχὴν κτίσας, αὐτὸς καὶ τὸ σῶμα πε-
 ποίηκε· καὶ ὁ ἐκεῖνον τὴν ἀθάνατον ἰσχυρὸς, αὐτὸς καὶ τὸ σῶμα δύ-
 νатаι ὑπὸ τῆς προσκαίρων παθῶν, καὶ νοσημάτων Θεραπεύσαι. ἀλ-
 λά πάντως ἐρεῖς μοι ταῦτα· τῷ σώματι ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς Θε-
 ραπείαν, πᾶσι τε βοτάνας τῆς γῆς, καὶ τὰ φάρμακα, καὶ ἱατρῶν ἐπι-
 τηδεύματα, πρὸς τὰ τῷ σώματος πάθη προσβέβηκε, τὸ ὑπὸ γῆς
 ὃν σῶμα Θεραπεύεται οἰκονομήσας, ἐκ τῆς γῆς δὲ φέρων εἰ-
 δῶν. σύμφημι καὶ γὰρ ταῦτα ἔπος ἔχειν. ἀλλὰ πρόσσεχε, καὶ γνώσῃ
 τὸν ἔοπον, τίσι ταῦτα δέδοται, καὶ τίσιν ὠκοδόμησεν ὁ Θεός,
 καὶ πολλὰ καὶ ἄπειρον φιλοφρονεῖται καὶ χρησιότατα. ἐκπεσὼν ὁ ἀν-
 θρῶπος ὑπὸ τῆς ἐπιτολῆς ἧς εἰλήφει, καὶ ὑπὸ τῆς ἀπόφασιν τῆς ὁρ-
 γῆς γεγονώς, καὶ ὡς περ εἰς αἰχμαλωσίαν, καὶ ἀτιμίαν, ἢ μεταλ-
 λέτινος ἐργασίαν, ἐκ τῆς βρυχῆς τῆς Παραδείσου εἰς τὸν κόσμον τῆ-
 τον ἐξερριπίσθης, καὶ ὑπὸ τῇ ἐξουσίᾳ τῶ σκότους γεγονώς, καὶ ἄπιστος
 ὑπὸ τῆς πλάνης τῆς παθῶν καταστάς, ὑπὸ τὰ πάθη λοιπὸν, καὶ
 τὰ νοσήματα τῆς σαρκὸς πέπτωκεν, ὁ πρὶν ἀπαθὴς καὶ ἄνθος.
 ἤλθον δὲ ὅτι καὶ πάντες οἱ ἐξ αὐτῆς θνητοὶ τῶν τοῖς αὐτοῖς πάθε-
 σιν ὑποπεπτόκασιν. ὠκοδόμησε πάλιν ταῦτα τοῖς ἀθηνέσι καὶ ἀ-
 πίστοις ὁ Θεός, μὴ βεβληθεὶς παντελῶς ἐξολοθρεῦσαι τὸ ἁμαρτω-
 λὸν τῆς ἀνθρώπων γένος, ἀλλὰ πολλὰ χρησιότατα· ἀλλ' ἔδωκεν εἰς
 φυλαγωγίαν, καὶ Θεραπείαν καὶ ἐπιμέλειαν τῷ σώματι τὰ φάρμα-
 κα τοῖς τῷ κόσμῳ ἀνθρώποις, καὶ τοῖς ἔξω πᾶσι. κακόνους συ-
 νεχάρησε τέτις χαῖται τὰς τῷ Θεῷ μηδέπω διωαμύνης, ἐξ ὅλου
 ἑαυτὰς ἐμπισθεῖν. σὺ δὲ ὁ μονάζων ὁ προσελιλυθὼς τῷ Χρι-
 στῷ, καὶ Υἱὸς Θεῷ βελομήμος εἶναι, καὶ ἄνωθεν ἐκ πνέματος θνη-
 θῆναι, καὶ ἀνώτερας καὶ μέζας τῶ πρῶτον καὶ ἀπαθὲς ἀνθρώπου ἐ-
 παγγελίας ἐκδεχόμενος, τὴν ἀδελφίαν τῆς τῷ Κυρίῳ ἐπιδημίας, καὶ
 ἕως τῷ κόσμῳ γεγονώς, καινότεραν τινὰ καὶ ἑοῖον πίσει καὶ ἔ-
 νοιαν, καὶ πολιτείαν παρὰ πάντας τὰς τῷ κόσμῳ ἀνθρώπους κενεῖται
 ὁφείλεις. Δόξα Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι, εἰς τὰς
 αἰῶνας τῆς αἰῶνων. Ἀμήν.

ΟΥΚ ΕΠΑΡΚΕΙ, ΤΗΣ ΤΡΥΦΗΣ ΤΟΥΤΟΥ
 ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΑΠΑΛΛΑΓΗΝΑΙ,
 ΕΑΝ ΜΗΤΙΣ ΤΗΝ ΜΑΚΑΡΙΑΝ

Α'λλὰ τῷ κόσμῳ λάβη.

Ο Μ Ι Λ Ι Α ΜΟ'.

Ε'άντις ἐξελεθῶν τῶ ἰδίῳ, καὶ ὑποταξάμενος τῷ κόσμῳ
 τέρψι, καὶ τῆς εὐφροσύνης τῷ κόσμῳ ἀπαλλαγείς, καὶ κτημά-
 των, καὶ πατρὸς, καὶ μητρὸς, συνέκεν τῷ Κυρίῳ, καὶ
 ἑαυτὸν ταυράσας, ξένος καὶ πρὸς, καὶ ἐνδὸς γινώσκει, ἀντὶ δὲ τῆς
 ἀναπαύσεως τῷ κόσμῳ ἀνάπαυσιν δεῖκναι ἐν ἑαυτῷ μὴ εὖρη, καὶ
 ἀντὶ τῆς προσκαίρας εὐφροσύνης, εὐφροσύνης πνεύματος εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυ-
 χὴν μὴ αἰδῆται, καὶ ἀντὶ τῆς φθορᾶς ἐνδύματος, ἐνδύματα φω-
 τὸς θεοῦ μὴ ἀμφιάσονται, εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον· καὶ ἀντὶ τῆς
 προτέρας καὶ σαρκικῆς κοινωνίας ταύτης, κοινωνίαν τοῦ ἐπαραινέ-
 νου ἐν τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ ἐν πληροφορίᾳ μὴ γινώσκει καὶ ἀντὶ τῆς φανερωμένης
 τῷ κόσμῳ τῆς χαρᾶς, χαρὰν πνεύματος εἶδον μὴ χῆ, καὶ παρά-
 κλησιν ἐρανίᾳ χάριτος, καὶ χορηγίᾳ δέειν ἐν τῇ ψυχῇ μὴ λά-
 βη, ἐν τῇ ἐποφθάλμῳ αὐτοῦ τὴν δόξαν τῷ Κυρίῳ, καὶ τὸ γε-
 ραμμένον· καὶ ἀπαξάπλως ἀντὶ ταύτης τῆς προσκαίρας ὑποταύσεως,
 ὑποταύσιν ἀφθαρτὸν βῆθδυσιν, ἐν τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ μὴ κτήσι-
 ται νῦν, ἕως γέγονον ἄλλας μαρὸν. ἕως ἐλεεινός ἐστι παρά πάν-
 τας ἀνθρώπων. ἕως καὶ τῶ ἐπὶ τοῦ ἐστέρεθαι, καὶ τῶ δεῖκναι ἐκ
 ἀπέλαυσε. μυστήρια δὲ ἐνεργείας τῷ πνεύματι ἐκ ἐνὸς ἐν
 τῷ ἔσω αὐτοῦ ἀνθρώπῳ· ὅτι τὸ ὅδ' ἔστιν τῷ κόσμῳ γινώσκειται
 τις, ἵνα εἰς ἕτερον κόσμον, καὶ αἰῶνα τῷ φρονήματι μετέλθῃ ἡ
 ψυχὴ αὐτοῦ καὶ τὸν Ἀπόστολον· ἡμῶν γὰρ φησὶ, τὸ πολίτευμα Φίλ. 3.
 ἐν

2. Κερ. 10. ἐν ἔρῳις ὑπάρχει. καὶ πάλιν, ἐπὶ γῆς πασιπᾶντες, καὶ κατὰ σὰρκα κρατοῦμεθα. δεῖ τίνων τὸν ὑποταξάμενον τῇ κόσμῳ τέτρω, βεβαίως πιστεῦσαι, ὅτι καὶ εἰς ἔπρον αἰῶνα τῇ προήματι ἀπὸ τοῦ καὶ τῇ πνέματος μεταβῶναι, καὶ καὶ πολιτεύεσθαι καὶ ἔπιφᾶν, καὶ ὑπολαβεῖν πνευματικῶν ἀγαθῶν, καὶ τὸν ἑσῶ ἀνδραπον ἐκ
- Γωαγ. 5. πνέματος ῥηνηθῶναι, καθὰς ὁ Κύριος ἔπεν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. ἐπειδή ἐστιν ἄλλος θάνατος παρὰ τὸν φαινόμενον, καὶ ἄλλη ζωὴ παρὰ τὴν φαινόμενον.
1. Τιμ. 5. λέγει ὁ ἡ γραφὴ, ὅτι ἡ σπαταλῶσα ζωὴ τέθνηκεν καὶ, ἄρετε τὰς νεκρὰς, θάπτειν τὰς ἑαυτῶν νεκρὰς. ὅτι ἐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσει-
 Λεκ. 9. σίτε. Κύριε, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες ἐλογησόμεθα. ὡς περ γὰρ ὁ ἡλιος ἀνατείλας ἐπὶ τὴν γῆν, ὅλος ἐν τῇ γῇ ἐστίν. ἔπεν δὲ πρὸς δυσμὰς ῥηνται, πᾶσας αὐτὰς τὰς ἀκτῖνας συνάγει, πορλόμβρος ἐν τῇ ἑαυτῶν αἰῶ. ἔπος καὶ ψυχὴ ἡ μὴ ἀνῶθεν ἐκ τοῦ πνέματος ἀναῤῥηνηθῆσα, ὅλη ἐν τῇ γῇ ἐστὶ τοῖς λογισμοῖς αὐτῆς καὶ τῇ προήματι ἐπὶ γῆς ἐκτεινομένη ἕως τῆς περάτων αὐτῆς. ἔπεν δὲ καταξιώθῃ τὴν ὑπεράνω λαβεῖν τὸ πνεύματος ῥηνησιν καὶ κοινωρίαν, πᾶντας αὐτῆς τὰς λογισμὸς συνάγασα, καὶ μετ' ἑαυτῆς ἔχασα, εἰσέρχεται πρὸς τὸν Κύριον εἰς τὸ ὅς ἔρῳ ἀχειροποίητον καπικηθῆτον, καὶ πᾶντες οἱ λογισμοὶ αὐτῆς ἔρῳοι, καὶ καθαροὶ, καὶ ἅγιοι γίγνονται, χωρῶντες εἰς αἶρα θεῖον. ῥωθῆσα δὲ ἡ ψυχὴ ἐκ τῆς φυλακῆς τοῦ σκότους τοῦ πονηρῶ ἀρχοντος τοῦ πνέματος τοῦ κόσμου, εἰσέρχεται λογισμὸς καθαρὸς καὶ θεῖος, ὅτι εἰδόκησεν ὁ Θεὸς τὸν ἀνδραπον ποιῆσαι θεῖας φύσεως κοινωνόν. εἰ ἐν ἀναχωρήσει πᾶντων ἡν ἐν τῇ βίῳ παραγμάτων, καὶ προσκαρτερῆς τῇ εὐχῇ, μᾶλλον τὸν κάματον τῶν ἀναπαύσεως μεσὸν ἡγήσῃ καὶ τὴν ὀλίγην θλίψιν, καὶ τὸν πόνον χαρᾶς καὶ ἀνέσεως ἀνάπλεων νομίσεις μεγίστης. εἰ γὰρ καὶ τὸ σῶμα σου καὶ ἡ ψυχὴ σου καταδέδα-
 πάντο καὶ πᾶσαν ὥραν ἐν ὅλῳ τῇ βίῳ δὲ πηλικαῦτε ἀγαθὰ, τί τὸ τοῦ ὡ; ὡς τῆς ἀρρήτης ἀσπληγχείας τοῦ Θεοῦ, ὅτι δωρεὰν ἑαυτὸν χαρίζεται τοῖς πιστεύουσιν ἐν ὀλίγῃ καιρῷ Θεὸν κληρονομεῖσαι, καὶ Θεὸν οἰκῆσαι ἐν σώματι ἀνθρώπου, καὶ ἔχειν τὸν Κύριον οἰκίαν καλῶ τὸν ἀνδραπον. ὡς περ καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἔρῳον καὶ τὴν γλῶ ἐκτίσεν εἰς τὸ κατοικῆσαι τὸν ἀνδραπον, ἔπος καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ἐκτίσεν εἰς ἰδίαν οἰκίαν, εἰς τὸ ἐνοικῆσαι καὶ ἀναπαύεσθαι, ὡς ἐν ἰδίῳ οἴκῳ τῇ σῶματι, ἔχων κύμφην καλῶ τὴν ἐράσμιον ψυχὴν, τὴν κατ' εἰκόνα αὐτῆς πεποιημένην.
- ἡρμα-

ἡμοσάμεν γὰρ ὑμᾶς, φησὶν ὁ Ἀπόστολος, ἐν ἡμῶν, παρθεσίον^{7. Κερ.}
 ἀγνῶν¹¹¹ ὡς οἶκος ἐσμὲν ἡμεῖς. ὡς Εἰς^{3.}
 περὶ οὗτοῦ τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μὴ ἀπεδῆς πάντα τὰ ἀγαθὰ ἀ-
 ποθησαυρίζει, ἔπω καὶ ὁ Κύριος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ τῇ ψυχῇ καὶ
 τῷ σώματι ὑποτίθεται, καὶ θησαυρίζει τὸν πλεόν τῷ πνεύματι
 τὸν ἐράνιον. ἔτε δὲ σοφοὶ δὲ τῆς σοφίας, ἔτε φρόνιμοι δὲ τῆς
 φρονήσεως αὐτῷ ἠδυνήθησαν καταλαβεῖν ψυχῆς λεπτότητα, ἢ ἐ-
 πείν ὡς αὐτῆς ὡς ἐσιν, εἰ μὴ μόνον οἷς δὲ τῷ Ἁγίῳ Πνεύ-
 ματι ὑποκαλύπτεται, ἢ κατέληψεν καὶ γνώσις ἀκριβὲς περὶ ψυ-
 χῆς γνωρίζεται· ἀλλ' ἐνταῦθα θεωρεῖ, καὶ δέχεται, καὶ σωτὴς
 πῶς, ἀκυσον· ἔπος Θεός, αὐτὴ ὁ Θεός· ἔπος Κύριος, αὐτὴ δὲ-
 λι. ἔπος κτίσις, αὐτὴ κτίσμα. ἔπος ποιητής, αὐτὴ ποίημα. ἔ-
 δεν κοινὸν τῆς αὐτοῦ φύσεως, καὶ αὐτῆς τυγχάνει. ἀλλὰ δὲ τὴν
 ἀπειρον, καὶ ἀρρήτον, καὶ ἀνενόητον ἀγάπην, καὶ ἀσπαραγχνίαν αὐ-
 τῆς, ἀδύνατον εἰς τὴν τὸ ποίημα καὶ κτίσμα νοερὸν, καὶ τίμιον καὶ
 ἐξαίρετον ἔργον ἐνοικῆσαι, ὡς φησὶν ἡ γραφή, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς Γαλ. 1.
 ἀπαρχὴν τινὰ τῶν αὐτῶν κτισμάτων, εἰς τὴν αὐτῆς σοφίαν καὶ κοι-
 νωνίαν, εἰς ἴδιον κατιστηρίον, εἰς ἴδιαν καὶ καθαρὰν γύμφην.
 ποιῶν ἐν ἀγαθῶν προκειμένων, καὶ ποιῶν ἐπαγγελιῶν ἐπαγγελ-
 σεῶν, καὶ τοιαύτης ἀδουκίας ὑπὸ Κυρίου εἰς ἡμᾶς γενησέμεν,
 μὴ ἀμελήσωμεν, ὡς τέκνα, μήτε ὀκνήσωμεν ἐπαχθῆναι πρὸς τὴν
 ζωὴν τὴν αἰώνιον, καὶ ἑαυτὰς ὁλοπλῶς τῇ τῷ Κυρίῳ ἀπαρτίσει
 δοῦναι. ἀπαλάσωμεν πίναν τὸν Κύριον, ἵνα τῇ ἰδίᾳ τῆς
 θεότητος δυνάμει λυθώσονται ἡμᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς τῆς σκότης καὶ
 παθῶν τῆς ἀτιμίας, καὶ τὴν ἰδίαν εἰκόνα, καὶ τὸ πλάσμα ἐκδική-
 σας ἀναλάμψαι ποιῆται, σώαν καὶ καθαρὰν τὴν ψυχὴν ἀπεργα-
 σάμενος, καὶ ἔπος ἀξιοδωρὸς τῆς κοινωνίας τῷ πνεύματι, δοξά-
 ζοντες Πατέρα, καὶ Υἱόν, καὶ Ἁγίον Πνεῦμα, εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀ-
 μὲν.

ΘΕΟΣ

ΘΕΟΣ ΕΣΤΙΝ

Ο ΔΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΥΤΟΥ

ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΩΝ.

Ο Μ Ι Λ Ι Α Ν'.

Τίς ὡς ὁ κλείσας τὰς θύρας τῶν ἑβραίων; Ἡλίας. ἢ ὁ Θεὸς ὡς ἐν αὐτῷ ὁ ἐπιτάξας καὶ τῷ ὑπὸ; νομίζω ὅτι ὁ ὀξυσιασὴς τῶν ἑβραίων, αὐτὸς ἐνεκατέβη ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῷ, καὶ ὅτι τῆς γλώττης αὐτῷ ὁ λόγος πῶς Θεὸς ἐκώλυσε τὴν μὴ κατελθεῖν ὑπὸν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάλιν εἶπε, καὶ ἐκείνησαν αἱ πύλαι τῶν ἑβραίων, καὶ κατέβη ὁ ὑπὸς. ὁμοίως καὶ Μαυσοῦς ἔθηκε ῥάβδον, καὶ ἐγένετο ὄφις. καὶ πάλιν εἶπε καὶ ἐγένετο ῥάβδος. καὶ ἔλαβεν ἀπὸ καμίνου τέφραν, καὶ ἐσκόρπισε, καὶ ἐγένετο ἔλκη, καὶ πάλιν ἐπέταξε, καὶ ἐγένετο σκνίπτις, καὶ βάβαχοι. ἄρα ταῦτα φύσις ἀνθρώπων ποιεῖν ἠδυνάτο; εἶπε τῇ θαλάσῃ καὶ ἐμερίδῃ· τῷ ποταμῷ, καὶ μετεβλήθη εἰς αἷμα. ἀλλὰ δῆλον ὅτι ἑβραϊκὴ δύναμις ὥκει ἐν τῷ νῶ αὐτῷ, καὶ ὅτι Μωσέως ἐποίει τὰ σημεῖα ταῦτα. ὁ Δαβὶδ πῶς ἀνὸς ὅπλες ἠδυνάτο μὲν ποιεῖν γίγαντος συμβαλεῖν εἰς πόλεμον; καὶ ὅτε ἔρριψε τὸν λίθον καὶ τὴν ἀλφούλιν, ὅτι τῆς χειρὸς Δαβὶδ, χεὶρ Θεοῦ ὡδήγει τὸν λίθον, καὶ αὐτὴ ἡ θεία δύναμις ἀπέκτεινεν αὐτὸν, ποιήσασα τὴν νίκην. εἰ γὰρ Δαβὶδ ἠδυνάτο ἀδελφῆς ὡς τῷ σώματι. Γνωστὸν δὲ τῷ Ναυῇ ὅτε ἀπῆλθεν εἰς Γεζιχὰ ἐνεκατέβη ἐπὶ τὴν ἡμέραν μηδὲν δυνάμενος ποιῆσαι τῇ ἰδίᾳ φύσει. ἀλλ' ὅτε ὁ Θεὸς ἐκέλευσε, τὰ τεῖχη ἀφ' ἑαυτῷ κατέπεσε· καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, λέγει αὐτῷ ὁ Κύριος, ἀπελθε εἰς πόλεμον. ἀπεκρίθη Γνωστὸς, ὅτι Κύριος εἰ μὴ ἀπέλθω ἀντὶ σέ. καὶ τίς ἐστὶν ὁ ἐπιτάξας τῷ ἡλίῳ στυγαί ἄλλας δύο ὥρας ἐν τῇ συμβολῇ τῷ ποταμῷ,

λέμε· ἡ φύσις αὐτῆς μόνη, ἢ ἡ σωῦσα αὐτῆς δυνάμις; καὶ Ματθ. 2.
 σῆς ὅτε σωθήσεται τῷ Ἀμαλῆν, εἰ μὴ ἐξέτερε τὰς χεῖρας εἰς
 τὸν ἕρανόν· πρὸς τὸν Θεόν, ἐπάτει τὸν Ἀμαλῆν. εἰ δὲ ἐκλίπε τὰς
 χεῖρας, ὁ Ἀμαλῆν περιερίετο. σὺ δὲ ἀκάνων ταῦτα γινώσκων,
 μὴ μακρύνῃς ἀπέλθῃ ὁ γὰρ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖνα τύπος ἦν καὶ
 σκιά τῆς ἀληθειῶν πραγμάτων, ἀνάλαβε εἰς ἐκὺν ταῦτα. ὅτε
 γὰρ ἐκτενέας τὰς χεῖρας τῷ νοῶσι, καὶ τὰς λογισμὰς εἰς τὸν ἕρα-
 νόν, καὶ θελήσεις προσκολληθῆναι τῷ Κυρίῳ, κατώτερος τῆς λογισ-
 μῶν σου γίνεται ὁ Σατανᾶς. καὶ ὡς περ εἰς Γαλιλαίᾳ τὰ τεῖχη ἐπε-
 στον δὲ δυνάμεως Θεῶν, ἔγω καὶ νῦν τὰ τεῖχη τῆς κακίας τὰ κα-
 λυόντά σου τὸν νῦν, καὶ αἱ πόλεις τῷ Σατανᾶ, καὶ οἱ ἐχθροί σου
 ἐξολοθρεύονται δὲ δυνάμεως Θεῶν. ἔτις ἐν τῇ σκιά, Θεῶν δυνά-
 μεις ἀφελείπτως σωθῶν τοῖς δικαίοις, ποῖα θαυμάσια φανερά.
 καὶ ἔσωθεν δὲ ἐν αὐτοῖς ὥκει ἡ θεία χάρις. ὁμοίως καὶ εἰς τῆς
 Προφητίας ἐνῆργει, καὶ διηκόνει τὸ Πνεῦμα ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν
 τῷ πορητιῶν, καὶ λαλεῖν ὅτι χάρις ἦν πρὸς ἅπαντα μεγάλα εἶπεν
 τῷ κόσμῳ. εἰ γὰρ πάντοτε ἐλάλεν, ἀλλ' ὅτε ἤθελε τὸ ἐν αὐτοῖς
 πνεῦμα. πλὴν ἡ δυνάμις πάντοτε σωθῶν. εἰ ἐν εἰς τὴν σκιάν το-
 σῆτον ἐξεχύθη τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, πόσω μάλλον εἰς τὴν και-
 νὴν ἐκκλησίαν, εἰς τὸν σαρρόν, εἰς τὴν ἐλδοσίαν τῷ Χριστῷ, ὅπου
 ἐρῶτο ἡ ἐκχυσίς καὶ ἡ μέση τῷ Πνεύματι. ἐκχυσί γάρφησιν, 1.
 ἀπὸ τῷ πνεύματός μου ὅτι πᾶσαν φάρμακον. τίς ἐστιν ὁ εἶπεν αὐτὸς ὁ 2.
 Κύριος· ὅτι μετ' ὑμῶν ἔσομαι ἕως τῆς συντελείας τῷ αἰῶνος. Ματθ. 7.
 πᾶς γὰρ ὁ ζητῶν ἀείσκει. εἰ γάρφησιν, ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες,
 οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μάλλον
 ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐράνιος δώσει Πνεῦμα Ἅγιον τοῖς αἰτῶσιν αὐ-
 τόν, δυνάμει καὶ πληροφορίᾳ πολλῇ καὶ τὸν Ἀπόστολον. τὰ ἐν
 τοιαῦτα καὶ μέγας, καὶ πόνος, καὶ κόπος πολλῶν, καὶ ὑπομονῇ, καὶ
 φιλία τῇ πρὸς αὐτὸν ἀείσκειται, γυμναζομένων τῶν αἰσθητικῶν
 τῆς ψυχῆς, καὶ τὸ εἰρημνίον, δὲ καλῶτε καὶ κακῶ, δηλαδὴ δὲ τε
 τῶν μηχανῶν, καὶ ἐπιβελῶν, καὶ πολυτρόπων περιελάσεων, καὶ ἐν-
 ῥῶν τῆς κακίας. ὁμοίως δὲ καὶ δὲ τῶν ἐκφόρων χαλεσμάτων καὶ
 ποικίλων ἀντιλήψεων τῆς ἐνεργείας καὶ δυνάμεως τῷ Πνεύματι. ὁ
 γὰρ γνωρίζων τὴν ἐπιβελὴν τῆς κακίας δὲ τῶν παθῶν μιμνήσκων
 τῶν ἔσω ἀνθρώπων, καὶ μὴ ἐπιγινώσκων ἐν αὐτοῖς τὴν ἀντίληψιν τῷ
 Ἅγιῳ Πνεύματι (τῆς ἀληθείας ἐνδυναμῶσαν αὐτὴ τὴν ἀδελφείαν,
 καὶ ἀνανεῖσαν τὴν ψυχὴν ἐν ἀγαλλιάσει καρδίας, ὁ ποιῆτος ἐν αὐ-
 τῇ)

ἔρωτᾷ εἰς τὸν ἕτερον, ποιῶν ὅπως γίνεται καὶ εἰς ἐκεῖνον τὸν κόσμον. εἰς τὸν ἕτερον γνωρίζει, καὶ συνοφραίνεται καὶ συνομιλεῖ. ὡς περ γὰρ ὑπάρχει τις εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ ἐκεῖ βλέπει ἄρχοντας, καὶ πτωχεύς, καὶ ἔρωτᾷ τίς ἐστιν ἐπὶ, καὶ τίς ἐστιν ἐκεῖνος; καὶ δι' ἐρωτήσεως μαθαίνει, καὶ ὡς ἐκ εἶδε ποτέ· ποιῶν ὅπως γίνεται καὶ ἐκεῖ. λέγει δὲ οἱ δίκαιοι. οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ, καὶ τὰτο ἐσέρχονται. τότε λέγει ὁ γέρον, εἰπέ μοι καὶ τὰτο πῶς ἀκαλῶ. μὴ τὸν χωρισμὸν τῆς ψυχῆς ἐκ τοῦ σώματος τί γίνεται; καὶ ὅθεν γίνονται τὰ μνημόσυνα τῶν τεθνεώτων; καὶ ὅπου κεθεῖς ὁ Ἀγγελος, εἶπεν. ἀκουσον Πάτερ Ἀγίε. μὴ τὸ χωριθῶναι τὴν ψυχὴν ἐκ τοῦ σώματος, λαμβάνουσιν αὐτὴν οἱ Ἅγιοι Ἀγγελοι μὴ τὴν τελετὴν ἡμέραν, καὶ ἔρχονται εἰς τὸν ἔρανόν, ἵνα προσκυλήσῃ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. ὁπότε τῆς γῆς δὲ ἕως τὸν ἔρανόν ὑπάρχει σκάλα, καὶ καθε σκαλῶνιον ἔχει εἷς τὰγμα δαιμόνων, ἅπερ λέγονται τελώνια· καὶ ἀπαντῶσι τὴν ψυχὴν ἐκείνῃ τὰ ποιητὰ πνεύματα, καὶ φέρουσι τὰ χειρόγραφα αὐτῆς, καὶ δεικνύουσι τῷ Ἀγγέλῳ αὐτῇ, λέγοντες· τὴν ὁδεύει ἡμέραν, καὶ εἰς τὰς τόσας τῆς ὁδοῦς μιλίας, ἐποίησεν αὐτὴ ἡ ψυχὴ τόδε. ἢ ἐκλεψεν, ἢ ἐπόρνυσεν, ἢ ἐμοίχυσεν, ἢ ἐμαδακίδην, ἢ ἐφόβησεν, ἢ ἐσυμβέβησεν ἀνθρώπον εἰς κακὸν ἔργον, καὶ πᾶν ἐπὶ ἄλλο κακὸν ἐποίησεν, πάντα δεικνύουσι τῷ Ἀγγέλῳ. τότε δεικνύουσι καὶ οἱ Ἀγγελοι εἴ τι ἀγαθὸν ἐποίησεν ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἢ ἐλεημοσύνην, ἢ προσβολὴν ψυχῇ, ἢ λειτουργίαν, ἢ νηστείαν, ἢ ἄλλο τι ἀγαθὸν πεποίηκεν. Καὶ ἀντισφραδίζουσιν οἱ Ἀγγελοι καὶ οἱ δαίμονες· καὶ ἐὰν δέρεθῃ τι ἀγαθὸν πηλοτόπερον, ἀρπάξουσιν αὐτὴν οἱ Ἀγγελοι, καὶ ἀναβαίνουν εἰς ἕτερον σκαλῶνιον, καὶ τεύξουσι τὰς ὁδοὺς αὐτῆς οἱ δαίμονες ὡς ἄγριοι κυνέες, καὶ βιάζονται ἵνα ἀρπάσωσι τὴν ἐκείνῃ ἐκείνῃ ψυχὴν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν Ἀγγέλων. ἡ δὲ ψυχὴ συσέλλεται, καὶ φόβος σιωπᾷ αὐτὴν, καὶ ὡς δῆθεν κρύπται εἰς τὰς κόλπας τῶν Ἀγγέλων· καὶ γίνεται μεγάλη θάλαξ, καὶ μέγας θόρυβος, ἕως ὅτι ἐλθόντες αὐτῇ ἐκείνῃ ψυχῇ ἐκείνῃ ἐκ τῶν χειρῶν τῶν δαιμόνων ἐκείνων. Καὶ πάλιν ἀνέρχεται εἰς ἕτερον σκαλῶνιον· καὶ ἐκεῖ δεικνύουσιν ἄλλο τελώνιον δεινόπερον καὶ ἀγελόπερον. Καὶ ἐνταῦθα πάλιν γίνεται πολλὴ ὄχλησις, καὶ παραχὴ μεγάλη καὶ ἀνεκδιήγητος, τίς γὰρ λάβῃ τὴν ἐκείνῃ ψυχὴν ἐκείνῃ. Καὶ κραυγάζοντες οἱ δαίμονες, ἐλέγχου τὴν ψυχὴν ἐκείνῃ, φόβον ποιῶντες οἱ δαίμονες αὐτοὶ, καὶ λέγοντες,

πᾶ πόρῳ; ἐκ εἰ σὺ ὁ πορεύσας, καὶ καταμολύσας τὸ Ἄγιον
 Βάπτισμα; ἐκ εἰ σὺ ὁ μολύσας τὸ Ἀγγελικὸν χῆμα; πᾶ καὶ ὁ
 πάγεις; ὁπότερε εἰς τὰ ὀπίσω. ὁπότερε εἰς τὰ κάτω. ὁπότερε
 εἰς τὸν σκοτεινὸν ἄδην. ὁπότερε εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον. ὁπότερε
 εἰς τὸν σκώληκα τὸν ἀσπίμην. τότε εἰ ἔστιν ἡ ψυχὴ ἐκείνη
 καταδικασμένη, ὁπότερευσιν αὐτῷ οἱ ποιηταὶ δαίμονες ὑποκά-
 τω τῆς γῆς, εἰς τόπον σκοτεινόν, καὶ ὀδυνηρόν, καὶ καὶ τῇ ψυχῇ
 ἐκείνῃ. καὶ τῇ ἁρξὶ ἐκείνῃ ἐν ἣ ἐβλήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. καὶ
 τίς διηγνίσεται Πάτερ Ἄγιε τὴν ἀνάγκην ἐκείνῃ, ἢ ἔχουσιν αἱ
 καταδικαζόμεναι ψυχαὶ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. εἰ δὲ ἄρεθῃ ἡ ψυ-
 χὴ καθαρὰ, καὶ ἀμαρτίας, ἀνέρχεται μὲν ταύτης χαρὰς ἐν τῷ
 ἔρωτι, καὶ συμπαντῶσιν αὐτῷ οἱ Ἄγγελοι μὲν λαμπάδων, καὶ
 θυμιαμάτων, καὶ ἀσπάζονται αὐτῷ. εἶτα ἀπέρχονται εἰς τὸν δε-
 σποτικὸν θρόνον, καὶ προσκυνοῦν τὸν Κύριον καὶ Θεὸν ἡμῶν Ἰησοῦν
 Χριστόν· καὶ τότε βλέπει πᾶς χορὴς τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τῶν
 Ἀγίων Μαρτύρων, τῶν Ἀγίων Πατέρων, τὰ ἐνέα τέγματα τῶν
 Ἀγίων Ἀγγέλων, τὴν λαμπρότητα ἐκείνῃ τὴν ἁγίαν, καὶ
 ἀκούει τὴν ἀγγελικὴν ἐκείνῃ μελωδίαν, καὶ τὸ κάλλος τὸ ἀμή-
 χανον. ἡρώπιας δὲ καὶ πᾶσι τῶν μνημοσύων, πᾶς, καὶ ὅσα ἐπι-
 τελεῖται. λοιπὸν ἄκουσον Πάτερ Ἄγιε. τὰ ἑῖα γίνονται, ἐπειδὴ
 ὡς ἐπομῆν ἕως τῆς ἑβδόμης ἡμέρας, ἔκ ἀνέρχεται ἡ ψυχὴ εἰς προσ-
 κυνήσιν, καὶ πᾶσι ποιεῖται ὡς περ κυνίσκιον, πεμπόμενον εἰς τὸν
 Κύριον ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἐκείνης. Καὶ μὲν τὴν προσκυνήσιν, ἐ-
 πιστρέφουσιν αὐτῷ οἱ Ἄγγελοι ἐν τῇ γῇ, καὶ ὑποδεικνύουσιν αὐ-
 τῇ τὰς τόπας ἐνθα ὤρεθον ἐν τῇ ζωῇ αὐτῆς, καὶ ἀναθυμίζουσιν αὐ-
 τῆς τὰς πράξεις αὐτῆς, τὰς τε ποιητάς καὶ ἀγαθὰς, λέγοντες· ὥδε
 ἐκλεψας, ἐκεῖ ἐπόρνόσας, ὥδε κατελάλησας, ἐκεῖ ἐμαλακίωθης,
 ὥδε ἐφάνόσας, ἐκεῖ ἐπτόκησας. ὥδε ἠδίκησας, ἐκεῖ ἐσβλασφή-
 μισας. ὥδε ἐτόκόσας, ἐκεῖ ἐμέθυσας. ὥδε ἐμαχίσω, ἐκεῖ ἐσκαν-
 δάλισας. εἶτα πάλιν πᾶ ἀγαθὰ. ὥδε ἐποίησας ἐλεημοσύνην, ἐ-
 κεῖ ἐνήσολσας, ὥδε μετήνησας· ἐκεῖ λειτεργίας, ὥδε παράκλησιν,
 ἐκεῖ ἀγρυπνίας, ὥδε προσοχλῶ, ἐκεῖ γορυκλισίας, ὥδε εὐαίσμον,
 ἐκεῖ ἐγκράτειαν· καὶ ἕως ποιεῖται ἕως τῆς ἐνάτης ἡμέρας. Καὶ
 τῇ ἐνάτῃ ἡμέρᾳ, ἀνέρχεται πάλιν εἰς προσκυνήσιν, ὡς περ καὶ
 τῇ ἑβδόμῃ. πᾶ δὲ μνημόσυνα πέμπονται ἐνθύμησις ὑπὲρ τῆς ψυ-
 χῆς εἰς τὸν Κύριον, ὅπως ὑποδεχθῇ αὐτῷ ὁ Κύριος ἐν ἰδέῃ
 ὁμῶς· καὶ ὅσα πᾶσι γέγραπται ἵσως ἔχει τινὰ πρὸς ὠφέλειαν,

S. Macarii Aegyptii Homilix.

R

ἔπει-

ἐπεὶ πολλὰ ὠφέλῃσι τὴν ψυχὴν αἱ ἐλεημοσύναι, καὶ αἱ λειτουργίαι, καὶ τὰ μνημόσυνα. δυνάμει δὲ αὐταὶ ἐκβαλεῖν ψυχὴν ὑπὸ κόλασιν. μὴ δὲ τὴν δεινέραν προσκυύησιν, πάλιν φέρουσιν αὐτὴν οἱ Ἄγγελοι ἐν τῷ κόσμῳ· δεικνύουσιν αὐτῇ τὸν Παράδεισον, τὸν ἐλεῶνα, τὸν κόλπον τῷ Ἀβραάμ, τὰς σκηνάς, καὶ τὰς ἀναπαύσεις τῶν δικαίων. Καὶ ὅταν ἴδῃ τὴν χαρὰν ἐκείνῳ τὴν αἴφαιτον, θαυμάζεται καὶ χαίρεται, καὶ δέεται, τῶν Ἀγγέλων, ἵνα κατασκηνώσασιν αὐτῷ ἐκεῖ μὴ τῶν δικαίων. ἔπειτα δὲ δεικνύουσιν αὐτῇ καὶ τὰς κολάσεις τῶν ἁμαρτωλῶν, λέγοντες· ἔτος ἐστὶν ὁ πύρινος ποταμός. ἔτος ὅσιν ὁ σκώληξ ὁ ἀκοίμητος. τὸτο ὅστις τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, καὶ τὸτο τὸ ἐσώτερον. ἔτος ὅστις ὁ βρυγμός τῶν ὀδόντων, καὶ καθεξῆς ὅλας τὰς κολάσεις τῶν ἁμαρτωλῶν. ἐκ ἑσὶ Πάτερ Ἄγιε ἄλλη δεινυτάτη κόλασις καὶ φοβερωτάτη ὡς τὸ πόρνε καὶ τὸ κλέπτει. ὁξαιρέτως τὸ πόρνε Μοναχῆ, καὶ τῆς Μοναχῆς, τὸ πόρνε ἱερέως καὶ τῆς πρεσβυτεριακῆς. μὴ δὲ τὸ θεωρῆσαι ταῦτα πάντα, ἀναφέρεται πάλιν εἰς προσκυύησιν τῇ πτωσαρακος ἡ ἡμέρα, καὶ δὲ τὸτο γίνονται τὰ μνημόσυνα τῶν πενηντῶν, ἐπεὶ μέλλει ἡ ψυχὴ τῇ πτωσαρακος ἡ ἡμέρα λαβεῖν τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἀπελθεῖν ὅπου βύλεται ὁ φιλανθρώπος Θεός, καὶ τὰ ἔργα καὶ τὴν παῖξιν, ἣν ἔπραξεν ἐν τῷ κόσμῳ τῷ τῷ, καὶ ὑποκαθίσταται ἡ ψυχὴ εὐθὰ βύλεται ὁ Κύριος, ἕως τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως, ἵνα ἀναστῇ καὶ τὸ σῶμα καὶ ὑπολαύει καὶ τὰ ἔργα αὐτῆς. τότε σενάξας ὁ γέρον, καὶ δακρύσας πικρῶς, εἶπεν· καὶ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἢ ἐθρηνήθῃ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. λέγει αὐτῷ ὁ Ἄγγελος, καὶ τίμιε γέρον, ὁ ἁμαρτωλὸς λέγει, ὁ δὲ δίκαιος μακαρεῖα ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα ἢ ἐθρηνήθῃ. τότε λέγει ὁ γέρον. παρακαλῶσε ἐπόμεοι καὶ τὸτο· ἔχει τίποτε ἄνσιν ὁ ἁμαρτωλός, ἢ τέλος ἡ κόλασις αὐτῆς; καὶ ὑποκρινόμενος ὁ Ἄγγελος εἶπεν, ἐχὶ Πάτερ Ἄγιε, ἔπε ἡ βασιλεία τῶν δικαίων ἔχει τέλος, ἔπε ἡ κόλασις τῶν ἁμαρτωλῶν. καὶ ἔπερνε τινὰς πᾶσα χιλιεὶς χρόνος ἵνα κόκκον ἄμμον ὑπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ νὰ ἐμπετάδετε αὐτὸν, ἔχειν ἡθελον ἐλπίδα ἵνα πλειωθῇ. ἡ δὲ τῶν ἁμαρτωλῶν κόλασις τέλος ἐκ ἔχει. λέγει ὁ γέρον· θαυμάλιον εἶπέ μοι καὶ τὸτο· ποῖοι Ἄγιοι εἰσὶ ἀπλῶς καὶ ἄνθρωποι εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἵνα θαυμάλιον αὐτῶν ὁ ἐλεεινὸς ἄνθρωπος, ἵνα περιβοῶσιν ὑπὲρ αὐτῶν. καὶ ὑποκρινόμενος ὁ Ἄγγελος, λέγει· ὅλοι οἱ Ἄγιοι εὐαγγελοὶ εἰσὶν εἰς ὑμᾶς τὰς ἀνθρώπους, καὶ ὁ γινώσκων. ἀλλ' ὑμεῖς οἱ ἄνθρωποι

ποι ὡς ἀγνάμονες καὶ ἀχάριστοι ποιεῖτε αὐτὰς καὶ ὀργίζονται ἐφ' ὑμᾶς. καὶ ᾧ οἱ Ἀγγελοι Ἀγγελοι ἔχασι πολλὴν ἀσπλαγχνίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον. ἐπεὶ δὲ συνέκινε τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, εἶδεν καὶ αὐτοὶ τὴν φθόρον τῆς Θεᾶς. πλὴν τῶν, ἡ Κυρία ἡμῶν καὶ Δέσποινα Θεοτόκος· αὐτὴ κηδεταὶ πλέον τὸ τῶν ἀνθρώπων ὄμιλος. ἔκορετε Πάτερ Ἀγγελοι τὸν ἄνθρωπον ἀνεξάλειπτον ἔχειν τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐκ τῆς σωματικῆς αὐτῆς· ἀλλ' ὁ δὲ βολος ἠπάτασεν αὐτὸν καὶ ἀχάριτος ἐγενόνη. ὅθεν ᾧ τὴν παρεσβίαν αὐτῆς καὶ ἰκεσίαν, ἵσταται ὁ κόσμος μέχρι τῆς σήμερον. Κατεφρόνισαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεόν, καὶ τὰς Ἀγίας, κατεφρόνισαν καὶ ὁ Θεὸς αὐτὰς, καὶ οἱ Ἀγγελοι. Πάλιν λέγει ὁ γέρον· εἰπὲ ἡμῖν Ἀγγελοι Ἀγγελοι, ποῖον ἁμάρτημα ὑπάρχει μεγαλύτερον τῶν ἁμαρτιῶν; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἀγγελος εἶπε· πᾶσα ἁμαρτία τίμιε γέρον, χαλεπὴ τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς Θεᾶς. ἡ δὲ μνησικακία, καὶ ἡ βλασφημία, κυριότερα ἅλας τὰς ἁμαρτίας. αὗται ᾧ καὶ μόναι ἱκαναὶ εἰσὶ καταβιβάζειν τὸν ἄνθρωπον εἰς πέταυρον ἄδου, καὶ εἰς τὰ καταχθόνια γῆς, καὶ θαλάσσης. Καὶ πάλιν ὁ γέρον· ποῖον ἁμάρτημα πλέον τῶν ἄλλων μισεῖ ὁ Θεός. Καὶ ὁ Ἀγγελος· τὴν κρινοδοξίαν. αὐτὴ μόνη, ὅλον τὸν κόσμον ἀπάλεσεν, ὅτι δι' αὐτῆς ὁ πρωτόπλαστος Ἀδάμ ὀξέριτος τῆς Παραδείσου γέγονε. δι' αὐτῆς ὁ πρωτοστάτης τῶν δαιμόνων ὀτόλετο. δι' αὐτῆς ὁ Φαρισαῖος τὰς κόπας ὀτόλεσεν. ὁ γὰρ ἄνθρωπος, εἰς πῶς εἰς τοιοῦτον πάθος, δύσκολον ὅστις ἐγενήθη. τότε λέγει ὁ γέρον· Ποιοὶ ἄνθρωποι κολάζονται τῶν ἄλλων; λέγει ὁ Ἀγγελος· εἰπον σοι, ὁ πόρνος, καὶ ὁ βλάσφημος. πλὴν λέγω σοι καὶ τὸτο, ὅτι ὑποκάτω πάντων τῶν κολάσεων, ὑπάρχει κόλασις δεινὴ, καὶ πονηρὰ, καὶ καλεῖται ἀφανεία. ἐκεῖ κολάζονται οἱ ἱερεῖς οἱ πόριοι, καὶ οἱ μοναχοὶ, καὶ αἱ μοναχαὶ αἱ πορνέουσαι. διδὲ τίμιε γέρον, τὸ περὶ τὸ γάμα, μέλλει ἀνακαινισθῆναι διὰ τὰς καλὰς ἱερεῖς, καὶ μοναχὰς, καὶ εἰς μεγάλῳ τιμῇ ἀχθῆναι. λοιπὸν οἱ πονηροὶ καὶ κακοὶ μοναχοὶ, εἰς μεγάλῳ ἀτιμίας, καὶ κολασιν ὀποπέμπονται· ἀλλὰ καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ φθαρμένοι τῆς ψυχῆς νόμος. Καὶ οἱ δεχόμενοι φθαρμένους συνέκινε δάραν, καὶ οἱ καταφρονεῖντες τὴν ἀποκαθίαν αὐτῆς, συνέκινε ποταμικῶν καὶ βιατικῶν φροντίδων. ἐν μιᾷ ᾧ ἀποκαθίαν, λόγον δάσαι ἔχουσι τῆς Θεᾶς. Περὶ δὲ τῶν μεθιόντων ἱερέων, τί εἶπω καὶ τί λαλήσω; καὶ αὐτοῖς ὅτι δεινὴ κόλασις αὐτὰς ἀναμύθει. τότε λέγει ὁ γέρον. εἰπέ μοι καὶ τὸτο φθακαλῶ. οἱ καταφρονεῖντες τὴν ἁγίαν Κυριακὴν,

ἔχουσι τίποτες ἀνέσιν ἐκεῖ; Καὶ ὁ ἀποκριθεὶς ὁ Ἀγγέλως εἶπεν·
καὶ αὐτοῖς γέρον, ὅτι φεικτὴ κόλασις δέχεται αὐτὸς· ἐπὶ κατα-
φρονεῖ τὴν ἀγίαν Κυριακὴν, τὸν Κύριον καταφρονεῖ, καὶ ὁ Κύ-
ριος καταφρονεῖ αὐτόν. ἡ δὲ Κυριακὴ ἡμέρα, ὁ Κύριος ὄσιν. Καὶ
ὅς τις τιμᾷ αὐτὴν, τὸν Κύριον τιμᾷ. ἐπὶ πάλιν τιμᾷ τὴν
μνήμην τῆς Ἀγίας, καὶ ὅς τις ἐορτάζει τὰς μνήμας τῆς Ἀγίας,
βοηθῶσι καὶ οἱ Ἄγγιλοι αὐτῷ, ὅτι μεγάλῃ παρρησίᾳ ἔχουσι
πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἐπὶ δ' αὖ αἰτῶσιν παρέχει αὐτοῖς ὁ Κύ-
ριος. ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι ἀπεδείκξαν τὸν φόβον τῷ Θεῷ ἀπ' αὐ-
τῆς, καὶ ἔπε τὸν Θεόν ἔχουσι φίλον, ἔπε τιμᾷ τῆς Ἀγίας, ἀλλ'
ἐκολλήθησαν μόνον τοῖς βιωτικοῖς καὶ κοσμητικῶς πράγμασιν πῶς
ὑποκρινόμενοι, καὶ φθειρομένοι, καὶ καὶ αὐτοῖς. γίνωσκε τίμιε γέ-
ρων· ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἢ ἱερεὺς, ἢ μοναχὸς, ἢ κοσμητικὸς, ἢ
ἐκκλησιαστικὸς, καὶ τιμᾷ τὴν Ἀγίαν Κυριακὴν, Θεὸς πρόσωπον ἐ θεω-
ρεῖ, ἐδὲ ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας. Νῦν ἐν τίμιε γέρον, ἐπὶ βᾶ εἰ
ἐρώπασόν με, ὅτι ὥρα ὅτι τῷ πορνεύειν ἐν τῇ ἑρανῶ, ποιῆται
τὴν ἀδελφότητα τῷ Κυρίῳ. τότε ἐσάξας ὁ γέρον, καὶ δακρύτας
πικρῶς, εἶπεν· καὶ ἡμῖν, ἰδὲ ὁ καλὸς δόλος τῷ Κυρίῳ, Ἀγγ-
γέλως ὢν ἄλλος, καὶ ἀμαρτωλὸς, ἐν βίᾳ ὑπάρχει τῷ δύναι τὴν
δοξολογίαν τῷ Κυρίῳ. ἡμεῖς δὲ οἱ ὕλικοι καὶ ἀμαρτωλοὶ ἐ φρο-
νίσσομεν, ἀλλὰ καταφρονέμεν τῆς σωτηρίας ἡμῶν. τότε λέγει ὁ
γέρον· ἀδελφάκαλῶτε, εἰπέ μοι, ποῖα ποροδύχῃ ἀρμόζει τῇ μονα-
χῶ; καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ ἔστι γραμματόφορος ὁ ἄνθρωπος, τῷ Δα-
βὶδ οἱ φαλμοί. εἰδ' ἐν, τὸ Κύριε Γιστὴ Χεῖς Τίτ τῷ Θεῷ
ἐλέησόν με τὸν ἀμαρτωλόν. αὕτη ἡ δύχῃ δυνάτωτέρα ὑπάρχει,
καὶ δυνάτωτέρα, καὶ ὅτι πολλοὶ γραμματόφοροι κατέλιπον πάντα, καὶ
παύτῃ τὴν δύχῃ ἐκράτησαν καὶ ἐσώθησαν. αὐτὴν γὰρ δυνάτωται
κρατῆσαι, καὶ νέοι, καὶ γέροντες, καὶ ἄνδρες, καὶ γυναῖκες, καὶ μονα-
χοί, καὶ μοναχῶν, καὶ δυνάτωται, καὶ ἀμαρτωλὸς, καὶ ἔμπειροι καὶ ἄπει-
ροι. ὁ βελόμυθος σωθῆναι, παύτῃ κρατῆται ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ.
ἐν κεφαλαίῳ καὶ ἐν ὁδῷ, ἐσάμυθος καὶ καθεζόμενος. Καὶ ὁ δόξῃ,
καὶ ἐργάζεται, παύτῃ κρατῆται καὶ ποροδύχῃ καὶ πόδε· ἵκανῇ
γὰρ ὑπάρχει παντὶ τῇ βελόμυθῳ σωθῆναι. Καὶ πάλιν εἶπεν ὁ
γέρον, ἐπειδὴ διδάξαι με ἤλθετε τὸν ἀμαρτωλόν, δέομαί σε, εἰπέ
μοι καὶ πῶς· εἰδ' ἐν τῇ τῷ ἄνθρωπος ἀμαρτωλός, καὶ διδάξῃ ὁ
προν, καὶ ἐκβάλῃ αὐτὸν ἀπὸ ἀμαρτίας, καὶ δέξῃ αὐτὸν ὁδὸν ἀ-
γαθὴν, ἔχει τίποτες μισθόν; λέγει αὐτῷ ὁ Ἀγγέλως. ὅς τις δέ-
δει-

θάξει ἔπερον, καὶ ἐκβάλει αὐτὸν ἀπὸ ἁμαρτίας, καὶ δείξει αὐτῷ ὁ-
δὸν ἀγαθὴν, ἕσωσεν ἑαυτὸν, καὶ τῷ ἐκείνῳ ψυχὴν ὥς ἐβάλεν ἀ-
πὸ τῷ κόλασιν. ἔτι καὶ ὁ συμβεβλῶν ὡς κακὸν τινὰ, ἐ μόνον
ἐκείνον ἀπαλεῖ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀφαιρῶν τῷ ὁραβόλῳ.
λοιπὸν οὐκ ἔστι δεινότερα ἁμαρτία, ὥς τὸ συμβεβῆσαι ἀνθρώπου
εἰς κακὸν ἔργον. ἔτι δὲ πάλιν ἀγαθόν, ὥς τὸ συμβεβῆσαι εἰς
ἀγαθόν. ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἄγγελος, κλίνας τῷ κεφαλῷ πρὸς τὸν
γέροντα, εἶπεν αὐτῷ, εὐλόγησον Πάτερ Ἀγίε συγχώρησόν μοι.
τότε πιαστὸν ὁ γέροντα προσκυλῶν αὐτῷ, λέγων· πορεύε ἐν εἰρή-
νῃ, παράστηδι τῇ Ἀγίᾳ Τριάδι, καὶ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Καὶ
ἀναχωρήσας ὁ Ἄγγελος, ἀπῆλθεν ἐν τῷ ἑρανοῦ. ὁ δὲ μοναχὸς
ἐκχαριστήσας τῷ Θεῷ, ἀπῆλθεν ἐν τῷ κελίῳ αὐτοῦ, καὶ διηγῆσα-
το τινὶ πιστῷ ἀδελφῷ, καὶ συνασκητῇ αὐτοῦ, δοξάζων, καὶ εὐλογῶν
τὸν Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΝΗΦΩΝΟΣ,

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΜΕΝ ΑΣΚΗΣΑΝΤΟΣ,

Επισκόπου δε γεγομενίου Κωνσταντινῆς κατὰ τὴν
Ἀλεξάνδρειαν.

Εἰ μυστήριον βασιλείας κρύπτειν καλόν, τὰ δὲ ἔργα τῶ
Θεοῦ ἀνακηρύττειν εὐδοξόν· πόσος συμβήσεται ὁ κίν-
δυνος κατ' ἐκείνῳ τῷ ὄντι, ὅταν ἔλθῃ ἐπὶ νεφελῶν
τῶ ἔραντος ὁ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔρ-
γα αὐτοῦ, τοῖς τὰ θεῖα ἔργα παραλαβούσι, καὶ μὴ ἀποπειρομένοι
αὐτὰ εἰς ἀφέλειαν ἢ δὲ ἀεισχομένῳ, ἀλλὰ σιωπήσας πάντα ὅσα
δοκίμειαν; τοιγαρὲν καὶ γὰρ ὁ ἐλάχις τῶν ἐνομένων τὸν κίνδυ-
νον, ἀκριβῶς ἐν εἰδήσει φέρειν τὰ πρὸς τῷ Μακαρίῳ Νήφωνος
μέλλοντα ρηθῆναι ψυχοφιλῆ διηγήματα, ἀποδείξῃ καὶ χάριτος τοῖς
χρῆζουσιν ὠφελεῖσθαι, καὶ ἐκμανθάνειν τὴν ἐν ἀρετῇ πολιτείαν, καὶ
τὰ θεῖα αὐτοῦ ἀγωνίσματα. τὰ πόλιν πρὸς τῆς συλλήψεως αὐτοῦ
καὶ ἡρώσεως, ἀφῆσας λέγειν, ὥς περὶ τῆς ἀρχῆς ἐπιδράβημαι
διηγείσθαι.

Εἰς τὰς ἡμέρας τῶ μεγάλης καὶ φιλοφιλῆς Βασιλείας Κωνσταντί-
νου, ἦτον τις ἀνδρὸς ἀσεβὴς καὶ φρονηστὴς τὸν Θεόν, ὀνόματι
Σαββάτιος. ἔπος χειροποιηθεὶς παρὰ τῷ ἀσεβῆτι βασιλεῖ, ἀπε-
στάλην στρατιᾶς Ἀλμυρεπόλεως. Καὶ ἀπελθὼν ἐκείσε, ἐδέχθη
ὑπὸ ὅλης μὲν ἀλαβείας μεγάλης, καὶ μάλιστα παρὰ τῷ Ἀγαπῆτῳ.
(τὴν γὰρ ὡς οἶομα τῷ Πατρὶ τῷ Ἀγίῳ Νήφωνος.) διότι ἦτον
πρώτος ἐν πλέρῳ, καὶ ἀξιώματι τῷ τῆς πόλεως. Καὶ ὡς ἀπέρα-
στον ὀλίγος καιρὸς, καὶ τῷ ἀγαπῆτῳ ὡς συνήθεις εἰς τὸν στρατιᾶ-
τιν ἐρχόμενος, συννηκόμενος καὶ ὁ Θεὸς Νήφων παιδίον ὢν, ἕως
χρόνων ὀκτώ. ἐν μιᾷ ἔν τῶν ἡμερῶν, μὲν τῷ συνήθῃ ὁμιλίαν,
λέγει ὁ στρατιᾶς πρὸς τὸν Ἀγαπῆτον· γινώσκει τὸ παιδίον
καὶ

ρεάμματα; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, ἔγνωσκει. ὁ δὲ στρατηλάτης εἶ-
 πεν αὐτῷ. Καὶ ἐὰν θέλῃς νῦν τὸν εἶλω εἰς τὴν Κωνσταντινέπο-
 λιν εἰς τὸν οἶκόν μου ὅπως νὰ ἀπαλλάξῃς ρεάμματα. ὁ δὲ Ἀγριππὸς
 εὐχόμενος, ἀπαλείψας τὸν στρατηλάτην, καὶ παρέδωκεν αὐτὸν τὸ παι-
 διον, καὶ ἐτάλθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν εἰς τὸν οἶκον
 αὐτοῦ. καὶ ἀπελθὼν ἐκεῖ ὁ Νήφων, εἰδέχθη παρὰ τῆς τῆς στρατηλά-
 τος γυναίκης, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν εἰς χολεῖον τινὸς γέροντος διδασκάλου
 ὑπ' αὐτῆς πᾶσι ἰσραὴλ ρεάμματα, καὶ ἐσπούδαζεν εἰς τὴν ὑπερβυβλίαν τῶν
 ρεαυμάτων. ὁμοίως καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πανταχῶς προσεύχων
 αὐτῷ ἠκολούθει, καὶ εἶχε πολὺν πόθον εἰς τὸ μανθάνειν, ὥστε καὶ
 πᾶς νύκτας ἀναπτε λύχιον καὶ ἐσπούδαζε, καὶ καθήμιμος ἐν ἡσυ-
 χίᾳ ἐμελεῖται. ἀλλὰ καὶ φόβον ἀπειρον πρὸς τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ
 καὶ εἰς πάντας εἶχε, καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ὥς ἔμαθε τὸ Ψαλτή-
 ριον, ὀξεβιάζετο νὰ μάθῃ καὶ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀποκατάστασιν.
 ἀπερχόμενος δὲ εἰς πᾶς Ἐκκλησίας χάριν ὀρχῆς, καὶ τὰ Μαρτύ-
 ρια τῶν Ἀγίων ἀναγινωσκόμενα ἀκούων, ἐθαύμαζε καὶ πολλὰ πᾶν
 ἀνδρείαν, καὶ προθυμίαν αὐτοῦ, καὶ ὅπως αὐτὸς εὐερίσκει τὰ ἐσπονήματα
 αὐτοῦ, μὲ πολὺν πόθον τὰ ἐδιδάσκει γλυκύτατα, καρπύμενος ὅτι
 αὐτοῦ ὠφέλειαν. τὴν δὲ σιωπὴν καὶ τῆς ἡσυχίας τὴν προπόσιν ἡ-
 γάπα καὶ πολλὰ, ὥστε ὅλοι ἐθαύμαζον εἰς αὐτὸν, βλέποντες αὐτὸν
 εἰς τριακτὴν ἡλικίαν τὰ τῶν γερόντων μετ' ἀρχομένων ἔργα. Καὶ ὡς
 ἔφθασεν εἰς δώδεκα χρόνων ἡλικίας ἦλθεν εἰς πολλὰ πεπνεύσιν,
 ὁμοίως καὶ εἰς ἐλεημοσύνην, ὅτι ὅπως δ' αὐτὸς ἐβλεπε πτωχὸν, πολ-
 λὰ τὸν διαπλαγχνίζετο διδὼς αὐτῷ ἅπαντα, ἢ ἄρτον, ἢ ἄλλο τί.
 καὶ ἔσπευε τὸν νῦν αὐτοῦ νὰ ἐπιμελεῖται τῶν δεινῶν. Καὶ μίαν φο-
 ρὰν ἤκουσε παρὰ τινος λέγοντος, ὅτι ἐπὶ ἔχει μὴν τὴν ἀγνείαν,
 καὶ ἐλεημοσύνην μὴ ἔχει, ἔδωκεν ὠφελεῖται καὶ ἠρώσκειν ἐκείνον ὅπως
 ἐδίδασκε τῆς λέγων· ὦ Πάτερ, τί εἶναι ἡ ἀγνεία ὅπως λέγεις;
 ἐκεῖνος δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον ἡ ἀγνεία τὸ πᾶν ὅτιν, ἵνα φύγῃ τὴν
 τὴν πορνείαν καὶ τὴν βλάβην αὐτῆς. καὶ τὸ πᾶν ἀκούσας ὑπεχώρησε,
 λέγων ἐν ἑαυτῷ, ἄρα διωθήσομαι καταρτῶσαι τὸ ἀγαθὸν τῆς
 ὅτι ἀκούω βία πολλὴ ὅτι τῆς σαρκὸς εἰς τὸ φυγεῖν τὴν πύρρῳ
 αὐτῆς. οἱμοί τί πράξω ὁ παλαιπῶρος; ὅμως τῇ τῇ Θεῷ βοηθείᾳ
 κυριότητι γνῶμης γυναικὸς πρόσωπον καὶ μὴ βλέψω ποτὲ, καὶ εἴτι
 θελήσει ὁ Θεός. τὸ πᾶν ἐσκοπόει δὲ ἔκτοτε καὶ ἐσπούδαζεν ἑαυτῷ,
 καὶ ἐπέρασε καιρὸν ὅπως εἶχε τὴν τριακτὴν ἀρετὴν. καὶ ἰδὼν τὸ πᾶν
 ὁ ἁγὸς πρὸς πολλὰ ἐλυπήθη, καὶ αὐτὸν ἀρχισεν νὰ βάλῃ αὐτὸν εἰς

παῖσαν λογῆς μέμνηται καὶ εἰς μέθλη καὶ γαστριμαργίαν πολλῶν. ὁ
 δὲ νέος ὑπονήρως ὦν, (ἐπειδὴ ἡ νεότης πρόχειρος εἶναι εἰς τὸ
 πονηρὸν,) ἐπὶ ῥῃ καὶ ἄρχισεν νὰ ἐνδυμῆται τὰς γονεῖς τε, καὶ
 ἐλυπέτο καὶ πολλὰ. καὶ πρῶτα μὲν ὑπέμεινε ἀνδρείωμνά, ὑπερὸν
 δὲ παντελῶς ἐξελεύθη· καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν, τὸν ἐπαρηγορεῖ-
 σαν, καὶ θέτοντες βιάζοντο τὸν ἐχόρταζαν οἶνον. αὐτὸς δὲ εἰς τὴν
 αὐτῶν σπατάλῃ συνηθίσας, ἐσκοτώθη τὸν νῦν, καὶ ὁ πρῶτος σιω-
 πηλὸς καὶ ἡσυχός, τοιαύτην γλῶσσαν ἀπέκτησεν, ὥστε πάντας ὑβρί-
 ζειν, καὶ εἰς ὅλας σκαυδαλοὺς δρέσκειτο, καὶ ὅλοι ἐλεγαν ὅτι ἀκό-
 μι δὲν ἔγινε τοιοῦτος γλωσσώδης εἰς τὴν γλῶσσαν. ἄρχισεν δὲ τότε θύ-
 νουκτερεῖν εἰς τὰ παζάρια, καὶ τὰ τῶν μίμων ἔργα ποιεῖν, καὶ βιά-
 ζωδεῖν, καὶ θυμύειν, καὶ κατηγορεῖν, καὶ κατακρίνειν, καὶ καταλαλεῖν,
 καὶ πᾶν πονηρὸν ὑπαπιδύμα ποιεῖν, ὥστε μὲν ἀκολάσων, καὶ ἀκα-
 θάρτων πεπατεῖν, καὶ μιάνειν τὸ καθαρὸν καὶ ἁγίον τῆς ἑαυτοῦ
 ψυχῆς ἐν πορνείαις καὶ μοιχείαις. ἀκόμι δὲ καὶ τὸ ἐλεεινὸν εἰπεῖν
 καὶ σοδομητικὰς ἐργασίας. ἡμέρᾳ δὲ τῇ ἡμέρᾳ προσετίθη ταῖς ἀ-
 νομίαις. πορνοδόμος δὲ πρὸς πάντας ὁμομαχοῦς, καὶ ὁππληκτι-
 ζοῦμος, καὶ ὑβρεῖς ταπεινῶν τὰς ὑποπολιμῶντας λαλεῖν αὐτοῦ· καὶ
 ποσαύτῃ σκεδῶν εἶχε εἰς τὸ κακὸν, καὶ νὰ δρέσκη παῖσαν ἐρ-
 γασίαν πονηρὰν, ὥστε ὅλοι οἱ νέοι ὡσπερ θύραν ὑπολείας ἔχον
 αὐτὸν. καὶ βλέπων ταῦτα ἄνθρωπος τις Βασιλεὺς ὀνόματι, ἐλέγχε
 αὐτοῦ συχνῶς· ἐκέλευσε Νήφων ταῦτα ποιεῖν, καὶ δὲν μετανοεῖς; καὶ
 ἀκῶν τῷτο, ἐσκέλετο πολλὰς ἐνδυμῆμους τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ,
 καὶ ἐδάκρυζεν· ἀλλ' ὅμως ὑπὸ τῆς συνηθείας φερόμενος, δὲν ἀφῶς
 τὰ πονηρὰ. Καὶ ποτὲ ἔχωντες φίλον τινὰ ὀνόματι Νικόδημον, ἀ-
 πῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἔξαφνα ὁ Νικόδημος εἰς τὸ
 πρόσωπον, κατενόη, ὁμοῦμος ἐξεσηκώσεν· καὶ λέγει αὐτοῦ ὁ Νή-
 φων· τί με θεωρεῖς; τώρα θέλεις νὰ με ἐγνωρίσης; ὁ δὲ Νικό-
 δημος εἶπε· πῶς δύσκειν ἀδελφε, ἐν ἔχω τί νὰ σὲ εἰπῶ. διότι
 φαίνεται τὸ πρόσωπόν σου ὡς Ἀδελφῶπος μαῦρον. καὶ τῷτο ἀκῶας
 ὁ νέος, ἐγνωρίσκειν, ὅτι ἐκ τῆς πλήθους τῶν υἱοῦν αὐτοῦ ἔγω
 γέγονε, καὶ σκεπάσας μὲ τὸ χεῖρ τε τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον, ἀνέχω-
 ρησε λέγων ἐν ἑαυτοῦ· οἱμοὶ τῷ ἀδελφῷ, φεῦμοὶ τῷ παλαιπάρῳ,
 οἱμοὶ, τί ποιήσω; πῶς διωθήσομαι μετανοῆσαι; ἄρα μετανοήσας,
 διωθήσομαι σωθῆναι; τίς νὰ ἦτον ὅπως νὰ ἤθελε μὲ ὁδηγήσῃ εἰς
 τῷτο, ἢ νὰ μὲ πληροφορήσῃ, ὅτι μετανοήσας διωθήσομαι νὰ εὕρω
 ἕλεος; πῶς εἶπω τῷ Θεῷ ἐλέησόν με, περὶ αὐτὰ ἀμαρτήματα ἔργα
 σὰ·

σάμμος; ταῦτα καὶ πλείονα εἰπὼν, ὡς ἦλθεν ἡ νύξ εἶπεν ἐν ἑαυ-
τῷ· ἀνάσας ποιήσω καὶν μίαν δόχλῳ, καὶ ἔτι θέλει ὁ Θεός· καὶ
γνωρίσας τὸν σκοπὸν αὐτῷ ὁ διάβολος, ἄρχισε νὰ βάλῃ φόβον
εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῷ λέγων· ἐὰν τάχα συκοφαντῇς τῇ νυκτὶ ποιῆ-
σαι δόχλῳ, ἔσιν ὅτε πιαῖς δαίμονα, καὶ ἀντὶ καλῶ εἶναι, ἔχεις
νὰ ῥῆγῃς ἔξεχαῖμμος, καὶ δαιμονισμῆς, καὶ ὅλοι ἔχουν νὰ γελῶν
μὲ σε· τῆτο δὲ ἐνθυμίζων, ἐσύγχιζεν αὐτὸν καὶ πολλὰ, καὶ ἔξε-
φόβει τὴν διάνοιαν αὐτῷ. μὲ βίας δὲ ἐγκρατῆς τῷ λογισμῷ τέ-
τε ῥηθῆναι, ἀπεκρίνατο καὶ ἔλεγε· ὅτε ἐνυκτέρωσα εἰς τὸ κακόν,
ποιητὸν δὲν ἐπάσθυνα, καὶ πόρα ὅπῃ θέλω χολᾶσαι τῷ Θεῷ ὅτι
προσδύχῃς, ἔχω παθεῖν τί ποιητὸν; Κατὰθεμά σοι πνῦμα πο-
ιητὸν, καὶ ἀκάθαρτον· καὶ τῆτο εἰπὼν, ἀνέστη ἐκ τῆς κλίνης προ-
θύμως τῷ προσδύεσθαι. Καὶ ἀκόμη αὐτῷ πρὸς ἀνατολὰς σηκορέ-
νε, ἰδὲ συνέρον μαῦρον ἔλθόν σιμάτω, ἔξεχαυώωσεν αὐτὸν, καὶ
ἔβαλέ τον εἰς ἄπειρον θηλίαν καὶ φόβον· καὶ δειλιάσας, ἀνέβη ὅπῃ
τὴν κλίνην αὐτῷ, καὶ ἔκειτο. Ἰσμάζων μὲν ὅτι τὰς ἀμαρτίας αὐ-
τῷ, ἐνθυμέμμος δὲ καὶ τὸν ἐμποδισμόν τῷ ὁρᾶν. εἶπε τὸ τα-
χύ ἀπήλθεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ταλαιπωρῶν ἑαυτὸν, καὶ προσδύ-
χόμενος· καὶ συκοῶσας πρὸς ὕψος τὰς ὀφθαλμούς, βλέπει ὑπὲρ
ἁνῶ τῆς κεφαλῆς αὐτῷ ἰσορισμῶν τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, καὶ
ἐσιτάξας μέγα, εἶπε πρὸς αὐτὴν· ἐλέησόν με δαυδία ἡὲ Χριστι-
ανῶν, ἡ κεχαρισμένη, ἡ πανάχραντος, βοήθησόν μοι ὅτι τὸ μέγα
σε ἔλεος διδοῖς αἰσμένη. ταῦτα αὐτῷ καὶ ἕτερα εἰπόντος, ὁρᾶν ὅτι
ἐμειδίασε πρὸς αὐτὸν βλέπωσα ἡ Θεοτόκος. ἰδὼν δὲ ἐκείνος καὶ
θαυμάσας, ἄρχισε νὰ χαίρεται, καὶ νὰ ὀφθαλμίζετο, καὶ νὰ θαυ-
μάζῃ εἰς τὸ ἔλεος τῷ Θεῷ, ὅπῃ δίδει εἰς τὰς ἀμαρτωλούς, καὶ ἡ-
γωνίζετο ἀσπάζεσθαι τὸν ὀφθαλμίζοντα ἐκείνον χαρὰν ἡμεῖς, καὶ ἐὰν
ἦτον δυνάστην καταφάγειν αὐτόν. ἐκαίοντο γὰρ τὰ ἐντὸς αὐτῷ εἰς
τὸν πόθον τῆς Ἀγίας εἰκότος. εἶπε ὅτι πολὺ προσδύεσθαι, ἐ-
ξῆλθε τῆς Ἐκκλησίας, λέγων ἐν ἑαυτῷ. ἰδε ψυχὴ ἀδελφία, πῶς
ἡμᾶς ἀγαπᾷ ὁ Θεός, καὶ ἡμεῖς ἐγκαταλυμπάνομεν αὐτόν; πρὸς ἡμᾶς
καὶ βλέπε ταλαιπώρη, πῶς ἡμᾶς παρδύς ἐβοήθησεν ἡ πλουσία
ἀντίληψις ἡὲ Χριστιανῶν Θεοτόκος.

Ἐν μιᾷ δὲ τῇ ἡμερᾷ ὡς ἀπῆρχετο πολλὰ εἰς τὴν Ἐκκλη-
σίαν, βλέπει τινὰ ἀνθρώπον εἰς τὴν ὁδὸν ἀσπάζοντα, καὶ
παρδύς τὸν ἐσεχάθη, καὶ τὸν ἐκατάκεινε. Καὶ ὡς ὤφθασεν εἰς
τὸν ναόν, ἔβλεφε πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου γλυκυτάτως. ἐκεί-

νη δὲ μὲ ἄγγελον βλέμμα ἀπεσφάφηκεν αὐτὸν, καὶ πολλὰ παραχ-
 θείς ὅτῃ τῷτο, συνεχύθη τῇ θλίψει, μὴ γινώσκων δὲ ποίαν αἰ-
 τίαν τὸν ἀπεσφάφη. μὲν βίας δὲ ἐλθὼν εἰς τὸν ναὸν τε, ἐκατάλα-
 βεν, ὅτι δὲ νὰ κατακείνη εἰς τὴν σφάταν ἐκείνον τὸν ἀνομήσαν-
 τα, τῷτο αὐτῷ συνέβη, καὶ παρδύς πεισὼν ὅπισμα καὶ γλῶ, καὶ
 ἐξομολογησάμενος, βλέπει πάλιν ὡς ἀδύνατος καὶ ἐμειδιάσει·
 καὶ πολλὰ εἰς τῷτο χαρεῖς, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν. ἔκτοτε δὲ ὁπόταν
 ἔπταιε τίποτε, ὑπὸ τῆς Θεοτόκου ἐλέγχετο, καὶ τὴν συγχάρησιν
 ἐλάμβανε· καὶ ὡς ἀπέρασαν μερικαῖς ἡμέραις, βλέπει ἑαυτὸν ὁ
 Μανάζιος ἐν ὁράματι, ὡσανὺ νὰ ἔσκεν εἰς εἷα σπήτιον. τὸ δὲ
 σπήτιον ἐκεῖνο ἦν μέγα εἰς τὸ μήκος, καὶ αὐτὸς ἔσεκετο εἰς εἷα
 μέρος τῶ ὁσπητίου ἐκεῖνο. ἐκεῖ δὲ ἱσάμενος, βλέπει τινὰς μαύρους
 ὡδρατικομήτους, ζητῶντας θανατῶσαι αὐτὸν, καὶ ὡς τὰς εἶδεν, ἔφυγεν
 εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῶ ὁσπητίου· ἐκεῖνοι δὲ ὅπισθεν αὐτῷ κατέβησαν,
 βελόμηροι δράξασθαι αὐτόν· καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῶ ὁσπη-
 τίου, κῆρε ναὸν τινὰ τῷ Θεῷ ὡδικαλῆ καὶ ἐσέβηκε, καὶ κλείσας
 τὰς θύρας, ἀφῆκεν ἀπαράκτως τὰς διώκοντας αὐτόν· ἔπειτα πάλιν ἀ-
 νοίξας τὰς θύρας τῷ ναῷ, δραμαῖος ἔφυγε πρὸς ἄλλο μέρος τῶ ὁ-
 σπητίου· οἱ δὲ μαύροι ἐκεῖνοι κρυπτόμενοι εἰς τὰς γωνίας τῶ οἴκου
 ἐκεῖνο, πάλιν βλέπων τῶς κατέβησαν αὐτόν, εἰσῆρχετο ἔξ-
 χοντας εἰς τὸν ναόν, καὶ κλείωντας τὰς θύρας, ἐγλύπτονεν ἐξ αὐ-
 τῶ. τῷτο λοιπὸν τὸ ὄραμα, ἐχὶ μίαν καὶ δύο φοραῖς τὸ εἶδεν,
 ἀλλὰ εἰς ὅλῳ τὴν ἐβδομάδα· καὶ ἰδὼν ταῦτα τὸ θρόμβημα,
 συνέχευεν, ὁδηγούμενος ὑπὸ τῷ Θεῷ, ὅτι ἀδιύατον εἶναι νὰ φύγη
 τινὰς τὰς τέχνας τῶ ἐχθρῶν, εἰ μὴ χολάσῃ εἰς τὰς Ἐκκλη-
 σίας τῷ Θεῷ ἐν προσδοχῇ, καὶ νησεῖα. τὸ ὁποῖον ὑπὸ τότε ἤρ-
 ξατο ποιεῖν. ἦσαν δὲ τότε εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν Ἐκκλησίαι
 πολλαὶ καὶ ὡδικαλεῖς, εἰς τὰς οποῖας εἰσερχόμενος, προσνύχετο·
 ἐφανέρωσεν δὲ αὐτῷ καὶ τῷτο ὁ φιλανθρώπος Θεός, ὅτι εἰς ὅσας
 Ἐκκλησίας ἀπέλθῃ ἄνθρωπος ἐν ἡμέρᾳ, ἢ ἐν νυκτὶ χάριν δι-
 χῆς, τὰ ὡδικατήματα αὐτῷ, ὑπὸ Ἀγγέλου Ἀγγέλων γεάφονται,
 ἵνα τὸν μισθὸν ἀπολάβῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. ὁ δὲ πο-
 νηρὸς διάβολος ὁ πληθύνων τὴν ὕβριν εἰς τὰ σώματα τῶ ἀνθρώ-
 πων, ἐβίαζε, καὶ ἐπολέμει αὐτόν· νὰ τὸν μεταγυρίσῃ εἰς ὕβριν.
 ἀγωνιζόμενος δὲ ὁ Νήφων δὲ νὰ διώξῃ τῷτο τὸ πάθος, παρακά-
 λει τὸν Θεόν, καὶ βλέπει ἐν μιᾷ εἰς τὸ ὄραμά τε τὸν Ἄγιον ἀπα-
 πομάρτυρα Στέφανον, λέγοντα αὐτῷ· χαίροις Νήφων δέλε τῷ Θεῷ,
 ἀγα-

ἀγαθή σου ἢ πολιτεία ὅτι· μαινείς δὲ ἀντὶ τούτου ἐν ὕβρει, καὶ ἀ-
 χρημολογία, καὶ ἀχρηστολογία· πίσυρος γάρ μοι γενώσκει, ὅτι
 ἐὰν ἀγωνιδῆς καὶ τὸ δαίμονος πάτερ, τὸ τῷ ὕβριστοι κατασείρω-
 τός, ἐγὼ γὰρ εἰμι βοηθός σου. Τὸ αὖτις ὁ Νήφων, καὶ τῷ Ἀ-
 γίῳ ἀνταρστήσας, λαβὼν μικρὸν λίθον, ἔβαλεν ἐν τῷ σώματι
 αὐτοῦ, χάριν σιωπῆς, ὅτι ἡμέρας πολλὰς φυλάττων ἑαυτὸν ἀπὸ
 τῆς ἀχρηστολογίας. ὅτε δὲ συνέβη τῷ πατρὶ τὸ παντὶ εἰς ὕβριν
 γυρίσαι, καὶ ὑβρίσαι τινα, ἀνήμερις καταμόνας, καὶ ἐκρέτο βρ-
 πίσματα δυνατῶς ὅσων δυνάμιν εἶχε, καὶ ἔλεγε ἐν ἑαυτῷ, ἐγὼ
 σε καὶ μικρὸν ἐνδιδάξω παρόντα, καὶ σιωπῶν, ὅτι γὰρ ἀσκητῆς,
 καὶ γὰρ μὴ εἶσαι θνητὸν, καὶ κύων γὰρ ἀληχτῆς. ἐτόπωσε δὲ καὶ
 τῷ, ὅτι γὰρ κρέται τῷ ἡμέραν βρπίσματι πασάρακοντα. ἐὰν δὲ
 ποτε συνέβη αὐτῷ πόλεμος, ἢ πείρασμός, πολλαῖς καὶ ἑκατὸν
 βρπίσματι ἐκρέτο, ἢ καὶ ὀγκόσια. πᾶσαι ἡμέραι κτυπῶν ἑαυ-
 τὴν μετὰ τὸν γρόδοντα, καὶ μηδὲν ἑλῶν τῷ ἑαυτοῦ σάρκα, καὶ ἐκ
 τῆς πολλῆς ἐχάμνησε, καὶ ἐταπεινώθη τὸ ἀνθρώπινον, καὶ ἐκ τῆς
 πολλῆς πόνης πολλὰ ἐλυπεῖτο, ὥστε πολλαῖς φοραῖς ἐλινόετο καὶ
 ἐπιπτεν. ἔλεγε δὲ πρὸς ἑαυτόν· καί σοι ταπεινὴ, ἐὰν ταύτῃ τὴν
 μικρὰν λύπην δεῖ ὑποφέρειν, πῶς τὸ τῆς γενένης πῦρ μέλλεις γὰρ
 ὑπομεῖναι; ὅμως ἔχει θάρρος, διότι ὅσον ὁ ἔξω σωματικὸς ἀν-
 θρώπος φθείρεται, πῶς οὖν ὁ ἔσω, πνευματικὸς ἀνακαινερῆται,
 καὶ ἕως παιδεύεται ἑαυτόν, βλέπων ὁ ὁρβόλος πολλὰ ἐλυπεῖτο,
 λέγων αὐτῷ.

Ἀλλὰ, δεῖ λυπᾶσαι τὸ σῶμα σου, ἀλλὰ ὥς ἀνδρείως κρείεις
 αὐτῷ; ὁ δὲ Νήφων ἔλεγε πρὸς αὐτόν· παμμίαρι, ἡλδεις καὶ εἰς
 τῷ γὰρ μετὰ ὀγκόσης; ἐὰν εἶχες καὶ ἐσὺ σάρκα, καὶ γὰρ ἐπιπτεν
 εἰς τοὺς χεῖράς μου, ἦδελα σὺ δείξῃ πῶς παιδεύει ὁ Νήφων. ὅτε
 δὲ ἐν γαστριμαργίᾳ ἐπολέμει αὐτὸν ὁ πονηρὸς, ἔλεγε ὁμαχόμε-
 νος πρὸς αὐτόν· ὑπαγε ὁρβόλε ἐκεῖ, ὅπως οἱ ἀνθρώποι ποιεῖσι
 τῷ χεῖρι τῆς γαστρός, καὶ ἴδε καὶ φάγε καὶ ἐσὺ φθισιότερον ἐκεί-
 να ὅπως μετὰ προξενεῖς· ὁπότεν δὲ δυνατώτερα ἐπολέμει αὐτόν ὡς
 γαστριμαργίαν, ἔλεγε αὐτῷ, ἐγὼ καὶ γὰρ φάγω, καὶ γὰρ πῶς σή-
 μερον χορταστικῶς, καὶ γὰρ σὺ δείξω ὅτι ἐδὲ ἕως διῶσαι γὰρ μετὰ
 ἐμποδίσης ἀπὸ τῆς προσοχῆς μου· καὶ ἀφόντης ἐχορτάσεν, ἑσθιάν-
 νετο καὶ ἔλεγε· βλέπε Νήφων, ὁ κύων ὅπως φάγει, καὶ πίνοι, ἐκ
 καὶ καὶ ἀληχτῆς· σὺ λοιπὸν ἐπειδὴ ἐφαγες τὰς δαριάς τῆς Θεᾶς,
 ὡς ἀνταρστήσων ἐν τῷ χορτάσαντι ἡμᾶς τῷ ἀγαθῷ αὐτῷ· καὶ
 ὑπερ-

ἀπερχόμενος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἄπλωνε τὰς χεῖρας πρὸς Θεόν· λέγων. Δόξα σοι Χεῖρὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὅτι ἐνέπλησας ἡμᾶς τῷ ἀγαθῷ· σε εἰς χορτασμόν· καὶ μὴ ὑπερήνης ἡμᾶς τῷ ἐπεραινῶν σε ἀγαθῶν διὰ τὸ μέγα σε ἔλεος. Καὶ τῷτο λέγων, προσετίθη εἰς τὴν προσοδὺν αὐτῆς. εἶτα σπρόφιμος ἔλεγε πρὸς τὸν ἀγέβητον. ἐπαρμύς σκυλλε, ἴδε ὅτι ἔφαγα ὑπὲρ ὅσον καὶ ἔπια, ἐνεκα πάντε, ὁδεῖς με διώχει ἐκ τῆς Ἐκκλησίας, ἔπε ὁ Θεός, ἔπε τίς τῷ Ἀγίῳ. ἐνδοσιὰς λοιπὸν, καὶ ὑπαγε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. τῷτο δὲ ἀκέσας ὁ ποιηρὸς, πάλιν τῷ ἤφιρε νυσαγμὸν πολὺν, καὶ χαμοσδῖαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ αὐτὸς λαμβανὼν ῥάβδον, ἐκρέετο δυνατῶ, λέγων· δὲλε ποιηρὲ, ἔδωκά σοι φαγεῖν, καὶ πιεῖν, καὶ σὺ ὑπνον ἐπιζητεῖς; καὶ ταῦτα λέγων, ἐκρέετο δυνατῶτερα, ὥς τε ἐκ τῷ πόνε ἐφύλῃ ὁ ὑπνὸς ἐξ αὐτῆς· καὶ λοιπὸν ἔσκεν ἀρηυπνῶν εἰς τὴν προσοδὺν αὐτῆς. ἀκέων δὲ καὶ βλέπων ταῦτα ὁ ποιηρὸς, ἔλεγει αὐτῷ· ὦ Νήφω· ποιηρὲ ὑπὲρ τὰς δαίμονας, τίς σε ταύτας τὰς πολυπραγμοσύνας ἐδίδαξε; πᾶ δὲ τὰς πανεργίας ταύτας ἔμαδες; βαβαί· πολλὰς ἐπάλδισα, καὶ τοῖστον σκληρὸν ἐδέποτε ἡῦρα. ἐὰν ρίψω αὐτὸν βία, ἀνίσταμαι ρίπτει με δὲ καὶ τείς, καὶ λέγει μοι, τὰ ἀντίσηκα ἐ βαρῶσι τινά. μὴ ὁ πίπτων ἐκ ἀνίσταται; τί ἐν ποιήσω; ὁμως ἀκόμι νέος ὅσον εἶναι, τῇ ποικιλίᾳ τῆς πλάνης με, εἰς τὸν τῆς πορνείας λάκκον ρίψω αὐτόν. Καὶ ὡς ἀπέρασαν μερικαῖς ἡμέραις, ἤλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ πολλῆς πυρώσεως, φέρων αὐτὸν εἰς τὴν ἡδονὴν τῆς πορνείας· ὁ δὲ Μακάριος ὡς ἐκατάλαβε τὸν πόλεμον, λέγει· ταπεινὲ Νήφω, πάλιν ἀρχῆς χρεῖα. ἄς βάλωμεν πάλιν ἀρχὴν· καὶ ἔφωλῃ ἀρπὸν ξηρόν, πλὴν Σαββάτου, καὶ Κυριακῆς. καὶ ἄλλοτε ὁπωρικὰ μόνον· ἄλλοτε δὲ καὶ εἰς δύο ἡμέρας ἔφαγε, καὶ ἄλλοτε ὅλῃ τὴν ἐβδομάδα ἐνήσοι. ποτὲ δὲ, ἔφαγε μὲν, καὶ ἐκ ἔπινε, καὶ ἔλεγε· μέγας καῖμὸς εἶναι καὶ τῷτο, νὰ ἔωγῃ τίς, καὶ νὰ μὴ πίνῃ, καὶ κάμινον ἔλεγει ἀνάπτειν εἰς τὴν αὐτοῦ κοιλίαν, καὶ πολλαῖς φοραῖς διψῶν, ἐτίθη ἔμπροσθεν αὐτῆς τὸ ἀγγεῖον μετὰ τὸ νερόν, καὶ εἰς τὰ χεῖλη αὐτῆς προσφέρειν τῇ γλώττῃ διαπύρρυνσων, πάλιν ἐτίθη ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐβασανίζεν ἑαυτόν. Καὶ τῷτο βλέπων ὁ ποιηρὸς, ἔφειτε τὴν ἀνδρείαν αὐτῆς. Οὗτος οὐκ ἐπὶ ἀγωνίζομαι, ἤλθε κατ' αὐτῆς ὁ ποιηρὸς κοιμωμένος, καὶ φαντάσας αὐτόν, ἔρριψεν εἰς παιδοφθορίαν εἰς τὸν ὑπνον αὐτῆς. ἐκείνος δὲ ἔφαγα συκωθεῖς, ἐκράσε τόσον τὰς μερῆς αὐτῆς, ὥς ὅτι εἰς ὀλί-

ὀλίγον ἐμαύεισαν, καὶ πόσον ἐπάλαυσε μὲ τὸ δαίμονος τῆς πορνείας, ὡς καὶ μὲ λίθον ἐδάρθηκεν, ὅτι κατὰ πολλὰ ἐλυπείτο καὶ ἐπικραίνετο πρὸς τὰς βραμερὲς γαργαλισμὲς. διότι εἰς δεκατέσσαρες χρόνους ἐπολέμει μὲ τὸ δαίμονος τῆς πορνείας· καὶ ἔτις τὸ Θεὸς τῶτον ἐλόυθεράσαντος, ἔβρεν ἀνάπαυσιν μὲ τιῦτον ἔσπον· ποτὲ δὲ αὐτὸ κοιμαίμην, τὸ ἐφαίνῃ πῶς ἦτον εἰς εἷα κάμπον, καὶ εἶχε τὸν κόρπον αὐτὸ κάμπον βραμερὸν γεμάτον, καὶ ὡς εἶχε ἔτις, λέγει τίς ἀσπροφόρος πρὸς αὐτὸν, ἀκολέθημοι, καὶ ὡς ἔφθασαν εἰς τινὰ λάκκον δυσωδίας γεμάτην, ἔσπρος ἄχθη παρ' ἐκείνου νὰ ἀδιάσῃ τὴν κόρπον ὅπῃ εἶχε, εἰς τὸν λάκκον ἐκείνον, καὶ τῷ ποίησας, ἐρήϊόσιν· καὶ γνωρίσας ὁ Μακάριος, ἐδόξασε τὸν Θεόν· ἔκπτε λοιπὸν, ἐγὼ ἐπολεμείτω εἰς πορνείαν, δεῦν ἐβλαπτέτην τίποτα· καὶ ποτὲ προσδύχμην, τὸ πνεῦμα τὸ Θεὸς ἤεραφεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ τὸν ἐχόρτασε πολλῶν δὲ προσεύχων· καὶ λέγει πν· Νήφων, ἐγώ σοι δάσω δύαμιν καὶ τῷ πορνῶν θυμῶν· σὺ δὲ πρῶτος ἐνὰ δέξομαι εἰς πολλὰ ταπεινώσει, διότι πολλὰ ἀγαπῶ τὰς ταπεινώσεις, μισῶ δὲ καὶ συγχέομαι τὰς ἐπαρκενίας, καὶ μεγαλαυχίας· σὺ δὲ ἐγὼ βέλεις νὰ ἀγαπᾷσαι ἀπὸ ἐμένα, ἔχε πολλὰ ταπεινώσει, καὶ μὴ κατακείης ποτὲ, μήτε ὀρώτης, μήτε ἀνυπερόχου, μήτε συγχάθης ἀνθρώπων, ἀντὶ τὸν ἰδῆς νὰ ἀμάρτανῃ, ὅτι β-ρία κόλασις ἀπαντηθεῖ τὰς πειρασ· καὶ ἀπὸ τότε ἔσπρος εἰς αὐτὰ. Καὶ ποτὲ προσδύχμην ἦλθεν εἰς ἐκείνην, καὶ εἶδεν ὅτι ἐφωτοῦται εἰς μίαν σφάτην μὲ καὶ ἄλλων τινῶν, καὶ τινὲς μαῦροι ἐφάνησαν ἐμπροσθεν αὐτῷ, καὶ δεῦν τῆς ἀφύων νὰ περάσων, καὶ ὡς ἐδειλίασαν οἱ, εἶπε τίς λαμφοφόρος τῷ Νήφω· σὺ δεῦν δεῦν ὑπάγεις ἀπὸ ἐδῶθεν; αὐτὸς καὶ τὸν φόβον τῷ μαύρων εἶχε, ὡς καὶ οἱ ἔσπρος. Καὶ λέγει πάλιν ὁ φωνεῖς· ἐποίησας ποτὲ προσδύχην νὰ σὲ δοθῇ ταπεινώσεις; ὁ δὲ Νήφων λέγει αὐτῷ, πάντοτε ζητῶ πρὸς Θεόν. ὁ δὲ φωνεῖς εἶπεν· ἰδὲ ἀπέσειλέ σοι ταύτην ὁ Θεός· καὶ βλέπει ὅτι ἔχισε τὸ σῆδος· αὐτὸς, καὶ ἐκβαλὼν ἔξω τὴν καρδίαν αὐτῷ, ἔβαλεν ἄλλω πρὸς δόξαν· καὶ τῷ ἰδόντες ἐκείνοι οἱ μαῦροι οἱ δαίμονες, διεχρίθησαν· ὁ δὲ Νήφων ἐπέρασε χωρὶς φόβον τὴν σφάτην ἐκείνην. ἔλεγον δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πρὸς τὸν φωνεῖτα, ποίησον καὶ ἡμῖν ἔτις, δεῦν νὰ περάσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν σφάτην ἀφ' ὁβως. ὁ δὲ φωνεῖς εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ἐσεῖς, νὰ ζητήσῃτε ἐν προσδύχῃ καὶ νηστεία, καθὰ καὶ ὁ Νήφων ἐποίησε, καὶ πάντως δίδεισας ὁ Θεός, διότι ἐγὼ δεῦν ζητήσῃτε, δεῦν λαμβάνετε· καὶ ἐγὼ δεῦν

δὲν λάβετε, δὲν θέλετε διωθῆναι τὴν ἀπεράστεν τὴν ὁδόν. εἶχε δὲ σωθήθειαν ὁ Ἀγγιὸς Νήφων τὰ λέγει πάντοτε, εἰ μὲν τῷ ἀμαρτωλῷ. ὅταν δέποτε τὸν προσκυνοῦντι τινὰς, αὐτὸς ἐκλεῖ τὴν ὀφθαλμὸν, δὲ τὰ μὲν ἰδῇ τὸν προσκυνοῦντα αὐτόν. διότι πολλὰ ἰμῖσει τὴν τῷ ἀνθρώπων δόξαν, καὶ τὴν λόγον μετὰ τὴν διαίνοιαν τὴν εἰς πάντας κατέπιπτε, λέγων, ὁ Θεὸς ἐλέησόν με, ὅτι ἐδὲν ἐποίησα ἀγαθὸν ποτὲ, ἐνώπιόν σου. καὶ ὅταν ἔδιδεν ἐλεημοσύνην εἰς πτωχὸς, αὐτὸς ἐκλινε πρῶτον τὴν κεφαλὴν προσκυνοῦν τῷ ζητημῷ, λέγων· ἐκ ἀρκεί τῷ Χριστῷ, ὅτι ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς καὶ ζητεῖ, ἀλλ' ὅτι καὶ προσκυνοῦν ἡμᾶς κοπιᾶσθαι; ἕως ἂν δεισκόμῃς, εἰς συνέβαινον ἐκ τῆς ποιεῖν τὰ πέσον εἰς τινὰ πταίσμον, παρὸς δὲ ἔβηεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐξομολογεῖτο τῷ Θεῷ ἐν κλαυθμῷ δὲ τὰ συγχωρηθῇ ἡ ἀμαρτία αὐτῶν· εἶχε δὲ σωθήθειαν, ὅτι πᾶν σάββατον ἑσπέρης, τὰ εἴκνεται εἰς προσκύχων ἕως τὸ πρῶτον, μὴτε ὑπνῶν, μὴτε καθόλου καθύμνος· πολλάκις δὲ ἐπέρνα ὅλῳ τὴν νύκτα μετανίζων. πῶς ἔπῃ χρόνος πένταρας ἐπολέμῃσε κακῶς τὸ πνεῦμα τῆς βλασφημίας, ὡς φθαρτικὸν βλασφημῆσαι αὐτόν, καὶ μετὰ τῷ Θεῷ τὴν βοήθειαν ἐνέκνῃσε τῶν. καὶ ὡς εἶχε σπῆδον τὰ προσδύχεται πάντες προσδύχως, πολλάκις καὶ εἰς τὴν εἰσάγειν ἑαυτὸν τὰ ἐπιδήματα αὐτῶν, καὶ κλίνων τὸ γόιν, ἐσκυπτεν ἔπῃ τῷ ποδῶν αὐτῶν, καὶ ἕως προσκύνετο εἰς πολλὰ ὥραν, ὑπομῶν πολλὰ κόπον, ὡς μὴ βίαις ἐσκύνετο ὑπὸ τῆς πολλῆς νεκρώσεως, καὶ δυχόμῃς, ἕως ἔλεγε.

Κύριε ὁ Θεὸς με διδύχων τῆς παναρχαῖς σου Μηδὸς συγχωρῶσόν μοι τὰς ἀμαρτίας μου, καὶ διώξον ἀπ' ἐμὲ πᾶσαν πορνείαν, μοιχείαν, καταλαλίαν, φθόνον, ζῆλον, ὀργὴν, πικρίαν, ἀκηδίαν, κενοδοξίαν, ὑπερφανείαν, φιλαργυρίαν, σκηπτίαν, ἀσπλαχνίαν, εἶδον, μάχην, ἐχθρὰν, κίνησιν, πύρσιν, γαστριμαργίαν, μέθην, ἐπιπορτίαν, καὶ τὴν πικροτάτην τῇ ἀνθρώπων δόξαν. Ναὶ ὁ Θεὸς με ταῦτα πάντα ὑποδύξον ἀπ' ἐμὲ.

Ὅτε δὲ ἐποίησεν αὐτῷ τινὰς μετανοίας, αὐτὸς τῇ δεινότητι κατήρχετο εἰς τὸν ἄδην, ἢ ὑποκάτω τῷ ποδῶν τῶ ἀδελφοῦ, καὶ ἐξεδείκεν ἑαυτόν, ἢ τὴν γλῶτταν ἐβλεπε, γλῶττι καὶ ἀποδὸν ἑαυτόν ὀνομάζων, ἕως ἂν ἐσκύνετο ὁ ἀδελφὸς ὅτε τὸ ἐβανε τὴν μετανοίαν. ἔλεγε δὲ τοῖς ἀδελφοῖς, ὅτι εἰς τὴν σὺνάζειν τῆς Ἐκκλησίας τὰ μὴ ἀμελεῖν, μὴτε γελεῖν, μὴτε ψευδεῖς, μὴτε κενόδοξως φάλλειν· τῷ Θεῷ ὅς ἀκρομῶν, καὶ τὰς προσδύχας ἀπεκδεχομῶν, βα-

ρὺ

ρὺ πολλὰ, ἀντὶ προσδύχων καθαρῶν, γέλοια καὶ ψευδεῖς αὐτῶν ἀναπέμπειν, καὶ τὰς ἀκοὰς αὐτῶν γεμίζειν τῷ τοιούτων.

Ἐλεγε δὲ πάλιν, εἰς δέλη τις πορνείαν σὺν τῆς γαργαλισμοῖς νεκρῶσαι, ἐν ὀλιγοφροσύνῃ καὶ ἀρευνίᾳ ξηρανεῖ αὐτόν. Ἐλεγε δὲ καὶ τῷ, ὅτι τὸν ἐκ πορνείας ἐπιστρέφοντα, θερμότερον δέχεται ὁ Θεὸς ὑπὲρ πάντας τὰς ἀνομίας καὶ ἀμαρτωλίας, διότι φυσικὸν ὅτι τῷ τὸ πάθος, καὶ πολλὸν τὸν πόλεμον ἔχει. Ὅτε δὲ ἐμελλε τὰ κοιμηθῇ, ἐφάλλα μικρὸν τρισάγιον ἱσάμῃς, καὶ νεκρώσιμα, ὡς περ εἶπαι ἑαυτόν περὶ ὁμῶς, καὶ μὴ ταῦτα ἔλεγε πένταρας Ἀποστόλους, καὶ πένταρας Εὐαγγελίαι, καὶ ἕως τελευτῶς κατασφραγίζων τὴν σφραγιδὴν ἀνεπαύετο, χεῖρας τὸ μέτωπον αὐτῶν, καὶ τὸν αὐχένα, καὶ τὰ ὦτα, καὶ τὴν καρδίαν ἐκ τῆς εἰλαίης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὅτε δὲ κενοδοξίας λογισμὸς ἤρχετο αὐτῷ, ἔλεγε ἐν ἑαυτῷ· βλέπετε ταπεινὴ Νήφων, μήτε κλέψῃ ὁ λυμῶν τὴν αἰδοῖσιν. βλέπε μὴ γελασθῇς. καὶ γὰρ ὅτε ἡ ἐν ἀρχῇ τῆς μετανοίας κλαίον τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, ἐπὶ ἤρχετο αὐτῷ τὸ τῆς κενοδοξίας πνεῦμα, ἐμβάλλον ὡς περ ἀγαλλίαςιν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, καὶ διώχνων πᾶσαν θλίψιν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἱλαρῶν αὐτόν, ἔλεγε τῇ διανοίᾳ αὐτῶν· σὺ ἀπὸ τῆς νύκτος μέγας εἶσαι, καὶ ὑψηλὸς, καὶ τίς ἐστιν ὁμοίός σοι ἔπῃ τῆς γῆς; Ἀλλοτε ὡς περ θυμιαμάτων ὁσώδης ἔφερεν εἰς τὴν ὁσφρῖσιν, καὶ ἔλεγε αὐτῷ, ἴδε πῶς οἱ Ἀγγελοὶ τῷ Θεῷ θυμιανοῦσιν· τὰ ὅποια ἔδιδετο εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ ἐπὶ τὸν ὕπνον. ὕπερον δὲ δίδόντος τῷ Θεῷ αὐτῷ δέκονται, ἐδίωχον αὐτὰ, συστρίβων ἑαυτῶν, καὶ ἐξεδύων, καὶ λέγων· ὁ ταῦτα λέγων χωρὶς ταπεινώσεως, μακρὰν εἰς τῷ Θεῷ. Ὅτε δὲ πάλιν τὰ ἤρχετο τοιοῦτος λογισμὸς, ἐφώνει πρὸς ἑαυτόν ὀργιστόμῃς, καὶ ἔλεγε· πῶς ὑπάγεις ἄθλια, καὶ ἕως ἐδίωχον αὐτόν με ἐν ὄπλῳ γεμάτων. εἶχε γὰρ πολλὰ ἐπιμέλειαν τῷ πρεῖν τὸν νῦν αὐτῶν, καὶ σκοπεῖν τὰς λογισμῶν. ἔλεγε δὲ καὶ τῷ· ὅτι οἱ δαίμονες, δαπάζονται τὰς ἀνθρώπων καὶ διανοίαν, οἱ δὲ ἄνθρωποι νομίζοντες, ὅτι ὑπὸ τὴν φρόνησίν των αὐτὰ χαρίζονται, παρὸς δὲ ποιῶσιν ἐκείνα ὅτε τὰς δαβάρων. πρέπει δὲ λοιπὸν τὰ δακύνειν τὰς λογισμῶν, καὶ ἕως ποιῶν αὐτῶν. Καὶ ὅτε τῆς ἑαυτῆς, ὅταν ἐδίωκῃ, Ἀγγελοὶ παρίστανται, καὶ ὅταν λαληθῇ λόγος καταλαλίας, ἢ ἄλλη πορνεία ὁμιλία, ὡς περ μέλισσαι ὑπὸ τῷ καπνῷ, ἕως οἱ Ἀγγελοὶ διάκονται. πορνῶι δὲ δαίμονες μέσον τῇ καταλαλέων κυλίσονται. ἔλεγε δὲ, ὅτι ποτὲ ἐρμηνεύων τὰς πρὸς αὐτὸν ἐρχομένους, ὅτι ἦτον τὶς ἄνθρωπος

πρὸς

προς ἀγαθός, ἢ σεβάσμιος, ἢ πολλὰ καλὰ ἐποίει τοῖς πλησίον αὐτοῦ, ἢ ὅλος ὡς Ἀγγέλως τῷ Θεῷ τὴν ἡγάπα. ἐκεῖνοι δὲ μεταστροφέντες ἐκ τῆς ποιηρᾶς, τὸν διεργέτω αὐτῷ καὶ πολλὰ ἐμίσησαν, ἢ εἶχαν αὐτὸν ὡς κακῆργον. ἢ οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι πονηρός ἐστιν. ἕτεροι δὲ, ὅτι αἰρίσιν ἔχει, καὶ κατελάλην αὐτὸν ἀφόβως. ἐκεῖνος δὲ ταῦτα ἀκύνων, ἔχαιρε πολλὰ, ἢ ὀυχαριστῶν τῷ Θεῷ, ἔλεγον δὲ χόρημος. Κύριε δὲ ἔλεος τοῖς ἐμὲ μισῶσι, ἢ φθονῶσι, ἢ λοιδορῶσι, ἢ καταλαλέσιν, ἢ μηδὲν δὲ ἐμὲ τὸν ἀκάθαρτον, τίς τῶν ἀδελφῶν κακὸν πάσῃ, μήτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, μήτε ἐν τῷ μέλλοντι, ἀλλὰ σώξιν, ἢ χάλασον τὴν πονηρὰν δαίμονας, τὴν κινῶντας αὐτὴν κατ' ἐμὲ εἰς κακόν. σὺ γὰρ γινώσκεις Κύριε ὅτι ἐκεῖνος ὁ δόλιος ἐξηγείρει αὐτὴν κατ' ἐμὲ εἰς ἔχθραν. Παρακαλῶ ἔν σοι Κύριε ὑποσπασαμένη, ὃν ἔσπον ἐμὲ τὸν ἀκάθαρτον ἐκ ἀπεστροφῆς ὁπόταν ἤμαρτον, ἔτε ἄπο τῆς βλασφημιῆς τῶρα, τὸν ἀχέον δαλόν σε ἀποστροφῆς τὸ προσώπόν σε, ὅτι δολογητός εἰ εἰς τὴν αἰῶνα τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐρώτησεν αὐτὸν τίς ἀδελφός θελὲ τῷ Ἀγίῳ Πατέρων τῶν ἀρχαίων, ὅτι πῶς ἀπέρασαν εἰρηνικῶς τὸν βίον αὐτῶν, καὶ ἡμεῖς μὲν θλίψεων καὶ συμφορῶν πολλῶν ἀπερνῶμεν τὸν βίον μας; ὁ δὲ Ἀγίος εἶπεν· ὅτι ἐκεῖνοι πολλὴν ἀγάπην, καὶ δικαιοσύνην, ἢ ἀλήθειαν εἶχαν πρὸς ἀλλήλους ἢ εἰς τὸν Θεόν. καὶ ὅταν ἐβέλοντο θυσίαν προσφέρειν τῷ Θεῷ, πάντα καθαρὰ ἢ ἀμύαντα, ἢ κατωλισμένα ἄπο πάντε δόλον, ἢ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν προσέφερον. ἡμεῖς δὲ ἐχ ἔπος ποιῶμεν, ἀλλὰ ὅλα τὰ καλὰ δίδομεν τῇ γαστρὶ ἡμῶν, ὅσα δὲ σαφρὰ καὶ πτωχὰ, ταῦτα προσφέρομεν τῷ Θεῷ. καὶ ἰδὲ φανερόν, ὅτι ἐκεῖνοι ἐν εἰρήνῃ ἀπερνῶσαν, καὶ τὸν Θεὸν εἶχαν ὑπὸ ἡμῶν εἰς ὅσα ἐζητῶσαν. ἡμεῖς δὲ θεραπάομεν τὴν κοιλίαν θεοποιῶντες αὐτῷ. αὕτη δὲ θλίψις ἡμῖν πορῶνει.

Ἐλεγε δὲ πάλιν, ὁ θέλων καθαρῶς ἢ εὐκολα πλέειν πρὸς τὴν ἀγίαν ζωὴν, ἐν πολλῇ ἀκτινοσύνῃ λησῶσι νὰ ἀπερῶν, καὶ ἔπος θέλει πορῶνει. Οὗ δὲ μὲν ὕλης πλέων πολλῆς, ὀγλήγορα καταποντίζεται εἰς τὸν βυθόν. Εἶπε δὲ καὶ τὸτο· ὁ Σολομών σέσωσαι τῷ Θεῷ μοι τὸτο ὑποκαλύψαντος. Ἠρώτησε δὲ τις αὐτὸν, ὅτι ὁ δαίμων τῆς βλασφημίας περᾶζει με φάγοντα ἢ πίνοντα, ἢ κοιμῶμενον συγχίζει με, καὶ τὸ φελαστότερον ὅταν ἴσμαι εἰς τὴν ἀπολεθίαν μου. αἰρίσεις δὲ ἢ πονηρίας ἀπείρους ὑποβάλλει μοι καὶ τῷ Χριστῷ καὶ Θεῷ ἡμῶν, ἢ καὶ τῆς Ἀγίας αὐτῆς Μητρός, ἢ τῶν

σεπτῶν

σεπτόν ἢ ἀγίαν εἰκόνα. ἐγὼ δὲ βίᾳ φερόμενος, τί ποιῆσαι ἐκ
ἔχω. φοβῶμαι δὲ μήπως κατέλθῃ πῦρ ἐκ τῆ ἑρανῆς ἢ κατακαύ-
σει με. λέγει αὐτῷ ὁ Ἅγιος· Κατανόησον τὴν θάλασσαν πᾶς
ἀγγελιομνή τοῖς κύμασι, κρείς τὰς παρακειμένας πέτρας. μὴ
βλάπτονται αἱ πέτραι, ἐκ ὑποστροφῆς τὰ κύματα πρὸς τὴν θά-
λασσαν πάλιν; ἔτις ἢ ἔτι οἱ λογισμοὶ, ἐξέρχονται ἐκ τῆ πα-
νηρῆς, ἢ κρέσσιν τῇ διανοίᾳ, ἵνα εἰς ἀπόγνωσιν ἐμβάλλῃ τὰς θά-
λας τῷ Θεῷ. Καὶ ἐπὶ διωκτῇ τῷτο ποιῆσαι, συγχύζεσθαι ποιεῖ
αὐτὸν, εἰδὲ ἴδῃ ὅτι ἐ συγχύζεται, τότε ἐντρέπεται ὡς πολεμι-
θεὺς, ἢ ὑποστροφῆς αἱ πονηρίαι αὐτῆς, ὅπῃ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς.
ὁ δὲ περαθεὺς ἀνθρώπος ἐκὶ κατέκεισιν δέχεται, ἀλλὰ σέφα-
νον, ἢ δόξαν. σὺ ἂν τέκνον, ὑπόμεινον τῇ προσοδῇ, ἢ τῇ νη-
τείᾳ. τῷτο γὰρ τὸ γένος, λέγει ὁ Κύριος, ἐκ ἐξέρχεται εἰ μὴ
ἐν προσοδῇ ἢ νητείᾳ. ταῦτα εἰπὼν, ἢ διωκόμενος τὸν ἀδελφόν,
ἢ ἀποπέμφας αὐτὸν, ἔλεγε πάλιν καθήμενος, ὅτι ἐκ τῆς κατα-
λαλῆας, ἢ τῆς ὀργῆς, θηοῦται ἡ βλασφημία.

Συνήθειαν εἶχεν ἡμέρας τῷ θέρει, ἢ τῷ ἔαρος, καὶ τῷ μετο-
πάρει, τὰς χεῖρας ὑψαίν πρὸς ἑρανὸν, ἀπὸ τῆ ὀρθρᾶ μέχρι ἑξί-
της ὥρας τῆς ἡμέρας, ἢ εὐχεσθαι. ἔλεγε πάλιν εἰς τὰς ἐριμυίας
τε, ὅτι τίς τῶ Ἀγίου Πατέρων, ἐλάμβανε τὸ ὕδωρ μίαν φορὴν
τὴν ἐβδομάδα, μὴ ἀλλάσσει αὐτὸ, ἢ ἔμενον ἐν τῇ πότῃ καθεζο-
μένου, σιωπῇ πολλῇ φυλάσσειν τὸ σῶμα αὐτῆς, φάλλων ἢ ὀλχο-
μενος δι' ὅλης τῆς νυκτός. Εἴλεγε πάλιν, φύλασσε τὸν ἑπαινον,
ἢ τὴν δόξαν τῶ ἀνθρώπων, καὶ ἔτις σωθῆναι, ἢ ὅπῃ τοῦτο τῆς
βασιλείας τῶ ἑρανῶν. ἀρίστει γὰρ τοῖς δόλοις τῷ Θεῷ, τὸ ἐξ-
ουσιῶσαι ὡς τῇ Ἐκκλησίᾳ τῷ Θεῷ τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ἡ ὑπο-
δία τῶ φάλλοντων. Εἴλεγε πάλιν· ὅτι ὁ Θεὸς ἐκεῖνα κείνει, ὅσα
δι' ἐξομολογήσεως δεῦν φανερωθῶσιν· ὅσα δὲ ἐξομολογήσονται οἱ
ἄνθρωποι τῷ Θεῷ μὴ δακρύων, ἐν πεπενώσει πολλῇ, μὴ γε-
ναγμῶν, ἢ παύσονται τῆς πονηρᾶς πράξεως, ὁ ἐλεῆμων ἢ οἰκ-
τίρμων Θεός, ἐ λογίζεται αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν αὐτῶν. ὅποιας
δὲ κρύψει ἄνθρωπος σὺν αὐτῆς ὑποδυνάμει, ἢ μήτε τῷ Θεῷ, μή-
τε τοῖς ἀνθρώποις ταύτας ἐξομολογήσονται, ἐκεῖνας κείνει ὁ Θεός.

Εἰπὲ πάλιν· τὰ πάθη τῆς ἀμαρτίας, δαιμόνια ἐστί. καὶ εἶ-
πεν ὁ Κύριος, ὅτι τῷτο τὸ γένος ἐκ ἐξέρχεται, εἰ μὴ ἐν προσο-
δῇ ἢ νητείᾳ. ὁ ἐν προσοδῇ χολάζων, ἢ νητείᾳ, ἐλπίζω εἰς
τὰς οἰκτιρμὰς τῷ Θεῷ, ὅτι εὐδοθῆναι ἔχει, ἢ ὀλιγῶσαι, ἢ εἰς

S. Macarii Aegyptii Homiliae.

S

π

τέλος ἀρκεῖται τὰ πάθη, ὅτι βίαν ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν ἡρα-
νῶν, καὶ βίαν αὐτὰ ἀρπάζουσιν αὐτῶν. Ἐπεὶ δὲ πάλιν· ὅτι ὅσα
δίδει τις τῶν ἀνιπῶν, καὶ τοῖς μίμοις, καὶ τοῖς τραγωδοῖς, καὶ χο-
ροῖς, καὶ ἄλλο τί τῶν τιμῶν ποιῶσι, τῶν δὲ βολῶν ταῦτα δι-
αυτῶν εἰς θυσίαν ὁποσέλλει· καὶ ὡς περ προσδύχῃ θυομένη, γύ-
ροθεν τῷ εὐχομένῳ, πρὸς αὐτῶν ποιεῖ τὰς Ἀγγέλους τῷ Θεῷ,
ἔγω καὶ ὁ τραγωδῶν, καὶ ἄλλο τί τιμῶν ποιῶν, εἰ μὴ γλυ-
κύτης ταῦτα ἀκῶν, πάντοτε σωιάζει γύροθεν αὐτῶν τὰς σκοτει-
νὰς δαίμονας· ὁ δὲ ἀκῶν μὲ γλυκύτητα κισάρας, ἢ λύρας, ἔπος
ἱερεῖς τιμὰ τῷ μεγάλῳ δράκοντος.

Ποτε παιδίον τί ἐν ἀρετῇ θαλάρπον, καὶ εἰς τὰς Ἐκκλησίας
φιλοπόνως ἐρχόμενον, ἠρώσῃ τὸν Ὅσιον Θεὸν ἵνα τῷ εἰπῇ λόγον
σωτηρίας, καὶ εἰπὼν αὐτῷ· εἰ μὴ θέλῃς καὶ κατωκῆς ἐν μέσῳ τῶν
ἀνθρώπων, τὸτο χρεώσεῖς ποιεῖν, ὅτι καὶ μὴ ἐχθροῦσαι τινὰ
πάνταπαισι, μὴ κατακτείνειν, μὴ καταλαλεῖν, καὶ καὶ μὴ λογιζέ-
σαι ὅτι ἀγαθὰ ἔργα ποιεῖς ποτὲ· καὶ καὶ μὴ λέγῃς ὅτι ὁ δαίμων
καλῶς πολιτεύεται, καὶ ὁ δαίμων ἐν ἀσυνείδει. τὸτο γάρ ἐστι τὸ μὴ
κτείνειν, ἀλλὰ ὅπως ἴσῃα καὶ τὰς βλέπῃς, μὴ φοβέσῃς, ἐν ἀγογ-
γισμῶν, καὶ ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ τὰς βλέπῃς ὡς αὐτὸν τὸν Χρι-
στόν. μὴ σήπῃς τὰ αὐτῶν εἰς ἀνθρώπον καταλαλῶντα, μὴ γλυ-
κυτέρῃς ὅπῃ τῶν τοιούτων, ἀλλὰ κράτει δυνατῇ τὸ τόμασθαι, καὶ εἰ-
σαι ἀργὸς εἰς τὸ λαλεῖν, καὶ ταχύς εἰς προσδύχῃ· καὶ μὴ ἐχ-
θροῦσῃς ποτὲ τὸν καταλαλῶντά σε, μήτε ἄλλον τινὰ ἁμαρτάνοντα,
ἀλλὰ τὰ ἐδικά σου ἁμαρτήματα βλέπε πάντοτε, καὶ σεαυτὸν ἐχθροῦ
καὶ κατέχευε, καὶ οὐκ ἐπίλῃς, καὶ τότε θέλῃς τύχη καλῶς τῆς βασι-
λείας τοῦ ἡρανῶν. Εἰ μὴ γὰρ ἔχῃ ἡ κόπῃς, τέκνον, ταπεινώσῃς, καὶ
καθαρῶνται, ἀρκεῖ αὐτῇ. εἰ μὴ γὰρ ὡς ὅπως ὀπίσθηται ἀπὸ τῶν νέων ὁ
Θεός, ἀλλὰ τί ὡς ταῦτα. καὶ εἶσαι τέκνον παῖς, γαλήνης, εὐ-
φροσύνης, καὶ γλυκύς. εἰς ὅλας ἀγαθὰς, συμπαθῆς, καὶ ἐλεήμων.
δυνατὸς ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ ἐσολισμῶς, καὶ κράτεισε αὐτὸν ἑαυ-
κάτω πάντων τοῦ ἀνθρώπου, καὶ χειρότερον ἀπὸ ὅλης νόμιζε σεαυ-
τόν, καὶ εἶσαι ἐν ἀληθείᾳ μὴ Θεὸς δεσπομόντας. ἀγωνίζε δὲ καὶ
μὴ φαντάζεσαι μὲ τὸν νέον, ὅτι εἰς τὰ μέγα τὰ ὀδῶντος Ἀ-
γίου ἐφθασα, ἀλλὰ καὶ λέγῃς σεαυτῷ πάντοτε ἔπος· φυγὴ, γνώ-
σκεις ὅτι εἰς τὰς ἀδομίας, καὶ ἀσελγείας ὑπερέβην καὶ τὰς δαίμο-
νας; ἔργον δὲ ἀγαθόν, εἰ μὴ τὸ τυχόν ἐποιήσαμην· καὶ ἡμῖν τα-
πεινὴ φυγὴ, τί ποιήσομην ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως; ἔγω δὲ ἡ

προσούχισα ὡς ἀμαρτωλῆ. ἐπεὶ δὲ ἦν τότε ἀμαρτάνομεν ἤδη πᾶ ἔ-
 σω ἀνθρώπων, ὅτε νομίζομεν ὅτι ἁγίως ἢ καθαρῶς προσούχομε-
 θα, ὅτι καὶ σημεῖα καὶ τέρατα ποιεῖ τις, καὶ λογίζεται ὅτι ἐν
 πάντων ἀμαρτάνει σκόδιμος ἐν τῇ προσούχῃ ἤδη τῷ ἔσω αἰδή-
 σεων τε καὶ κινήματων. ἢ πάλιν ἤδη ἀπέκτιπον λογισμῶν, ἀλλὰ λέ-
 γοντες τῷ σώματι, καὶ πλησιάζει καὶ ὁ νῦν καὶ καὶ λέγεις πάντοτε
 τὸν λόγον τῶν ἐν τῷ κρυφίῳ με καθάρισόν με, καὶ ὑπὸ ἀλλο-
 τείων φέσται τῷ δέλεσσε. ἔλεγε δὲ πάλιν, ὅποιος πειρασμός ἐλ-
 θῇ εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἢ σιωπὴ εἶναι ἢ νίκη αὐτῷ, καὶ ἢ ταπείνω-
 σις. εἶπε πάλιν, γράφηθι ὅλας πρὸς τὸν Κύριον, καὶ πᾶ τις ψυ-
 χῆς σου μόνον φρόντισον, καὶ αὐτὸς μέλει περὶ τῶν σωματικῶν
 σου χρειῶν. εἶδεις ἦδ μεριμνῶν δύναται ἀποδεῖναι ἐπὶ τῷ ἡλι-
 κίῳ αὐτῷ πῆχυν μίαν. Ἐλεγε δὲ πάλιν, μὴ ἐνδυσάμεθα ἀ-
 σπλαγχνίαν, καὶ σκηνηπίαν πρὸς τὸς πτωχεύς, καὶ μάλιστα ἐὰν ἔχω-
 μιν ἀργύριον, καὶ χρυσίον, μήπως τῷ πτωχῷ κείνῳ, ὑπὸ τῷ
 Θεῷ δικαίως ἐκδιωχθῶμεν. Ἐλεγε δὲ πάλιν πρὸς ἑαυτὸν· βλέ-
 πε Νήφων, ἀπόσεχε ὅτι ἄνθρωπος εἶσαι ὡς εἷας τῷ ἀνθρώπων.
 σκόπει ταλαίπωρε μὴ ἀπολεθῇς, μὴ ἐπαρθῇς, μὴ φανταθῇς, ὅ-
 τι βδέλυγμα Κυρίου πᾶς ὑψηλοκάρδιος.

ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΣΜΟΥ ΨΥΧΗΣ.

Λέγει πάλιν ὁ ἀδελφός· δαίωμαί σε καὶ μὲ εἰπῆς ἔχει πόινον καὶ
 βίαν ἢ ψυχὴν, χωρίζομένη ἐκ τοῦ σώματος, ἢ μὴ ἀνέσταις καὶ γα-
 λωῆς ἐξέρχεται; ὁ δὲ Θεὸς εἶπε· τέκνον, ἐπεὶ δὲ ἀκόμη δεὺν ἀ-
 πέθανα, τί γινώσκω; καὶ δὲ θεωρεῖν λέγω σοι, καὶ ἀπόσεχε· εἶ-
 ναι δίκαιοι, καὶ δίδωσι πικρὸν θάνατον, καὶ εἶναι ἀμαρτωλοὶ, καὶ
 δίδωσι γλυκύ θάνατον. ἀλλ' ἐν ὁ πικρὸς θάνατος τῷ δικαίῳ, ἐ-
 πέρνει αὐτῷ τὸς πικρὰς ἀμαρτίας, ἔτι ὡς ἄνθρωπος ἐν τῷ βίῳ
 ἡμαρτεν. εἶδεις ἦδ ἀναμάρτητος, εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός. ὁ δὲ γλυ-
 κὺς θάνατος τῷ ἀμαρτωλῷ, ἐπέρνει αὐτῷ τὸ μικρὸν δικαίωμα, ὅπερ
 πολλὰκις μὴ βίας ἐποίησε, καὶ ἀπέρχεται ὁ μὲν δίκαιος, πα-
 νυ καθαρὸς, ὁ δὲ ἀμαρτωλὸς, πάνυ ἀκάθαρτος. Καὶ λέγω σοι
 τέκνον, ὅτι ἐὰν καὶ πικρὸς φαίνεται τῷ δικαίῳ ὁ θάνατος, ἀλλὰ
 πρὸς ὥρην· ἀλλὰ ὑπὸ τότε πάντοτε χαίρεται καὶ ἀγάλλεται ὁ ἁ-
 γίως.

συνώς. τῷ δὲ ἁμαρτωλῷ, εἰς καὶ πρὸς ὥραν φαίνεται γλυκὺς ὁ θάνατος, ἀλλὰ πάντοτε πλέγεται, καὶ παιδάζεται ἐν τῷ ἀσβέστῳ πυρί. εἶναι δὲ καὶ ἄνθρωποι ἄλλοι καὶ δίδωσι πιπρὸν θάνατον, καὶ παρδύθης τῇ κολάσει ᾧδραπέμπονται. εἶναι δὲ καὶ ἄλλοι δίκαιοι, καὶ δίδωσι γλυκὺν θάνατον, καὶ παρδύθης φέρονται εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Πολλὰ γάρ εἰσιν αἱ κρίσεις τῷ Θεῷ, καὶ ὁρακεῖναι τὴν κατ' εἰδὸς τὸν βίον ἀρέποντι θανάτῳ. Καὶ λοιπὸν καὶ τὴν πολιτείαν τὴν κατ' εἰδὸς ἀνθρώπου, καὶ τέλος αὐτῷ ἀποδείχνει ὁ δίκαιος κριτής. ἔκ ἐστιν ἐν τέκνον τὸ ἀποθανεῖν φόβος, ἀλλὰ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ κερδιῶναι.

Ὅτε ἦν ὁξέλθῃ ἡ ψυχὴ ἐκ τοῦ σώματος αὐτῆς, ᾧδραλαμβάνουσιν αὐτῷ Ἀγγελοὶ πολλοί. σωφρέχουσι δὲ καὶ ἐκεῖνοι οἱ Ἀγγελοὶ ὅπως φυλάσσωσι τὸν ὅμιλον τῶν Χριστιανῶν, καὶ κατασκοποῦναι νὰ ἰδῶσι τάχα τί μέλλει θρῆσκα εἰς τὴν ψυχὴν ἐκείνῃ. Συνάγονται δὲ καὶ πλήθῃ δαιμόνων, καὶ σέκονται τότε ἐκεῖ καὶ οἱ μετ' Ἀγγελοὶ ἀγαλλῶνται τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς ἔργα, οἱ δὲ δαίμονες, τὰ πονηρά. ὥπως ἂν ἴσωνται τὰ δύο μέρη, καὶ ἀπαντεχέσωσι νὰ ἔλθῃ ἀνάστην ἡ ἀπόφασις, ἡ σωτηρίας, ἡ κατακρίσεως. Ποῖον λοιπὸν κόπον καὶ πόνον καὶ θλίψιν νομίζεις νὰ ἔχῃ ἡ ψυχὴ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ; ποτὲ μετ' ἐννοῶσα εἰς ἀπωλείας ἀπόφασις νὰ ἔλθῃ, ἔρομαί σε ἐκ τοῦ φόβου. ποτὲ δὲ σωτηρίας ἀπόφασις νὰ ἔλθῃ, θαυμάζεται εἰκονικῶς, πυκνῶς τὰς χεῖρας εἰς ὕψος συκώσασα, καὶ ᾧδρακαλεῖ νὰ μὴ δοθῇ εἰς τὰς χεῖρας τῶν σκοτεινῶν δαιμόνων. Ἐχουσι δὲ καὶ οἱ Ἀγγελοὶ τότε πολὺν κόπον, ἐλπίζοντες νὰ δεχθῶν σωτηρίας ἀπόφασιν. Ὁμοίως καὶ τὰ πονηρὰ πνεύματα ἐκδέχονται νὰ ἀπολαύωσι ἀπαλείας ἀπόφασιν καὶ ὅπως λοιπὸν νόσει ὁ δίκαιος κριτής, ἐκεῖ καὶ ἀπολύεται ἡ ψυχὴ ἢ τοῖς Ἀγγέλοις τῷ Θεῷ εἰς σωτείαν, ἢ τοῖς πονηροῖς δαίμοσιν εἰς ἀπώλειαν. τὸτό ἐστι τέκνον ὁ φόβος καὶ ὁ φόρος καὶ ἡ δειλία, τὸ μὴ κατακρινθῆναι εἰς ἀπώλειαν, καὶ τὸ μὴ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας τῶν πονηρῶν δαιμόνων, ἐπειδὴ τὸ ἀποθανεῖν, φυσικὸν πᾶσι πᾶσι ἀποκείμενον. τότε λοιπὸν, τότε ὁδωᾶται ἡ ψυχὴ βιαίως, ὅτε μέλλει νὰ ἀπέσῃ τὸ πρῶτον πᾶσι τῷ Θεῷ, καὶ ἔσμεν, μήποτε καταλάβῃ αὐτὴν πρῶτος εἰς ἀπώλειαν φέρεσα.

ΕΚ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΗΦΩΝΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ.

Διὰ τῆς Ἐπισκόπου, Ἑ. Μομαχίης.

 Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Ἀρχαγγέλῳ Μιχαὴλ, ἐγὼ ἀνταπο-
δώσω, καὶ ἀποδοῶσω τὸς μισθούς, καὶ ἔτι ποιμνίας,
οἱ ὁποῖοι τὸν ἀμπελῶνά μου διέφθειραν, καὶ τὰ πρόβατά μου διεσκόρ-
πισαν. οἱ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐποίμαναν, καὶ ἔφαγον τιμὴν, τὸ ἱε-
ρατεῖον ἐξέζητισαν, πόσιν τῶν ποιέτων ἢ κόλασις; πόσος αὐτῷ ὁ
ὀδυρμός; ἐγὼ ἐν ὄργῃ, καὶ ἐν τῇ θυμῷ μου παραῖξω αὐτὸς. Πρό-
βατα καὶ βόας ἐπόκησαν τὰ φθειρόμῃνα, καὶ τὰ ἐμὰ πρόβατα ἐκ
ἐπεμελήθησαν. ἐπισκέψομαι ἐν ῥάβδῳ τὰς ἀνομίας αὐτῶν, καὶ ἐν
μάστιγι τὰς ἀδικίας αὐτῶν. πῶς δὲ γυλοιάζοντας ἱερεῖς, καὶ φιλονι-
κουῦντας ἐν ταῖς Ἀγίαις μου Ἐκκλησίαις, τί οὖν ποιήσω; ὡς
σκῆλη κεραμείως σιωτῶ αὐτοὺς, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν εἰς τὴν κείσιν
μου ἐπιφέρω. ἐγὼ ἦλθον, καὶ ἔρχομαι, καὶ ἔτις εὖρε δυνάμιν ἅς
μὲ ἀπαντήσῃ. καὶ δὲ τῷ ἐν ἀνομίαις εἰς χεῖράς μου ἐμπεσόντι,
ὅτι πᾶς ὅστις θέλει ἀπολείψῃ τὸν θυμὸν καὶ τὴν βλαφημιὰν, πῶς τότε
φανήσεται ἡ ἀδιανοησία αὐτοῦ; πῶς γὰρ ἴδῃσι τὸ προσώπόν μου;
πῶς δὲ ἡ ἐνβολὴ αὐτοῦ; ἐξομολογούνται γὰρ ἐμπαροῦν τῷ ἐχθρῷ
μου δυνάμει. Καταλάβω καὶ τὸς μονάζοντας, οἳ τινες ἐν πολ-
λῇ ἀμελείᾳ πορούμενοι, ἐφάσαντο καὶ τῷ Θεῷ, καὶ Ἀγγέλοις, καὶ
ἐνθρώποις· ὅτι ἄλλα ἔταξαν, καὶ ἄλλα ἐργάσθησαν. ἐγὼ τῶν
ἀγκιστρῶν καὶ τινάξω ὡς περ τὸν αἶρα ἐκ τῶν νεφελῶν, καὶ εἰς
ἀβυσσον ἀναπέμψω. καὶ δεῦν τὸς ἑφθασεν ἡ ἐδική τους ἀπάθεια,
ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλης σκαῦδαλον ἀπωλείας ἐβρόντο. καλλιῶπρον ἦτορ
να μὴ ὑπετάγησαν, ἢ ὑποταγῶμαι, καὶ ἀέχρως βιάσαντας, πάλιν
εἰς ἀσωτίας ἐμπεσεῖν. ἐμὴ ἐδική τους, ἐγὼ ἀνταποδώσω τὸς
μὴ θελήσαντας μετανοῆσαι, καὶ κρινῶ ὡς δικαιοκρίτης.

S. Macarii Aegyptii Homiliae.

T 3

Ταῦ-

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βερόιας

Ταῦτα τῷ Κυρίῳ λέγοντες πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Μιχαὴλ, ὁμοῦς ἔλαβε πάσας τὰς ἐπερρωτῆς ἐκείνας τῷ Ἀγγέλῳ διωά-
 μεις. μὴ δὲ τὸ ἐξελεῖν τὰς ἐξ βίβλου τῷ αἰῶνι, πιάσας καὶ
 βιβλίον τῷ ἐβδόμῳ αἰῶνι λέγει· ἀρχὴ ἐβδόμου αἰῶνος, τέλος
 αἰῶνος. ἀρχὴ κακίας καὶ πορνείας. ἀρχὴ σκηπτίας καὶ ἀσπλαγ-
 χτίας· καὶ προβάς λέγει· οἱ ἄνθρωποι τῷ ἐβδόμῳ αἰῶνι, ποιη-
 τήροισι, φθοιροῖς, φεύσαι, φεκτὴν ἀγάπῃν ἔχοντες, φίλαρχοι, καὶ
 τῇ σοδομικῇ πορνείᾳ δεδωλωμένοι. προβάς δὲ ὀλίγον τῆς βίβλου,
 καὶ ἀνοίξας, ἐσύνεσε τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτῷ αὐτῷ, καὶ μετὰ τὸ χεῖρε
 τὸ γόνατον αὐτῷ κρήσας, καὶ σκεπάσας τὸ μέτωπον σου τοῖς ὀφ-
 θαλμοῖς, ἐσάθη εἰς μερικὴν ὥραν ὡς περ ἰουδαίος, καὶ λέγει·
 Ἀληθῶς παρέβη ὁ ἐβδόμος ἔτος αἰῶν τῇ ἀδικίᾳ, καὶ πορνείᾳ
 τὰς ὀπίσθους ἐξ αἰῶνος. ὅτε δὲ ἦλθεν ἕως τῷ μεσασμῷ, λέγει·
 Πολλὴν δυσωδίαν περιέχει ὑπο ἀμαρτιῶν, τὸ ὑπερον βιβλίον τῷ
 τῷ, καὶ ἀρκεῖ, ὅτι εἶναι τὸ ἀνθρώπινον αὐτῷ, πλήρης καπνῶ καὶ
 δυσωδίας. πλήρης φθόνου καὶ φόβου. πλήρης ψεύδους καὶ ἔχθρας καὶ
 μνησικακίας ὑπάρχει. ὅρα τὸ μεσασμῷ συνετέλεσεν αὐτῷ, καὶ κό-
 φω τῆς δυσωδίας ἀνομίας παρᾶξιν εἰς τέλος. ταῦτα εἰπὼν ὁ Κύ-
 ειος, ἀπεκίνησε Μιχαὴλ τὸν ἀρχιεπίσκοπον ὡς ὅπῃ τῷ κείσιν.
 ἐξῆλθε δὲ παρὰ τοῦ δ Μιχαὴλ σου τῷ τῷ τῷ, βασά-
 ζαν καὶ τὸν ἀρραστον θρόνον μετ' αὐτῷ· καὶ ὅρα τὰ αὐτῷ τὸ τῷ
 αὐτῷ πολὺ, ἢ γῆ δὲν ἐφάσσε ναὶ τὸ χωρίον. ἐρχόμενοι δὲ ἔλα-
 γον· Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος φοβερός μέγας ὑψηλός, θαυμαστός,
 δεδοξασμένος εἰς τὰς αἰῶνας τῷ αἰῶνι.

Ἡ' α-
 νασασις
 τῷ νεκ-
 ρῶν.

Μετὰ ταῦτα θεῖα νεύσις αὐτῶν ἐγένετο ὅπῃ τῷ Ἀρχαγγέ-
 λῳ, ὅπῃ εἶχε τὴν θεῖαν σάλπιγγα, ἵνα σαλπίσῃ λοιπόν. ἔξα-
 φνα δὲ σιγὴ πολλὴ ἐγένετο τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, ὡς τε ἐιρηνώδους τὰ
 σύμπαντα. ἐσάλπισε λοιπόν ἁπλῶς, καὶ ἀνέβησαν σῶα τὰ σώ-
 ματα τῷ νεκρῶν. ἐσάλπισε δεύτερον, καὶ ἐπορεύθη τὸ πνεῦμα
 Κυρίου ἐκ τῆς σάλπιγγος, καὶ ἐσωμάζετο τὰς ψυχὰς μέσα εἰς
 πᾶν κορμὶ αὐτῷ. φόβος καὶ ἐκπληξίς ἔλαβε τὰ πάντα ἐκ τῷ ἡ-
 χῳ τῆς σάλπιγγος, καὶ ἔβριμον τὰ αὐτῷ, καὶ τὰ κάτω ἐρείττον ὅρα-
 παντός. ἐσάλπισε δὲ καὶ τὸ τρίτον φοβερώτερον, ὡς ἐσείσθη ὁ ἑ-
 ρανός καὶ ἡ γῆ ὑπὸ τῷ φόβῳ, καὶ ἐσυνέστησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῷ μνη-
 μάτων ὡς μετὰ ὀφθαλμοῦ τῷ ὁποῖον τὸ δῆγμα ἀδελφοί, εἶναι
 ἑομακτὸν καὶ ναὶ τὸ εἶπῃ τινάς· διὰ τοῦτο ὅταν ἀναστήθῃσαν οἱ νεκροὶ ἐ-
 κείνοι, ἦσαν ὁλοκότεροι καὶ ὑπὸ τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ὡς περ πολλὴ

βρο-

βροχή, ἔως κατήρχοντο τὰ τέγματα τῶν τεγμάτων ἐκ τῶ ἑρατοῦ
 ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς ἐπιμασίας, κράζοντες μέγα καὶ λέγοντες, Ἀ-
 γιος, Ἀγίος, Ἀγίος Κύριος Σαβαώθ, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ καὶ
 φόβος καὶ τὸ φόβος. ἔσκε δὲ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ τὸ ἀναείδμενον
 σινύτημα αὐτῶν βλέποντες, καὶ ἔβριμον δὲ καὶ ἔφειττον τὴν φοβερὰν
 ἐκείνην ἐξουσίαν τὴν ἐπὶ τῆς γῆς κατερχομένην καὶ ὡς ἐβλεπον
 ὅλοι αὐτοὶ, ἐγίναν ἑξαφνα σεισμοί, βρονταί, καὶ ἀεραταί, εἰς τὸν
 λάκκον τῆς κείσεως, καὶ εἰς τὸν αἶρα, ὥς ὅπως ἦσαν ὅλοι εἰς τὸν
 μὸν πολὺν, καὶ ἐν ὀπτασίᾳ μεγάλῃ, καὶ ὡς περὶ θυλάκιον πᾶν,
 ἐτίθη ἐτυλίχθη ὁ ἑρᾶνος, καὶ ἑξαφνα ἐφανή ὁ τίμιος Σταυρός, καὶ
 ἑλαμπε λαμπρὸς ὡς ὁ Ἡλῖος, καὶ ἀπείκαστο χαρισμάτων ἐπεμ-
 πων. ἐβαστάζετο δὲ ὑπὸ τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, προσφερόμενος ἐμ-
 ποροῦν τὰ Κυρία ἡμῶν Γιστὲ Χριστὸν καὶ κειτὴ τῆς οἰκουμένης καὶ
 μετ' ὀλίγον γίνεται ὕμνος καὶ αἶνος καινέριος, λεγόντων Εὐλογη-
 μένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρία. Θεὸς Κύριος κειτὴς ἐξου-
 σίας ἄρχων τῆς εἰρήνης αὐτῆς. Τάχα τὸ ὕμνος θροοῦν ἐν δυνά-
 μει, ἰδοὺ ἐφανή ὁ κειτὴς ἐπὶ τῶν νεφελῶν, καθήμενος ἐπὶ θρόνον
 φλογερῶν καὶ ἐπυρμυλῶν. ἐκ δὲ τῆς πολλῆς λαμπρότητος, ἐφλέγετο ὁ
 ἑρᾶνος καὶ ἡ γῆ. ἐκ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων νεκρῶν, ἑξαφνα
 ἐκ μέσων αὐτῶν ἐξήπτων ὡς ὁ Ἡλῖος καὶ ἀρπάσσοντο ὑπὸ τῶν νε-
 φελῶν εἰς τὸν αἶρα πρὸς ἀπαύσιον τὰ κειτὴ φερόμενοι. οἱ δὲ πε-
 ρισσώτεροι ἀπέμεινον κάτω μὴ ἀρπαζόμενοι, καὶ ἐδρύναντο πικρῶς,
 ὅτι δὲν ἠξιώθησαν καὶ ἀρπαγῆν ὑπὸ τῶν νεφελῶν, καὶ ἦσαν πικρὰ
 ὁδῶν, καὶ λύπη εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ἐκλιναν δὲ γόνυ τῶν κει-
 τῶν, καὶ πάλιν ἀνέστησαν· μὲν δὲ τὸ καθεβῆναι ἐπὶ τῶ θρόνῳ τῆς
 ἐπιμασίας τὸν φοβερὸν κειτὴν, ἔσκεν γύροθεν αὐτῶν πᾶσα ἡ δύ-
 ναμις τῶν ἑρᾶνων μὲν πολλὴ φόβος καὶ φόβος. ὅσοι δὲ ἀρπάχθη-
 σαν ὑπὸ τῶν νεφελῶν πρὸς θέαν ὑπάντισιν τὰ δικάια κειτὴ, ὅλοι
 ἐκ δεξιῶν αὐτῶν ἐσάδισαν. ὅσοι δὲ ἔχ' ἠρπάγησαν ὑπὸ τῶν νεφελῶν,
 ἐδωλέθησαν ἐξ αὐτῶν τὸ πλεονέκτηρον μερικόν, καὶ παρεδόθη
 ἀκείτως ἐν τῇ γεννίᾳ τῶ πυρός, οἱ δὲ λοιποὶ ἐξ αἰσιτέρων τῶ
 κειτῶν ἐδιώχθησαν. ἦσαν δὲ οἱ ἐξ αἰσιτέρων, οἱ πλεονέκτερες Γυ-
 δαῖοι, καὶ ἀρχοντες, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, βασιλεῖς, κληρικαί τε, καὶ
 πολὺ πλῆθος τῶν Μοναχῶν, καὶ πρεσβυτέρων, οἱ ὅποιοι ἔσκεν με-
 ἐν τῶν κειτῶν, καὶ κατέκεινον ἑαυτοὺς εὐστοχαριζόμενοι διὰ τὴν ἐαυτῶν ἀ-
 πόλειαν. ἦσαν δὲ τὰ πρὸς ὅσα αὐτῶν ἐν τῶν γυνάτων, καὶ ἐσση-
 τεύοντο κοπιῶντες, καὶ μεγάλως εὐστώντες· τινὲς δὲ καὶ ἐροχάλη-

ζαν ἀλλοιόμενοι, καὶ σκληρὸν πάθος ἦτον εἰς ὅλους. διότι ἄλλοι ἔ-
 σεον κρυπτόμενοι καὶ ἐδάκρυζον, ἄλλοι δὲ ὑπονοσημνοί, καὶ ἔ-
 δεῖς εἶχε καμμίαν παρηγορίαν ἀγαθὴν. ἐκεῖνοι δὲ ὅπῃ ἔσεον ἐκ
 δεξιῶν τὰ κειτὰ, ἦσαν ὅλοι ἡμεροί, δεδοξασμένοι, λοῖκοι ὡς τὸ
 φῶς, πεπυρωμένοι τῇ θεοφώτῳ ἀσραπῇ, λάμποντες ἐν πάσῃ ἀ-
 ληθείᾳ, καὶ εἰ μὴ πολὺ εἰπεῖν, ὡς ὁ κειτὴς αὐτῷ Θεός. Παρό-
 θυς δὲ ἐβλέψεν εἰς τὸ εὐ μέρος καὶ εἰς τὸ ἄλλο, ὁ φοβερός κει-
 τὴς ἐκεῖνος, καὶ εἰς μὴ τοῖς ἐκ δεξιῶν, ὡς χαρῶς βλέψας, ἐ-
 μειδίασεν. ἰδὼν δὲ καὶ τοῖς ἐξ ἀριστερῶν αὐτῆς, ἐπαράχθη ἐν ὀρ-
 γῇ πολλῇ, καὶ ἀπέσπεψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἀνακρά-
 ξας φωνῇ μεγάλῃ, εἶπε πρὸς τὰς ἐκ δεξιῶν αὐτῆς. Δεῦτε οἱ ἐ-
 λογημένοι τὰ παῖός μου, κληρονομήσατε τὴν ἐποιματιμὴν ὡς βα-
 σιλεῖαν, πρὸ καταβολῆς κόσμου. ἐπέινασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι
 φαγεῖν, καὶ τὰ ἐξῆς. τότε ἔγραψεν ἐν ὀργῇ, καὶ πρὸς τὰς ἐξ ἀρι-
 στερῶν εἶπε. Πορεύεσθε ἀπ' ἐμῆς οἱ κατράμενοι εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐ-
 ξώτερον τὸ ἱτοιμασμένον τῇ θραβόλῃ καὶ τοῖς Ἀγγέλοις αὐτῆς. ἐ-
 πέινασα ἤ, καὶ ἐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, καὶ τὰ ἐξῆς. Πορεύεσθε ἀπ'
 ἐμῆς οἱ ἐσκοτισμένοι τῆς γῆς εἰς τὸν τρίτον, εἰς τὸν βρυγμὸν
 τοῦ ὀδόντων, ἐκεῖ ἔσται τὸ καὶ, καὶ ὁ ὀδυρμὸς ὁ παντοτινός. ταῦτα
 εἰπὼν, καὶ ὑποφασίσας, ἰδὲ ἕξαφρα πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος πο-
 ταμὸς πυρὸς ὀργῆς διωκὸς, ἔχων ὡς πρὸς τὴν δύσιν μέγας
 καὶ φοβερός, καὶ ἦτον ὡς θάλασσα μεγάλη καὶ ἐρύχωρος εἰς τὸ πλά-
 τος αὐτῆς, καὶ ὡς ἀνέβλυσεν ὁ ποταμὸς, πολλὰ ἐβόμαζον οἱ ἐξ
 ἀριστερῶν ἀπαράμενοι, καὶ ἀλλοιώθησαν ἐν ἐκστάσει. Καὶ παρό-
 θυς ἐπρόσαξεν ὁ φοβερός κειτὴς, ἵνα μέσα εἰς τὸν ποταμὸν διέλ-
 θωσι δίκαιοι καὶ ἀμαρτωλοὶ, ἵνα τὸ πῦρ αὐτῆς δοκιμάσῃ. Καὶ
 πρῶτον ἄρχησαν οἱ ἐκ δεξιῶν ἐσῶτες νὰ δοκιμασθῶν, καὶ διήλθον ὅ-
 λοι καθαροὶ ὥς περ χρυσίον καθαρὸν διὰ μέσον τῆς πυρὸς, καὶ τὰ
 ἔργα αὐτῆς ἐν ἐκάνησαν, ἀλλὰ λαμπρὰ ὡς ἡλιοπύρον καὶ φωτεινὰ
 διὰ τῆς δοκιμασίας ἀπεφανήσαν, καὶ ἐχαίρουντο πολλὰ, ὅτι ἐδοκι-
 μάθησαν τὰ ἔργα αὐτῆς, καὶ ἔχον ὀρέγη ἐν αὐτοῖς ῥύπος. Μετὰ
 δὲ ταῦτα ἦλθον καὶ οἱ ἐξ ἀριστερῶν τὰ θραβόλαι μέσα τῆς πυρὸς,
 διὰ νὰ δοκιμασθῶν τὰ ἔργα αὐτῆς, καὶ ὡς ἄρχησαν νὰ ἐμβαίνειν,
 φλόξ κατέφλεξεν ἀμαρτωλὸς μέσα κατέχευσα, καὶ τὰ μὴ ἔργα αὐ-
 τῆς ὡς ἄχυρα κατεκαήσαν. τὰ δὲ σώματα αὐτῆς ἔμειναν σῶα, διὰ
 τὰ καίονται εἰς τὰς αἰῶνας μὴ τὰ θραβόλαι, καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐ-
 τῆς, καὶ νὰ μὴ χανόνων. ὅτι ἐδὲ εἷας ἡδυνήθη ἀπὸ αὐτῆς νὰ
 εὐχῇ

εὐγὴ ἐκ τῆ πυρὸς ἐκείνη τῷ ποταμῷ, ἀλλὰ ὅλος τὸς ἐκυρίευσεν τὸ πῦρ ὡς κείσεως ἀξίως καὶ τιμωρίας. Καὶ ἀφόντις λοιπὸν ἐδῆμοι-
ράδηνσαν οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ διεσφύρθησαν ὅλα τὰ πυρὸς εἰς τὰς κο-
λάσεις, τότε ἐσυκώθη ἐκ τῆ θρόνου ὁ φοβερός κρητὴς, καὶ ἄρχισε
να πηλὴν πρὸς τὴν θείαν κατοικίαν, σὺν πᾶσι τοῖς Ἁγίοις αὐ-
τῆ. Καὶ γύροθεν αὐτῆ ἐπήλθε μὲν φόβος πολλὸς καὶ φόβος, πᾶ-
σα ἡ δυνάμις τοῦ ἁγίων, ψάλλουσα καὶ λέγουσα· Ἄρατε πύλας οἱ
ἄρχοντες ἡμῶν, καὶ ἐπάρθιτε πύλαι τῆς Ἐδέμ, καὶ εἰσελεύσεται
Θεὸς Θεῶν Κύριος σὺν τοῖς Ἁγίοις αὐτῆ, κληρονομίαν αἰώνιον
χαριζόμενος αὐτοῖς· καὶ εἰσῆλθον οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι σὺν τῇ
Χειρὶ τοῦ Κυρίου εἰς τὸν ἐπερανίον θάλαμον τῆς θείας κα-
τοικίας μετὰ χαυρόμυλων καρδίαν.

Εἶτα ἐκαλέσθησαν οἱ δώδεκα φασῆρες καὶ Ἀπόστολοι ἐμπαροθεν
τοῦ θειοτάτων Ἀγγέλων, ὁμοίως καὶ οἱ ἐβδομήκοντα μαθηταί·
καὶ μὲν ταῦτα εἶδεν ὁ δῶλος τῷ Θεῷ Νήφων, ὅτι ἐσυκώθη πρὸ
προσώπου Κυρίου ὁ μέγας χορὸς τοῦ Μαρτύρων. ἐσυκώθη δὲ καὶ ὁ
θεῖος χορὸς τοῦ Ἁγίων Ἱεραρχῶν, Ἱερέων, Διακόνων, καὶ κλη-
ρικῶν. Ὑπὸ τέτων ἐσυκώθη ὁ δούλαβὴς χορὸς τοῦ Ἁγίων Μο-
ναχῶν. ἀπ' αὐτῶν δὲ προσῆλθεν ὁ χορὸς τοῦ Ἁγίων Προφητῶν.
Καὶ μὲν ταῦτα ἐφείρθη πᾶς ὁ χορὸς τοῦ ἐκ τῷ κόσμῳ σωθέντων,
πρόφητες, ἄρχοντες, βασιλεῖς καὶ ἰδιῶται, δούλοι καὶ ἐλεύθεροι, καὶ
ἐδόθη αὐτοῖς ἡ ἔσφρη τῆ Παραδείσου τῆς Ἐδέμ, καὶ παλάτια ἁ-
ρανία καὶ φωτεινά. Ὅτε δὲ εἰσῆλθον ὁ Κύριος εἰς τὴν πᾶμφωτον
ἐκείνην καὶ θαυμασίῳ κατοικίαν, τότε συνηλθεν αὐτῇ πᾶς ὁ χο-
ρὸς τοῦ Ἁγίων.

Γδόντες δὲ οἱ Ἅγιοι πᾶ ἀγαθὰ ἐκεῖνα, ἐχάρισαν ἐν ἀγαλ-
λιάσει πολλῇ καὶ θυμηδία, καὶ ἄρχισαν εὐχαρισεῖν ἐν δόξει πε-
ριπατεῖντες εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον τὸν ὑπερθαύμαστον, ὅτι ἐκεῖ διε-
μοίρασεν ὁ Κύριος πᾶ ἀγαθὰ, πᾶσι τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. πᾶ
ἐποῖα δὲν ἐδωκῆθη ὁ δῶλος τῷ Θεῷ Νήφων ναὶ πᾶ ἐκδιηγῆθῃ.

Αλλοτε πάλιν προσδύχουσιν τὰ Ἀγγέλους Νύμφας, εἶδε καὶ ἦσαν
 ἀναγμφύαι αἱ πύλαι τῶ ἔραν, καὶ οἱ Ἀγγελοι τὰ Θεῶς ὡς περ
 μέλισσαι ὑπὸ βαράδειν· ἕως οἱ μὲν εἰσέρχοντο, οἱ δὲ ἐξέρ-
 χοντο, τὰς ψυχὰς τῶ ἀνθρώπων ἀναφέροντες· καὶ τινὲς ἐν τῇ ἀέ-
 ρει εἶχαν πολλὴν σκεδὴν ὅτι τὰ ἀρπάξεν, καὶ τὰ κατεβάσαν κατὰ
 τὰς ψυχὰς τῶ ἀνθρώπων. οἱ δὲ Ἀγγελοι ἀντισέκοντο δυνατῶς,
 δέριοντες αὐτὰς, καὶ γλυπώνοντες τὰς ψυχὰς τῶ ἀνθρώπων. βλέ-
 πει δὲ πάλιν ὁ δίκαιος, καὶ ἰδὲ δύο Ἀγγελοι ἀναβαίνοντες εἰς
 τὸ ὕψος τῶ ἔραν, ἤφεριαν ψυχὴν ἀνθρώπου, καὶ ὡς προσήγγισαν
 εἰς τὸ τελώσιον τῆς πορνείας, (διότι τὸτο ὑπὲρ αὐτῶ ὑπὸ τὰ ἄλλα
 τελώνια ἔκει) παρῆλθον εἰς τὰ ἔμφορον οἱ Ἀγγελοι μὲ πῖν
 ψυχῶν, ἄρχισεν ἡ ἄρχων τῶ τελώνε καὶ ἐπαράττει, λέγων ἔ-
 πως· Ποίῳ ἔοπα ἔχετε ἐσεῖς τὴν ψυχὴν ταύτην, καὶ τὴν πηγαι-
 νετε, ὅπως εἶναι ἐδική μου; καὶ λέγουσιν οἱ Ἀγγελοι πρὸς αὐτόν· καὶ
 τί γινώσκεις εἰς αὐτήν; εἶπε ἡμῖν. καὶ ἐκεῖνος εἶπεν· ἕως τέλους
 τῆς ζωῆς αὐτῆς ἐπόρθετε. πολλὰς φορὰς δὲ καὶ σοδομητικῶν ἀμαρ-
 τίαν μὲ τὴν προαίρεσίν τε ἐργάζετο. ἔ μόνον δὲ τὸτο, ἀλλὰ ἐ-
 κεινὴ καὶ πᾶν πλησίον αὐτῆς, ἀπαγελῶν αὐτόν. τί λοιπὸν χειρότερα
 ὑπὸ αὐτῶ τὰ ἐγκλήματα ἔχετε καὶ εὗρητε εἰς αὐτόν; λέγουσιν οἱ
 Ἀγγελοι, ναί, ἦτον δεδοικμένη ἡ ψυχὴ αὕτη εἰς ταῦτα τὰ πά-
 θη, ἀλλὰ ἐξέκοψε ταῦτα ἐξ αὐτῆς πρὶν τὸ τέλος καταλαβεῖν
 αὐτήν· λέγει ὁ διάβολος, ἐχί. ἐκ ἔστιν ὡς λέγετε, ἀλλ' ἀμε-
 τανόητος ἐπελόμισεν, ἕως θανάτου αὐτῆς ποιεῖν τὴν ἀνομίαν. καὶ
 μὴ γινώπει ὅτι ἐξομολογήθη τὰς ἀμαρτίας αὐτῆς, ἢ ὑποχρὼ τῶ πο-
 νηρῶ ἐποίησεν, ἀλλὰ ἕως ἐπελόμισε δόλος ὢν τῆς ἀμαρτίας, καὶ
 εἶναι ἐδικὸς μας συνεργάτης καὶ πάντα γινώσκων. τότε λέγει εἰς
 τῶ Ἀγγέλων· ἀληθῶς σοὶ τῶ ἐχθρῶ ἐπιστόμην, ὅτι ὅλος
 ψεύδος εἶναι ἀνάθαρτε, ἀλλ' ὡς ἐλθῇ ὁ Ἀγγελος ὅπως τῶ ἐ-
 δόθη εἰς τὸ βάπτισμα εἰς φύλαξιν αὐτῆς, καὶ ἐκεῖνος λέγει τὴν
 ἀλήθειαν καὶ τὸ πρέπον. καὶ ὡς ἐκαλέσθη ἐκεῖνος, (ὅτι δεικνύε-
 το εἰς τὴν ταχὺν τῶ σώματος αὐτῆς.) καὶ ὡς ἦλθε, λέγουσιν
 αὐτῶ οἱ Ἀγγελοι· εἶπε ἡμῖν ἐδικέ μας, ἡ ψυχὴ αὕτη ἐμετανόη-
 σεν εἰς τὰς ἀνομίας αὐτῆς, ἢ σωμαπέθανε τῇ ἀμαρτίᾳ; εἶπε ἡμῖν

πάσαι τῇ ἀλήθειᾳ. Καὶ ὑποκρινόμενος ὁ Ἀγγελος εἶπεν· ἐγὼ ἀνθρώπος ἐκ ἐμῆ, ἢ πνεῦμα ἀνάστατον, ἵνα λέγω τὸ ψεύδος, ὡς περ οἱ πολλοὶ δαίμονες, ἀλλὰ καὶ τῆς δόξης Κυρίου λέγωντας.

Τὴν ὅραν ὅπῃ ἀθροίσαι καὶ ἐπίσει, παρὶν καὶ κινδυνώδης εἰς θάνατον, ἤρξατο δακρύειν ἐνδυμένῳ τὰς ἀμαρτίας αὐτῆς, καὶ ἐξομολογεῖσθαι αὐτῇ τῷ Κυρίῳ, καὶ ἀπλανε τὰς χεῖρας αὐτῆς πυκνῶς πρὸς τὸν ὕψιστον Θεόν, καὶ ἐὰν ἐσυγχώρησεν αὐτῇ ὁ Θεὸς τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῆς, καὶ μᾶλλον ὅτι διώσται. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ φωτεινοὶ Ἀγγελοι, κατεγέλασαν τῷ διαβόλῳ, ἐμπτύσαντες αὐτὸν τῷ ἡθικῷ φουσίματι αὐτοῦ. Καὶ περάσαντες ἐκεῖθεν ἤλθον εἰς τὴν πύλιν τῆς ἐρανῆς, καὶ ἠλθιδραῖον ἢ τεταπεινωμένην ψυχὴν ἐκείνη ἐκ τῆς παγίδος τῆς θηροτροφίας. Μετὰ ταῦτα βλέπει ὁ Ἄγιος καὶ ἰδὲ ἐπὶ ψυχὴν ἀνέφερετο ἐπὶ τὸ αὐτό· ἦτον δὲ φύσει ἀνέγκη καὶ ψυχὴ καὶ σῶματι. Ἐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ φιλάργυρος ἦτον καὶ βλοσυρὸς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῆς, καὶ κατηγόρει αὐτῆς πολλὰ, καὶ ἤλεγχον λέγοντες αὐτῇ κατ' οὐρανὸν καὶ τὰς λόγους τὰς κακὰς, ὅπῃ ἐλάλει ἐν τῇ ζωῇ αὐτῆς, καὶ ὕβριζε τὰς ἀνθρώπους. Οἱ δὲ Ἀγγελοι ἀνέλεγον πρὸς τὰς δαίμονας, λέγοντες δικαιώματα τινὰ σωτηρίας ἔχειν αὐτὸν· τῆτο δὲ ἦτον τὸ δικαίωμα αὐτῆς, ὅτι εἰς ὅλῳ τῇ ζωῇ, ὅταν ἔπαρτε τί κακὸν, παρὲς τοῦ μετενοεῖν καὶ ἀνείδωκεν ἑαυτὸν, πολλάκις δὲ καὶ ἐσέταξε πικρὰς εἰς κατήνυσεν ἰσχυροῦς, καὶ ἐδάκρυεν. Ἰδὼν λοιπὸν καὶ μετὰ τινὰ εἰς τὰς πτωχεύας ταῦτα ἐν τῇ δικαιοσύνῃ ἀείσκοντες οἱ τῷ φωτὶ Ἀγγελοι, ἐδωμάτοντο καὶ ὕβριζον τὰς δαίμονας, ἀντιλογίζοντες αὐτὰς καὶ ἔλεγον, ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει ἐλεῆσαι τὴν ψυχὴν ταύτην. ἔλεγον δὲ πάλιν οἱ δαίμονες ὀργιζόμενοι καὶ ἀντιλέγοντες εἰς αὐτὰς, ὅτι ἐκ νεότητος αὐτῆς ὅσα ἐκ ἔπαρτε αὐτῇ Χριστιανῶ ὄντι, μάλιστα δὲ καὶ ἀνέγκη, ἐπόρνευε μιαινὼν ἑαυτὸν. Ἐ μόνον δὲ τῆτο, ἀλλὰ καὶ ὑπεφάνηεν ἑαυτὸν τῇ σοδομιτικῇ ἀμαρτίᾳ ἐργαζόμενος. τὰς δὲ ὕβρεις καὶ τὰς ὀργὰς αὐτῆς πᾶς βάλητε, ὡς ἐργάσατο, Ἐ μόνον δὲ τῆτο, ἀλλὰ καὶ φόνος κακὸς ἐποίησε· καὶ ἐὰν πέρις τῆτο σωτηρίας, ἐπάρτε καὶ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ πάντας τὰς ἀμαρτανὰς σώσατε χάρισμα, ὅτι ἡμεῖς τὴν κακὴν κοπιᾶζόμενον παρανομίαν. καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὰς οἱ τῷ φωτὶ Ἀγγελοι· προσέχετε ἀδελφοί, ὡς ὅτι ἡμαρτεν ἐκ νεότητος αὐτῆς, ἐν πάντων ὀρεόκη, καὶ ἀπέστη, καὶ ὁ Θεὸς ἐσυγχώρησεν αὐτῇ. Ὅποταν δὲ ἐποίησι τί πονηρὸν, μετρίσει ἐνείκων, καὶ ἀφαιρῇ αὐτό. πολλάκις δὲ καὶ ἐδάκρυε κατὰ

κραδί.

κράντων ἑαυτὸν. ἐποίει δὲ καὶ ἐλεημοσύνην εἰς τὰς πτωχάς. τί λοιπὸν ἀπαντῶσιν ἐν τῇ ἀγγελίᾳ; ἀρέπον εἶναι αὐτὴν ἢ ψυχὴν καὶ τὴν σωτηρίαν, ἢ ὅχι; ὁ γὰρ Θεὸς ἐκεῖνα κρίνει, ὅσα δὲν ἐξομολογηθῶσι. πάντες γὰρ τὸ φανερόν φῶς εἶσι. διότι ὅσα ἐξομολογήσονται οἱ ἄνθρωποι τῷ Θεῷ μὴ δακρύων, ἐν ταπεινώσει πολλῇ μὴ συναγμῶ, καὶ παύσονται τῆς πονηρᾶς πράξεως, ὁ ἐλεήμων Θεός, καὶ λογίζεται αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν. Εἰς ὅσας δὲ ἁμαρτίας συναποδαίη ὁ ἄνθρωπος κρύψας αὐτὰς ὑπὸ Θεῶν, καὶ ἀνθρώπων, ταύτας κρινεῖ ὁ Θεός, καὶ ἐλέγχει καὶ ὀνειδίζει, καὶ τῷ πυλὶ δοκιμάζει εἰς ἀτελεύτητος αἰῶνας. Ταῦτα εἰπόντες οἱ Ἀγγελοι, κατεβόησαν τὸ πνεῦμα τῆς πονηρίας, καὶ διέβησαν σωτηρίας τυχεῖσα ἢ ψυχὴ ἐκείνη, ὡς τὸ δαρεῖν σῶζοντος τὸ πλάσμα αὐτῶν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΑΣ ΨΥΧΗΣ

ΠΟΣΗΝ ΠΑΡΡΗΣΙΑΝ ἔχει Εἰς ΤΟΝ ΘΕΟΝ.

Πάλιν βλέπει κατωτέρα ὁ Μακάριος Νήφων, καὶ ἰδὲ ἑτέρα ψυχὴ ἀνέφερετο, ἢ ὁποία ἦτον πολλὰ ἀλαβῆς καὶ φοβερὴ τὸν Θεόν, ὅτι τὴν ἐλεημοσύνην ἐπὶ ζωῆς, διωκτῶς ἐπολιτόσατο. Εἶχε δὲ καὶ ἀγάπην πολλὴν εἰς τὰς πάντας, ὁμοίως καὶ παρθενίαν καὶ σεμνότητα. ἐθυμῶντο δὲ εἰς αὐτὴν οἱ δράκοντες τοῦ αἵρος, ῥύζοντες τὰς ὀδόντας κατ' αὐτῆς, ἢ δὲ ψυχὴν ῥέμματα τὴν ἀγιότητα αὐτῆς, ἐτέλετο εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ κατερχόμενοι Ἀγγελοι εἰς ἑτέρων ψυχῶν ἀνάβασιν, συναπαντῶντες αὐτῇ κατεφίλυν· καὶ φθάσαντες οἱ Ἀγγελοι εἰς τὴν πύλιν τῆς ἑρανῆς, ἔχοντες τὴν δικαίαν ἐκείνην ψυχὴν, βλέπει ὁ δίκαιος, καὶ ἰδὲ ὑπὸ τὸ εὖ μέρος, καὶ ὑπὸ τὸ ἄλλο ἀναμέσον τῆς ἑρανῆς, σιμῆρον Ἀγγελοι καὶ κατεφίλυν γλυκύτητα τὴν ψυχὴν ἐκείνην. ἦσαν δὲ εἰς τὸ εἶδος αὐτῆς, ὡς ἀγαλλίασις καὶ εὐφροσύνη Θεῶν, ὅλοι χαίροντες καὶ λέγοντες, Δόξα σοι ὁ Θεός, ὅτι ὑπὸ βάθους ἐλυτρώσατο τὴν ψυχὴν ταύτην ἐκ τῆς δεινῆς δράκοντος. Καὶ ὡς κατὰ ἐπήλθον τὴν ψυχὴν εἰς τὴν ἐμφορὴν, προσῆλθον οἱ Ἀγγελοι ἔφερον καὶ κατεφίλυν αὐτῇ· διότι ποιαύτως σωθήσεται ἔχουσιν αἱ Ἄγιοι δυνάμεις εἰς πᾶσαν ψυχὴν σωζομένην.

νῶ. ὅταν δὲ ἔφθασαν εἰς τὸν θρόνον τῆς χάριτος, ἡ ποιαύτη ψυ-
χή ἐδόθη εἰς τὰς χεῖρας τῶ Ὑῖς τῶ Θεῷ. ἐκεῖνος δὲ λαβὼν,
ἐμακάρισεν αὐτὴν πρὸς τὸν Πατέρα αὐτῆς, θείας αὐτῇ εἰς ἄφασιν
προσκλήσιν, καὶ δι' οὗτος ὤξεχύθη εἰς αὐτὴν ἐκ Θεοῦ καὶ Πατρὸς τὸ
Πνεῦμα αὐτῆς τὸ Ἅγιον, καὶ ἐχόρτασεν ὅλην γλυκύτητα ἀθανάτου,
καὶ βασιλείας ἑρᾶν. μὲν πᾶντα δὲ παρεδόθη Μιχαὴλ τῷ ἄρ-
χοντι τῆς δαδμήκης, καὶ τελειώσῃ εἰς αὐτὴν καὶ τῷ τάξι ὅλων
τῶ Ἀγίων ψυχῶν, καὶ ἕως ἐφέρθη εἰς τὴν θείαν κατὰπαυσιν.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΑΛΑΙΠΩΡΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ.

Ὁ δὲ δίκαιος σεκόμμος εἰς τὴν Θεωρίαν, ἰδὲ βλέπει καὶ ἀνεφέρ-
ντο ἑτέρα ψυχὴ μὲ ποικίλῳ παρακλῷ καὶ βολῷ. διότι ἦτον πλῆθος
δαίμονων καὶ ἐσυγχύζοντο, καὶ ὁπαιχεῖσσαν ἔχ' ἵνα ἄρπάξουν τὴν
ταλαίπωρον ἐκείνην ψυχὴν. ἦτον δὲ κληρικῶς, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν
ζωὴν τῆς δεισέμετο ἐν πορνείαις καὶ μοιχείαις, κοίταις καὶ ἀσελ-
γείαις, καὶ φόνος τεχνόδομος· ὅτι περιπατῶν τῷ νύκτε, ἐ-
φόνευσεν πολλὰς, καὶ πέρνωντας τὰ φορέματα αὐτοῦ, πρὶ ἐπώλει, καὶ
ἀγόραζε βροχὰς εἰς ἑαυτὴν καὶ εἰς τὰς χορδύταις αὐτῆς, καὶ αἱ αὖ
νῆρχετο ἡ ψυχὴ αὐτῆς, δὲν ἔφθασεν ἕως τῶ πέτρῃ πελώνει, καὶ
ἀπλώσας τὴν χεῖρα αὐτῆς ὁ δράκων μὲν θάρσας, ἀπέσπασεν αὐ-
τὴν ἐκ τῶ Ἀγίων Ἀγγέλων, καὶ κατέρριξεν εἰς τὴν γλῶσσαν, καὶ λα-
βόντες αὐτὴν οἱ δαίμονες, δέριοντες τὴν, τὴν ἐκατέβασαν εἰς τὴν
ἄβυσσον, καὶ τὴν παρέδωκαν τῷ ἄρχοντι τῶ σκοπῆς, καὶ δι' οὗ
μὲ τὰς ὁμοίας αὐτῆς φθάνοντας ψυχὰς, ἕως εἰς τὴν ἡμέραν τῆς
Ἀναστάσεως.

Ἀναβαίνοντες δὲ οἱ δαίμονες οἱ σκοτεινοί, ἀνεφύσαν καυχώμενοι
πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· ἰδὲ ὅτι καὶ κληρικὸς τῶ Ναζωραίου Ἰησοῦ
νικῶμεν, καὶ ὑποκάτω τῶ ποδῶν ἡμῶν ῥίππμεν; Τότε ἀπεκεί-
θη εὐας ἐξ αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Τί καυχώμεθα πῶς ἀπωλέσαμεν
εὐὰ ταλαίπωρον; καὶ σὰς δείξω ἐγὼ ἱερεῖς καὶ κληρικὸς ἐν ἀρε-
ταῖς ἑξαλάμψαντας, ὅπως εὐδὲ καὶ προσεγγίσει αὐτῶς διώσας. καὶ
ἀπέσαντες ἐκεῖνοι, εἶπον· ὅτι καὶ μὴ εἶχαν τὸ Σημεῖον τῶ Ἰη-
σοῦ εἰς τὰς λόγους, ὅπως τὰς τειγυρίζει ἐμπαροῦν καὶ ὁπίθεν, ἢ
δελεῖς ἰδὲ τὴν διωμίνμας. Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐκεῖνος· Τί ὁ-

τι τὸ ξύλον φοβέμεθα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκαρφάθη ὁ Ἰησοῦς; τῷτο γὰρ ἔστιν ὑποδείξεις, ὅτι παντελῶς ἐξελεύθημεν. καὶ ἀπεκρίθησαν ἑκείνοι λέγοντες· ὅτι οὐ ἔστιν ὁ φόβος τῷ ξύλῳ, ἀλλὰ τῆς φοβερᾶς ἀσραπῆς τῆς ἐκείθεν ἐξερχομένης. λέγει πάλιν τὸ δαιμόνιον· οὐ μόνον ἐκ τῷ ξύλῳ ἐξέρχεται ἡ ἀσραπή καὶ φλέγει, ἀλλ' ὅτι σημειώοντες οἱ Χεῖσιμοι μὴ χεῖλιάς, ἐκ τῆς σημειώσεως ἐκείνης, πῦρ καυσικὸν ἀγαίνει καὶ καίει ἡμᾶς. λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἄλλοι, δοκιμάζοντες αὐτόν· καὶ πᾶτάχα ἑμαδὲς ταῦτα καὶ τὰ λέγεις πρὸς ἐνδοκίμῳ ἡμῶν; ἐκεῖνος δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀνδρῶπες τίς δέσμευται εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν ὀνόματι Νήφων, καὶ εἶναι σκληρὸς πρὸς ἡμᾶς. Τῷτο εἰς τὴν γέφυραν αὐτὴ προσέκρουσα ἐγὼ, καὶ ἕτεροι ὅτ' ἡμᾶς, πειράζοντες αὐτόν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας εἰς γαργαλισμὸς, καὶ εἰς πόσον τὸν ἐξεπυρώσαμεν, ὥς καὶ εἰς μαλακίαν καταρρίξαι αὐτόν, καὶ κατεγράψαμεν τὴν ἀμαρτίαν αὐτοῦ πολλαὶ καυχάμενοι. ἐκεῖνος δὲ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἄρχισεν ὀνειδίζειν αὐτόν, μετανοῶν καὶ κατακραίνων καὶ λέγων· ὦ ποῖόν σῶματι σκώληκοβρώτῳ ὑπακύνω, καὶ ποῖόν τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς, ὅτ' ἔμ' ὑπάγει εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀσβέστον; καὶ τῷτο εἰπὼν, ἐμάνιζεν· ἡμεῖς δὲ ἐγελᾶσαμεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς. αὐτὸς δὲ ὡς πολλὰ πονηρὸς ὢν, καὶ τὰς βόπας ἡμῶν φρονίμως γινώσκων, αἰοίξας τὸ σῶμα αὐτῆς εἶπεν· ἐγὼ γὰρ σὰς δεῖξω διεφθαρμένον δαίμονος· καὶ μὴ τὸν λόγον, ἐσυκώθη, καὶ ὡς ἐγκώρισε πᾶς ἐσεκόμεθεν, οὐδέως ἐσημειώσατο μὲν τὸ χεῖρι τῷ ἐπάνω ἡμῶν τὸν τύπον τῷ ξύλῳ τῷ Ἰησοῦ, καὶ παροῦθ' ὡς φλόγα πυρὸς εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, καὶ κατέκαυσεν ἡμᾶς, καὶ παντελῶς ἐξέχασε· καὶ παροῦθ' ὡς ἐφύγαμεν, ἀνέμεινον ὅσας ὅτ' ἡμᾶς ἐκεῖ, γὰρ ἰδὴ τὴν μέλει ποιεῖσαι, καὶ παροῦθ' ἐκεῖνος συκαθεῖς ἐσπῆλθε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῆς, καὶ βαλλὼν βίβας μετανοίας τῇ Θεῷ, εἶπε· Κύριε ἐγὼ ἀμαρτωλὸς εἰμὶ, ἀνδρῶπες νέος τῇ ἡλικίᾳ, καὶ τὰρα ἔχω τὸν πόλεμον καὶ τὴν πύρρῳσιν τῆς σαρκός· μὴ ἔν' λογισθῇμι τῷτο εἰς ἀμαρτίαν, δέομαί σοι Χεῖς ὁ Θεός μου, ὅτι Κύριος εἶσαι, καὶ ἐξουσίαν ἔχεις λόγων μόνῳ λύειν τὰ πλημμελήματα ἡμῶν. Καὶ τῷτο εἰπὼν αὐτὸς, ἰδὲ Ἀγγέλους ἐλθόντων ἐκ τῶ ἔραν, ἐσεφάνωσεν αὐτὸν διὰ τὴν μετανοήσαν αὐτῆς, ὑπὲρ ὅσον κατέκεινον αὐτὸν καὶ ἀνείδισεν. ἐκεῖνος δὲ μανιώδεις εἰς τὸ κορυμνίσαι, ἄρχισε καὶ ἔδερνε τὸ πρόσωπόν τε μὲν τὸ χεῖρι ὅσον δυνάμιν καὶ αὐτὸ εἶχεν, ὥστε ἀδυνάτωσε καὶ πολλὰ, καὶ μὴ βίας ἀπλώσας τὰς χεῖρας αὐτῆς πρὸς ἔραν ἔλεγεν ὕψος

ἔπος· Οὐ φεικτός πατήρ, ὁ τὸν φοβερὸν υἱὸν ἡγήσας, ὁ πληρῶν
τὰ πάντα τῷ Πνεύματί σου, ἤκουσόν μου τῷ ἀκαθάρτε, καὶ παιδά-
σον τὰ βδελύγματα τὰ εἰς ἐμὲ καυχώμενα. σοὶ ᾧ μόνῳ ἡμαρ-
τον ἐγὼ ὁ ῥυπαρὸς καὶ διεφθαρμένος. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἰδὼ ὁ
Ἀγγέλος Κυρίου ὅπῃ τὸν ἐσφαίνωσιν, ἡρόμηνος εἰς τὸν αἶρα, ἔ-
δωκεν ἡμᾶς, καὶ ῥίψας τί ὥσπερ δίκτυον, ἐσιώμαζεν ἡμᾶς εἰς αὐ-
τὸν καὶ εἰς τὸν αἶρα ἐκβαλὼν ἐκ τῶ δικτύου, ἐδίδεκε ἡμῖν ἕως χι-
λίας ῥάβδους, καὶ ἐβοήθαμεν τὸ, καὶ, μεγάλη τῇ φωνῇ. Καὶ ἑρ-
μηνεύων ἡμᾶς, ἔλεγε· μὴ πορξενεῖτε τοῖς δέλοις τῷ Θεῷ νὰ ἐρρω-
ται ἀπατοῖτες, καὶ πολλὰ βασανίσας ἡμᾶς ὁ ἀπλογητός ἐκεῖνος
Ἀγγέλος, μὲν βίας μᾶς ἀπέλυσεν, καὶ ὅτῳ τότε ὅπως δ' αὖ ἴ-
δω αὐτὸν, ἀφαντος γίνομαι, φοβέμενος ταῖς ῥάβδαις. καὶ εἰπὼν
ταῦτα τὸ δαιμόνιον, ἄρχισαν οἱ ἄλλοι γελᾶν αὐτὰς ὡς παλαιπάρῃ
καὶ ἀθλίῳ, καὶ καὶ πάντα δειλῶ. Εὐερισκόμενος δὲ ὁ δίκαιος Νή-
φων αὐτῷ εἰς Θεωρίαν, ἤκουσε ταῦτα καὶ τῷ πονηρῶν δαιμόνων
λεγομένων καὶ αὐτῶ, καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἐγγέλα αὐτῶς, καὶ πλαίαν
πάντοτε ἔλεγεν· Ὡς τῆς ἀθλιότητος ἡμῶν τῷ ταπεινῶν καὶ ἁμαρτω-
λῶν. πᾶς ἐλευσινῶς μὲν πικρίας τῷ ζῶν ἀπερινώμεν, καὶ μὲν ταῦ-
τα πάντως κείσει, καὶ αἰωνίῳ πυρὶ ἐμβιβαζόμεθα οἱ ἄθλιοι εἰς
αἰῶνας ἀπελυσίτες, ὅπως εἶναι ἔρεπον νὰ βιαζώμεσθαι εἰς τὸ ἀγα-
θὸν καὶ τῷ σωτηρίᾳ μας, νὰ ἀπερῶμεν τὸν Θεόν, καὶ νὰ μὴ
καταβαίνωμεν πρὸς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τῷ πονηρῶν ἡμῶν πράξεις.
καὶ μετὰ ταῦτα, ἐπαράγγειλεν ὁλονῶν, λέγων· Βλέπετε τέκνα
τὰ μὴ κείνειν τινα, καὶ μάλιστα ἐάν τις δῶλος Θεῷ δίκαιος. φυ-
λάξατε τὰ λόγους καὶ ἀκαταλῶ ἐκ τῆς ἁμαρτίας ταύτης, καὶ πο-
σέχεσθε, ἵνα ἐκ τῆς προσοχῆς ἡμῶν, διηρηθῶμεν εὐφραίνει εἰς
μετανοίαν. πόσοι γάρ εἰσι δέλοι τῷ Θεῷ, καὶ ἐδεῖς γινώσκει αὐτῶς,
καὶ τὸ ποτὶ μὴ νὰ κείνωμεν, ἔτε ἐκεῖνον ὅπως καταλατῇ ἄλλον νὰ
προσέχωμεν, ἢ καὶ δικαίος, ἢ κατ' ἄλλαν τινὸς ἀνομίαν λαλῆντος.
γέγραπται ᾧ, μὴ κείνετε, καὶ ἐ μὴ κείνητε, μὴδὲ ἐξεδενήσητε.
ὁ ἐπὶ θρόνῳ καθήμενος, τὸν καὶ ἐκδόμεν σοὶ μὴ καταφράνει. καὶ
γινώσκεις ᾧ, μήποτε ἐν αὐτῷ εἴσι τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ἡ δόξα αὐ-
τοῦ, καὶ ἑρμηνεύει ἀγνώστους πολεμῶν τῷ Θεῷ.

Ἐν μιᾷ τῷ ἡμερῶν, ἀπῆλθαν ἐν τῷ σεβασμῷ Ναὺ τῷ Ἀ-
γίῳ Νικολάῳ, καὶ ὡς ἐφθάσαμεν ἐκεῖ, ἤρξατο ὁ δίκαιος μικρὸν
πρὸς Κύριον, ἐξομολογούμενος αὐτῷ ἐν γνώσει καὶ διακρίσει πολλῇ.
ὅταν γὰρ ἐποίησεν προσόχῳ, καὶ δὲν ἐβλεπε τὸν Χριστὸν ὀφθαλ-

μο-

μωφανώς, δὲν ἐλογίζετο ὅτι ἐπροσδύχθη, ἀλλ' ὅτι εἰς μάτῳ ἐ-
 κοπίασεν. Ὅτε δὲ λοιπὸν ἄρχισεν ὁ ἱερός τῆς θείας λειτουργίας,
 εἶδεν ὁ δίκαιος ὅτι πῦρ κατήλθεν ἐκ τῆς ἑρμιᾶς, καὶ ἐσκέ-
 πασε τὸν ἱερέα, καὶ ὅλον τὸ θυσιαστήριον. ὁ δὲ ἱερός εὐδὲν ἔβλε-
 πεν· ὡς δὲ ἄρχισεν τὴν τεσσαγίαν, καὶ οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς, ἰδὲ κα-
 τήλθεν Ἀγγελοὶ τέσσαρες, συμφάλλοντες αὐτοῖς, ὅτε δὲ ἀνεγινώ-
 σκετο ὁ Ἀπόστολος, ἦλθεν ὁ Μακάριος Παῦλος, καὶ ἐμέγα τὴν
 ἀναγινωσκόμενα· καὶ ὡς ἄρχισεν ὁ ἱερός τὸ Εὐαγγέλιον, ἕκα-
 στος λόγος ὅπως ἐξήρχετο ἐκ τῆς σόματος αὐτῆς, ὡς περ λαμπάδα
 πυρὸς ἀνέρχετο εἰς τὸν ἑρμιόν· καὶ τῆς πασιν ὡς εἶπεν, εὐγνωστα
 καθεύδων τὰ λεγόμενα. Μὰ δὲ ταῦτα ὅτε τὰ Ἄγια ἐμελλεν ὁ ἱε-
 ρός εἰς τὴν μεγάλῃ εἰσοδοῦ ὑπεραῖ, ἕξαφνα βλέπει ὁ δίκαιος
 καὶ ἰδὲ ὑπώχθησαν οἱ ἑρμιοὶ ᾠδαδόξως, καὶ ἦλθε πολλὴ καὶ ἀμέ-
 τρητος δυνάμει, διότι κατέβαινον Ἀγγελοὶ, ὕμνον καὶ αἶνον φάλλον-
 τες τῷ αἰνῷ καὶ Χερυβὶ τῷ Υἱῷ τῷ Θεῷ. ὡς ἔν ταῦτα ἐγένετο,
 ἰδὲ παιδίον καθαρὸν καὶ γλυκὺ εἰς τὸ εἶδος, καὶ αὐτὸ ἐφέρετο ἐν
 μέσῳ τῶν Ἀγγέλων, ἀπλωμένον εἰς τὰς παλάμας αὐτῶν, καὶ ὕπο-
 πεθεῖς ἀπ' αὐτῶν, ἐτέθη εἰς τὸν δίσκον ὅπως ἦσαν τὰ δῶρα, βλέ-
 ποντες τὴν δικαίαν· καὶ ὡς ἐτέθη τὸ καθαρὸν ἐκείνου παιδίον, ἐκύκλω-
 σαν αὐτὸ πλῆθος λαλοφόνων, καὶ αὐτοὶ οἱ εὐμορφοὶ ἐν αὐτῇ κα-
 τελαμνωμένοι. Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ ἱερός τῇ ἑρμιᾷ τὸν δίσκον μετὰ
 τὸ παιδίον καὶ τὸ ποτήριον, τὴν ὑπεραῖασι τὴν πρῶτην Ἄγια, ἐπῆραν
 αὐτὸν σὺν τοῖς δάροις, καὶ τὴν παιδίαν ἐκείνην ἀνακειμένην, τέθηκε τῇ
 ἐαυτῇ κεφαλῇ. Καὶ ὡς προήρχετο ὁ ἱερός τὴν δέησιν προσφέρειν
 τῷ Θεῷ, καὶ τῶν ὄντων ἐκεῖ φαλλόντων, ἔβλεπεν ὁ Ὁσῖος ὅτι ἀν-
 λεθῶσαν οἱ Ἀγγελοὶ γύροθεν τῆς κορυφῆς τῆς ἱερείας, δύο τῶν
 Χερυβὶμ, καὶ δύο τῶν Σεραφὶμ, καὶ ἐπῆλθον ἐμπροσθεν τῆς ἱε-
 ρείας, μὲν ἐτέρων πολλῶν Ἀγγέλων ἀρρήτως χαϊρόμενοι. Ὅτε δὲ
 ἔφθασεν ὁ ἱερός εἰς τὴν Ἄγιαν ἑστέλλαν, καὶ ἔθηκε τὴν Ἄγια,
 τότε κατεσκέπασαν καὶ οἱ Ἄγιοι Ἀγγελοὶ μετὰ τὰς πτέρυγας αὐ-
 τῶν, τὴν Ἄγιαν ἑστέλλαν. τὴν δύο τῶν Χερυβὶμ παρῆλθον
 ἐκ δεξιῶν τῆς ἱερείας. ὁμοίως καὶ τὰ δύο τῶν Σεραφὶμ ἐξ ἀριστερῶν
 αὐτῆς. Ὅ δὲ ἱερός καὶ ἔβλεπε ταῦτα. ὅτε δὲ εἶπον τὸ Ἄγιον
 Σύμβολον, καὶ ἄρχισεν ὁ ἱερός καὶ εὐλογῇ τὴν Ἄγια εὐχαρίστησιν, καὶ κα-
 λέγη, μεταβαλὼν τῇ πνέματίσιν τῇ Ἀγίᾳ. Ἀμὲν· βλέπει
 ὁ δίκαιος ὅτι εὐχὰς ἐκ τῶν Ἀγγέλων, λαβὼν μάχαιραν, ἐσφαξε
 τὸ παιδίον, καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκκένωσεν εἰς τὸ Ἄγιον ποτήριον· τὸ
 δὲ

δὲ ἄχραντον σῶμα μελίσας μουσικῶς, προσέειπεν αὐτῇ τῇ δάραν
 ἐν τῇ Ἀγίῳ Δίσκῳ. καὶ τότε ποιήσας ὁ Ἀγγελος, πάλιν ἔειπεν
 εἰς τὴν ταύτην αὐτῇ δὲ λαβέμενος. Ὅτε δὲ ἔφθασε καὶ ὑφώσθη τῇ
 Ἀγία, προσφωνῶν ὁ ἱερεὺς, τὰ Ἀγία τοῖς Ἀγίοις, καὶ οἱ ἄν-
 σεκάρητοι εἶπον· εἰς Ἀγιος, εἰς Κύριος, Γησὺς Χριστὸς εἰς δό-
 ξαν Θεοῦ Πατρὸς. Ἀμὴν. εἰς τῇ ἐκεῖ λέγει τῷ Ὁσίῳ· δέομαί
 σε Πάτερ, τί εἶπεν ὁ ἱερεὺς, τὰ Ἀγία τοῖς Ἀγίοις; λέγει αὐ-
 τῇ ὁ Δίκαιος· προσφωνεῖ ἡμᾶς τέκνον, καὶ λέγει· εἰς εἶναι Ἀ-
 γιος, ὡς προσέειπεν εἰς τὰ ἄχραντα μέλη τῇ Χριστῷ. λέγει αὐτῇ
 πάλιν. καὶ τί ὅστις ἀγιοσιώη Πάτερ; (ἦτον γὰρ ἄγροικος.) καὶ
 λέγει αὐτῇ ὁ Μακάριος· εἰς εἶσαι, τέκνον, πόρεος, φοβήθητε
 μεταλαβεῖν τῇ ποιέπων μουσικῶν. εἰς ἔχης μὲ τινα ἔχθραν, μὴ
 προσεγγίσης. εἰς εἶσαι ἀναγέλας, ἢ κατακρίνης τὸν γεῖτον σου,
 μὴ προσφαύσης εἰς τὰ μέλη τῇ Χριστῷ. εἰς εἶσαι ἐνάρετος, ἐλ-
 θε, εἰ δὲ, ἔχῃ. μὴ ἐγγίσης. καὶ τότε εἰπὼν ὁ Ὁσίος τῇ ἀρχαί-
 κῃ, ἐσιώπησεν, ὅτι τότε εἶπεν ὁ ἱερεὺς, τὸ, προσέλθαιτε. διότι
 πατρὶς ὁ Δίκαιος τὸς μεταλαμβάνοντας τῇ θείῳ μουσικῶν, καὶ
 τινῶν τὰ πρόσωπα ἐμαυρίζων, ὡς Αἰθιοπῶν θρόνον· τινῶν δὲ
 ἐλαμπον ὡς ὁ ἥλιος, ὡς ἀνὰ μετελάμβανον τῇ θείῳ καὶ ἀχράντων
 μουσικῶν· καὶ τότε βλέπων, ἐφόμαζε, σείων καὶ τὴν αὐτῇ κεφα-
 λῇ. ἔειπεν δὲ καὶ Ἀγγελοι ἀοράτως βλέποντες τὸς μεταλαμβά-
 νοντας· καὶ ὅτε ἤρχετο τις τῇ δυνάμει καὶ μεταλάβῃ, ἐσκέπαζον
 οἱ Ἀγγελοι τὸ πρόσωπον αὐτῇ μὲ ἄσπρον πανίον, καὶ σέφνον
 ἔβανον ὅτι τὴν κεφαλὴν αὐτῇ, καὶ ἕως ἐπὶ ἡμῶν. ὅτε δὲ προσήγ-
 γίζεν ἀμαρτωλός, ἀπεσφύροντο αὐτὸν οἱ Ἀγγελοι τῇ Θεῷ. τὸ δὲ
 ἄχραντον σῶμα καὶ αἷμα τῇ Χριστῷ ἤρπάζετο ἀοράτως, καὶ τῇ ἐ-
 δίδετο ἐν ὁπῇ, καὶ ἀπῆρχετο μαυρισμῶς. Τῶν οὕτως ἡμο-
 μένων, ὡς ἐμετάλαβαν ὅλοι, ὡς καθὼς ἔαρεπε τοῦ καθενός,
 καὶ τῇ ἱερέως ἀπάραντος τὰ θεία δῶρα ἐκ τῆς θείας ἑαυτῆς,
 ἔφερον αὐτὰ εἰς τὴν πρώτην ταύτην, ὑπεριεστάντων αὐτῇ καὶ τῇ
 Ἀγίων Ἀγγέλων, ὅτε δὲ ἀπετέθονσαν τὰ Ἀγία ὡς σιώνιδες
 τοῖς ἱερεῦσιν ἐδίειν τὰ θεία δῶρα, πλειοθίσης τῆς λειτουργίας,
 τότε εὐρέθη τὸ παιδίον σωστὸν εἰς τὰς ἀπλωμίας παλάμας τῇ
 Ἀγίων Ἀγγέλων· καὶ παρὰ τοῦ ἀνοιχθεῖσα ἡ γῆνη τῆς Εὐ-
 κλησίας κατὰ τὸν τρόπον ὅπως κατήλθεν ἐκ τῆς ἐρανῆς, τὸ αὐτὸ
 πάλιν ἀνῆλθε, συμπαρόντων καὶ αἰνάντων τῇ Ἀγίων Ἀγγέ-
 λων ἐν δόξῃ πολλῇ. Ταῦτά μοι ἀδελφοί καὶ τὴν ὁδὸν λελά-

S. Marci Aegyptii Homilia.

T

ληκον

ληκεν ὁ Μακάριος Νήφων, πᾶ ὅποια μυτήριμ εἶδεν ἐν τῇ Ναῶ
τῇ Θεῷ.

Ἡρώπησε τὶς ἀδελφὸς τὸν Ἀγγιον Νήφωνα, λέγων· τάχα ἕως
τώρα ἐπλήθυναν οἱ Ἀγγιοι ἐν ὅλῳ τῇ Κόσμῳ, καὶ εἰς τὸ τέλος
νὰ εἶναι τοῖτοι; καὶ εἶπεν ὁ Ἀγγιος· τέκνον, ἕως τῆς συντελείας
τῷ αἰῶνος, ἐκ ἐκλείψει Προφήτης Κυεῖω τῇ Θεῷ. ὡσαύτως ἐδὲ
τῷ σατανᾷ ὑπηρετής. Πλὴν εἰς τὰς ὑστερας κυρίας ὅσοι ἐν ἀλη-
θείᾳ δειλόσῳσι τῇ Χειρῷ, καὶ νὰ κρύβονται ὑπὸ τῇ ἀνθρώπων,
εὐὸ καὶ σημεία καὶ τέρατα νὰ μὴ κάμνουν ὡσαύτῳ, ἀλλὰ πρακ-
τικῇ ὁδῷ, νὰ περπατῶν μετὰ ταπεινώσεως, καὶ μεγαλήτεροι ὅπο
τὰς σημειοφόρας θέλουν ἀρετῇ ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῇ Θεῷ· διότι τό-
τε δὲν θέλουν ἰδῆ τινὰ νὰ ποιῇ σημεία, ἵνα ἐκ τῆς ποιότητος
ὑποθέσεως ἀναζωπυρέμῃ οἱ ἄνθρωποι, μὲ δυνατὴν προθυμίαν
νὰ εἰσέλθουν εἰς ἀγῶνα, διότι θέλουν εἶδε ἐκεῖνοι, ὅτι νὰ ἐξ-
κρατῶν τὰς ἀρχιερατικὰς θρόνους εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, ἀδόκιμοι
παντελῶς, νὰ μὴ γινώσκουν ἕτε μίαν ὁπιστήμιαν τῆς ἀρετῆς. Οἱ
δὲ προσρέχοντες τῇ Μοναχῶν, ὡσαύτως νὰ εἶναι, ὅτι θέλουν ἐ-
ξεπέσει ὑπὸ τῆς γαστριμαργίας ὅλοι, ὁμοίως καὶ ὑπὸ τῆς κενοδο-
ξίας, καὶ νὰ εἶναι περὶ τὸ σκαῦδαλον τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐ-
χὲ ὑπορεαμμός. Ὡς τὸ περὶ τὸ σκαῦδαλον ἀμεληθήσεται ἡ ἀρετή. φι-
λαργυρία ὅν τότε βασιλεύσει, καὶ καὶ τοῖς Μοναχοῖς, ὅτι νὰ
χαίρωνται πῶς ἔχουν χρήματα πολλὰ· οὐκ οὐκ ἔχουνται ἔτοι
Κυεῖω τῇ Θεῷ, καὶ δὲν θέλουν ἰδῆ ἀπόσωπον Θεῷ ζῶντος, ὅτι
Μοναχός, ἢ λαϊκός ὅτι δίδει εἰς πόκον τὸ χρυσίον αὐτῷ, βυθῶ
ταρτέρῳ καταποντιθήσονται. ὅτι δὲν προαιρῶνται καρποφορῆσαι
αὐτὰ Κυεῖω τῇ Θεῷ ὅτι τῆς τῇ πονήτων ἐλεημοσύνης. Ὡς τὸ
πέκτον ὡς προεἰπόν σοι, ὑπὸ τῆς ἀγνωσίας κρατέμῃ, οἱ περὶ
σώτεροι χαωθήσονται, καὶ σιμῶνται εἰς τὸ πλάτος τῆς πλατείας
ὁδοῦ.

Καὶ πάλιν ἠρώπησεν ὁ ἀδελφὸς τὸν Ἀγγιον, λέγων· εἶπέ μοι
Πάτερ, πῶς τινὲς καταμαραίνωσι τὰ σώματα αὐτῶν ὑπὸ τῆς ἐγ-
κρατείας, καὶ τὰ πάθη βασιλεύει ἐπ' αὐτοῖς, πρῶτον ἡ ὀργή,
καὶ ἡ ἔχθρα, ἔπειτα ἡ μνησικακία, καὶ ὁ φθόνος, καὶ τὸ χερρό-
τερον πάντων ἡ ἀσπλαχνία, καὶ ἡ σκληρότης καὶ εἶναι τινὲς ἐνά-
ρτοι καὶ ἐδίδωσι, καὶ οἶνον πίνουσι, καὶ ἐδὲν διεύσκειται ἁμαρτία
ἐν αὐτοῖς; τάχα τί ὅτι τῷτο; Οἱ δὲ Ὁσῖος εἶπεν· ὡς νομίζω
τέκνον, ὅτι οἱ πολλὰ νηστεύοντες, καὶ μηδὲν διορθέμενοι, ἐκ τῆ εὐ-
μηνίας

ματος αὐτῶν παιδίζονται. ὅς τις ᾗ ἐφυλάσσει τὸ σῶμα αὐτῷ θά-
 παντος, ἐὰν καὶ ὅλον τὸν χρόνον νηδεύῃ, ἐδὲν ὠφελεῖται* ὅτι ὁ-
 ταν ὁ διάβολος κινήσῃ σε εἰς ὀργὴν, σὺ μὴ λαλήσῃς, καὶ ἐνέκη-
 σις τῷ πάθῃ. πάλιν ἐὰν φέρῃ σε εἰς φθόρον ὁ ἐχθρὸς, σὺ μὴ
 καταλαλήσῃς, καὶ ἐνέκησας τὸν πονηρὸν* ὅτι ὁ καρπὸς τῷ φθό-
 ρῳ, ἡ καταλαλία ἐστὶ. ἐὰν πυρώσῃ σε ὁ ἐπίβουλος τῆς Χειρῶν
 εἰς πορνείαν, μὴ ἀνοίξῃς τὸ σῶμα σε εἰς γυναικὸς ὀμιλίαν. μη-
 δὲ νὰ φάγῃς καὶ νὰ πίνῃς πολὺ, καὶ ἐνέκησας αὐτῷ. λαβὼν δὲ
 καὶ μικρὸν ξυλάριον κρέσσον σαυτὸν, καὶ ὁ πόσις διάχρηι τὸν πόλε-
 μον. συμφέρει σοι ᾗ ἵνα εὖ τῷ μελῶν σε ἀπολέσῃς, καὶ μὴ ὅλον
 σε τὸ σῶμα βαλθῇ εἰς τὴν γέννην τῷ πυρὸς. ἐὰν σε ὑβρίσῃ τι-
 νὰς, ἢ ἄλλο τί κακὸν ποιήσῃ σε, ἐνδυμήσῃ, ὅτι καὶ ὁ Χειρὸς
 ὁ Υἱὸς τῷ Θεῷ ἐνεπτεύθη, καὶ καλὰ μὲν τὴν κεφαλὴν ἐδάφη, καὶ
 ἐνεπαιχθη ὑπὸ ἁμαρτωλῶν ἀνθρώπων, καὶ τότε λόγιζε σαυτὸν
 ἀνάξιον καὶ τῷ ζῆν, καὶ ἐκείνον τὸν ὑβρίζοντά σε πάειδε. ἐὰν
 σοῦ ζητήσῃ πτωχὸς τί τῷ τῷ Κόσμῳ φθαρτῷ εἰς χρείαν τοῦ σώ-
 ματος αὐτοῦ, μὴ λυπηθῇς νὰ τοῦ δώσῃς, ἵνα μὴ σερνηθῇς
 τῷ ἀθανάτων καὶ αἰωνίων ἀγαθῶν, ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ
 ἃς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη. Ἐὰν σε εἰς
 κκοδοξίαν φέρῃ ὁ δόλιος, ἢ εἰς τύπον καὶ ἀλαζονείαν, βλέπον εἰς
 τὰς ἀρχαίας ἡγεῖας, καὶ εἶδε πόσις ἦτον τοῖς, καὶ ἔλαβον κἀνέρεα
 ἀγαθῶν ποτε; πάντες γὰρ τὸν Θεὸν ἔχον ἐχθρὸν οἱ τοῖς, καὶ
 κατετρέβησαν ὑπ' αὐτῷ. Κύριος ᾗ λέγει, τοῖς ὑπερηφάνοις ἀντι-
 τίσσεται, τοῖς δὲ ταπεινοῖς δίδωσι χάριν. Καὶ πάλιν λέγει* λαὸς
 με, ἐκεῖνοι ὅπως σᾶς μακαρίζων, σᾶς πλυνῶσι, καὶ τὴν σφάταιν
 τῷ ποδῶν σᾶς ἐκτιπράσσῃσι. ταῦτα λέγει τῇ ψυχῇ σου πάντοτε, καὶ
 θέλεις ἀείσκῃσαι ταπεινωμένος. Ἐὰν σε φέρῃ εἰς ὀρεξιν πολυτε-
 λείας φαγητῷ τὸ χεῖρον θηρίον, ὑπάγε ἐκεῖ ὅπως ποιεῖς τὴν
 χρείαν καὶ μάθε τὴν δυσωδίαν αὐτῷ. περὶ δὲ τῷ ἐναρέτων, ὅπως
 βῶγαν, καὶ πίνων οἶνον, ἀρόσεχε τέκνον, ὅτι ἐκείνος ὅπως εἶδες εἰς
 τὸτο, σφρατίζεται εἶσιν ἀνδρειωμένοι, καταπατήσαντες τὴν πᾶσιν τῆς
 ἁμαρτίας, καὶ τώρα εἶναι Κύριοι καὶ ὀξοσιασταί, λαβόντες τὰ χα-
 είσματα τῆς ἀπαθείας ἐκ Θεοῦ. καὶ μὴ, ἀμαρτῆς εἶναι τὰ χα-
 είσματα τῷ Θεῷ, καὶ οἱ ταῦτα ἔχοντες κἀν τε βῶγῃσι, κἀν τε οἶ-
 νον πίνῃσιν, εἰς ἀπάθειαν πάντοτε ἀείσκονται. διότι πρότερον
 ἐγκρατέστησαν, καὶ ἀγωνισάμενοι ἐπέτυχον τῷ σκοπῷ ὅπως ἐζητή-
 σουν. ἐκτοτε δὲ ἐνδυσάμενοι τὴν πανοπλίαν τῷ Θεῷ, καὶ ἐδὲς ἔ-
 T 2 και

σαι ὁ καταδυναστεύων αὐτοῦ, ἐν χειρὶ Θεοῦ εἰσὶν οἱ ποταμοί, καὶ
 δεξιὰς πιάνει δεινὸν πνεῦμα καὶ τὰς καταρρίβει. ἡ γὰρ νηυσὶς
 μέγα ἄρμα ἐστὶ τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ τῆς ἀδελείπτου
 προσοχῆς, καὶ τῆς ἡσυχίας, καὶ τῆς σιωπῆς. ὅλα δὲ ταῦτα χρειά-
 ζονται μελέτῃ τῆς θείας γραφῆς. λέγει γὰρ, εἰ μὴ ὅτι ὁ νό-
 μος σου μελέτη μου ἐστὶ, τότε αὐτὸν ἀπωλόμην ἐν τῇ ταπεινώσει μου. ἡ-
 γων λέγει ὁ Προφήτης, μᾶλλον δὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον λαλεῖ
 διὰ τῆς Προφητείας εἰς πάντας, λέγων· ἐὰν δὲ ἡδέλαμεν αἰψήσῃ πᾶς
 εἰς τὸν Ἅγιον νόμον σου γεγραμμένα δόγματα ἐλπίς τῆς φιλάνθρω-
 πίας καὶ ἀσπλαγχνίας σου Κύριε, τότε ὅταν σὺ ἐπαιτῇς, ἡδέλα
 ὑπολεῶν παντελῶς. διὰ τὸ λοιπὸν καλὸν ἡ μελέτη τῆς θείας
 γραφῆς· ὅτι τὰς μὲν δικαίους στερεώνει εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, τὰς
 δὲ ἁμαρτωλὰς ἐπιστρέφει ἐκ τῆς πονηρίας οὗσα τῆς ἀγαθῆς πορείας.
 ὅμως ὕπαγε καὶ σὺ ἀδελφε ἐλάβε τὰ τῆς ἀπαθείας χαρίσματα διὰ
 τῆς ἐγκρατείας, καὶ τότε θέλεις δυνατῶν καὶ ξαύτης, καὶ καὶ πίνης,
 καὶ καὶ δεικνύσαι ἔξω τῆς παθῶν· ὅτι καὶ οἱ τῶν ποιούντες, πολ-
 λάκις ἔμποδον τῆς ἀνθρώπων τῶν ποιοῦν, ἀλλὰ καὶ μόνον πᾶ-
 λιν ἡσυχάζοντες, ἐγκρατεύονται, καὶ ἀναπληρῶνται εἰς τὸ αὐτοῦ
 κελδίον ἐκείνου, ὡς περὶ διέλειπον ἔμποδον τῆς ἀνθρώπων. Λέγει
 αὐτῷ πάλιν ὁ ἀδελφός· θαυμάζω ἐγὼ ὅτι σοὶ Κύριε ὅτι δὲ
 ἐπαίρεσαι ὑπὸ πολλῶν τιμώμενος, καὶ ὡς πᾶσι ἐπαινέμενος.
 λέγει αὐτῷ ὁ δίκαιος· τέκνον, γινώσκεις διὰ τὸ δὲ ἐπαίρομαι;
 καὶ ὁ ἀδελφός εἶπεν, οὐχί· ὅτι ἐὰν ἐγίνωσκον, οὐκ ἠρώπων
 τὴν σὴν ἀγιοσύνην. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ὅσιος· ὅτι καθ' ἡμέραν
 δύο καὶ ἑξὶς φορὰς φέρω ἔμποδόν μου τὰς ἁμαρτίας μου, ὡς ἀ-
 θύως ἐργασάμην, καὶ κατανοῶν αὐτάς, ὁδωῶμαι τῇ ψυχῇ πολ-
 λά· ὅτι ἐ γινώσκω ἑαυτῷ, ὅτι ἐποίησα ποτὲ τὴν καὶ ἀρέσῃ τῷ
 Θεῷ, καὶ διὰ τὸ ἐκ ἐπαίρομαι. εἰδὲ ἀνέσωσιν ἐπαινον αἱ ἀκοαί
 μου ἐγκομιζάντός με τινός, οἰκτιρίζω τὴν λόγος μου, καὶ τὸν ἐπαινον
 ὅπως μὲ κάρην· ὅτι σὺ τέκνον ἐπαινέσεις με μίαν, ἢ δεύτερον πλὴν
 ἐβδομάδα, ἐγὼ δὲ διὰ παντός ἐν πάσαις μου ταῖς ἡμέραις χυδιάζω
 ἑμαυτὸν καὶ ὑβρίζω, καὶ ἔχω τὴν λόγος μου ὡς περ σκύλον φοβισμέ-
 νον, καὶ γεμάτον σκώληκας, καὶ δυσωδίαν ἐν λαβῇ προσκειμένον.

Τέλος καὶ τῆς Θεῆς Δόξης.

Π Ι Ν Α Ξ
Τ Ω Ν Ο Μ Ι Λ Ι Ω Ν
Τ Ο Υ
Α Γ Ι Ο Υ Μ Α Κ Α Ρ Ι Ο Υ.

- Α'ληγορικὴ Παράφρασις τῆς παρὰ τοῦ Γεζεκιήλ τοῦ Προφήτη γεγραμμένης ὁπτασίας. Ο'μιλία Πρώτη. 1
- Περὶ τῆς βασιλείας τῆ σκοτίας, τιτῆσι τῆς ἁμαρτίας· καὶ ὅτι μόνος ὁ Θεὸς δυνάται αἶρειν ἀφ' ἡμῶν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ ῥύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας τῆ ἀρχοντος τῆς ποινῆς. Ο'μιλία δέυτερα. 10
- Ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἐν εὐλικρινείᾳ, ἐν ἀκεραιότητι, ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰρήνῃ μετ' ἀλλήλων συνδιάγουσιν, καὶ ἐν τοῖς ἔσω λογισμοῖς ἀγῶνα καὶ πόλεμον ποιεῖν ὀφείλουσιν. Ο'μιλία τρίτη. 14
- Τὸν δρόμον τῆ σαδὶς τῆ κόσμου τίς προσεχόντως καὶ ἀκραιβῶς διέρχεσθαι δεῖ τῶς Χριστιανῶς, ἵνα ἐπαίνων ὑψανίων παρὰ Θεῷ καὶ Ἀγγέλων τύχῃσι. Ο'μιλία τέταρτη. 17
- Πολλὴ διάσασις μεταξὺ τοῦ Χριστιανῶν, καὶ τοῦ ἀνθρώπου τῆ κόσμου τίς. Οἱ μὲν γὰρ πνεῦμα τῆ κόσμου ἔχοντες, τῇ καρδίᾳ καὶ τῇ νῷ ἐν τοῖς γήϊνοις δεσμοῖς δέδονται. οἱ δὲ τὴν ἀγάπην τῆ ὑπερανίας πατρὸς ἐπιποθεῖσιν, αὐτὸν μόνον ἀπὸ ὀφθαλμῶν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ ἔχοντες. Ο'μιλία πέμπτη. 31
- Οἱ βυλόμενοι Θεῷ διαρεσῆσται, τὰς δούλας ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ, καὶ ἡμερόπῃ, καὶ σοφίᾳ ποιεῖσθαι ὀφείλουσιν, ἵνα μὴ κραυγαῖς κακημενοὶ εἰς πάντας σκανδαλίζωνται. συνέχει δὲ ἡ Ο'μιλία ζητήσεις δύο, εἰ οἱ θρόνοι, καὶ οἱ σέφανοι κτίσματά εἰσιν, καὶ περὶ τοῦ δώδεκα θρόνων τῆ Γεραήλ. Ο'μιλία ἕκτη. 38
- Περὶ τῆς χρηστότητος τῆ Χρυσῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Συνέχει καὶ ἡ Ο'μιλία ζητήσεις καὶ ὑποκρίσεις τινὰς σχεδὸν ἀτόπας, ἢ ματαίας. Ο'μιλία ἑβδόμη. 42
- Περὶ τοῦ συμβαινόντων τοῖς Χριστιανοῖς μεταξὺ τῆ δούλας ποιεῖσθαι, καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς τελειότητος, δηλαδὴ εἰ εἰς τὸ

S. Macarii Aegyptii Homiliae.

T 3

μέ-

μίσον τὸ τέλειον ἔρχεται δύνανται οἱ Χειριανοί. Οὐμιλία Οἷδοι.

Τὰς ἐπαγγελίας καὶ ποροφειάς τῆ Θεῶ δὲ παμποικίλης δοκιμασίας καὶ πειράσεως ἀπληρῶσαι, καὶ μόνῳ τῷ Θεῷ ποροκαπερῆντας λυβῆσαι ὑμᾶς ὑπὸ τῆς τῆς πονηρῆς πειράσεως. Οὐμιλία ἐνάτη.

Ταπεινοφροσύνη καὶ ποροθυμία δασάζεται, καὶ αὐξεται τὰ δῶρα τῆς θείας χάριτος· ἐπάρσει δὲ, καὶ ραθυμία ἀπολλυται. Οὐμιλία δεκάτη.

Τὴν δυνάμιν τῆς Ἀγίας Πνεύματος ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἀνθρώπου εἶναι ὡς πῦρ· καὶ τίνων χηρῶμεν πρὸς τὸ διακρίνειν τὰς λογισμὰς ἐν τῇ καρδίᾳ βρύνοντας. Καὶ πρὸς τῆς νεκρῆς ὁφείας εἰς τὸ ἀκρότατον τῆς ζούσης παρὰ Μωσέως ποροσπηγμένῃ, ὅς τύπος ἐγγύετο τῇ Χειρῇ. Σωλεῖται ἡ Οὐμιλία καὶ διαλογισμὰς δύο. ἕτερον μὲν Χειρὲ μὲν τῆς πονηρῆς σατανᾶ· ἄλλοτερον δὲ τῆς ἀμαρτωλῶν μὲν τῆς αὐτῆς. Οὐμιλία ια΄.

Περὶ τῆς σάσεως τῆς Ἀδὰμ πρὸς τῆς παραβλῦναι αὐτὸν τὴν ἐντολὴν τῆς Θεῶ. καὶ μὲν τὸ αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ τὴν ἰδίαν εἰκόνα καὶ τὴν ἐπιφάνειαν. Σωλεῖται καὶ ἡ Οὐμιλία ζητήσεως τινὰς πάντῃ ὠφελίμῃς. Οὐμιλία ιβ΄.

Ὁν καρπὸν ἀπαίτησεν Θεὸς παρὰ τῆς Χειριανῶν. Οὐμιλία ιγ΄.

Οἱ τὰς λογισμὰς, καὶ τὸν νῦν τῷ Θεῷ ἐπιδίδοντες, τὴν ἐπὶ ἐλπίδι τῆς φωτισθῆναι τὰς ὁφθαλμοὺς τῆς καρδίας ποιεῖσι, καὶ ὁ Θεὸς ποιῆται ἐν ἀγιότητι καὶ καθαρότητι μεγίστη μυστηρίων ἀξιοῖ, καὶ μεταδίδωσιν αὐτοῖς ἐκ τῆς χάριτος αὐτῆς. καὶ τί ἀγαθῶν ἐπερανίων τυχεῖν βεβούληται ποιεῖν ὁφείλωμεν. Λοιπὸν οἱ Ἀπόστολοι, καὶ οἱ Προφῆται ἀφομοιοῦνται τοῖς ἀκτίσιν ἡλίου δὲ θειοῦς ἐκτελεσμένους. Διδάσκει καὶ ἡ Οὐμιλία, τίς ἡ γῆ τῆς Σατανᾶ, καὶ τίς τῆς Ἀγγέλων, καὶ ὅτι ἀμφοτέρω ἀφιλάφους, καὶ ἀόρατος. Οὐμιλία ιδ΄.

Διδάσκει αὐτὴ ἡ οὐμιλία διὰ πολλῶν, πῶς τὴν ψυχὴν ἐν ἀγιότητι, καὶ ἀγιότητι, καὶ καθαρότητι πρὸς τὸν νομφίον αὐτῆς Χειρὸν Ἰησοῦν τὸν Σωτῆρα τῆς κόσμου, χηρῶμεν δασάσαι. Σωλεῖται δέ τινὰς ζητήσεις πολλῆς διδασκαλίας γεμέσας, δηλαδὴ εἰ ἐν τῇ ἀναστάσει ὅλα τὰ μέλη ἀνίστανται, καὶ ἄλλας μυρίας περὶ τὸ κακὸν, καὶ τῆς χάριτος, καὶ

τῇ αὐτεξέσει, καὶ τῆς ἀξιοῦτος τῇ γένει τῆς ἀνθρώπων.

Ὁμιλία ιε΄.

80

Τὰς πνευματικὰς ἀνθρώπου υποκείδαι τοῖς πειρασμοῖς καὶ θλίψεσι, ταῖς ἐκ πρώτης ἁμαρτίας βρυῦσαις. Ὁμιλία ις΄.

103

Περὶ τῆς Πνευματικῆς τῆς Χριστιανῶν χρίσεως, καὶ δόξης.

Καὶ ὅτι ἀπὸ Χριστοῦ σωθῆναι, ἢ ζωῆς αἰωνίης μέτοχον γίνεσθαι ἀδωδιότῳ. Ὁμιλία ιζ΄.

110

Περὶ τῆς Θεσσαυρῆς τῆς Χριστιανῶν, δηλαδὴ τῆς Χριστοῦ, καὶ Πνεύματος ἁγίου, ἁφώρας ἀσκῆτος αὐτὸς πρὸς τὸ φθάσαι εἰς τὴν τελειότητα. Ὁμιλία ιη΄.

117

Οἱ Χριστιανοὶ ἀποκόπτειν καὶ αὐξάνειναι βελόμφοι, ὀφείλουσιν ἑαυτὰς βιάζεσθαι πρὸς πᾶν τὸ ἀγαθόν, ὥς τε λυθῆναι αὐτὰς ἀπὸ τῆς ἐνοικέσεως ἁμαρτίας, καὶ Πνεύματος ἁγίου πληρῆσαι. Ὁμιλία ιθ΄.

122

Μόνος ὁ Χριστός, ὁ ἀληθινὸς τῷ ἔσω ἀνθρώπῳ ἰατρός, θεραπεύσαι δύναται τὴν ψυχὴν, καὶ αὐτὴν τῇ τῆς χάριτος ἐνδύματι διακοσμήσαι. Ὁμιλία κ΄.

127

Τῷ Χριστιανῷ ἀνθρώπῳ διασὸς πρόκειται πόλεμος, ἐσώτερος δηλαδὴ καὶ ἐξώτερος. ὁ μὲν ἐν τῇ ἀφίστασθαι αὐτὸν πειρασμῶν γήϊνον, ὁ δὲ ἐν τῇ καρδίᾳ πρὸς λογισμὸς τῆς πνεύματων τῆς πορνείας. Ὁμιλία κα΄.

131

Περὶ διασῆς σάσεως τῆς ἐκ τῆ βίης τότε ἐξερχόντων. Ὁμιλία κβ΄.

134

Ὡς τὸν βασιλικὸν καὶ πολῦτιμον μαργαρίτῳ φορέσαι μόνον δύναται οἱ ἐκ τῆ σπέρματος τῆ βασιλείας γεννηθέντες, τὸν αὐτὸν τρόπον τὸν ἑρμῆον μαργαρίτῳ μόνον τοῖς τῷ Θεῷ τέχνῃς φορέσαι ἔξεσι. Ὁμιλία κγ΄.

135

Ὡς σάσις τῆς Χριστιανῶν ἔσται τῇ ἐμπορίᾳ καὶ τῇ ζυμῶσει.

Ὡς περὶ ὃ οἱ ἔμποροι τὰ γήϊνα κέρδη ὀπισθοάγουσιν, ἅτως καὶ ἐκεῖνοι ἁσχορπισμένους ἐν τῷ αἰῶνι λογισμῶς, καὶ ὥς περὶ ἡ ζύμη φύραμα ὅλον ἀπεργάζεται ζύμῳ, ἅτως ἡ ζύμη τῆς ἁμαρτίας, πᾶν ὅλος τῷ Ἀδὰμ ἁφείχει. πλὴν ὁ Χριστὸς ἑρμῆον ἀγαθότητος ζύμῳ ταῖς πειστικαῖς ψυχαῖς ἐντίθισιν. Ὁμιλία κδ΄.

137

Διδάσκει αὕτη ἡ Ὁμιλία, ὅτι ἐδεῖς ἀνθρώπων, εἰμὴ δυναμωθεὶς ὑπὸ τῆς Χριστοῦ, τῆς τῆς πορνείας σκανδάλων περιγί-

T 4

νεδαί

μεῖναι ἰσχύει· καὶ τί δὲ τὸς τῆς θείας δόξης ὀρεγομένης
παράττειν. Διδάσκει καὶ ὅτι διὰ τοῦτο τῶν Ἀδὰμ εἰς δα-
λείαν τῆς σαρκὸς παθῶν κατήλθομεν, ἀφ' ἧς διὰ τῶν ἐν τῇ
σαυρῶν μυσηρίων ῥυόμεθα. παιδεύει λοιπὸν ἡμᾶς, ὅτι μεγά-
λη ἐστὶ τῇ δακρύων, καὶ τῇ θείᾳ πυρὸς δύναμις. Οὐιλία
κ ε'.

14

Περὶ τῆς ἀξιοπότης καὶ τῆς τιμιότητος, καὶ τῆς διωμέως, καὶ
τῆς ἐργασίας τῆς ἀθανάτου ψυχῆς, καὶ πῶς αὐτὴ ὑπὸ τῆ
Σατανᾶ πειράζεται, καὶ τῆς ἐλδοθεράσεως ὑπὸ τῆς πειρασ-
μῶν τυγχάνει. συνέχει δὲ ζητήσεως τινὰς πανὺ πολλῆς
διδασκαλίας γεμέσας. Οὐιλία κ ε'.

14

Περὶ τῆς ἀξιοπότης, καὶ εἰσεως τῆς Χριστιανῆς ἀνθρώπου, διὰ
πολλῶν διωγμῶν διὰ τῆς αὐτῆς ἡ Οὐιλία, ὡς καὶ ἡ
προηγμένη. ἔπειτα περὶ τῆς ἀντιθέσεως παραφύλιμα πολ-
λὰ διδάσκει, ἀναμνησθῆναι ζητήσεις τινὰς θείας σοφίας
πλήρεις. Οὐιλία κ ε'.

15

Διαγράφει καὶ ὑποδύρεται αὐτὴ ἡ Οὐιλία τὴν συμφορὰν τῆς
ψυχῆς, ὅτι διὰ τὴν ἀμαρτίαν ὁ Κύριος ἐκ οἴκῃ ἐν αὐ-
τῇ. Καὶ περὶ τῆς Γωάννης τῆς Βαπτιστῆς, ὅτι ἐδείξεν ἐν ἡ-
ρητοῖς γυναικῶν αὐτῇ μέζων ἐστὶ. Οὐιλία κ η'.

17

Κατὰ διατὸν τρόπον τὰς οἰκονομίας τῆς χάριτος ἐκ τῆς
τῆς ἀνθρωπότητος ἐξεργάζεται ὁ Θεὸς, μέλλων τῆς αὐτῆς
καρπῆς ἐν δικαίῳ κρείματι πάλιν ἀπαιτῆσαι. Οὐιλία
κ θ'.

17

Ἐκ τῆς Ἀγίας Πνεύματος δὲ γεννηθῆναι τὴν μέλλουσαν εἰ-
σελθεῖν εἰς βασιλείαν Θεοῦ ψυχῇ· καὶ ὃν τρόπον τῶτο
γενήται. Οὐιλία λ'.

17

Δεῖ τὸν πισδόντα μεταλλαθῆναι τῇ νῦν αὐτῇ, καὶ πάντας
τὰς λογισμὰς εἰς Θεὸν συλλέγειν, ἐν οἷς ἀληθῶς πᾶσα
ἐκκλονία τῇ Θεῷ ἐστὶ. Οὐιλία λ α'.

18

Ἡ δόξα τῆς Χριστιανῶν ὑπὸ τῆς νῦν ἐν ταῖς αὐτῇ ψυχῇ
ἐμμένει, μέλλουσα ἐν τῇ καιρῷ τῆς ἀναστάσεως φανερωθῆ-
ναι, καὶ δοξάσαι τὰ σώματα κατ' ἀναλογίαν τῆς αὐτῇ δό-
σεβείας. Οὐιλία λ β'.

18

Ἀδιαλείπτως καὶ προσεχῶς δεῖ τῇ Θεῷ προσδύχεσθαι. Οὐι-
λία λ γ'.

19

Περὶ τῆς τῆς Χριστιανῶν δόξης, ἧς τὰ σώματα αὐτῶν ἐν τῇ
αὐτῇ

ἀνασάσει καταξιώθησεται ἡ μὴ τῆς ψυχῆς φωτισθήσεται.

Ὁμιλία λδ'. 193

Περὶ τῶ Παλαιῦ καὶ τῶ Καινῦ Σαββάτου. Ὁμιλία λε'. 195

Περὶ διασῆς ἀνασάσεως τῶν ψυχῶν καὶ σώματων, καὶ διαφορῆς
δόξης τῶν αὐταμαρτῶν. Ὁμιλία λς'. 197

Περὶ τῆς Παραδείσου καὶ νόμου πνευματικῆς. Ὁμιλία λζ'. 199

Πολλῆς ἀκρεβείας καὶ συνέσεως χρεία ἐστίν, ἐν τῷ δοκιμά-
σαι τὰς ἀληθινὰς Χριστιανὰς, καὶ τίνες ἐκεῖνοι ᾧσιν. Ὁ-
μιλία λη'. 205

Τινὸς οἶκεν ἐδόθη ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἡ θεία γραφή. Ὁ-
μιλία λθ'. 208

Ὅτι πᾶσαι αἱ ἀρεταί, καὶ πάντα κατὰ ἀλλήλων ἐκδέδονται,
καὶ ὥστερεϊ ἀλυσίστις μία τῆς μιᾶς ἡρτῶται. Ὁμιλία μ'. 209

Βαθεῖα λίαν τὰ τῆς ψυχῆς ταμῆα, τῆς ὑπὸ μέρες τῇ χά-
ριτι, καὶ ταῖς κακίαις συναυξανομένης. Ὁμιλία μά'. 213

Μὴ τὰ ἐξῶθεν, ἀλλὰ τὰ ἐνδοθεν προάγει ἡ βλάβπτει τὸν
ἄνθρωπον, δηλαδὴ τὸ τῆς χάριτος πνεῦμα, ἢ τὸ πνεῦμα
τῆς πονηρίας. Ὁμιλία μβ'. 215

Περὶ τῆς ἀποκοπῆς τοῦ Χριστιανῆ ἀνδρός, ἥς πᾶσα ἡ δυνά-
μις ἐν τῆς καρδίας ἀποκρεμαμένη ἐστίν, ὡς περ ποιμήλως
ἐνταῦθα διαγράφεται. Ὁμιλία μγ'. 217

Πόλις ἐν ἄνθρωπῳ Χριστιανῷ μεταβολῇ καὶ ἀνακαίνισιν ἀ-
περγάζεται ὁ Χριστός, ὁ καὶ τῆς ψυχῆς πάθη καὶ νόσους
θεραπεύσας. Ὁμιλία μδ'. 222

Οὐδεμία τέχνη, ἢ πλεῖτος τέτε τοῦ κόσμου, ἐμὴ μόνη ἡ τοῦ
Χριστοῦ ἐπιφάνεια θεραπεύσαι τὸν ἄνθρωπον δυνάται, ἢ
μεγίστω πρὸς τὸν Θεὸν συγγένειαν αὐτῇ ἡ Ὁμιλία ὑπο-
φαίνεται. Ὁμιλία με'. 227

Περὶ τῆς διαφορᾶς τέτε λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ τέ λόγου τοῦ κόσ-
μου, καὶ τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, καὶ τῶν τέκνων τέτε τοῦ κόσ-
μου. Ὁμιλία μς'. 231

Ἀληθοειδὴς παράφρασις τῶν ὑπὸ νόμον γεγεννημένων. Ὁ-
μιλία μζ'. 235

Περὶ τῆς τελείας πίστεως εἰς Θεόν. Ὁμιλία μη'. 242

Οὐκ ἐπαρκεῖ, τῆς ἔσυχης τέτε τοῦ κόσμου ἀπαλλαγῆναι,
ἐὰν μή τις τῷ μακαρίῳ ἄλλω τοῦ κόσμου λάβῃ. Ὁμι-
λία μθ'. 245

Θεός

Θεός ἐστιν ὁ καὶ τῶν Ἀγίων αὐτῆς θαυματουργῶν. Οὐ-
μία ν'.

Τῷ Ἀββᾶ Μακαρίῳ τῷ Αἰγυπτίῳ Λόγος παύς ἀφελίμος. 2
Βίος καὶ πολιτεία τῷ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νήφωνος, ἐν Κων-
σταντινπόλει μετ' ἀσκήσαντος, Ἐπισκόπου δὲ γερουσιάρχου
Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῷ Ἀλεξανδρείᾳ. 2

Περὶ χωρισμοῦ ψυχῆς. 2

Ἐν τῇ Θεωρίᾳ τῷ Ἀγίῳ Νήφωνος, περὶ τῆς δούτερας πα-
ρυσίας, καὶ τῆς Ἐπισκοπῆς, καὶ Μοναχῆς. 2

Περὶ τῶν ἐκερχόμενων ψυχῶν ἀπὸ τῆς σάρματος. 2

Περὶ τῆς δικαίας ψυχῆς, πόσῳ παρρησίᾳ ἔχει εἰς τὸν
Θεόν. 2

Περὶ τῆς ταλαιπώρου Μοναχῆς. 2

248
251
258
271
273
278
280
281

VENEZIA, 14. FEBBRAIO 1801.

L'IMPERIAL REGIO
GOVERNO GENERALE.

VEdute le Fedi di Revisione, e di Censura, Concede Licenza allo Stampatore Nicolò Glichì di stampare, e pubblicare il Libro intitolato D. MACARII HOMILIAE, IN LINGUA GRECA, osservando gli Ordini in materia di Stampe, veglianti all'Epoca 1796., e consegnando le solite copie alle Publiche Librerie di Venezia, e di Padova.

GRIMANI.

DE CESAREA R. SECR.

KINHTE BIBΛIOΘΗKH BEPOIAS

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

[illegible]

No 3

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

200

Μ Α Κ Α Ρ Ι ΟΥ ΤΟΥ ΑΙΓΥΠΤΙΟΥ

αριθ. χρ. 725

Ημερομηνία
επιστροφής

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας